

NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS

Fenntartható Városfejlesztési Stratégia 2021-2027

2026. augusztus 19.

MEGBÍZÓ

Nagykanizsa MJV Önkormányzat és Nagykánizsai Városfejlesztő Kft. Konzorciuma

Cím: 8800 Nagykánizsa, Erzsébet tér 7.

Tel.: 06 (20) 995 0700

E-mail: pmh@nagykanizsa.hu

Honlap: <https://nagykanizsa.hu>

VÁLLALKOZÓ

EX ANTE Tanácsadó Iroda Kft.

Cím: 1025 Budapest, Vérhalom u. 33/a.

Tel.: központ (+36-1) 321 1773

Fax: (+36-1) 321 1772

E-mail: info@exante.hu

Honlap: <https://exante.hu>

Készítette:

Dr. Mérei András	Okl. terület-és településfejlesztő geográfus	Projektvezető Terület- és településfejlesztési szakértő
Dr. Döbrönte Katalin	Okl. közgazdász, területfejlesztési szakértő	Stratégiai és fenntarthatósági vezető tanácsadó
Janza Frigyes	Okl. közgazdász	Területfejlesztési szakértő
Dr. Göndöcs István	Okl. közgazdász	Terület- és településfejlesztési szakértő
Göndöcsné Agócs Dóra	Okl. közgazdász	Stratégiai és fenntarthatósági tanácsadó

Felülvizsgálata:

Enrowell Consulting Kft.

Cím: 1094 Budapest, Tompa utca 17/B. fszt. 1-2.

Tel.: (+36-1) 321 1773

E-mail: info@enrowell.hu

Honlap: <https://enrowell.eu/hu>

Dr. Nagy Gyula	Okl. terület- és településfejlesztő geográfus, egyetemi adjunktus	Projektvezető Terület- és településfejlesztési szakértő
Rónavölgyi Márton	Okl. közgazdász, Okl. terület- és településfejlesztő geográfus	Terület- és településfejlesztési szakértő
Gyetvai Csaba	Okl. terület- és településfejlesztő geográfus	Junior szakértő

Közreműködtek a Szegedi Tudományi Egyetem hallgatói: Bullás Gábor, Dudás Martin, Gyuris Adrienn, Kardos Gergő, Kálomista Krisztián László, Kun Petra, Lórik Karina, Sendula Judit, Szöllősi Dorina.

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló	6
1 A partnerségi folyamat ismertetése az FVS tervezés időszakára vonatkozóan	6
1.1 Partnerek definiálása	6
1.2 Partnerségi akciók és azok tartalma	7
1.3 Partnerségi akciók ütemezése a tervezési folyamatban	8
2 Megalapozó munkarész: Helyzetfeltárás és helyzetértékelés	11
2.1 Helyzetfeltárás	11
2.1.1 Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok.....	11
2.1.2 A területfejlesztési dokumentumokkal (Országos Területfejlesztési Konceptióval és a területileg releváns megyei, valamint térségi területfejlesztési koncepciókkal és programokkal) való összefüggések vizsgálata	21
2.1.3 A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata	26
2.1.4 A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek - az adott település fejlesztését befolyásoló - vonatkozó megállapításai	37
2.1.5 A település társadalma	43
2.1.6 A település humán infrastruktúrája	69
2.1.7 A település gazdasága	82
2.1.8 Az önkormányzat költségvetése, vagyongazdálkodása, gazdasági programja	104
2.1.9 Településüzemeltetési szolgáltatások, okos város települési szolgáltatások	116
2.1.10 Zöldfelületi rendszer vizsgálata	119
2.1.11 Közlekedés.....	133
2.1.12 Közművesítés.....	147
2.2 Területi lehatárolás	159
2.2.1 A várostérség lehatárolása, bemutatása	159
2.3 Helyzetértékelés, szintézis	160
2.3.1 Prosperáló város.....	160
2.3.2 Zöldülő város	162
2.3.3 Digitális város	165
2.3.4 Megtartó város.....	168
2.3.5 Kiszolgáló város	171
2.4 A város irányítási és működési modellje	176
2.4.1 Irányítási modell.....	176
2.4.2 Működési modell.....	176
2.4.3 Várostérségi koordináció	181

2.5	Kockázatok és lehetőségek értékelése	181
2.5.1	Prosperáló város.....	181
2.5.2	Zöldülő város	182
2.5.3	Digitális város	184
2.5.4	Megtartó város.....	184
2.5.5	Kiszolgáló város	185
3	Stratégiai munkarész.....	187
3.1	Forgatókönyv elemzés	187
3.2	Jövőkép.....	193
3.3	A stratégia célrendszere.....	193
3.4	A reziliens város a stratégiai célrendszerben	200
3.4.1	Prosperáló város.....	202
3.4.2	Zöldülő város	204
3.4.3	Digitális város	205
3.4.4	Megtartó város.....	206
3.4.5	Kiszolgáló város	207
3.5	A stratégia összhangja más stratégiákkal.....	209
4	Monitoring, kontrolling, indikátorok.....	216
4.1.	FVS monitoring rendszere, nyomon követés a tervezés és végrehajtás során	216
4.2	Az FVS-hez kapcsolódó indikátorok és azok mérési módszertana.....	218
4.3	A beavatkozásokra vonatkozó adatok gyűjtésének és kezelésének helyi módszertana	224
5	Az irányítási és működési modell	225
5.1	A városirányítási modell indokolt módosításai	225
5.1.1	Az átfogó városirányítási rendszer változásai	225
5.1.2	A térségi koordináció mechanizmusainak változásai.....	228
5.1.3	Részvételi akciók a stratégiai ciklus végrehajtási szakaszában	229
5.2	A városi működési modellt érintő tervezett változtatások.....	229
6	Cselekvési terv.....	230
6.1	Intézkedések és beavatkozási területek rendszerezése	230
6.2	Az akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklása	230
6.3	Városi szintű beavatkozási területek részletezése.....	232
6.3.1	Stratégiai célkitűzéseket támogató egyedi beavatkozások	232
6.3.2	Stratégiai célkitűzéseket támogató nagyobb városi területekre kiterjedő beavatkozások	247
6.3.3	Stratégiai célkitűzéseket támogató, átfogó szervezeti rendszerként működő stratégiai keretrendszerek (hálózatos, vonalas fejlesztések)	250

6.4	Városterületi szintű beavatkozási területek részletezése.....	262
6.4.1	Stratégiai célkitűzésekkel rendelkező térségi bevonással megvalósítható egyedi projektek	264
6.4.2	Átfogó stratégiai megalapozottságú térségi keretrendszerek (térségi hálózatos, vonalas fejlesztések, nem materiális hálózatos fejlesztések)	266
6.5	Stratégia együttműködési menetrendek (zöld és digitális átállást elősegítő célok és intézkedések, opcionálisan innovációs menetrend)	267
6.5.1	Zöld átállás menetrend	267
6.5.2	Digitális átállás menetrend	283
7	Finanszírozási terv	287
7.1	Elérhető és bevonható források számbavétele	295
7.1.1	Aktorok, meghatározó szereplők	295
7.1.2	Kitekintés.....	295
7.1.3	Egyéb kötöttségek és lehetőségek.....	295
7.2	Az üzleti modell bemutatása.....	296
7.2.1	Beavatkozások adatainak gyűjtése és ismertetése dimenzióként összegezve.....	296
7.2.2	A finanszírozási terv összefoglalója.....	300
7.3	Fenntartható üzemeltetés	309
7.4	Projektcsatorna fejlesztés intézményesítése	315
7.4.1	Ellátandó funkciók.....	315
7.4.2	Kulcsszereplők nevesítése	316
7.4.3	Intézményi modell bemutatása	316
8	Mellékletek.....	318
8.1	Antiszegregációs Terv.....	318
8.1.1	Helyzetelemzés és értékelés	318
8.1.2	Antiszegregációs terv	320
8.2	Elvégzett kérdőíves felmérések dokumentálása.....	326
8.2.1	Lakossági felmérés	326
8.2.2	Intézményi/ szervezeti felmérés	342
8.3	Finanszírozási terv beavatkozásokként.....	360
8.4	Működési térkép	362
9	Ábrák/képek	363
10	Táblázatok	366

Vezetői összefoglaló

1 A partnerségi folyamat ismertetése az FVS tervezés időszakára vonatkozóan

1.1 Partnerek definiálása

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata és Nagykanizsai Városfejlesztő Kft. Konzorciuma partnerségi egyeztetési, kommunikációs tevékenységével minden, a közigazgatási területén képviseltetett államigazgatási szervezetet, önkormányzat szervezetet, civil és gazdasági szervezetet, valamint minden magánszemélyt el kíván érni.

Ez a széles célcsoport az alábbiak szerint bontható tovább.

Közszféra

- Zala Megyei Önkormányzat
- Szomszédos települések önkormányzatai
- A városban működő nemzetiségi önkormányzatok

Érdekképviselői szervezetek

- A városban vagy funkcionális várostérségben működő érdekképviselői szervezetek és kamarák

Gazdasági szervezetek

- A városban vagy funkcionális várostérségben működő gazdálkodó szervezetek

Civil és egyházi élet szereplői

- A városban bejegyzett civil szervezetek, különös tekintettel a sérülékeny társadalmi csoportokat (idős embereket, fogyatékkal élőket, gyermekes családokat, alacsony iskolázottságú 45 év fölötti korosztályt, stb.) képviselő szervezetekre
- A városban működő bejegyzett egyházak, illetve egyházi karitatív szervezetek.

Lakosság

- Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata közigazgatási területén állandó bejelentett lakcímmel vagy ingatlanulajdonnal rendelkező lakos

1.2 Partnerségi akciók és azok tartalma

Kérdőívezés Nagykanizsa lakossága és intézményei körében

Az FVS készítéséhez, a stratégiai célok és a beavatkozási területek megfelelő meghatározásához a város lakossága és intézményei körében végzett online kérdőív eredményeiből megállapítható fejlesztési irányok szolgáltak kiinduló alapként. A kérdőívek kiértékelésével a 8.2 Elvégzett kérdőíves felmérések dokumentálása c. fejezet foglalkozik.

Szakmai munkacsoportok működése és szerepe

A szakmai tervezés 5 szakmai munkacsoportban folyik. A munkacsoportok felépítése követi a Pénzügyminisztérium Fenntartható Városfejlesztési Stratégia városi reziliencia méréséhez megállapított 5 dimenziót, illetve szakterületet. Ennek alapján meghatározásra került a Kiszolgáló város, a Megtartó város, a Zöldülő város, a Digitális város és a Prosperáló város munkacsoport.

Minden munkacsoport interaktívan működik, a résztvevőknek lehetőségük van párbeszédet folytatni egymással. Minden munkacsoportnak van nevesített szakmai vezetője, aki a tervezés előrehaladásának szakmai tartalmi részéért felelős. A szakmai vezető munkáját munkacsoportonként egy-egy koordinátor segíti, aki felelős a munkacsoport összehívásáért, operatív szervezési feladatok ellátásáért.

A szakmai munkacsoportok tagjai részben az adott területhez kapcsolódó bizottságok tagjai, részben egyéb külső szakmai partnerek, civil szervezetek. Fontos, hogy a munkacsoportok minél szélesebb körben reprezentálják a helyi társadalom egyes érdekcsoportjait.

A szakmai munkacsoportok szakmai együttműködése kiindulási alapot jelentenek az FVS végrehajtásához létrehozandó projektcsatorna szervezet felállításához és működéséhez.

Workshopok

Az FVS készítése során a város vezetése a lehető legszélesebb körben bevonta a helyi társadalmi, gazdasági élet meghatározó szereplőit, a civil szféra képviselőit, a vállalkozásokat, a városi intézményeket és a lakosságot. Ezt szolgáltatta a négy megtartott tematikus workshop, Kiszolgáló-Megtartó Város, Prosperáló Város, Digitális Város és Zöldülő Város témakörben.

A város vezetése évek óta rendszeresen konzultál, jellemzően a jelentősebb stratégiai döntések előtt és lakossági fórumok formájában Nagykanizsa valamennyi lakosával; így a 2021-2030-as időszakra készülő FVS tervezése során is kiemelt szerepet kap a széleskörű partnerség.

A workshopok küldetése, hogy a tervezés folyamán a gazdasági, kulturális és civil szektort képviselve érvényesítse azok szempontjait, szándékait.

1.3 Partnerségi akciók ütemezése a tervezési folyamatban

A tervezés partnerségi egyeztetésének elsődleges dokumentuma a partnerségi terv, amely mentén az FVS-tervezés haladt. A partnerségi egyeztetés keretében az alábbi események kerültek megtartásra:

Partnerségi folyamat neve	Ideje, helye	Célja, eredménye
Reprezentatív kérdőívezés a lakosság körében	2022. május-július, online	FVS-útmutató szerint kötelező, lakossági felmérés a készülő stratégiával kapcsolatban
Reprezentatív kérdőívezés a város intézményei körében	2022. május-július, online	A városi intézmények előzetes észrevétele a készülő stratégiával kapcsolatban
Prosperáló Város Munkacsoport ülés	2022. június 8.	Munkacsoporti megbeszélés a főbb stratégiai irányokról
Megtartó – Kiszolgáló - Digitális Város Munkacsoport ülés	2022. június 9.	Munkacsoporti megbeszélés a főbb stratégiai irányokról
Zöldülő Város Munkacsoport ülés	2022. június 9.	Munkacsoporti megbeszélés a főbb stratégiai irányokról
Civil és vállalkozói workshop	2022. június 8.	A város lakosságának, civil és gazdasági szervezeteinek személyes megszólítása a készülő stratégiával kapcsolatban. Az előzetes vélemények és javaslatok megismerése.
Nagykanizsa MJV Önkormányzat Közgyűlési döntés	2022. augusztus 4.	Közgyűlési döntés az FVS-ről és a TVP-ről
Nagykanizsa MJV Önkormányzat Közgyűlési döntés		Közgyűlési döntés az FVS és a TVP felülvizsgálatáról.

Partnercsoportok bevonása a feladok megvalósítása során

A stratégiai feladatok és a projektcsatorna-fejlesztés sikeres végrehajtásához Nagykanizsa esetében az alábbi

partneri csoportok bevonása és folyamatos koordinációja elengedhetetlen:

1. Gazdasági szereplők és foglalkoztatók

A város gazdasági erejét adó nagyvállalatok és a kkv-szektor bevonása a munkahelyteremtési és innovációs indikátorok teljesítéséhez szükséges.

- Kiemelt partnerek: Az Ipari Park betelepült vállalatai (pl. GE, Honeywell, Kanizsa Trend), a Nagykanizsai Kereskedelmi és Iparkamara (NAKKIK).
- Bevonás célja: Duális képzés erősítése, iparvágány-fejlesztések, barna- és zöldmezős beruházások összehangolása.

2. Oktatási és kutatási intézmények

A „tudásalapú város” koncepció és a felsőfokú végzettséget igénylő munkahelyek számának növelése érdekében.

- Kiemelt partnerek: Pannon Egyetem Nagykanizsa Körforgásos Gazdaság Egyetemi Központ (PEN), Nagykanizsai Szakképzési Centrum tagintézményei.
- Bevonás célja: K+F projektek, a körforgásos üzleti modellek módszertani támogatása, pályaaorientáció.

3. Térségi önkormányzatok és társulások (ERFA 11)

A városhatáron átnyúló szolgáltatások (víz, hulladék, közlekedés) hatékonysága miatt.

- Kiemelt partnerek: Dél-Zala Murahát Többcélú Társulás tagtelepülései, Zalakarosi járás önkormányzatai.
- Bevonás célja: Közös infrastruktúra-kihasználás, agglomerációs közlekedés szervezése, turisztikai csomagok (Kanizsa-Zalakaros tengely).

4. Civil szervezetek és szakmai egyesületek

A szubjektív jóléti mutatók (elégedettség) és a rekreációs szolgáltatások fejlesztéséhez.

- Kiemelt partnerek: Nagykanizsai Turisztikai Egyesület (TDM), helyi sportegyesületek, környezetvédő civil szervezetek (pl. a Csónakázó-tó rehabilitációjához).
- Bevonás célja: Községi tervezés, rendezvényszervezés, lakossági szemléletformálás (pl. szelektív gyűjtés).

5. Állami és regionális szervek

A jogszabályi megfelelés és a finanszírozási stabilitás érdekében.

- Kiemelt partnerek: Zala Vármegyei Önkormányzati Hivatal (pályázati koordináció), Kormányhivatal, Volánbusz Zrt., MÁV Zrt., MOHU.
- Bevonás célja: Állami beruházások (pl. úthálózat) és a városi fejlesztések szinkronizálása.

6. Lakosság és helyi közösségek

Az elégedettségi index méréséhez és a fenntartható városfejlesztés társadalmi legitimációjához.

- Eszközök: Lakossági fórumok, online kérdőívek, "Városlakó" applikációk.
- Bevonás célja: Részvételi tervezés, visszacsatolás a közszolgáltatások minőségéről.

Összegezve: A projektcsatorna nem csupán mérnöki feladat, hanem egy többszereplős kooperáció, ahol az önkormányzat a katalizátor szerepét tölti be a fenti csoportok között.

2 Megalapozó munkarész: Helyzetfeltárás és helyzetértékelés

2.1 Helyzetfeltárás

2.1.1 Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok

Nagykanizsa a Nyugat-dunántúli régió déli határán fekszik, Zala megye déli részén, a Zalai dombság völgyeiben, a Principális csatorna völgyében. A város a nagykanizsai járás központja, mely szomszédos a Dél-dunántúli régióban, Somogy megyében levő Marcali, Csurgói, illetve a megyében a Nyugat - Dunántúli régióban lévő Keszthelyi, Zalaegerszegi, Letenyei járásokkal. Nagykanizsa ugyan Magyarország egyik legkisebb megyei jogú városa, azonban földrajzi kiterjedését, területét tekintve Zala megye legnagyobb települése. A város öt útvonal találkozásánál fekszik, ez a kedvező közlekedésföldrajzi helyzet, az eltérő természetföldrajzi adottságú tájak, utak találkozási pontja meghatározó volt a település életében, fejlődésében.

Zala megye lakónépessége 2020-ben 287043 fő volt, mely az ország teljes népességének alig 3%-a. Az átlagos népsűrűség a megyében mintegy 78 fő négyzetkilométerenként, ami jóval a 109 fő/km²-es országos átlag alatti, ezzel az értékkel **Zala megye az ország ötödik legritkábban lakott megyéje**. Az ország területének 4,1%-a esik Zala megyébe, a települések 1 km² eső aránya azonban az országos átlag kétszerese, területek az országos átlag fele. Zala megye három másik megyével szomszédos (Vas, Veszprém, Somogy), melyek eltérő fejlettséggel rendelkező megyeszékhelyekkel rendelkeznek (Veszprém, Szombathely, Kaposvár).

Zala megye jellemzően vidékies térség. A megyeszékhely, Zalaegerszeg mellett Nagykanizsa megyei jogú város és további 8 kisváros¹ található a megye területén. A megye demográfiai szempontból nem egyközpontú, a két megyei jogú város között csak mintegy 20% a különbség a megyeszékhely javára. A többi város nagyságrendjében jelentősen mértékben leszakadva követi a két várost, Keszthely lélekszáma megközelíti a 20 ezer főt, a többi 10 ezer fő és jóval az alatt van. Zala megyében található az ország egyik legkisebb városa, Pacsa település is.

Zala megyében a járásszékhelyek lakosság száma a járás lakosságának arányában Keszthelyen 38,62%, Lentiben 36,27%, Letenyén 23,50%, Nagykanizsán 58,22%, Zalaegerszegen 54,09%, Zalaszentgróton 38,69%.

¹ Keszthely, Lenti, Zalaszentgrót, Hévíz, Letenye, Zalalövő, Zalakaros, Pacsa

Járások	Járasközpont	Települések száma (db)	Városok száma (db)	Járás népessége (fő)	Járasközpont népessége (fő)	Terület (km ²)	Népesség (Fő/km ²)	Települések átlagos mérete
Keszthelyi	Keszthely	30	2	49 384	19 074	529,93	92	1010,33
Lenti	Lenti	48	1	19 783	7 176	624,12	32	262,65
Letenyei	Letenye	27	1	16 413	3 857	388,69	42	465,04
Nagykanizsai	Nagykanizsa	49	2	78 022	45 428	907,91	86	665,18
Zalaegerszegi	Zalaegerszeg	84	3	102 553	55 470	1044,7	98	560,51
Zalaszentgróti	Zalaszentgrót	20	1	15 518	6 004	288,56	55	475,7

1. táblázat: Zala megye járásainak és településeinek demográfiai adatai
forrás: KSH

Zalaegerszeg foglalkoztatási központként, Keszthely hagyományos felsőoktatási központként, Nagykanizsa pedig, mint közlekedési csomópont szárnyalja túl Zalaegerszeg, mint megyeszékhely jelentőségét. A megye városai –Pacsa kivételével – a megye peremén helyezkednek el, tehát a megye középső és nyugati része város és központhiányos.

1. ábra: Nagykanizsa helyzete
forrás: TEIR

2. ábra: Nagykanizsa fekvése
Forrás: VÁTI

Nagykanizsa fekvése a megyén belül excentrikus, de „potenciálisan magában hordozza a meghatározott területi rendszerből való külső kapcsolatteremtés és építés lehetőségeit. Nagykanizsa pozíciója mégsem tekinthető kedvezőtlennek Magyarország mai térszerkezetében, hiszen a város azon a nyomvonalon fekszik, mely a Balaton partján (évezredes római nyomvonalon haladva, borostyánút) fontos interregionális és nemzetközi összeköttetést biztosít Budapesten keresztül az Északi-tenger és Adriai tenger, Észak-Olaszország között. A térségi és nemzetközi kapcsolatokban az északkelet-délnyugat irányú vonalak is megjelennek (Zalaegerszeg irányában), a keresztirányú, kelet-nyugati tengelyt az M70-M7 nyomvonala jelenti.

A közúti közlekedésben elfoglalt helyzetére jellemző, hogy itt ágazik el a Zalaegerszeget érintő, majd Horvátország felé tovább folytatódó nemzetközi útvonal, valamint a város mellett halad el az M7-es autópálya. Az M9 autópálya megépítése a megyeszékhelyet kiemelkedő fontosságú Észak-Dél, Kelet-Nyugati forgalmi csomóponttá teszi, mely várhatóan kedvező hatással lesz a város logisztikai funkciójának kialakításában.

ZALAEGERSZEG

ZALA

NAGYKANIZSA

Jelmagyarázat

Meglévő létesítmények

- Autópálya csomóponttal
- Autót
- Országos I. rendű főút
- Országos II. rendű főút
- Mellékút
- Határárkelőhely

Beruházások, fejlesztések

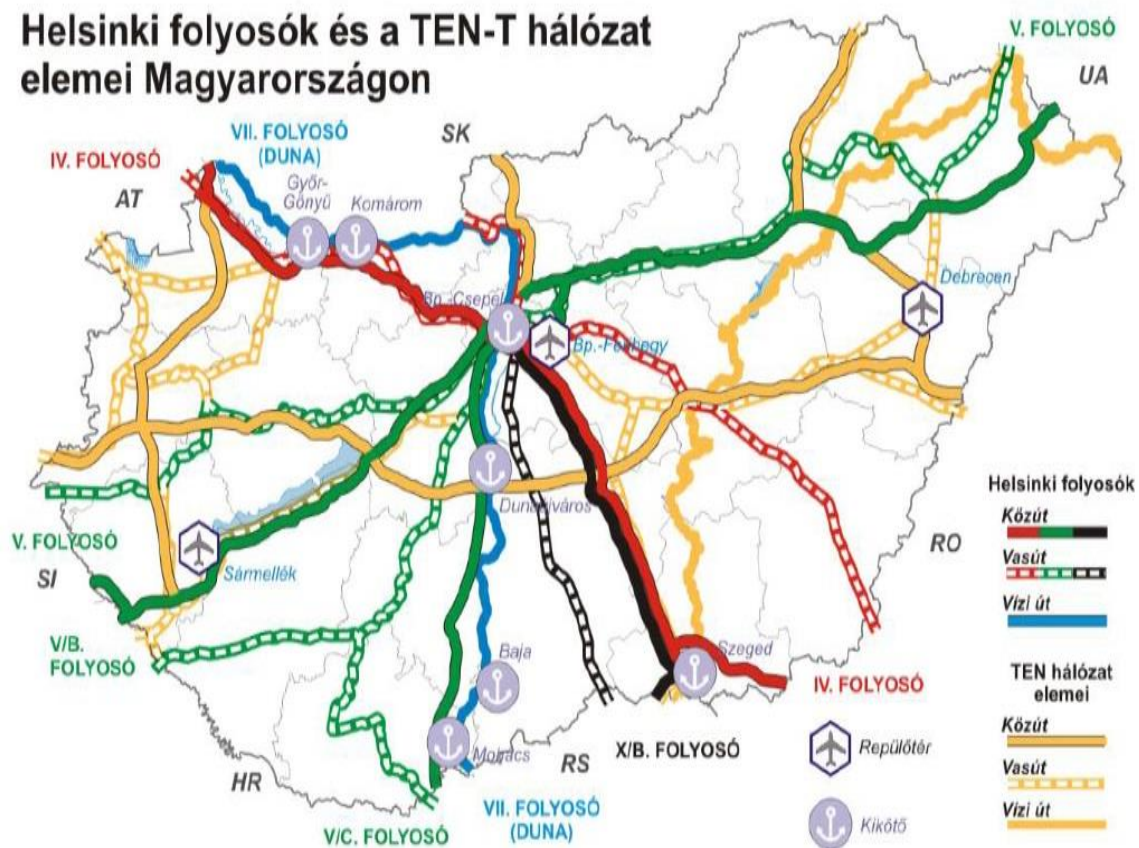
- Tervezett négysszovítás

0 4 8 km

NEMZETI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTŐ ZRT.

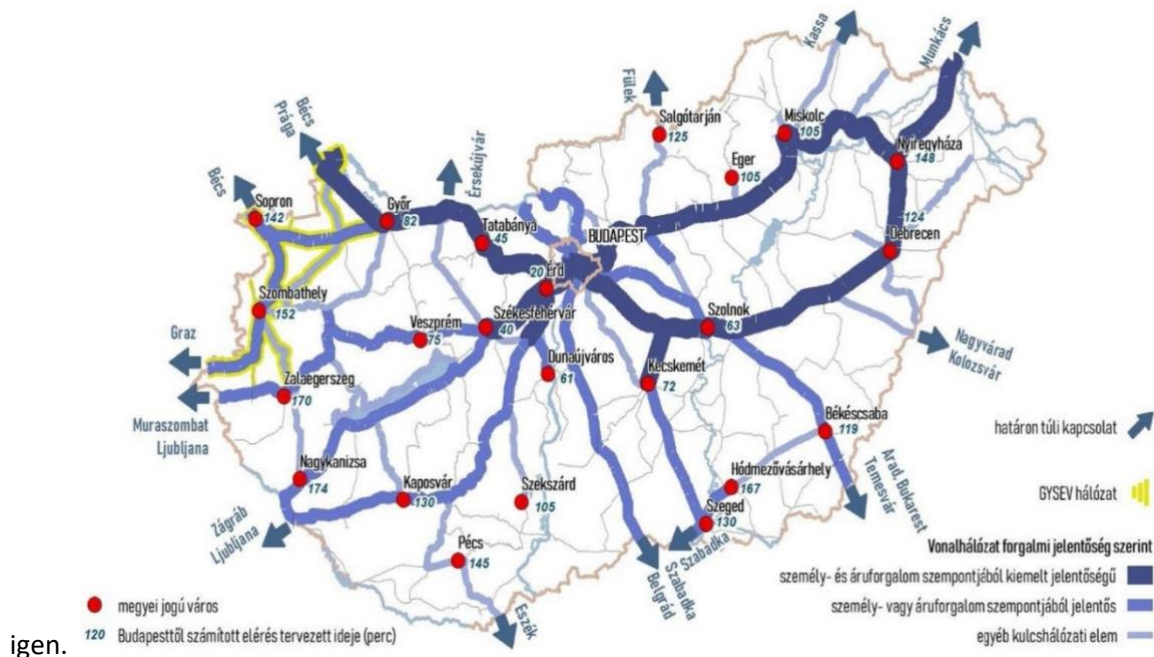
A város elhelyezkedésének előnye ugyanakkor, hogy ezen a fontos térszerkezeti vonalon épült ki nagykapacitású, nemzetközi vasútvonal. Nagykanizsát Budapesttel való gyorsvonati összeköttetése megoldott, de tangenciális irányban csak átszállással kapcsolódhat a személyforgalomba.

Helsinki folyosók és a TEN-T hálózat elemei Magyarországon

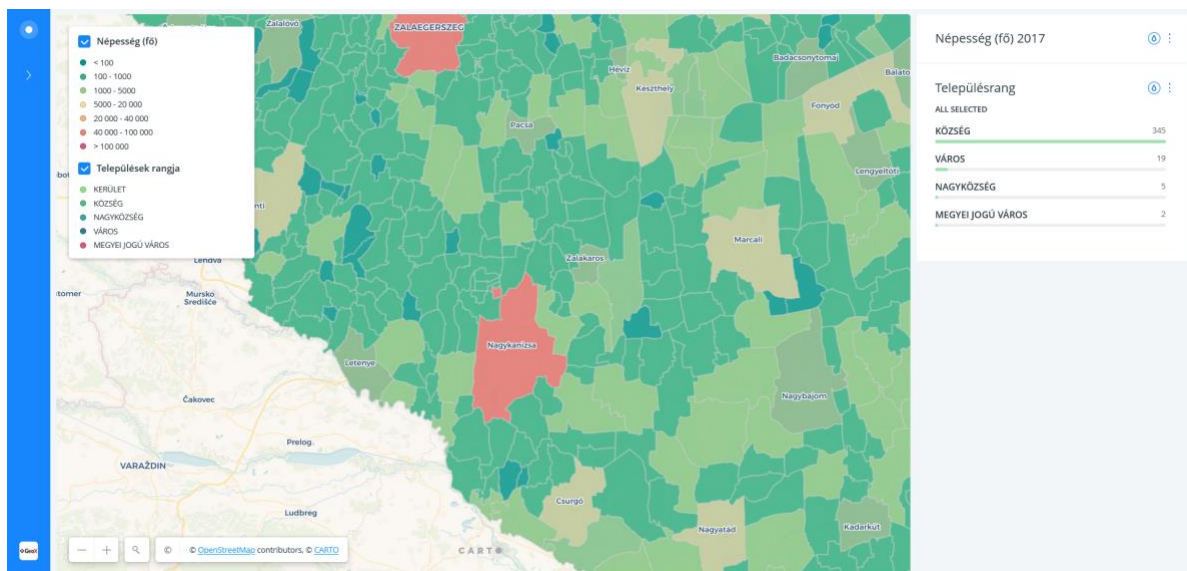
5. ábra: Helsinki folyosók és a TEN-T hálózat elemei Magyarországon
forrás: NIF Zrt.

A megye vasúti csomópontja Nagykanizsa, másodlagos fontosságú csomópontja Zalaegerszegtől északra Zalaszentiván. A 2030-ig tartó fejlesztési terv szerint konkrét fejlesztés várhatóan nem érinti majd a várost, azonban a vasútvonalak általános fejlesztését célzó informatikai, technikai berendezések (váltó és biztosítóberendezések, utastájékoztató, vasúti csomópontok, stb.) fejlesztése

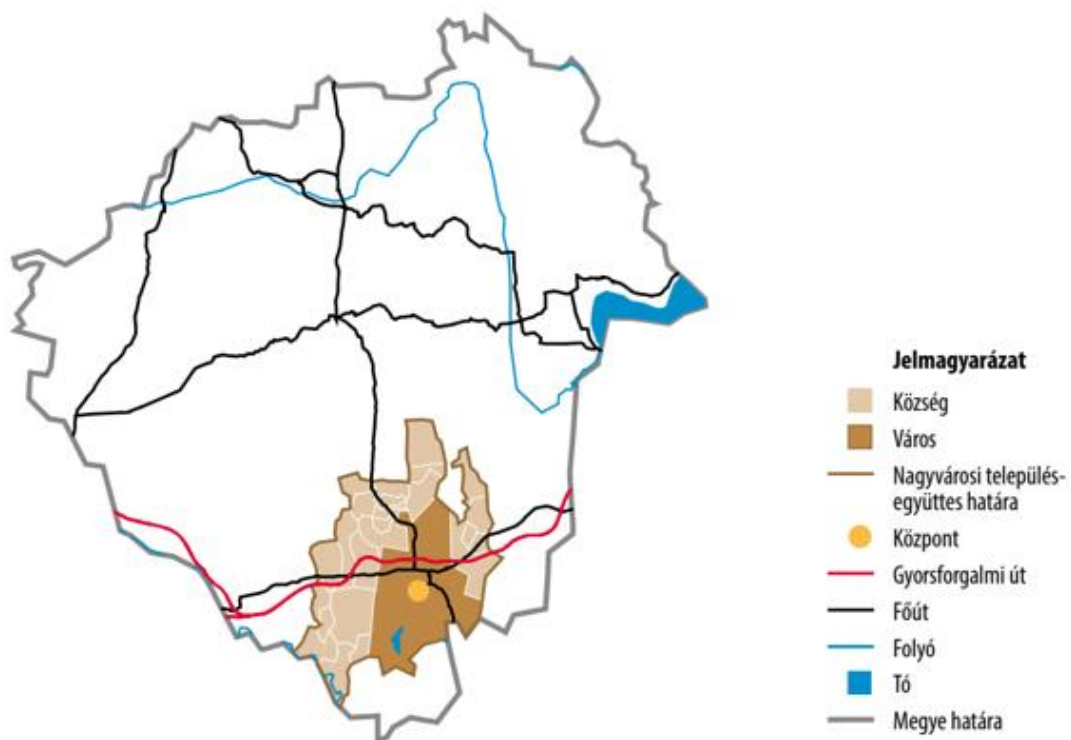
6. ábra: Magyarország vonalhalozata forgalmi jelentőség szerint
forrás: NIF Zrt.

A Nagykanizsától 20 km-re fekvő Sármellék településen található a megye egyetlen nemzetközi és belföldi, légi közlekedésre alkalmas repülőtere, amely személyszállításra alkalmas - az idei évtől rendszeres járatok indulnak Dortmundba - de forgalmának növelésére jelentős infrastrukturális beruházás megvalósítására lenne szükség. A repülőtér turisztikai szempontú fejlesztése igényként és egyben lehetőségként jelentkezik a térségben.

7. ábra: Nagykanizsa térségének települései méretük, közigazgatási rangjuk szerint

Forrás: <https://geoxmap.carto.com/builder/b1520578-ddfd-429d-bcf7-36776f5a4469/embed?state=%7B%22map%22%3A%7B%22ne%22%3A%5B46.17412493440401%2C16.18423461914063%5D%2C%22sw%22%3A%5B46.85737385116763%2C17.70034790039063%5D%2C%22center%22%3A%5B46.51682324644097%2C16.94229125976563%5D%2C%22zoom%22%3A10%7D%2C%22width%22%3A%7B%22042e54f7-ef82-4dde-a909-4e7a8d8dfd8d%22%3A%7B%22collapsed%22%3Atrue%7D%7D%7D>

8. ábra: Nagykanizsai nagyvárosi településeggyüttes

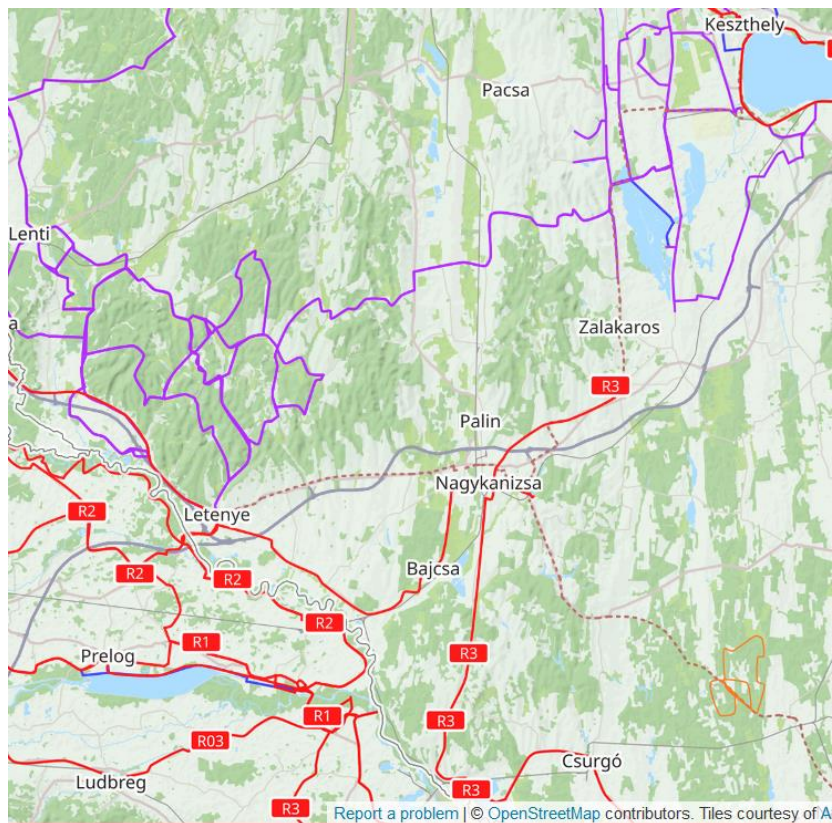
Forrás: https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/mo_telepuleshaloza/agglomeracio.pdf

Nagykanizsa a térség stratégiai, közlekedési, közigazgatási és gazdasági központja.

A megye településszerkezete jellemzően aprófalvas jellegű, ezért városban és a járásban élő és a környező agglomerációban élő lakosság számára gazdasági-, pénzügyi-, szolgáltatási-, szolgáltatási-, foglalkoztatási-, közoktatási-, közigazgatási-, közösségi-, humán szolgáltatási-, szociális- és kulturális-, igazságszolgáltatási centrum szerepkörét is ellátja el a város. A KSH 2013-as adatokon alapuló felmérése szerint a város térségében, a dél-zalai területen kezd létrejönni egy agglomerálódó településeggyüttes. A Nagykanizsai nagyvárosi településeggyütteshez tartozik Bocska, Csapi, Eszteregnye, Fityeház, Fűzvölgy, Gelse, Gelsesziget, Homokkomárom, Hosszúvölgy, Kistrécse, Magyarszentmiklós, Magyarszerdahely, Molnári, Murakeresztúr, Nagyrécse, Petrivente, Rigyác, Semjénháza, Szepetnek, Sormás, Újudvar, Zalasárszeg, Zalaújlak települések. Nagykanizsa vonzáskörzete Somogy megye egyes településein (pl. Pogányszentpéter, Iharosberény stb.) is érezteti hatását.

Zala megyében az elmúlt évek jelentős fejlesztései ellenére sincs egységes, az egész megyére kiterjedő kerékpár-úthálózat, így annak fejlesztésére folyamatos az igény. Nagykanizsa viszonylatában jelentős előrelépés, hogy megépült a Csónakázó-tó és a Mura-vidék irányába a kerékpárút, ugyanakkor sajnos a város több külső városrésze biztonságos kerékpárúton még nem érhető el. A térségben az aktív és az ökoturizmus fejlődése okán is, egyre nagyobb az igény, a teljes megyei kerékpárút hálózat kialakítására, mind a lakosság, mind a turizmus szempontjából. A fejlesztési elképzelések között

szerepel Zalakaros, Hévíz irányában, valamint Kanizsától délre eső területek felé a kerékpáros útvonalak kialakítása, mivel a dél-zalai rurális térségben (<120 Fő/km²) Nagykanizsa, mint megyei jogú város jelenti az urbánus központot is.

9. ábra: Megyei kerékpárút hálózat
Forrás: OpenStreetMap

Nagykanizsa az északkelet-délnyugat Európa között meghatározott nemzetközi fejlesztési tengely vonalában fekszik. A járás közvetlen határos Horvátországgal, de az Európai Unió külső határához közel fekszik, ezért az Európai Unió tagságunkkal felértékelődtek a határmenti kapcsolatok. Nagykanizsa MJV a határközeli fekvéséből adódó előnyöket - úgy, mint hídszerep, fejlesztési többletforrások, nemzetköziségből adódó lokális szinergiák, gazdasági-kereskedelmi lehetőségek és nem utolsósorban Horvátország schengeni övezethez történő jövőbeli csatlakozása - a megújulás erőforrásaként kamatoztatva tudja fejlődése motorjává formálni.

A település szerkezetére jellemző a széttagoltság, a központi belterület is két nagyobb tömbben fekszik (Kiskanizsa és Kanizsa), ehhez csatlakoznak az elmúlt évtizedekben a városhoz kapcsolat települések gyűrűje, valamint a korábban elsősorban mezőgazdasági hasznosítással bíró területek, szőlőhegyek is.

A helység városrészei, a helységhez tartozó településrészek jellege és megnevezése	A népszámlálási lakónépesség	A lakások	A lakott egyéb lakóegységek	Postai irányítószám	A külterület települési jellege	A településrész távolsága a központi belterület centrumától (km)
	száma 2011. október 1-jén, a 2021. január 1-jei közigazgatási állapot szerint					
Központi belterület	42 765	19 951	2	8800	–	–
Egyéb belterület						
Bagola	324	127	–	8800	–	5,2
Bajcsa	598	221	–	8800	–	8,8
Kisfakos	213	120	1	8800	–	6,4
Korpavár	75	33	–	8800	–	8
Miklósfa	1 864	688	1	8831	–	5,5
Nagyfakos	42	21	–	8800	–	8
Palin	2 168	792	–	8808	–	5,2
Szabadhegy	468	183	–	8800	–	2,9
Külterület						
Állami erdészház	3	2	–	8800	Öh.	8,8
Alsónyíresi erdészlak	3	1	–	8800	Öh.	5,7
Bánom	–	–	–	8800	Kt.	8,4
Cserfő	28	23	–	8800	Mgl.	6,5
Felsőerdei erdészlak	–	–	–	8800	Öh.	3
Förhéncs-hegy	20	17	–	8800	Mgl.	8,2
Gyepmesteri telep	–	–	–	8800	Mgl.	2,8
Kámánccs-pusztá	6	3	–	8800	Mgl.	7,6
Kámánccs-pusztai erdészlak	–	–	–	8800	Öh.	7,3
Kisbagolai-hegy	30	15	–	8800	Mgl.	3,6
Látóhegy	148	76	1	8800	Mgl.	5,5
Mórichelypusztá	14	7	–	8831	Mgl.	7,8
Nagybagolai-hegy	59	35	1	8800	Forg.	4,7
Nagyrecse vasútállomás	4	2	–	8756	Mgl.	5
Szentgyörgyvári-hegy	194	106	1	8831	Mgl.	3,5
Vasúti őrházak	–	1	–	8800	Forg.	2,2
Forg. =	forgalmi település (vasútállomás, vasúti őrház stb.)					
Kt. =	külterület összeírt lakóegység és népesség nélkül					
Mgl. =	mezőgazdasági jellegű (készenléti, szolgálati) lakótelep, illetve lakóhely, mezőgazdasági jellegű tanyák					
Öh. =	erdőőrház,erdészlak,erdészház,útőrház,gátőrház,csatornaőrház stb.					

2. táblázat: Város és településrészek jellemzői

Forrás: https://www.ksh.hu/apps/hntr.telepules?p_lang=HU&p_id=32197

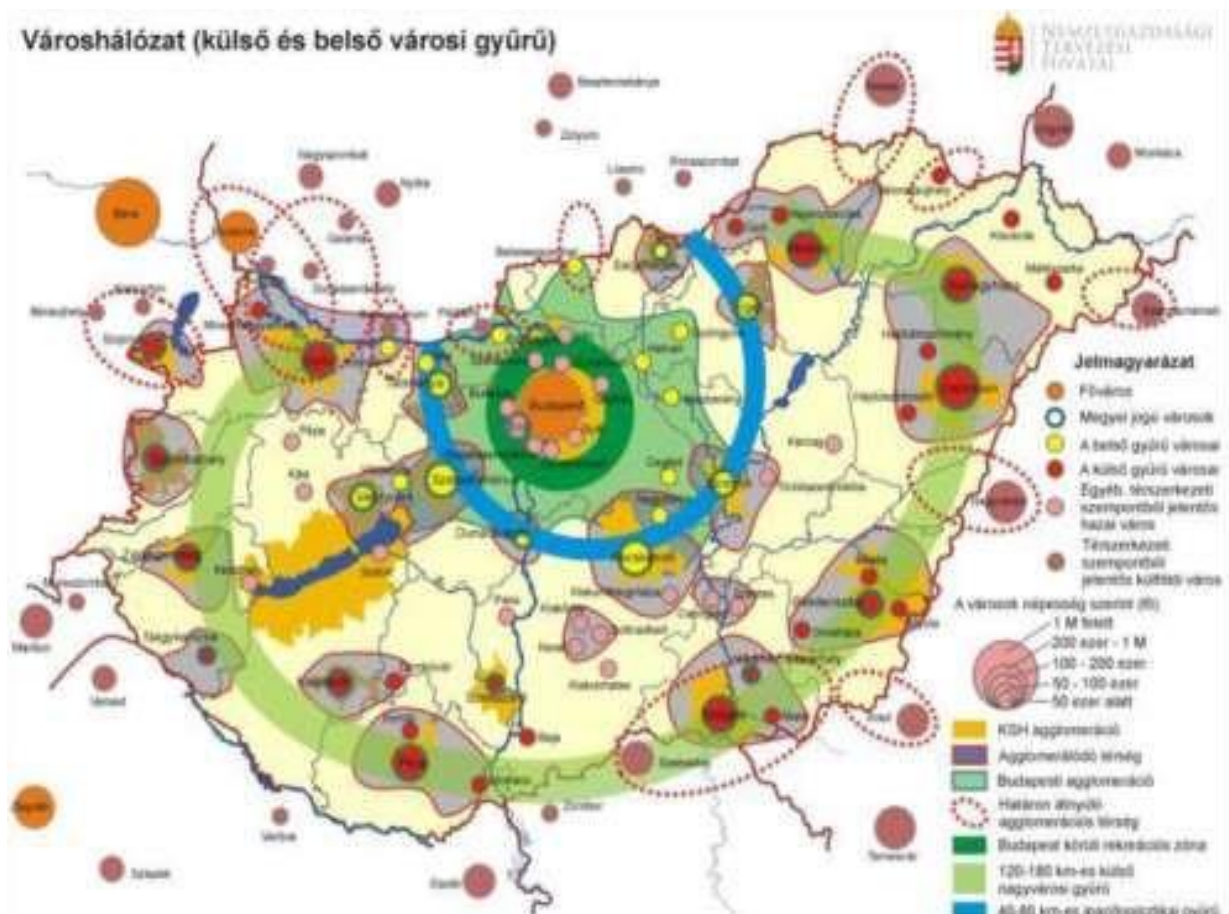
2.1.2 A területfejlesztési dokumentumokkal (Országos Területfejlesztési Konceptióval és a területileg releváns megyei, valamint térségi területfejlesztési koncepciókkal és programokkal) való összefüggések vizsgálata

Nagykanizsa városát az alábbi területfejlesztési dokumentumok érintik:

- Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (továbbiakban: OFTK), ami a 1/2014. (I.3.) OGY határozat mellékleteként került elfogadásra;
- Zala Megye Területfejlesztési Konceptiója - Helyzetfeltáró munkarészt 2012.november 30-án a 50/2012. (XI. 30.) számú közgyűlési határozattal elfogadva, mely megerősítésre került a 2/2021. (I. 25.) számú közgyűlési határozatával;
- Zala Megye Területfejlesztési Konceptiója a 2021. szeptember 24-én a 45/2021.(IX. 24.) számú közgyűlési határozattal elfogadva;
Zala Megye Területfejlesztési Programja a 2021. szeptember 24-én a 46/2021.(IX. 24.) számú közgyűlési határozattal elfogadva.
- Zala Megye Előzetes Integrált Területi Programja (Verzió 2.0), 15/2022. (IV.21.) KH számú határozat Zala megye előzetes Integrált Területi Programjának (ITP) 2021-2027 módosításáról

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)

A 2014-2020 közötti európai uniós fejlesztési időszakra való felkészülés idején hazánkban alapvetően megváltoztak a terület- és településfejlesztés törvényi és szervezeti keretei. Az Országgyűlés 2014. január 3-án elfogadva a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióról szóló határozatot, új irányt szabott az ország, a térségek és a települések fejlesztéséhez.

10. ábra: Városhálózat (külső és belső városi gyűrű)

Forrás: OFTK

Nagykanizsa az országos városhálózatot bemutató ábrán a 120-180 km-es külső nagyvárosi gyűrű közelében helyezkedik el, a koncepció szerint a külső városgyűrű meghatározó gazdasági szerepkörrel rendelkező városai közé tartozik. Közvetlen városi vonzáskörzete kiegészül a Somogy megye északnyugati településeivel.

A Nemzeti Fejlesztés 2030 koncepció a további tervezés során is figyelembe veendő horizontális szempontként határozta meg:

- a befogadást – a társadalmi felzárkózás támogatását,
- az esélyegyenlőség megteremtését, a nemzetiségi identitás erősítését,
- a fenntartható fejlődést – fenntartható növekedést,
- az értékmegőrzést és az intelligens növekedést.

A fejlesztési források felhasználásának a Nemzeti Fejlesztés 2030 koncepcióban rögzített alapelvei:

- nemzeti fejlesztési célok és prioritások érvényesítése,

- b) a közpénzfelhasználás közhasznnot eredményezzen,
- c) partnerség és közösségi részvétel,
- d) foglalkoztatáshoz való hozzájárulás,
- e) a természeti erőforrások mennyiségi és minőségi megőrzése, a környezet állapotának és értékeinek megőrzése, javítása,
- f) a megtermelt értékek hasznosulása a helyi közösség javára, kedvezményezettség,
- g) a területfejlesztési szempontból kedvezményezett, ezen belül a leghátrányosabb helyzetű kistérségek és települések fejlesztésére rendelkezésre álló forrásokat meghatározott támogatási szabályok alapján indokolt felhasználni,
- h) a területfejlesztési szempontból kedvezményezett, ezen belül a leghátrányosabb helyzetű kistérségekből és településekről benyújtott pályázatokat a pályázatok értékelése során a felzárkóztatás elősegítése érdekében indokolt előnyben részesíteni.

A nemzeti jövőkép elérése érdekében az országgyűlési határozat négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt jelölt ki:

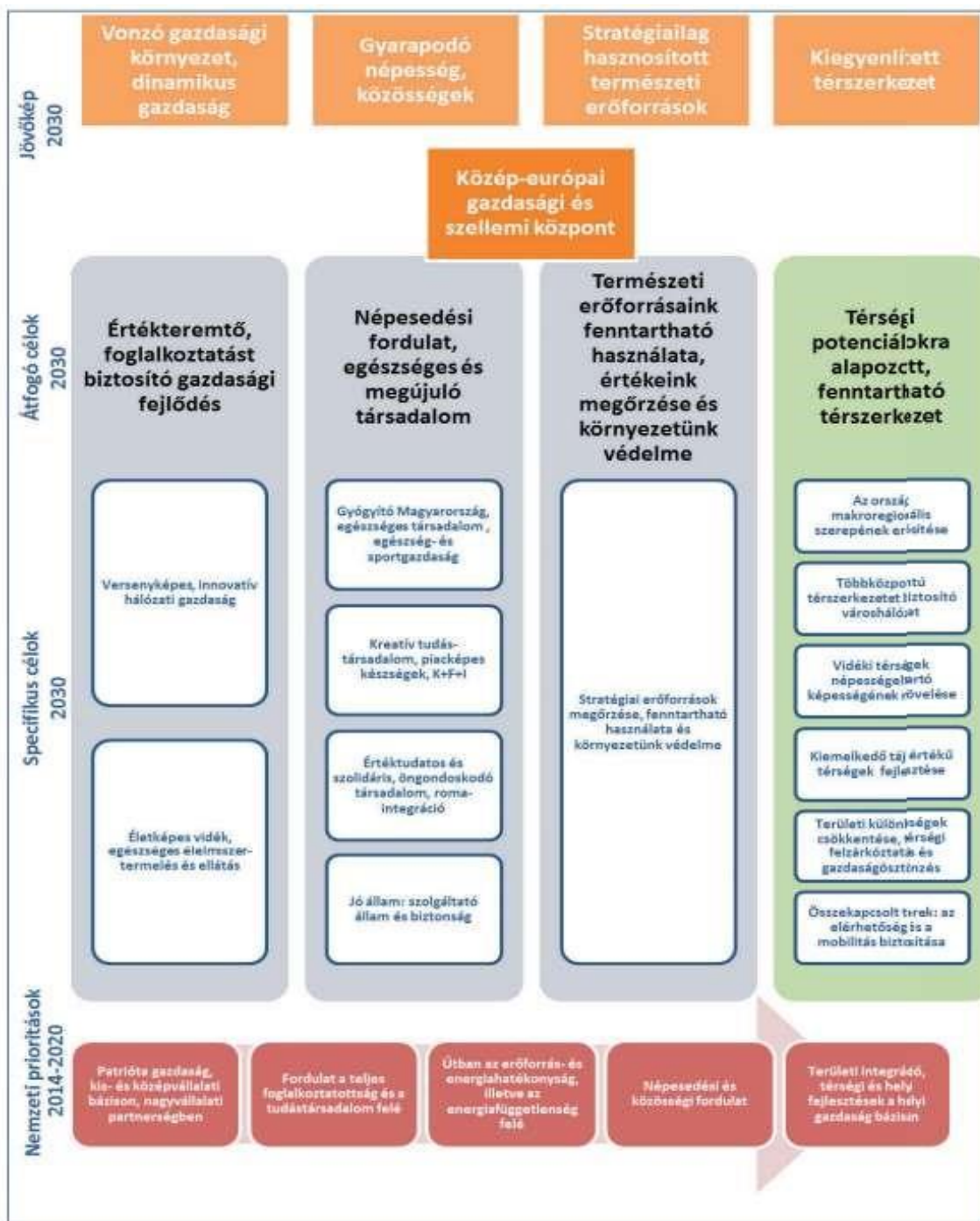
- a) értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés,
- b) népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom,
- c) természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme,
- d) térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet.

Az ország jövőképe és fejlesztési célrendszere a Nemzeti Fejlesztés 2030 koncepcióban.

Az átfogó, közép- és hosszú távú célok megvalósulása érdekében specifikus és területi célkitűzések kerültek meghatározásra (11. ábra): a célok a társadalom és a gazdaság egészének, valamint minden ágazatnak, térségi és helyi szereplőnek egyaránt szólnak, így Nagykanizsa MJV számára is láthatóvá teszik azokat a fejlesztési súlypontokat, amelyekre a középtávra fókuszált fejlesztési feladatok épülhetnek.

A szakpolitikában érvényesítendő specifikus célok:

- a) versenyképes, innovatív gazdaság,
- b) gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság,
- c) életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás,
- d) kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I,
- e) értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom,
- f) jó állam, szolgáltató állam és biztonság,
- g) stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme.

11. ábra: Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió célrendszere
 Forrás: Nemzeti Fejlesztés 2030 1/2014. (I. 3.) OGY határozat

12. ábra: Zala megye pozicionálása a Nemzeti Fejlesztés 2030 dokumentumban
forrás: TEIR

POZICIONÁLÁS

A Nemzeti Fejlesztés 2030 dokumentum Zala megye térségét jelentős természeti és turisztikai vonzerővel rendelkező megyeként nevesíti, mely az Európai Unió bővítését és a határok szabad átjárhatóságát követően a szomszédos Szlovéniával és Horvátországgal kiemelkedő kapacitással bíró gazdasági térséggé válik. A gazdasági térszerkezet előnyös tulajdonságai mellett közlekedési szempontból is az ország délnyugati kapuja, négy szomszédos ország fővárosa is közelebb fekszik a megyéhez, mint Budapest (Bécs, Pozsony, Ljubljana, Zágráb), ugyanakkor szükséges az észak-déli irányú közlekedési folyósó folyamatos fejlesztése. A kedvező földrajzi adottságoknak köszönhetően a magas színvonalú mező-, erdő-, és vadgazdálkodás mellett kivételes gyógy- termál- és ivóvízkinccsel is rendelkezik, a Hévízi-tó pedig Európa legnagyobb melegvizes tava. A turizmus mellett (Balaton, termál- és gyógyfürdők) jelentős gazdasági erőt képvisel az elektronikai ipar, a fa- és bútoripar, valamint az agrárium. A 258 településen lakó 287043 fő lakosával a megye a 16. a magyarországi megyék között. Az átlagos munkabér szintje országos összevetésben alacsony.

A Nemzeti Fejlesztés 2030 dokumentum Zala megye fejlesztési irányainak a következőket jelöli meg:

A megyeszékhely bekapcsolása a nemzetközi gyorsforgalmi úthálózatba, a Közép-európai Közlekedési folyósó elemeinek kiépítésével (M9 gyorsforgalmi út, 17. számú vasúti vonal) Zala megye a Baltikum

és az Adria közötti kereskedelmi és logisztikai tranzit térséggé fejlődhet. Nagykanizsa MJV Önkormányzatának Közgyűlése nem támogatja az M9 nyomvonalának módosítását. Az eredeti, Nagykanizsa közigazgatási területét érintő M9 nyomvonal magvalósításában érdekelt a város.

A helyzeti energiájukat kihasználó térségek gazdasági specializációja:

- Zalaegerszeg térsége termelő típusú elektronikai-, gépipari-és mechatronikai gazdasági központtá fejlődik (Harmadik Járműipari és Mechatronikai Centrum)
- A szlovén-magyar-horvát hármass államhatárnál Nagykanizsa-Letenye térsége nemzetközi jelentőségű logisztikai központtá válik.
- Keszthely-Hévíz térségében jelentős potenciál van a gyógyvízkészletre alapozott egészségiparban és a Balatonhoz köthető idegenforgalmi szolgáltatás területén.
- Lenti térségében a gyógy- és gasztroturizmus kiemelt szerepe jellemző.

Fontos feladat az aprófalvas, perifériális térségek felzárkóztatása (Zalaszentgrót), a vidéki életminőség javítása, a mezőgazdasági termelés és integráció feltételeinek javítása, a vidéki önálló gazdálkodás, a helyi piacok, az élelmiszer helyi feldolgozása és a falusi turizmus támogatása.

Törekedni kell az egyetemi potenciál fejlesztésére a műszaki-, logisztikai- és agrár felsőoktatás területén, valamint az önálló egyetemi kutató, fejlesztő, innovációs és tudásközpont kialakítására a megyében.

Kiemelt cél a megújuló energiaforrások szélesebb körben történő fenntartható hasznosítása.

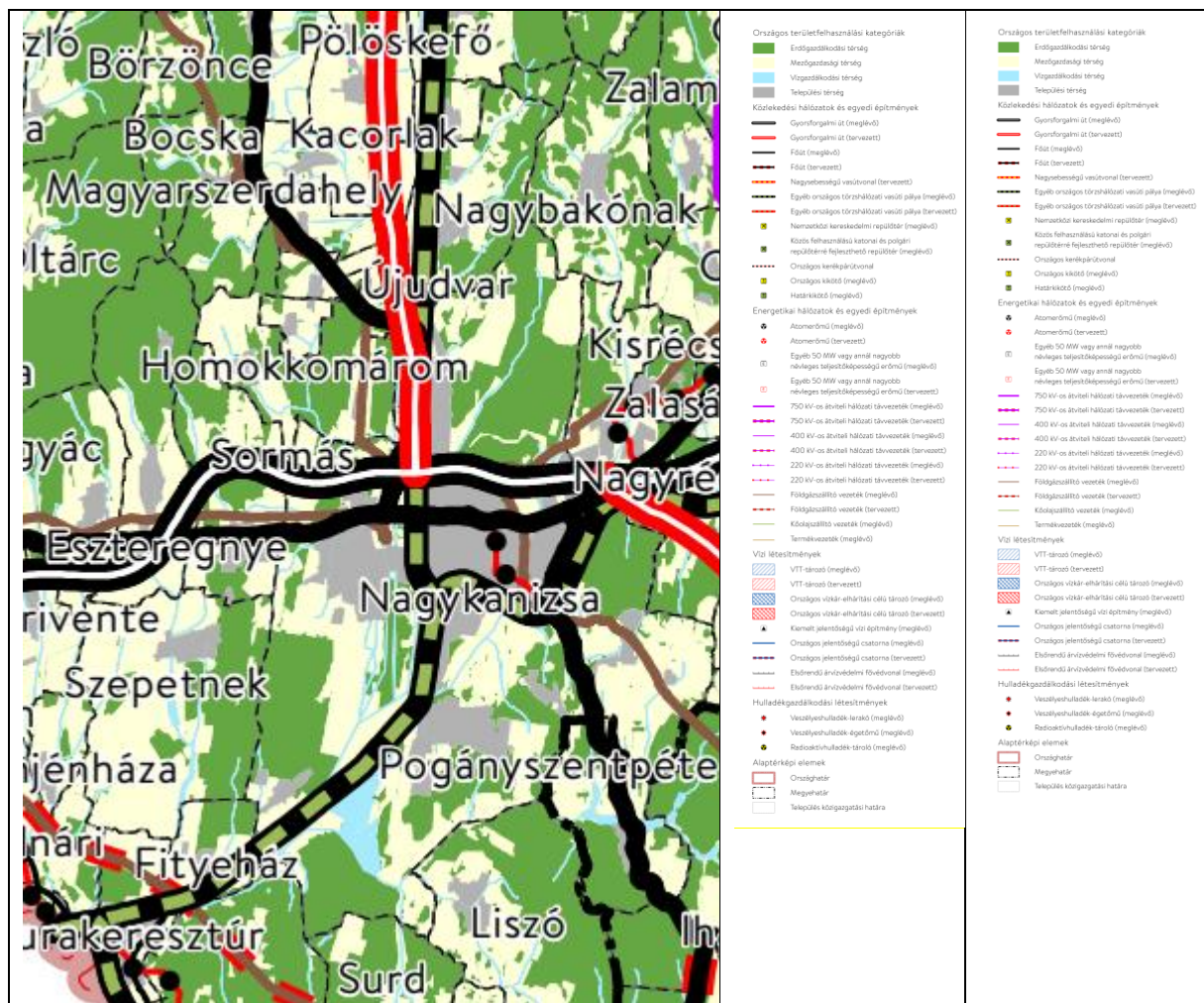
Nagykanizsa energiaigényes húzóágazatait (fémfeldolgozás, ipari gépgyártás, bútorgyártás, feldolgozóipar, energiaipar, turizmus, élelmiszeripar,) a pozícióhoz kapcsolódó kitörési pontokkal kiegészítve erősítheti, mint a megújuló energiákhoz kapcsolódó és egyéb K+F+I alapú iparágak, a logisztika és a turizmus. Közvetlen városi és Csurgótól Letenyéig tartó határmenti vonzáskörzeten túl Csáktornya-Lendva irányában fűzheti szorosabbra térségi kapcsolatait.

2.1.3 A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

Az OTTrT. az Ország Szerkezeti Tervét, valamint az Országos Övezeti Tervet és az ezekre vonatkozó szabályokat foglalja magában.

Az ország területrendezési terve meghatározza az országos terület-felhasználás rendszerét, a települések térbeli rendjét, az országos műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények térbeli rendjét, és ezek összefüggéseit.

Az országos területrendezési terv térképi melléklete, szerkezeti terve Nagykanizsára vonatkozóan:

13. ábra: Nagykanizsa elhelyezkedése az ország szerkezeti tervén
forrás: OTrT

Nagykanizsa elhelyezkedése az ország szerkezeti tervén

A település területének a települési térségen kívüli legnagyobb része a mezőgazdasági térség, erdőgazdasági térség, illetve kis része vízgazdálkodási térség.

Az OTrT szerkezeti tervlapja szerint Nagykanizsa területét érintő szerkezeti elemei a következők:

a) Gyorsforgalmi utak

- M7 autópálya;
- M9 gyorsforgalmi út.

TrT 1/1. számú melléklete által meghatározott Nagykanizsát érintő gyorsforgalmi utak: 1b.

Egyéb hazai gyorsforgalmi utak:

M7 Törökbálint (M0) – Székesfehérvár – Siófok – Balatonszentgyörgy – Nagykanizsa – Letenye–(Horvátország) (a TEN-T hálózat része)

M9 Szombathely térsége (M86) – Püspökmolnári térsége – Zalaegerszeg térsége –

Nagykanizsa – Inke térsége – Kaposvár – Dombóvár – Szekszárd térsége – Szeged (M5) (az M86 és az M7 közötti szakasz a TEN-T hálózat része)

b) Főutak

Országos főutak

7. sz. Budapest – Barcs országos főút;

61. sz. főút: Dunaföldvár (6. sz. főút) - Dombóvár - Kaposvár - Nagykanizsa (7. sz. főút)

74. sz. főút: Nagykanizsa (7. sz. főút) - Zalaegerszeg - Vasvár (8. sz. főút)

2. főutak; 2b. Főutak tervezett településselkerülő szakaszai:

61. sz. főút: Dunaföldvár, Cece, Simontornya, Pincehely, Dombóvár, Iharosberény, Nagykanizsa

74. sz. főút: Nagykanizsa

c) Országos mellékutak

- 7511 Nagykanizsa-Zalacomár összekötő út,
- 7516 Nagykanizsa-Korpavár összekötő út,
- 7527 Nagykanizsa-Pacsa összekötő út,
- 6804 Nagykanizsa-Zákány összekötő út,
- 6832 Galambok-Nagykanizsa összekötő út,
- 6833-Nagykanizsa Fityeház összekötő út,
- 6834 Nagykanizsa-Molnári összekötő út,
- 68151 Bagola bekötőút,
- 68152 Liszói bekötőút,
- 68354 Nagykanizsa Ady Endre út
- 68355 bekötőút,
- 75120 bekötőút.

Meglévő földgázszállító vezetékek:

600 (Lengyeltóti – Marcali) – Zalacomár – Nagykanizsa

602 (Babócsa – Nagyatád – Iharosberény) – Nagykanizsa

603 Nagykanizsa – Becsehely

604 Nagykanizsa – Magyarszerdahely – Pusztaderics

Országos kerékpárút hálózat törzshálózati elemei:

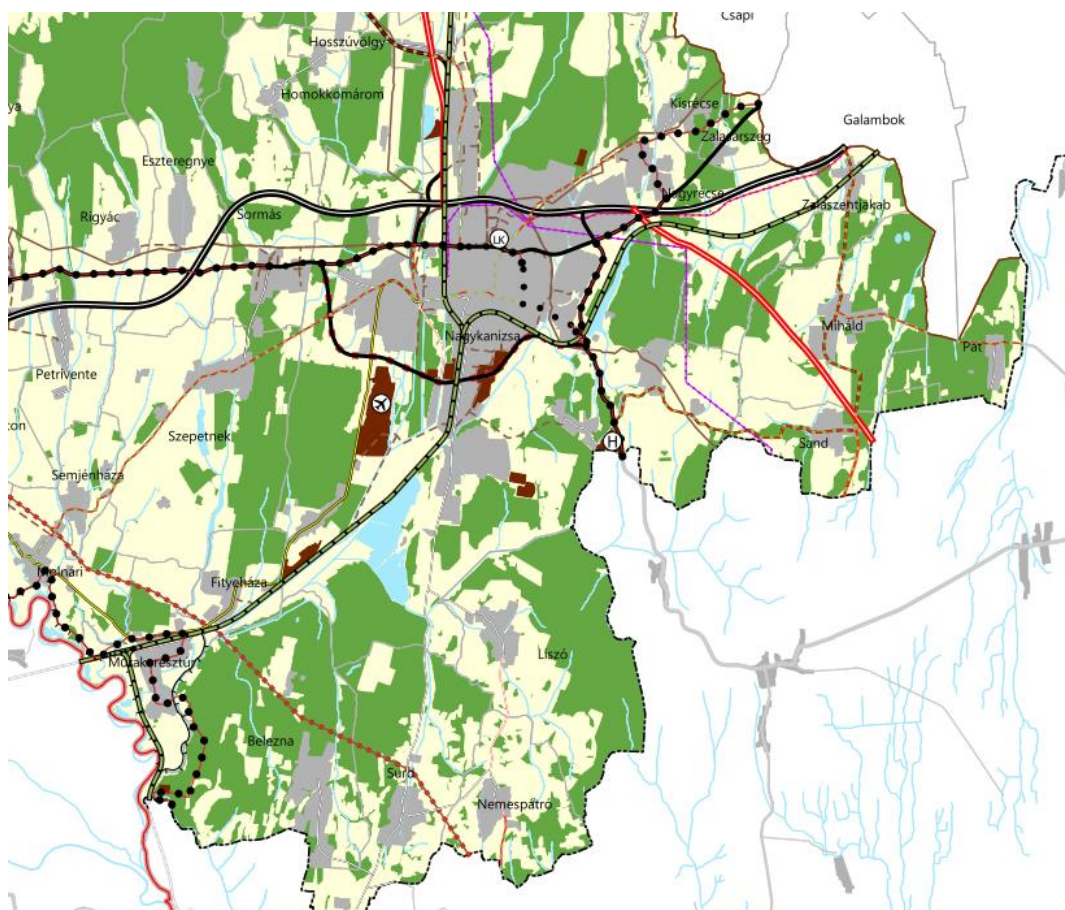
Délnyugat-magyarországi kerékpárútvonal:

7.A: Balatonakarattya - Siófok - Keszthely - Sármellék - Zalakaros - Nagykanizsa - Kaszó - Nagyatád - Berzence - (Horvátország)

Vasút: a városban a MÁV 30 számú (Budapest – Murakeresztúr) és a MÁV 17 (Szombathely - Zalaszentiván - Nagykanizsa) számú vasútvonala halad keresztül.

Energetikai hálózatok: 400 kV-os átviteli hálózat távvezeték elemei: Hévíz – országhatár – (Horvátország).

A ZMTrT. Zala megye Területrendezési terve Zala megye Övezeti Tervét és az ezekre vonatkozó szabályokat foglalja magában, a Zala Megyei Közgyűlés 8/2019. (IX.27.) önkormányzati rendelete Zala megye területrendezési szabályzatáról, térségi Szerkezeti Tervéről és övezeteiről közgyűlési rendelettel fogadta el.

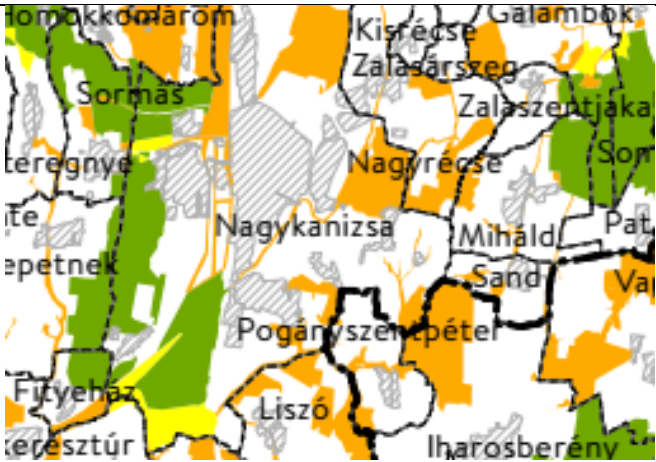
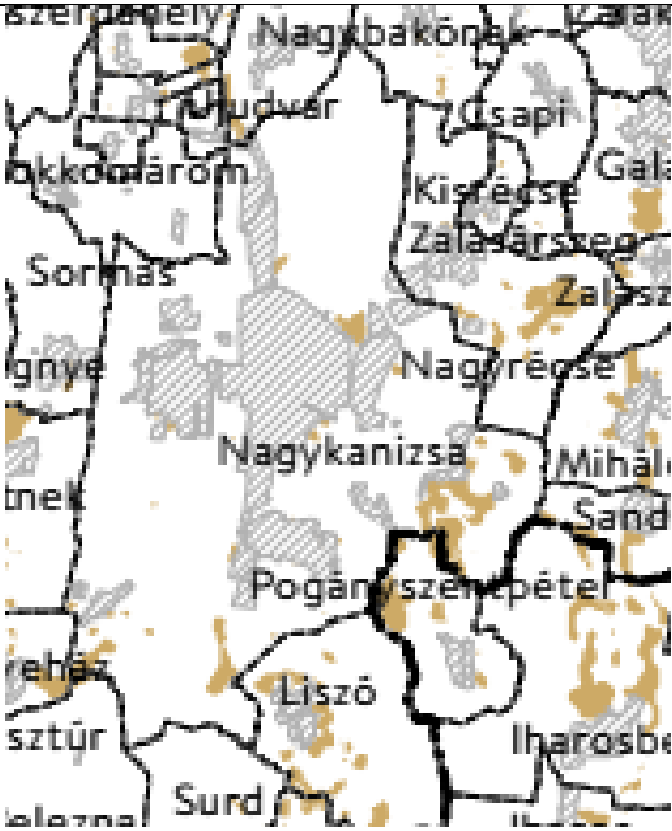
14. ábra: ZMTrT kivonata (2020)
forrás: ZMTrT

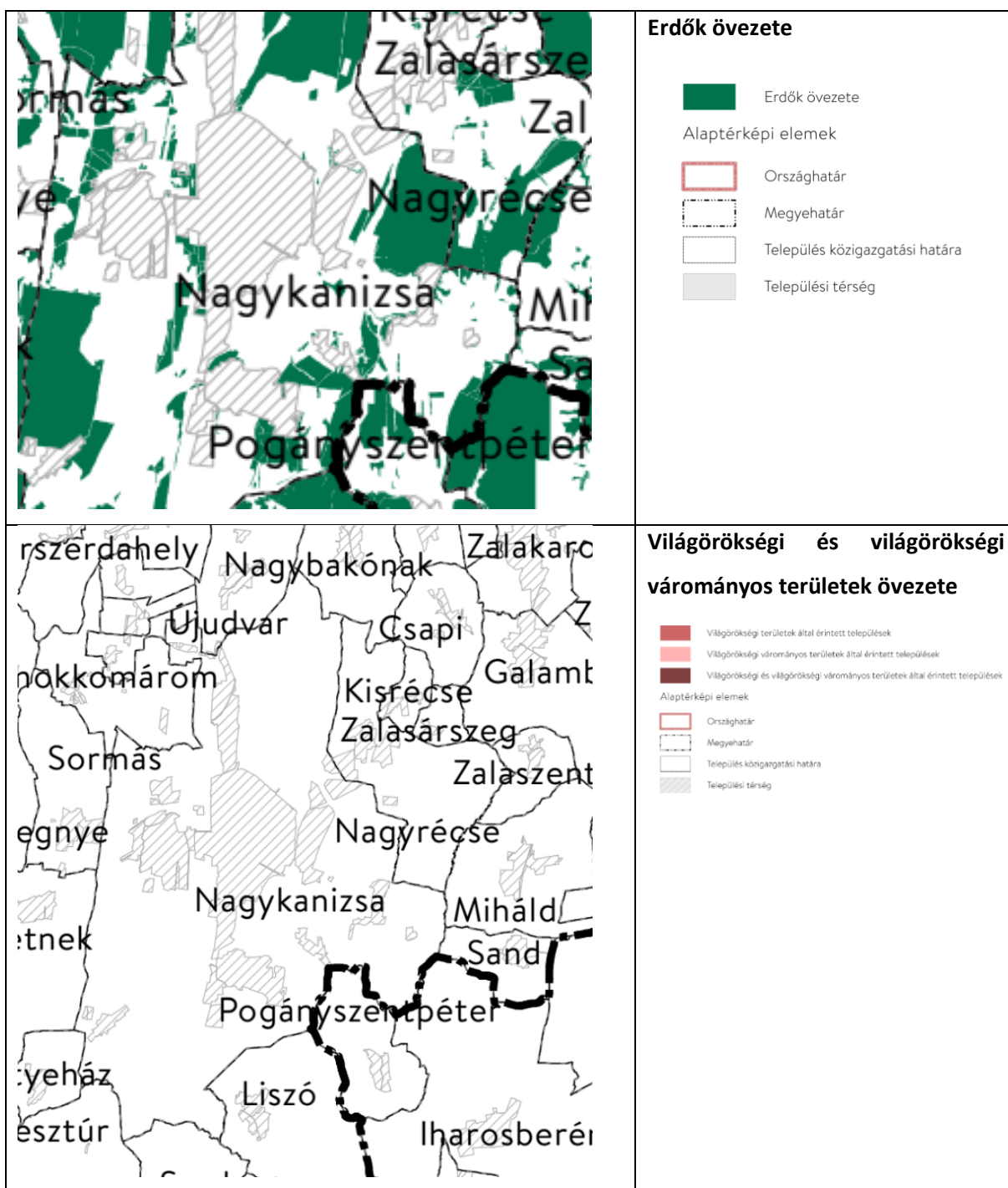
A ZMTrT - a készítésére vonatkozó tartalmi követelményeket rögzítő 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet előírásaival összhangban - térségi területfelhasználási kategóriákat alkalmaz.

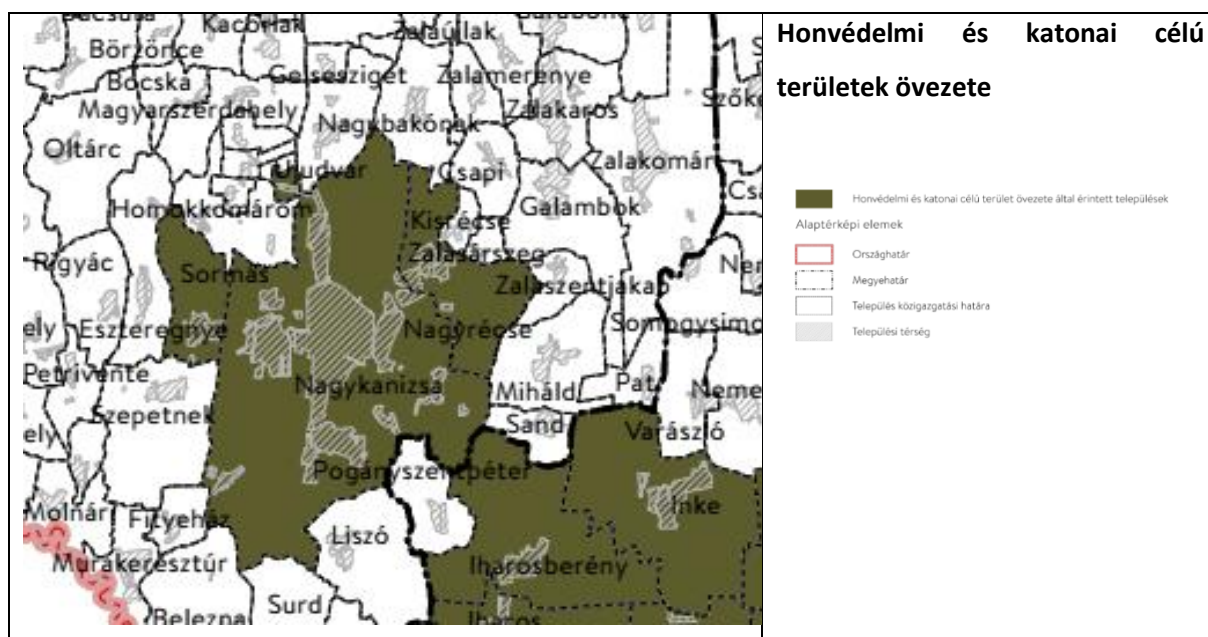
Országos Övezeti Terv tervlapjait az 2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről 3.sz. melléklet tartalmazza, melynek nagykanizsai érintettsége a következők:

A törvény térképei (hatályos: 2019.03.15-től)

3/1. melléklet

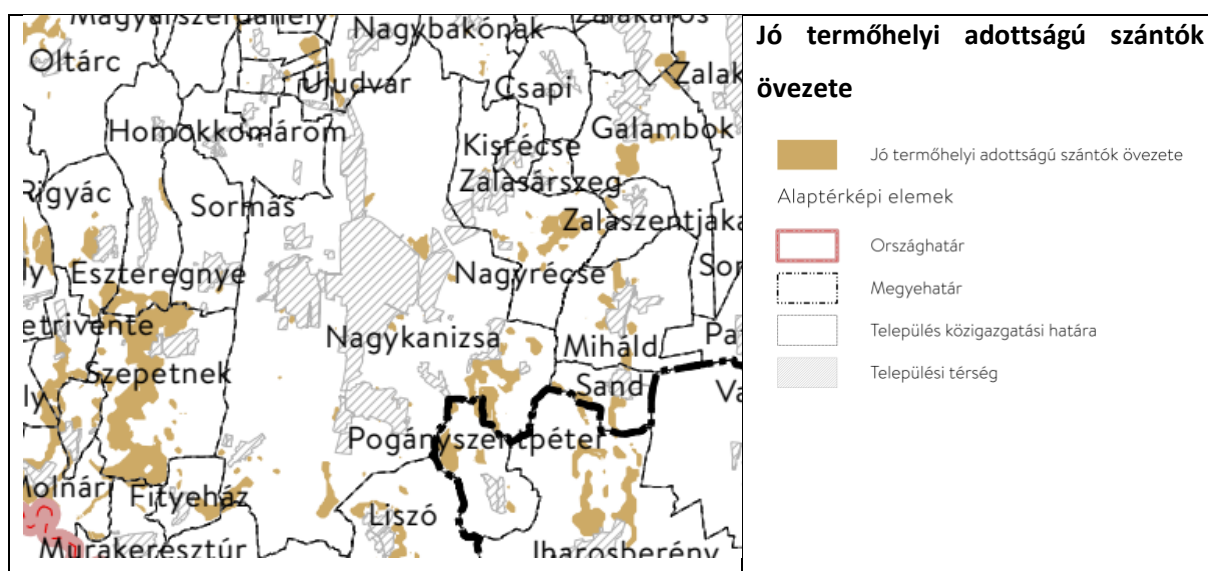
	Az ökológiai hálózat magterületének övezete, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete és az ökológiai hálózat pufferterületének övezete. - Ökológiai hálózat magterületének övezete - Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete - Ökológiai hálózat pufferterületének övezete Alaptérképi elemek - Országhatár - Megyehatár - Település közigazgatási határa - Települési térség
	Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete Övezet - Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete - Jó termőhelyi adottságú szántók övezete Alaptérképi elemek - Országhatár - Megyehatár - Település közigazgatási határa - Települési térség

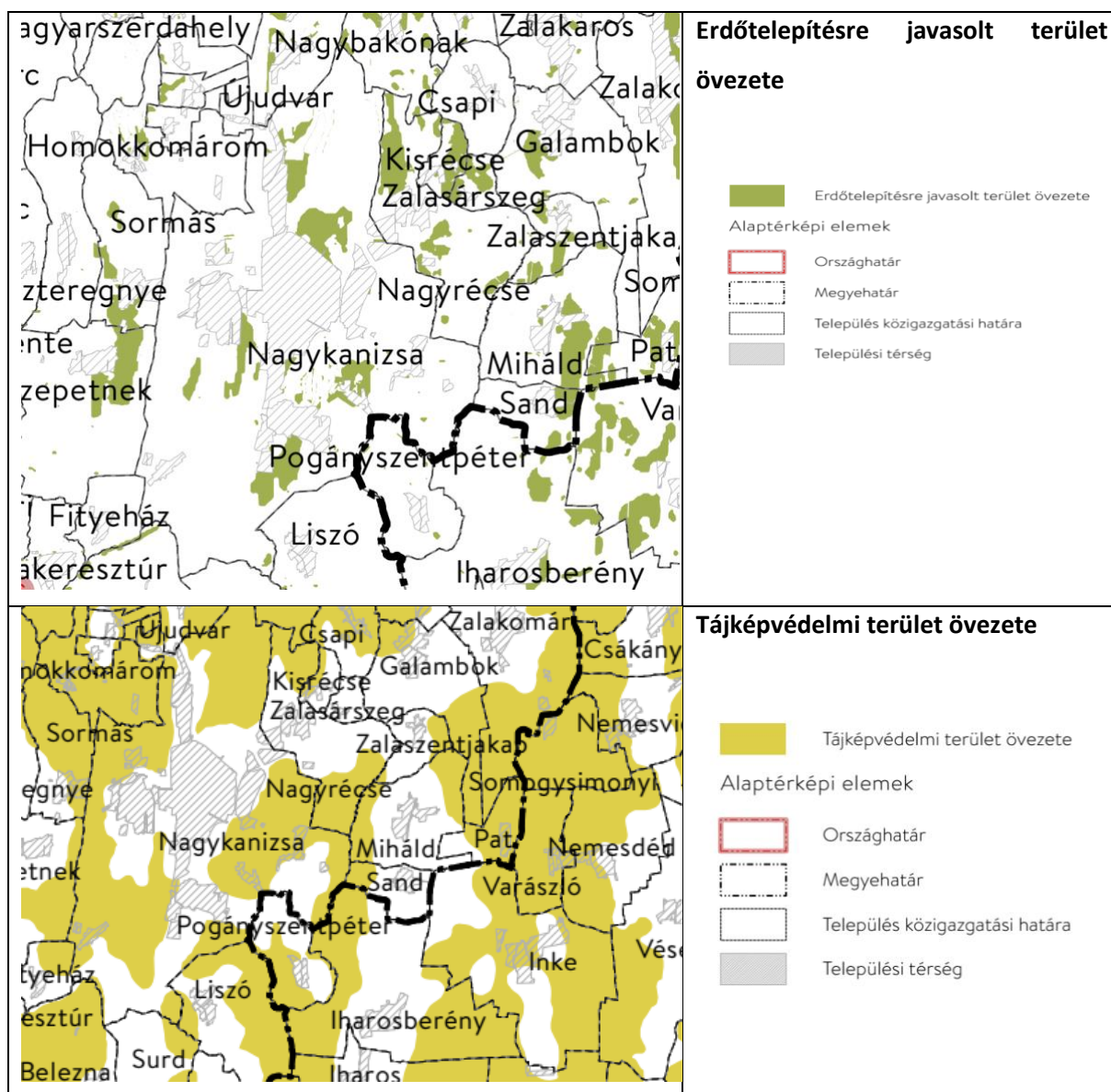

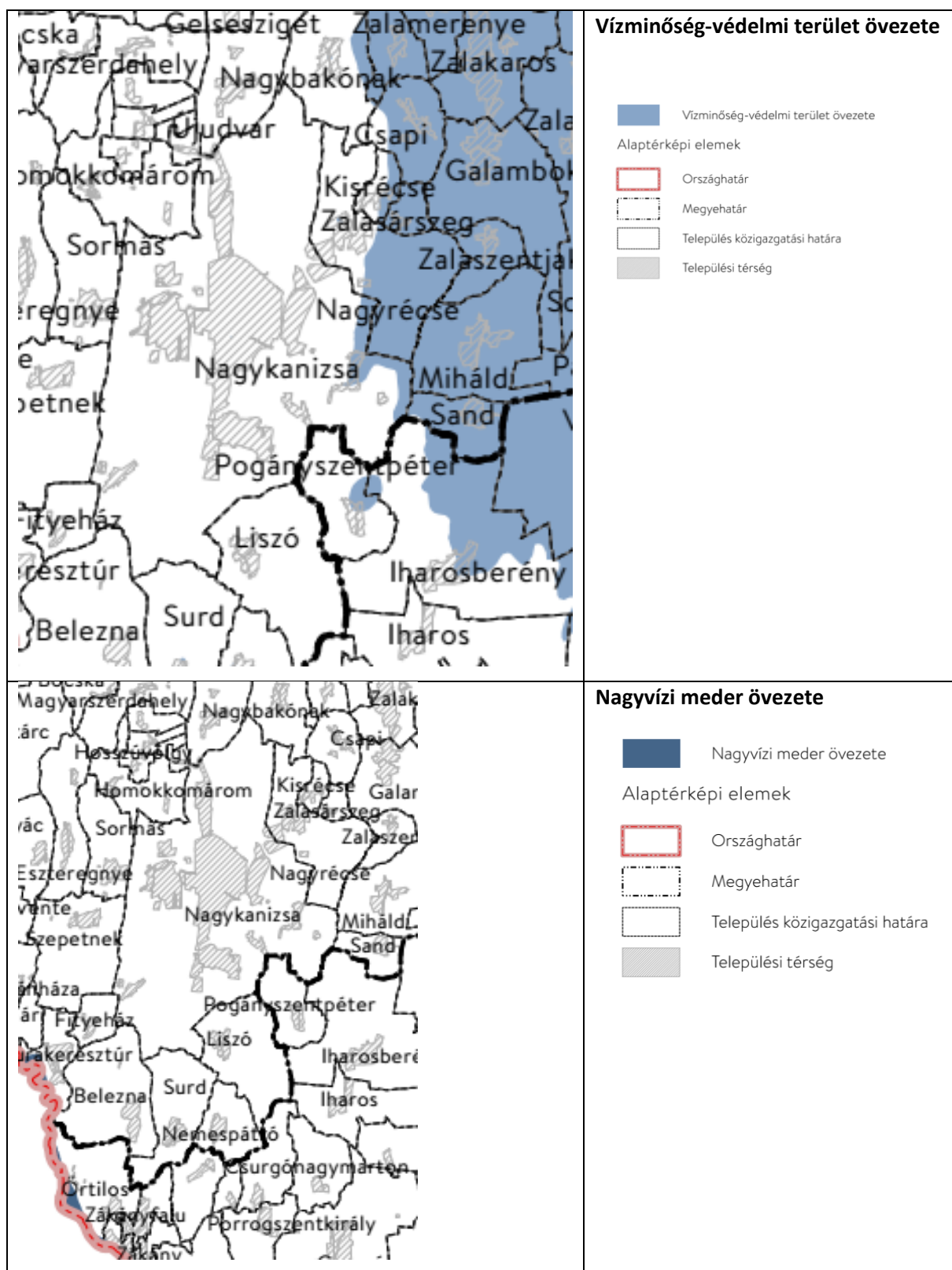

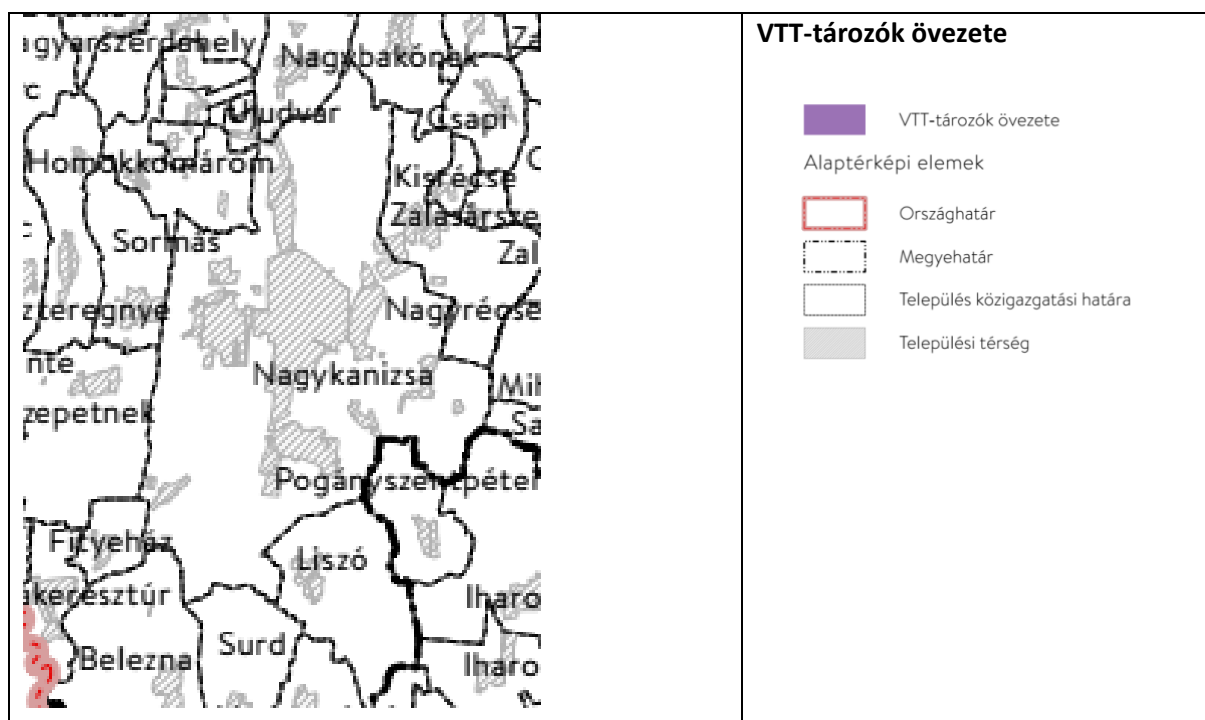
A jó termőhelyi adottságú szántók övezetének, az erdőtelepítésre javasolt terület övezetének, a tájképvédelmi terület övezetének, a vízminőség-védelmi terület övezetének, a rendszeresen belvízjárta terület övezetének tervlapjait, valamint az ásványi nyersanyagvagyon övezete által érintett településeket és a földtani veszélyforrás terület övezete által érintett településeket a területrendezésért felelős miniszter rendelete tartalmazza.

A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI.14.) MVM rendeletben (a továbbiakban: TTK) rögzített kiegészítő övezetek:

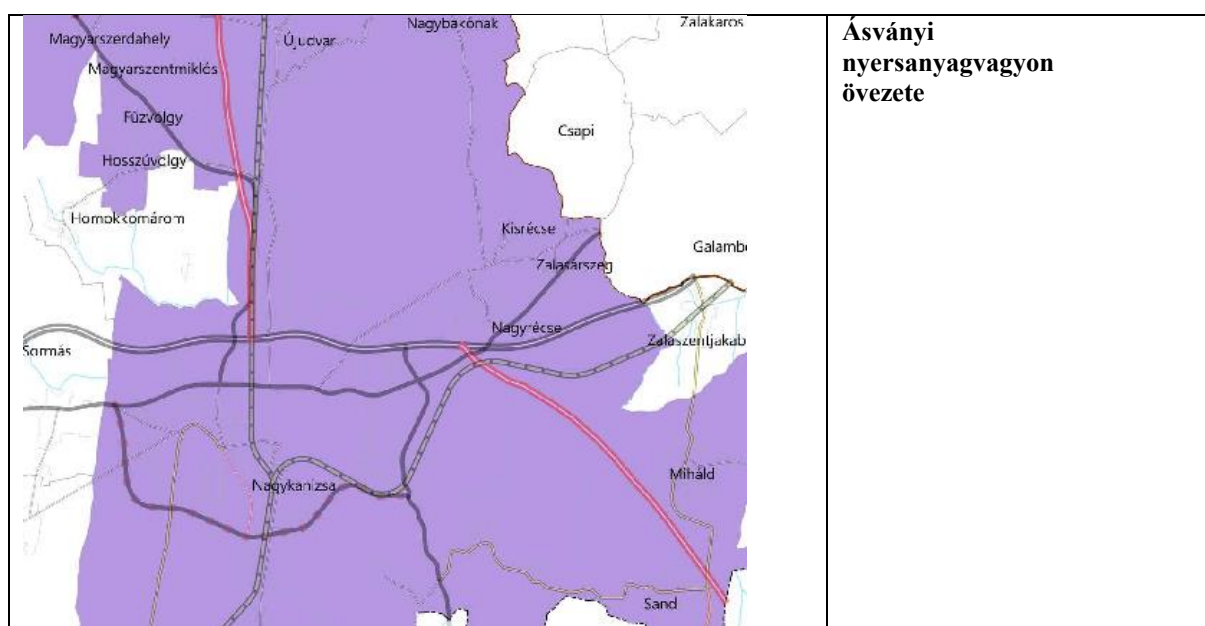

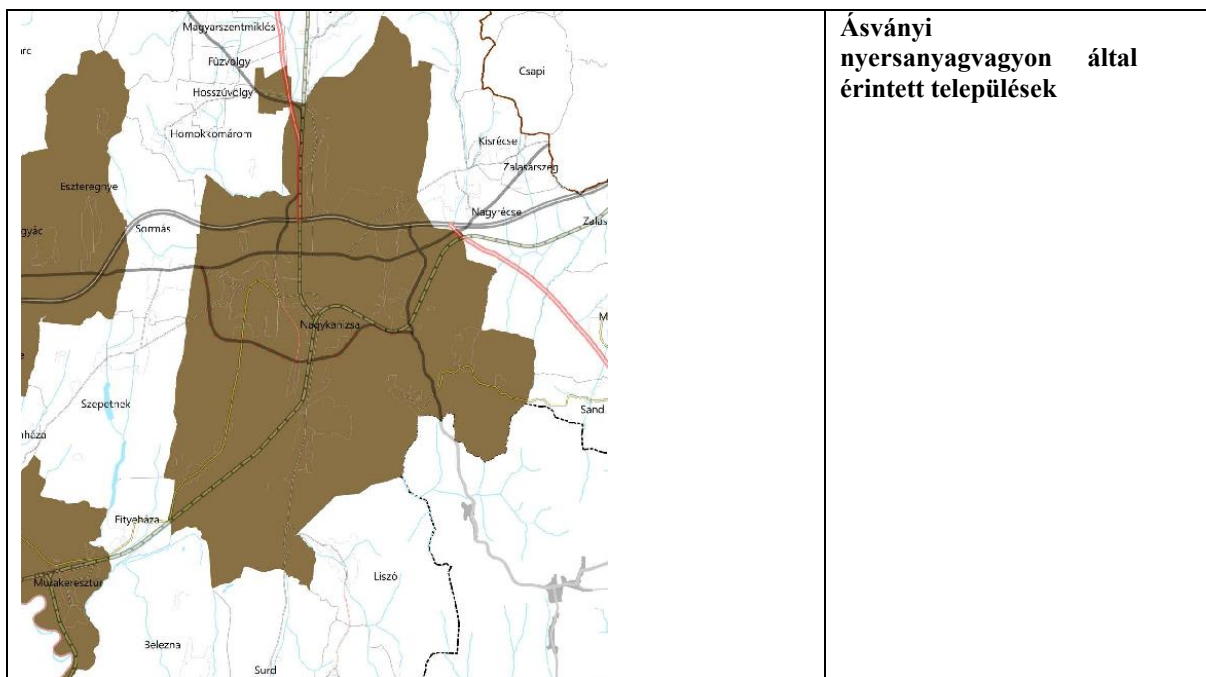

Zala Megyei Közgyűlés elnökének 8/2019.önkormányzati rendelete² Zala Megye Területrendezési Szabályzatáról, térségi Szerkezeti Tervéről és övezeteiről az egyedileg meghatározott övezetek területi hatálya kiterjed a megye teljes közigazgatási területére, kivéve a Balaton kiemelt Üdülőkörzet területét. (1) A megyei övezetekre vonatkozó előírásokat az MvM rendelet állapítja meg.

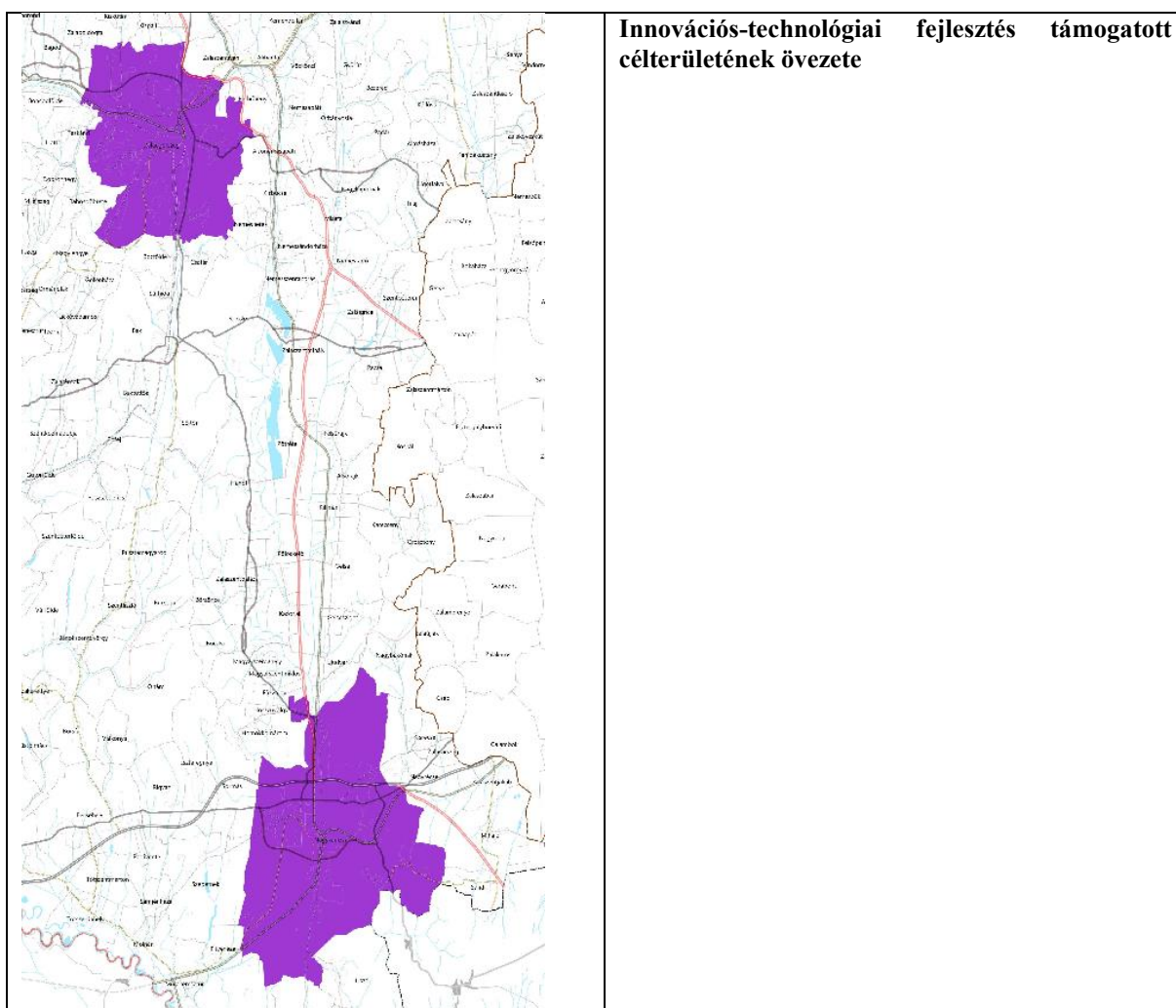
Zala megye egyedileg meghatározott megyei övezetei és Nagykanizsa érintettsége:

² Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 8/2020.(X.29.) önkormányzati rendelete Tolna megye területrendezési tervéről

Egyedileg meghatározott megyei övezetek

A fentiek közül - a természetföldrajzi adottságokon túl - a megyei rendezési terv szerint Nagykanizsa térségi jelentőségű logisztikai központ, turisztikai fejlesztések támogatott célterületének övezetébe és az innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterületének övezetébe tartozik.

2.1.4 A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek - az adott település fejlesztését befolyásoló - vonatkozó megállapításai

Nagykanizsa nagy közigazgatási területének és aprófalvas környezetének köszönhetően 15 községgel határos, a településszerkezetre vonatkozó megállapításokat a korábbi Integrált Településfejlesztési Stratégia megalapozó dokumentumában szereplő megállapítások alapján tesszük.

Belezna

Község Nagykanizsától DNY-ra 22 km-re. 686 fő. (2021.január 1.)

(Tér-T-Rend Kft, 2006., tervező: Wolf Beáta)

Az elmúlt években érdemi változás a rendezési terv tartalmában nem történt, továbbra is a 2006. évi a hatályos.

Az akkori elképzelések a következők voltak:

- Új lakóterület a belterület ÉNy-i részén (kb. 70 telek)
- Új gazdasági területek a belterülettől Ny-ra, DNY-ra és D-re (kb. 6+6+25 ha)
- Tervezett helyi gyűjtőutak: Belterület-Jankapuszta, Jankapuszta-Fityeház, Murakeresztúr-Órtilos- A külterület déli részén sok olajkút található (bányatelek is) - Nagy szőlőhegyi területek.

Fityeház

Község Nagykanizsától DNY-ra, 15 km-re. 635 fő (2021.január 1.)

(Tervező: Berczeli Emilia, 2008)

Rendezési tervi elképzelések:

- Új lakóterület a két belterületi egység között (kb. 60 telek)
- Új Gksz terület a belterülettől NY-ra (kb. 10 ha)
- Új ipari terület a belterülettől DNY-ra (kb. 7 ha)
- A külterület keleti részén lévő major védőtávolsága érinti Nagykanizsa területét.

A rendezési terv legfrissebb verziója 2016. óta hatályos.

Homokkomárom

Község Nagykanizsától északnyugatra, 13,5 km-re. 193 fő (2021.január 1.)

(Szab. terv tervező: Berczeli Emilia, 2006)

Rendezési tervi elképzelések:

M9 autópálya alternatív nyomvonala Zsigárdpuszta mellett (Nagykanizsa tervében nem szerepel)

Homokkomárom-Sormás összekötő út javaslata

A belterületről DK-re új lakóterület (kb. 20 telek)

- Belterületen csúszásveszélyes területek

- A külterület déli részén állami terület (volt katonai lőtér) különleges-honvédelmi terület (044/1 hrsz.) kb. 45 ha

- Nagy szőlőhegyi területek- Búcsújáróhely (ferences templom)

Rendezési terv módosítás, felülvizsgálat történt, mely szerint a mezőgazdasági területekre vonatkozó beépítési korlátokat enyhítették. Az enyhítés révén birtokközpontok létrehozására, dombházak kialakítására is lesz lehetőség.

Hosszúvölgy

Község Nagykanizsától északnyugatra, 12 km-re. 162 fő (2021.január 1.)

(HO-RI Bt, Sári István tervező, 2007)

Rendezési tervi elképzelések:

- A belterületről D-re új lakóterület (12 telek)

- A külterület nagy része vízerózióknak kitett terület

- Új utcanyitás a belterület nyugati részén (kb. 30 telek)

Iharosberény

Község Nagykanizsától keletre 17,5 km-re, Somogy megyében. 1210 fő (2021.január 1.)

(tervező: Dr. Fazekas Sándorné, 2007)

Rendezési tervi elképzelések:

- új összekötő út Sand felé (2 alternatíva)

- új nagysebességű vasútvonal (Záhony-Murakeresztúr között) a közig. terület déli részén

- természetvédelmi érintettség:

ÉNy-i részen zöld folyosó, DK-i részen Natura 2000 és természeti terület, Ny-i részen tájképvédelmi terület

- belterületről K-re Pádpusztánál tart. ipari terület (8 ha) - új lakóterület a belterület északnyugati és északi részén (25+36 telek) - új vegyes terület (iskola és tornaterem) a belterület ÉNy-i részén.

(Időközben a tornaterem megépült a jelenlegi kastély-iskolánál)

- belterület K-i részén (sportpálya mellett) ásványvíz-palackozó üzem céljára kijelölt Gksz terület
- nagy szőlőhegyi terület, halastavak

A rendezési terv 2019-ben módosult utoljára.

Liszó

Község Nagykanizsától délre, 12,5 km-re. 348 fő (2021.január 1.)

(Nincs rendezési terve)

A belterület keleti végén jóléti tó található.

Miháld

Község Nagykanizsától keletre, 20 km-re. 689 fő (2021.január 1.)

(Kanizsaterv Kft., tervező: Lénárt Erzsébet, 2009, 2016-ban felülvizsgálták) Rendezési tervi elképzelések:

- M9 autópálya nyomvonala a külterület északi részét szeli át NY-K irányban
- Új üdülőterület a belterülettől DNy-ra (kb. 30 ha)
- Új különleges-geotermikus energiahasznosítási terület a belterülettől D-re
- Nagy kiterjedésű szőlőhegyek

Nagybakónak

Község Nagykanizsától északra, 14 km-re. 369 fő (2021.január 1.)

(Teampannon Kft, 2003. tervező: Koszorú Lajos)

Rendezési tervi elképzelések:

- Új lakóterületek a község déli részén (65 új telek)
- Új összekötő utak Újudvar valamint Zalaújlak felé
- Natúrpark a közigazgatási terület északi részén
- Új víztározó a belterülettől D-re
- Nagy szőlőhegyi területek

A rendezési terv 2020-ban módosult utoljára, a módosítás az új lakótelkek közművesítésének kiépítési kötelezettségére vonatkozott.

Nagyrecse

Erőteljesen fejlődő község Nagykanizsától észak-keletre, 7 km-re. 1 034 fő (2021.január 1.)

(Kanizsaterv Kft, 2002-2003, tervező: Lénárt Erzsébet)

Rendezési tervi elképzelések: - Új családi házas lakóterületek belterület ÉNy-i, D-i és DK-i részén kb. 200 új telek

- Új Gip terület a belterülettől DNy-ra a közigazgatási határig (kb. 60 ha)
 - Új Gip terület a belterülettől ÉK-re a meglévő majorok környékén (kb. 50 ha)
 - Új Gksz terület a belterülettől D-re a 7. út É-i oldalán (kb. 10 ha)
 - Új Gksz terület a belterülettől ÉNy-ra a 7511. út déli oldalán (kb. 15 ha)
 - Új lakóterületek a belterület keleti és déli részén (50 + 132 új telek)
 - Új különleges sport-terület (golfpálya) a közigazgatási terület NY-i szélén a nagykanizsai Felsőerdőtől K-re (kb. 100 ha)
 - Új üdülőterület termálfürdővel a belterülettől D-re a nagykanizsai Alsóvárosi parkerdőtől ÉK-re (kb. 50 ha)
 - Az M9 autópálya nyomvonala szerepel, minimális eltéréssel a nagykanizsai tervhez képest
 - A 61. út M7 csomópontjától új utat terveznek a község belterületének déli részéhez, ez a nagykanizsai terven nem szerepel
 - A nagyrecsei vasútállomás útjától új utat terveznek az üdülőterülethez vasúti keresztezéssel az Alsóvárosi erdő északi részének átvágásával
 - Nagy szőlőhegyi területek
- A rendezési terv 2020-ban módosult utoljára, ekkor a 3.11 számú övezeti tömbre vonatkozó részletes övezeti előírásai módosultak, a rendelet rajzi része nem változott.

Pogányszentpéter

Község Nagykanizsától délkeletre, 12 km-re, Somogy megyében. 463 fő (tervező: Dr. Fazekas Sándorné, 2006)

Rendezési tervi elképzelések:

- új lakóterület a belterület délkeleti és északi részén (45+2 telek)
- új különleges terület (horgásztelep) a belterülettől északra a halastó mellett (kb. 12 ha)
- nagy szőlőhegyi terület, sok halastó

A rendezési terv 2018-ban változott utoljára, ekkor a település egy kisebb részére vonatkozó normatartalmi előírások változtak.

Sand

Község Nagykanizsától keletre, 14,5 km-re. 346 fő

Rendezési tervvel továbbra sem rendelkezik.

Sormás

Erősen fejlődő község Nagykanizsától nyugatra, 7 km-re. 830 fő (tervező: Berczeli Emilia, 2003)

Rendezési tervi elképzelések:

- Új lakóterületek a belterület nyugati, keleti és déli részén (61 + 47 + 180 új telek)
- Új gazdasági terület a belterülettől K-re a nagykanizsai közigazgatási határig (kb. 160 ha)
- Új üdülőterület és jóléti tó a belterülettől É-ra (kb. 100 üdülőtelek)
- A külterület északkeleti része állami terület (volt katonai lőtér)
- 7. sz. főút belterületet É-ról elkerülő új nyomvonala (Nagykanizsa tervében nem szerepel)
- Kisebb szőlőhegyi területek a külterület északi részén

Sormás település rendezési terve 2016-ban módosult utoljára, építési telkek vonatkozó szabályozás módosult, valamint a tóhoz kapcsolódóan engedélyezetté vált a strand kialakítása.

Surd

Község Nagykanizsától délre, 16,5 km-re. 528 fő

(tervező: Berczeli Emilia, 2012)

Rendezési tervi elképzelések:

- Új lakóterületek a belterület északkeleti, nyugati és déli részén (65 + 32 + 29 új telek)
- Új kisebb Gksz terület a belterülettől É-ra (kb. 8 ha)
- Nagy szőlőhegyi területek a belterülettől K-re

Szepetnek

Község Nagykanizsától délnyugatra 10,5 km-re. 1489 fő

(Benedek Kft, tervező: Ferik Tünde, 2005)

Rendezési tervi elképzelések:

- A belterület keleti részén a sportpálya helyén kisvárosias lakóterület (max. 37 lakás)
- Összekötőút-építési javaslatok Petrivente, Eszteregnye, Fityeház és Bajcsa felé (utóbbi Nagykanizsa tervében nem szerepel)
- Kisebb szőlőhegyi területek a belterülettől D-re- Halastavak a belterülettől D-re

A település rendezési terve 2005 óta négyszer módosult, az utolsó változás 2019-ben történt, ekkor Dózsa Gy. utca, Petőfi utca, valamint a Berki patak által határolt „Lf/2” övezeti besorolású tömbre vonatkozó szabályozási elemek hatályukat veszítették.

Újudvar

Község Nagykanizsától északra, 10 km-re. 943 fő

(Kanizsaterv Kft, tervező: Lénárt Erzsébet, 2006)

Rendezési tervi elképzelések:

- Új lakóterületek a belterület nyugati, középső és déli részén (36+44+30 új telek)

A déli rész beépítése folyamatban van.

- Új Gip terület a belterülettől É-ra (kb. 20 ha)
- M9 autópálya tervezett nyomvonala a közig ter. DNY-i részén (a nagykanizsai tervvel összhangban)
- Nagy szőlőhegyi területek a belterülettől ÉK-re
- Sípálya, tó és TV-torony a külterület ÉK-i részén.

Az újudvarhoz tartozó Morgánypusztai külterületén 2021-ben enduro, quad és motocross pálya épült. A rendezési terv utolsó módosítása 2022.03.13 történt, ekkor két paragrafus került törlésre, érdemi módosításra 2021. januárjában került sor, ekkor a zaj és rezgésvédelmi előírások változtak.

A települések rendezési terveinek szerkezeti elemei elkészítésük óta jelentősen nem változtak, így a város korábbi Megalapozó tanulmányában tett észrevételek napjainkban is aktuálisak, ezek összefoglalva a következők:

- alulurbanizált, városhiányos térség
- kedvezőtlen adottságú peremvidékek a vonzáskörzetben (pl. Csurgó)
- funkcióhiányos, egyoldalú gazdasági alapokkal rendelkező városok (Letenye, Zalakaros)
- Nyugat-Dunántúl leghátrányosabb helyzetű térsége
- Nagykanizsához viszonyított közlekedésföldrajzi helyzet meghatározó a szomszédos települések gazdasági helyzetét, foglalkoztatottságát tekintve
- kedvező, kihasználatlan ökoturisztikai adottságok, „érintetlen” környezet (szőlőterületek, erdőterületek, tavak)
- idegenforgalmi fejlesztések nincsenek összhangban, illetve vitatott az alapjuk, gazdasági, ipari fejlesztéseket szinte egyik település sem tervez
- nincs összehangolt, a térség adottságaira is építő fejlesztési koncepció, turisztikai fejlesztések is kissé ad hoc jelleggel tervezettek, a települési elképzelések nincsenek összhangban egymással és sokszor a realitásokkal

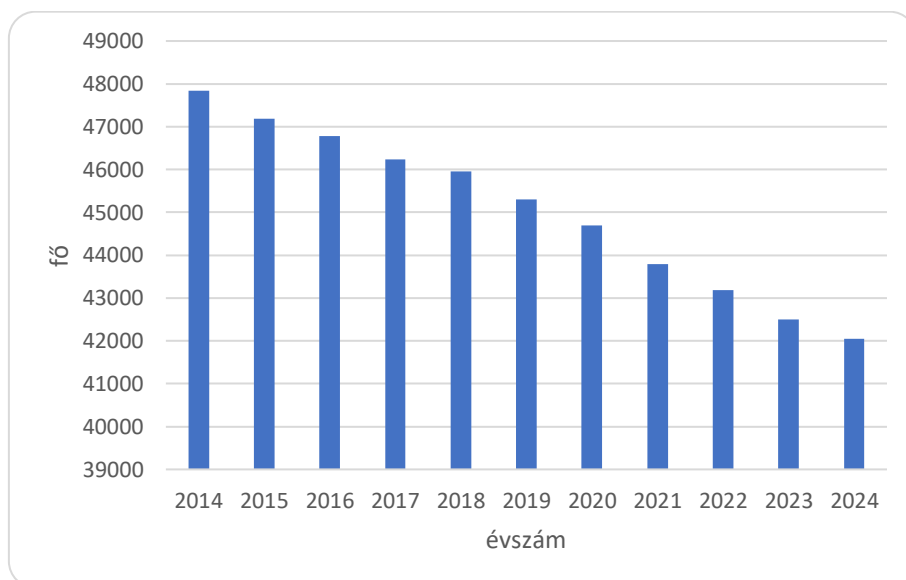
Az elmúlt évtized szomszédos településeket is érintő legfontosabb, a térszerkezetet is befolyásoló folyamata a fokozódó agglomerálódási tendencia, amely elsősorban a városhoz közelebb eső, kedvezőbb közlekedésföldrajzi helyzetben lévő településeit érinti. Az M9 megépítésével Nagykanizsa gazdasági súlya várhatóan tovább fog nőni, így azon települések lehetnek hosszútávon is fennmaradók, amelyek valamely autópálya révén a városhoz vagy magához az autópályához kapcsolódnak. Ez elsősorban a térség keleti részén lévő településeket érinti.

2.1.5 A település társadalma

2.1.5.1 Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség

Nagykanizsa népessége az elmúlt évszázadok során folyamatos gyarapodást mutatott, mely a már a 15. században városi címmel rendelkező település térségi centrum szerepének köszönhető. Az első népszámlálás idején, 1870-ben 18 ezer fő volt a feljegyzett lakosság száma, majd ez 1990-ig közel háromszorosára nőtt: a várost ekkor már 54 ezres lélekszámú településként tartották nyilván. A folyamatra területváltozás is hatást gyakorolt: 1963-ban Korpavár, 1981-ben pedig Bagola, Bajcsa és Miklósfa községek egyesültek a várossal. Ezt követően azonban csökkenő tendencia vette kezdetét, 2001-ben már csak 52 ezer regisztrált lakossal rendelkezett a település.

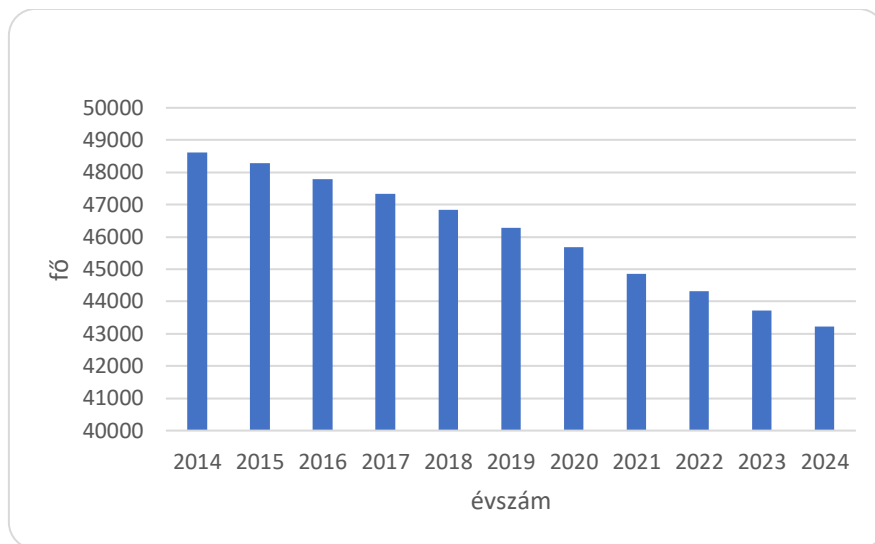
Az 1990-es években kezdődött demográfiai folyamatok az ezredfordulót követően is folytatódtak, melynek eredményeként Nagykanizsa lakossága 2010-ben 50 ezer fő alá csökkent. Ez év végén 49 850-en éltek a városban, mely Zala vármegye lakosságának 17%-át tette ki. A város lélekszáma a megyében megfigyelt adatok tendenciáját követi és az ezredforduló óta minden évben csökken. A népsűrűség ebből adódóan szintén mérséklődött: 2010-ben egy km²-es területen 336 fő élt, mely 17-tel kevesebb főt jelent az ezredfordulón rögzített számhoz képest. A népsűrűség a vármegyei és a városi átlagnál magasabb és a negyedik legnagyobb a Zalai települések között.³

15. ábra.: Lakónépesség száma az év végén (fő)
Forrás: TEIR – saját szerkesztés

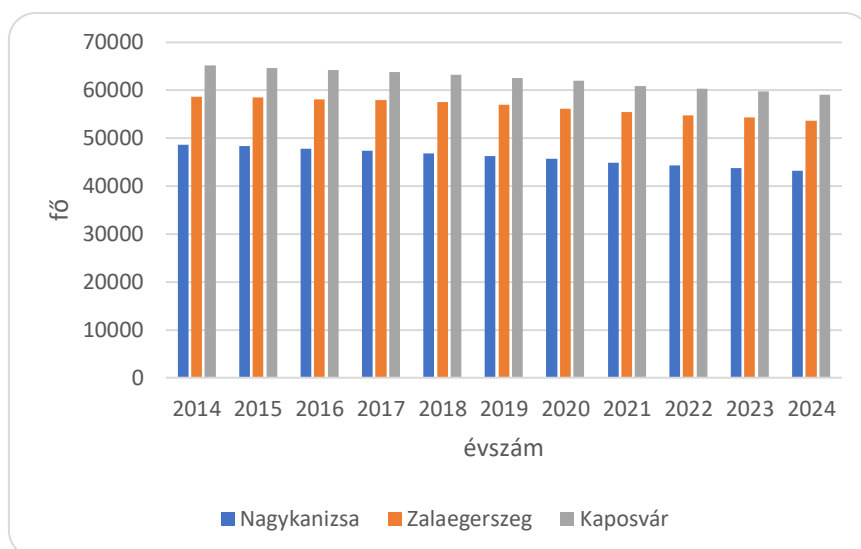
³ Forrás: <https://nagykanizsa.hu/docs/koncepciostrategia/nkmjvits20140909.pdf>

A város lakónépessége 2024. év végén (15. ábra) 42 042 fő volt, ez jelentős csökkenés az elmúlt évtizedben (2014-ben 47 838 fő), amelyhez az elvándorlások és a kevés gyermek születése is egyaránt hozzájárult. A természetes fogyás az adatok alapján 12,11% volt.

16. ábra: Állandó népesség száma (fő)
Forrás: TEIR – saját szerkesztés

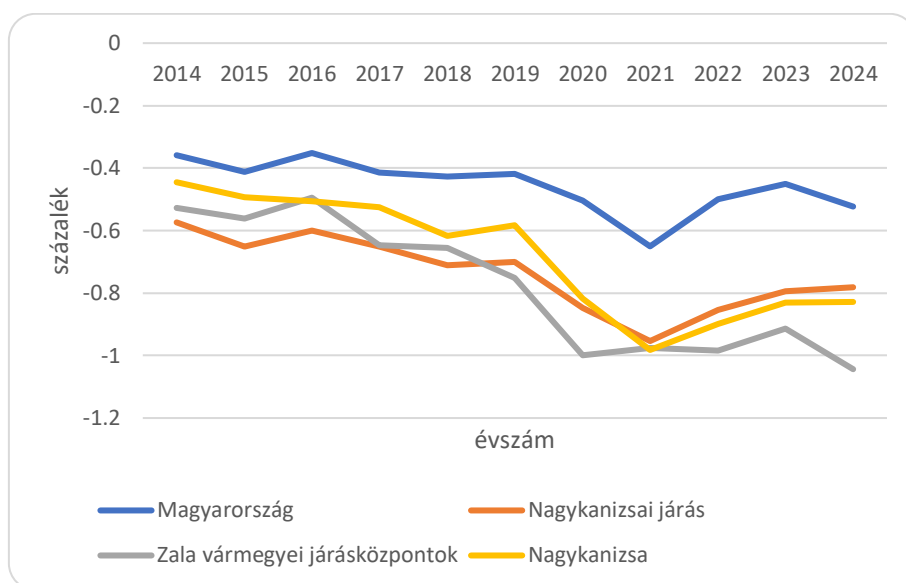
Nagykanizsa Megyei Jogú Város állandó lakosainak számában (16. ábra) hasonló folyamat figyelhető meg, mint a lakónépesség esetében. Az állandó népesség száma⁴ 2024-ben 43 221 fő volt, mely 2014-ben még 48 620 főt tett ki. A népesség száma a vizsgált 11 év alatt 11,1%-os lakosságszám-csökkenést jelentett a városban.

17. ábra: Nagykanizsa, Zalaegerszeg és Kaposvár állandó népessége (fő)
Forrás: TEIR - saját szerkesztés

⁴ Forrás: <https://nagykanizsa.hu/varos/statisztika>

Zala és Somogy vármegye hasonló népességszámmal rendelkező települései területén hasonló folyamat figyelhető meg (17. ábra). Amíg Zalaegerszegen 2014-ben 58 678 fő regisztrált lakos szerepelt⁵, a város népessége 2024-re 53 675 főre csökkent, mely -8,53%-os módosulást jelent. Kaposvár esetében 2014-ben 65 186 fő, a 2024-es évben feljegyzett adatok alapján pedig 59 053 fő került helyi lakosként rögzítésre, azaz népességszámának változása -9,41%. Az említett adatok alapján megfigyelhető, hogy Zala vármegye nagyvárosainak lakossága közel megegyező mértékben módosult a vizsgált időszak folyamán.⁶

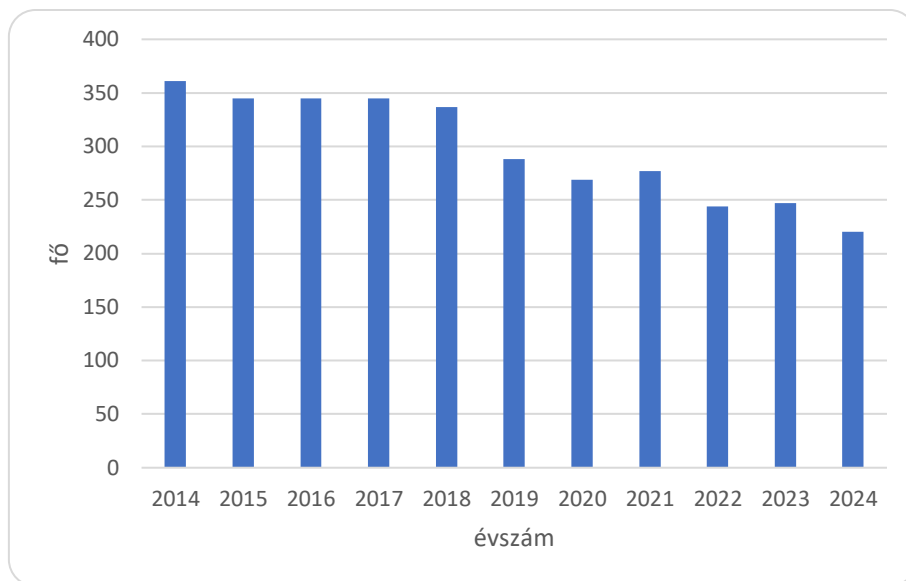

18. ábra: Természetes szaporodás, fogyás
Forrás: TEIR - saját szerkesztés

A város lakosságának természetes fogyása a Zala vármegyei járásközpontokéhoz hasonló tendenciát mutatott a vizsgált 2014–2024-es időszakban. Nagykanizsa esetében a természetes fogyás 2019 után kezdett el megnőni, még a COVID–19 előtt, amelyre a vírus rásegített. A várost megvizsgálva jól látható, hogy 2021-ben csökkent legjobban a lakosság az előző évhez képest (itt az érték -0,98%). Az országos szaporulat mértéke sokkal kiegyenlítettebb tendenciát mutat, hiszen meredek irányvonalat csak a járvány idején figyelhetünk meg. A vírus után történő kisebb fellendülés nemcsak országosan, de járási és városi szinten is érzékelhető volt.

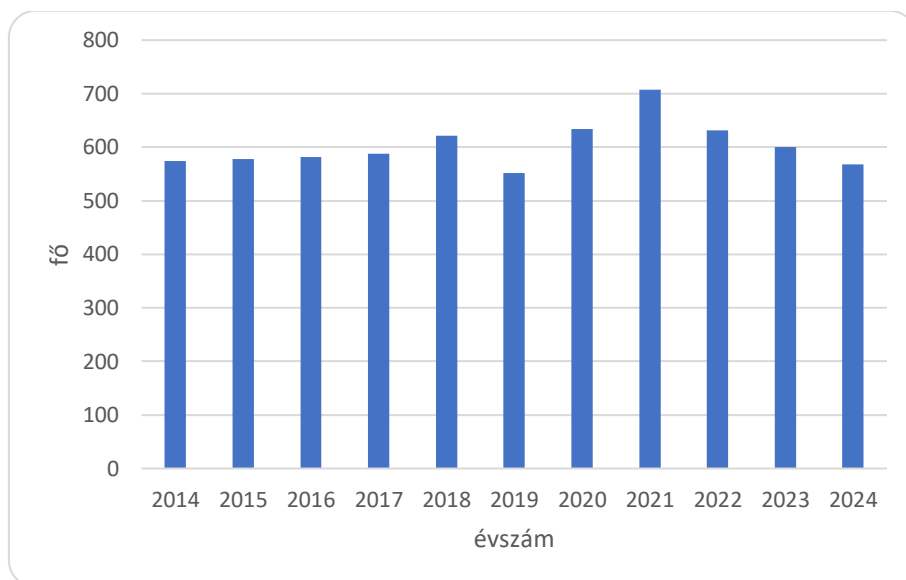
⁵ Forrás: <https://www.teir.hu/its/kivalasztott-telepulesi-mutatok.html>

⁶ Forrás: https://www.ksh.hu/stadat_files/fol/hu/fol0014.html

19. ábra: Élveszületések száma (fő)
Forrás: TEIR, saját szerkesztés

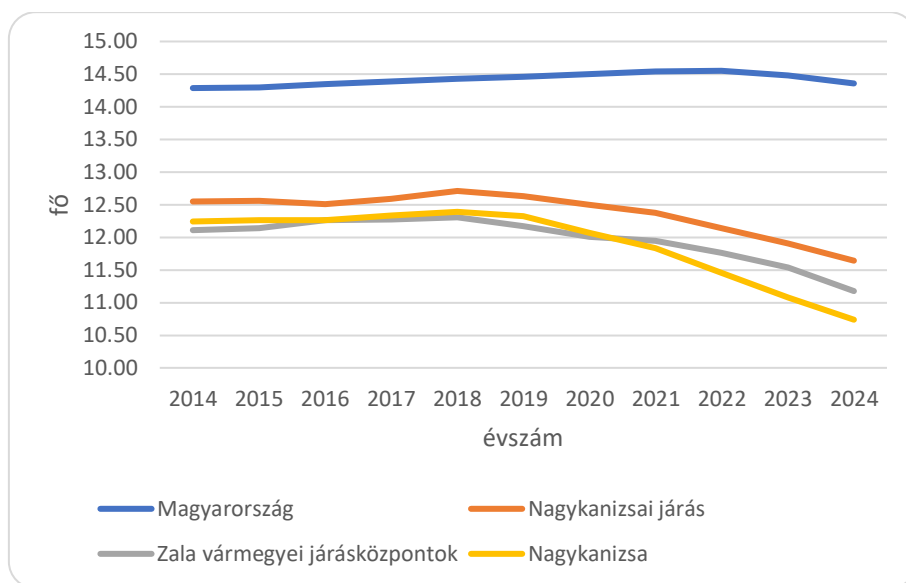
Az élveszületések tekintetében Nagykanizsán enyhe csökkenő tendencia figyelhető meg ami 2018 után hirtelen csökkent le majd ezek után ingadozni kezdett. A 2020-as évektől átlagban 251 gyermek született meg évente Nagykanizsán, ami a COVID elején volt magas (2020–2021). Ezt követő évek után átlag alatti volt az élveszületések száma, 2024-ben volt mélyponton, mivel 220 fő közelébe esett vissza.

20. ábra: Halálozások száma (fő)
Forrás: TEIR, saját szerkesztés

A halálozások száma a világjárvány előtt átlagosan 583 fő volt évente, ami kiemelkedően megugrott a vírus miatt 2020-ban, majd 2021-ben rekordmagas számmal tetőzött, amikor 707 ember halálát

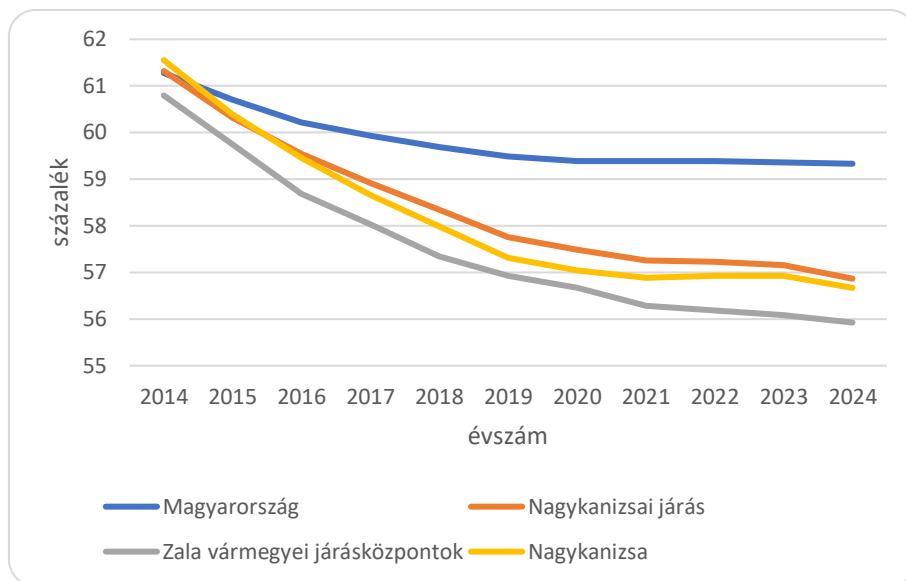
rögzítették. A pandémia lecsengését követően a halálozások mérséklődtek és visszaálltak a korábbi évek trendvonalára.

21. ábra: Állandó népességén belül a 0-14 évesek aránya (%)
 Forrás: TEIR, saját szerkesztés

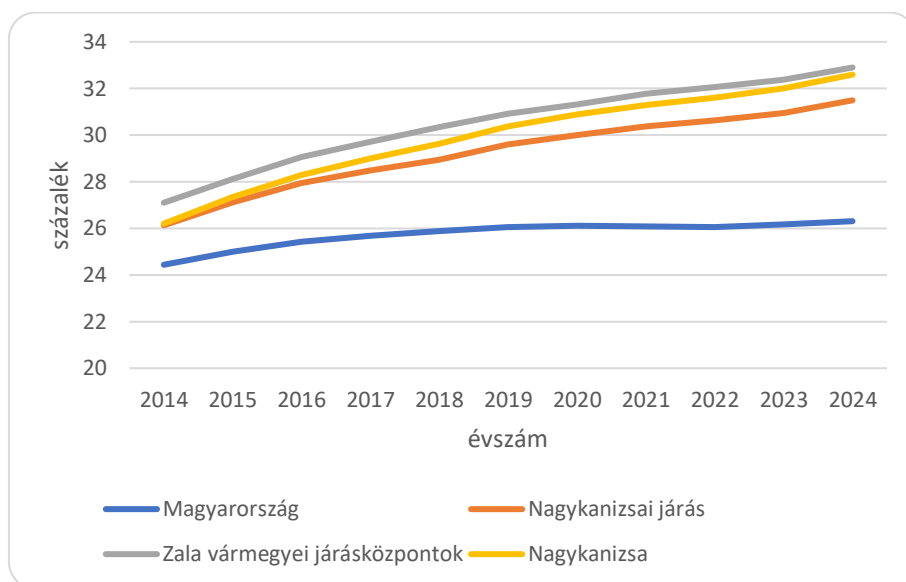
A nagykanizsai lakosság állandó népességén belül a 0-14 évesek aránya a 2014–2018-as időszak során nem mutat sem csökkenést, sem növekvő tendenciát: az országos átlagnál és a nagykanizsai járás mértékénél alacsonyabb, a Zala vármegyei járásközpontok adataival közel megegyező arányt mutat (átlagosan 12,5%). 2018 után a térségben együttesen megfigyelhető egy csökkenő irány, amíg az ország minimális emelkedést mutatott 2023-ig.

A városban 2019-től erősen csökkenő tendencia figyelhető meg, amely 2024-re 10,74%-ra esett vissza. Ez a trendvonal a térségben is végbemegy. Ennek oka, hogy az elmúlt időszakban lecsökkent az élveszületések száma és sokan el is vándorolnak.

22. ábra: Állandó népességen belül a 15-59 évesek aránya (%)
Forrás: TEIR, saját szerkesztés

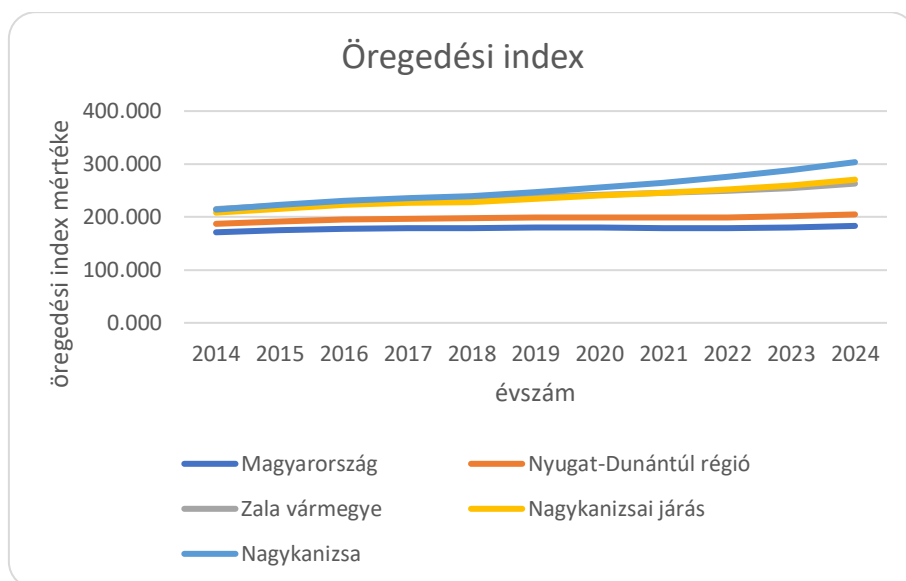
A város állandó népességén belül a 15-59 éves korosztály aránya csökkenő tendenciát mutat, mely drasztikusabban jelentkezik helyi szinten, mint országosan. Jól megfigyelhető a helyi munkabázis szűkülése, hiszen 2014-ben 61,55% volt az aktív korú népesség, ami 2024-re 56,67%-ot érte már csak el. A 15-59 évesek arányának csökkenése összhangban van a természetes fogyással, hiszen itt is kirajzolódik a társadalom előregedése, hiszen kevés fiatal lép be a munkaerőpiacra.

23. ábra: Állandó népességen belül a 60-x évesek aránya (%)
Forrás: TEIR, saját szerkesztés

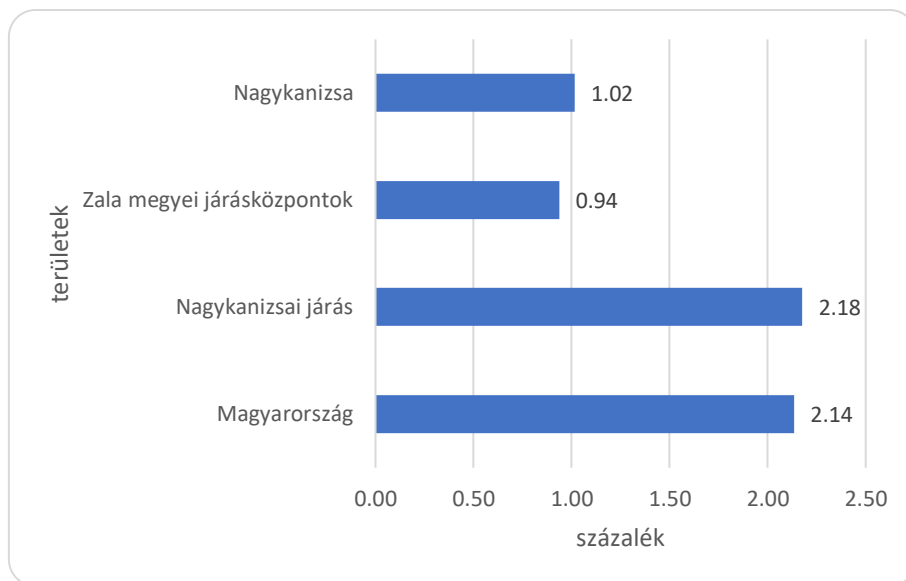
Amíg a 20. és 21. ábrán a korcsoportok zsugorodása volt látható, addig a 22. ábrán megfigyelhető az idősök arányának növekedése az állandó népességen belül. Nagykanizsa esetében 2024-re közel 33% volt a 60 év felettiek aránya, ami a térségben magasnak mondható az országos tendenciákhoz

viszonyítva. A Zala vármegyei járásközpontokban 32,59%-kal, hasonlóan magas adatokat mutatnak, mint a város, tehát az egész térségben természetesen végbemenő tendencia van jelen.

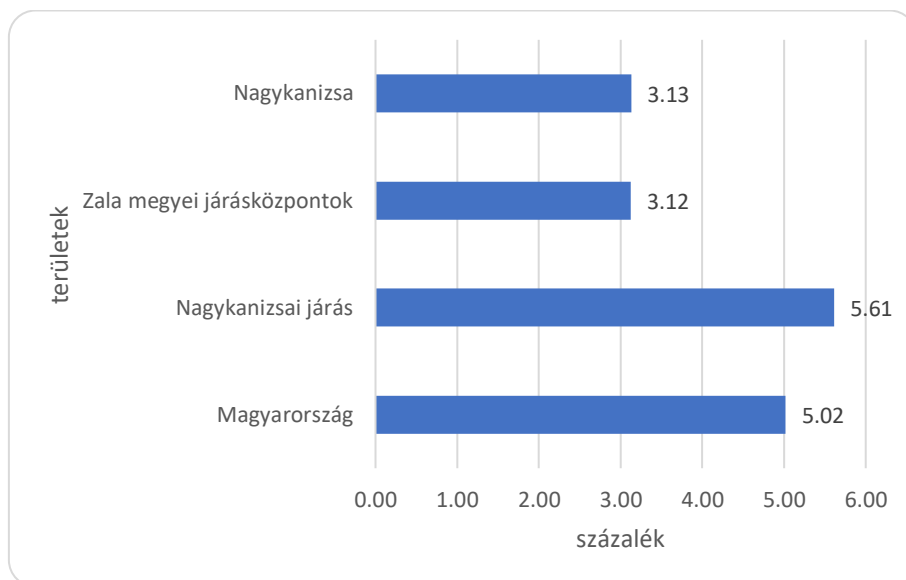
24. ábra: Öregségi mutató, (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves)
Forrás: TEIR, saját szerkesztés

A város állandó népességéből a 100 fő 0-14 évesre jutó időskorúak száma a vizsgált 2014–2024-es időszak során jelentős mértékben nőtt. Nagykanizsa öregedési mutatója a trend elején még a térségi átlag alatt mozgott, az időszak egészét tekintve azonban megfigyelhetően magasabbá vált mind a Zala vármegyei, a nagykanizsai járási, a nyugat-dunántúli, mind pedig az országos adatokhoz képest. A grafikon alapján a város indexe 2018–2019 után emelkedik meg látványosan, és ekkortól válik el egyre drasztikusabban a többi vizsgált terület értékétől. A mutató folyamatos romlásához hozzájárul a gyermekkorúak és a produktív korú lakosság arányának visszaesése, amivel párhuzamosan dinamikusan növekszik az idősebb korosztály súlya. Ezek a tendenciák az országosnál és a regionálisnál is lényegesen hátrányosabb demográfiai helyzetet jelentenek a városban, ami hosszú távú társadalmi és gazdasági kilátások szempontjából kedvezőtlen. A jövőbeli városfejlesztési tevékenység keretében a fiatal és munkaképes lakosság megtartását, valamint a gyermekvállalás ösztönzését kiemelt prioritásként célszerű kezelni, miközben a helyi szolgáltatási struktúra tervezése során kötelezően alkalmazkodni kell a lakosság megváltozott korösszetételéhez.

25. ábra: A cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya (%) – 2022
Forrás: TEIR – Saját szerkesztés

2022-es adatok alapján látható, hogy Nagykanizsa városában a cigány (romani és beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya 1,02% volt. A mérték a Zala vármegyei járásközpontok adataival mutat hasonlóságot, melyek értéke 0,94% volt. Ez jelentősen alacsonyabb mind a Nagykanizsai járás, mind az országos adatokhoz képest. A 2011-es népszámlálási adatok alapján a cigány nemzetiségűek aránya csökkent, amelyben az asszimiláció és a nemzetiség nem bevallása is szerepet játszik.

26. ábra: Hazai nemzeti kisebbséghez tartozó népesség aránya (%) (romák nélkül) – 2022
Forrás: TEIR, saját szerkesztés

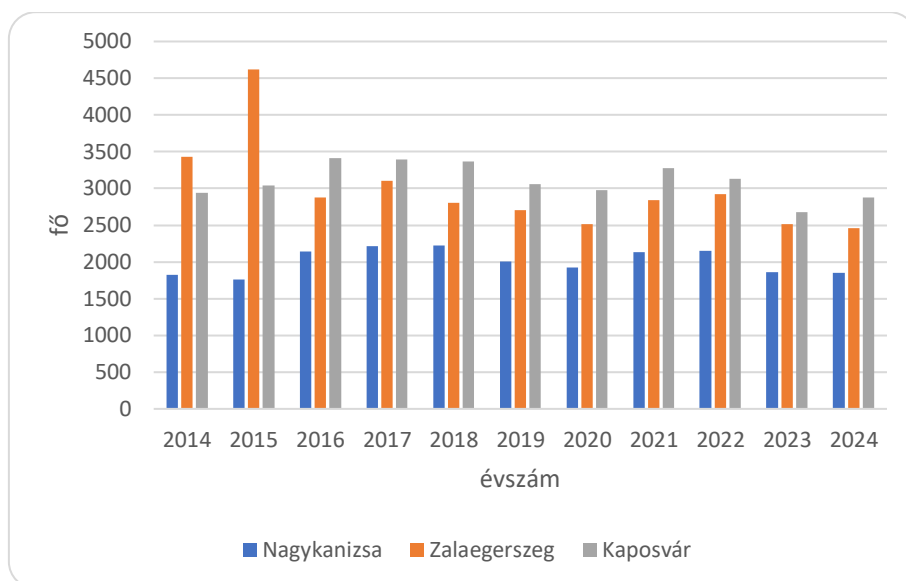
A 2022. évi évből származó adatok alapján szintén megállapítható, hogy a városban a hazai nemzeti kisebbséghez tartozó, romák nélküli népesség aránya (3,13%) enyhén magasabb, mint a Zala

vármegyei járásközpontok átlaga (3,12%), azonban mind az országos, mind pedig a Nagykanizsai járáséhoz képest alacsonyabb értéket mutat (utóbbi kettő 5 feletti értékkel rendelkezik).

2.1.5.2 Nagykanizsa térbeli mobilitásának jellemzői:

Nagykanizsa településének lélekszámát kedvezőtlenül befolyásolta a Magyarország népességére jellemző vándormozgalom. A folyamat a városban is megfigyelhető volt az elmúlt évek során, melynek következtében 2000 és 2010 között összesen 18 170-en telepedtek le, ezzel szemben 19 748-an költöztek el onnan. A vándorlás hatásait tekintve így több mint 1500 fővel csökkent a lakosság száma, amely ezer lakosra vetítve évi átlagban -2,8 ezreléket jelent. Zala megyét az ezredfordulót követő években bevándorlás jellemezte, 2005-től kezdődően azonban a települést elhagyók száma meghaladta a beköltözők kapcsán mért adatokat. 2000–2010 között a bevándorlók 54%-a Zala megyéből költözött ide, továbbiak pedig, szintén jelentős mértékben, a szomszédos Somogy megyéből (32%), illetve a fővárosból (8%) érkeztek. A környező települések tekintetében az ezredfordulót követően a legnagyobb számban Zalaegerszegről (773 fő) költöztek a vármegye második legnagyobb városába és Nagykanizsa hasonló vonzerőt jelentett a zalakarosiak (617 fő) számára is. Nagy mértékben vándoroltak ide szintén a szomszédos településeken élők: a 2000–2010-es időszakban megközelítőleg száz lakos költözött át Belezna, Fityeház, Liszó, Miháld, Nagyrécse, Sormás, Surd, Szepetnek és Újudvar községekből, melynek köszönhetően a városba költözők együttes létszáma elérte a 2000 főt. 2010-ben 1 540 személy választotta Nagykanizsát lakóhelyéül, mely ebben az évben is, a hosszabb időszak tendenciáihoz hasonlóan a Zala és Somogy megyében, illetve a Budapesten élők számára volt a legvonzóbb. A környező településeket tekintve szintén Zalaegerszegről, Zalakarosról és a szomszédos falvakból költöztek ide a legnagyobb számban. Az ezredfordulót követő évtizedben a Nagykanizsát elhagyók legnagyobb mértékben (49%-ban) más Zala vármegyei településekre költöztek, ezen belül is Zalaegerszegre (932 fő) és Zalakarosra (691 fő), továbbá több mint 25%-uk Somogy megyében vagy a fővárosban telepedett le. A 2010-es évben a leírt tendencia folytatódott: ekkor 1 578-an költöztek el a városból főként a vármegye határain belüli egyéb településre, illetve Somogy megyébe vagy Budapestre. A 2010 és 2014 közötti átmeneti időszakban a város vándorlási mérlege továbbra is mérsékelten negatív maradt, mivel a gazdasági szerkezetváltás és a munkaerőpiaci centralizáció hatására folytatódott a fiatal felnőttek elvándorlása a főváros és a győri ipari centrumok felé. Ezzel párhuzamosan a várost övező aprófalvas térségből érkező beköltözési hullám némileg mérsékelte ezt a veszteséget, fenntartva a belső migráció hagyományos irányait. A korszak végére a szuburbanizációs folyamatok stabilizálódtak, előrevetítve a 2014 utáni időszak strukturális demográfiai átrendeződését. A kivándorlás iránya hasonló a bevándorlás szempontjából kibocsátó településekhez:

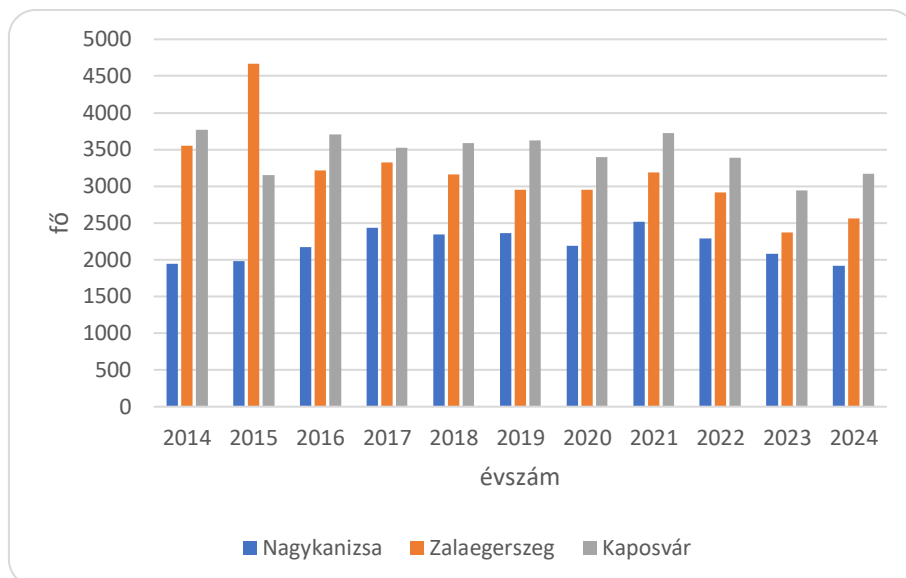
a Nagykanizsát elhagyók a várossal határos vagy ahhoz közel fekvő településeket részesítették előnyben, mely szintén jelzi a település központi szerepét és az agglomerálódás folyamatát.⁵

27. ábra: Odavándorlások száma (fő): Állandó és ideiglenes belföldi odavándorlások összege.
Forrás: TEIR, saját szerkesztés

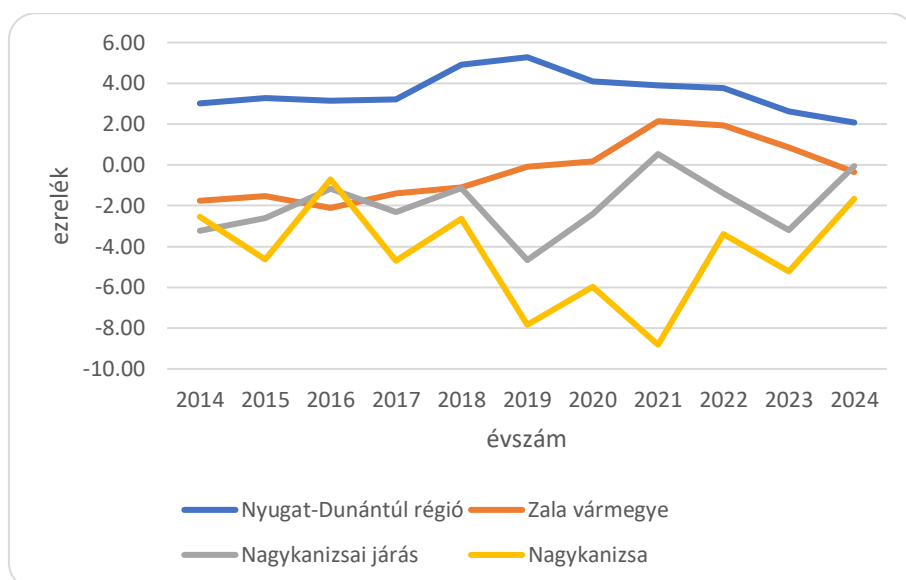
A 2014–2024-es időszak elején Nagykanizsa városának közigazgatási területére irányuló viszonylag alacsony számú bevándorlás volt a jellemző, ami 2016-ig tartott, amikor is az odavándorlások száma növekedni kezdett. Az erőteljesebb növekedést 2019-ben újabb visszaesés követte.

A vármegye másik nagy lélekszámú városában, Zalaegerszegen, eltérő tendencia mutatkozott ugyanezen időszakban: 2014 és 2015 között nagyobb számban nőtt a városba költözők száma majd 2015 után ingadozóvá és kiszámíthatatlanná vált az oda költözők száma egészen napjainkig. (2015-ben 4624 fő volt a városba vándorlók száma), az ezt követő 5 év folyamán ez jelentősen visszaesett (2705 fő). A Somogy vármegyei Kaposvár kapcsán megállapítható, hogy az odavándorlók száma a vizsgált 10 év folyamán -2%-kal csökkent. Az összehasonlításban szereplő három vármegyei jogú város tekintetében jelenleg Kaposvár van a legkedvezőbb helyzetben, hiszen 2024-ben jelentősen több ember költözött a területére 2023-hoz képest.

28. ábra: Elvándorlások száma (fő): Állandó és ideiglenes belföldi elvándorlások összege.
Forrás: TEIR, saját szerkesztés

A Nagykanizsa városából induló állandó és ideiglenes belföldi elvándorlások összege a vizsgált 2014–2024-es időszakban kezdetben növekvő tendenciát mutat, majd 2021 után visszaesés látható. Zalaegerszegen esetében a vizsgált adatok módosulása az említett 11 év alatt hullámzóbb képet mutatott, mint Nagykanizsa. Zalaegerszeg 2015-ben kiugróan magas volt (4668 fő elvándorló) értékkel. A Somogy vármegyei Kaposvár adatait áttekintve megállapítható, hogy míg 2014-ben a várost csupán 3765 fő hagyta el, ez a szám 2021 után lecsökkent. A három megyei jogú város adatait összevetve 2024-ben Kaposvárt hagyták el a legnagyobb számban lakói.⁷

29. ábra: Vándorlási egyenleg (ezrelék)
Forrás: TEIR, saját szerkesztés

⁷ Forrás: <https://www.teir.hu/helyzet-ter-kep/kivalasztott-mutatok.html>

Nagykanizsa Megyei Jogú Városában megfigyelt vándorlási egyenleg, mely az adott közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők és az onnan másik közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők számának különbségét jelenti ezer lakosra vetítve. A város vesztesége 2019-ben -7,84 ezrelékre süllyedt, de a mélypont ezután érkezett el hiszen 2021-ben -8,82 ezrelék volt a vándorlási egyenleg. A nyugat-dunántúli régió és Zala vármegye vándorlási különbsége ezzel szemben pozitív irányban mutat elmozdulást a vizsgált évtized folyamán. Zalaegerszeg városát tekintve a népesség vándorlási egyenlege szintén csökkenést mutat: a vizsgált évtized (2024) végén -1,76 ezreléket tesz ki. A Somogy vármegyei Kaposvár adatai kapcsán elmondható, hogy a település vándorlási egyenlege 2019-ben -9,31 ezrelék, meghaladva a másik két vizsgált megyei jogú városban rögzített mértéket.⁸

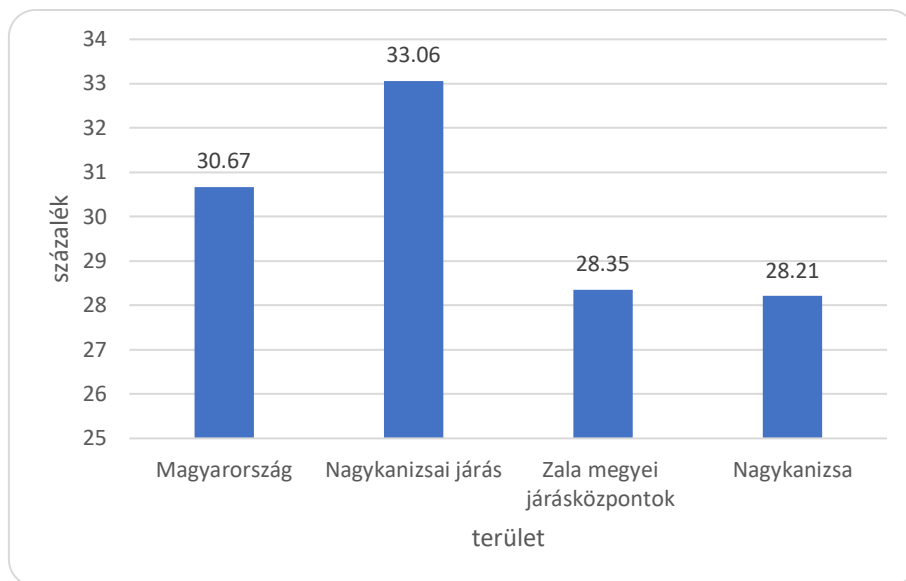
A népesség iskolai végzettség szerinti megoszlása a megfelelő korú népesség százalékában Zala vármegyében	1960	1970	1980	1990	2001	2011
Legalább általános iskola 8. évfolyam	27,2	45.1	62	75	87.5	94.8
Legalább érettségi	5,3	11.2	19.4	25.3	33.6	43.7
Egyetem, főiskola stb. oklevéllel	1,4	2.8	4.9	7.9	10.1	14.7

3. táblázat: A népesség iskolai végzettség szerinti megoszlása a megfelelő korú népesség százalékában Zala vármegyében

Forrás: KSH – Saját szerkesztés

A Zala vármegyei lakosság iskolai végzettsége tekintetében a 2011-es évben rögzített adatok alapján megállapítható, hogy a megfelelő korú népesség legnagyobb része (94,8%-a) rendelkezik legalább az általános iskola nyolc évfolyamának teljesítésével, a népesség közel fele (43,7%) legalább érettségivel, a lakosság megközelítőleg egyhete (14,7%) pedig főiskolai vagy egyetemi végzettséggel. Az említett évet megelőző 5 évtized során mindhárom képesítési szinten jelentős gyarapodás figyelhető meg.

⁸ Forrás: <https://www.teir.hu/helyzet-ter-kep/kivalasztott-mutatok.html>

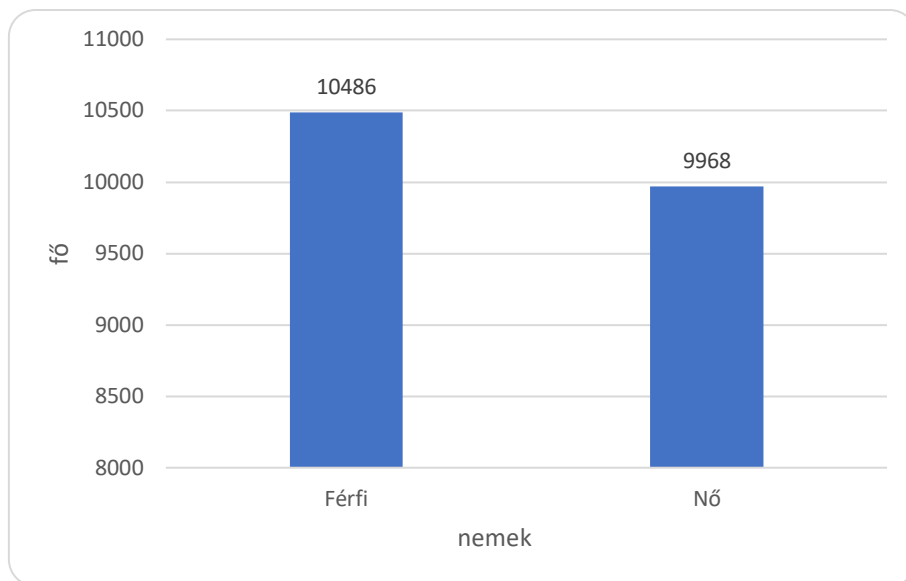
30. ábra: Legfeljebb általános iskola 8. osztályát végeztek a 7 éves és idősebbek arányában (%) – 2022
Forrás: TEIR, saját szerkesztés

Nagykanizsa helyzete a 2022-es adatok alapján (30. ábra) megegyezik a járásközpontok átlagával, hiszen 28% körül van a legfeljebb 8 osztályt végzett tanulók aránya, ami országos szint alatti értéknek minősül. Magyarország esetében az emberek 30,67%-a vagy nem fejezi be az általános iskolát vagy befejezi, de a 8. osztály után nem tanul tovább. Ez az arány a Nagykanizsai járásban kicsit kedvezőtlenebb, hiszen itt 33,06%-os értéket mutat. Ennek oka a területi különbségek, hiszen aprófalvas térség, amely miatt sok hátrányos helyzetű település van napjainkban is. Itt nehezebben elérhető a minőségi oktatás és a továbbtanulási lehetőségek is korlátozottak.

2.1.5.3 Foglalkoztatottság és jövedelmi viszonyok

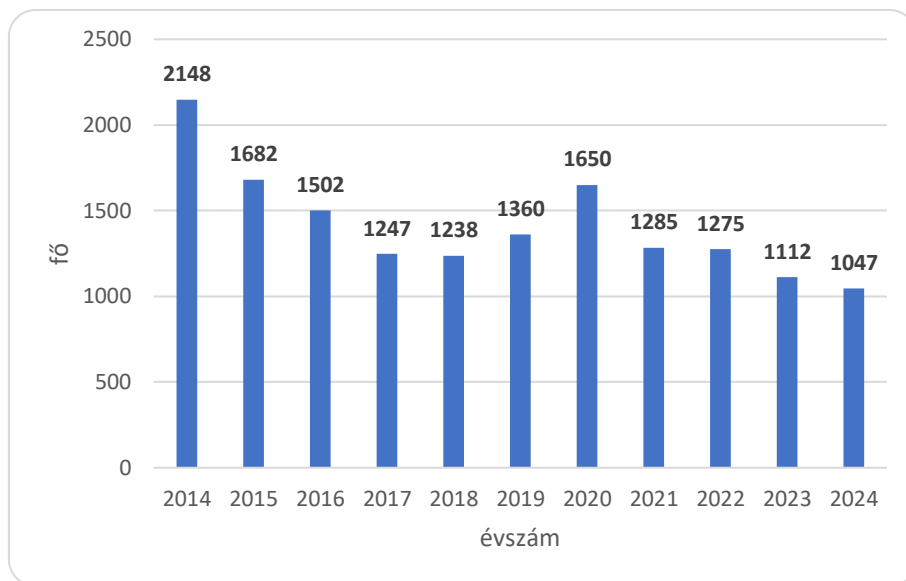
Nagykanizsa MJV	Foglalkoztatottak száma	A helyben foglalkoztatottak száma	A helyben lakó és helyben dolgozó foglalkoztatottak száma	A más településre dolgozni járó foglalkoztatottak száma	A naponta bejáró foglalkoztatottak száma
2011	21215	24897	17828	3387	7069
2022	20454	24118	15817	4637	8301

4. táblázat: A foglalkoztatottak összetétele Nagykanizsán napi ingázás szerint, 2011 és 2022
Forrás: KSH - Saját szerkesztés

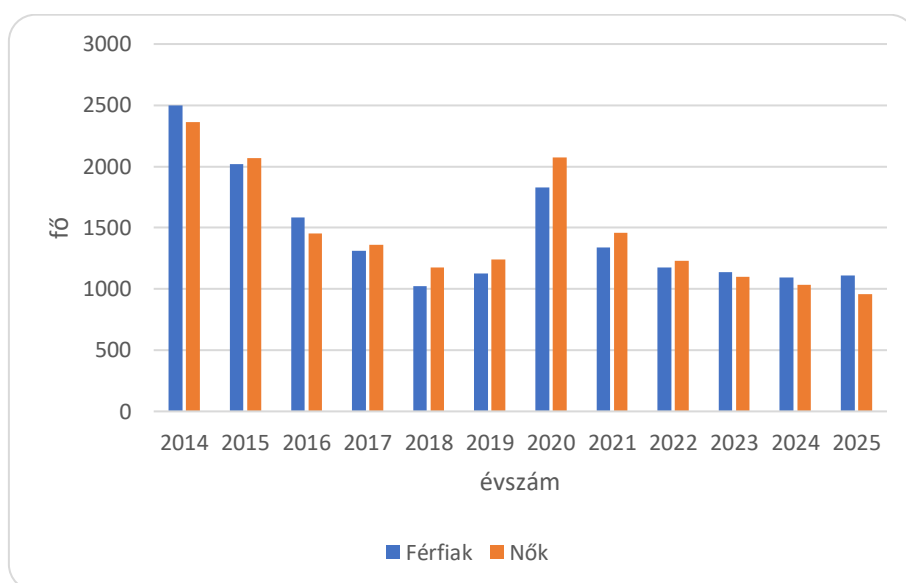
31. ábra: A foglalkoztatottak összetétele nemek alapján, 2022
Forrás: KSH - Saját szerkesztés

A Központi Statisztikai Hivatal definíciója alapján annak megállapítása, hogy a foglalkoztatottak közül ki minősül naponta ingázónak, az életvitelszerű lakóhely szerinti, illetve a munkahely szerinti település egyezőségén vagy különbözőségén alapul. Naponta ingázó az a foglalkoztatott, aki nem ugyanazon a településen dolgozik, mint ahol ténylegesen lakik. Nagykanizsa városában a foglalkoztatott lakosság nemek szerinti megoszlása 10 486 férfi és 9 968 nő, így együttesen kiteszik a helyben lakó foglalkoztatottakat (20 454 főt). A nagykanizsai foglalkoztatottakat több csoportba tudjuk osztani, hiszen vannak, akik helyben vállalnak munkát és vannak, akik rendszeresen ingáznak más településekre. Mivel Nagykanizsa Vármegyei Jogú város, ezért rendelkezik egy kisebb agglomerációval és vonzáskörzettel, ami ide vonzza a térségből azokat a szakembereket, akik nem tudtak máshol elhelyezkedni. A helyben foglalkoztatottak száma 24 118, amibe beletartoznak azok is, akik nem Nagykanizsán élnek, de itt dolgoznak és azok is, akiknek lakóhelyük itt van és itt is maradnak dolgozni. Utóbbi ebből 15 817 főt tesz ki. Itt is megfigyelhető, hogy a város jelentős vonzáskörzettel rendelkezik, hiszen 8 301 ember ingázik be naponta. A városba bejáró foglalkoztatottak száma kb. duplája annak, akik Nagykanizsáról eljárnak dolgozni (4 637). Ennek oka, hogy a térségben erős a turizmus, sok közeli fürdőhely van és jelentős a mezőgazdaság is, ami miatt kisebb településekre ingáznak az emberek.

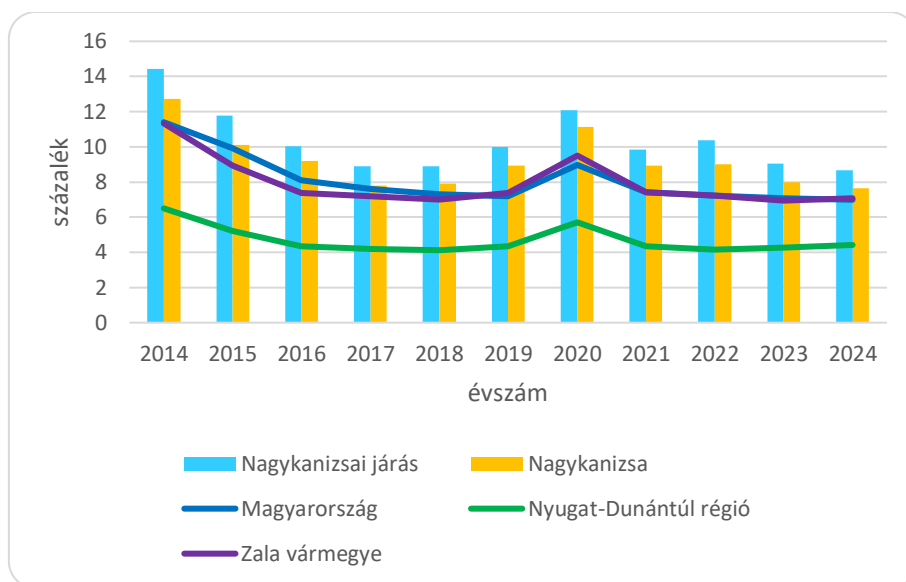
32. ábra: Regisztrált munkanélküliek száma összesen Nagykanizsán (fő)
 Forrás: TEIR, saját szerkesztés

A Nagykanizsa városában regisztrált álláskeresők száma vonatkozásában megállapítható, hogy a vizsgált 2014–2024-es időszak során csökkenő tendenciát mutat regisztrációjuk: míg 2014-ben 2 148 fő munkanélküli került a város álláskeresőket nyilvántartó adatbázisában, ez a szám 2024-re 1 047 főre csökkent. Az ábrán jól látható, hogy 2019-ben és 2020-ban kisebb majd nagyobb növekedés volt a regisztrált munkanélküliek számában, melynek utóbbinál a világjárvány gazdasági hatása volt az oka. Ezt követően újra visszaállt és fogyni kezdtek a munkanélküliek. Összességében 51,26%-os csökkenés volt az évek során, ami azt jelenti, hogy majdnem felére esett vissza 2024-re az évente regisztrált munkanélküliek száma.

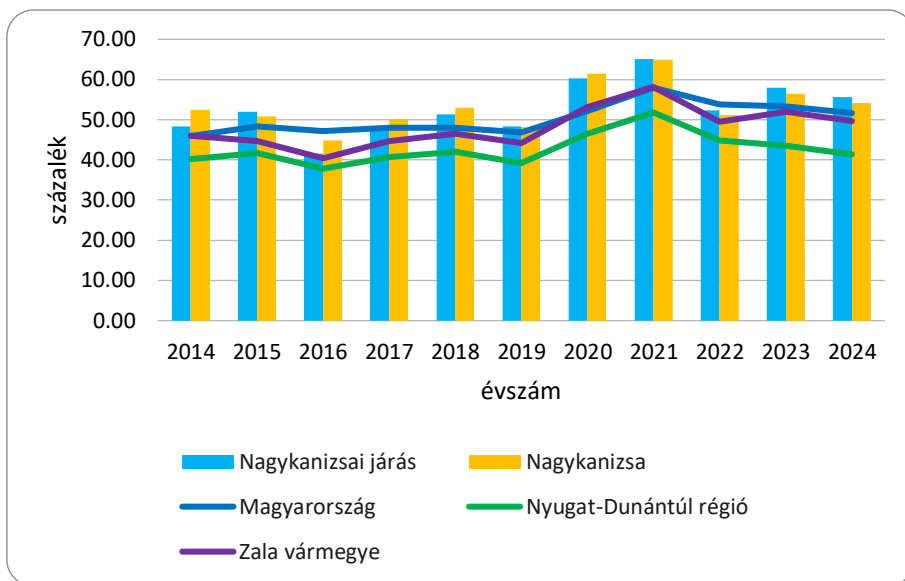
33. ábra: Regisztrált álláskeresők száma nemek szerinti megoszlás tekintetében a Nagykanizsai járásban 2014–2025
 Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat - Saját szerkesztés

A Nagykanizsai járás területén a 2014–2025-es időszakban a nemek arányában rögzítésre került regisztrált állás keresők számában enyhe csökkenés tapasztalható mindkét nem esetében 2019-ig, ami azt jelenti, hogy az évek során csökkentek a munkanélküliek. Az adatokból jól látszik, hogy míg az időszak elején, 2014-ben a férfi állás keresők voltak többségben, a trend megfordult, és 2017-től kezdve a nők aránya vált meghatározóbbá a munkanélküliek körében. A COVID–19-világjárvány hatására, azonban 2020-ban sok vállalkozás ment tönkre emellett a turisztikai korlátozások a vendéglátás csökkenését eredményezték, ami a Nagykanizsai járást sem kímélte. Ennek következtében sokan elvesztették a munkájukat 2020-ban és hirtelen megnőtt a munkanélküliség. Napjainkra a regisztrált munkakeresők száma visszaállt a világjárvány előtti értékekre.

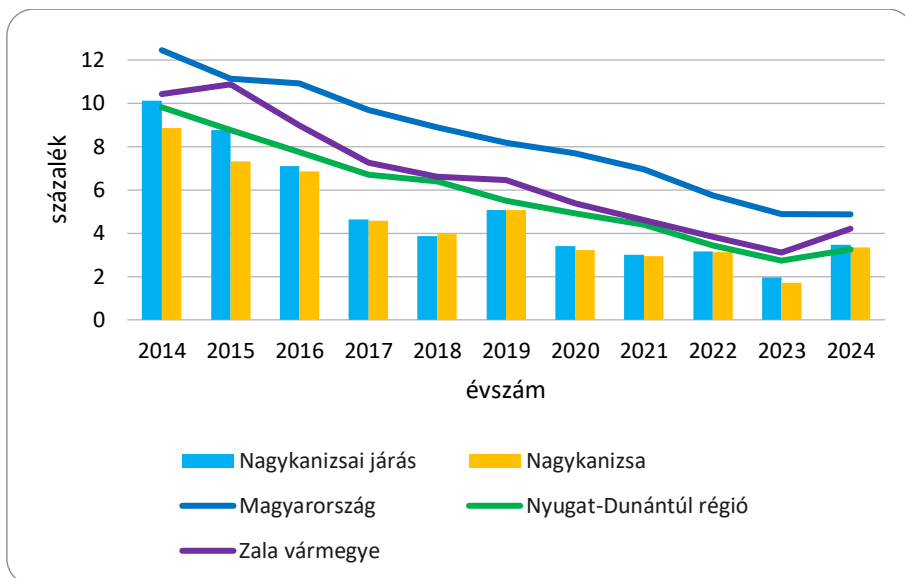
34. ábra: Nyilvántartott állás keresők a munkaképes korú népesség százalékában: Nyilvántartott állás keresők száma száz 15-64 éves állandó lakosra
 Forrás: TEIR, saját szerkesztés

A Nagykanizsa városában nyilvántartott állás keresők száma száz fő 15-64 éves lakosra vetítve a vizsgált 2014–2024-es időszakban csökkenő tendenciát mutat. Míg 2014-ben a település lakosságának 12,73%-a került nyilvántartásba állás keresőként az aktív, munkát vállalni képes korosztály méretéhez viszonyítva, addig 2024-re ez az érték 7,66% lett. A városi tendencia együtt mozog az országos és régiós értékekkel, de összességében elmondható, hogy a város némileg kedvezőbb képet mutat.

35. ábra: Tartós munkanélküliek aránya (%): 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek az összes munkanélküli százalékában.
 Forrás: TEIR - saját szerkesztés

Az összes bejelentett álláskereső közül a tartósan, tehát 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (35. ábra) Nagykanizsa városában a vizsgált 2014–2024-es időszakban hullámzó tendenciát mutat: míg az évtized első évében az összes regisztrált munkanélküli 52,56%-a szerepelt tartós álláskeresőként nyilvántartásba véve, a 2019-ben szolgáltatott adat 48%-ot mutat. Az említett tizenegy év tartós álláskeresői arányának hullámozása országos, regionális, vármegyei és járási szinten is látható.

36. ábra: Pályakezdő munkanélküliek aránya (százalék): A pályakezdő álláskeresők aránya a nyilvántartott álláskeresők között.
 Forrás: TEIR, saját szerkesztés

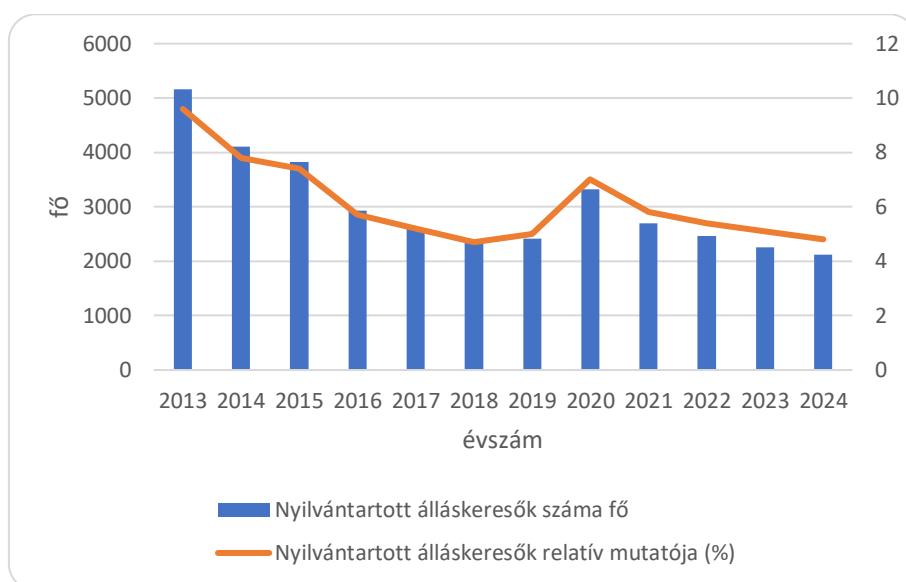
A Nagykanizsa városában regisztrált összes álláskereső megközelítőleg 9%-a pályakezdő munkanélküli státuszban került nyilvántartásba 2014-ben. Arányuk az elkövetkező évek során dinamikus csökkenést mutat.

majd 2019-es években egy átmeneti növekedéssel 5%-ra emelkedett. A városi tendencia nagyjából követi az országos, regionális, vármegyei és járási statisztikákat, azonban kedvező, hogy az országos aránynál a nagykanizsai alacsonyabb, hiszen ez azt jelenti, hogy a régióban könnyebben és gyorsabban találnak munkát a fiatalok.

Nagykanizsai járás	2013. év	2014 . év	2015 . év	2016 . év	2017 . év	2018 . év	2019 . év	2020 . év	2021 . év	2022 . év	2023 . év	2024 . év	2025 . év
Álláskeresési ellátásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	5155	4109	3830	2924	2608	2336	2414	3318	2698	2460	2261	2124	2024
Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma	53 893	52 997	51 913	50 874	50 114	49 206	48 520	47 445	46 404	46 404	44 759	44 002	43 393

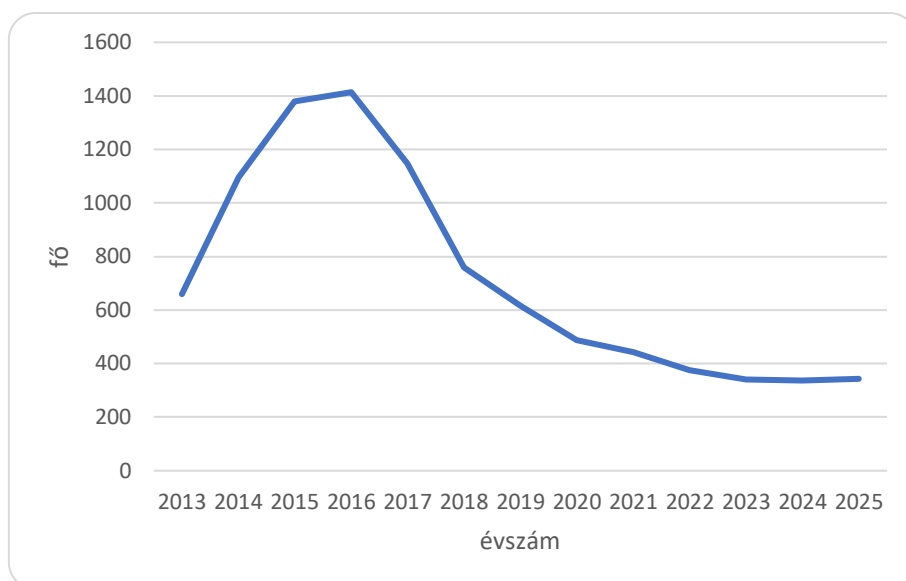
5. táblázat: Álláskeresési ellátásban részesülő álláskeresők és a munkavállalási korú népesség száma a Nagykanizsai járásban

Forrás: <http://kozfoglalkoztatasi.bm.hu/>

37. ábra: Nyilvántartott álláskeresők éves átlagos zárónapi alakulása a Nagykanizsai járásban

Forrás: <http://kozfoglalkoztatasi.bm.hu/> - Saját szerkesztés

38. ábra: Közfoglalkoztatottak éves átlagos létszámának alakulása a Nagykanizsai járásban
 Forrás: <http://kozfoglalkoztatatas.bm.hu/> - Saját szerkesztés

Nagykanizsai járás tekintetében rendkívül magas volt a munkanélküliek száma (37. ábra) 2013-ban, ekkor 5 155 főt regisztráltak álláskeresőként. Az évek során ez csökkenő tendenciát mutatott és 2018-ra felére esett a munkanélküliek száma. A töréspont 2020-ban érkezett el a COVID–19 járvány miatt, hiszen gazdasági korlátozások voltak, illetve cégek mentek tönkre, aminek eredményeként hirtelen nőtt meg az álláskeresők száma (3 318 főre). A pandémia után pár év alatt konszolidáció ment végbe, és a munkanélküliségi ráta is lecsökkent, ezt bizonyítja, hogy 2025-ben 2 024 fő keresett munkát.

E járási tendenciát követi a startmunka mintaprogram támogatásában részesülő személyek számában bekövetkezett változás is (2016-ban 251 fő, 2022-ben 140 fő). A 2013 – 2022-as időszakban az ellátásban nem részesülő álláskeresők (2013: 2 648 fő, 2022: 901 fő) és a regisztrált álláskeresők száma (2013: 5 155 fő, 2022: 2 460 fő) folyamatos csökkenést mutat.⁹

Nagykanizsa városában a munkaerőpiaci feltételek javítása céljából 2016. július 1. és 2020. december 31. között két ütemben került megvalósításra a TOP-6.8.2-15-NA1-2016-00001 kódszámú “Kanizsai foglalkoztatási paktum” megnevezésű projekt, Nagykanizsa Vármegyei Jogú Város Önkormányzata, a Zala Vármegyei Kormányhivatal és a Nagykanizsa és Környéke Foglalkoztatási, Szociális és Közművelődési Nonprofit Kft. konzorciumi együttműködésében.

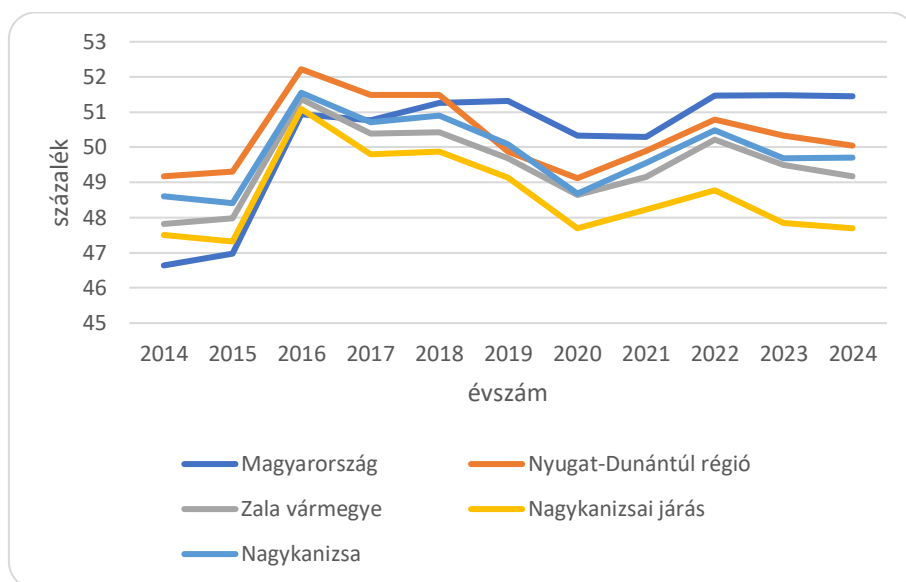
A projekt célul tűzte ki, hogy a helyi foglalkoztatási paktum létrejöjjön és a Nagykanizsán élő munkanélküliek közül minimum 300 fő vegye igénybe a projekt keretében kialakított munkaerőpiaci

⁹ FORRÁS: <http://kozfoglalkoztatatas.bm.hu/>

szolgáltatásokat, melynek következtében sikeresen munkahelyhez juthatnak. A projekt vállalásai sikeresen teljesültek, 343 főt sikerült munkaerőpiaci szolgáltatásokba bevonni, 155 fő részesült bér- és bérköltség-támogatásban, ezzel is elősegítve Nagykanizsa munkaerőpiaci helyzetének javítását.

A bevonások az alábbiak szerint alakultak:

- képzésbe vont résztvevők száma: 50 fő
- bér- és bérköltség támogatásban részesültek száma: 155 fő
- vállalkozóvá válás támogatása: 12 fő
- egyéb munkaerőpiaci szolgáltatást igénybe vevők száma: 136 fő
- több programelemben részt vett 10 fő. ¹⁰

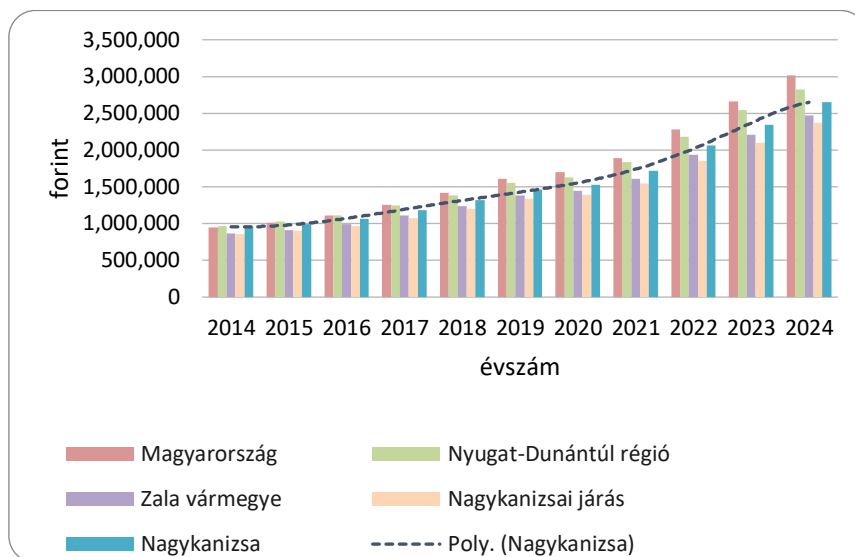
39. ábra: Adófizetők aránya (százalék): SZJA alapot képező jövedelemmel rendelkezők száz állandó lakosra vetített száma.

Forrás: TEIR, saját szerkesztés

Nagykanizsa Megyei Jogú Városban a 2014–2024-es időszakban regisztrált adófizetők (SZJA alapot képező jövedelemmel rendelkezők) száz állandó lakosra vetített száma enyhe fluktuációt követően, 2016-ban elérte csúcspontját 51,5%-kal. A tendencia 2016-ig megegyezik, majd utána az országos irányvonalak jelentősen elkezdenek eltérni a térségi tendenciától. Az eltérés a vizsgált időszak kezdeti évében, 2014-ben majd 2016-ban volt a legszembetűnőbb, amikor a nagykanizsai adófizetők száma több, mint három százalékkal volt magasabb az országos átlagnál, az évtized végére ez az előny viszont megszűnt és Nagykanizsa elmaradt az országos átlagtól. 2024-re az országos ráta elérte az 51,3%-ot,

¹⁰ Forrás: <http://kanizsaterseg.hu/kanizsai-foglalkoztatasi-paktum/>

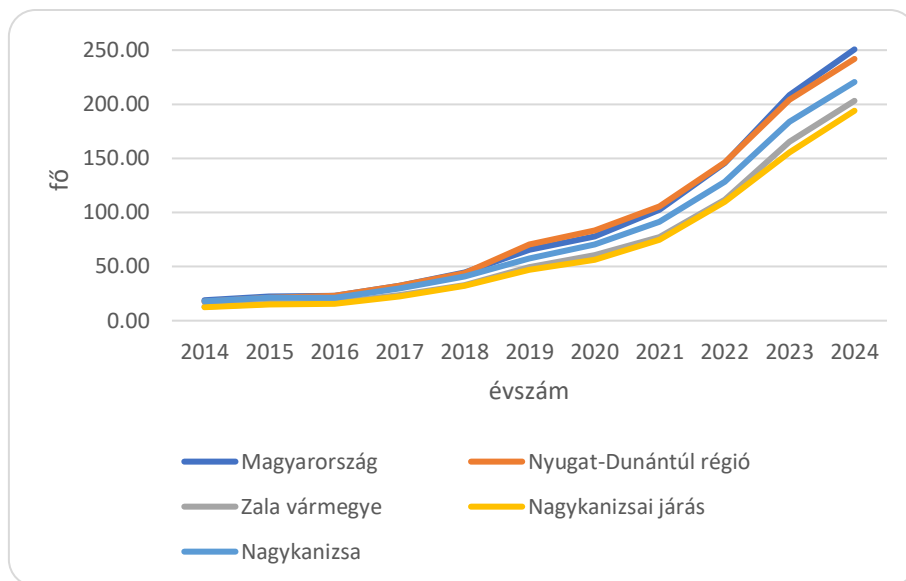
miközben Nagykanizsa értéke 49,7%-on stabilizálódott. Ezzel szemben a Nagykanizsai járás egésze (47,6%) az időszak végén is elmaradt mind a városi, mind a vármegyei és országos szinttől.

40. ábra: Egy lakosra jutó összes nettó jövedelem (Ft): SZJA alapot képező nettó jövedelem egy állandó lakosra vetített összege.

Forrás: TEIR, saját szerkesztés

A városban mért egy lakosra jutó összes nettó jövedelem (40. ábra), azaz az SZJA alapot képező nettó jövedelem egy állandó lakosra vetített összege (Ft), határozott emelkedéssel jellemezhető a vizsgált 2014–2024-es időszak folyamán. A településen megfigyelt tendencia iránya egyezik az országos, regionális, vármegyei és járási adatokéval, Magyarország és a Nyugat-dunántúli Régió jövedelememelkedése viszont meredekebb ütemű. A város 2014-ben közel azonos értékeket produkált, mint az ország és régió, azonban az évek során Nagykanizsa lemaradt. Bár nem volt képes tartani az országos ütemet, de a városban az egy főre jutó nettó jövedelem, így is nagy növekedést mutatott be az elmúlt évtizedben.

41. ábra: Magas-illetve alacsony jövedelműek aránya (fő): (Az 5 millió Ft feletti adósávon adózók száma száz, 1 millió Ft alatti adósávon adózóra vetítve.)

Forrás: TEIR, saját szerkesztés

Nagykanizsa Vármegyei Jogú Városában a magas, illetve alacsony jövedelműek aránya (41. ábra) (azaz az 5 millió Ft feletti adósávon adózók száma száz, 1 millió Ft alatti adósávon adózóra vetítve) erőteljes növekedést mutat: a 2014-ben rögzített 17,9%-uk 2019-ben 57,3%-ra emelkedett. 2024-re ez az érték már 220,5%-ra módosult. A módosulás iránya jellemzi mind az országosan megfigyelt, mind pedig a regionális, vármegyei és járási adatokét, a jövedelemkülönbségek országosan és helyi szinten is emelkedést mutattak a vizsgált időszakban, különösen a 2016-os évet követően. Míg mértékük országos és regionális tekintetben 2019-re megközelítette a 70%-ot, a Nagykanizsai járásban és Zala megyében csupán 50% körül mozgott. A járási adatok lemaradása összefügghet a területen mért álláskeresői ellátásban részesülő álláskeresők számának változásával. 2019 után nagy volumenű növekedés figyelhető meg, a vizsgált évek alatt.

2.1.5.4 Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok

A város legfőbb konfliktusforrásai:

A Nagykanizsa területén megfigyelhető konfliktusforrásokat azok a mélyszegénységben élők és a romák kapcsán tapasztalt legsúlyosabb problémák jelentik, amelyek az említett csoportok hátrányos helyzetének generációkon keresztüli átöröklődése és a lakosság adósságállományának folyamatos fennállása idézi elő. A roma népesség hátrányos helyzete számos összetett társadalmi és gazdasági probléma eredője. További konfliktusok forrása lehet a roma lakossággal szembeni előítélet, akárcsak a város Szepetneki utcai szegregátumában élők foglalkoztatási és iskolázottságának alacsony szintje,

továbbá, hogy kevés információ áll rendelkezésre az itt élő lakosságról. Ligetváros településrészen a szolgáltatásokhoz való hozzáférés korlátozott, az új közösségi tér működtetése pedig időben behatárolt.¹¹

2.1.5.5 A civil szervezetek társadalmi szerepvállalása

Nagykanizsa Megyei Jogú Városban a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak és a helyi lakosság nagy számban vesz részt programjaikon. 2022. évi adatok alapján a településen 359 szervezet végzi munkáját különböző tevékenységi körökben. A legnagyobb igényt jelző területek szerinti besorolásuk alapján az oktatás terén 134 szervezet, a kulturális tevékenységet végzők körében 111 egyesület és alapítvány, a szociális tevékenységet folytatók között 39 szervezet, az egészségügy terén pedig 33 civil szervezet került bejegyzésre.¹²

A civil szervezetek potenciális társadalmi szerepvállalása:

„A civil szerepvállalás előmozdításának célja a nagykanizsai civil társadalom erősítése, az önkormányzat és a város lakosságának önkéntesen alakított közösségei közötti harmonikus együttműködés elősegítése, a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának támogatása, valamint az önkormányzat demokratikus önkontrolljának fejlesztése. Alapvető cél az érintett csoportok bevonása a közös gondolkodásba, az elköteleződés, cselekvőképesség növelése, a közösségi alapú strukturált, összetartó és szolidáris helyi társadalom megerősítése, a folyamatban részt vevők közötti együttműködés és partnerség fejlesztése, a közigazgatási szervek és a társadalmi szervezetek közötti partnerségi kapcsolati hálók kialakítása, illetve szorosabbra fonása”.¹³

Az Önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja a szervezetek működését és azok rendezvényeit. Bár a városban több száz egyesület és alapítvány működik, közülük aktív tevékenységet 80-100 végez. A város elismeri a civil szervezetek függetlenségét és tiszteletben tartja őket. Az Önkormányzat partneri viszony kialakítására törekszik annak érdekében, hogy a döntések során többféle vélemény kerüljön megvitatásra.¹⁴

¹¹ Forrás: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja

¹² Forrás: <http://www.helyicivil.hu/h/nagykanizsa-egyesulet-alapitvany>

¹³ Forrás: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA, INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA, VALAMINT TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE 314/2012 (XI.8) KORMÁNYRENDELET SZERINTI MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATA

¹⁴ Forrás: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja

A településen *Civil Kerekasztal* került felállításra, melynek működését Nagykanizsa MJV Önkormányzata segíti és támogatja. Az Önkormányzat és a Kerekasztal együttműködésével több sikeres program is megvalósult már a településen: a szervezetek az önkormányzati rendezvényeken aktívan részt vesznek.¹⁵

2.1.5.6 Vallási közösségek

A 2011-es népszámlálás alapján Zala vármegye 282 179 fős lakosságából 215 854 fő, vagyis 76,5% válaszolt a vallási hovatartozásra vonatkozó kérdésre. A válaszadók 88,2%-a, összesen 190 463 fő tartozott valamely felekezethez vagy vallási közösséghez, míg 25 391 fő vallási közösséghez nem tartozóként szerepelt. A vármegye vallási szerkezetében meghatározó volt a római katolikus felekezet, amelyhez 2011-ben 176 721 fő tartozott, emellett 7000 reformátust és 3928 evangélikust tartottak nyilván. A 2022. évi népszámlálás már a vallási kötődés mérséklődését és a válaszadási hajlandóság csökkenését mutatja, mivel Zala vármegye 260 800 fős lakosságából 162 976 fő adott választ, a nem válaszolók aránya pedig 23,5%-ról 37,5%-ra emelkedett. A vallási közösséghez tartozók száma 2022-ben 140 901 fő volt, ami 2011-hez képest közel 50 ezer fős csökkenést jelent. A római katolikusok száma 123 573 főre mérséklődött, ugyanakkor kisebb létszám mellett a görögkatolikusok száma 313 főről 540 főre, az ortodox keresztényeké 104 főről 285 főre, a más keresztény felekezethez tartozóké pedig 1692 főről 3018 főre emelkedett. A reformátusok száma 7000 főről 6322 főre, az evangélikusoké pedig 3928 főről 3344 főre csökkent.

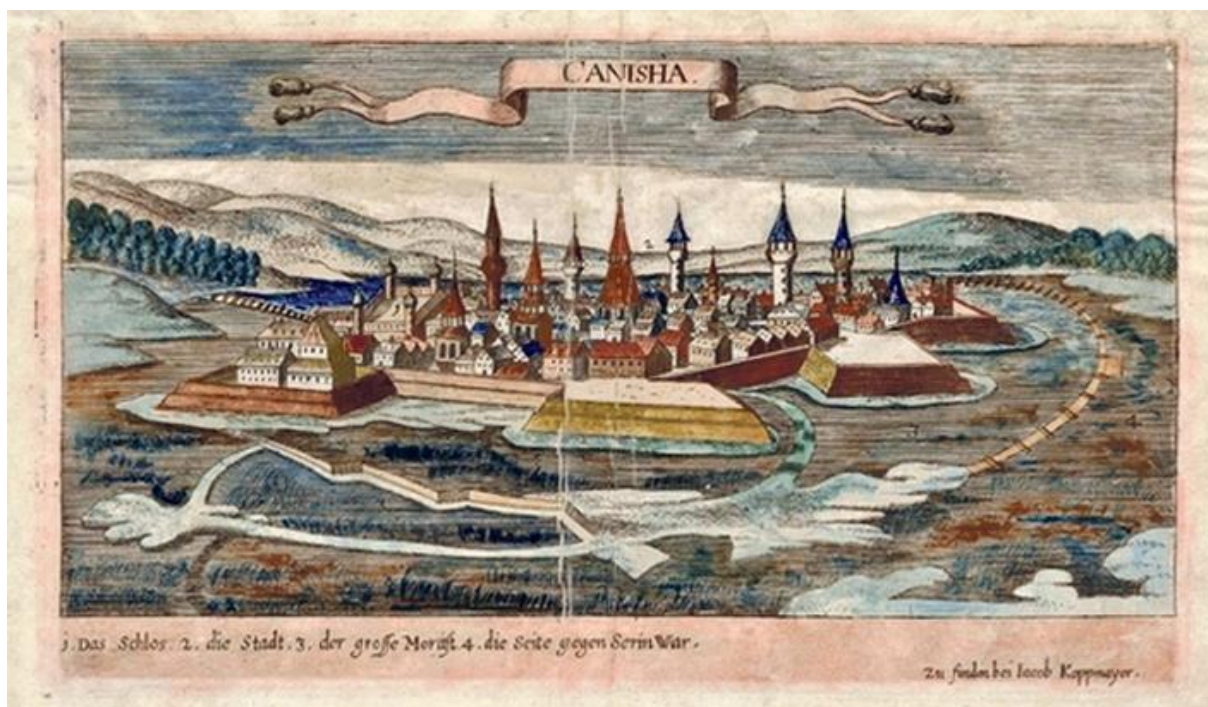
Nagykanizsa esetében szintén hasonló tendencia figyelhető meg: a város népessége 2011 és 2022 között 49 026 főről 43 228 főre csökkent. A római katolikusok száma 27 783 főről 19 020 főre mérséklődött, de továbbra is ez maradt a város legnagyobb vallási közössége. A reformátusok száma 928 főről 829 főre, az evangélikusoké pedig 821 főről 707 főre csökkent, ugyanakkor Nagykanizsa továbbra is fontos szerepet tölt be a zalai protestáns közösségek életében. A városban élt 2022-ben a vármegye reformátusainak mintegy 13%-a és evangélikusainak több mint 21%-a. A kisebb felekezetek közül Nagykanizsán a görögkatolikusok száma 45 főről 57 főre, az ortodox keresztényeké 10 főről 15 főre, a más keresztény felekezethez tartozóké pedig 327 főről 463 főre nőtt. A demográfiai adatok alapján a városban is erősödött az idősödés folyamata: a 60 év felettiek aránya 2011-ben 24,8%, 2022-ben már 32,8% volt. Mindezek alapján megállapítható, hogy bár a vallási kötődés számszerűen gyengült, Nagykanizsa vallási élete továbbra is sokszínű, amit a katolikus, református, evangélikus és más vallási közösségek jelenléte is mutat. A hitélet gyakorlásához többek között a Szent József

¹⁵ Forrás: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja

Plébánia, a Jézus Szíve Katolikus Templom, a Szent Imre Piarista Templom, a református és evangélikus templom, a Hetednapi Adventista Egyház, illetve a Nagykanizsai zsinagóga.¹⁶

2.1.5.7 Települési identitást erősítő tényezők

Nagykanizsa, a „megújulás és a vonzások városa” hosszú évszázadok történelmével büszkélkedhet. A város történeti és kulturális öröksége egészen az újkőkorszak idejére (i. e. 5000–2500) nyúlik vissza.¹⁷ A több száz évet átölélő múltja során, jelenleg Magyarország délnyugati kapujaként, geopolitikai jelentősége lehetővé tette a város folyamatos fejlődését: lakosai virágzó kereskedelmet, ipart és mezőgazdaságot alakítottak ki és európai szintű banki szolgáltatásokat nyújtottak már a 19. – 20. század fordulóján. Történelmi nehézségei ellenére, melyek közül a legjelentősebbek a török hódoltság következtében elszenvedett pusztítások, a híres Kanizsai Vár 18. századi lerombolása és a II. világháború után elszenvedett károk voltak, a város továbbra is büszke adottságaira és élteti hagyományait.¹⁸

42. ábra: Kanizsai vár

Forrás: <https://delzalapress.hu/kultura/elkeszult-az-egykori-kanizsai-varat-bemutato-grafikai-rekonstrukcio/>

¹⁶ Az épület jelenleg a vallási-felekezeti funkciót nem tölti be.

¹⁷ Forrás: <https://nagykanizsa.hu/varos/tortenet>

¹⁸ Forrás: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA, INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA, VALAMINT TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE 314/2012 (XI.8) KORMÁNYRENDELET SZERINTI MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATA

Nagykanizsa városának fontos prioritása a hagyományőrzés, mely területen több szervezet folytatja tevékenységét. Kiemelkedő munkát végez többek között a Thúry Vitézlő Oskola, melynek célja olyan közösség kovácsolása, melynek központi értéke a magyarságtudat és az ehhez kapcsolódó vitézi eszme, valamint ezeknek a jövő nemzedék számára történő átadása. Fontos rendezvényük a minden évben megrendezésre kerülő „Thúry portya”, amely a kanizsai várkapitány utolsó ütközetének a helyszínére, Orosztonyba vezet. Egy másik szervezet, a Netta Pannónia Kft. a Thúry György Múzeum szakértői közreműködésével hozta létre a Kanizsa-„Vár” történelmi kiállítást. A szervezet a korábbi ásatások során talált történelmi értékű tárgyakat és eszközöket egy kiállítóteremben helyezte el a Kanizsa váráról szóló írásos emlékek, ábrázolások alapján. A leletek minden érdeklődő számára megtekinthetők.¹⁹

A város és térsége kulturális örökségét tekintve a Zala Megyei Értéktár Bizottság nyilvántartásába 4 megyei és 2 települési érték került feljegyzésre 2014 óta:

- Országos Farsangi Fánkfesztivál
- Miklósfai kerekrépa
- Kanizsai dödölle
- Kanizsai Bor és Dödölle Fesztivál
- Magyar Szablya, Magyar Szablyavívás és a Borsody-vívórendszer
- Zalai Népzene- és Néptánc kultúra: Zalagyöngye Táncegyüttes

Az értékek a „Kulturális örökség”, „Turizmus és vendéglátás”, illetve az „Agrár- és élelmiszergazdaság” besorolás alapján kerültek bejegyzésre.²⁰

Gasztronómiája vonatkozásában Nagykanizsa a „dödölle fővárosa”: a településen minden évben megrendezésre kerül a Dödölle Fesztivál és a város nyújt helyszínt az Országos Farsangi Fánkfesztiválnak is.²¹ A település szintén híres volt söréről, melyet az 1892 – 1999 között működő Kanizsai Sörgyárban állítottak elő.²²

A település látványos természeti adottságai, továbbá gazdag történelmi öröksége, kulturális élete és gasztronómiája mellett változatos építészti stílusjegyeivel is büszkélkedhet. A város legfontosabb

¹⁹ Forrás: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatának Kulturális Konceptiója 2019-2024

²⁰ Forrás: <http://ertektar.zala.hu/oldal1/>

²¹ Forrás: <https://nagykanizsa.hu/varos/tortenet>

²² Forrás: <http://sorlap.hu/2007/08/14/letunt-idok-nyomaban-kanizsai-sorgyar/>

láttnivalói között szerepel a felújított Erzsébet tér, Fő utca, Ady Endre utca és a Csónakázó-tó, de a Zsinagóga, a Vasemberház, a Felső- és Alsóvárosi templom, a Grünhut-ház, a Bogenrieder-palota és a Városháza is népszerű látogatási helyszíneket biztosítanak az érdeklődők számára. Szintén a településen található az ország egyik legkorábbi pénzintézete, a Pénzügyi palota. Nagykanizsa talán legérdekesebb történelemmel rendelkező helye a Kereskedelmi Kaszinó, de az Inkey-kápolna és a Sétakert is a település sokszínűségét gazdagítja.²³

2.1.6 A település humán infrastruktúrája

2.1.6.1 Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy)

Egészségügy

Az egészségügyi közszolgáltatások terén fontos funkciót lát el és a lakosság széles körében rendszeres igénybevételbe kerül a háziorvosi és gyermekorvosi szolgálat. A Magyarországon mind országos, mind megyei szinten megfigyelhető tendenciát, miszerint a praxisukat működtető háziorvosok és házi gyermekorvosok száma évről-évre csökken, a Zala megyében rögzített adatok is ezt tükrözik: a 2014-es év folyamán 179, míg 2019-ben már csak 170 praxis látta el feladatait megyei szinten. Az egy háziorvosra és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma ezzel szemben folyamatos emelkedést mutat.

Zala megyében hat kórház működik, közülük kettő magánklinika (Léda-Platán Magánklinika és Sebészeti Központ és Integrity Magánklinika), valamint az Állami Reumatológiai és Rehabilitációs Kórház Hévízen, a Zala Megyei Szent Rafael Kórház Zalaegerszegen, a Kanizsai Dorottya Kórház Nagykanizsán és a Keszthelyi Kórház Keszthelyen. A megyében a kórházi ágyak száma a 2014-ben rögzített adatokhoz képest csökkenő tendenciát jelez: míg 2014-ben számuk 2041 férőhelyet tett ki és a következő évre 0,005%-os gyarapodással az érték 2053-ra emelkedett, 2015-től csökkenés figyelhető meg, mely következtében 2019-re a szám 1959-re esett vissza.

Az elmúlt évek során a lenti és a zalaegerszegi járásban nyolc, a nagykanizsai és letenyei járásban négy, a hévízi és zalaszentgróti járásban öt településen valósultak meg egészségügyi fejlesztések európai uniós forrásból: épületkorszerűsítések és új egészségügyi komplexumok kialakítása teljesült. A forrásokból 22 háziorvosi rendelő, 2 fogorvosi rendelő, 6 védőnői tanácsadó és 2 szakorvosi rendelőintézet részesült. Az ezekben rendelő orvosok száma 2014-ben 1041 fő volt, mely 2019-re 978-ra esett vissza. A megyében önkormányzati tulajdonban álló ingatlanok száma 2019-ben 60.925 darab

²³ Forrás: <https://szeretunkzala.hu/nagykanizsa/>

volt, melyek közül a szociális és az egészségügyi célokat szolgáló épületek száma az említett évben 295 darabot tett ki.²⁴

Nagykanizsán az egészségügyi közszolgáltatások teljesítésének felelőse a Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata Egészségügyi Alapellátási Intézménye,²⁵ mely gazdálkodási besorolása alapján egy előirányzatai felett teljes jogkörrel rendelkező, önállóan működő költségvetési szerv. Az intézmény gazdálkodási feladatait Nagykanizsa Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala látja el, szakmailag önálló, szakfeladatainak finanszírozása az Országos Egészségbiztosítási Pénztár Nyugat-dunántúli Területi Hivatalával kötött szerződés szerint történik. Az intézmény igazgatási feladatainak ellátására az önkormányzat a város költségvetéséből biztosítja a szükséges eszközöket, továbbá az ügyeleti szolgálat OEP finanszírozását ügyeleti díj hozzájárulás címén kiegészíti.²⁶

Az Intézmény alapvető feladata az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152. § értelmében az Önkormányzat számára kötelezően végzendő egészségügyi alapellátás (háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, fogorvosi alapellátás, alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás, védőnői ellátás, iskolaegészségügyi ellátás) biztosítása Nagykanizsa városának és a közigazgatásilag hozzá rendelt öt település (Liszó, Újudvar, Hosszúvölgy, Fűzvölgy, Homokkomárom) lakói részére. Az intézmény alaptevékenysége szintén kiterjed az egészségügyi alapellátáshoz tartozó szolgálatok munkájának koordinálására, azok diagnosztikus és terápiás eszközparkja fejlesztésének szervezésére és irányítására, a gazdálkodó szerven keresztül az egészségügyi gépek, eszközök beszerzésére, továbbá az ügyeleti ellátás rendjének megszervezésére és a részvételre az alapellátás költségvetésének tervezésében és elkészítésében. Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlése a 136/2001. (V.29.) számú határozatával a fogszabályozás, mint szakellátás működtetését is az egészségügyi alapellátás feladataként fogadta el.²⁷

A város egészségügyi alapellátási körzeteinek meghatározásáról és azok területéről "Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 56/2013. (XII. 30.) önkormányzati rendelete az egészségügyi alapellátások körzeteinek megállapításáról" rendelkezik: a településen 21 felnőtt háziorvosi körzet, 11 házi gyermekorvosi körzet, 9 fogorvosi körzet (a hozzájuk tartozó iskolák és óvodák meghatározásával), 29 védőnői körzet, 11 iskolaorvosi körzet és az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás tekintetében a Központi ügyelet (felnőtt – és gyermek háziorvosi ügyelet), továbbá a

²⁴ Forrás: ZALA MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ 2020

²⁵ Forrás: https://nagykanizsa.hu/nepjolet/eg_al_int

²⁶ Forrás: https://nagykanizsa.hu/docs/eg_al_int/kozerdeku_adatok.pdf

²⁷ Forrás: https://nagykanizsa.hu/docs/eg_al_int/kozerdeku_adatok.pdf

Fogorvosi ügyelet meghatározott ellátási területeik felsorolásával áll a lakosság igény szerinti rendelkezésére.²⁸

Az Intézmény által nyújtott közszolgáltatások:

- *Felnőtt háziorvosi ellátás:* szolgálatainak száma 21 (vállalkozási rendszerben), ellátási területe Nagykanizsa-Újudvar-Homokkomárom-Hosszúvölgy-Fűzvölgy-Liszó. Feladata személyes és folyamatos ellátás nyújtása az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítás céljából.
- *Házi gyermekorvosi ellátás:* Szolgáltatatainak száma 10 (vállalkozási rendszerben), ellátási területe Nagykanizsa város gyermek lakossága és az általános iskolák tanulói. Feladata elsődleges, személyes és folyamatos ellátást nyújtani az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából a 14. évet be nem töltött személyek számára.
- *Központi Ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek):* szolgálatainak száma 1. Ellátási területe Nagykanizsa-Újudvar-Homokkomárom-Hosszúvölgy-Fűzvölgy-Liszó. A háziorvosoknak a sürgős (azaz a következő rendelési időig nem halasztható) orvosi tevékenységek elvégzése céljából szervezett szolgálata a 47/2004. (V.11.) ESzCsM rendelet értelmében.
- *Területi védőnői ellátás:* szolgálatainak száma 20. Ellátási területe Nagykanizsa-Újudvar-Homokkomárom-Hosszúvölgy-Fűzvölgy-Liszó. Feladata védőnői (család, nővédelmi és várandós anya) gondozási tevékenységet szervezni azon családok körében, ahol várandós és gyermekágyas anya, illetve 0-7 éves korú gyermek él, illetve 7-18 éves korú, iskolában nem járó gyermek van.
- *Iskola-ifjúsági védőnői ellátás:* szolgálatainak száma 5-5. Ellátási területe Nagykanizsa város közigazgatási területén működő általános iskolák, szakközépiskolák, szakiskolák és gimnáziumok tanulói. Feladata az alap-és középfokú oktatási intézményekben tanulók preventív jellegű egészségügyi ellátását biztosítani a miniszteri rendeletben foglalt szakmai követelményeknek megfelelően az iskola/ifjúság-orvosokkal együttműködve.
- *Iskolaorvosi ellátás:* szolgálatainak száma 10. Ellátási területe Nagykanizsa város általános iskoláinak tanulói. Feladata a 3-14 éves korosztály megelőző jellegű egészségügyi ellátását biztosítani az iskolai védőnőkkel együttműködve.
- *Ifjúság-orvosi ellátás:* szolgálatainak száma 2. Ellátási területe Nagykanizsa középiskoláinak tanulói. Feladata a középiskolás korosztály megelőző jellegű egészségügyi ellátását végezni az ifjúsági védőnőkkel együttműködve.

²⁸ Forrás: https://nagykanizsa.hu/docs/eg_al_int/alapellatasi_korzetek.pdf

- *Anyá, -gyermek és csecsemővédelem:* szolgálatainak száma egy anyatejgyűjtő állomás. Ellátási területe Nagykanizsa város rászoruló csecsemői. A szolgálat kettős céllal jött létre: feladata egyrészt összegyűjteni az anyatejet azon édesanyáktól, akiknek a saját gyermekük szoptatásán túl többletként termelődő anyateje van, másrészt az anyatejleadó édesanyák segítségével ellátni anyatejjel azokat a beteg, koraszülött és kis súlyú újszülötteket, akiket édesanyjuk anyatejjel táplálni nem tud.
- *Fogászati szolgálat (vegyes felnőtt-gyermek):* szolgálatainak száma 9, melyek vállalkozási rendszerben működnek. Ellátási területe Nagykanizsa. Feladata szakorvosi ellátás nyújtása a fogászati megbetegedések és rendellenességek során. A szolgálat kiemelt funkciója a hagyományos kuratív, fogpótlási és konzerváló fogászati tevékenységen túl preventív, szűrőjellegű tevékenység végzése.
- *Fogászati ügyelet:* szolgálatainak száma 1. Ellátási területe Nagykanizsa és a társult 72 település lakossága. Feladata a heti munkarenden kívül bekövetkező sürgősségi esetekben az egészségügyi ellátás folyamatos igénybevételének lehetőségét biztosítani a lakosság számára.
- *Fogászati röntgen:* szolgálatainak száma 1. Ellátási területe Nagykanizsa. Feladata az intraorális fogászati röntgenfelvételek elkészítése.
- *Fogszabályozás:* Szolgálatainak száma 1. Ellátási területe Keszthely kivételével Zala megye egész területének 9-18 éves rászoruló lakossága. Célja a fogak és az állcsontok mozgatásával korrigálni a fogászati eltéréseket.
- *Központi irányítás:* szolgálatainak száma 1, mely szervezi és kivitelezzi az intézményhez, mint munkáltatóhoz tartozó bér-, munkaügyi, szakmai feladatainak végrehajtását segítő szolgáltató tevékenységet. Feladata továbbá ellátni az intézmény információs adatgyűjtési, feldolgozási és adminisztrációs kötelezettségeit.²⁹

Egészségügyi piaci szolgáltatók

2022-ben Nagykanizsa Megyei Jogú Városában a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelővel szerződött otthoni hospice ellátást a MED KA-POCS Kft. teljesíti. Szolgáltatásuk a város területén kívül 49 egyéb Zala megyei településre kiterjed. Az otthoni szakápolás feladatának ellátására a Harris-ISPITA Kft. rendelkezik szerződéssel. A város művese kezelést végző szolgáltatója a Fresenius Medical Care Dialízis Center Kft., mely a nagykanizsai FMC Dialízis Központban végzi munkáját. Betegszállítás végzésére szerződés szerint a Segítő Betegszállító Kft. jogosult.

²⁹ Forrás: https://nagykanizsa.hu/docs/eg_al_int/kozerdeku_adatok.pdf

A gyógyszerellátás folyamatos biztosítására Nagykanizsa városa 10 gyógyszertárral áll szerződésben.³⁰

Nagykanizsa városában az egészségügyi szolgáltatások esetében is megfigyelhetők a digitalizáció terén megvalósított fejlesztések. Példaértékű a Nagykanizsai Kórház intézményében 2000-ben indult és napjainkban is tartó fejlődési folyamat, mely többek között a kórház radiológiai osztályát érinti annak informatikai fejlesztései, a radiológia digitalizálása nyomán. Az osztály szakmai vezetése és a kórház menedzsmentje már az ezredfordulón felismerte a teljesen leamortizálódott hagyományos radiológiai képalkotó rendszer felújításának fontosságát és a képalkotás digitalizálása mellett döntött: az osztály a filmhasználatról áttért a digitális képalkotó és -tároló rendszerre, mely által bekapcsolódott a korábban létesült kórházi informatikai hálózatba, így jelentős munkaidő- és anyagmegtakarítást ért el.³¹

Oktatás

Az óvodai ellátás, az általános iskolák, szakközépiskolák, valamint szakgimnáziumok helyeinek számában Zala megyében 2014 és 2019 között csökkenés tapasztalható. A megyében jelenleg hét helyen van lehetőség egyetemi oktatás igénybevételére, melyből öt Zalaegerszegen található (Pécsi Tudományegyetem Egészségügyi Kar, BGE Gazdálkodási Kar, BME Gépészmérnöki Kar, Nyugat-magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Kar Gépészeti és Mechatronikai Intézet, illetve Gábor Dénes Műszaki Informatikai Főiskola), egy Nagykanizsán (Pannon Egyetem Nagykanizsa Körforgásos Gazdaság Egyetemi Központ) és további egy Keszthelyen (MATE) áll rendelkezésre. A Zala megyei felsőoktatási intézményekben agrár-, műszaki- és gazdaságtudományi egyetemi képzések vehetők igénybe, mellyel magasan kvalifikált munkaerővel igyekeznek a helyi munkaerőpiacot ellátni. Emellett 38 intézmény vagy társaság rendelkezik érvényes akkreditációval felnőttképzés folytatására, illetve számos középfokú oktatási intézményben történik technikus, érettségi végzettséget nyújtó képzés a felnőtt korú lakosság részére.³²

³⁰ Forrás: http://www.neak.gov.hu/felso_menu/lakossagnak/szerzodott_szolgaltatok/otthoni_hospice.html

³¹ Forrás: „Digitalizált képalkotó diagnosztika és költséghatékonyság a nagykanizsai kórházban”

<https://www.imeonline.hu/tmp/6eae7ffe0be5ea0ec852034ba23f01.pdf>

³² Forrás: ZALA MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ 2020

A Zala megyében található oktatási tevékenységcsoport szerint besorolható nonprofit szervezetek (egyesületek, alapítványok, közalapítványok, közhasznú társaságok, valamint nonprofit intézmények és egyesülések) száma 2014-ben 207 volt, mely 2018-ra 187-re esett vissza.³³

Nagykanizsa alap- és középfokú oktatásáért felelős köznevelési intézménye a Nagykanizsai Tankerületi Központ, mely a Klebelsberg Központ fenntartása alá tartozik. Összesített tanulói létszáma (Keszthely, Letenye, Nagykanizsa járásokban) a tanulók természetes létszámát tekintve 10439 fő volt 2021-ben, összesített foglalkoztatotti létszáma 2022. január 1-jén 1725 fő. A városban az intézmény irányítása alatt kilenc általános iskola végzi tevékenységét: a Kiskanizsai Általános Iskola, a Miklósfai Általános Iskola, a Palini Általános Iskola, a Hevesi Sándor Általános Iskola, a Kőrösi Csoma Sándor – Péterfy Sándor Általános Iskola Székhelyintézmény, a Kőrösi Csoma Sándor – Péterfy Sándor Általános Iskola Péterfy Sándor Tagintézmény, a Rozgonyi Úti Általános Iskola, a Zrínyi Miklós – Bolyai János Általános Iskola Székhelyintézménye és a Zrínyi Miklós – Bolyai János Általános Iskola – Bolyai János Tagintézménye. A középfokú oktatást a városban a Tankerületi Központ irányítása alatt két intézmény látja el: a Batthyány Lajos Gimnázium és a Dr. Mező Ferenc Gimnázium.³⁴

A speciális igényű gyermekek és fiatalok ellátására szakosodott intézmény a Szivárvány Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, mely helyszínt nyújt a tanulásban és értelmileg akadályozott, autizmus spektrumzavarral élő gyermekek nevelésének és oktatásának az óvodai neveléstől kezdve egészen a speciális szakiskolák biztosította képzésekig. Az intézmény biztosítja a súlyos, halmozottan sérült tanulók fejlesztő nevelés-oktatás keretében történő ellátását kifejezetten erre a célra szervezett csoportokban, míg az autizmus spektrumzavarral élő tanulók foglalkoztatása vegyes életkorú, összevont osztályban valósul meg. Az intézmény működteti továbbá a Nagykanizsa járás területén található többségi intézményekben (óvodák, általános iskolák, középiskolák) integráltan oktatott sajátos nevelési igényű tanulók ellátását teljesítő gyógypedagógiai szolgálatot.³⁵

Művészeti oktatás a Farkas Ferenc Zene- és Aranymetszés Alapfokú Művészeti Iskolában áll rendelkezésre. A településen folyó szakoktatás végzéséért felelős intézmény a Nagykanizsai Szakképzési Centrum (fenntartó: Innovációs és Technológiai Minisztérium), mely három iskolájában fogadja hallgatóit: a Nagykanizsai Szakképzési Centrum Zsigmond Vilmos Szakképző Iskolájában, a Nagykanizsai Szakképzési Centrum Cserháti Sándor Szakképző Iskolája és Kollégiumában, illetve a Nagykanizsai Szakképzési Centrum Thúry György Szakképző Iskolában. A városban végzi oktatási

³³ Forrás: ZALA MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ 2020

³⁴ Forrás: <https://nagykanizsa.hu/oktatas/intezmenyek>

³⁵ Forrás: <https://www.szivarvanyegymi.hu/iskolank/bemutakozas>

tevékenységét a Pannon Egyetem Nagykanizsa Körforgásos Gazdaság Egyetemi Központ és a Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Nagykanizsai Tagintézménye is.³⁶

Zala megyében a 2018-as évben 271 könyvtár állt az érdeklődők rendelkezésére, amelyekben megközelítőleg 48 ezer fő beiratkozott olvasót tartottak számon. Ez a szám a 2014-es adatokhoz képest 7 helyszínnel mutatkozik kevesebbnek. A beiratkozott olvasók vonatkozásában közel 3000 fővel csökkent a nyilvántartásba vettek száma. Zala megye kapcsán elmondható, hogy összességében az oktatási célt szolgáló, önkormányzatok tulajdonában levő ingatlanok száma a 2014-es évben 439 volt, az 2019-re 521-re emelkedett.³⁷

Az oktatás területén megvalósított digitalizáció terén Nagykanizsa Megyei Jogú Városa is rendelkezik példaértékű fejlesztésekkel: a Pannon Egyetem Nagykanizsai Kampuszán 2019-ben ipari informatikai labor került kialakításra. Az egyetem vezetése a piaci versenyképesség kulcsának tartja az ipar 4.0 térnyerését a digitalizáció és a robotika megfelelő kihasználásával. Ehhez járul hozzá a Kampuszban megvalósult fejlesztés, melynek köszönhetően lehetőség nyílik az egyetemen folyó oktatás mellett kutatásokra és a termékek piaci bevezetés előtti teszteléseinek elvégzésére is. A labor az ipari szereplők számára is kutatásaik helyszínéül szolgálhat, mely a térség fejlődését segíti. Az egyetemeknek, oktatási tevékenységük mellett számos egyéb feladatot szükséges ellátniuk, ezek közé sorolható az ipari partnerekkel való kapcsolattartás és a valós ipari problémák megoldása. Az ipar 4.0 a 21. század nagy kihívását jelenti, amely a közhiedelemmel ellentétben nem veszélyezteti a magas végzettségű munkaerő iránti igényt, miután működtetéséhez képzett szakemberekre van szükség.³⁸

Óvodai ellátás Nagykanizsán

Az óvodai ellátásért a településen két intézmény felel: a Piarista Általános Iskola, Gimnázium, Diákotthon és Boldog Donáti Celesztina Óvoda (fenntartója: Piarista Rend Magyar Tartománya), továbbá a Nagykanizsa Központi Óvoda (fenntartója: Nagykanizsa és Térsége Óvodafenntartó Társulása) tagintézményei és azok telephelyeivel, melyek az alábbiak:

- Nagykanizsa Központi Óvoda
- Nagykanizsa Központi Óvoda Attila Tagóvodája
- Nagykanizsa Központi Óvoda Hétszínvirág Tagóvodája

³⁶ Forrás: <https://nagykanizsa.hu/oktatas/intezmenyek>

³⁷ Forrás: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA, INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA, VALAMINT TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE 314/2012 (XI.8) KORMÁNYRENDELET SZERINTI MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATA

³⁸ Forrás: <https://uni-pannon.hu/az-egyetemrol/aktualis/4836-ipari-informatikai-labort-avattak-a-nagykanizsai-kampuszon>

- Nagykanizsa Központi Óvoda Hevesi Tagóvodája
- Nagykanizsa Központi Óvoda Kertvárosi Tagóvodája
- Nagykanizsa Központi Óvoda Kertvárosi Tagóvodájának Besenyő utcai Telephelye
- Nagykanizsa Központi Óvoda Kossuth téri Tagóvodája
- Nagykanizsa Központi Óvoda Miklósfai Tagóvodája
- Nagykanizsa Központi Óvoda Miklósfai Tagóvodájának Csengery utcai Telephelye
- Nagykanizsa Központi Óvoda Palini Tagóvodája
- Nagykanizsa Központi Óvoda Pipitér Tagóvodája
- Nagykanizsa Központi Óvoda Pipitér Tagóvodájának Nagyrác utcai Telephelye
- Nagykanizsa Központi Óvoda Rozgonyi Tagóvodája
- Nagykanizsa Központi Óvoda Rózsa Tagóvodája
- Nagykanizsa Központi Óvoda Vackor Tagóvodája ³⁹
- Nagykanizsai Kiscsillag Református Óvoda

A 2016–2017-es tanév folyamán az intézmény szolgáltatását igénybe vevő gyermekek száma összesen 1299 fő volt, a teljes munkaidőben foglalkoztatott pedagógusok száma 117 fő, a foglalkoztatottak összlétszámát tekintve ugyanebben az évben 210 fő került bejegyzésre. Az intézmény falai között sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek gondozására is nyílik lehetőség, számuk az említett nevelési évben 47 főt tett ki.⁴⁰

Nagykanizsa városában szintén rendelkezésre áll a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Bóbita és Mazsola Családi Napközije által nyújtott óvodai szolgáltatás, mely 2008. második felében nyitotta meg kapuit a gyerekek előtt. Célja a színvonalas és szakszerű gyermeknevelés, valamint a gyermek lelki- és testi fejlődésének elősegítése a foglalkozások során, melyek kis csoportos, a családi mintának megfelelő keretek között történnek, így hatékonyabbnak bizonyulnak a hagyományos óvodai és bölcsődei szolgáltatásokhoz képest. A nevelő pedagógusok kötetlenebb időbeosztással és nagy figyelemmel foglalkoznak a beiratkozott gyermekekkel.⁴¹

A Nagykanizsai Központi Óvoda két tagóvodája, a kiskanizsai Pipitér és a miklósfai intézmény 2021-ben sikeresen szerepelt a Digitális Témahét 2021 országos pályázaton, mely során nagy értékű digitális eszközcsomaggal és értékes képzéssel gazdagodhattak. Pedagógus kategóriában egy digitális élményközpont tízalkalmas továbbképzését az intézmény két dolgozója érdemelte ki. Mindkét

³⁹ Forrás: <http://www.kir.hu/kir2int/IntezmenyKereso/Intezmeny/Index/037336>

⁴⁰ Forrás: <http://www.nagykanizsa.hu>

⁴¹ Forrás: https://ovodakereso.eu/magyar_maltai_szeretetszolgalat_bobita_es_mazsola_csaladi_napkozi.html

tagóvoda sikerrel pályázott az óvodai tehetséget kibontakoztató programba, melynek feltétele volt a digitális tartalmak beépítése a tehetséggondozásba, valamint a gyermekek komplex személyiségfejlődésének megvalósításába. A Pipitér tag-óvoda pályázati pénzből padlórobotokat vásárolt, az óvoda alapítványának segítségével pedig okos kijelzőt, mely egy innovatív, hatékony tanulástámogató eszköz. A miklósfai tag-intézmény akkreditált kiváló tehetségpont címmel büszkélkedhet, náluk a digitális technika a mindennapok része.⁴²

Szociális ellátás (bölcsődei szolgáltatások és bentlakásos intézmények) Nagykanizsa városában:

A település bölcsődei közszolgáltatását a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde látja el. Az intézmény fenntartója Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata, ellátási területe Nagykanizsa Megyei Jogú Város közigazgatási területén túl Sormás Község, Zalakomár Nagyközség, Újudvar Község, Fűzvölgy Község közigazgatási területe.⁴³

2016-as adatok alapján a település 314 db működő önkormányzati bölcsődei férőhellyel rendelkezett. Ebben az évben a beiratkozott gyermekek száma 311 főt tett ki. A szolgáltatást négy intézmény látta el (Rózsa Bölcsőde, Belvárosi Bóbita Bölcsőde, Napraforgó Bölcsőde és Meseház Bölcsőde)⁴⁴, melyben a dolgozó kisgyermeknevelők száma 60 főben került nyilvántartásba (közülük 59-en voltak szakképzett bölcsődei kisgyermeknevelők). A 2020-as évben a működő bölcsődék száma ugyancsak négy db, mely közül kettő családi fenntartású volt. Az ez utóbbiakban rendelkezésre álló férőhelyek száma ebben az évben 14-et tett ki. A bölcsődékbe beiratott gyermekek számában 2017-től 2020-ig folyamatos csökkenés mutatkozik (2017: 315, 2018: 287, 2019: 290 és 2020: 276 fő), míg a családi bölcsődébe iratott gyermekek száma ugyanezen megvizsgált időszakban szintén csökken: (14, 18, 18, 17 fő).⁴⁵

A Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde a 2022-es évre vonatkozóan célul tűzte ki, hogy az említett tendencia ellenére intézményében maximális férőhely kihasználtságot alakít ki, továbbá tájékoztatást és segítséget nyújt ahhoz, hogy a legrászorultabb családok se maradjanak ki a bölcsődei ellátásból. Az intézmény általános fejlesztési célkitűzései közé sorolható, hogy olyan magas színvonalon működő kisgyermekellátó intézményrendszert kíván működtetni, amely képes reagálni a gyorsan változó külső

⁴² Forrás: <https://www.zaol.hu/helyi-kozelet/2021/06/kozeppontban-a-digitalis-neveles-a-nagykanizsai-kozponti-ovoda-ket-tagovodajaban>

⁴³ Forrás: <https://bolcsode-nagykanizsa.hu/wp-content/uploads/Szervezeti-Mukodesi-Szabalyzat.pdf>

⁴⁴ Forrás: <https://bolcsode-nagykanizsa.hu/wp-content/uploads/Szervezeti-Mukodesi-Szabalyzat.pdf>

⁴⁵ Forrás: <http://www.ksh.hu>

környezetre és igényekre, továbbá folyamatosan javítani és fejleszteni tervezi intézményei tárgyi feltételeit, különös tekintettel a Napraforgó Bölcsőde főzőkonyhájára.⁴⁶

Nagykanizsa városában az idős korosztály részére fenntartott átmeneti és tartós bentlakásos elhelyezést nyújtó otthonok funkcióját a 2020-as évben öt intézmény töltötte be. Az ezekben nyilvántartott férőhelyek száma a 2000–2020-as időszakban 228 főről 275 főre emelkedett. Az intézmények gondozottjainak száma változó tendenciát mutat: míg 2020-ban 229 fő élt az említett körülmények között, a szám időszakos emelkedését követően az 2020-ra 206 főre csökkent, így az intézmények ez utóbbi évben 75%-os kihasználtságot mutatnak. A tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények száma, követve a korábbiakban leírt tendenciákat, következésképp szintén csökkenést mutat: 2007-ig öt, majd négy intézmény szolgálta a város ez irányú igényeit, míg számuk 2020-ra kettőre esett vissza. Ezen intézmények közül az önkormányzat fenntartásában a 2000-es évek elején két darab, 2014-től viszont már csak egy helyszín biztosította a szükséges feltételeket, melyekben a működő férőhelyek száma szintén jelentős csökkenést mutat: 2000-ben 141 fő részére, 2020-ban pedig csak 71 személynek álltak rendelkezésre. Az önkormányzati fenntartású intézményekben gondozottak száma követi az említett tendenciát: számuk a vizsgált 20 év alatt 142-ről 53 főre zuhant.⁴⁷

A városban az idősek ellátását nappali otthonok szintén biztosítják. Míg 2000-ben négy helyszín üzemelt, intézményeik száma 2020-ra kettőre esett vissza. A bennük engedélyezett férőhelyek száma 140 főről a vizsgált 20 év során 110 főre csökkent, az ellátásban részesülők száma pedig 100 főről 63-ra módosult, mely adatok tükrében a vizsgált időszak végén 57%-os kihasználtság állapítható meg.

A település lakosságának ugyancsak lehetőségében áll házi segítségnyújtásban részesülnie, számukban a korábban említett folyamatokhoz képest viszont emelkedés tapasztalható: míg 2000-ben 100 fő kapott otthoni ellátást, 20 év elteltével azt 163 fő vette igénybe.⁴⁸ Nagykanizsa, Surd, Zalakomár Önkormányzata intézményfenntartói társulás keretében (a Nagykanizsai Egyesített Szociális Intézmény alapfeladataként) működteti az idősek nappali ellátását, házi gondozását, valamint a szociális étkeztetést.⁴⁹

A megfelelő szociális szolgáltatások nyújtása érdekében azoknak az alapszolgáltatási formáknak szükséges a fejlesztése, amelyek az idős korosztály saját otthonában történő ellátását teszik lehetővé.

⁴⁶ Forrás: Beszámoló a Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde 2021. évi tevékenységéről

⁴⁷ Forrás: <http://www.ksh.hu>

⁴⁸ Forrás: <http://www.ksh.hu>

⁴⁹ Forrás: https://nagykanizsa.hu/letoltesek/2022_03/245_768_1_nmjv_onkormanyzata_2022_evi_koltsegvetese.pdf

Így az általános gondozási tevékenység mellett a tartósabb felügyeletet igénylő, az elszigeteltséget némileg oldó társalgási tevékenységek is megvalósulhatnak, melyek gondoskodnak az idősebb korosztály mentális egészségéről. A jelzőrendszeres házisegítségnyújtás kiépítettségének bővítése szintén ezen ellátási szolgáltatások fejlesztését célozza.⁵⁰

Kultúra és sport Nagykanizsa városában:

Nagykanizsa Megyei Jogú Városa 2007. novemberében alapította a Kanizsai Kulturális Központot, mint többfunkciós közművelődési intézményt, négy intézményegységgel: a Hevesi Sándor Művelődési Központtal, a Móricz Zsigmond Művelődési Házzal, a Medgyaszay Házzal (volt városi Filmszínház) és a Közgyűjteményekkel. A Hevesi Sándor Művelődési Központ színházterme 437 férőhellyel rendelkezik, amelyben évente 50-60 színházi előadás, 14-18 komolyzenei hangverseny, 8-10 könnyűzenei koncert és számos iskolai és városi program kerül megrendezésre. A színházbérlet-tulajdonosok száma tíz év alatt közel a kétszeresére nőtt, 2013-ban elérte a 1500 főt.

A város lakosságának körében népszerű rendezvények a Tavaszi Művészeti Fesztivál, a Kanizsai Nyári Színház programjai, a Kanizsai Művészeti Nyár összművészeti programsorozat, a Nyári szerenád és a Nyáresti térzene sorozat. A közművelődés számára helyszíniül szolgál az említetteken túl a Thúry György Múzeum, a Magyar Plakát Ház és a Halis István Városi Könyvtár, mely utóbbi 251 ezer kötettel rendelkezik.⁵¹ Az utóbbi intézmény munkatársai az elmúlt 20 év során lehetővé tették, hogy a „Kanizsa Újság” mind az eddig kiadott 33 évfolyama egy internetes oldalon digitalizált formában minden érdeklődő számára elérhető legyen. A kiadványok elektronikus változataira magas fokú helyi érdeklődés mutatkozik.⁵²

A városi könyvtár második szintjén, a folyóirat-olvasó részlegen a Kanizsa Újság minden évfolyamának az első száma megtalálható, az online felületen pedig az elmúlt évek összes kiadványát elérhetővé tették az intézmény munkatársai.

A település lakossága számára számos sportolási lehetőség áll rendelkezésre. A leglátogatottabb helyszínek között említendő a Kanizsa Uszoda és Strandfürdő, mely a vízisportok gyakorlását, wellness

⁵⁰ Forrás: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatának Idősügyi Konceptiója

⁵¹ Forrás: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA, INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA, VALAMINT TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE 314/2012 (XI.8) KORMÁNYRENDELET SZERINTI MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATA

⁵² Forrás: <https://kanizsatv.hu/hirek/9493-kanizsa-ujzag-digitalisan>

és szabadidős tevékenységek eltöltését teszi lehetővé, míg a „Mindenki Sportpályája” létesítménye, mely Nagykanizsa zöldövezetében található, területén számos sportpálya áll a mozgásra vágyók rendelkezésére: nagyméretű füves labdarúgó pálya, tenispályák, kézilabdapálya, kosárlabdapálya, futókör, valamint kettő kisméretű műfüves labdarúgó pálya várja a helyszínre látogatókat.⁵³ A város büszkélkedhet továbbá a 2021-ben átadott Kanizsa Arénával, melyben 12 000 m² felületen biztosított a fedett beltéri sportolási lehetőség. A sportkedvelők számára rendelkezésre áll a Nagykanizsa Kézilabda Csarnok, futballkedvelők számára a zárda utcai Olajbányász Sportcentrum

2.1.6.2 Esélyegyenlőség biztosítása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzetéből, esélyegyenlőségéből adódóan beazonosított problémák a hátrányos helyzet generációkon keresztüli átöröklődése és a lakossági adósságállomány újratermelődésének folyamatos fennállása. A roma népesség hátrányos helyzete több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője. További konfliktusok forrása lehet a roma lakossággal szembeni előítélet megléte, Nagykanizsa Szepetneki utcai szegregátumában élők foglalkoztatási és iskolázottságának alacsony szintje, illetve, hogy kevés információ áll rendelkezésre az itt élőkről. Nagykanizsa Ligetváros településrészén a szolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetősége korlátozott, az új közösségi tér működtetése időben behatárolt.⁵⁴

A gyerekek helyzetét, esélyegyenlőségét tekintve a városban beazonosított problémák az alábbiak: Ligetváros településrészén az új közösségi tér működtetése időben lehatárolt, így az ifjúsági, gyermek korosztály szabadidejének tartalmas és biztonságos eltöltése nem biztosított folyamatosan. Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés biztosításának alacsony a kihasználtsága, kevesen veszik igénybe a jogosultak közül. A hátrányos élethelyzetben élő gyermekek életkörülményeit az ismeretek hiánya is befolyásolja. Az ismeretek, információk megfelelő és hatékony kommunikációja nem minden esetben valósul meg. További konfliktusforrás jelent, hogy a nyári gyermekfelügyeletnek helyet adó, a Csónakázó-tónál elhelyezkedő napközis tábor és környezete kevés, gyermekek által is használható szabadtéri sportolási, játszó és szabadidős lehetőséggel rendelkezik.

A nők helyzetét és esélyegyenlőségét illetően konfliktusforrásként jelentkezik, hogy a GYES-ről visszatérő nők közül sokan nincsenek birtokában a korszerű ismereteknek, a gyermeknevelés miatt otthon töltött idő az új típusú kompetenciák elsajátítását korlátozta. A gyermekét egyedül nevelő, vagy

⁵³ Forrás: <https://www.utazzitthon.hu/latnivalo/nagykanizsa/mindenki-sportpalyaja-32726>

⁵⁴ Forrás: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja

több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas. A bölcsődei, óvodai és általános iskolai nevelési évben és szünidőben alkalmazott nyitvatartás nem minden esetben kerül összehangolásra a szülői igényekkel, ami megnehezíti a gyermekek napközbeni felügyeletét, a nők munkavállalását. Ezenkívül a munkáltatók csak kis mértékben alkalmazzák az atipikus foglalkoztatási formákat, így a kisgyermeket nevelő anyák nehezebben tudják összehangolni a munkát a gyermekneveléssel, magánélettel.

Az idősek helyzete és esélyegyenlősége vonatkozásában beazonosított probléma a városban, hogy a szakellátást nyújtó intézményekben nem elégséges a férőhely, a demens részleg elkülönítése nem biztosított. Magas az egyedül élő időskorúak aránya, különösen a nők körében. Az egészségmegőrzés lehetséges tevékenységei nem teljesek: sportprogramok, egészségmegőrző és prevenció programok szervezésére nagyobb az igény.

A fogyatékkal élők helyzetét és esélyegyenlőségét tekintve beazonosított problémák közé sorolható, miszerint a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való maradás sok esetben az akadálymentesítés hiányában nem valósul meg. A hiányzó vagy nem megfelelő akadálymentesítés akadályozza a közszolgáltatások teljeskörű igénybevételét és az ügyintézés. Az egészségügyi prevenció szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Konfliktusforrás továbbá, hogy a helyi médiában való jelenlét hiánya a fogyatékosokban élőkre is jellemző. Az önkormányzati dolgozók közül senki nem rendelkezik jelnyelvi képzettséggel.⁵⁵

2.1.6.3 Civil szervezetek humán közszolgáltatásai

Nagykanizsa Megyei Jogú Városban számos civil szervezet folytatja működését, programjaik népszerűek a lakosság körében. A szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időskorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.⁵⁶

⁵⁵ Forrás: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja

⁵⁶ Forrás: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja

Nagykanizsa városában számos tanoda folytatja napi szintű tevékenységét, mellyel a fiatal korosztályt segítik tanulási folyamatukban. Ezekben az intézményekben az iskolások mindennapi felkészítése, oktatása, fejlesztése és felzárkóztatása valósul meg.

2.1.7 A település gazdasága

2.1.7.1 Nagykanizsa gazdasági környezete: Zala megye gazdasága

Foglalkoztatás

Zala vármegye lakónépessége az országos folyamatokkal összhangban hosszabb ideje csökken. A lakónépesség 2024-ben 258,7 ezer fő volt. A foglalkoztatási helyzet értékeléséhez elsősorban a KSH lakossági megkérdezésen alapuló, negyedéves munkaerő-felmérése szolgáltat adatokat. Ezek alapján 2025-ben Zala vármegyében a foglalkoztatottak átlagos létszáma 115,36 ezer főt tett ki, amely az előző évhez képest 2,9 ezer fős visszaesést jelent. A foglalkoztatási ráta 2024-ben átlagosan 59,85% volt, 2025-re pedig 59,29%-ra mérséklődött.

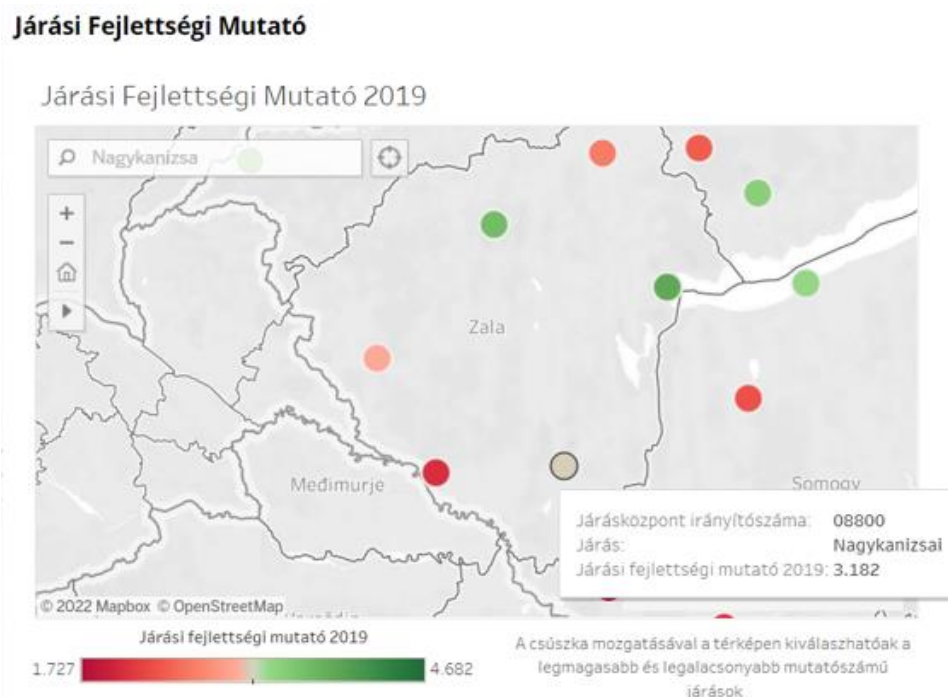
A KSH felmérése szerint a munkanélküliek száma 2025 első negyedévében 7,3 ezer fő volt, ami 0,5 ezer fővel meghaladta az előző év időszakának értékét. A munkanélküliségi ráta 2024 első negyedévében 5,34% volt, amely 2025 első negyedévére 5,96%-ra emelkedett. A mutató ugyanakkor továbbra is 1,6 százalékponttal kedvezőbb volt az országos átlagnál.

A gazdasági aktivitás összességében mérséklődött a vármegyében. A 2025 első negyedévében mért, közel 62,5%-os aktivitási arány több mint 5,7 százalékponttal maradt el az országos átlagtól. A nyilvántartott álláskereső átlagos száma Győr-Moson-Sopron vármegyében volt a legalacsonyabb, 3 714 fővel. Zala vármegye 6 042 fős átlagos értékkel a hatodik helyen állt. A szomszédos vármegyék közül Vas vármegyében kevesebb, Somogy és Veszprém vármegyében pedig több regisztrált álláskeresőt tartottak nyilván.

A 2025. második félévére vonatkozó adatok alapján a regisztrált álláskereső átlagos száma Vas vármegyében a legkevesebb, 3662,83 fő, Somogy és Veszprém vármegyében a legtöbb, ahol 9555 és 6101, Zala vármegyében, a veszprémihez közel, 5957,16 fő volt a regisztrált álláskereső átlagos száma. Területi bontásban az álláskereső aránya Lenti, Keszthely, Zalaszentgrót és Zalaegerszeg térségében tartósan az átlag alatt alakult. A legmagasabb munkanélküliségi ráta hosszabb ideje a Zalaegerszegi járásban figyelhető meg, ugyanakkor a Nagykanizsai járásban is átlag feletti értékek jellemzőek.

2.1.7.2 Zala megye és a Nagykanizsai járás fejlettségi mutatója

Zala vármegye fejlettségi mutatóinak vizsgálata alapján megállapítható, hogy kedvezőbb helyzetben elsősorban azok a járások vannak, amelyekben a turizmus jelentősebb szerepet tölt be a helyi gazdaság élénkítésében. Fejlettebb térségként jelenik meg továbbá Keszthely, Zalaegerszeg és annak közvetlen környezete. Nagykanizsa és járása a vármegyei középértékhez közelít, ugyanakkor az elmúlt években javuló tendencia figyelhető meg, amelynek hátterét a következő fejezetek részletesebben bemutatják.

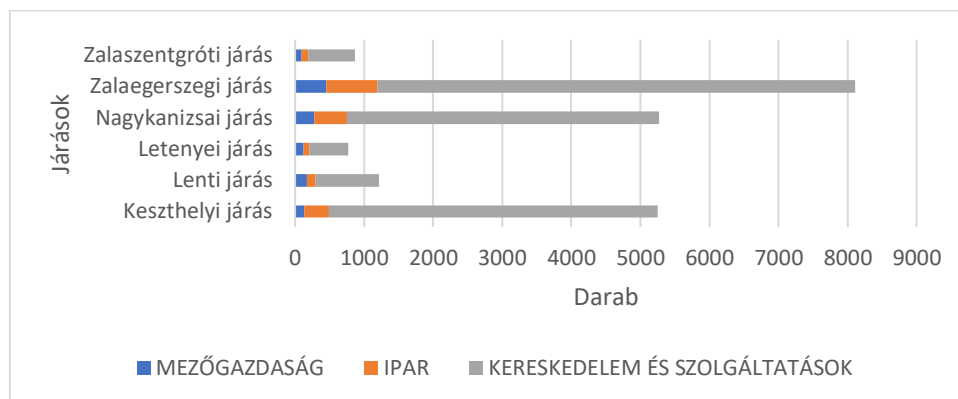

43. ábra: Zala vármegyei járások fejlettségi mutatói (2019)
Forrás: GVI

2025-ben a regisztrált vállalkozások átlagos száma Zala vármegyében 51 762 volt. Ebből 10 063,9 társas vállalkozásként, 41 698,1 pedig egyéni vállalkozásként működött. 2024-ben az ezer lakosra jutó vállalkozások száma 201,17 volt. Az egy főre jutó bruttó hazai termék, a legutóbbi ismert 2024. évi területi adatok szerint, 5 779 ezer forintot tett ki. Ez elmaradt Vas vármegye 6 791 ezer forintos és Veszprém vármegye 6 463 ezer forintos értékétől, ugyanakkor meghaladta Somogy vármegye 5 114 ezer forintos mutatóját.

Zala vármegye gazdaságában meghatározó szerepet tölt be a kereskedelem és a szolgáltatások szektora, mivel a működő vállalkozások túlnyomó többsége ebben az ágazatban található. A nyugat-dunántúli régióban a működő vállalkozások 27%-a, a kereskedelmi vállalkozásoknak pedig 28,7%-a működik Zala vármegyében. A járások közül a vállalkozások számát tekintve a Zalaegerszegi járás emelkedik ki, ahol a mezőgazdaságban 453 vállalkozás, az iparban 737 vállalkozás, a kereskedelemben és a szolgáltatások területén pedig 6922 vállalkozás működik. Országos összevetésben Zala vármegye adja a Magyarországon működő vállalkozások 2,7%-át. A mezőgazdasági, erdőgazdasági és halászati

vállalkozások aránya ugyanakkor eléri az 5%-ot, ami a vármegye sajátos gazdasági szerepét is jelzi. A működő vállalkozások járásonkénti megoszlását a következő ábra mutatja be.

44. ábra: A működő vállalkozások száma a fő nemzetgazdasági szektorokban Zala vármegye járásaiban, (2024)
 Forrás: KSH - Saját szerkesztés

A gazdasági szektorok szerinti bontás alapján a térség három meghatározó területe a kereskedelem és szolgáltatás, az ipar, valamint a mezőgazdaság. A működő vállalkozások száma e szektorokban az említett sorrendet követi. Kiemelendő, hogy a kereskedelmi és szolgáltató vállalkozások száma többszörösen meghaladja az ipari és mezőgazdasági vállalkozások számát. A következő táblázat az élelmiszergazdaságban működő vállalkozások ágazati megoszlását szemlélteti.

Területi egység	Működő vállalkozások száma			Működő vállalkozások aránya %		
	Élelmiszer- gyártásban	Italgyár- tásban	Dohánytermék ek gyártásában	Élelmiszer- gyártásban	Italgyár- tásban	Dohánytermék ek gyártásában
Magyarország	4856	2113	4	14,02	6,1	0,01
Nyugat-Dunántúl	494	160		11,87	3,84	0
Zala vármegye	172	35		11,84	2,41	0
Keszthelyi járás	45	12		23,94	6,38	0
Lenti járás	12	2		6,35	1,06	0
Letenyei járás	12	3		8,89	2,22	0
Nagykanizsai járás	35	7		11,01	2,2	0
Zalaegerszegi járás	60	8		11,52	1,54	0
Zalaszentgróti járás	8	3		7,84	2,94	0

6. táblázat: A működő vállalkozások száma és aránya az élelmiszergazdasági szektorban Zala vármegye járásaiban (2024)

Forrás: KSH

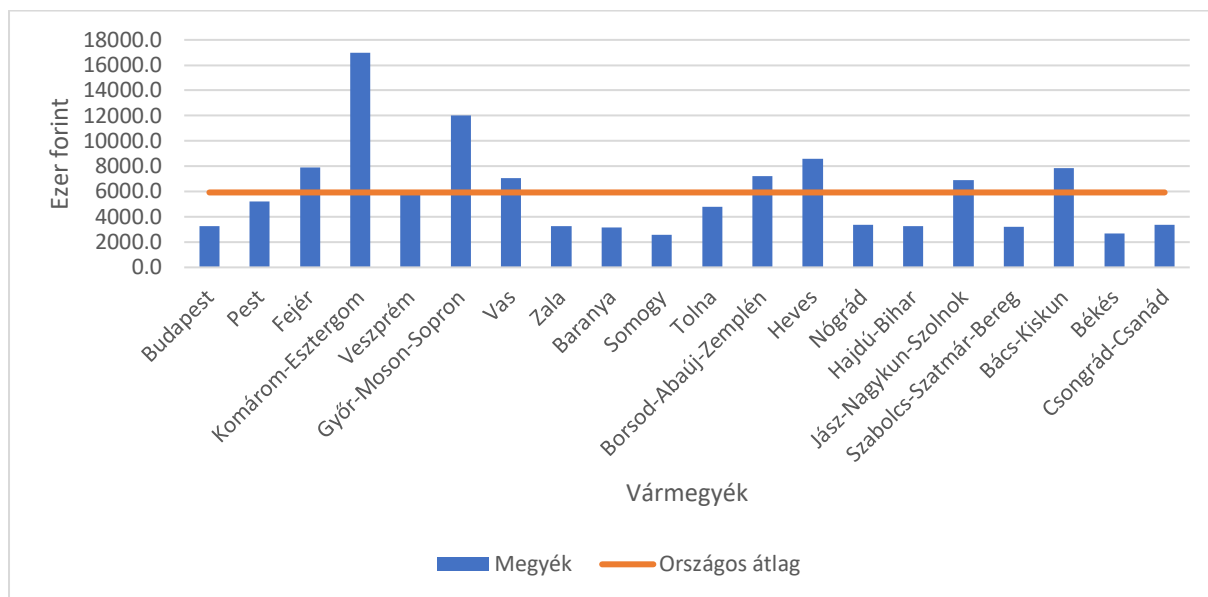
A vállalkozások méret szerinti megoszlása alapján az élelmiszeripari és italgyártó vállalkozások körében Zala vármegyében a mikrovállalkozások dominálnak. Több ágazatban az 1 és 4 fő közötti létszámmal működő vállalkozások képviselik a legnagyobb arányt. A középvállalkozások és a nagyvállalkozások száma alacsony, ezért a foglalkoztatás jelentős részét a kisebb gazdasági szereplők biztosítják.

	Ismeretlen és 0 fő %	1-4 fő %	5-9 fő %	10-19 fő %	20-49 fő %	50-249 fő %
10== Élelmiszergyártás	4,7	61,0	11,6	10,5	7,6	4,1
Húsfeldolgozás, -tartósítás, húskészítmény gyártása	0,0	41,2	5,9	11,8	29,4	11,8
Halfeldolgozás, -tartósítás	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás	5,3	63,2	21,1	0,0	5,3	5,3
Növényi, állati olaj gyártása	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tejfeldolgozás	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Malomipari termék, keményítő gyártása	20,0	40,0	0,0	20,0	0,0	0,0
Pékáru, tésztafélék gyártása	4,5	62,9	12,4	11,2	6,7	2,2
Egyéb élelmiszer gyártása	8,3	70,8	4,2	8,3	4,2	4,2
Takarmány gyártása	0,0	25,0	37,5	25,0	0,0	12,5
11== Italgyártás	5,7	80,0	8,6	2,9	2,9	0,0

7. táblázat: Vállalkozások méret szerinti megoszlása Zala vármegyében (2024)

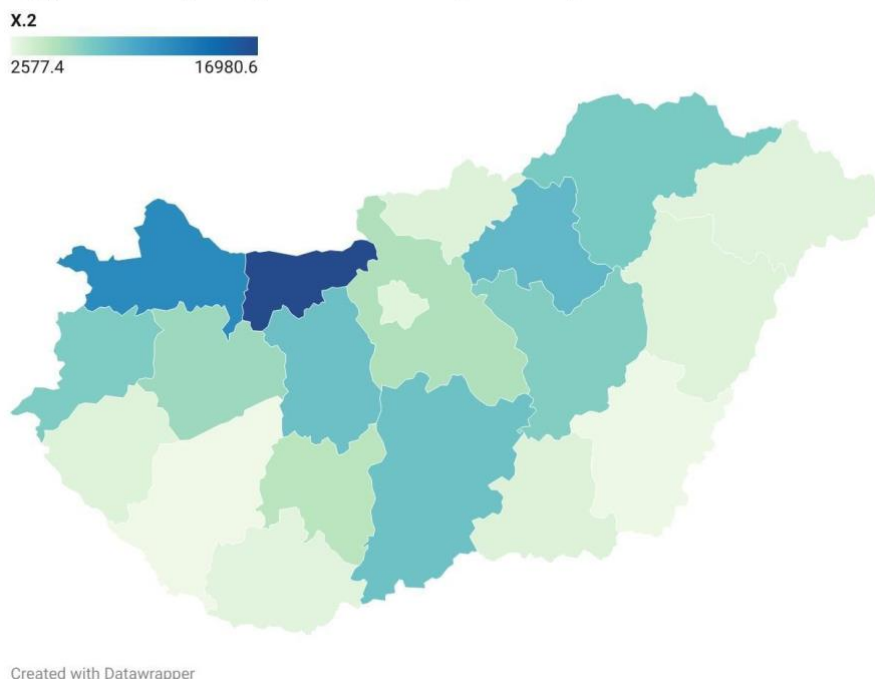
Forrás: KSH

2.1.7.3 Egy lakosra jutó ipari termelés Zala megyében

45. ábra: Ipari termelés alakulása, (2024)
Forrás: KSH - Saját szerkesztés

Egy lakosra jutó ipari termelés (ezer ft.)

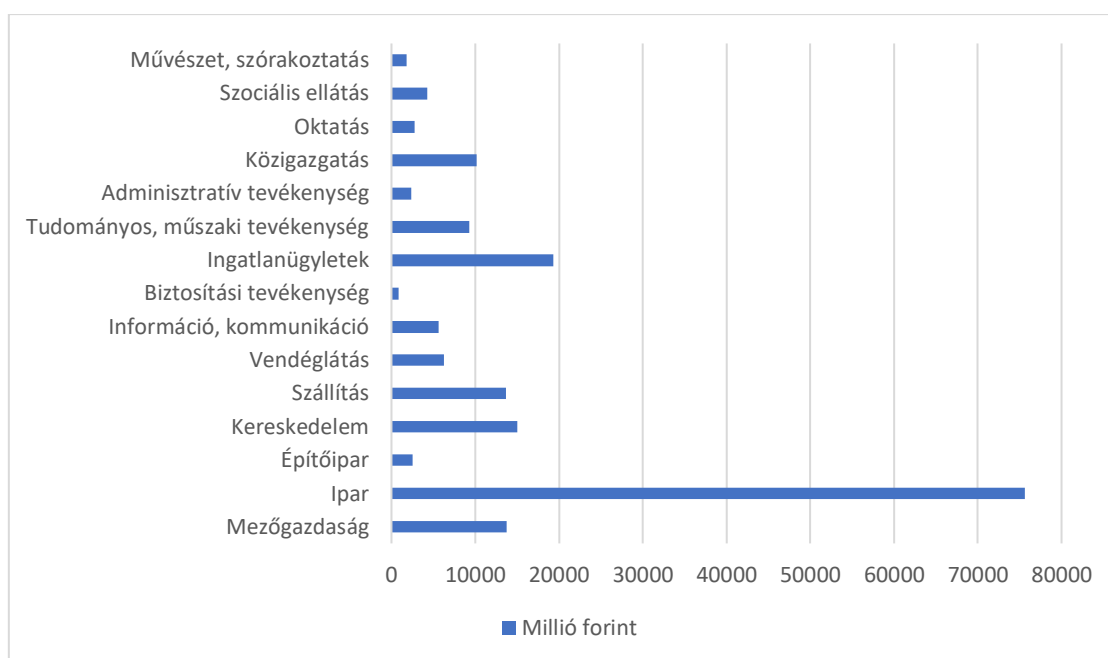
46. ábra: Egy lakosra jutó ipari termelés értéke megyékre lebontva (2024)
Forrás: KSH

Zala vármegye gazdasági szerkezetében az ipar az agrárjelleg ellenére is jelentős szerepet tölt be. Az egy lakosra jutó ipari termelés értéke 2024-ben 3 272,4 ezer forint volt, amely számottevően elmaradt

az 5 928 ezer forintos országos átlagtól. Az ipari teljesítmény erősítése hozzájárulhat a foglalkoztatás bővítéséhez, a gazdasági stabilitás növeléséhez, valamint a hazai és külföldi tőke térségbe vonzásához.

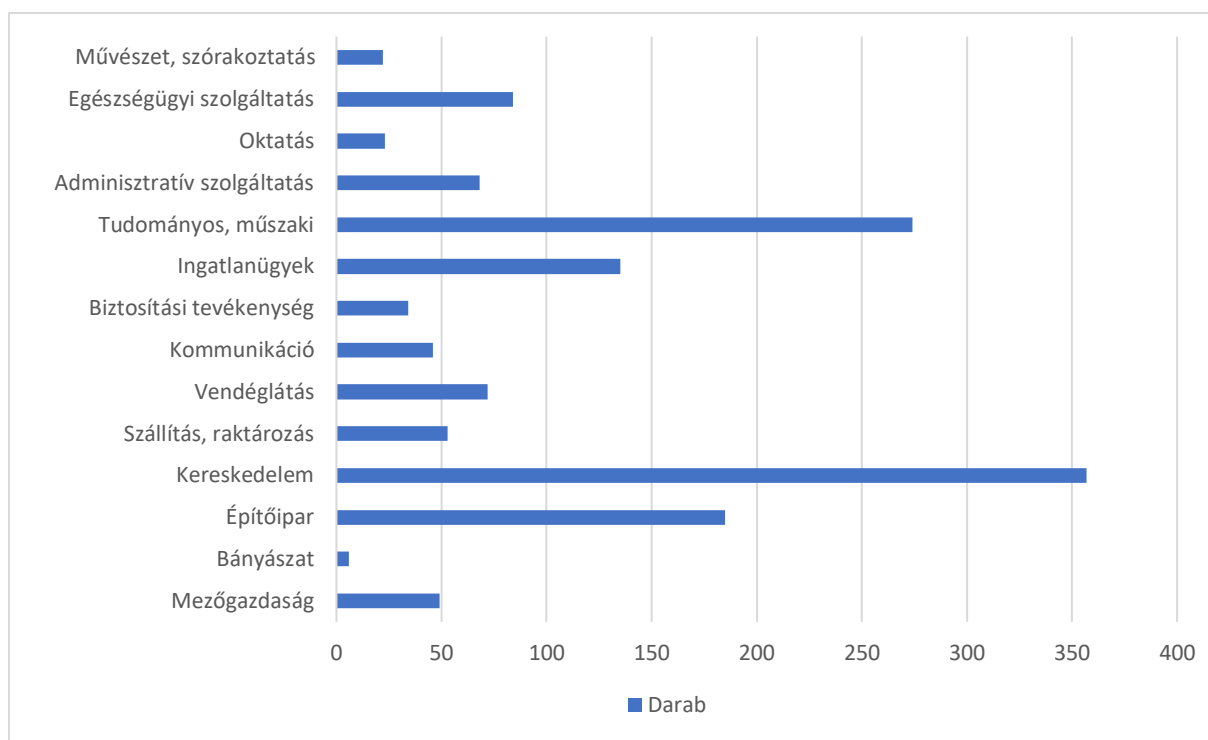
2.1.7.4 A beruházások célpiacai nemzetgazdasági ágazatokra lebontva Zala megyében

A 48. ábra alapján Nagykanizsán a legtöbb regisztrált vállalkozás kereskedelmi tevékenységet folytat, miközben a tudományos és műszaki tevékenységek szerepe is erősödik. A 47. ábra azt mutatja, hogy Zala vármegyében a beruházások döntő része az iparhoz kapcsolódott, míg a többi nemzetgazdasági ág beruházási értéke ettől jelentősen elmaradt. A vendéglátás szempontjából a nagyobb városok, így Zalaegerszeg, Nagykanizsa, Keszthely és Hévíz emelhetők ki. Az ipari beruházások hosszabb távon kedvező megtérülési lehetőséget hordoznak, mivel az ipari tevékenység jövedelemtermelő képessége jellemzően meghaladja az agrártevékenységekét.

47. ábra: Beruházások nemzetgazdasági ágak szerint (2024)

Forrás: KSH - Saját szerkesztés

48. ábra: Nagykanizsán regisztrált vállalkozások száma ágazatonként (2024)
 Forrás: KSH - Saját szerkesztés

2.1.7.5 Nagykanizsa gazdasága

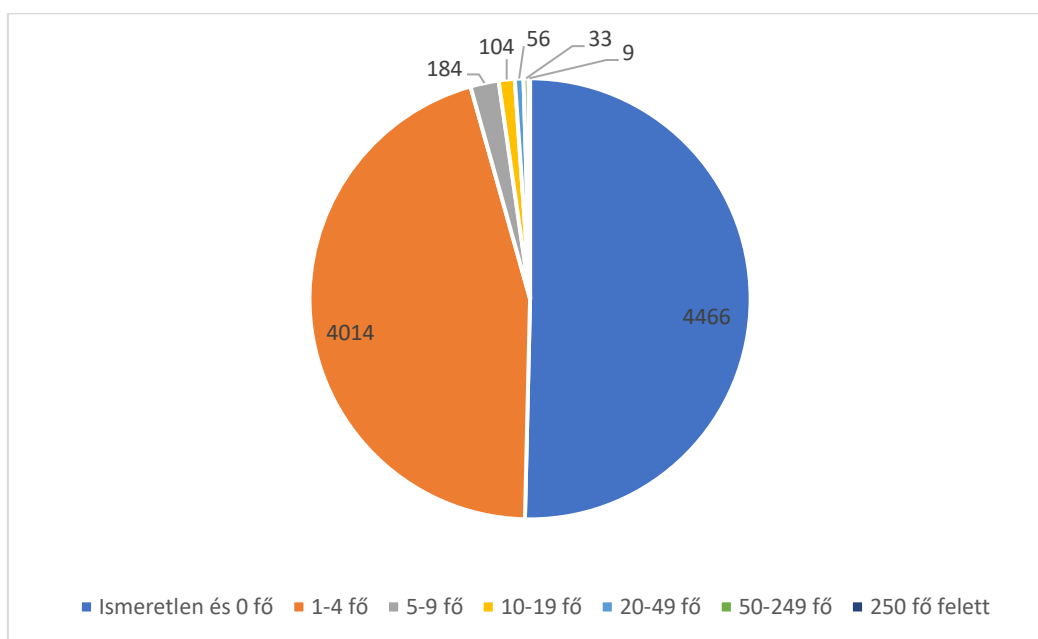
Nagykanizsa gazdasági szerkezetében az elmúlt időszakban érzékelhető átrendeződés figyelhető meg. A legtöbb regisztrált vállalkozás továbbra is a kereskedelmi szektorban működik. Emellett növekedés tapasztalható a tudományos és műszaki tevékenységek, valamint az építőipar területén. A mezőgazdaság és az oktatás vállalkozásszáma ugyanakkor alacsonyabb. Nagykanizsán 2024-ben 8 866 regisztrált vállalkozást tartottak nyilván a GSZR adatai alapján.

A nagykanizsai regisztrált vállalkozások nemzetgazdasági ágazatok szerinti megoszlása az alábbi sorrendben alakul:

1. Kereskedelem – 357 db
2. Tudományos, műszaki – 274 db
3. Építőipar – 185 db
4. Ingatlanügyek – 135 db
5. Egészségügyi szolgáltatás – 84 db
6. Vendéglátás – 72 db
7. Adminisztratív szolgáltatás – 68 db
8. Szállítás, raktározás – 53 db
9. Mezőgazdaság – 49 db
10. Kommunikáció – 46 db

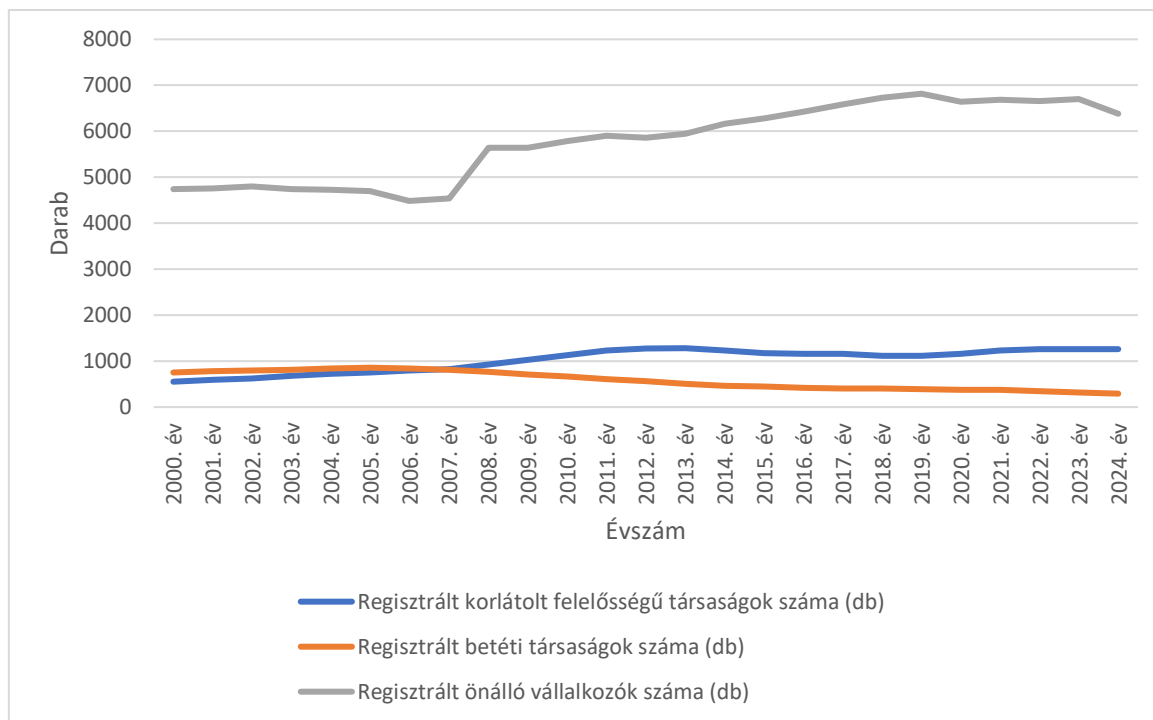
11. Biztosítási tevékenység – 34 db
12. Oktatás – 23 db
13. Művészet, szórakoztatás – 22 db
14. Bányászat – 6 db

A Nagykanizsán regisztrált vállalkozások létszám szerinti megoszlása alapján a helyi gazdaságot elsősorban mikrovállalkozások alkotják. Az 1 és 9 fő közötti vállalkozások száma 4 198 volt. A 0 fős vagy ismeretlen létszámú vállalkozások száma 4 466, a 10 és 19 fő között foglalkoztató vállalkozásoké 104, a 20 és 49 fő között foglalkoztatóké 56, az 50 és 249 fő közötti középvállalkozásoké 33, míg a 250 fő feletti nagyvállalatoké 9 volt.

49. ábra: Nagykanizsai regisztrált vállalkozások létszám szerinti megoszlása (2024)
 Forrás: GSZR - Saját szerkesztés

A jogi forma szerinti megoszlás alapján Nagykanizsán az önálló vállalkozási forma a leggyakoribb. Ez a vállalkozástípus 2024-re jelentősen nagyobb arányt képviselt, mint a betéti társaságok vagy a korlátolt felelősségű társaságok száma.

50. ábra: Nagykanizsán jegyzett vállalkozások jogi forma szerinti megoszlása (2000–2024)
 Forrás: KSH - Saját szerkesztés

A helyi vállalkozási bázis gazdasági súlyát a helyi adóbevételek alakulása is visszaigazolja. Nagykanizsán az iparűzési adóbevétel 2022 és 2024 között 2,79 milliárd forintról 4,23 milliárd forintra nőtt, ami egy lakosra vetítve 64,6 ezer forintról 100,6 ezer forintra történő emelkedést jelent. Ez arra utal, hogy a város saját bevételei szempontjából továbbra is a helyi gazdasági teljesítményhez kapcsolódó adóalap a meghatározó, amelynek bővítése a befektetésösztönzés és a munkahelyteremtés miatt is kiemelt jelentőségű. Az idegenforgalmi adó nagyságrendje ehhez képest jóval kisebb, ugyanakkor 2022 és 2024 között 12,3 millió forintról 15,3 millió forintra emelkedett, egy főre vetítve pedig 284 Ft-ról 364 Ft-ra nőtt. A két adónem alakulása együttesen azt jelzi, hogy Nagykanizsa gazdasági stabilitásában az ipari, kereskedelmi és szolgáltató vállalkozások teljesítménye meghatározó, miközben a turizmus kiegészítő, de erősödő szerepet tölthet be a helyi gazdaságban.

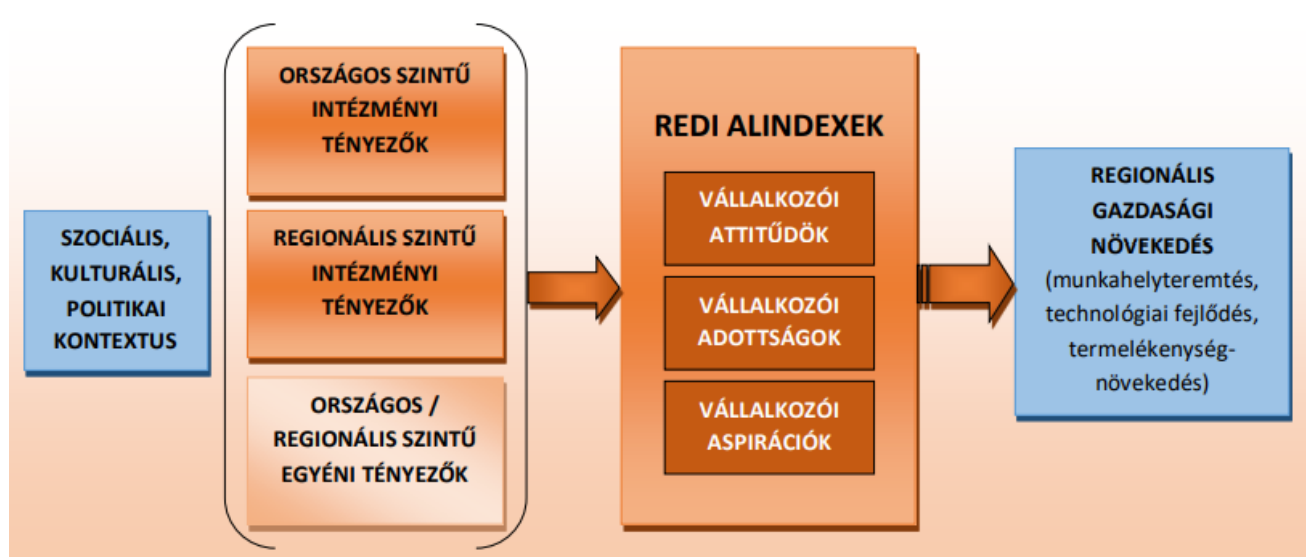
A Zala Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara, a Zalai Hírlap, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal összesítette a vármegye gazdasági szereplőinek teljesítményét. A TOP 100 Zala vármegye gazdasága 2025 című beadvány értékelése alapján a tíz legeredményesebb vállalkozás a következő:

1. ZÁÉV Zrt. (Zalaegerszeg)
2. Nem nyilvános
3. WHC Zrt. (Zalaegerszeg)
4. Gartner Intertrans Hungary Kft. (Zalaegerszeg)
5. Z+D Kft. (Keszthely)
6. DAB Pumps Hungary Kft. (Nagykanizsa)

7. Agrocentrum Kft. (Bak)
8. Zala-Cereália Kft. (Zalaszentgrót)
9. Zalaco Zrt. (Zalaegerszeg)
10. Szabadics Zrt. (Nagykanizsa)⁵⁷

2.1.7.6 Regionális vállalkezési és fejlődési index alakulása (REDI index)

Egy vállalkozónak, beruházónak szinte az egyik legfontosabb kérdéskör a jövedelmezőség, a megtérülés, vagy éppen a növekedés dinamikája. Ezeket a tényezőket meg lehet becsülni a REDI koncepcionális modelljét alkalmazva. A következő ábra szemlélteti ezt a keretrendszert és annak összetevőit.

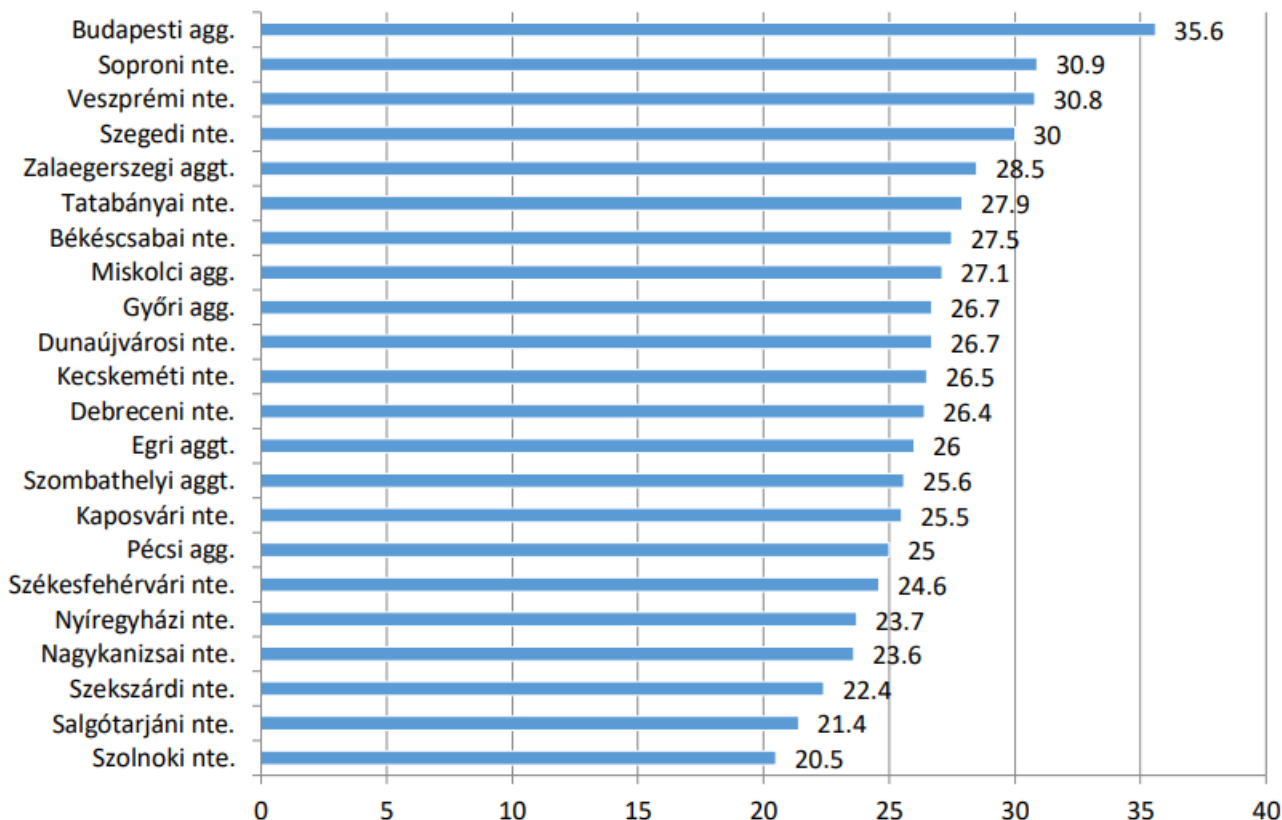

51. ábra: REDI koncepcionális modell

Forrás: Vállalkozói ökoszisztéma Magyarország városrégióiban a REDI 2019 kutatás alapján (2020)

A modell megismerése után vizsgáljuk meg a konkrét adatokat. A következő ábrán láthatjuk a magyar városrégiók rangsorát REDI pontjaik szerint. Jól szembetűnő, hogy egy megyén belül is mennyire ingadozó a REDI értéke, hiszen Zala megye tekintetében a Zalaegerszegi agglomerálódó térség az 5. legjobb helyet foglalja el, míg a Nagykanizsai nagyvárosi településeggyüttes a 4. legrosszabb. Mindezeket figyelembe véve a megyeszékhely valószínűleg jóval vonzóbb befektetési célterület.

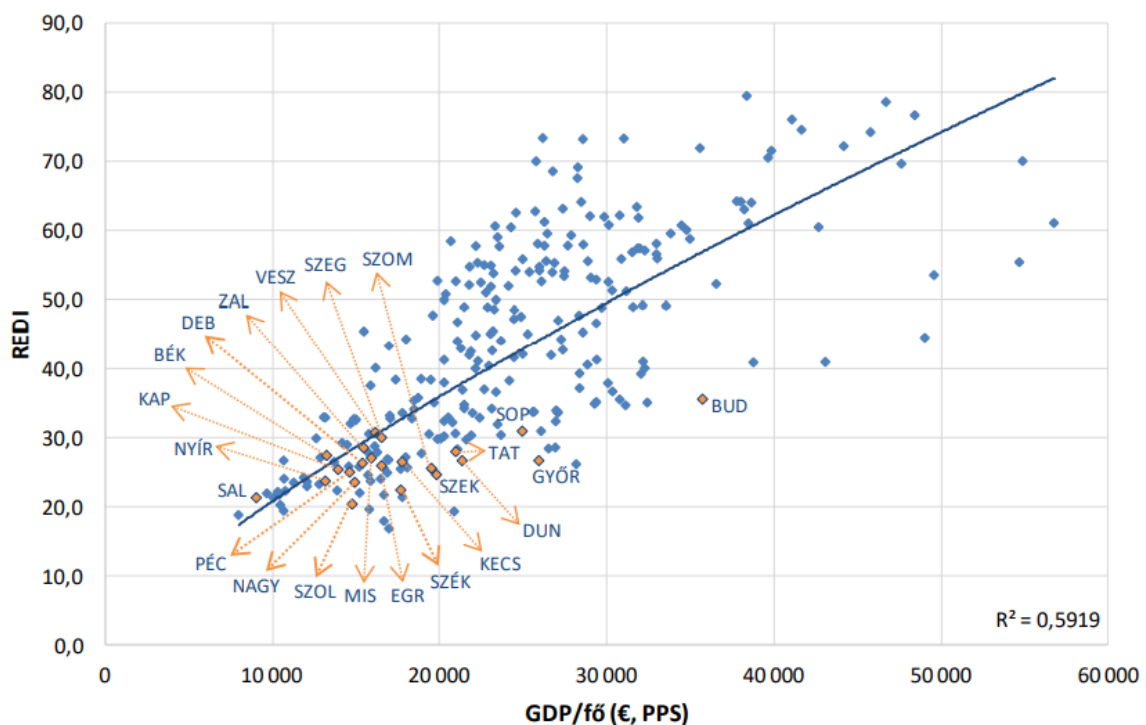
⁵⁷ Forrás: <https://kormanyhivatalok.hu/kormanyhivatalok/zala/megye/hirek/hir/ezek-zala-varmegye-legeredmenyesebb-cegei-bemutattak-top-100>

52. ábra: A magyar városrégiók rangsora REDI pontjaik szerint, 2019

Forrás: Vállalkozói ökoszisztéma Magyarország városrégióiban a REDI 2019 kutatás alapján (2020)

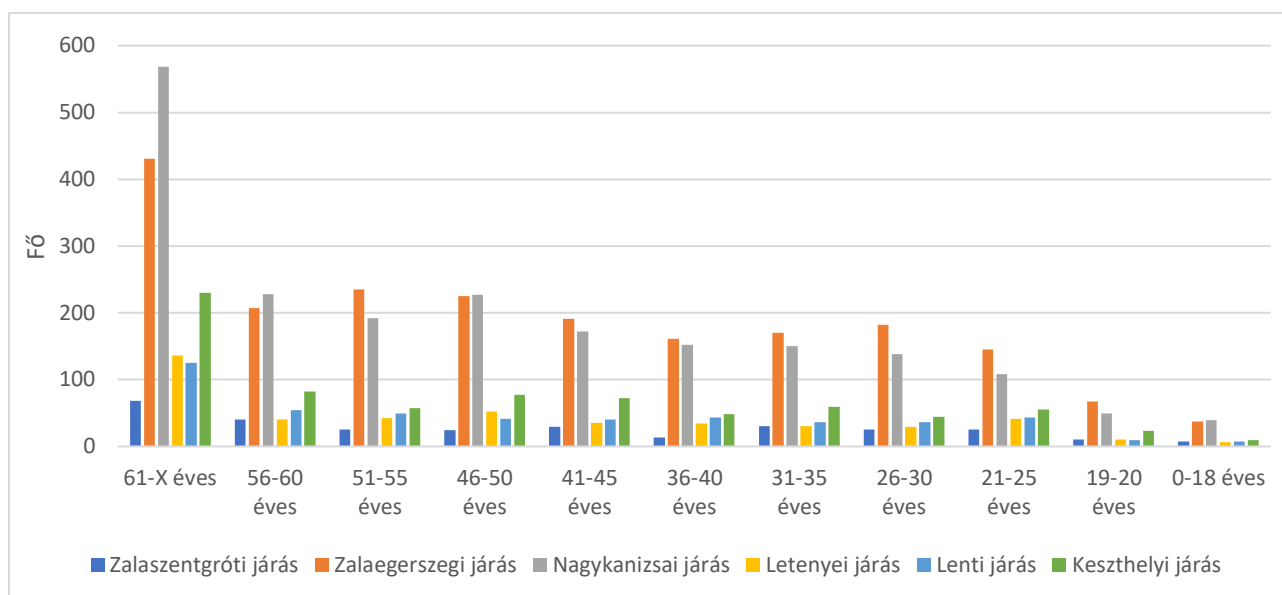
Amennyiben nem csak a magyar, hanem az európai térségeket is belerakjuk a modellbe, úgy egy szembetűnőbb képet kaphatunk a hazai helyzetről. A következő ábra a REDI index és a gazdasági fejlettség (azaz a GDP/fő) változóival szemlélteti a helyzetet. Megfigyelhetjük, hogy szinte mindegyik magyar település a trendvonal alatt helyezkedik el, tehát az adott fejlettségi szintje mellett nem éri el az ahhoz feltételezett REDI értéket.

53. ábra: A magyar városrégiók REDI pontjai és a gazdasági fejlettségük által meghatározott trend
 Forrás: Vállalkozói ökoszisztéma Magyarország városrégióiban a REDI 2019 kutatás alapján (2020)

2.1.7.7 Aktív munkakeresők Zala megye járásaiban

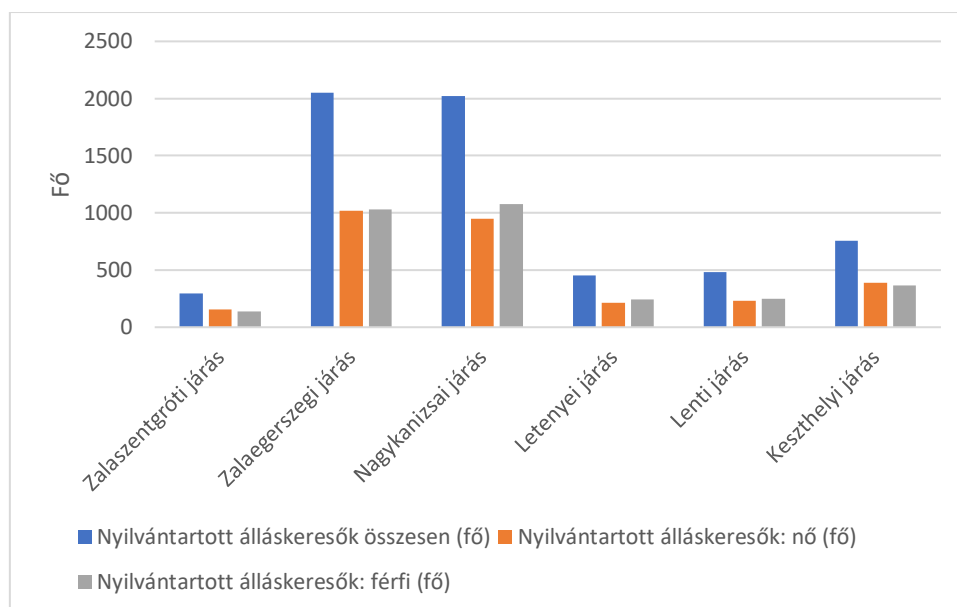
A vállalkozások jelenlegi szerkezete nem minden esetben képes teljes mértékben kielégíteni a munkaerő iránti keresletet. Ez a járások szerinti aktív munkakeresői adatokban is megjelenik. A jelenség háttérében állhat a rendelkezésre álló munkahelyek korlátozott száma, valamint az, hogy a meglévő foglalkoztatási lehetőségek szerkezete nem minden esetben illeszkedik a munkaerő kínálatához. Az 54. ábra alapján a munkanélküliség elsősorban az idősebb korosztályokat érinti, míg a fiatalabb korcsoportok esetében alacsonyabb értékek figyelhetők meg. A legtöbb álláskeresőt a Zalaegerszegi és a Nagykanizsai járásban, a legkevesebbet pedig a Zalaszentgróti járásban tartották nyilván.

54. ábra: Aktív munkakeresők Zala vármegye járásaiban (2024)
Forrás: KSH - Saját szerkesztés

A 2022. évi foglalkoztatási adatok alapján Nagykanizsán 24 118 fő dolgozott helyben, míg 4 637 fő más településre járt munkavégzés céljából. A járás egészében 31 001 fő volt helyben foglalkoztatott, és 13 472 fő tartozott az ingázó foglalkoztatottak közé.

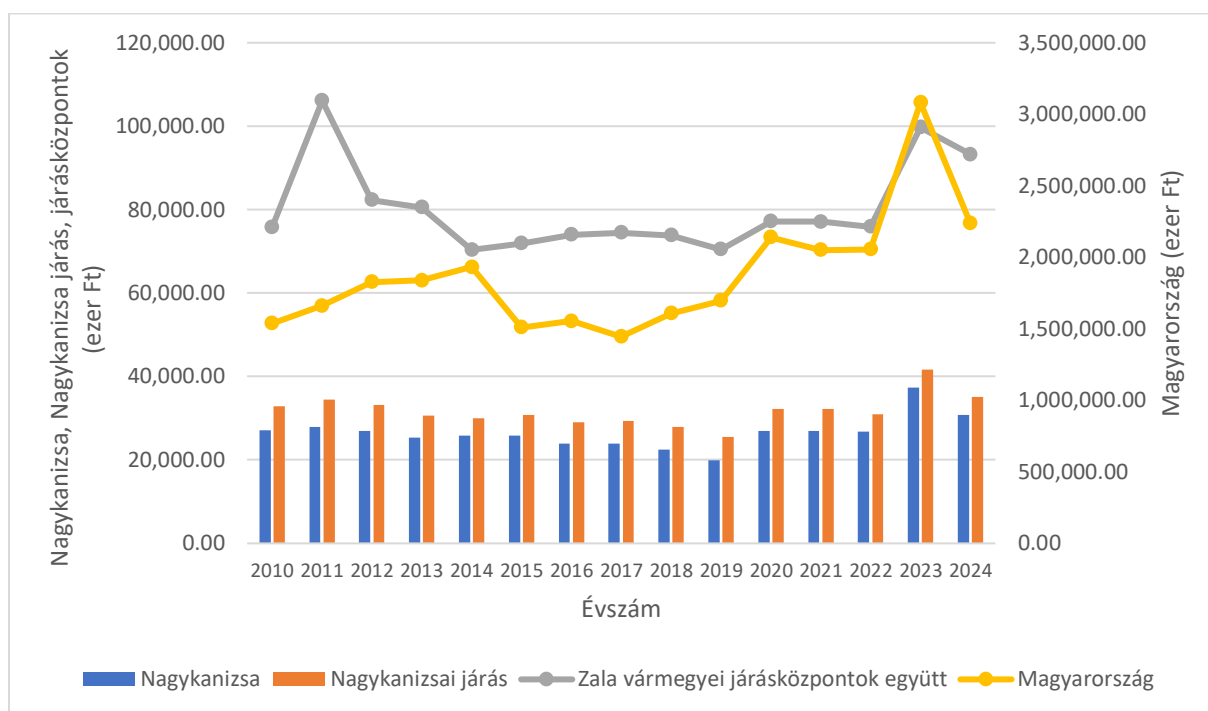
A nyilvántartott álláskeresők nemek szerinti megoszlása alapján megállapítható, hogy a járások többségében a nők és férfiak aránya viszonylag kiegyenlített. Ez arra utal, hogy az álláskereső problémája mindkét nemet hasonló mértékben érinti.

55. ábra: Nyilvántartott álláskeresők Zala vármegyében nem szerint (2024)
Forrás: KSH - Saját szerkesztés

2.1.7.8 Egy lakosra jutó jegyzett tőke és nettó belföldi jövedelem Nagykanizsán

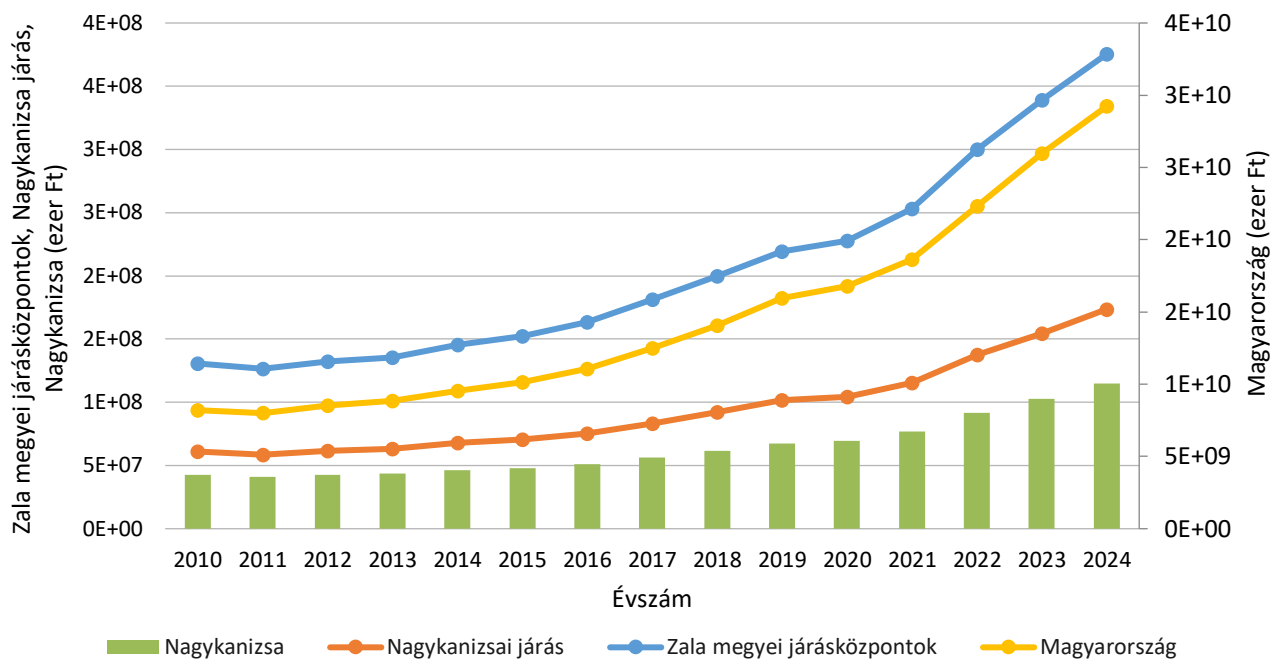
Az egy lakosra jutó jegyzett tőke alapján a 2024. évi nagykanizsai érték 30 829,4 ezer forint volt, amely elmaradt a Nagykanizsai járás 35 165,6 ezer forintos mutatójától. Mindkét érték számottevően alacsonyabb volt a Zala vármegyei járásközpontok együttes 93 218,8 ezer forintos értékénél. A mutató trendje 2016-tól csökkenő irányt jelzett, 2019-től emelkedés volt megfigyelhető, 2024-ben pedig ismét mérséklődés jelentkezett.

56. ábra: Egy főre jutó jegyzett tőke értéke (2010–2024)

Forrás: TEIR, saját szerkesztés

Az 57. ábra az egy főre jutó nettó belföldi jövedelem alakulását mutatja 2010 és 2024 között. Az adatok minden vizsgált területi szinten növekedést jeleznek, 2021 után pedig a jövedelmek emelkedése felgyorsult. Nagykanizsán az egy lakosra jutó belföldi jövedelem a teljes időszakban emelkedett, ugyanakkor végig elmaradt a járási, a vármegyei járásközponti és az országos átlagtól. A legmagasabb értékeket a Zala vármegyei járásközpontok mutatták, míg az országos átlag különösen 2022 és 2024 között növekedett jelentősen. Összességében megállapítható, hogy Nagykanizsa jövedelmi helyzete javult, de a magasabb területi szintekhez viszonyított lemaradása a vizsgált időszak végére sem szűnt meg.

57. ábra: Egy lakosra jutó belföldi jövedelem alakulása Nagykanizsán (2010–2024)
Forrás: TEIR, saját szerkesztés

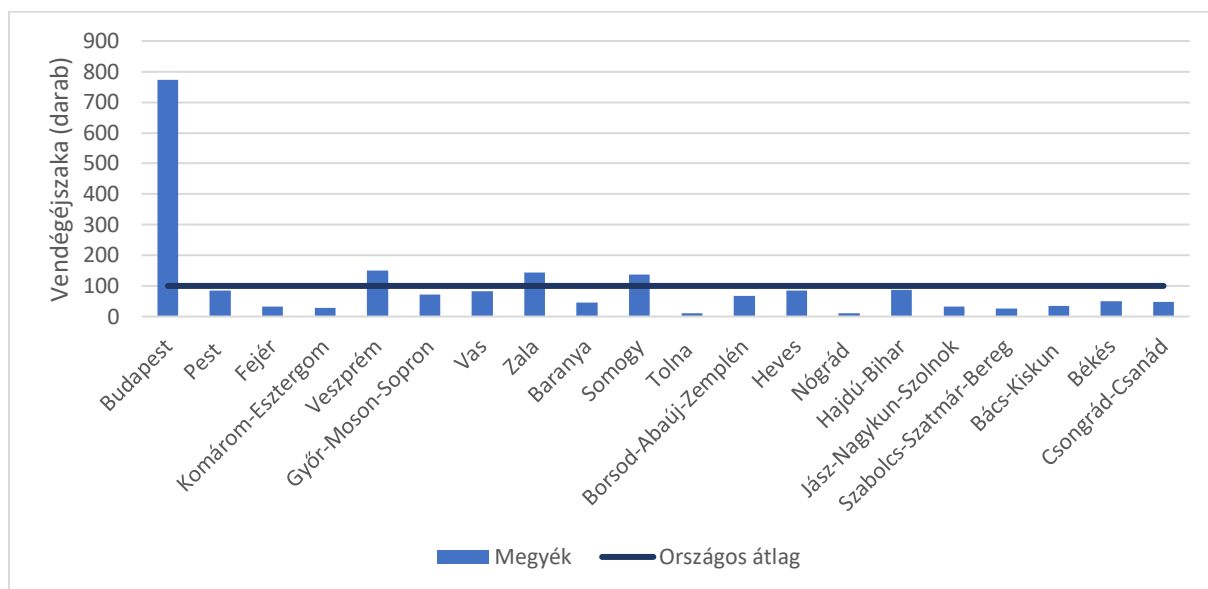
2.1.7.9 Nagykanizsai turizmus

Az elmúlt években Nagykanizsa turisztikai szerepe erősödött, és a turizmus a város fejlődése szempontjából egyre jelentősebb ágazattá vált. A helyi turizmus egyik kapcsolódási pontja a termálturizmus, amelyhez a város közvetetten, elsősorban Zalakaros közelsége révén kapcsolódik. A város és térsége turisztikai adottságai jelenleg még nem teljes körűen hasznosulnak, ami további fejlesztési lehetőségeket teremt. A növekvő turisztikai kereslethez kapcsolódva a város főtere rehabilitáción esett át, amely a lakosság és a látogatók számára egyaránt vonzó közösségi térként működhet, továbbá alkalmas lehet fesztiválok és rendezvények fogadására is.

Nagykanizsa és környéke a zalai erdők térségében helyezkedik el, ami kedvező természeti adottságokat biztosít a szabadidős és aktív turizmus számára. A kiépített turistaútvonalak mellett a kerékpáros sportolási és rekreációs lehetőségek is jelentősek. Az erdők vadállománya a vadászati turizmus számára biztosít alapot. A város határában található Csónakázó-tó a kirándulók és horgászok kedvelt helyszíne, emellett sportesemények megrendezésére is alkalmas. A tó korábban nemzetközi kishajóversenynek, valamint országos kajak-kenu eseménynek is helyszínt biztosított.

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatának idegenforgalmi adóbevétele a 2017. évi 8,7 millió forintról 2024-re 15,3 millió forintra emelkedett. A növekedés jelzi, hogy a turizmus a város számára fontos fejlesztési irányt jelenthet. A kedvező folyamat fenntartásához szükséges, hogy Nagykanizsa a jövőben is színvonalas rendezvények helyszíne legyen. Ilyen esemény többek között a Nagykanizsa Város Napja, a Tánc Karnevál, valamint a Kanizsai Bor és Dödölle Fesztivál.

A helyi turizmus jelentős jövedelemtermelő potenciállal rendelkezik, mivel Zala vármegyében a vendégéjszakák száma országos összevetésben is kedvező. Nagykanizsa jelenleg nem feltétlenül elsődleges turisztikai célpont, azonban a környező üdülő- és termálturisztikai térségek túlkereslete esetén a város szálláshely-szolgáltatási szerepe erősödhet. Ezt a lehetőséget a helyi építőipari kapacitások bővülése is támogathatja.

58. ábra: Vendégéjszakák száma országos átlaghoz viszonyítva, vármegyékre lebontva (2025)

Forrás: KSH - Saját szerkesztés

2.1.7.10 A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése

Zala vármegye, Nagykanizsa alapítványai és az Önkormányzat jelentős hazai és európai uniós forrásokhoz jutottak a 2021 és 2027 közötti fejlesztési ciklusban. A beruházások finanszírozása elsősorban TOP Plusz forrásokból és önkormányzati önerő bevonásával valósult meg. Nagykanizsa esetében több jelentős fejlesztés indult vagy valósult meg:

Ipari parkok és iparterületek fejlesztése, Nagykanizsai új ipari park fejlesztése

Inkubációs ökoszisztéma kialakítása Nagykanizsán

Zöld Város, Zöld Nagykanizsa

Alapellátási intézmények infrastruktúra fejlesztése

Víziközmű felújítása

Területi infrastrukturális fejlesztések

Emlékművek és szökőkutak felújítása

Önkormányzati intézmények és ingatlanok energetikai korszerűsítése

Bérlekások felújítása

Utak, járdák és parkolók felújítása

Intézményi felújítások

Közvilágítás fejlesztése

Tripammer utcai köztemető új urnafalának és urnasírhelyeinek létesítése

Térfigyelő kamerarendszer bővítése és felújítása

Trafibox telepítése

Térinformatikai fejlesztés

A felsorolt fejlesztések alapján megállapítható, hogy a város fejlődési irányai több területet érintenek. A projektek között infrastrukturális, egészségügyi, környezetvédelmi és közszolgáltatási fókuszú beruházások egyaránt szerepelnek.

A város Önkormányzata kiemelt fejlesztési célként kezeli a közfeladat ellátását szolgáló önkormányzati ingatlanok energetikai korszerűsítését. E projektek esetében a közüzemi költségek csökkentésén keresztül közvetlen megtakarítás érhető el. A Rózsa Bölcsőde épületenergetikai felújítását követően például a közüzemi költségek 10 és 15% közötti csökkenése volt tapasztalható a 2017. évi állapothoz képest. Mivel az Önkormányzat a közvilágítást is figyelembe véve évente mintegy 220 millió forintot fordít közüzemi kiadásokra, az energetikai korszerűsítések indokoltsága egyértelműen alátámasztható. A városvezetés további célja olyan tőkeerős és innovatív hazai, valamint nemzetközi vállalkozások bevonása, amelyek hozzájárulnak Nagykanizsa és térsége gazdasági fejlődéséhez. A város szempontjából kiemelt cél a termelő munkahelyek bővítése és az innovációs kapacitásokkal rendelkező vállalkozások betelepítése. A befektetésösztönzés egyik lehetséges eszköze az iparűzési adó mértékének mérséklése, amelyre akkor nyílnak lehetőségek, ha több jelentős vállalat jelenik meg az adófizetői körben. Ennek alapfeltétele, hogy a város nagy, összefüggő, ipari beruházásokra alkalmas területeket tudjon kedvező feltételekkel kínálni a befektetők számára.

A Nagykanizsai Új Ipari Park főbb jellemzői:

Teljes terület: 74,3 ha

Maximális beépíthetőség: 50%

Maximális építménymagasság: 20 m

Minimum zöldfelület: 25%

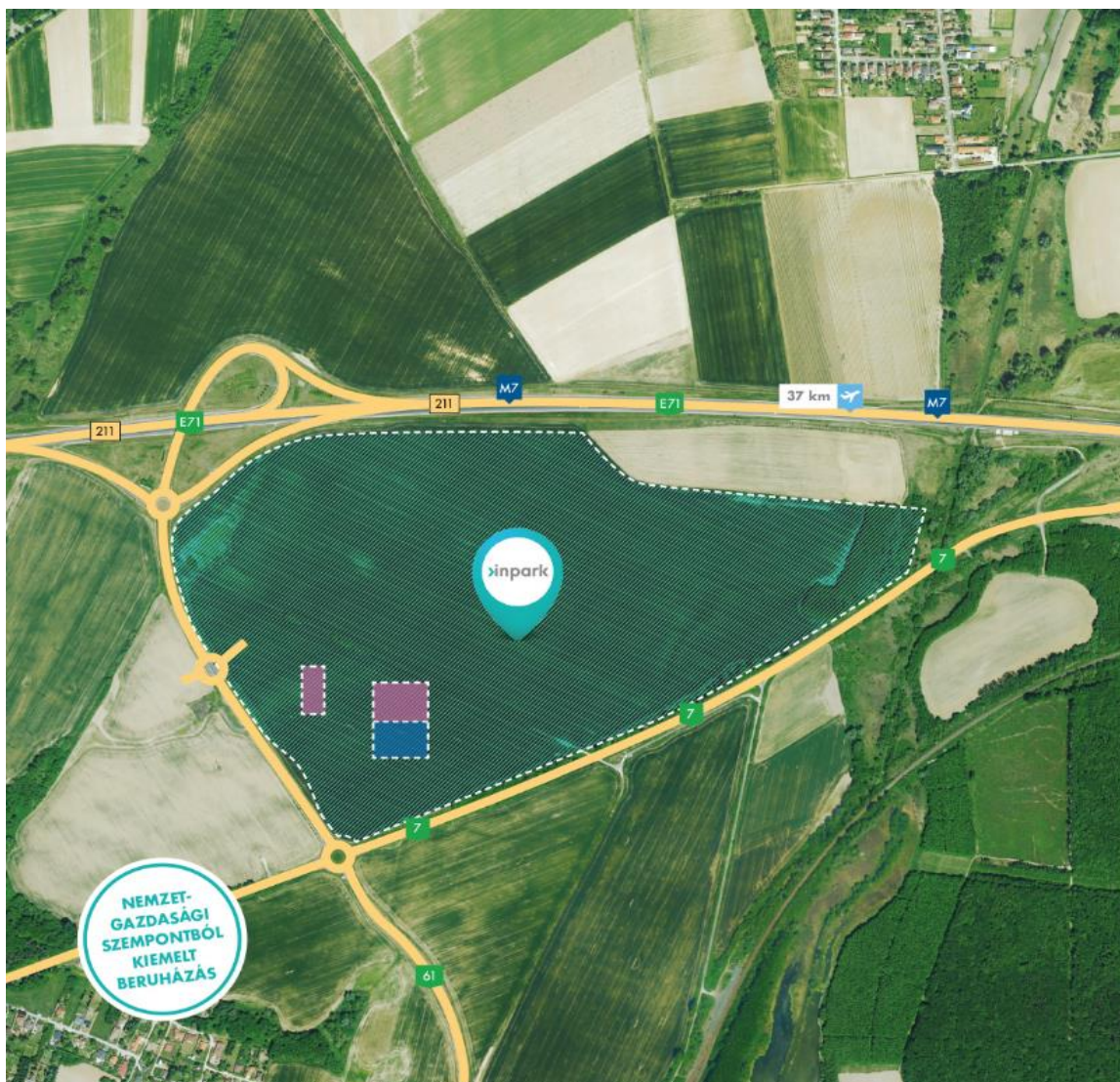
Bérlemény: 10 947 m²

BTS csarnokok építési engedéllyel: 14 866 m²

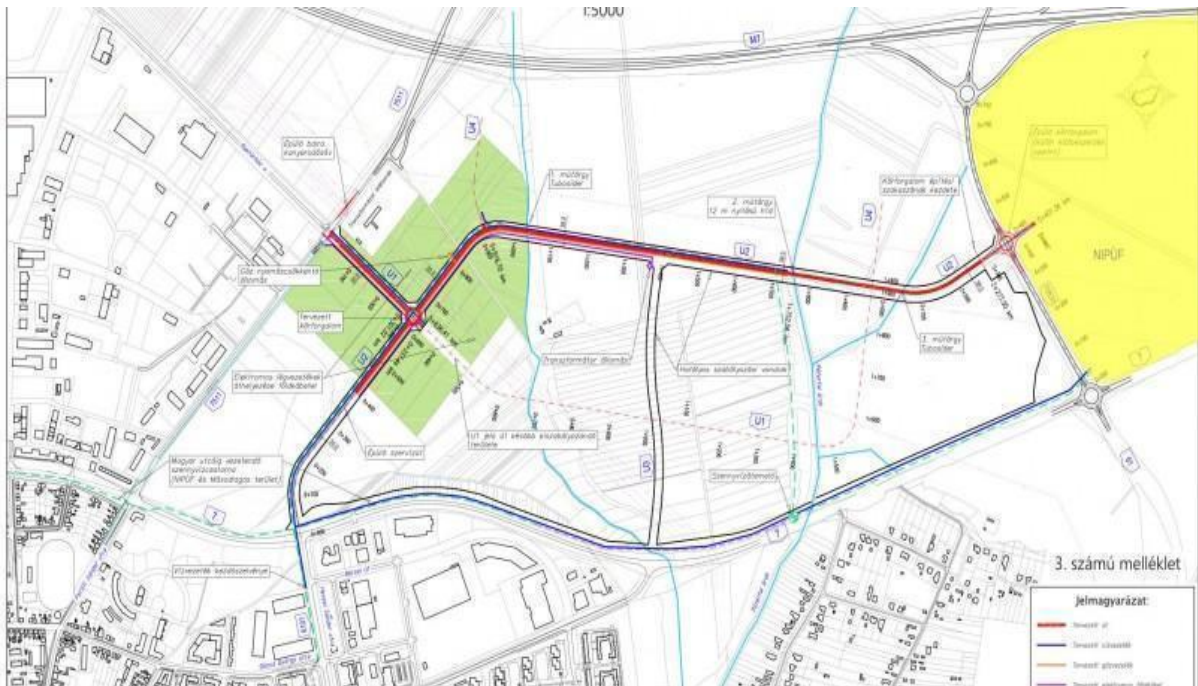
Legközelebbi autópálya: M7/E71, közvetlen kapcsolat

Legközelebbi repülőtér: Balaton Airport, 30 perc

Maximális regionális EKD támogatás: 30%

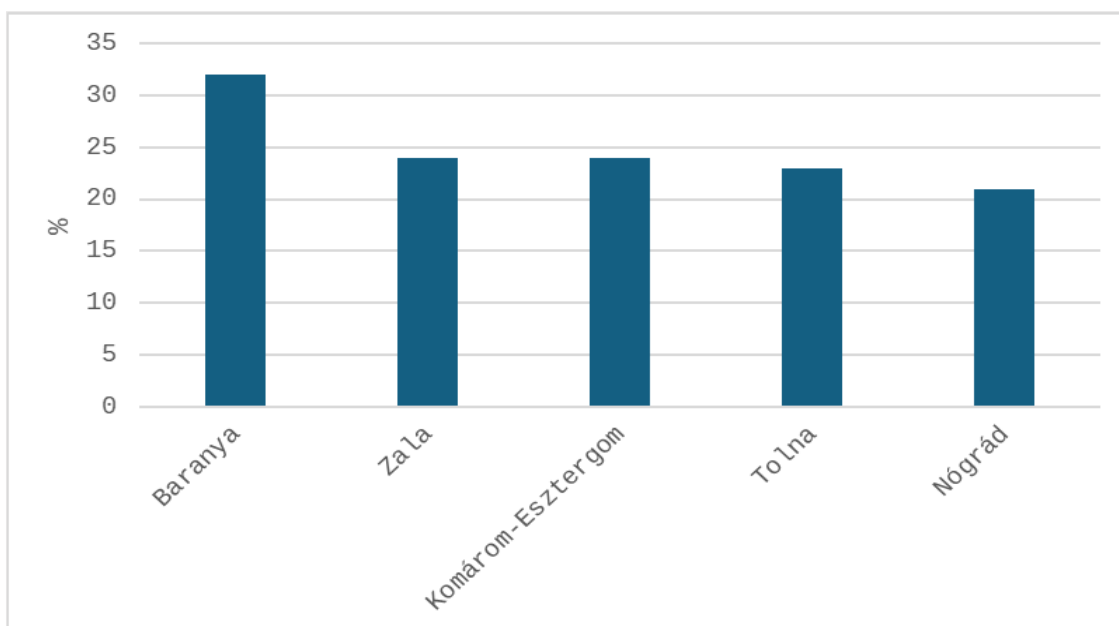
59. ábra: Nagykanizsai Ipari Park elhelyezkedése
forrás: inpark.hu

60. ábra: A Nagykanizsai Ipari Park bővítési tervrajza
 forrás: <https://kanizsaifejlesztések.hu/projekt/nagykanizsai-ipari-park-fejlesztese>

1.1.1.1 Az ingatlanpiac helyzete Zala megyében és Nagykanizsán

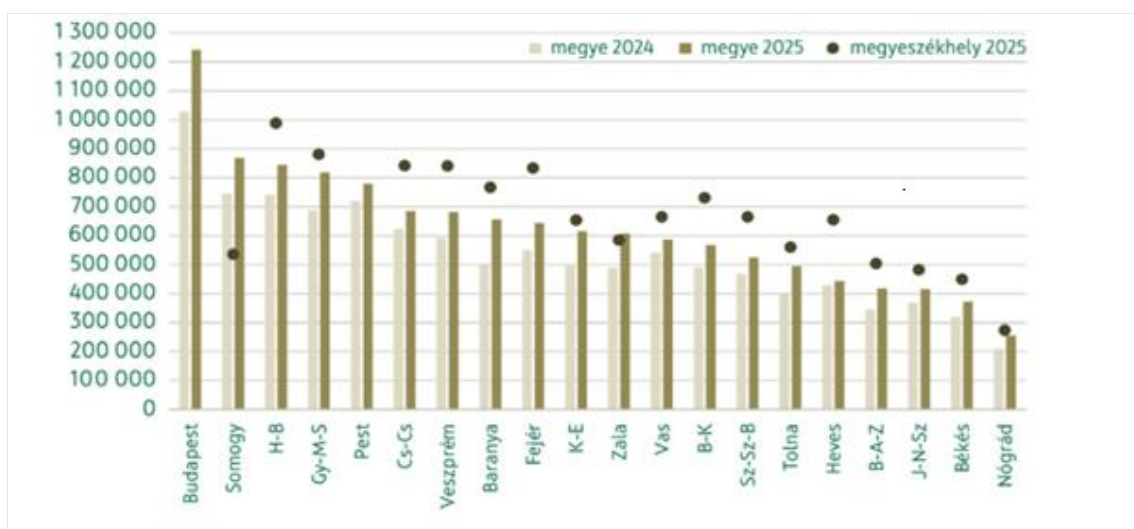
A helyi gazdasági helyzet egyik fontos indikátora a lakáspiac időszakos árváltozása. Az 61. ábra az egy év alatti százalékos áremelkedést mutatja be az öt legnagyobb drágulást elérő vármegyében, a 62. ábra pedig az árváltozást követően kialakult négyzetméterárakat szemlélteti. A 62. ábra alapján szoros kapcsolat figyelhető meg a vármegyei átlagár és Zalaegerszeg, mint megyeszékhely árszintje között. Zalaegerszeg átlagára mindössze 4 százalékkal marad el a vármegyei átlagtól, ami azt jelzi, hogy a város lakáspiacja jól illeszkedik a vármegye általános árszintjéhez. Más vármegyékben ennél jelentősebb eltérések is láthatók a megyeszékhelyek és a vármegyei átlagok között, ami Zala vármegye ingatlanpiacának viszonylag kiegyenlített helyzetét mutatja.

61. ábra: Ingatlanok százalékos áremelkedése (legjobban dráguló 5 vármegye) (2025)

forrás:

https://www.otpbank.hu/static/otpjelzalogbank/sw/file/OTP_Lakoingatlan_Ertekerkep_2026_1.pdf

62. ábra: Átlagár vármegyénként és a megyeszékhelyeken (Ft/m²) (2025)

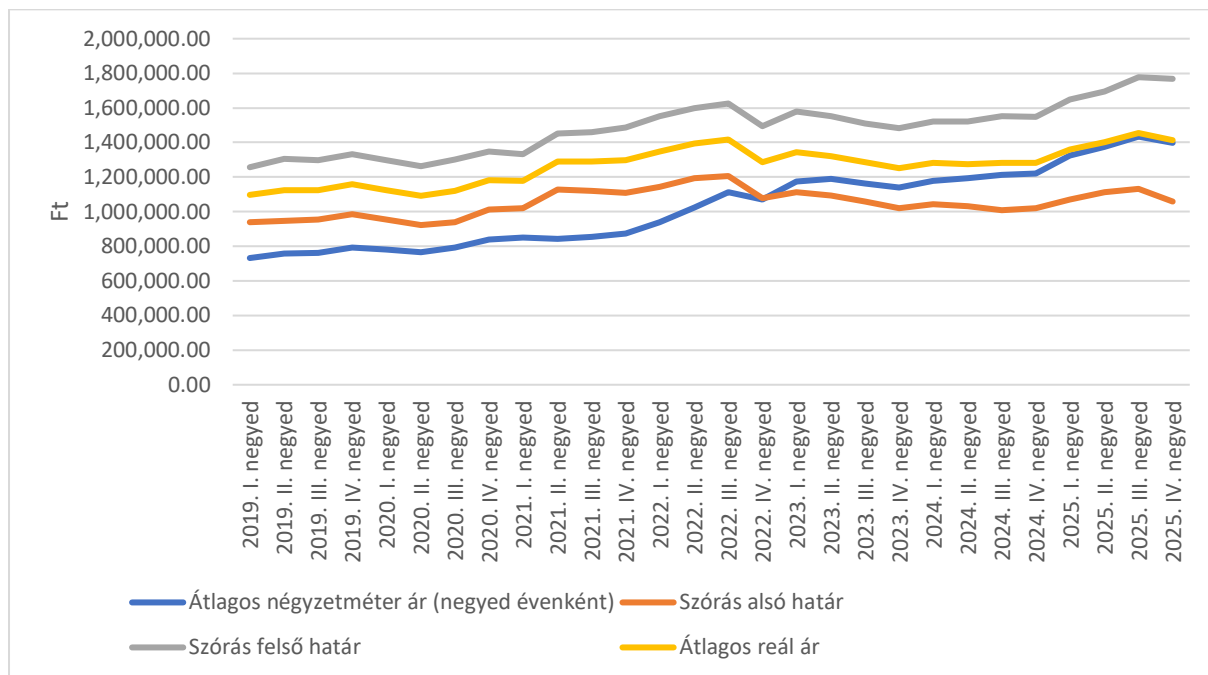
forrás:

https://www.otpbank.hu/static/otpjelzalogbank/sw/file/OTP_Lakoingatlan_Ertekerkep_2026_1.pdf

A két diagram alapján Zala vármegye egyre vonzóbb célterületté válhat a lakosság és a befektetők számára. Az ingatlanárak emelkedése a jelenlegi helyzetben a fejlesztési folyamatok egyik kedvező visszajelzéseként értelmezhető. Zala vármegye országosan a 3. helyen szerepelt a százalékos ingatlanár-emelkedés tekintetében, ami a térségi gazdasági fejlődés kedvező előjele lehet. Ennek ellenére a vármegye a tényleges négyzetméterárak alapján továbbra is mérsékeltbb árszintű térségnek tekinthető, mivel ebben az összevetésben csak a 11. helyet foglalja el. A két mutató

együttesen arra utal, hogy elindult egy fejlődési folyamat, ugyanakkor az ingatlanárak még nem emelkedtek olyan mértékben, hogy a térség lakhatási vagy üzleti célú ingatlanvásárlási lehetőségei jelentősen beszűkültek volna. A fejlődés főbb központjai elsősorban Nagykanizsa és Zalaegerszeg, valamint a turisztikai jelentőségű települések, így Keszthely, Hévíz és Zalakaros.

Nagykanizsa ingatlanpiaca követi a Zala vármegyében megfigyelhető árváltozási folyamatokat. A 63. ábra a város lakóingatlanárainak 2019 és 2025 között mért alakulását mutatja be.

63. ábra: Nagykanizsa lakóingatlanárainak alakulása (2019-2025)
forrás: <https://wwwingatlanet.hu/statisztika/Nagykanizsa> - Saját szerkesztés

A diagram alapján Nagykanizsán 2019 és 2025 között emelkedő tendencia figyelhető meg a lakóingatlanárakban. A drágulás hátterében a megvalósuló és tervezett fejlesztések, különösen az ipari parkok bővítése és korszerűsítése is szerepet játszhatnak. A növekedés ugyanakkor országos és regionális összevetésben sem tekinthető kiugró mértékűnek.

A város fejlődéséhez, korszerűsítéséhez és közvetetten az ingatlanpiaci folyamatokhoz hozzájárulnak az okos városi eszközök és az infrastruktúra fejlesztések is. Ide tartozik például az elektromos mobilitást támogató töltőhálózatok kiépítése, amely a fenntartható városi működést erősíti.

2.1.8 Az önkormányzat költségvetése, vagyongazdálkodása, gazdasági programja

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatának struktúrája 2021. évben megváltozott az előző évhez képest. 2021. január 1.-től két új költségvetési szerv alapítására került sor, melyen Nagykanizsa Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának szervezeti egységei kiszervezéséből jöttek létre.

1. Nagykanizsai Turisztikai Hivatal és Információs Iroda
2. Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közterület-Felügyelete

Az Önkormányzat a Polgármesteri Hivatallal (mely többek között ellátja az önkormányzati intézmények, nemzetiségi önkormányzatok és társulások gazdasági feladatait), valamint az általa alapított gazdasági társaságokkal látta el a jogszabályok által előírt kötelező és önként vállalt feladatokat. A Polgármesteri Hivatalon belül történik az intézményi értékeléshez kapcsolódó feladatok bonyolítása. A környező települések igényeit figyelembe véve az Önkormányzat a Nagykanizsai Központi Óvoda, valamint a Nagykanizsai Egyesített Szociális Intézmény fenntartására önkormányzati társulásokat hozott létre, mely társulások külön költségvetéssel rendelkeznek.⁵⁸

2.1.8.1 Nagykanizsai Önkormányzat bevételei

Továbbra is fennáll az állami támogatásoknál a feladat jellegű finanszírozás, az önkormányzatoknak lehetőségük van helyi adó, illetve az önkormányzati vagyon üzemeltetéséből származó bevételek beszedésére, amely fedezetet nyújthat az önként vállalt feladatok ellátására.

A 2021-es bevételek a következőképp alakultak Nagykanizsa Önkormányzatának:

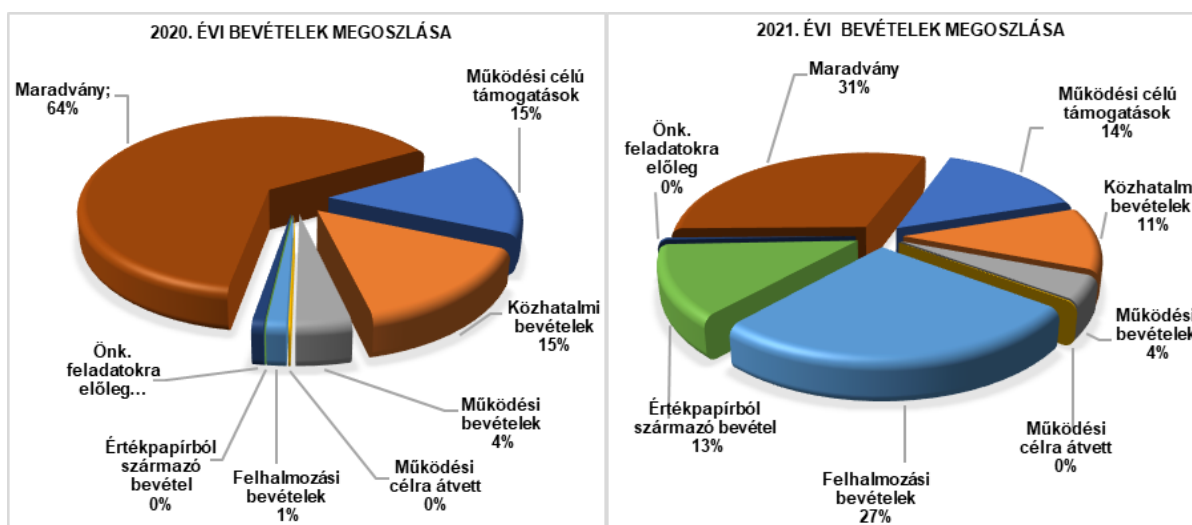
⁵⁸ Beszámoló Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatának 2021. évi költségvetési gazdálkodásáról

Megnevezés	2021. évi eredeti előzményirán- yzat	2021. évi módosított előirányzat	2021. évi teljesítés	Teljesülés %-a eredeti előirányzat hoz	Teljesülés %-a módosított előirányzath oz	2021. évi bevételek szerkezete %-ban
Működési célú támogatások	3 494 119,00 Ft	4 340 940,00 Ft	4 340 937,00 Ft	124,24%	100%	14,29%
Közhatalmi bevételek	3 002 075,00 Ft	3 332 749,00 Ft	3 332 747,00 Ft	111,01%	100%	10,97%
Működési bevételek	1 220 130,00 Ft	1 284 034,00 Ft	1 284 020,00 Ft	105,24%	100%	4,23%
Működési célra átvett pénzeszközök	0,00 Ft	30 835,00 Ft	30 834,00 Ft	0,00%	100%	0,10%
Felhalmozási bevételek	7 611 708,00 Ft	8 084 436,00 Ft	8 084 435,00 Ft	106,21%	100%	26,62%
Belföldi értékpapírból származó bevétel	11 348 020,00 Ft	3 829 000,00 Ft	3 829 000,00 Ft	33,74%	100%	12,61%
Önkormányzati feladatokra előleg	2 500,00 Ft	119 697,00 Ft	119 697,00 Ft	4787,88%	100%	0,39%
Maradvány	9 346 543,00 Ft	9 351 137,00 Ft	9 351 137,00 Ft	100,05%	100%	30,79%
Összesen	36 025 095,00 Ft	30 372 828,00 Ft	30 372 807,00 Ft	84,31%	100%	100,00%

8. táblázat: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatának bevétele 2021-ben (M.E: ezer Ft)
forrás: saját szerkesztés Beszámoló Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatának 2021. évi költségvetési
gazdálkodásáról alapján

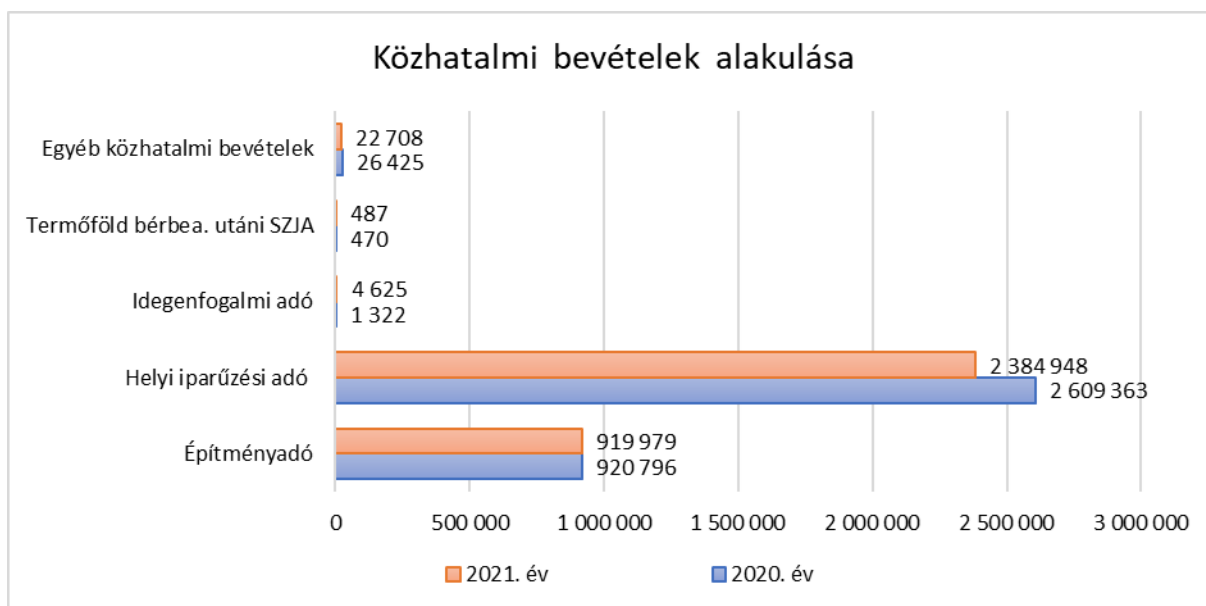
Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata 2021. évben 30 372 807 e Ft-tal gazdálkodhatott. A 2021. évi bevételek a módosított előirányzathoz viszonyítva 100 %-os teljesítést mutatnak. Az eredeti előirányzathoz képest a bevételek 84,31 %-on realizálódtak, melynek elsősorban az értékpapírból származó bevétel elmaradás az oka. A Modern Városok Program keretén belül a projektek haladásának 2021. évre történő áthúzódása miatt meghosszabbításra kerültek az értékpapír lekötések, amely hatására a tárgyévben sem bevételi, sem kiadási oldalon nem jelentkeznek ezen tételek. A bevételek összetételének vizsgálata során megállapítható, hogy még mindig a maradvány képviseli 30,79 %-kal a legnagyobb tételt a költségvetési forrásokon belül. A saját bevételek között 10,97 % származik a közhatalmi (helyi adókból, közigazgatási eljárások bevételeiből), valamint 4,33% (4,23 % + 0,10 %) az intézményi működési bevételekből.

A következő két kördiagramm a bevételek megoszlásának változásait fogja szemléltetni 2020-ról 2021-re.

64. ábra: Nagykanizsa évi bevételek megoszlása (2020. és 2021. év)
forrás: Beszámoló Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatának 2021. évi költségvetési gazdálkodásáról

Érdekes lehet továbbá megvizsgálni az Önkormányzat közhatalmi bevételeinek alakulását 2021-ben.

65. ábra: Közhatalmi bevételek alakulása
forrás: Beszámoló Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatának 2021. évi költségvetési gazdálkodásáról

Az építményadó általános mértéke az üzleti célú építmények után 800 Ft/négyzetméter. Ettől eltérő adómértékkel adóznak:

- a kereskedelmi célú építmények (1.000, illetve 5.000 m² felett), 1.800 Ft/m²;
- az irodai tevékenységre használt építmények (100 m² felett), 1 000 Ft/m²;

- c. a 15.000 m² hasznos alapterületet elérő építmények, 1 000 Ft/m²;
- d. a gépjárműtárolók, 300 Ft/m²;
- e. a külterületen lévő építmények, 200 Ft/m².

A törvényben meghatározott maximális adómérték a 2021. adóévre 2 018 Ft/m² -ben került megállapításra, ezzel szemben Nagykanizsán az átlagos adómérték 817 Ft/m² volt, ami a maximálisan megállapítható adómérték 40,5 %-a.

A zárási adatok alapján 9 147 adóalany 17 957 adótárgy (építmény) után fizetett építményadót.

A tényleges bevétel 2 %-kal haladta meg az előirányzatot és alig maradt el az előző évi adattól. A bevétel kedvező alakulásában az eredményes adófelderítés mellett a nehéz pénzügyi helyzet ellenére meglepően jó adófizetési morál is szerepet játszott.

A helyi adók bevételi szerkezetében meghatározó szerepe van az iparüzési adónak, ebből következően az adóbevételek teljesülését is ez az adónem határozza meg alapvetően.

Az iparüzési adó mértéke változatlan (2 %) szinten maradt, ugyanakkor a kormányzati intézkedések következtében a 4 milliárd forint árbevétel vagy mérlegfőösszeg alatti kis- és középvállalkozások, valamint az egyéni vállalkozások adómértéke 2 %-ról 1 %-ra csökkent. 2020. évről 5 052 vállalkozás nyújtott be adóbevallást és az adatok alapján az adózók 26,3%-a mentesült az adó megfizetése alól.

Az adómentes vállalkozások (házi orvosok; 2,0 millió Ft adóalapot meg nem haladó vállalkozások) 26,7 M Ft iparüzési adó megfizetése alól mentesültek.

Az iparüzési adóbefizetések 86,3 %-a 345 vállalkozástól (1 M Ft felett fizető adózók) származik, amely mindössze az összes adózó 8 %-át jelenti. A fenti adatokból látszik, hogy az adófizetés megoszlása továbbra is jelentős koncentrációt mutat.

A 2021. évi iparüzési adóbevételeink alakulását alapvetően három tényező befolyásolta.

- a. gazdasági visszaesés a koronavírus miatt,
- b. a 2020-tól megszűnt a feltöltési kötelezettség miatt 2021-ben realizálódott a teljes iparüzési adókülönbözet (+ 340 M.Ft)
- c. kis- és középvállalkozások 50%-os adóelőlegcsökkentése nyilatkozat alapján (-510 M.Ft).
- d. Fentiek eredőjeként a bevétel az elmúlt évnél alacsonyabb (-224 M.Ft) szinten, ugyanakkor a tervezettnél magasabb szinten realizálódott.

2.1.8.2 Nagykanizsai Önkormányzat kiadásai

2021-ben az előirányzott összegek fedezetet nyújtottak a vizsgált időszakban a zavartalan feladatellátáshoz, valamint a város kulturális- és sport rendezvényeinek magasabb szintű megvalósításához. Az Önkormányzat 2021. évben a kiadások teljesítésére 20 460 070 e Ft-ot fordított, amely az eredeti előirányzathoz képest 56,79 %-os, a módosított előirányzathoz viszonyítva 67,36 %-

os teljesítést mutat. A fel nem használt előirányzat a dologi, felhalmozási és finanszírozási kiadásokhoz egyaránt kapcsolódik.

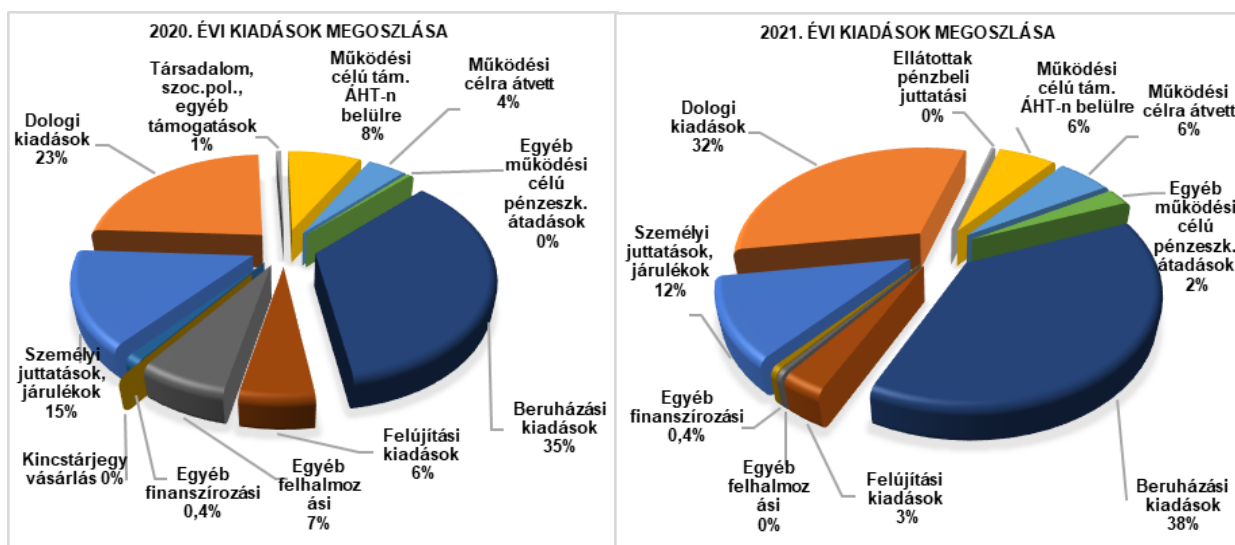
Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatának kiadásait a következő oldalon lévő táblázat szemlélteti.⁵⁹

	2021. évi eredeti előirányzat	2021. évi módosított előirányzat	2021. évi teljesítés	Teljesülés %-a eredeti előirányzathoz	Teljesülés %-a módosított előirányzathoz	2021. évi kiadás szerkezete %-ban
Személyi juttatások, járulékok	2 295 234	2 441 428	2 352 133	102,48%	96,34%	11,50%
Dologi kiadások	4 369 093	7 537 957	6 509 914	149,00%	86,36%	31,82%
Ellátottak pénzbeli juttatásai	115 500	115 500	66 833	57,86%	57,86%	0,33%
Elvonások és befizetések	443 088	495 923	495 922	111,92%	100,00%	2,42%
Működési célú támogatás az államháztartáson belsőre	1 251 885	1 239 883	1 237 350	98,84%	99,80%	6,05%
Működési célú támogatás az államháztartáson kívülre	658 733	1 217 628	1 152 966	175,03%	94,69%	5,64%
Tartalék	913 695	108 779	0	0,00%	-	0,00%
Működési kiadások összesen	10 047 228	13 157 098	11 815 118	117,60%	89,80%	57,75%
Beruházási kiadások	22 858 978	15 618 565	7 827 911	34,24%	50,12%	38,26%
Felújítási kiadások	2 881 511	1 261 131	617 742	21,44%	48,98%	3,02%
Kölcsönök	5 804	2 804	0	0,00%	0,00%	0,00%
Felhalmozási célú pénzeszközátadás	117 100	101 559	87 070	74,36%	85,73%	0,43%
Felhalmozási kiadások összesen	25 863 393	16 984 059	8 532 723	32,99%	50,24%	41,70%
Önk. feladatokra kapott előlegvisszafizetése	111 974	231 388	111 974	100,00%	48,39%	0,55%
TB és CST ellátások előlegének visszafizetése	2 500	283	255	-	90,11%	0,00%
Kincstárjegy vásárlás	0	0	0	-	-	0,00%
Finanszírozási kiadások összesen	114 474	231 671	112 229	98,04%	48,44%	0,55%
Összesen	36 025 095	30 372 828	20 460 070	56,79%	67,36%	100,00%

9. táblázat: Nagykanizsai Önkormányzat kiadásai (2021)
forrás: <https://nagykanizsa.hu/onkormanyzat>

Ahogy a bevételek, úgy a kiadások kapcsán is érdemes megvizsgálni alaposabban, hogy milyen elemekből tevődött össze. A következő két diagramm tökéletesen szemlélteti a 2020-as és 2021-es kiadások megoszlását.

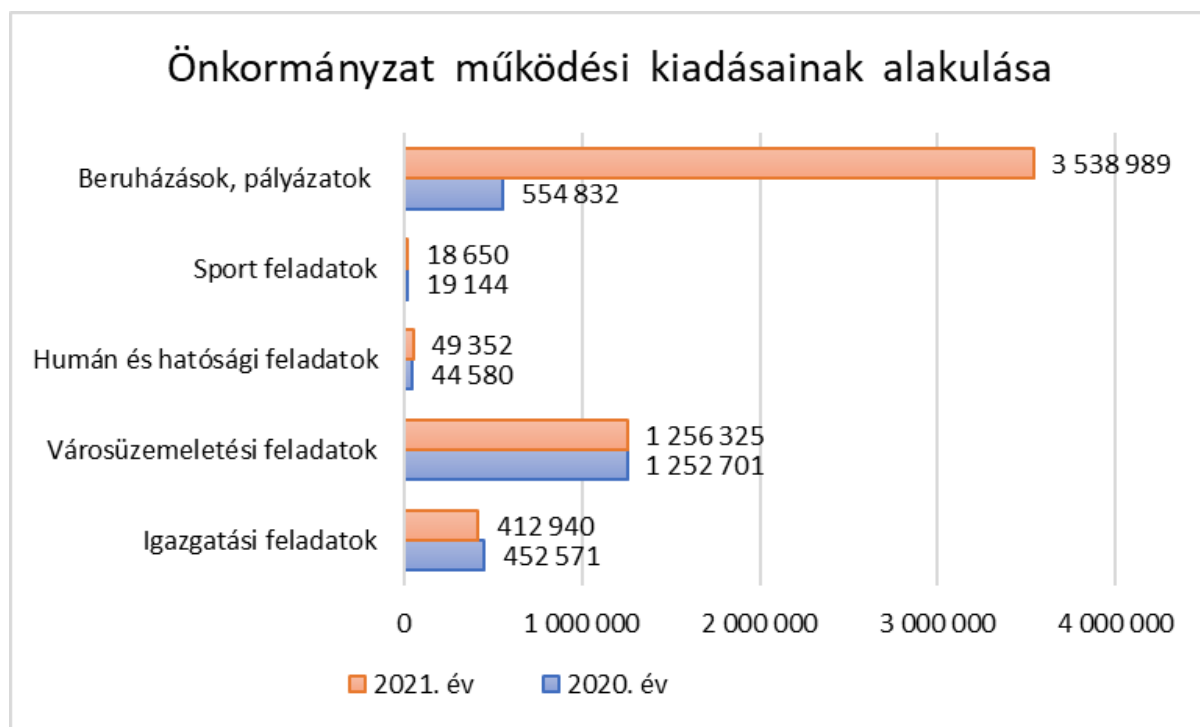
⁵⁹ <https://nagykanizsa.hu/onkormanyzat/kozgyulesek>

66. ábra: Nagykanizsa évi kiadások megoszlása (2020. és 2021. év)

forrás: Beszámoló Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatának 2021. évi költségvetési gazdálkodásáról

A kiadások kapcsán fontos és egyben érdekes is megvizsgálunk a dologi kiadások összetevőit és a hozzájuk rendelt összegeket.

67. ábra: Önkormányzat működési kiadásainak alakulása

forrás: Beszámoló Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatának 2021. évi költségvetési gazdálkodásáról

Szembevetendő lehet, hogy az Önkormányzat majdnem 6,5-ször többet költött beruházásokra, vagy pályázatokra, mint egy évvel korábban, ezzel is érzékeltetve, hogy a város fejlesztése előtérbe került a legfelsőbb szinteken.

2.1.8.3 Az Önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Nagykanizsa Megyei Jogú Város életében is ugyan olyan fontos szerepet játszik a városfejlesztés, mint minden modern hazai, vagy akár nemzetközi városában. A helyi Önkormányzat külön ilyen céllal létrehozott bizottsága (Városfejlesztési és Városüzemeltetési bizottság) dönt a fejlesztések ügyében, majd felügyeli azok kimenetelének alakulását.

Ahogy már említettük a gazdasági részben 2016-tól meredekebben emelkednek az ingatlanárak Nagykanizsán, amit a felgyorsult fejlesztésekkel állítottuk párhuzamba. Ezt alátámasztja az is, hogy 2016-ban alakult meg a Nagykanizsai Városfejlesztő Korlátolt Felelősségű Társaság (Nagykanizsai Városfejlesztő Kft.).

Az önkormányzat számos aktív fejlesztésnek a megbízója. Ezek közül csoportosítva a legfontosabbak:

1) Modern Városok Program

- a. Mura Program
- b. Sport- és rendezvényközpont

2) Terület és Településfejlesztési Operatív Program keretében megvalósult fejlesztések

- a. Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Nagykanizsán
- b. Bölcsődei férőhelyek kialakítása, bővítése Nagykanizsán
- c. Inkubációs ökoszisztéma kialakítása Nagykanizsán
- d. Éghajlatváltozással kapcsolatos stratégiaalkotás és szemléletformálás Nagykanizsán
- e. Nagykanizsai ipari park fejlesztése
- f. Kanizsai foglalkoztatási paktum 2.
- g. Zöld Város
- h. Kanizsai foglalkoztatási paktum
- i. Óvodafejlesztés Nagykanizsán
- j. „Együtt Ligetvárosért!”
- k. Bölcsődefejlesztés Nagykanizsán
- l. Kerékpárút a Csónakázó-tóhoz
- m. Egészségügyi alapellátás fejlesztés Nagykanizsán

3) Nemzetközi Projektek

- a) COHERENT-A Circle Of youth for tHe EuRope wE want
- b) Urban Agenda for the EU (lezárult)
- c) Change the Power - (Em)Power to Change (lezárult)

- d) CSA - Cycle Seeing Attractour (lezárult)
- e) RuralGrowth (lezárult)
- f) Cycle in a Network 2.0 (lezárult)
- g) CHANGE!

4) Infrastrukturális fejlesztések

- a) Városi infrastruktúra fejlesztése
- b) Intézmények korszerűsítése, fejlesztése⁶⁰

Mindezek mellett egy igen érdekes irányzat jegyében fog eljárni Nagykanizsa MJV Önkormányzata, ami nem más, mint a fenntartható városfejlesztés. A fenntartható városfejlesztés még nem forrta ki magát a mai köztudatba, sokszor egy település értetlenül áll a fenntarthatósági gondolatok előtt. A város számára problémát jelenthet, hogy milyen lépéseket kell tennie a körkörös gazdaság kialakítása céljából, s milyen módszerekkel tudja elérni a fenntarthatóságot. A cél felhívni a figyelmet a körkörös gazdaság logikájára, valamint a környezetvédelmen túlmutató elemeire, melyhez összesen 6 területen kínál megoldást:

- mikromobilitási töltőhálózat kialakítására kerül sor Nagykanizsán
- közösségi városi applikációt fejlesztenek
- fenntartható város koncepció kidolgozásával a cél a kis-és középvárosok segítése
- lakosság szemléletformálása valósul meg a különböző programokon
- új mester (MA) képzés bevezetése a Pannon Egyetemen
- valamint a lakossági hulladék gyűjtése és kezelése is hangsúlyt fektetnek⁶¹

2.1.8.4 Az Önkormányzat gazdaságfejlesztési tevékenysége

A városfejlesztés mintáján elindulva Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata rendelkezik természetesen gazdasági bizottsággal is. A pontos megnevezés: Pénzügyi és Gazdasági Bizottság. Jelen esetben is ki tudunk emelni egy helyi ügynökséget, mégpedig a Nagykanizsai Ipari- és Gazdaságfejlesztő Ügynökség Kft.-t.

Nagykanizsa Önkormányzata rendelkezik egy frissnek és aktuálisnak mondható gazdasági programmal, melynek célja a helyi és környékbéli gazdaság fejlesztése. A terv 2020 és 2024 közötti időszakra vonatkozik. A gazdasági terv összeállítása során az Önkormányzat az alábbi stratégiákra támaszkodott:

- Nagykanizsa Integrált Településfejlesztési Stratégiája
- Nagykanizsa Kulturális Koncepciója
- Nagykanizsa Önkormányzatának Ifjúságpolitikai Koncepciója és Cselekvési Terve

⁶⁰ <https://kanizsaifejlesztések.hu/projekt>

⁶¹ <https://korforgas.uni-pannon.hu/>

- Nagykanizsa Önkormányzatának és Nagykanizsa-Surd-Zalacomár Szociális Társulása Szociális Szolgáltatástervezési Programja

A helyi Önkormányzat a legfontosabb gazdaságfejlesztési irányzatnak a körkörös gazdasághoz tartozó keretrendszer kiépítését tűzte ki célul. A gazdasági tervben ehhez kapcsolódóan a következő intézkedéseket foglalmazták meg:⁶²

- Az ipari fejlesztési trendeknek megfelelő, a felsőoktatási intézmény kompetenciáira alapozott K+F infrastruktúra kapacitás létrehozása.
- Hazai viszonylatban lévő jelentős számú fiatal kutató (diplomamunkás, doktorandusz, poszt doktor) integrálása, új MSc szintű szakok, ipari PhD duális képzések indítása.
- Gazdasági partnerekkel folyamatosan együttműködve versenyképes termékek és szolgáltatások fejlesztése.
- Létrehozott kutatói és infrastrukturális kapacitással hosszú távú K+F együttműködés kialakítása a gazdasági partnerekkel.
- Innovatív üzleti modellek kialakítása.
- A smart-city alapokra épülő gazdasági modellek bevezetése a lokális piaci szereplők vállalatirányításában, a gazdasági szereplők smart-city rendszerbe integrálása.

A körkörös gazdaság kialakításán kívül az említett időszakban a helyi Önkormányzat még a következő fejlesztési területek kapcsán tervez konkrét lépéseket végrehajtani:

- A meglévő gazdasági szektorok erősítése
 - Intézkedés: Globális piacon versenyképes iparágak fejlesztése
- Magas hozzáadott értékű, innovatív szolgáltató gazdaság betelepítésének támogatása
 - Intézkedés: Nagytársági szerepkörhöz és egyetemi jelenlétéhez kapcsolható tudásintenzív szolgáltatási ágazatok megjelenésének támogatása
- Regionális gazdaság integráló szerepkör
 - Intézkedés: Határon átnyúló nagytársági növekedési zóna kapcsolati hálójának erősítése
 - Intézkedés: Térségi belső gazdasági és ellátási kapcsolatok erősítése
- Fenntartható léptékű térségi turizmus és rekreációs kínálat fejlesztése
 - Intézkedés: Attrakció fejlesztés, meglévő elemek megújítása (digitális technológiák, élményalapú fejlesztések)
 - Intézkedés: Turisztikai marketing és együttműködési rendszer

⁶² Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatának Gazdasági Programja, Fejlesztési Terve (2020-2024)

2.1.8.5 Lakás és helyiséggazdálkodás, foglalkoztatáspolitikai

A helyi Önkormányzat tulajdonában lévő építmények legfőbb adatait a következő oldalon lévő táblázat foglalja össze. A fogyaszthatóság kedvéért a legfőbb adatokat összehasonlítottuk a megyeszékhely (Zalaegerszeg) ugyan ebben az időszakban mért adataival.

Önkormányzati tulajdonú lakások, 2020 [db]	1336
Önkormányzati tulajdonú lakóépületek, 2020 [db]	179
Önkormányzati lakóházak felújításra, korszerűsítésre fordított költsége, 2020 [1000 Ft]	5 934
Önkormányzati lakóházak javításra, karbantartásra fordított költsége, 2020 [1000 Ft]	3 550
Összes évi lakbér az önkormányzatoknál, 2020 [1000 Ft]	241 342
Felújított önkormányzati lakások, 2020 [db]	1
Eladott önkormányzati lakásbérlemények, 2020 [db]	7
Eladott önkormányzati lakásbérlemények becsült forgalmi értéke, 2020 [1000 Ft]	12 700
Eladott önkormányzati lakásbérlemények tényleges eladási ára, 2020 [1000 Ft]	12 700
Felújított önkormányzati lakásokra fordított költség, 2020 [1000 Ft]	5 934
Bérleti jogviszonnyal rendelkező önkormányzati lakások, 2020 [db]	948
Önkormányzat által kiutalt lakások, 2020 [db]	51
Nyilvántartott önkormányzati lakást igénylők, 2020 [db]	0

10. táblázat: Nagykanizsai Önkormányzat ingatlanügyei
forrás: saját szerkesztés teir.hu és KSH adatok alapján

A zalaegerszegi adatokkal összevetve a fent látható számokat, azt tudjuk megállapítani, hogy Nagykanizsa Város Önkormányzatának birtokában 75%-kal több épület van. Míg 2020-ban Zalaegerszeg nem költött az Önkormányzati tulajdonú lakások felújítására egy forintot se, addig Nagykanizsa 1 lakás esetében majdnem 6 millió forint értékben végzett felújítási munkálatokat. Érdekes lehet még, hogy Nagykanizsa 142%-kal több lakást utalt ki, mint a megyeszékhely.

A város foglalkoztatáspolitikájának fejlesztése is az utóbbi években kezdődött. Egy Európai Unió támogatásnak köszönhetően közel 500 millió forintot fordíthat a város a munkaerő piaci helyzetek feltárására, továbbá az érintett lakosság elhelyezkedési lehetőségeinek növelésére. Ezen célok elősegítésére alakult meg Nagykanizsa Megyei Jogú Város Paktumirodája is.

A Paktumiroda legfőbb feladata, hogy kapcsolatot tartson a munkaerő piaci kereslet és kínálat között, tájékoztatást adjon mindkét oldalnak az őket érintő lehetőségekről és támogatásokról. Hosszú távú célja, hogy megkerülhetetlen szerepet töltsön be a munka világában boldogulni vágyók számára és naprakész információkkal rendelkezzen a betöltetlen, nagykanizsai munkalehetőségekről. A programba a következő nagykanizsai polgárok vonhatók be:

- alacsony iskolai végzettségűek (legfeljebb általános iskolai végzettség, ISCED 1-2 szakképzés nélkül)
- 25 év alatti fiatalok, vagy 30 év alatti pályakezdő álláskereső
- 50 év felettiek
- GYED-ről, GYESE-ről, ápolási díjról visszatérők, vagy legalább egy gyermeket egyedül nevelő felnőttek
- foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők
- tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek
- megváltozott munkaképességű személyek
- roma nemzetiséghez tartozó személyek
- a közfoglalkoztatásból a versenyszférába visszavezethetők
- inaktívak

2.1.8.6 Nagykanizsa és Önkormányzata energiagazdálkodása

Nagykanizsát energiagazdálkodás szempontjából a tudatosság vezérli egy fenntarthatóbb jövő elérésének céljából.

2013-ban a Közgyűlés elfogadta Nagykanizsa Megyei Jogú Város Fenntartható Energiával Kapcsolatos Fejlesztési Tervét (SEAP), amely 2020-ig tartó időszakra irányzott energiahatékonyság-növelést, illetve megújulóenergia-felhasználás bővítést célzó feladatokat, beavatkozási irányokat. Ennek megfelelően számtalan olyan fejlesztés valósult meg a városban az elmúlt években, amelyek amellet, hogy pénzügyi értelemben is hasznosnak bizonyultak, egyben hozzájárultak az üvegházhatású gázok kibocsátásának mérsékléséhez és nem utolsósorban szemléletformáló erővel is bírtak. Nagykanizsa MJV Önkormányzata még nem rendelkezik a 2030-as célokat kitűző SECAP dokumentummal.

2016-2017-ben indult meg egy nagy fejlesztési, korszerűsítési hullám Nagykanizsán, mely alól az energetikai újítások sem voltak kivételek. A következő táblázatban összefoglaljuk Nagykanizsa már befejezett energetikai fejlesztéseit, azok befejezési időpontjait és forrásait. Mindegyik feltüntetett fejlesztés 100%-ban a forrásból valósult meg.

Projekt címe	Megvalósulás	Forrás
Cserhádi Sándor Szakképző Iskola és Kollégium energetikai korszerűsítése	2018.11.15	KA
Fotovoltaikus rendszerek kialakítása a Nagykanizsai Szakképzési Centrum épületein	2017.12.31	KA
A Kanizsai Dorottya Kórház épületenergetikai fejlesztése	2017.03.31	KA
Energiahatékonyság javítása a Cserhádi Sándor Szakképző Iskola és Kollégiumban	2018.01.14	KA
Uzsoda energetikai korszerűsítése	2021.01.31	ERFA
Batthyány Lajos Gimnázium energetikai korszerűsítése	2020.01.31	ERFA
Inkubációs ökoszisztéma kialakítása Nagykanizsán	2021.01.31	ERFA

11. táblázat: Nagykanizsai Önkormányzat energetikai fejlesztései
forrás: saját szerkesztés Nagykanizsa Megyei Jogú Város Klímastratégiája 2020-2030 (2020) alapján

Természetesen 2030-ig a város további energiafelhasználás béli fejlesztéseket és korszerűsítéseket tervez. Mindezek mellett a smart-city koncepció is jobban előtérbe kerülhet ebben az időszakban, hiszen joggal jelenthetjük ki, hogy jelenleg nem alkalmaz elegendő smart eszközt és megoldást Nagykanizsa. A legfrissebb klímastratégia alapján⁶³ a fejleszteni kíván területek a következők:

- Az önkormányzati tulajdonban lévő épületállomány kibocsátás-csökkentési potenciáljának felmérése

⁶³ Nagykanizsa Megyei Jogú Város Klímastratégiája 2020-2030 (2020)

- Intelligens létesítményüzemeltetési rendszer kialakítása az önkormányzati tulajdonban lévő épületállomány körében
- Energiahatékonyság és megújuló energia-felhasználás növelése az önkormányzati tulajdonban lévő épületállomány üzemeltetésében
- Energiafelhasználás csökkentését szolgáló helyi szintű szabályozási környezet kialakítása
- Lakóépületek energetikai korszerűsítésének ösztönzése személetformálási eszközökkel
- Lakóépületek energetikai korszerűsítésének ösztönzése tanácsadással
- Megújuló alapú villamosenergia-termelés bővítése
- Geotermikus alapú távfűtési rendszer kialakíthatóságának felmérése
- Közvilágítási rendszerek korszerűsítése

2.1.9 Településüzemeltetési szolgáltatások, okos város települési szolgáltatások

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés szerinti helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatokat Nagykanizsa MJV Önkormányzata az alábbi szolgáltatásokat nyújtja a település lakosságának⁶⁴:

1. településfejlesztés, településrendezés
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása)
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás)
6. óvodai ellátás
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadóművészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása
8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások
- 8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg

⁶⁴ <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100189.tv>

9. lakás- és helyiséggazdálkodás

10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása

11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás

12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás

13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok

14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is

15. sport, ifjúsági ügyek

16. nemzetiségi ügyek

17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában

18. helyi közösségi közlekedés biztosítása

19. hulladékgazdálkodás

20. távhőszolgáltatás

21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

Nagykanizsa város településüzemeltetési ellátását egy külön erre a célra létrehozott cég, a Via Kanizsa Városüzemeltető Nonprofit Zrt. végzi a helyi Önkormányzattal együttműködve. Főbb feladati körei⁶⁵:

- Közútkezelés, közlekedési létesítményekkel kapcsolatos ügyek
 - út- és járdaburkolatok, padkák fenntartása
 - burkolatjelfestés (6.000 m²)
 - hidak, műtárgyak fenntartása
 - vízelvezető rendszer fenntartása
 - közúti jelzések és úttartozékok fenntartása (2.000 db jelzőtábla)
 - közúti növényzet gondozása
- Köztisztasággal, utcabútorokkal, utcatáblákkal kapcsolatos ügyek
 - közterület takarítási munkálatok elvégzése
 - közszemetesek, hulladékgyűjtő rendszerek elemeinek kihelyezése
 - illegális hulladéklerakók feltérképezése és felszámolása
 - utcanévtáblák, útburkolatok állapotának ellenőrzése
 - közterület használati megállapodás kiadása lakossági hulladékgyűjtő konténerekre

⁶⁵ <https://viakanizsa.hu/tevekenysegi-korok>

- Közvilágítással kapcsolatos ügyek
 - A város területén található 6.163 db közvilágítási lámpahely működésének felügyelete
 - Lakossági hibabejelentések fogadása és felülvizsgálata
 - időjárás, helyszín és a probléma jellegétől függően 48 óra és 14 nap lehet a javítás időigénye (törvény által szabályozva)

- Temetőkkal kapcsolatos ügyek, temetők üzemeltetése
 - Tripammer utcai temető
 - kiskanizsai temető
 - bagolai temető
 - bajcsai temető
 - fakosi temető
 - korpavári temető
 - miklósfai temető
 - palini temető
 - sánci temető
 - látó-hegyi temető

- Csapadékvíz elvezetéssel kapcsolatos ügyek
 - a létesítmények rendszeres felülvizsgálata, a hálózat egyes elemeinek helyszíni vizsgálata, hibafeltárása, a rendszer feltárt hiányosságainak megszüntetése
 - a Csónakázó-tó vízügyi üzemeltetési feladatainak ellátása
 - a Csónakázó-tó vízfelületét és parti sávját érintő fejlesztések előkészítésében és lebonyolításában való közreműködés
 - árvíz- és belvíz- védekezési tervének készítése és aktualizálása
 - az építési engedélyezési eljárások során kezelői hozzájárulás kiadása
 - nyílt árkos csapadékvíz elvezető hálózat üzemeltetése (kaszálás, elzáródások megszüntetése, iszapoltás, mederburkolatok javítása)
 - zárt csapadékcatornák üzemeltetési munkái (gépi tisztítás, leszakadások, aknafedlapok, víznyelők javítása)
 - közreműködés a csapadékvíz elvezető rendszert érintő hatósági eljárásokban

- Zöldterületek fenntartásával, növényápolással kapcsolatos ügyek
 - fűnyírás, kaszálás;
 - őszi lombgyűjtés;
 - parkfák, sorfák, egyéb fásszárú dísznövények éves ápolása, ifjítása, pótlása;

- sövények éves ápolása;
- virágágyak, köztéri díszedények szezon szerinti virágosítása, növényápolás;
- körforgalmak középszigeteinek virágosítása, ápolása;
- kandeláberek virágosítása;
- növényvédelmi feladatok ellátása;
- elemi kárt szenvedett növények eltávolítása;
- gyöngykavics felületek, térkő burkolatok, lépcsők, támfalak fenntartási, karbantartási munkái;
- ivókutak, szökőkutak karbantartási munkái;
- emlékművek, szobrok állagmegóvása.
- Játsszóterek üzemeltetésével kapcsolatos ügyek
 - szabványnak nem megfelelő játsszóeszközök bontása;
 - szabványnak nem megfelelő játsszóeszközök átalakítása, szabványosítása;
 - játsszóterek általános takarítása;
 - játsszótéri szemetessedények ürítése;
 - fűnyírás, kaszálás;
 - őszi lombgyűjtés;
 - játsszótéri növényzet ápolása, szükség szerinti pótlása;
 - ütécscillapító felületek rendszeres lazítása, egyengetése, feltöltése;
 - homokozók talajának rendszeres lazítása, gyomtalanítása, évenkénti feltöltése;
 - játsszószerék állagmegőrző festése;
 - meghibásodott játsszószerék javítása;
 - bekerített játsszóterek kerítésének karbantartása;
 - játsszóterek állapotának rendszeres ellenőrzése, a feltárt állapot jogszabályi előírásnak megfelelő dokumentálása;
 - játsszószerék 4 évenkénti felülvizsgálata, ellenőrzési jegyzőkönyvek megkérése;
 - játsszószerék javítása, játsszótéri növényzet ápolása, pótlása.

Fontosnak tartjuk azonban kiemelni, hogy a településüzemeltetési szolgáltatások körébe még nem férkőztek be a smart city megoldások Nagykanizsa kapcsán. A város és az Önkormányzat legújabb gazdaságfejlesztési programjában már megjelennek ezek az irányelvek, főként a körforgásos gazdaság kapcsán, azonban a jelenben joggal hiányosnak érezhetők ezek a megoldások.

2.1.10 Zöldfelületi rendszer vizsgálata

Zöldfelületi rendszeren települések területén belül el tudjuk különíteni a növényzettel fedett, benőtt, betelepített területek összességét értjük. A zöldfelületeket elsődleges funkcióik szerint két nagy csoportba soroljuk.

Termesztési célú zöldfelület alatt olyan dominánsan gazdasági célú ültetvényeket értünk, melyeket mező-, kert-, vagy erdőgazdasági módszerekkel művelnek. Ezeken a felszíneken a közvetlen vagy közvetett gazdasági hasznosítás az elsődleges. Ezek lehetnek:

Tartós fedettséget adó fás szárú ültetvénnel borított zöldfelületek: erdők, gyümölcs ültetvények, illetve szőlőterületek.

Tartós fedettséget adó lágyszárú növényzettel borított területek: rét, legelő, nádas.

Időszakos fedettséget adó lágyszárú növényzettel borított területek: szántók, és zöldségtermesztő területek

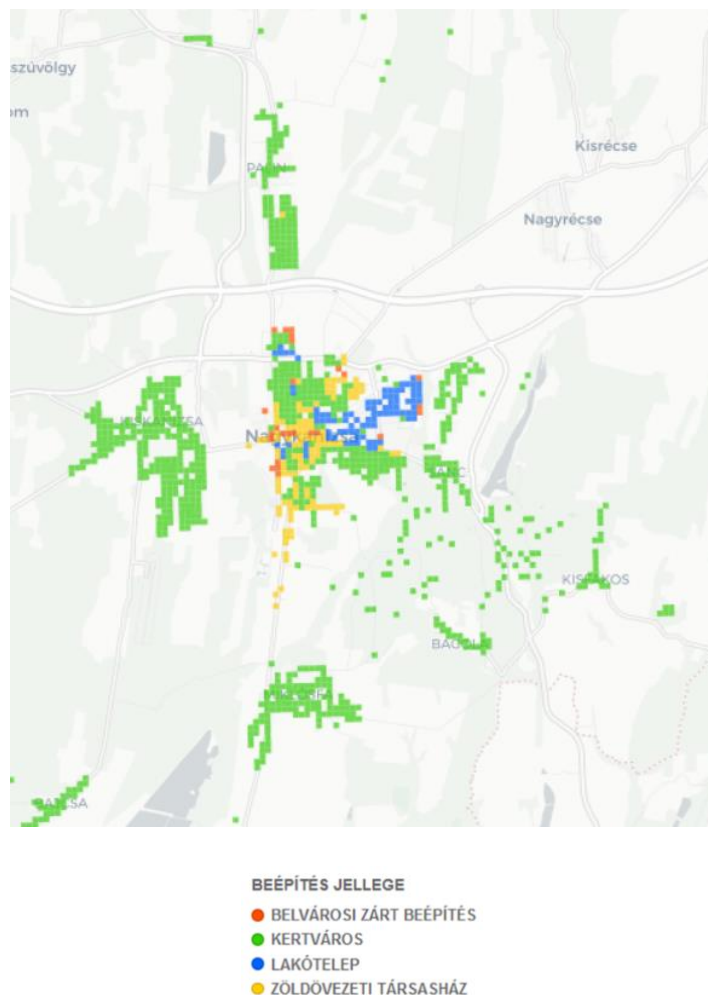
Kondicionáló célú zöldfelületnek definíciója szerint (Jámbor 2002) az olyan növényzettel fedett területek, ültetvények összessége, melyek az embert részint közvetlenül, részint közvetve érvényesülő közjóléti hatásokkal szolgálják”. A kondicionáló célú zöldfelületeken belül további alcsoportokat tudunk kialakítani aszerint, hogy melyik a hangsúlyos a közjóléti (ökológiai, rekreációs, esztétikai) funkcióik közül:

- A rekreációs, ökológiai és klimatikus célú kondicionáló zöldfelületek: kirándulóerdő, közpark, magánkertek
- Az esztétikai-településszerkezeti szerepkörű zöldfelületek esetében elsődlegesen a település esztétikai értékének javítása a cél: fasorok, véderdők, védőfásítások.

A települési zöldfelületi rendszer alkotó elemei kedvező esetben hálózatot alkotnak, és nem szigetszerűen helyezkednek el. A városi zöldfelületi hálózat célja kis léptékben megegyezik a nemzeti ökológiai hálózat rendeltetésével. A folyosók összeköttetést teremtenek a nagyobb kiterjedésű életterek között, így biztosított az átjárás azok között.

Nagykanizsa területének, mely összességében 14 480,46 hektárt tesz ki, felszíni megosztottságát jellemzi lakóterületének döntően falusias jellege (603,78 ha), gazdasági területeinek főként ipari használatú területei (812,29 ha), melyek mellett a közúti közlekedés által hasznosításba vett föld szintén nagy arányban jelen van (723,72 ha). A város településrendezési eszközeiben rögzítésre került továbbá a településen található zöldterületek nagysága (54,78 ha – a város összterületének 0,38 %-a), erdő általi lefedettsége (4 374,9 ha – összterület 30,21 %-a) és mezőgazdasági célú földjeinek mérete

(5 660,07 ha – összterület 39,09 %-a). Nagykanizsa vízgazdálkodási területe 525,95 hektáron helyezkedik el, mely a város összterületének 3,63 %-át teszi ki.

68. ábra: A település beépítettségének jellege

Forrás: https://geoxmap.carto.com/viz/fc6f49ac-d288-11e6-9805-0ee66e2c9693/public_map

Nagykanizsa közigazgatási területének jelentős részét a Zalai dombság erdei és gyümölcsösei, szőlőbirtokai takarják. A település szerkezetét meghatározzák a kisebb nagyobb vízfolyások, melyek a dombokról folynak le, és tartanak a Principális csatorna felé valamint a Principális csatorna mentén fekvő vizenyős területek. Nagykanizsa közigazgatási területére esik a Csónakázó-tó, a Palini horgásztó és a Miklósfai horgásztavak.

Nagykanizsa felszínborítottsága a Corine adatbázis alapján a következő volt:

Mutató megnevezése	Érték (ha)
Összefüggő település szerkezet (Corine: 111), 2018 [hektár]	0
Nem összefüggő település szerkezet (Corine: 112), 2018 [hektár]	1 198

Ipari vagy kereskedelmi területek (Corine: 121), 2018 [hektár]	493
Út- és vasúthálózatok és csatlakozó területek (Corine: 122), 2018 [hektár]	152
Lerakóhelyek (meddőhányók) (Corine: 132), 2018 [hektár]	0
Építési munkahelyek (Corine: 133), 2018 [hektár]	73
Városi zöldterületek (Corine: 141), 2018 [hektár]	27
Sport- szabadidő- és üdülő területek (Corine: 142), 2018 [hektár]	86
Nem öntözött szántóföldek (Corine: 211), 2018 [hektár]	4 157
Szőlők (Corine: 221), 2018 [hektár]	0
Gyümölcsösök, bogyósok (Corine: 222), 2018 [hektár]	0
Rét, legelő (Corine: 231), 2018 [hektár]	1 897
Komplex művelési szerkezet (Corine: 242), 2018 [hektár]	804
Elsődlegesen mezőgazdasági területek jelentős természetes formációkkal (Corine: 243), 2018 [hektár]	661
Lomblevelű erdők (Corine: 311), 2018 [hektár]	3 252
Tűlevelű erdők (Corine: 312), 2018 [hektár]	118
Vegyes erdők (Corine: 313), 2018 [hektár]	283
Természetes gyepek és természetközeli rétek (Corine: 321), 2018 [hektár]	0
Átmeneti erdős-cserjés területek (Corine: 324), 2018 [hektár]	1 312
Ritkás növényzet (Corine: 333), 2018 [hektár]	0
Szárazföldi mocsarak (Corine: 411), 2018 [hektár]	0
Tőzeglápok (Corine: 412), 2018 [hektár]	0
Folyóvizek és vízi utak (Corine: 511), 2018 [hektár]	0
Állóvizek (Corine: 512), 2018 [hektár]	327

12. táblázat: Felszínborítottság

Forrás: https://www.teir.hu/rqdist/main?rq_app=meta&rq_proc=strfr&dbid=46&ev=2018

A település zöldfelületi rendszerének gondozását a Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 7/2009. (VI. 22.) sz., a zöldfelület-gazdálkodás helyi szabályairól szóló rendelet*szabályozza.

A jogszabály az alábbi típusú zöldfelületeket különbözteti meg:

- a) **Közhasználatú zöldterület:** A város (kül- és bel-) területén minden olyan önkormányzati tulajdonú – eltérő rendelkezés hiányában – rendeltetésének megfelelő célra korlátozás nélkül használható zöldfelület, melyen zöldfelületi elemek, építmények találhatók. Közhasználatú zöldterületnek minősülnek a nem önkormányzati tulajdonban lévő, de tulajdonosai által közhasználatra átadott, zöldfelületi adottsággal, vagy elemmel bíró területek is.
- b) **Korlátozott közhasználatú zöldterület:** Jelentős zöldfelülettel, zöldfelületi értékkel bíró, idő, vagy térbeli korlátozással üzemeltetett és fenntartott, de a rendelkezési időben közösségi használatra szánt létesítmény, tulajdonostól függetlenül.

- c) **Közpark:** Városszerkezeti jelentőséggel bíró, vagy kialakításánál fogva meghatározó városképi értékű zöldfelület, amelyet egységes szemléletű rendező elv szerint épült burkolatok, elhelyezett berendezések, egyéb építmények, és növények jellemeznek.
- d) **Közkert:** Elsősorban pihenési, esztétikai célú, nagy díszítőértékű növényzettel beültetett, jellemzően helyi jelentőségű, közcélú zöldfelület, (pl. tömbtelkes beépítésű lakóterületek, templomkertek, temetők zöldfelületei).
- e) **Lakókert:** Kizárólagosan egy szűkebb réteg, kisebb lakóközösség által használt zöldfelület.
- f) **Közhasználatú játszótér:** Gyermekkorúak részére szolgáló, játszószerekkel ellátott közterület.
- g) **Utcai fásor:** Az utak mentén rendszerint egy sorban lévő fák összessége.

<u>A BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK</u>
1 Lakóterület:
Nagyvárosias: 73,20 ha
Kisvárosias: 198,63 ha
Kertvárosias: 315,00 ha
Falusias: 603,78 ha
3 Gazdasági terület
Kereskedelmi, szolgáltató: 216,63 ha
Egyéb ipari: 812,29 ha
<u>B BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK</u>
1 Közlekedési terület
Közúti: 723,72 ha
Kötött pályás: 118,58 ha
2 Zöldterület (közparkok, játszóterek): 54,78 ha
Temetők: 35,34 ha
3 Erdőterület
Védelmi: 307,11 ha
Gazdasági: 3 350,03 ha
Közzéléti: 717,76 ha
4 Mezőgazdasági terület

Kertes (szőlő): 1 082,61 ha
Rét: 1 550,12 ha
Szántó: 3027,34 ha
5 Vízgazdálkodási terület: 525,95 ha
NAGYKANIZSA TERÜLETE ÖSSZESEN 14 480,46 ha ⁶⁶

13. táblázat: Nagykanizsa Megyei Jogú Város közigazgatási területének lakóterületi, gazdasági, közlekedési, zöldterületi, erdőterületi, mezőgazdasági és vízgazdálkodási szempontú besorolása a település özszerülete viszonylatában

Forrás: NAGYKANIZSA MJV Településrendezési eszközeinek elkészítése Állami főépítészti eljárás Elfogadott tervdokumentáció 2017 – saját szerkesztés

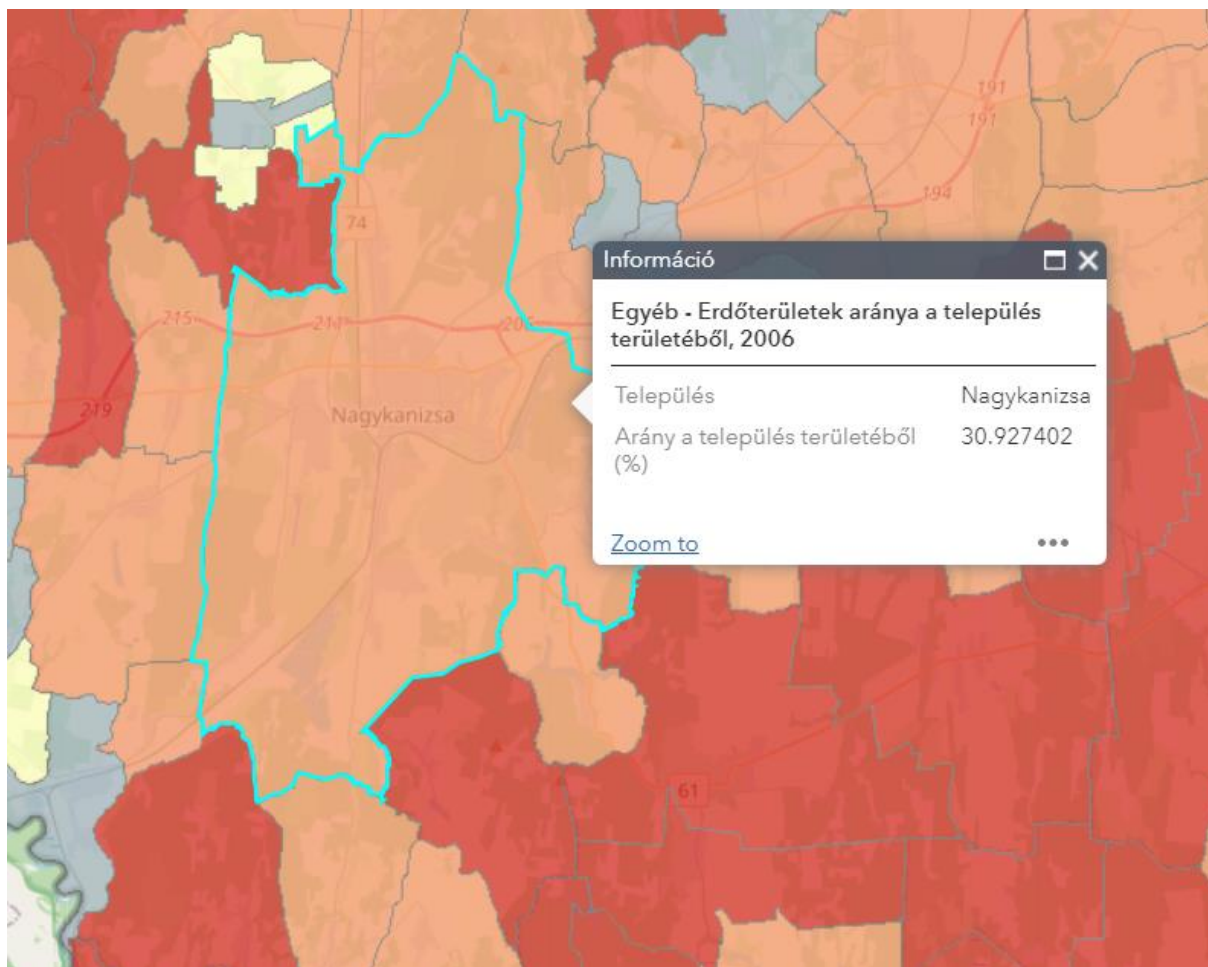
Nagykanizsa település területén az erdővel, illetve erdős-cserjés vegetációval fedett földek kiterjedése összességében közel 5000 ha-t tesz ki, mely a település területének megközelítőleg 30 %-át borítja. Ennek legnagyobb részét lomblevelű erdők (kb. 3 250 ha) fedik, kisebb foltokban tűlevelű és vegyes erdőállományok, az erdős-cserjés vegetáció pedig hozzávetőlegesen 1300 hektárt fed le.⁶⁷

A település fátlan zöldfelületét a mezőgazdasági területek (kertes területek a szőlőskerteket beleértve), rétek és szántók, illetve a város egyéb zöldfelületei (közparkok, játszóterek és temetők) özszerülete alkotja. Nagykanizsa közigazgatási területén belül a fátlan zöldfelület aránya az össtes zöldfelülethez képest 57 %, a fásítottság így a zöldfelület 43 %-át teszi ki.⁶⁸

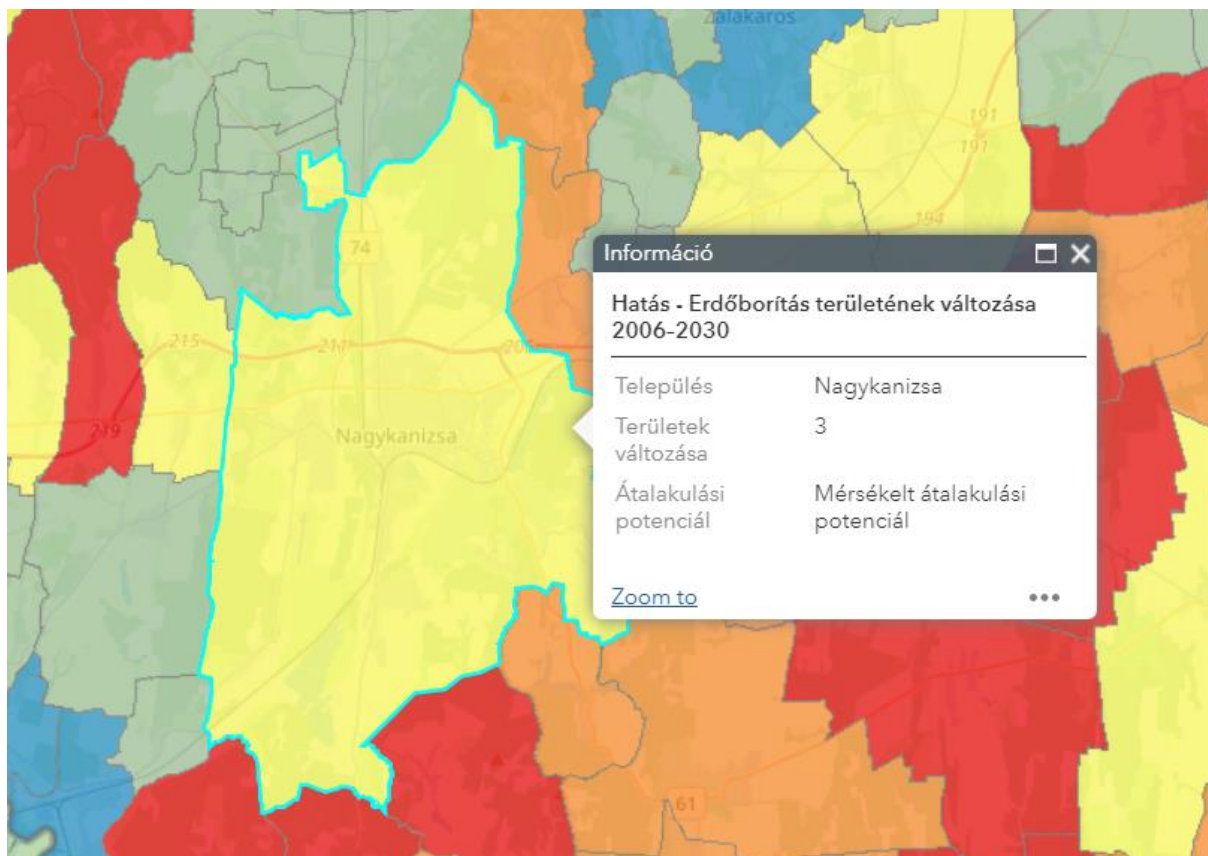
⁶⁶ Forrás: NAGYKANIZSA MJV Településrendezési eszközeinek elkészítése Állami főépítészti eljárás Állami főépítészti eljárás Elfogadott tervdokumentáció Elfogadott tervdokumentáció 2017

⁶⁷ Forrás: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS KLÍMASTRATÉGIÁJA 2021-2030, kitekintéssel 2050-re

⁶⁸ Forrás: <https://map.mbfisz.gov.hu/nater/>

69. ábra: Erdőterületek aránya a település összterületéből
Forrás: <https://map.mbfisz.gov.hu/nater/>

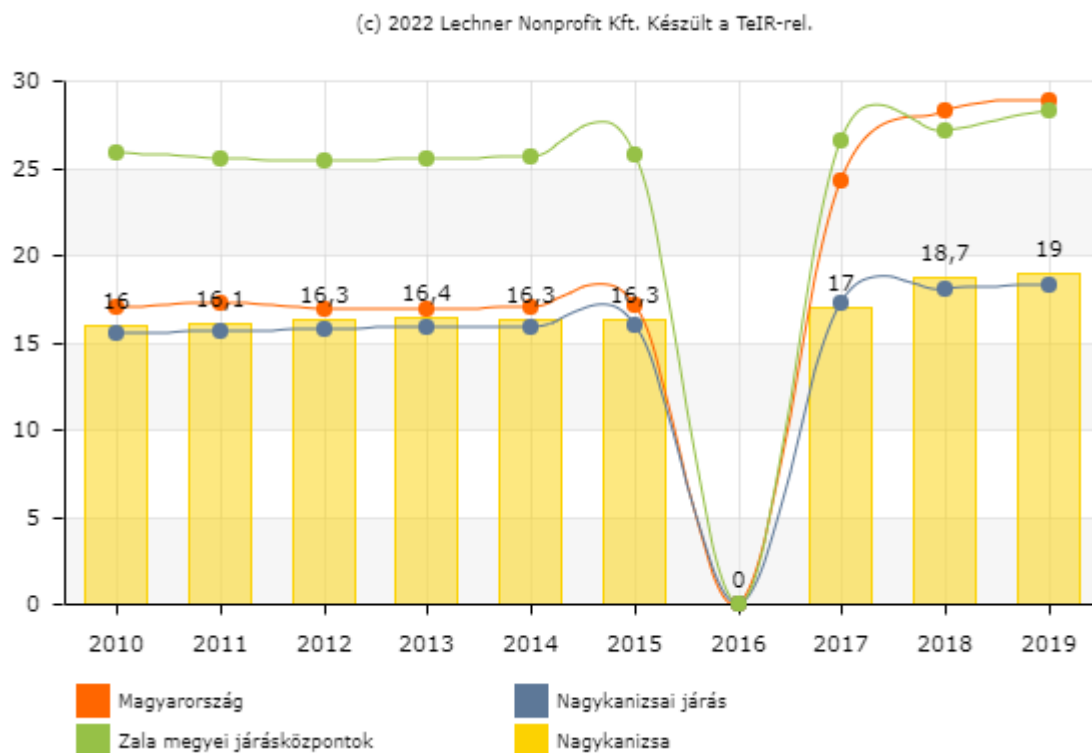

70. ábra: Erdőborítás területének változása 2006–2030

Forrás: <https://map.mbfisz.gov.hu/nater/>

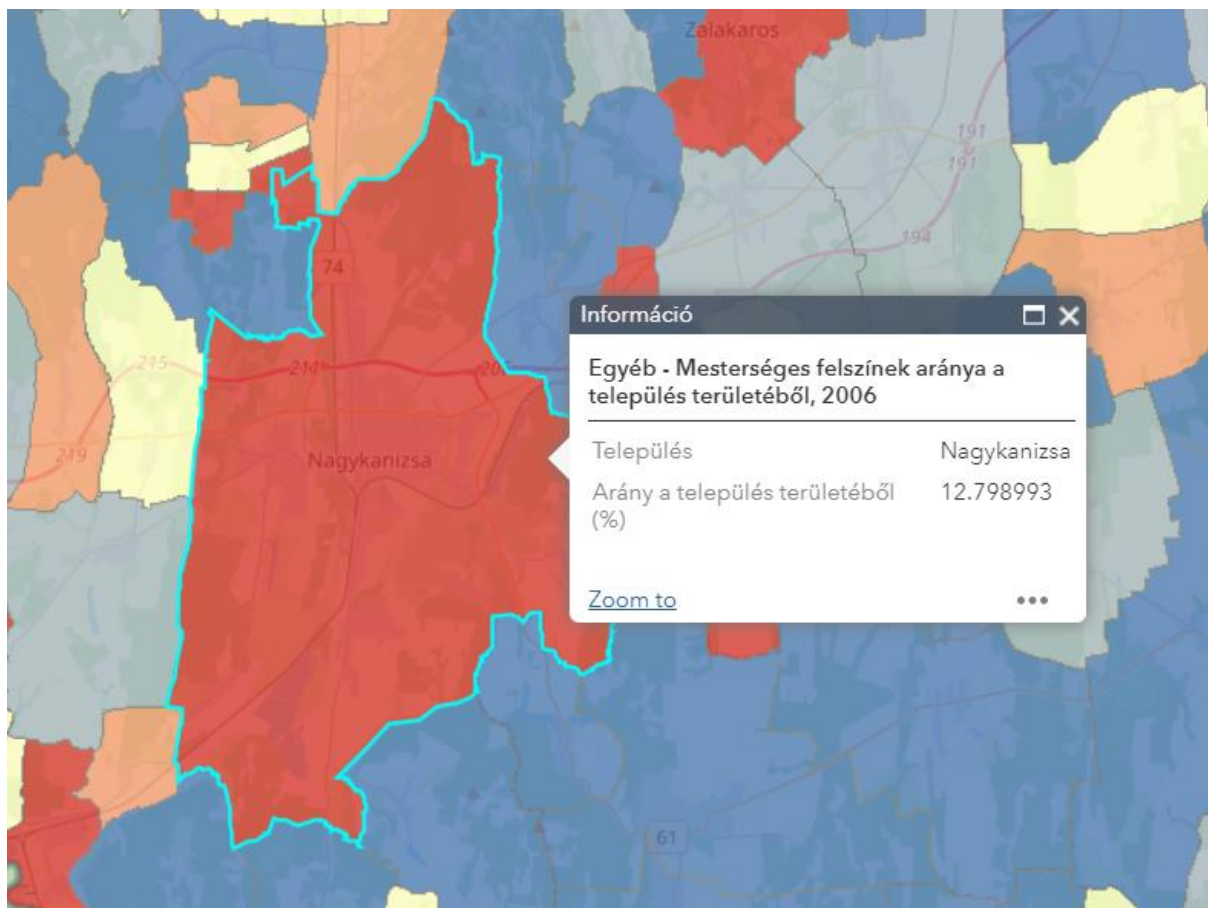
A fenti térkép az erdők felszínborítási kategóriájának változását ábrázolja 2030-ig, melyen 5 kategóriába sorolva a magas értékek mutatják a nagy mértékű változást. A földhasználat alakulását a környezeti és társadalmi-gazdasági hatások együttesen befolyásolják, melyek következtében Nagykanizsa vonatkozásában mérsékelt átalakulási potenciál valószínűsíthető 2030-ig.

A biológiailag aktív felületek összességét a zöldfelületek és a vízgazdálkodási területek teszik ki. A város biológiailag aktív felületeinek összessége 10 638 hektáron helyezkedik el és a település teljes területének 73,47 %-át teszi ki.

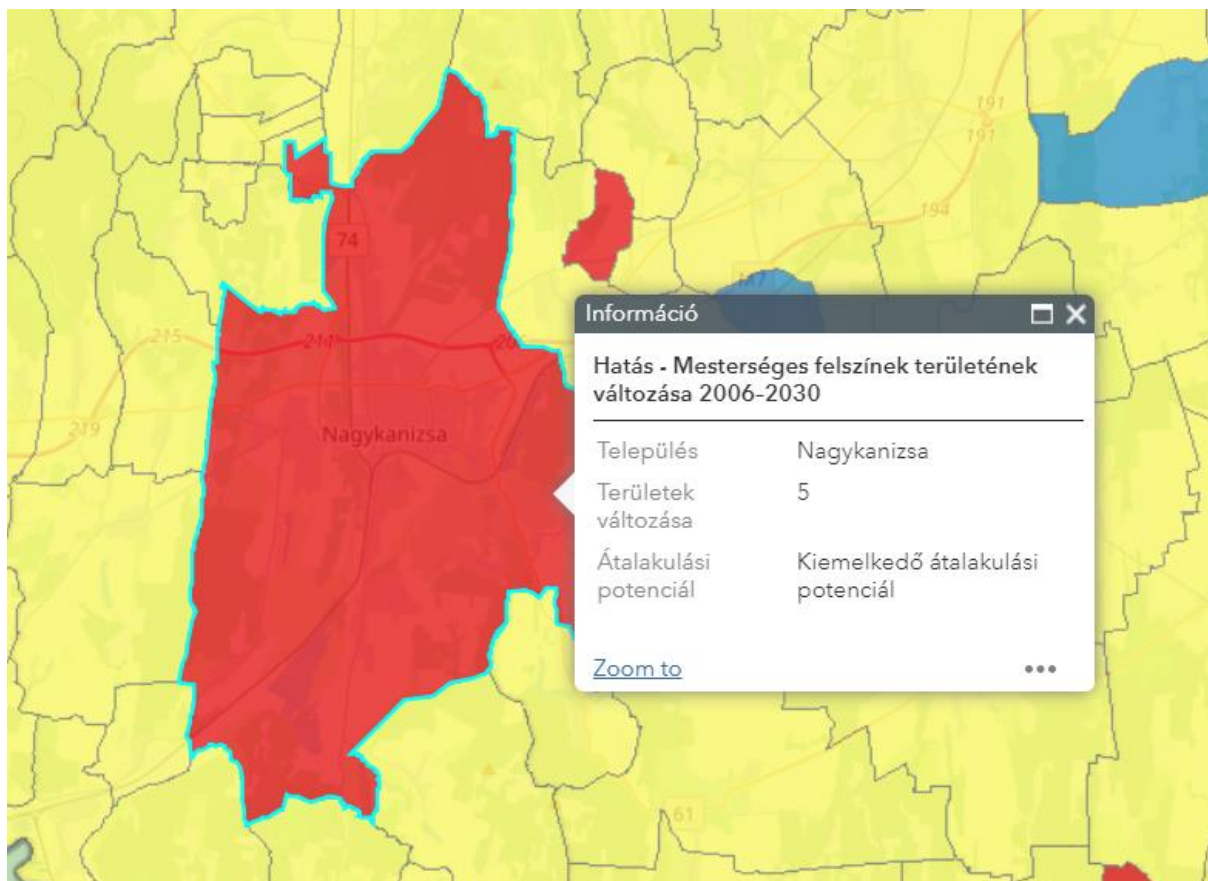
71. ábra: Egy lakosra jutó zöldterület nagysága (m²) Nagykanizsán
 Forrás: TeIR <https://www.teir.hu/>

A város zöldterületeinek egy nagykanizsai lakosra jutó nagysága a vizsgált 2010-2019-es időszak során kismértékű emelkedést mutat: míg az említett évtized első évében az 16 m² területet tett ki, a szám 2019-re 19 m²-re emelkedett. A változás tendenciája követi a Nagykanizsai járásban és a Zala megyei járásközpontokban mért adatok tendenciáját.

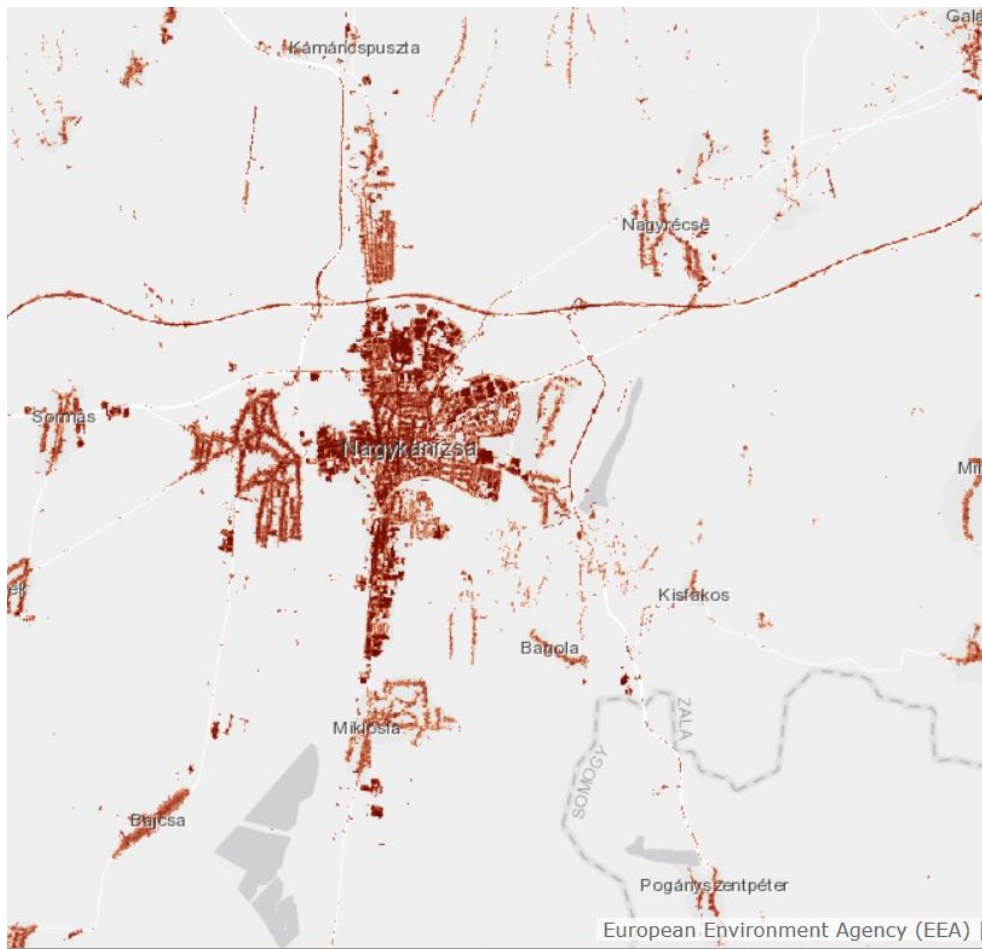

72. ábra: Mesterséges felszínek aránya a település területéből
 Forrás: <https://map.mbfsz.gov.hu/nater/>

Nagykanizsa Megyei Jogú Város mesterséges felszíneinek 2006. évi kiterjedése a település területének megközelítőleg 13 %-a volt. Ezen területek felszínborítási kategóriájának változása, ahol 5 kategóriából a magas értékek mutatják a nagy mértékű változást, 2030-ig előreláthatóan a legmagasabb, 5-ös szintű, azaz kiemelkedő átalakulási potenciált mutat a településen, mely előrejelzés a város intenzív fejlődési potenciálját jelzi.

73. ábra: Mesterséges felszínek területének változása 2006–2030
Forrás: <https://map.mbfisz.gov.hu/nater/>

74. ábra: Áthatolhatósági mutató (2018)

forrás: <https://land.copernicus.eu/pan-european/high-resolution-layers/imperviousness/status-maps/imperviousness-density-2018/view>

Nagykanizsa belterületi zöldfelületei (beleértve a közterületi, intézményi és magántulajdonú növényzettel borított területeket) fontos szerepet töltenek be a városi mikroklíma javításában, a hőterhelés mérséklésében és a csapadékvíz helyben tartásában. A városi növényállományt ugyanakkor egyre nagyobb mértékben terheli az aszály, a lég- és talajszárazság, a növénybetegségek és kártevők terjedése, miközben több helyen az állomány elöregedése és pusztulása is megfigyelhető. Az elöregedett, legyengült vagy elhalt fák fokozott balesetveszélyt jelenthetnek, emellett csökkenésük mérsékli az árnyékoló és párologtató hatást, ezáltal erősítheti a városi hőszigetelést. A zöldfelületek hosszú távú fenntartása ezért a meglévő növényállomány folyamatos megújítását és a változó klimatikus viszonyokhoz jobban alkalmazkodó fajok alkalmazását is szükségessé teszi.

75. ábra: Zöldesített területek aránya (2018)

forrás: <https://land.copernicus.eu/pan-european/high-resolution-layers/forests/tree-cover-density/status-maps/tree-cover-density-2018>

A zöldfelületi rendszer védelme és fejlesztése érdekében a HÉSZ a következőképp rendelkezik:

A nagyvárosias lakóterületen övezettől függően a minimálisan előírt zöldfelület 10-30% között változik, a kisvárosias lakóterületen 20-60% az előírás, a kertvárosias területen 50-60%, a településközponti vegyes lakóterületen 20-50%,

A temetők, sportpályák, parkok, terek, fásítások, közintézmények kertjeinek kedvező helyzete lehetőséget ad arra, hogy összefüggő zöldfelületi-rendszert alkossanak. A közösségi zöldterületek mennyisége megfelelő, a központi településrész parkjai, terei, fásított utcái kellemes kisvárosi életteret adnak, a játszóterek száma 43.

A város legfontosabb zöldterületei:

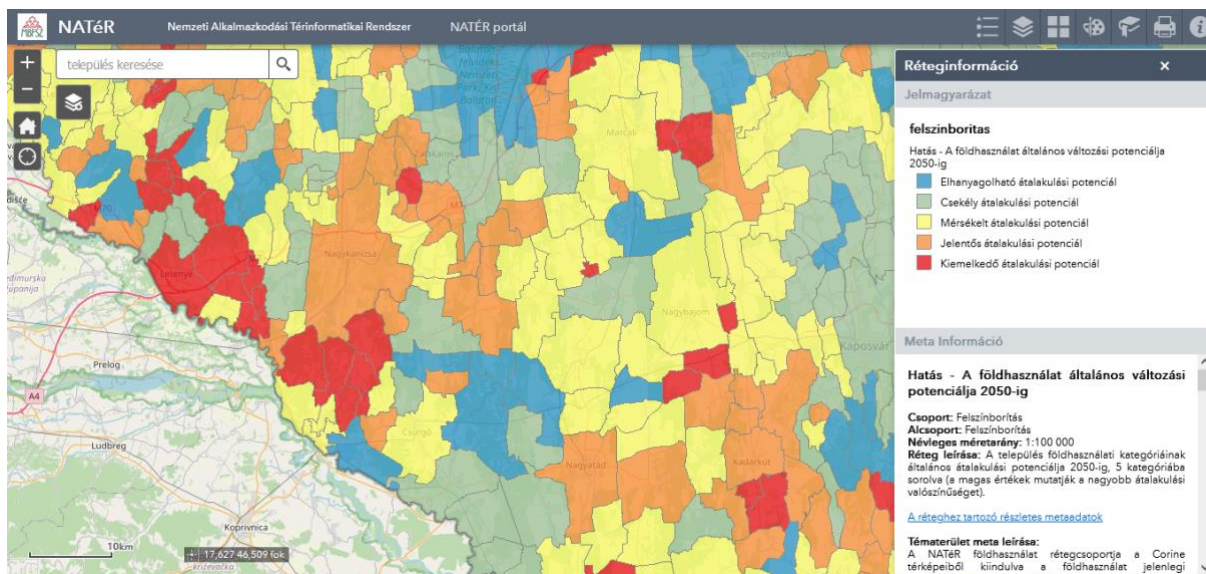
- Bajza utcai Gyermek- és Ifjúságvédelmi Intézet parkja
- Batthyány utcai fasor
- Csengery úti fasor
- Csengery úti mamutfenyő
- Deák tér
- Eötvös tér
- Erzsébet tér
- Izraelita temető
- Károlyi-kert
- Kossuth tér
- Millenneumi sétakert
- Nagykanizsa, Hevesi Sándor Általános Iskola udvara
- Palini általános iskola parkja
- Palini szociális otthon parkja
- Platán sor
- Szurkosfenyves
- Tripammer utcai temetőkert
- Vécsey úti platánsor
- Ady út - Bécsi korzó

Nagy zöldfelületi hányaddal rendelkező lakóövezetek:

Ide soroljuk azokat a döntően családi házas kertvárosias (Lke) és falusias (Lf) övezeteket, ahol a kialakítandó zöldfelület minimális hányada 40%.

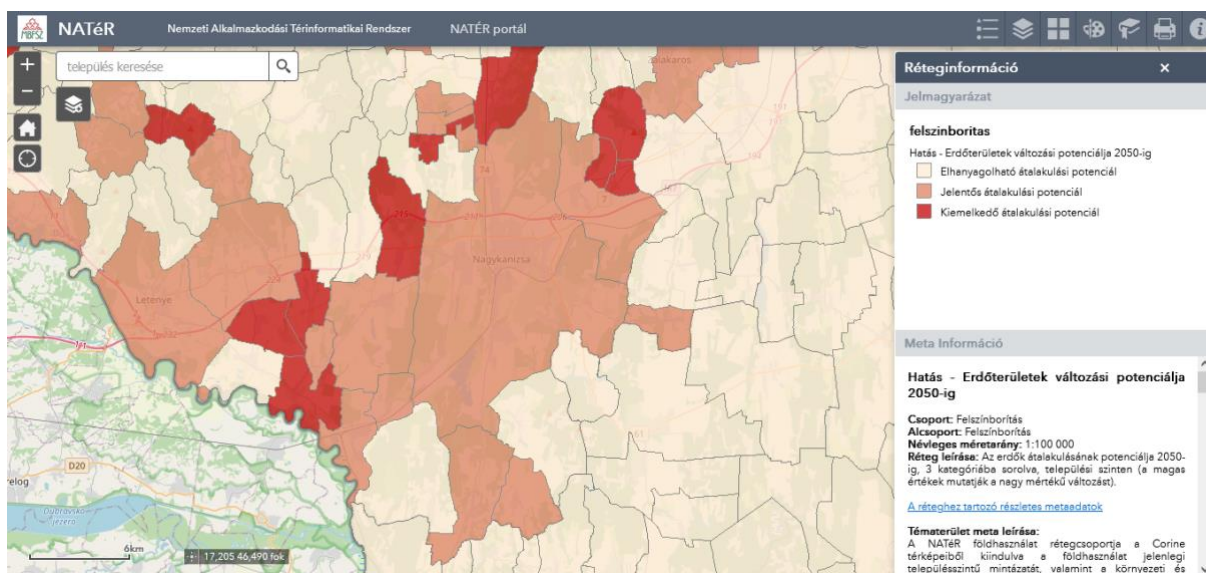
A beállt, idős növényzettel rendelkező lakótelepek, lakóterületek a települési zöldfelületek ugyancsak jelentős tényezői. Az üdülőterületek (Üü) minimális zöldfelületi hányada ugyancsak 40%, de ennek a kategóriának a jelenléte elenyésző a szerkezeti terven.

A város és térségében 2050-ig az előrejelzések szerint jelentős mértékben átalakulhat a földhasználat, ezt a következő térkép szemlélteti. Ez az átalakulás a város környéki erdőkre is jelentős hatással lehet, a mutatók szerint a nagykanizsai erdők sérülékenysége meghaladja a 40%-ot.

76. ábra: A földhasználat általános változási potenciálja 2050-ig

Forrás: <https://map.mbfisz.gov.hu/nater/>

77. ábra: Erdőterületek változási potenciálja 2050-ig

Forrás: <https://map.mbfisz.gov.hu/nater/>

2.1.11 Közlekedés

2.1.11.1 Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Térségi elhelyezkedés:

Nagykanizsa bekapcsolódása az országos közlekedési hálózatba az M7-es autópályán keresztül történik, mely délnyugati irányú sugárként a legfontosabb horvát határátkelőig, Letenyéig húzódik 231 kilométer hosszan.⁶⁹ Nyomvonal a Országos Területrendezési Terv alapján került kialakításra a TEN-T hálózat részeként az alábbiak szerint: M7 Törökbálint (M0) – Székesfehérvár – Siófok –

⁶⁹ Forrás: <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/regiok/debgyorkozutikozl.pdf>

Balatonszentgyörgy – Nagykanizsa – Letenye – (Horvátország). Az útvonal Nagykanizsa és Sormás közötti 11,3 km-es szakaszát 2007. augusztus 24-én adták át a forgalomnak, mely magában foglalja Nagykanizsa város elkerülő szakaszát is. Az autópálya további 15 km-es szakaszát Zalakomár és Nagykanizsa között 2008. augusztus 19-én adták át a forgalomnak. Az autópálya fejlesztési munkálatai folyamatosan haladnak, a várost érintve valósult meg az M7-es autópálya keleti (szabadhegyi) lehajtója és a 7-es főút között épült körforgalom Nagykanizsa ipari park fejlesztésének első lépéseként. A beruházás jelentősége, hogy két, összesen 90 hektáros iparterületet tár fel és lát el útkapcsolattal.⁷⁰ A várost érintő főutak a 7. sz. főút: Budapest – Székesfehérvár – Siófok – Nagykanizsa – Letenye – (Horvátország) nyomvonalon, a 61. sz. főút Dunaföldvár (6. sz. főút) – Dombóvár – Kaposvár – Nagykanizsa (7. sz. főút) nyomvonalon, a 74. sz. főút Nagykanizsa (7. sz. főút) – Zalaegerszeg – Vasvár (8. sz. főút) nyomvonalon és a 74. sz. főút Nagykanizsa települést elkerülő szakasza. A várost érintő új elkerülő szakaszok a 61. sz. főút, melynek építése 2009-ben kezdődött, a 74. sz. főút, mellyel a 74-es főút palini városrészt elkerülő 4,5 kilométeres szakasza elkészült és melynek átadására 2010. augusztus 19-én került sor.⁷¹

A Nagykanizsát érintő mellékúthálózat elemei az alábbiak:

- 7511 Nagykanizsa-Zalakomár összekötő út
- 7516 Nagykanizsa-Korpavár összekötő út
- 7527 Nagykanizsa-Pacska összekötő út
- 6804 Nagykanizsa-Zákány összekötő út
- 6832 Galambok-Nagykanizsa összekötő út
- 6833 Nagykanizsa–Fityeháza összekötő út
- 6834 Nagykanizsa-Molnári összekötő út
- 68151 Bagola bekötőút
- 68152 Liszói bekötőút
- 68354 Nagykanizsa Ady Endre út
- 68355 bekötőút
- 75120 bekötőút.⁷²

⁷⁰ Forrás: <https://nagykanizsa.hu/megtekintes/lap/3001>

⁷¹ Forrás: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA, INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA, VALAMINT TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE 314/2012 (XI.8) KORMÁNYRENDELET SZERINTI MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATA 2014

⁷² Forrás: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA, INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA, VALAMINT TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE 314/2012 (XI.8) KORMÁNYRENDELET SZERINTI MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATA

Az önkormányzati kiépített út és köztér hosszából a belterületi elsőrendű főutak hossza a városban 2020-ban 7,2 km volt. Az állami közutak ugyanebben az évben 25,16 km-t tettek ki.⁷³

Nagykanizsa városát a vármegyeszékhellyel összekötő leggyorsabb út hossza 55 km, Budapesttel összekötő leggyorsabb út hossza pedig 221 km volt 2022-ben. Ezek az adatok stabilnak bizonyulnak, a vizsgált időszakban nem történt jelentős változás.⁷⁴

Tervezett fejlesztések a térségben:

Nagykanizsa Megyei Jogú Város településszerkezetét főként hálózatos infrastruktúrák jellemzik, melyeket érintő közlekedéshálózati fejlesztési célok az alábbi szempontokat foglalják magukba:

- Az M9-es gyorsforgalmi út korábbi fejlesztési koncepciója szerint a nyomvonal Szombathelytől déli irányban haladt volna, és Nagykanizsa térségében csatlakozott volna az M7-es autópályához. Az elmúlt évek közlekedésfejlesztési tervei azonban a nyomvonalat Zalaegerszeg irányába helyezték át, így Nagykanizsa gyorsforgalmi kapcsolata várhatóan a 74. számú főút Zalaegerszeg–Nagykanizsa közötti szakaszának 2×2 sávos fejlesztésével valósulhat meg. A beruházás előkészítése szerepel a kormány közlekedésfejlesztési programjában, amelynek célja Zala vármegye belső közlekedési kapcsolatainak javítása és a térség gyorsforgalmi hálózatba történő bekapcsolása. Ugyanakkor Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése továbbra is támogatja az M9 korábbi, Nagykanizsa közigazgatási területét érintő nyomvonalának megvalósítását, mivel az kedvezőbb közlekedési és gazdaságfejlesztési lehetőségeket biztosítana a város számára.
- A város településszerkezete közúthálózat tekintetében széttagolt. Miután Nagykanizsa belvárosában és további nagy területű városrészeiben szükséges a gépjárműforgalom túlterheltsége alóli tehermentesítés, így fontos cél Kiskanizsa és Nagykanizsa központ jobb közúti összeköttetésének kialakítása a 7. sz. főút északi elkerülő és a Vár utcai történelmi útkapcsolat mellett. A város vasútállomásának és repülőterének elhelyezkedése, illetve a Csengery utca észak-déli irányultságát mutat, ezért szintén szükséges egy, Bajcsát Nagykanizsa keleti városrészeivel összekötő délkeleti elkerülő út kialakítása, mely a repülőteret északról, Kiskanizsát délről és nyugatról kerülve javítaná a déli városrészek megközelíthetőségét és

⁷³ Forrás: www.ksh.hu

⁷⁴ Forrás: TEIR

csatlakozna a 61. sz. főúti elkerülőhöz. A tervezett 9,3 km hosszúságú fejlesztés könnyebb elérhetőséget alakítana ki mind Kiskanizsa városrész, mind a vasútállomás szempontjából.⁷⁵

Nagykanizsa városának vezetése további, hosszú távú célként tűzte ki az alábbi fejlesztések megvalósítását:

- Legkésőbb 2030-ra a közúti tranzitforgalom a várost övező tehermentesítő elkerülő utakon kerüljön elvezetésre.
- A város közigazgatási határain belül, harmóniában a személygépkocsival történő közlekedéssel, az élhető városi környezet kialakítását elősegítő, környezetkímélő integrált közösségi közlekedési rendszer kerüljön kiépítésre az alternatív közlekedési módok fokozott alkalmazásával.
- Köszönhetően a város vasúti csomópont szerepéből adódó lehetőségeknek, egyrészt a személyszállításban egy határon átnyúló, elővárosi jellegű, kötőtpályás integrált közösségi közlekedési rendszer kerüljön kialakításra, másrészt a vasúti áruforgalmat a határon átnyúló regionális kapcsolatrendszerbe integrálva fokozódjon a helyi ipar és gazdaság fejlődése.⁷⁶

2.1.11.2 Kötőtpályás közlekedés:

A Nagykanizsát érintő törzshálózati vasútvonalak között a legnagyobb jelentőséggel a transzeurópai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonalak bírnak, úgymint a 17. számú Zalaszentiván – Nagykanizsa-vasútvonal, mely 1865-ben épült a Bécsújhely-Sopron-Szombathely- Nagykanizsa vasútvonalként, a 30. számú Budapest (Déli pu.) – Székesfehérvár – Nagykanizsa – Murakeresztúr– (Horvátország), mely 1861-ben épült Zágráb és Fiume irányába, és melynek villamosítására 1998-ban került sor. Fontos útvonal továbbá a Gyékényesen keresztül Pécs felé a 60. számú egyvágányú, nem villamosított vasútvonal, mely 1868-ban készült el. Nagykanizsáról négy InterCity vonat közlekedik a budapesti Keleti pályaudvarra, és további 20 járatpár Budapest-Déli pályaudvarra. Pécs felé négy sebesvonat közlekedik a Szombathely-Nagykanizsa-Pécs vonalon és egy személyvonat Nagykanizsa-Pécs viszonylatban. Szombathely felé négy vonatpár közlekedik, Zágráb felé napi egy nemzetközi járat jár Budapest-Zágráb viszonylatban (AGRAM nemzetközi gyorsvonat). Az Adria nemzetközi gyorsvonat Budapestről Nagykanizsa érintésével Split városába minden év június 14.

⁷⁵ Forrás: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

⁷⁶ Forrás: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

és augusztus 30. között keddi és pénteki napokon, Splitből június 15. és augusztus 31. között minden szerdán és szombaton jár a nyári szezonban.⁷⁷

A 2012. évi vasúti menetrendben még megtalálható Bécs–Pécs vonatjárat megszüntetésre került, így a Bécs felé a 2012-es menetrendváltással egyidejűleg a közvetlen vasúti kapcsolat megszűnt. A Nagykanizsa városát érintő vasútvonalak a GYSEV Vasút Zrt. kezelése alatt állnak.

A Horvát Vasutak (Hrvatske željeznice) a horvát 12. számú Zagreb Glavni kolodvor-Varaždin-Kotoriba-Murakeresztúr vasútvonalán Zagreb és Kotoriba között napi 13 személy- és gyorsvonat közlekedik, amelyhez a 6 km-re lévő Murakeresztúron csatlakozás nincsen. A horvát 16. számú Varaždin-Koprivnica vasútvonalon (15 km-re Gyékényestől) napi 10 járatpár jár. A horvát 20. számú Zagreb Glavni kolodvor – Dugo Selo – Koprivnica – Gyékényes vasútvonalon 12 járat közlekedik Zagreb–Koprivnica viszonylatban és melyek közül naponta egy járat közlekedik Budapest felé. Csatlakozás átszállási lehetőséggel Zágráb irányába nincs. Horvátország 2013-as Európai Unió csatlakozásával lehetőség adódott arra, hogy az osztrák és magyar viszonylatban már jól működő vasúti csatlakozások a menetrendbe bekerüljenek és jó közlekedési kapcsolatok alakuljanak ki.⁷⁸

Miután Nagykanizsán a vasútvonalak több évszázados múlttal büszkélkedhetnek, a hálózati fejlesztés helyett olyan fejlesztési irányok meghatározása a cél, amelyek elősegítik a 17. számú vasútvonal Zalaszentiván-Nagykanizsa szakaszának villamosítását és pályarekonstrukcióját, mely által a vonal ismét betöltheti történelmi szerepét az észak-déli áru fuvarozásban. A korszerűsített vasútvonal működtetésével lehetőség nyílik arra, hogy a GYSEV által Szombathely-Zalaszentiván szakaszon végrehajtott fejlesztések a Nagykanizsát érintő közlekedésre is pozitív hatást gyakoroljanak. A fejlesztési tervek között szerepel a GYSEV pályaszakaszon történő villamosítás és sebességnövelés 160 km/h sebességre, a vasúti peron meghosszabbítása és a P+R és B+R rendszer kiépítése. A fejlesztések további célja, hogy a Zalaszentiván-Nagykanizsa szakaszon működő személy- és áruszállításnak köszönhetően Bécs, Sopron és Győr irányába a jelenlegi 3-3,5 órás személyszállítási menetidőben érdemi csökkenés keletkezzen. A település érdekét szolgálná ezen felül egy konténerterminál létesítése, miután az a régióban csak Sopronban található, 165 km távolságban. A terminál Horvátország, Somogy, Balaton nyugati medence, Zala vármegye és Szlovénia kiszolgálását biztosítaná 100-150 km-es körzetben. Ennek megvalósítása érdekében egy új déli és nyugati elkerülő vasútállomás kerülne kialakításra a városközpont érintése nélkül. További fejlesztendő cél a város gazdasági

⁷⁷ Forrás: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA, INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA, VALAMINT TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE 314/2012 (XI.8) KORMÁNYRENDELET SZERINTI MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATA

⁷⁸ Forrás: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA, INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA, VALAMINT TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE 314/2012 (XI.8) KORMÁNYRENDELET SZERINTI MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATA

területeinek (beleértve az új északi iparterületet) jobb kiszolgálása érdekében tervezett iparvágányok létesítése.⁷⁹

2.1.11.3 Községi közlekedés

Nagykanizsa helyi közösségi közlekedési hálózata 2022-ben 32 buszvonalat foglal magába a város területén, melyek menetrendje a lakosság igénye szerinti rendszerességgel került kialakításra és a település teljes területét lefedi.⁸⁰ A szolgáltatás teljesítését a Volánbusz Zrt. végzi mind helyi, mind helyközi szinten.⁸¹

A járatok használatához szükséges bérlet- és menetjegyvásárlás feltételeit a társaság digitalizált formában online a weboldalán és mobilalkalmazása letöltésével is biztosítja. Utóbbi jegyvásárlási mód a Nemzeti Mobilfizetési Zrt. oldalán elérhető applikáció segítségével érhető el, mely Android- és iOS-rendszerű készülékek esetében is egyaránt használható.⁸² Nagykanizsa helyi teljes árú autóbuszbérleteit ezen kívül meg lehet vásárolni a MÁV applikációjában is.⁸³ Továbbá, a várost érintő helyközi járatok indulási és érkezési időpontjainak nyomon követése céljából kifejlesztésre került az online megtekinthető <https://menetrendek.hu/> weboldal Android-rendszerű készülékekre megírt változata, mely applikáció segítségével elérhetővé vált a Magyarországon közlekedő helyközi buszok, vonatok, illetve balatoni hajók menetrendje. Az applikáció a Volán társaságok hivatalos keresője is, így országos szinten több mint 20 000 megállóhely között biztosítja a keresést.⁸⁴

A Volánbusz Zrt. jármű-fiatalítási programja keretében, a biztonságos és kényelmes utazás biztosítása és az utazási igények hatékony, magas színvonalú kiszolgálása céljából Somogy megye járműparkja 2022-ben négy, Zala vármegyébe két darab nagy befogadóképességű, nem csuklós kivitelű autóbuszsal fiatalodott. A járművek forgalomba állítása által jelentős színvonal-emelkedés következett be az említett megyékben az utasszállítás terén, így a Nagykanizsa városát érintő helyközi közlekedésben is. Az új autóbuszokat környezetkímélő, Euro 6e besorolású motor hajtja, rendelkeznek elektronikus utastájékoztató rendszerrel, USB-töltőpontokkal és fedélzeti kamerarendszerrel is. A beszerzett hat busz a Volánbusz kaposvári, siófoki, nagykanizsai és nagyradai telephelyére érkezett, melyek

⁷⁹ Forrás: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

⁸⁰ Forrás: https://archiv.enykh.hu/aktiv_tartalom/menetrendes/web.cgi?func=linelist&lang=hu&city=nk

⁸¹ Forrás: <https://nagykanizsa.hu/megtekintes/lap/2036>

⁸² Forrás: <https://www.volanbusz.hu/hu/jegy-es-berlet/mobiljegy>

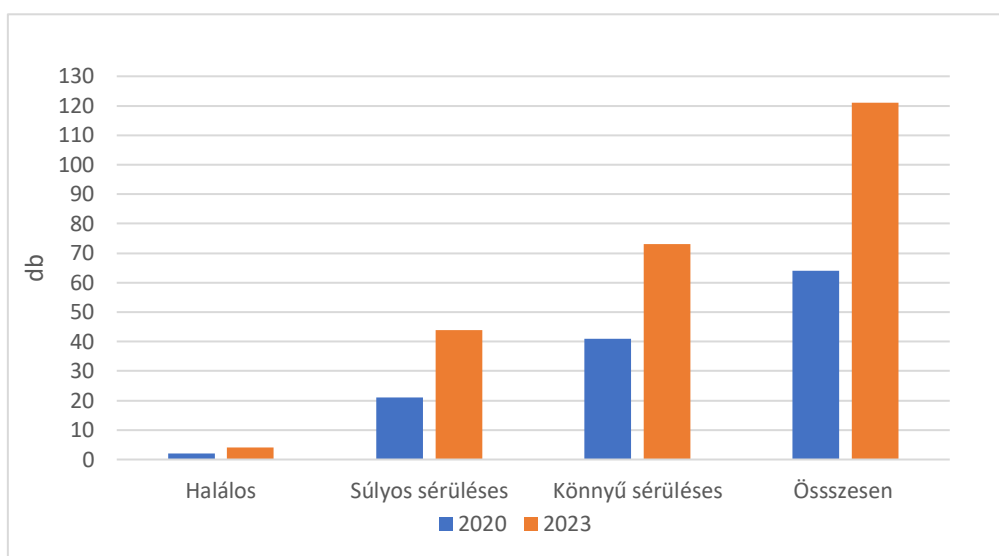
⁸³ Forrás: <https://www.volanegyesules.hu/hirek/item/1271-mar-zalaegerszegi-es-nagykanizsai-helyi-buszberletet-is-lehet-vasarolni-a-mav-applikacioban>

⁸⁴ Forrás: <https://play.google.com/store/apps/details?id=app.mav.menetrend&hl=hu&gl=US>

használatával színvonalasabb, korszerűbb és környezetkímélőbb közösségi közlekedési szolgáltatások várják az utasokat.⁸⁵

2.1.11.4 Közlekedési balesetek

Nagykanizsa területén 2020-ban összesen 64 személyi sérüléssel járó közúti közlekedési baleset történt. Ezek közül 2 halálos kimenetelű volt, 21 eset súlyos sérüléssel, 41 eset pedig könnyű sérüléssel végződött. A balesetek okozói között legnagyobb számban a személygépkocsik jelentek meg, amelyekhez 37 eset kapcsolódott. Emellett kerékpárosok 12, tehergépkocsik 4, gyalogosok 3, autóbuszok pedig 1 esetben okoztak balesetet. A 2023. évi adatok alapján a személyi sérüléssel járó közúti közlekedési balesetek száma jelentősen emelkedett, összesen 121 ilyen esetet regisztráltak a városban. Ebből 4 baleset halálos kimenetelű volt, 44 súlyos sérüléssel, 73 pedig könnyű sérüléssel járt. A balesetek többsége mindkét vizsgált évben könnyű sérüléssel végződött, ugyanakkor a súlyos és halálos kimenetelű esetek jelenléte is jelzi, hogy a közlekedésbiztonság javítása továbbra is fontos feladat. A balesetek számának emelkedése indokoltá teszi a forgalombiztonsági intézkedések erősítését, különösen a nagyobb forgalmú útszakaszokon, csomópontokban és gyalogos-kerékpáros közlekedési felületeken.

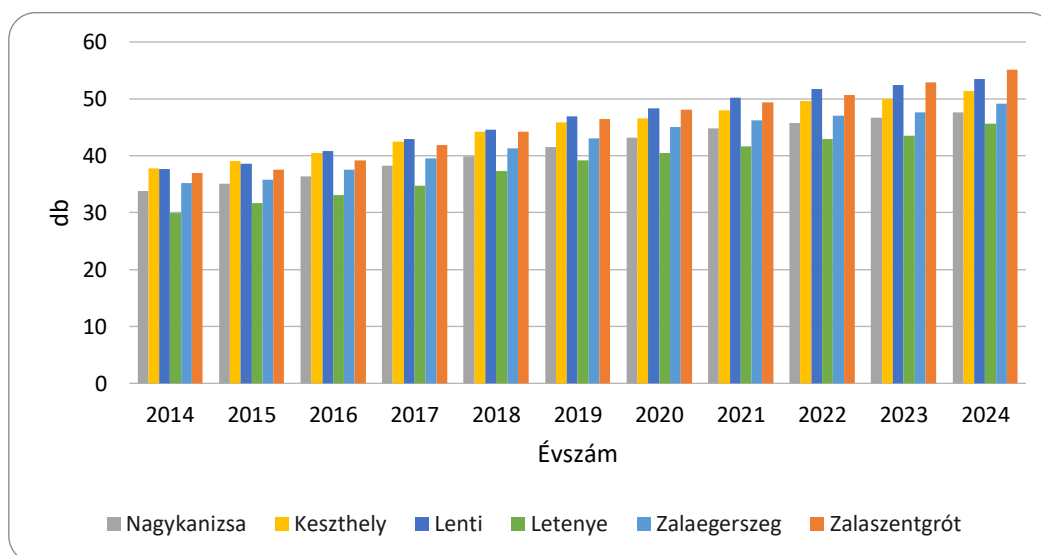

78. ábra: Közúti balesetek száma Nagykanizsán - saját szerkesztés
forrás: KSH - Saját szerkesztés

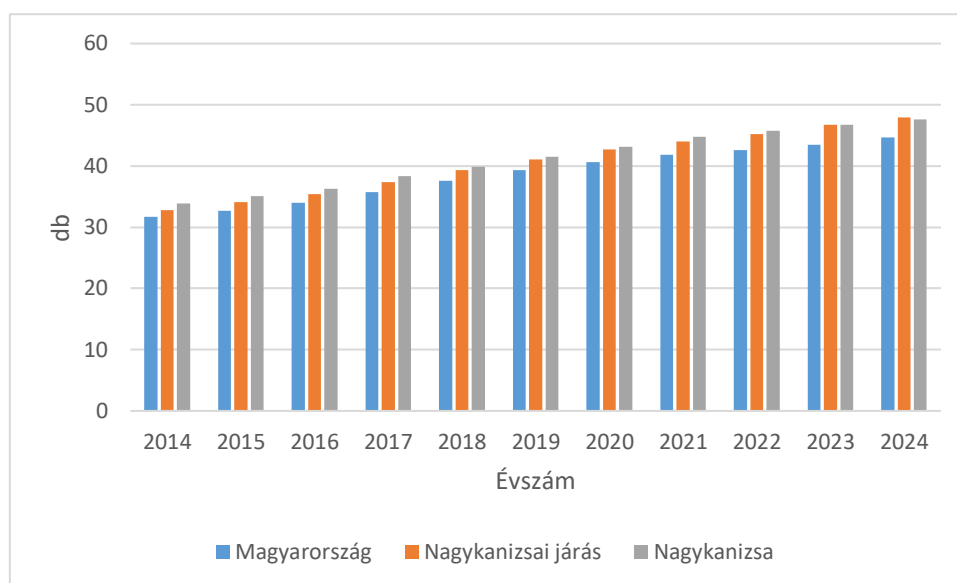
2.1.11.5 Parkolás

⁸⁵ Forrás: <https://www.vasutasmagazin.hu/fejlesztesek/uj-autobuszok-fiatalitjak-somogy-es-zala-megye-jarmuallomanyat>

A 100 lakosra jutó személygépkocsi számának vizsgálata alapján minden vizsgált területen folyamatos növekedés figyelhető meg 2014 és 2024 között. Magyarországon az érték 31,7-ről 44,7-re emelkedett, ami a 2014-es évhez képest közel 41%-os növekedést jelent. Ez azt mutatja, hogy az elmúlt évtizedben jelentősen nőtt az autóval rendelkező lakosok száma. A vizsgált zalai települések és járások többsége végig az országos átlag felett helyezkedett el. A Nagykanizsai járásban az érték 32,8-ról közel 48-ra nőtt, míg Nagykanizsán 33,8-ról 47,6-ra emelkedett. Ez arra utal, hogy a város és térsége jelentős gépjárműállománnyal rendelkezik, amely az ingázás, a munkába járás és a szolgáltatások elérhetősége miatt folyamatosan bővül. A legmagasabb értékeket Lenti, Keszthely és különösen Zalaszentgrót mutatta. Zalaszentgróton 2024-ben már 55,1 személygépkocsi jutott 100 lakosra, amely a vizsgált települések közül a legmagasabb érték. Ezzel szemben Letenye rendelkezett a legalacsonyabb mutatóval, azonban itt is jelentős növekedés figyelhető meg a vizsgált időszak során. A folyamatos emelkedés mögött több tényező állhat. Egyrészt javult a lakosság életszínvonala, másrészt a kisebb településeken a közösségi közlekedés korlátozott lehetőségei miatt az egyéni gépkocsihasználat vált a legfontosabb közlekedési formává. A növekvő autóállomány ugyanakkor egyre nagyobb terhelést jelent a közúthálózat számára, ezért hosszú távon fontos a közlekedési infrastruktúra folyamatos fejlesztése.

79. ábra: Száz lakosra jutó személygépkocsi száma a Zala vármegyei járásközpontokban - saját szerkesztés
forrás: TEIR - Saját szerkesztés

80. ábra: Száz lakosra jutó személygépkocsik száma (db)
forrás: TEIR - Saját szerkesztés

Miután a településen nyilvántartott személygépkocsik száma a vizsgált, 2010-es évtől kezdődő időszakban növekvő tendenciát mutat, és 2019-re már meghaladja a száz lakosra jutó 40 darabot, nagy szükség mutatkozik a város parkolóférőhelyei számának bővítésére. A növekedés a későbbi években is folytatódott: Nagykanizsán 2024-re már 47,6 személygépkocsi jutott 100 lakosra, amely meghaladja az országos átlagot. Ez a tartós emelkedés a gépjárműforgalom, valamint a lakossági, intézményi és kereskedelmi célú parkolási igények fokozódását jelzi.

Nagykanizsa Megyei jogú Városának a településen közlekedő gépjárműforgalma részére szükséges biztosítani a megfelelő parkolási feltételeket, melyhez segítséget nyújtott a TOP-6.3.2-15-NA1-2016-00001 azonosítószámú "Zöld Város - Zöld Nagykanizsa" projekt. Közel 1,5 milliárd forint összegből bővültek és újultak meg a város zöldfelületei: a Széchenyi téren, a Hevesi Sándor Művelődési Központ mellett található forgalmas, 35 férőhelyes parkoló-, valamint a Szent József Plébánia és Pannon Egyetem előtti terület rendezésével, új struktúra kialakításával növekszik a parkolóhelyek száma a városban.⁸⁶

A településen történő gépjárműparkolás megkönnyítéséről a Nemzeti Mobilfizetési Rendszer „Parkolási zónatérkép” online weboldala és mobilalkalmazásja gondoskodik, mely az utcatérkép megjelenítésével a parkolási díjakat és azok fizetésére kijelölt időszakokat egyaránt feltünteti.⁸⁷ A parkolójegy-vásárlás a magyarországi mobilszolgáltatók online felületein és applikációinak használatával szintén rendelkezésre áll.

⁸⁶ Forrás: <https://kanizsaifejlesztések.hu/projekt/zold-varos>

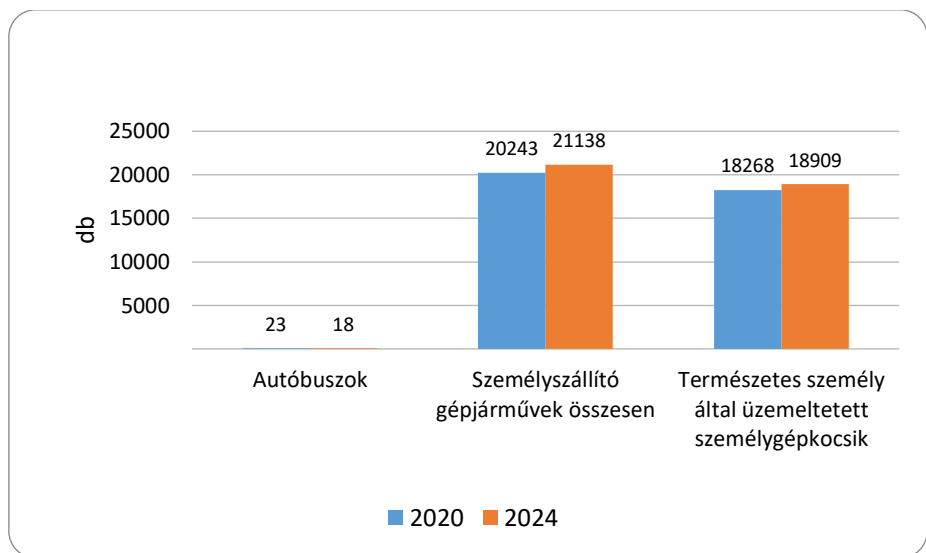
⁸⁷ Forrás: https://nemzetimobilfizetes.hu/parking_purchases/zonainfo

Időszak	Autóbuszok száma (db)	Személyszállító gépjárművek száma összesen (db)	Természetes személy által üzemeltetett személygépkocsik száma (db)
2010. év	21	16377	14877
2011. év	20	16344	14839
2012. év	21	16450	14995
2013. év	23	16576	15129
2014. év	22	16999	15518
2015. év	114	17489	15851
2016. év	116	17926	16246
2017. év	110	18643	16889
2018. év	114	19297	17449
2019. év	30	19751	17874
2020. év	23	20243	18268
2021. év	20	20644	18607
2022. év	19	20797	18777
2023. év	21	20920	18800
2024. év	18	21138	18909

14. táblázat: Autóbuszok, személyszállító gépjárművek és természetes személy által üzemeltetett személygépkocsik száma a 2010–2024. időszakban Nagykanizsa városában

Forrás: TEIR, saját szerkesztés

Nagykanizsán az autóbuszok száma 2010 és 2014 között viszonylag stabilan, 20–23 darab között alakult, majd 2015-ben kiugróan, 114 darabra emelkedett. A 110 darab feletti állomány 2018-ig fennmaradt, ezt követően azonban jelentős visszaesés következett be: 2019-ben 30, 2020-ban 23, 2024-ben pedig már csak 18 autóbuszt tartottak nyilván.

81. ábra: Autóbuszok, személyszállító gépjárművek és természetes személy által üzemeltetett személygépkocsik száma Nagykanizsa városában

Forrás: KSH - Saját szerkesztés

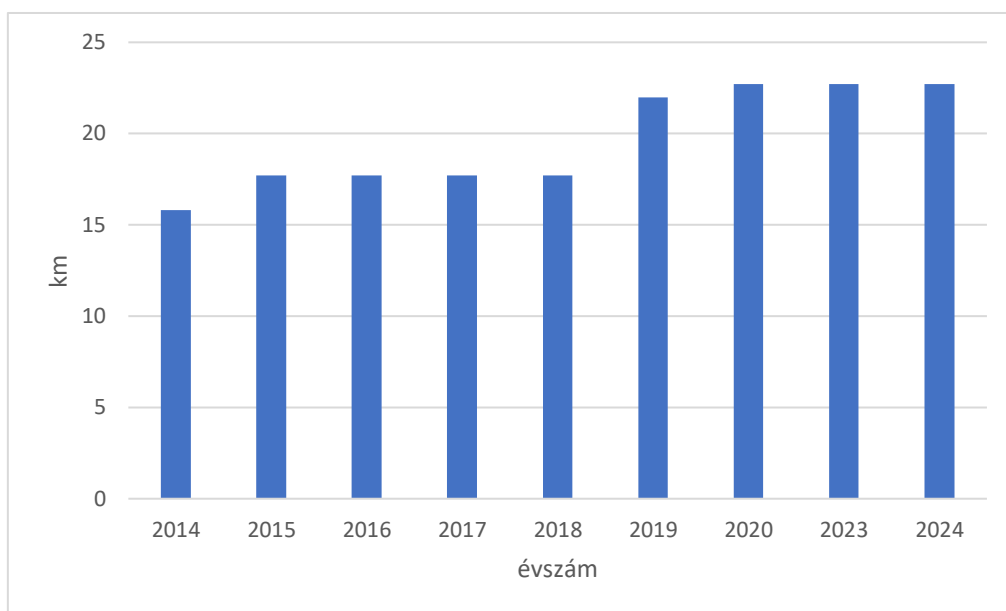
Ezzel párhuzamosan a személyszállító gépjárművek állománya folyamatosan bővült: számuk a 2010. évi 16 377-ről 2024-re 21 138 darabra emelkedett, ezen belül a természetes személy által üzemeltetett személygépkocsik száma 14 877-ről 18 909 darabra. A növekedés 2020 után is folytatódott: 2020 és 2024 között a személyszállító gépjárművek száma 20 243-ról 21 138-ra, a természetes személy által üzemeltetett személygépkocsiké pedig 18 268-ról 18 909-re emelkedett. Az adatok alapján Nagykanizsa közlekedési rendszerében meghatározó és tovább erősödő szerepet töltenek be a természetes személyek által üzemeltetett személygépkocsik, ami a közösségi közlekedés fejlesztése, valamint a fenntartható közlekedési módok ösztönzése szempontjából is fontos kihívást jelent. Ez a tendencia összhangban áll az országos folyamatokkal is, hiszen az elmúlt években folyamatosan emelkedett az autótulajdonosok száma. A nagy számú személygépkocsi ugyan javítja a mobilitást, ugyanakkor növeli a közúti forgalmat, a parkolóhelyek iránti igényt és a környezetterhelést is.

2.1.11.6 Kerékpárút-fejlesztés

Nagykanizsa városában 2020-ban az önkormányzati kiépített járdák hossza 223,9 km-t tett ki⁸⁸, mely 2023-ra 224,2 km-re bővült. Az önkormányzati kerékpárutak, közös gyalog- és kerékpárutak hossza 22,7 km volt. Az utak által lefedett távolság a 2010–2020 időszakban jelentős növekedést mutat: kilométerszámuk több mint kétszeresére emelkedett.⁸⁹ Az önkormányzati kerékpárutak, valamint a közös gyalog- és kerékpárutak hossza 2014 és 2020 között 15,8 km-ről 22,7 km-re emelkedett. A legjelentősebb bővülés 2018 és 2019 között történt, ezt követően pedig a hálózat hossza 2024-ig változatlanul 22,7 km maradt.

⁸⁸ Forrás: www.ksh.hu

⁸⁹ Forrás: www.ksh.hu

82. ábra: Önkormányzati kerékpárút, közös gyalog- és kerékpárút hossza (km) – saját szerkesztés

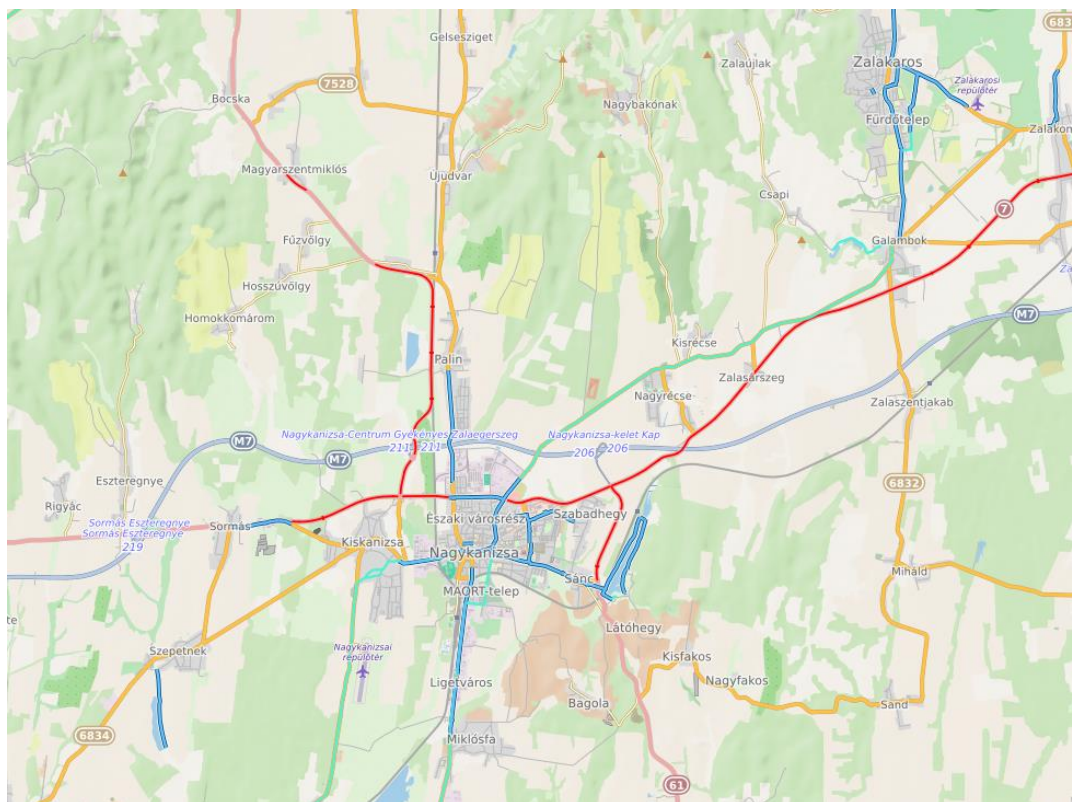
forrás:: TEIR - Saját szerkesztés

A Nagykanizsa városát érintő országos kerékpárút-törzshálózat elemei magukba foglalják a 7. Délnyugat-magyarországi kerékpárút 7.A szakaszát Budapest – Biatorbágy – Etyek – Nadap – Sukoró– Pákozd – Székesfehérvár – Balatonfőkajár – Siófok – Szántód – Balatonföldvár – Balatonlelle – Balatonboglár – Fonyód – Keszthely – Sármellék – Zalakaros – Nagykanizsa – Kaszó – Nagyatád – Berzence – (Horvátország) útvonalon.⁹⁰

A településen tervezett fejlesztések terén kiemelkedő fontossággal bír a városon belüli közlekedés esetében a megkezdett kerékpáros hálózatnak a település és régiós szempontú fejlesztése. Ehhez a Zalakaros, a Balaton irányába, a Mura, illetve Somogy megye felé kialakított kerékpáros útvonalakat szükséges összekötni Nagykanizsa jelentősebb közintézményeivel, zöldterületeivel, a Csónakázó-tóval, illetve a település lakó és pihenési célú területei összekapcsolásával. A vasútállomás esetében a P+R és B+R rendszerű parkolás bevezetése során szintén biztosítani szükséges a kerékpárok elhelyezését.⁹¹

⁹⁰ Forrás: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA, INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA, VALAMINT TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE 314/2012 (XI.8) KORMÁNYRENDELET SZERINTI MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATA

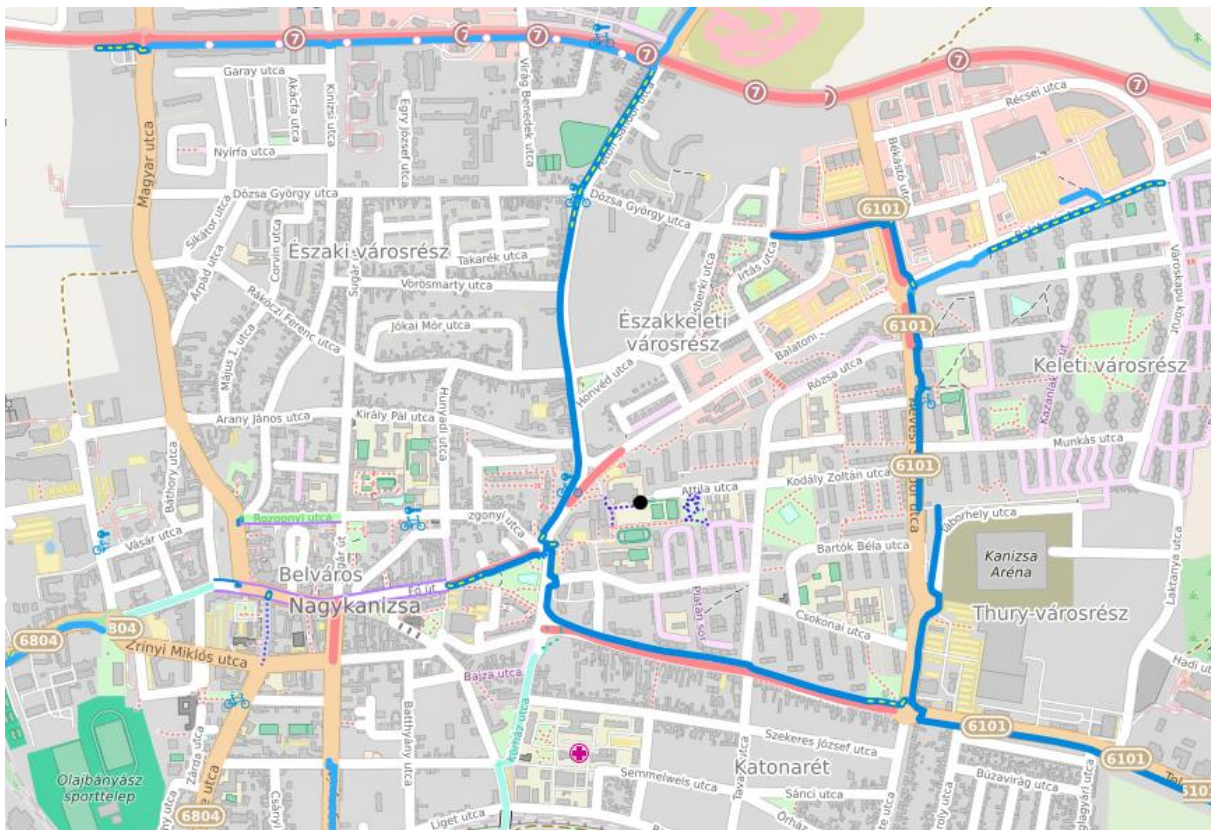
⁹¹ Forrás: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

83. ábra: Nagykanizsa térségi kerékpárhálózata (különböző fizikai kivitelezésű útvonalak kék és zöld színek jelölésében)

Forrás:

https://merretekerjek.hu/?fbclid=IwAR0jpqiKze3mBcLtbjTbRGIS3qitS0eVPADL0vrpyF6LKWVNEOTEL_iwpyw#zoom=12&lat=46.48827&lon=16.93412&scope=varosban

84. ábra: Kerékpárutak Nagykanizsa belvárosában

Forrás:

https://merretekerjek.hu/?fbclid=IwAR0jppqKZe3mBcLtbjTbRGIS3qitS0eVPADL0vrpvF6LKWVNEOTEI_iwpyw#zoom=12&lat=46.48827&lon=16.93412&scope=varosban

A településen található kerékpárutak tekintetében problémaként jelentkezik, hogy a Fő úton kiépített szakasz az Eötvös tér északi oldalán véget ér. A TOP-6.3.2-15-NA1-2016-00001 azonosítószámú "Zöld Város - Zöld Nagykanizsa" projekt keretében a Fő úti kerékpársáv és a Teleki úti kerékpárút Eötvös téren át haladó szakasza összekötésének köszönhetően ez a hiányosság megoldódott. A park déli oldalán városi sétány kialakítására került sor, így a parkon keresztül és a városi közterületen kerékpárral is megközelíthetővé vált a Deák tér.⁹²

Élhető város

A település élhető várossá alakítását a zöldfelületek számának tervezett növelése és a tehermentesítő elkerülő út mellett az is elősegíti, hogy a városban működő villamosított vasútvonalakra építve integrált elővárosi vasúti közlekedési rendszer kerül kialakításra. A rendszer hivatott összekapcsolni a város legfontosabb munkahelyi övezeteit (a Belvárost, a városközponti városrészeket és a hagyományos és

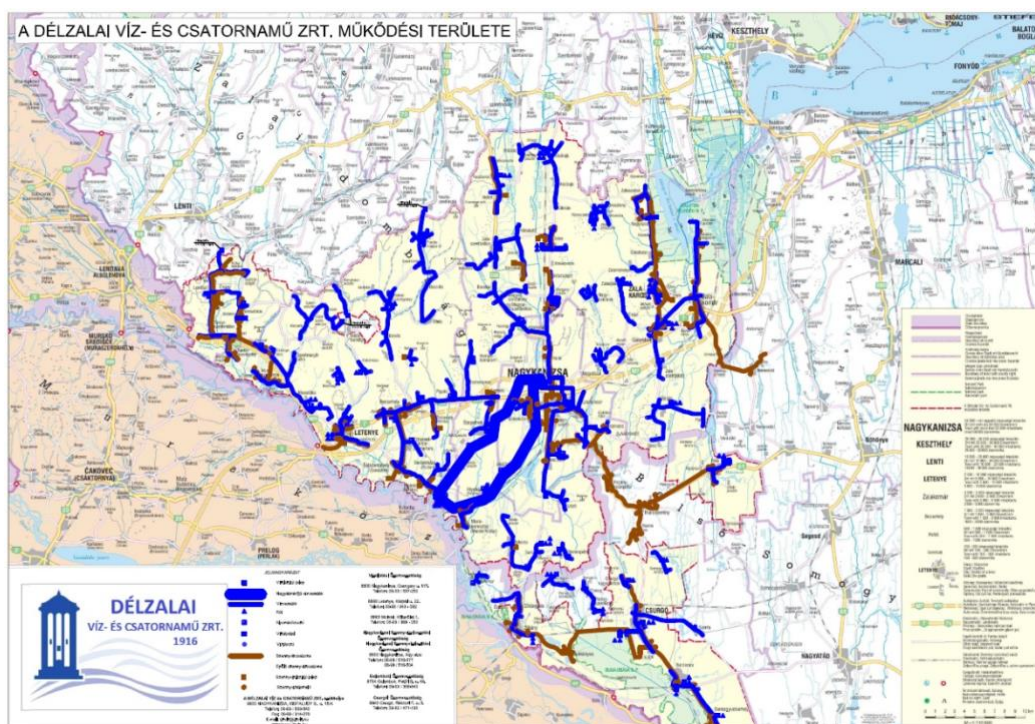
⁹² Forrás: <https://kanizsaifejlesztések.hu/projekt/zold-varos>

új ipari területeket) a funkcionális várostérség településeivel és a vasútvonalak mentén fekvő városrészekkel, kertvárosokkal, mely elősegíti a személygépkocsi-forgalom csökkenését. Az integrált közösségi közlekedési rendszer részét képező helyi érdekű vasutak és a városban kialakított kerékpárutak mellett a nulla és alacsony emissziójú közlekedési eszközök használatára épülő, városon belüli közúti közösségi közlekedési rendszer képes biztosítani, hogy a városi lakások, munkahelyek és szolgáltatások helyszínei között a lakosság nagy száma tudjon személygépkocsi nélkül energiatakarékosan közlekedni.⁹³

2.1.12 Közművesítés

2.1.12.1 Víziközművek

Nagykanizsa MJV jelenleg beépített területén a teljes közműellátás szinte mindenhol megoldott. A teljes közműellátás keretében a vezetékes ivóvíz ellátás, a közcatornás szennyvízelvezetés nyílt és zárt árokrendszerrel működik.

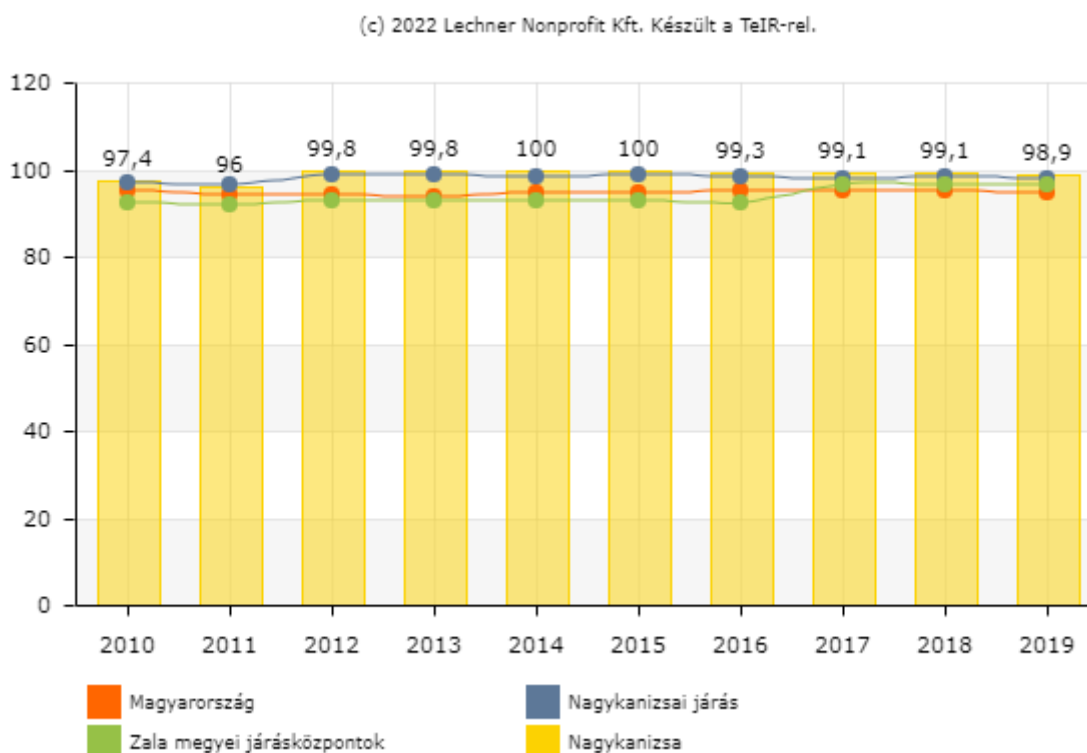
85. ábra: A Délzalai Víz- és Csatornamű működési területe
forrás: <https://dzviz.hu/>

⁹³ Forrás: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

A térképen is jól látható, hogy Zala megye déli részén Nagykanizsának van a legkiemelkedőbb vízvezeték és csatornamű kiépítettsége. A víziközművek tekintetében Nagykanizsán is a legjelentősebb cég a Délzalai Víz- és Csatornamű Zrt, amely a következő szolgáltatásokat nyújtja:

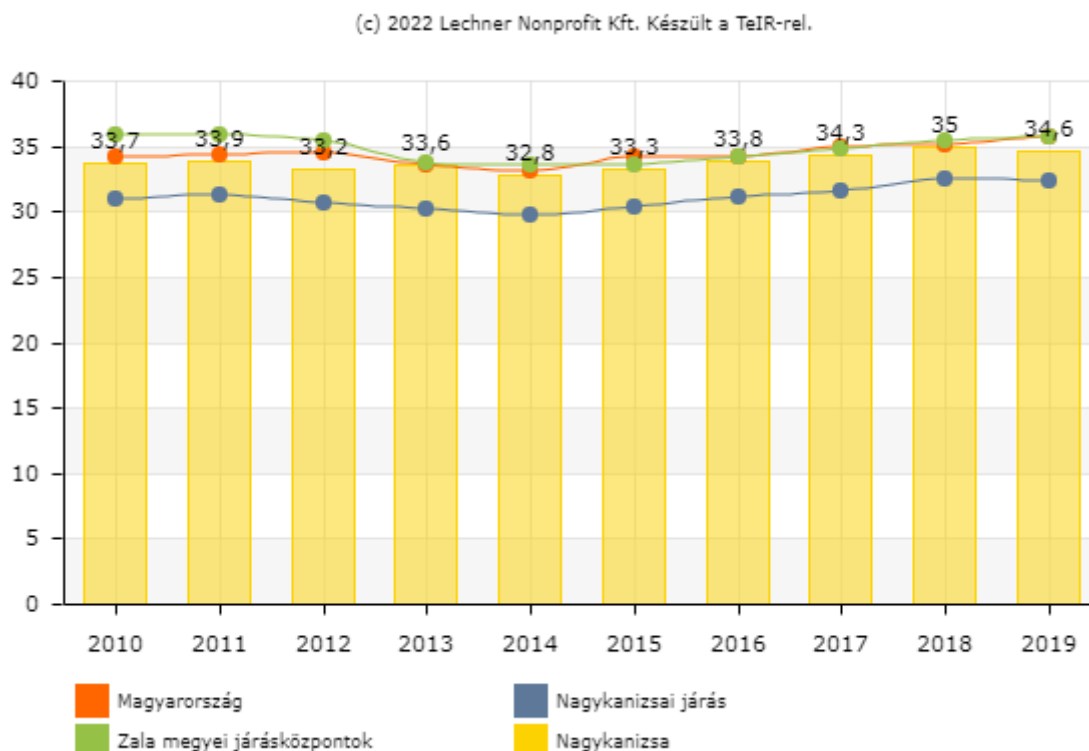
- Ivóvízellátás
- Szennyvízelvezetés és tisztítás
- Laboratóriumi vizsgálatok
- Szennyvízprojekt
- Raktáráruhá
- Vízmérő javítás, hitelesítés

Nagykanizsa víziközműveire vonatkozóan az első vizsgálandó tényezők a közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya. A város ilyen szempontból jól teljesít, hiszen 2011 óta közel 99%-os eredményt produkál. Viszonyításképp a megyeszékhely ebben a mutatószámban nem ér fel Nagykanizsához, hiszen a legfrissebb adatok szerint ott 1,5%-kal alacsonyabb volt a bekapcsolt lakások aránya.

86. ábra: Közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya Nagykanizsán
forrás: teir.hu

A második mutató a háztartásoknak szolgáltatott víz egy lakosra jutó mennyisége (1.000 m³-ben). Míg a bekötöttség Nagykanizsán mutatott kedvezőbb értéket, ám ebben a mutatóban Zalaegerszeg értékei magasabbak (38.000m³).

87. ábra: Háztartásoknak szolgáltatott víz egy lakosra jutó mennyisége (1000 m³)
forrás: teir.hu

Nagykanizsa város ivóvízellátása a Mura menti Molnári-Murai partiszűrészű vízbázisból történik. A partiszűrészű vízbázisok esetében az érintett folyók vízállása jelentős mértékben képes befolyásolni a kinyert ivóvíz minőségét, mennyiségét, mind az árvízi, mind a tartós kisvízi helyzetek esetében fennáll a szennyezőanyag-koncentráció megnövekedésének kockázata. Az éghajlatváltozás miatt egyre szélsőségesebbé váló vízjárás ugyanakkor már az elmúlt időszakban is megfigyelhető volt a Murán, a klímamodellek pedig egyértelműen e trend folytatódását valószínűsítik. Mindez azt jelenti, hogy hosszú távon fennáll a kockázata annak, hogy a Nagykanizsa ivóvízellátását jelenleg biztosító Molnári-Murai vízbázis nem lesz képes megfelelő minőségű ivóvizet szolgáltatni a város számára, a város ivóvízellátása tehát sérülékenynek tekinthető az éghajlatváltozás szempontjából.⁹⁴

Továbbá problémát jelent az ivóvízhálózat elavult műszaki állapota. A rossz állapotú acél és azbesztcement vezetékek gyakori meghibásodása ellátási zavarokat és egészségügyi kockázatokat okozhat, míg a víztornyok kedvezőtlen állapota az üzemeltetés és a vízminőség biztonságát veszélyeztetheti.

⁹⁴ NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS KLÍMASTRATÉGIÁJA 2020-2030, kitekintéssel 2050-re (2020)

Nagykanizsai szennyvízprojekt

A "Nagykanizsa agglomeráció csatornahálózat és szennyvíztisztító telep fejlesztése" projekt. Projektszám: KEOP-1.2.0/2F-2008-0004. A projekt a Nagykanizsa és térsége szennyvíz-elvezetési agglomeráció még ellátatlan területeit fedi le, amelyek közé Nagykanizsa még csatornázatlan területei (legjelentősebb eleme a Szabadhegy csatornázása), a belváros csatornahálózatának bővítése, rekonstrukciója, a nagykanizsai városi központi átemelő felújítása, valamint a környező települések: Eszteregnye, Fityeház, Rigyác, Semjénháza, Szepetnek és Bocska, Fűzvölgy, Homokkomárom, Hosszúvölgy, Magyarszerdahely, Magyarszentmiklós, Zalaszentbalázs tartoznak.

A meglevő nagykanizsai szennyvíztisztító telep a nagyon jelentős technológiai fejlesztéssel alkalmassá vált a nagyobb hatásfokú biológiai tisztításra. Ezáltal a befogadó felszíni víz, a "Dencsár-árok" és közvetve a Principális-csatorna vízminőségi állapota javulni fog. A beruházás révén minimalizálható a szennyvízkibocsátás környezetterhelő hatása.

A szerződésben foglalt konkrét adatok:

A csatornafejlesztéssel érintett települések:	13 db
Nyomóvezeték hossza kb.	63 km
Gravitációs csatorna hossza kb.	65 km
Bekötővezeték hossza kb.	35 km
Regionális átemelők száma	15 db
Házi beemelők aknák száma	57 db
Helyi átemelők száma	19 db
Felújított átemelők száma	5 db
Nagykanizsa város központi átemelőjének átépítése	1 db
Új csatornabekötések száma több, mint	3.000 db
Átépített házi-, víznyelő-, és ereszbekötés kb.	1.300 db

2.1.12.2 Energiaközművek

Nagykanizsa Megyei Jogú Város vezetése az egyik legjelentősebb fejlesztési területként gondolt és gondol is napjainkban a tudatos energiagazdálkodásra és a környezetvédelemre. A város tagja a brüsszeli központú Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségének (Covenant of Mayors), a frankfurti központú Klímaszövetségnek (Climate Alliance) továbbá a hazai Klímabarát Települések

Szövetségének is. 2013-ban a Közgyűlés elfogadta Nagykanizsa Megyei Jogú Város Fenntartható Energiával Kapcsolatos Fejlesztési Tervét (SEAP), amely 2020-ig tartó időszakra irányzott elő energiahatékonyságnövelést, illetve megújulóenergia-felhasználás bővítést célzó feladatokat, beavatkozási irányokat. Ennek megfelelően számtalan olyan fejlesztés valósult meg a városban az elmúlt években, amelyek amellet, hogy pénzügyi értelemben is előnyösnek bizonyultak, egyben hozzájárultak az üvegházhatású gázok kibocsátásának mérsékléséhez és nem utolsósorban szemléletformáló erővel is bírtak. Mindamellet a város nem rendelkezett eddig olyan átfogó jellegű stratégiai tervdokumentummal, amely áttekintést nyújtott volna arról, hogy Nagykanizsán várhatóan milyen következményekkel jár majd az éghajlatváltozás, és annak megelőzése, mérséklése, továbbá az elkerülhetetlen következményeihez való alkalmazkodás milyen feladatokat támaszt a város vezetése, lakossága, az itt működő intézmények és vállalkozások számára. Nagykanizsa MJV klímastratégiája e kihívásnak kíván megfelelni.⁹⁵

Nagykanizsa üvegházhatású gáz kibocsátásának belső megoszlásáról szóló tanulmányokat vizsgálva megállapítható, hogy a két fő kibocsátó szektor – az ipar és a lakóépületek üzemeltetése – közel azonos, nagyságrendileg 30%-os részesedéssel bír. Mennyiségben ezt követi a közlekedési ágazat kibocsátása (az összes kibocsátás 18 %-ával), amelyen belül szembetűnő az egyéni motorizált közlekedés meghatározó részesedése. A köz- és magánintézményeket, továbbá a közvilágítást is magában foglaló szolgáltató szektor szintén jelentős üvegházhatású gázemisszióval jár, a város teljes kibocsátásának 14 %-a ezen intézmények földgáz- és villamosenergia-fogyasztására vezethető vissza. A mezőgazdaság, továbbá a hulladékgazdálkodás és szennyvízkezelés összesített kibocsátása ugyan messze elmarad az előzőekben felsorolt szektoré mögött, ám abszolút értékben kifejezve így is jelentős mennyiséget tesznek ki.

A városvezetés célja, hogy Nagykanizsa 2050-re az ország délnyugati kapuja legyen, egy olyan dekarbonizált ipari, logisztikai és szolgáltató központja, mely eredményesen alkalmazza a környezetvédelmi megoldásokat.

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata egy igen részletes és alaposan kidolgozott klímastratégiát tett közzé, mely főként a 2020-2030 közötti időszakra vonatkozik, azonban a számos hosszútávú kitekintést is találhatunk benne 2050-re. A jövőkép eléréséhez a kiadott klímastratégia 3 fő célt fogalmaz meg, melyeket tovább rendszerez kisebb célokba. Az itt megfogalmazott elérendő célokhoz 41 db konkrét intézkedést nevesít a dokumentum.

⁹⁵ NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS KLÍMASTRATÉGIÁJA 2020-2030, kitekintéssel 2050-re

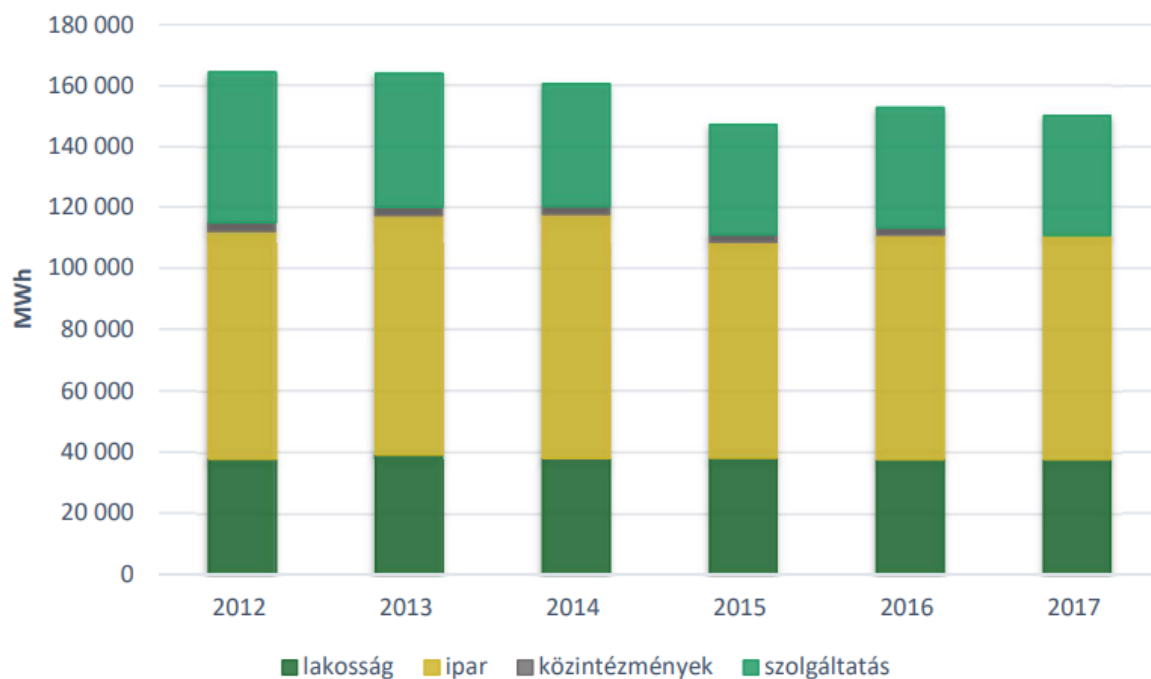
Klímastratégiai célok

1. **Átfogó mitigációs cél:** Éves üvegházhatású gáz kibocsátás csökkentése, 2030-ra a 2017-es bázisértékhez képest 13%-kal, 2050-re a 2017-es értékhez képest 46%-kal.
 - a. Az energiafelhasználásra visszavezethető kibocsátások 16%-os csökkentése 2030-ig a 2017-ös szinthez képest
 - b. A közlekedésből származó kibocsátások 2030-ban ne haladják meg a 2017-es szintet
 - c. A mezőgazdaságból származó kibocsátások 7%-os csökkentése 2030-ig a 2017-ös szinthez képest
 - d. A szennyvízszektort is magában foglaló hulladékgazdálkodásból származó kibocsátások 7%-os csökkentése 2030-ig a 2017-ös szinthez képest
 - e. Erdő- és zöldterületek védelme és megtartása, a spontán erdősülő területek erdőművelés alá vonása a CO₂-nyelő kapacitás fenntartása érdekében.
2. **Átfogó adaptációs cél:** Az éghajlatváltozással szemben érzékeny ágazatok alkalmazkodóképességének erősítése és felkészülésének elősegítése
 - a. Az épületek, közcélú infrastruktúrahálózatok felújításának, rendszeres karbantartásának következtében ezek időjárási okokra visszavezethető károsodásának megelőzése
 - b. Természetközeli élőhelyek fennmaradásának elősegítése, a természeti erőforrások megőrzését érvényesítő növénytermesztés (köztük háztáji kertészet) változó éghajlati feltételekhez igazítása
 - c. Éghajlatváltozás közegészségügyi kockázatainak mérséklése településtervezési, -üzemeltetési eszközökkel, valamint a szociális és egészségügyi intézményrendszer közreműködésével
 - d. Éghajlatváltozás által veszélyeztetett helyi természeti értékek állapotának megőrzése a változó éghajlati feltételek mellett
 - e. Éghajlatváltozás által veszélyeztetett helyi építészeti értékek állapotának megőrzése a változó éghajlati feltételek mellett
 - f. Éghajlatváltozás által veszélyeztetett agrár-értékek és helyi szabadtéri rendezvények sérülékenységeinek csökkentése a változó éghajlati feltételek mellett.

3. **Átfogó szemléletformálási cél:** A klímaváltozás mérséklését és ahhoz való alkalmazkodást szolgáló egyéni és közösségi cselekvési lehetőségek széleskörű megismerését biztosító feltételek megteremtése
- a. A lakosság éghajlatváltozással, különösen annak mérséklésével, és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos ismereteinek bővítése;
 - b. Helyi együttműködési rendszerek kialakítása a helyi közigazgatási, civil és gazdasági szervezetek részvételével az éghajlatváltozással kapcsolatos feladatok eredményes és hatékony végrehajtása érdekében.

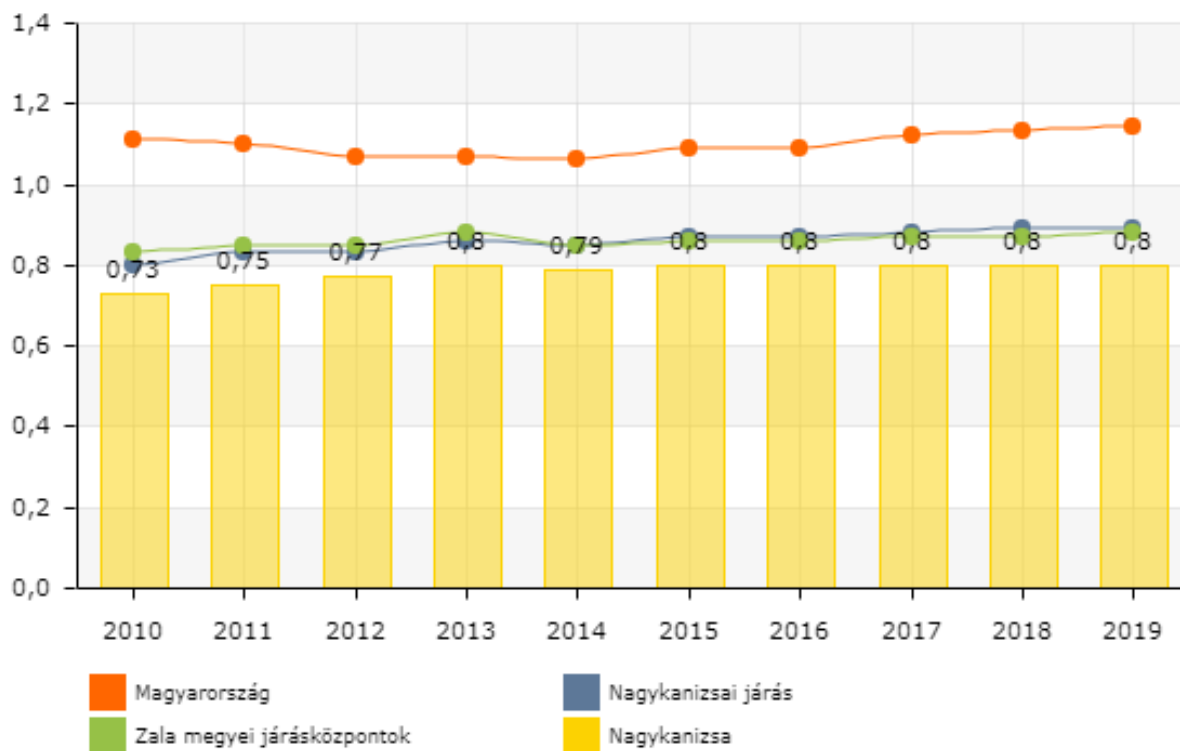
Nagykanizsa villamosenergia és földgáz-felhasználása

Nagykanizsa Megyei Jogú Város villamosenergia-felhasználása az elmúlt években kisebb ingadozásokkal enyhén csökkenő tendenciát mutat, az áramfogyasztás mértéke a 2012-i évi 167 GWh/évről 2018-ra 151 GWh/évre mérséklődött. A villamosenergia-felhasználáson belül három dominás fogyasztói csoport azonosítható. A legnagyobb villamosenergia-felhasználónak az ipar bizonyul, a városban felhasznált összes áram közel felét (2017-ben: 47%) ez az ágazat hasznosítja. A 2017-ben szolgáltatott összes villamos-energia nagyjából negyedét a Központ Statisztikai Hivatal által „egyéb” kategóriába sorolt áramfelhasználók hasznosítják. E kategóriába döntően a különböző szolgáltatások tartoznak, ezek részesedését (25%) a kommunális célú felhasználásokéval (1,6%), továbbá a közvilágításával (1,5%) összegezve megállapítható, hogy a széles értelemben vett szolgáltató szektor a város villamosenergia-felhasználásának bő negyedéért (28%) felelős. A lakosság részesedése a város áramfelhasználásából nagyságrendileg megegyezik a szolgáltató szektoréval, a villamosenergia-fogyasztás 25%-áért a háztartások felelősek.

88. ábra: Szolgáltatott villamosenergia felhasználásának alakulása főbb fogyasztói csoportok
forrás: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS KLÍMASTRATÉGIÁJA 2020-2030

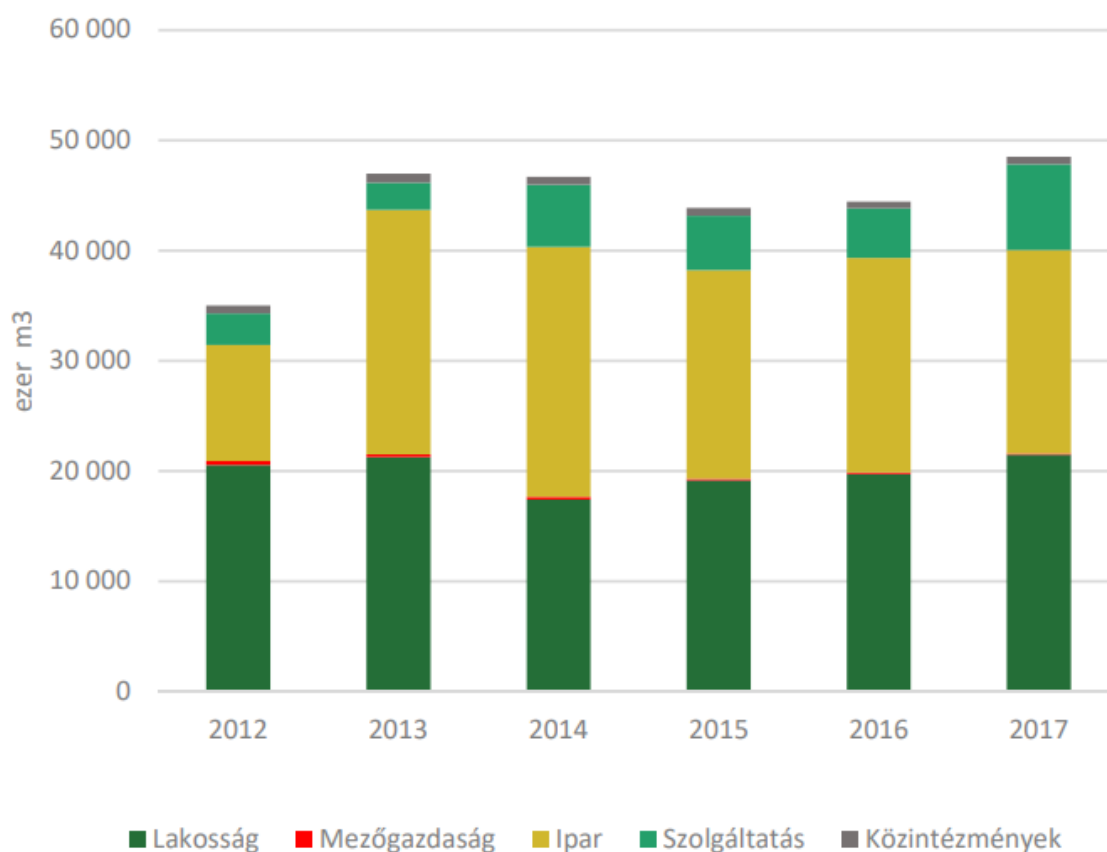
(c) 2022 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

89. ábra: Egy lakosra jutó háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége (1000 kWh)
forrás: teir.hu

Nagykanizsa Megyei Jogú Város földgázfelhasználása 2013 óta – éves ingadozásokat mutatva ugyan – de jórészt stagnáló tendenciát mutat, annak mértéke éves szinten nagyságrendileg 46 millió m³ körül

alakul. Az áramfogyasztástól eltérően a földgáz esetében a lakosság minősül a legnagyobb felhasználói csoportnak, a városban hasznosított összes földgáz közel felét (2017-ben: 44%) a háztartásokban használják fel, döntően épületfűtési és használati melegvíz-előállításra, illetve kisebb részben főzési és egyéb célokra. Az ipar által – részben létesítmény-üzemeltetési célokra, részben technológiai folyamatok során – hasznosított földgáz a város teljes földgáz-felhasználásának 38%-át teszi ki, ezáltal ez az ágazat minősül a második legjelentősebb földgázfogyasztói csoportnak a településen. A köz- és magánszféra által nyújtott szolgáltatásokra egyaránt kiterjedő szolgáltató szektor földgázfogyasztásban betöltött részesedése (16%) messze elmarad mind a lakosságtól, mind az iparétól, ugyanakkor az évente felhasznált földgáz (2017-ben: 8,4 millió m³) így is jelentős szerepet tölt be a város üvegházhatású gáz kibocsátásában. Végül a mezőgazdaság földgázfelhasználása a felsorolt ágazatokéhoz képest Nagykanizsa esetében elhanyagolhatónak tekinthető.

90. ábra: Szolgáltatott földgáz mennyiségének megoszlása főbb felhasználói csoportok szerint
forrás: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS KLÍMASTRATÉGIÁJA 2020-2030

2.1.12.3 Hulladékgazdálkodás és szennyvízelvezetés

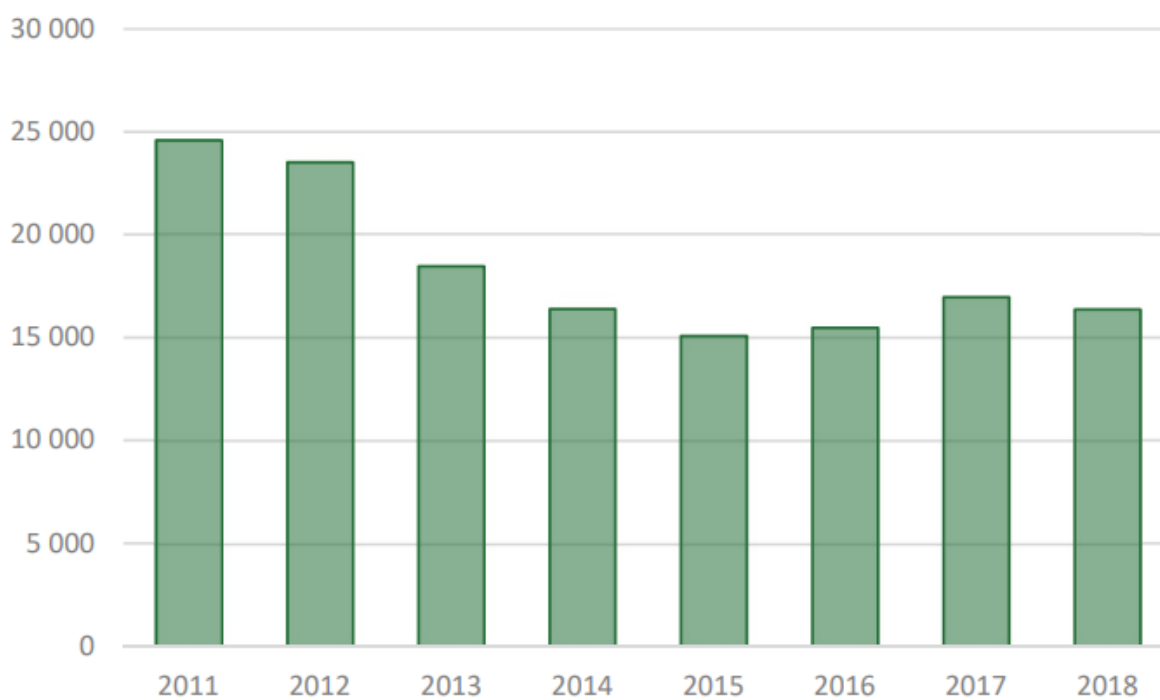
Az ÜHG leltárban figyelembe vett ágazatok közül a szennyvízkezelést is magában foglaló hulladékgazdálkodás az egyik legkisebb üvegházhatású gáz kibocsátónak minősül Nagykanizsán, az összes emisszió mindössze 6 %-át kitevő részesedéssel. Az ágazat kibocsátása részben a népesség

nagyságától, részben a hulladékgazdálkodási és szennyvízelvezetési és -kezelési infrastruktúra kiépítettségnek, fejlettségének állapotától függ. A lerakott települési hulladék esetében metán kibocsátással lehet számolni, szennyvízkezelés vonatkozásában pedig metán és dinitrogén-oxid kibocsátással szükséges kalkulálni. A kibocsátások mindkét esetben széndioxid egyenértékre kerülnek átszámításra. A hulladékgazdálkodáson belül az üvegházhatású gázok kibocsátása szempontjából mindenekelőtt a lerakott települési hulladék mennyisége játszik döntő szerepet, amelynek az évtized elejére jellemző egyértelműen csökkenő trendje 2015-ben megállt Nagykanizsán. A keletkező hulladékok ártalmatlanítása döntően a Nagykanizsa-Bagola kommunális szilárd hulladéklerakón történik, amelynek bővítése a klímastratégia készítésnek idején halaszthatatlannak tekinthető, az ahhoz szükséges előkészítő munkálatok folyamatban vannak. A keletkező hulladékok anyagukban történő újrahasznosításának volumenét a mindenkori piaci körülmények messzemenően determinálják, azok azonban egyre kevésbé ösztönözték a hulladékok anyagában történő hasznosításának bővülését.

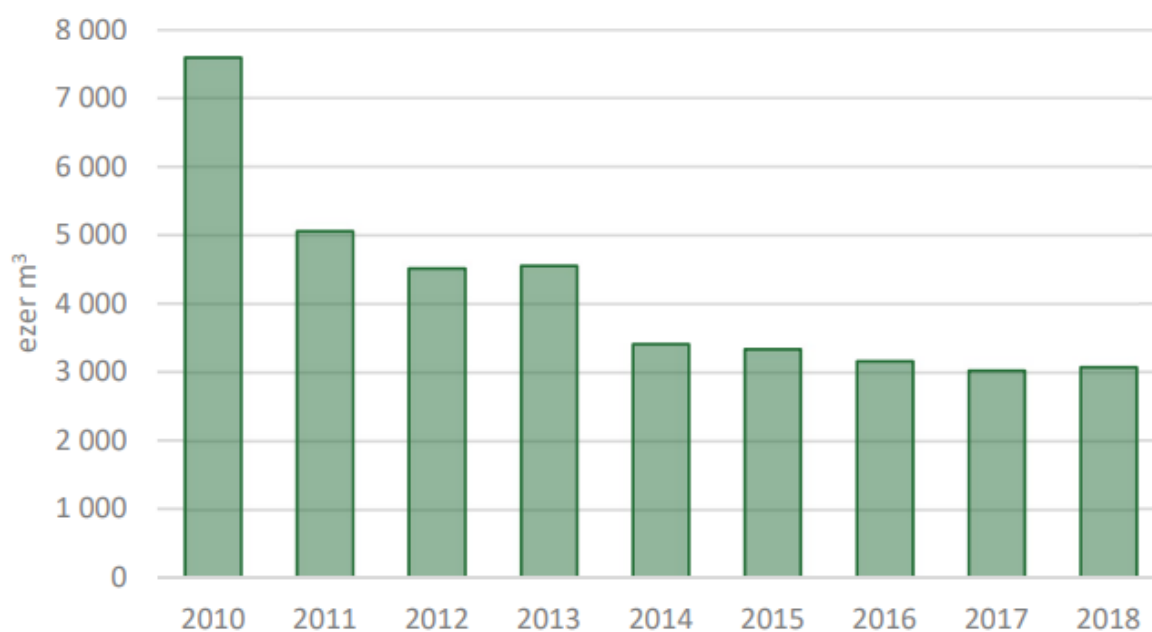
A szennyvízelvezetés és -kezelés ugyan a hulladékgazdálkodásnál kisebb, de még mindig jelentős mértékben járul hozzá a város üvegházhatású gáz kibocsátásához (2017-ben: 1754 tonna CO₂ eq). Ebből a szempontból mindenekelőtt a keletkező szennyvíz mennyiségének csökkenése kívánatos, ezért mindenképpen kedvező fejlemény, hogy az elmúlt évek adatai alapján Nagykanizsán csökkenő tendencia rajzolódik ki a közcatornán elvezetett szennyvíz-mennyiségében. A közcatornán elvezetett szennyvizek, beleértve az intézményi, az ipari, a saját kutas vízellátásból és az egyéb szennyvízkibocsátásokból származó szennyvizeket, valamint az egyesített szennyvízelvezető rendszereken elvezetett csapadékvíz mennyiségét is, együtt évente átlagosan 3 millió m³ -t tettek ki a 2010-es évtized második felében.

Fontos még megemlíteni a csapadékvíz-elvezető rendszert is, melynek állapota és kiépítettsége több területen is fejlesztést igényel. A csapadékvíz-elvezető árkok részleges hiánya, karbantartási problémái, valamint a nagy intenzitású csapadékesemények (sok esetben nem megfelelő kapacitás) növelik a belterületi elöntések és a hálózati túlterhelések kockázatát. A jövőbeni fejlesztések során ezért az elvezetés biztonságának javítása mellett egyre nagyobb figyelmet kell fordítani a csapadékvíz helyben tartására és hasznosítására is, például áteresztő burkolatok, esőkertek és záportározók

alkalmazásával.

91. ábra: Műszaki védelemmel ellátott lerakókban elhelyezett települési hulladék mennyisége, 2011-2018
forrás: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS KLÍMASTRATÉGIÁJA 2020-2030

92. ábra: Közcsatornán elvezetett szennyvíz mennyiségének alakulása, 2010-2018
forrás: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS KLÍMASTRATÉGIÁJA 2020-2030

Ágazat/fejlesztési terület	S Erősség	W Gyengeség	O Lehetőség	T Veszély
Hulladékgazdálkodás	- a törvényi előírásoknak megfelelő szelektív hulladékbegyűjtés; - depóniagáz-hasznosító erőmű megléte	- a helyi hulladéklerakó kapacitásai szűkösek; - gépjármű-állomány elavult; - a kommunális hulladék jelentős részben tartalmaz szerves hulladékot	- hulladékbegyűjtő járművek útvonalának optimalizálása; - hulladékképződés megelőzésére fókuszáló szemléletformálás; - központi komposztáló létesítése; - házi komposztálás ösztönzése; - ételmaradékok arányának csökkentése a háztartási vegyes hulladékon belül;	- jövedelmi szint emelkedésével járó bővülő fogyasztás növekvő hulladékmennyiséghez vezet - a szelektíven begyűjtött hulladékok piaca beszűkül; - hagyományos háztartási gazdálkodás visszaszorulása miatt a keletkező szerves hulladékok mennyiségének növekedése
Energiagazdálkodás, ipar, építmények	- építénergetikai korszerűsítések a köz- és magánszektorban; - megújulóenergia-felhasználásra irányuló önkormányzati és lakossági fejlesztések a közelmúltban; - felszínmozgásos terület nem található a városban; - a városi épületállomány legnagyobb része kevésbé érzékeny a szélsőséges időjárási eseményekre	- megújuló energiaforrások felhasználásának összességben nem elterjedt volta a lakosság körében - szilárd fűtőanyagok (tűzifa, szén) hasznosítása nem korszerű tüzelőberendezésekben;	- megújuló energiaforrások további felhasználása; - épületek energetikai korszerűsítésének folytatása; - smart megoldások alkalmazása az épületüzemeltetésben; - villamosenergia-elosztó hálózat műszaki állapotának felmérése, karbantartása - a nyári hővédelem fokozott érvényesítésének ösztönzése, nem energiaigényes módszerekkel (árnyékolás, tájolás, zöldfal-zöldtető);	- várható növekvő életszínvonal következtében növekvő áramfogyasztás - a nyári átlaghőmérséklet és hőhullám-gyakoriság emelkedése által kiváltott többlet villamosenergia-igény - a viharok gyakoriságának várható fokozódása következtében nő a villamosenergia-elosztó hálózat és az épületállomány károsodásának bekövetkezési valószínűsége

93. ábra: Nagykanizsa SWOT analízis hulladékgazdálkodás és energiafelhasználás szempontjából
forrás: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS KLÍMASTRATÉGIÁJA 2020-2030

2.2 Területi lehatárolás

2.2.1 A várostérség lehatárolása, bemutatása (szöveges, térképes és táblázatos feldolgozás)

	tényező	város szerepe	települések köre	települések száma és/vagy felsorolása
A.) Kötött	közigazgatási egység	megyeszékhely	megye települései	Zala megye települései (258 települési önkormányzat)
		járasközpont	járás települései	Nagykanizsai járás települései (49 települési önkormányzat)
	körjegyzőség léte	körjegyzőségi központ	a körjegyzőségéhez tartozó települések	
B.) Rugalmas	agglomerálódás	agglomerációs központ	azon települések köre, ahová a városból jellemzően kiköltöznek a helyi lakosok, akik munkavégzés és szolgáltatások igénybevétele céljából továbbra is a városhoz kötődnek	Nagykanizsa MJV
	foglalkoztatás	vonzásközpont ⁹⁶	az adott városba irányuló munkavégzési célú ingázás kibocsátó településeinek köre	Nagykanizsa MJV
	funkcionális	szolgáltató központ	a város által nyújtott alap, és közép-szintű köz- és piaci szolgáltatásokat napi szinten igénybe vevő térségi lakosok települései	Nagykanizsa MJV
		szolgáltatói hálózati központok (nem szükségszerűen)	bizonyos térségi szinten szervezett (köz) szolgáltatásokban résztvevő települések köre (társulások pl. szociális gondozás, idősellátás, családsegítés, orvosi ügyelet stb.)	Nagykanizsa MJV
	fejlesztési cél alapon	a térségi fejlesztéseket koordináló önkormányzat (nem feltétlen, hiszen ágazatonként eltérő lehet a központ pl. szennyvízkezelés)	közmű, turisztikai fejlesztések és szolgáltatások, beszállítói hálózatok (jellemzően csak az agráriumban, hagyományos város-vidék kapcsolat-rendszer)	

⁹⁶ Javasolt forrás: KSH Munkaerőpiaci körzetek Magyarországon c. tanulmány (2017)

2.3 Helyzetértékelés, szintézis

2.3.1 Prosperáló város

Szakági területek	Értékelési szempontok
A város, várostérség gazdasága	P1: Térségi gazdasági és innovációs ökoszisztéma jellemzői (ágazati együttműködések, térségi hálózatosodás, kulcsszereplők jelenléte, innovációteremtés, innovációterjedés) A városban jegyzett és működő vállalkozások száma 2019-ig növekedett, azonban 2020-ra ez a tendencia lecsökkent. Nagykanizsa tekintetében nemzetgazdasági ágakat figyelembe véve a legfőbb terület még mindig a mezőgazdaság. Az utóbbi években elindult ipari fejlesztések kapcsán azonban fejlődésnek indult a könnyűipar, gépipar és építőipar is. Fontos megjegyezni, hogy még így is jóval az országos átlag alatt realizálódik az egy főre jutó ipari termelés mind Zala megye, mind Nagykanizsa tekintetében. Foglalkoztatottság szempontjából a tercier szektor indult növekedésnek. Tudástranszfer szempontjából nem elhanyagolható a helyi egyetem megléte, azonban tovább javítaná a helyzetet a vállalatok kooperálása, ami jelen helyzetben nem minden esetben történik meg.
	P2: A humán erőforrás jellemzői és azok viszonya a helyi gazdaság igényeihez: Nagykanizsa népességére az előregedés a jellemző. A csökkenő lakosságszám, a negatív vándorlási egyenleg a lakosság korösszetételére is kedvezőtlen hatást gyakorol, ami foglalkoztatási szempontból hátrányosan érinti a város gazdasági folyamatait. A felsőfokú végzettségű fiatalok elvándorlása magasszámú, ez a munkaképes korúak számának csökkenését okozza, mely negatív tendencia az időskorúak számához viszonyítva növekvő terhet jelent a jövőben a szociális szolgáltatások költségeinek előteremtésének vonatkozásában, valamint foglalkoztatási szempontból is kihívást jelent Nagykanizsa gazdasági szereplői számára. Az álláskereső korosztályi arányai között nincs túl nagy eltérés, az iskolázottsági szint azonban jelentősen befolyásolhatja a foglalkoztatási rátákat. Megfigyelhető Zalaegerszeg és Nagykanizsa között egy ellentétes irányú szakképzettséghez kötött vándorlás munkavállalás kapcsán. Nagykanizsára főleg szakképzett munkások érkeznek, míg Zalaegerszeg viszonylag jól képes beintegrálni a felsőfokú végzettséggel rendelkező „értelmiséget”. Nagykanizsa szempontjából a jövőben mindenképpen életbevágó feladat lehet olyan munkahelyek létrehozása, melyek képesek elhelyezni a felsőoktatásból elballagott fiatal felnőtteket is.
	P3: Gazdasági igényeken alapuló humán infrastruktúra, oktatási-nevelési intézményrendszer jelenléte: A gazdaság fejlesztésében a szakképzett, magasán kvalifikált munkaerő rendelkezésre állása kulcsfontosságú. A Pannon Egyetem Nagykanizsa és a helyi vállalkozók közötti duális oktatásban történő együttműködésének célja a szakmát tanuló diákok gyakorlati tudásának erősítése, munkatapasztalat megszerzésének elősegítése. A helyi vállalkozások és a szakképzésben résztvevő oktatási intézmények együttműködése a gyakornoki programokon és duális képzéseken túl a tananyag összeállításában fontos szerepet játszhat. Nagykanizsán a 2019. évi adatok alapján 7 középfokú oktatási intézmény működött, melyből négy a szakképzésben érdekelt. Fontos azonban kiemelni, hogy a városban három gimnázium is üzemel, ahonnan magas aránnyal jelentkezik felsőoktatási képzésre a diákok és gyakran a helyi egyetem a célpont. Éppen ezért roppant fontos az olyan munkahelyek létrehozása, amelyek képesek segíteni duális képzéssel a tanulók szakmai potenciálját, ezzel csökkentve az elvándorlási arányt.
	P4: Gazdasági szereplők tőkeereje (magánberuházások alakulása): Egy város életében nagyon fontos mind a belföldi mind a külföldi tőkevonzó képesség. Ehhez azonban olyan pozitív körülményeket kell biztosítani, amely a földrajzi elhelyezkedés mellett vonzó a befektetők, munkavállalók vagy a háztartások számára.

Szakági területek	Értékelési szempontok
	Különböző szereplőknek különböző fejlesztések megvalósulása jelenthet előnyt. Legnagyobb tőkeereje a hazai, de még inkább a külföldi vállalkozásoknak van, ezért elsősorban az ő bevonásuk az elsődleges feladat gazdasági szempontból, mivel az ilyen vállalkozások nagyban hozzájárulhatnak a város fejlesztéséhez. Nagykanizsa város tekintetében az egyik legnagyobb beruházás az új ipari park alapjainak lerakása volt. Érdekes azonban, hogy a városban a legnagyobb cégek és a legnagyobb beruházások is külföldi eredetűek. Ez veszélyt jelent a város gazdaságára, mivel így nagyon ki van szolgáltatva a külföldi tőkének, továbbá az itthon megtermelt nyereség is könnyen külföldre áramolhat, ami nem segíti a város fejlődését. Összességében kijelenthető, hogy Nagykanizsa a kiváló demográfiai helyzete ellenére nem annyira vonzó terület, mint az elvárt lenne. Az adók csökkentése vagy elengedése ideális megoldás lenne, azonban a kevés adófizetőre való tekintettel ezt a város nem tudja jelenleg kivitelezni. P5: A helyi gazdaság ágazati szerkezete (vállalkozások ágazati megoszlása) Az elmúlt években a regisztrált és a működő vállalkozások száma is stagnált (ideértve egy egyéni vállalkozásokat, bt-eket és kft-eket). Ez a jelenség is arra utal, hogy jelen formájában Nagykanizsa nem egy vonzó célterület befektetési szempontból. A vállalkozások nemzetgazdasági ág szerinti megoszlását vizsgálva látható, hogy a településen működő vállalkozások több mint 25%-a mezőgazdasághoz köthető tevékenységet folytat. Ezen kívül a legkedveltebb helyi területek az ingatlanügyek, szakmai, műszaki tevékenység, gépjárműgyártás, vendéglátás. A Forbes 2018-as kiadása alapján a 100 legnagyobb Zala megyei központú cég közül 16 volt nagykanizsai. A működő vállalkozások 95%-a mikro vagy kisvállalkozás. Nagykanizsa tekintetében fontos lenne, hogy minél inkább az ipar felé orientálódjon a város, mivel a mezőgazdasági vállalkozások zömével jóval kevesebb nyereséghányadot tudnak realizálni. P6: A helyi gazdasági infrastruktúra helyzete (kereslet-kínálat, közművesítettség, ipari parkok, iparterületek jellemzői): Nagykanizsa demográfiai helyzete és infrastruktúrája kiemelkedő a régióban. Az M7-es autópálya és a horvát, szlovén határhoz való közelsége miatt kifejezetten kedvező desztináció lehetne a befektetőknek. A város ipari parkja közvetlen autópálya kapcsolattal rendelkezik, ami nagyban hozzájárul a logisztika átfutási idejének csökkenéséhez. Mindemellett a város vasúti központ volt egykor, ezért kiterjedt vasútvonalakkal is rendelkezik. A vasút további fejlődését egy cseh fejlesztés garantálja, melynek székhelye Nagykanizsa lesz és egy közel 60 milliárd forintnyi beruházás fog megvalósulni. A már meglévő ipari park mellett 2022-ben elindult az újabb ipari park kiépítése, mely előreláthatólag 2022 végére fog elkészülni. Összességében Nagykanizsa ipari és infrastrukturális kiépítettsége megfelelő a gazdasági szintjéhez, azonban még nem tud a városvezetés olyan intézkedéseket és kedvezményeket garantálni a befektetőknek, hogy áttegyék termelésük székhelyét a városba.
A város, várostérség szolgáltatási mixe	P7: A helyi gazdaságot kiszolgáló szolgáltatási mix jelenléte (fejlett üzleti szolgáltatások elérhetősége, a munkavállalók gyerekei számára bölcsőde/óvoda stb.): A település egy kiemelt célja a prosperáló gazdaságfejlesztés, amelynek fontos része, hogy a városban egy olyan környezet jöjjön létre, amely a helyi gazdasági szereplők igényeit képes kielégíteni. A városban 16 óvoda és 2 bölcsőde működik. K+F tekintetében kiemelkedő szerepe van a kihelyezett egyetemnek, melynek közreműködésével egy igen jelentős program indult el. A körkörös gazdaság kiépítésével, technológiai újításainak kifejlesztésével Nagykanizsa lehet a magyar fenntarthatóság fővárosa. A város közszolgáltatási rendszere teljes mértékben kiépített és képes ellátni a működésből adódó kötelezettségeket.
	P8: Önkormányzat településfejlesztési forrásainak összetétele, s az elmúlt 5 év tendenciái a saját forrás és a támogatások megoszlását is vizsgálva:

Szakági területek	Értékelési szempontok
Az önkormányzat(ok) gazdálkodása	A Nagykanizsai Önkormányzat 2021-es bevételei elmaradnak az előző években realizálthoz képest, azonban ennek egyik fő oka a COVID-19 vírus volt. Bevételei közül legjelentősebben a felhalmozási bevételek növekedtek meg, viszont csökkent mind a működési célú mind a közhatalmi bevételek. Kiadásügyileg a legjelentősebben a beruházási kiadások csökkentek, míg a dologi kiadások nőttek. Az önkormányzat városfejlesztési programjainak forrása számottevően külföldi eredetű (Európai Unió). P9: Önkormányzati település- és gazdaságfejlesztési együttműködések bemutatása: Nagykanizsán 359 civil szervezet található, melyek az Önkormányzattal együttműködve nagy szerepet játszanak a város gazdasági és társadalmi életének fellendítésében. A városban a magyaron kívül Horvát, Német és Roma Önkormányzatok működnek melyeknek szerepe nem csak a belföldi, lokális ügyekben jelentős, hanem a külföldi kapcsolatok erősítésében is. Mindezek mellett Nagykanizsa MJV Önkormányzatának egyik legfontosabb együttműködése Zala Megyei Önkormányzatával történt a „Zalai foglalkoztatásai-gazdaságfejlesztési együttműködés” program keretein belül valósult meg.

2.3.2 Zöldülő város

Szakági területek	Értékelési szempontok
A város, várostárség szolgáltatási mixe	Z1: Zöld hálózatok és zöld szolgáltatások térségi kiterjedése: energiatermelés és tárolás kiépítettsége, körforgásos gazdaság jelenléte, a városban elérhető éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodást ösztönző tevékenységek bemutatása: Nagykanizsán a napfénytartam éves összege átlagosan 1800-1900 óra között alakul, ami jelentős részben elegendő lenne a fűtés és a használati melegvíz előállításához. Rendelkezésre áll továbbá szélenergia hasznosítás, illetve a föld geotermikus energiája is. A lakossági kérdőívek kiértékelése szerint a város lakosságának alig 5%-a okos otthonban él, korszerű, környezetbarát megújuló energiafelhasználással (földhő, napenergia), melyből megállapítható a növekvő tendenciájú környezettudatos energiafelhasználás. Az intézményi kérdőívek válaszaiból kapott eredmény alapján azok egy része megújuló energiaforrással (napelemes rendszerrel) fedezi energiaszükségletét. Nagykanizsán megvalósult és tervezett (pl. sport és rendezvényközpont, uszoda stb.) beruházások már a kor igényeinek megfelelő energiahasznosítással kerül megvalósításra, A település fenntartható működését 500 kWp teljesítményű napelem park is elősegíti. A városban elérhető energiaszolgáltatók modern, energiahatékony technológiai megoldásokat valósítottak meg, így Nagykanizsa lakosai számára is rendelkezésre áll az okosmérés és az okos hálózat használatának lehetősége. A helyieknek ezáltal módjukban áll változtatni felhasználói szokásaikon, a tudatos energiafelhasználás révén csökkenthetik energiadíj számlájukat és hozzájárulhat az üvegházhatás visszaszorításához.
A város, várostárség gazdasága	Z2: Városi és várostárségi gazdasági vállalkozások környezetre gyakorolt hatásai (légszennyezés, talajszennyezés, zaj, szag, teherforgalom stb.) Egyes elemek környezeti terhelési értéke, környezetvédelmi intézkedések A város talaját főként ipari tevékenység veszélyezteti, mely jelentős terhelést jelent a szabálytalanul elhelyezett hulladékok okozta szennyezések, mind szilárd, mind folyékony kommunális és veszélyes hulladék formájában. Nagykanizsa levegőszennyező forrásainak, különösen az üvegházhatású gáz kibocsátásának belső megoszlásáért a két fő kibocsátó szektor, az ipar és a lakóépületek üzemeltetése közel azonos, 30-30%-os részesedéssel felelős. Mennyiségében ezt követi a közlekedési ágazat kibocsátása (18 %). További jelentős előidéző a mezőgazdaság, a hulladékgazdálkodás és a szennyvízkezelés. Az

Szakági területek	Értékelési szempontok
	üvegházhatású gáz kibocsátási leltárban meghatározott nagyipari kibocsátások kategóriába az eddigiekben csupán a Tungsram Operations Kft. származó emisszió tartozott. A város közigazgatási területén fekvő erdők és a városi zöldterületek nagy mennyiségű légköri szén-dioxid elnyelése részben ellensúlyozni tudja a város üvegházhatású gáz emisszióját. A közlekedési zajterhelés vonatkozásában a térség közúti közlekedésének zajkibocsátása számottevő, miután három főközlekedési út (a 7-es, a 61-es és a 74-es számú főútvonal) itt találkozik, a települési környezetet így elsősorban a közúti közlekedésből eredő zajkibocsátás terheli. A kialakult zajterhelés megoldása a települést elkerülő utak építése és a belváros rehabilitációja lehet, mely nagy mértékben hozzájárul az utak tehermentesítéséhez.
Az önkormányzat(ok) gazdálkodása	Z3: önkormányzat és intézményeinek energiagazdálkodása (Önkormányzati ingatlan állomány energia tanúsítványa, megvalósult energetikai fejlesztések), Településüzemeltetés: energiahatékonyságot támogató intézkedések bemutatása Nagykanizsán a Terület és Településfejlesztési Operatív Program keretében több energetikai fejlesztést is magában foglaló projekt van kivitelezésben. A program keretein belül például megvalósul az Önkormányzati lakások energetikai korszerűsítése, de nem maradnak ki a fejlesztés alól az óvodák és a bölcsődék sem. 2013-ban a Közgyűlés elfogadta Nagykanizsa Megyei Jogú Város Fenntartható Energiával Kapcsolatos Fejlesztési Tervét (SEAP), amely 2020-ig tartó időszakra irányzott energiahatékonyság-növelést, illetve megújulóenergia-felhasználás bővítést célzó feladatokat. Néhány nagyobb energetikai fejlesztés már le is zárult a városba. Ilyen például a Cserhádi Sándor Technikum és Kollégium energetikai korszerűsítése, a Kanizsai Dorottya Kórház épületenergetikai fejlesztése, vagy éppen a Nagykanizsai Uszoda energetikai korszerűsítése.
Városi és várostérségi közművek	Z4: Közműhálózat: Energiaközművek – megújuló energia jelenléte, aránya: Nagykanizsa beépített területén a teljes közműellátás szinte mindenhol megoldott. A teljes közműellátás keretében a vezetékes ivóvíz ellátás, a közcsatornás szennyvízelvezetés nyílt és zárt árokrendszerrel működik. Az energiahordozók közül a villamosenergia és a földgáz áll a város rendelkezésére, bár a megújulóenergia felhasználás is megjelent a településen. A település vezetékes távközlési szolgáltatója a Magyar Telekom Nyrt. Vízvezeték és csatornamű tekintetében Zala megye déli részén Nagykanizsának van a legkiépítettebb rendszere, melynek szolgáltatója a Délzalai Víz- és Csatornamű Zrt. A városban kifejezetten jónak mondható a közüzemi vízvezetékekre való rácsatlakoztatottsági arány. Nagykanizsa város ivóvízellátása a Mura menti Molnári-Murai partiszűrészű vízbázisból történik. A partiszűrészű vízbázisok esetében az érintett folyók vízállása jelentős mértékben képes befolyásolni a kinyert ivóvíz minőségét, mennyiségét, mind az árvízi, mind a tartós kisvízi helyzetek esetében fennáll a szennyezőanyag-koncentráció megnövekedésének kockázata. Nagykanizsa Megyei Jogú Város villamosenergia-felhasználása az elmúlt években kisebb ingadozásokkal enyhén csökkenő tendenciát mutat, az áramfogyasztás mértéke a 2012-i évi 167 GWh/évről 2018-ra 151 GWh/évre mérséklődött. A villamosenergia-felhasználáson belül három dominás fogyasztói csoport azonosítható. A legnagyobb villamosenergia-felhasználónak az ipar bizonyul, a városban felhasznált összes áram közel felét (2017-ben: 47%) ez az ágazat hasznosítja. Nagykanizsa vezetése nagyon nagy figyelmet fordít a környezetvédelemre és a megújuló energiaforrások használatára. A város tagja a brüsszeli központú Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségének (Covenant of Mayors), a frankfurti központú Klímaszövetségnek (Climate Alliance) továbbá a hazai Klímabarát Települések Szövetségének is. A megújuló energiaforrások használatán kívül fontos kiemelni a körforgásos gazdaság kiépítésére való törekvés.

Szakági területek	Értékelési szempontok
Városi és várostérségi közlekedés	Z5: Jellemző közösségi közlekedési módok szolgáltatási oldalon: Nagykanizsa város életében, történelméből adódóan, fontos szerepet tölt be a vasúti közlekedés. A legjelentősebb útvonalak között említendő a városból a budapesti Keleti pályaudvarra közlekedő négy Intercity vonat, és további 20 járatpár Budapest Déli pályaudvarra. Szintén fontos kötőpályás útvonal a Gyékényesen keresztül Pécs felé a 60. számú egyvágányú, nem villamosított vasútvonal. Pécs felé négy sebesvonat közlekedik a Szombathely-Nagykanizsa-Pécs vonalon és egy személyvonat Nagykanizsa-Pécs viszonylatban. Szombathely felé négy vonatpár közlekedik, Zágráb felé napi egy nemzetközi járat jár Budapest-Zágráb viszonylatban. Az Adria nemzetközi gyorsvonat Budapestet Nagykanizsa érintésével Split városával köti össze a nyári szezonban. Horvátország 2013-as Európai Unió csatlakozásával lehetőség adódott arra, hogy az osztrák és magyar viszonylatban már jól működő vasúti csatlakozások menetrendbe legyenek iktatva és jó közlekedési kapcsolatok alakuljanak ki. Miután Nagykanizsán a vasútvonalak több évszázados múlttal büszkélkedhetnek, a hálózati fejlesztés helyett olyan fejlesztési irányok meghatározása a cél, amelyek elősegítik a 17. számú vasútvonal Zalaszentiván-Nagykanizsa szakaszának villamosítását és pályarekonstrukcióját, mely által a vonal ismét betöltheti történelmi szerepét az észak-déli áru fuvarozásban. A korszerűsített vasútvonal működtetésével lehetőség nyílik arra, hogy a GYSEV által Szombathely-Zalaszentiván szakaszon végrehajtott fejlesztések a Nagykanizsát érintő közlekedésre is pozitív hatást gyakoroljanak. A fejlesztési tervek között szerepel a GYSEV pályaszakaszon történő villamosítás és sebességnövelés 160 km/h sebességre, a vasúti peron meghosszabbítása és a P+R és B+R rendszer kiépítése. A fejlesztések további célja, hogy a Zalaszentiván-Nagykanizsa szakaszon működő személy- és áruszállításnak köszönhetően Bécs, Sopron és Győr irányába a jelenlegi 3-3,5 órás személyszállítási menetidőben érdemi csökkenés keletkezzen. A település érdekét szolgálná ezen felül egy konténerterminál létesítése, miután az a régióban csak Sopronban található, 165 km távolságban. A terminál Horvátország, Somogy, Balaton nyugati medence, Zala megye és Szlovénia kiszolgálását biztosítaná 100-150 km-es körzetben. Ennek megvalósítása érdekében egy új déli és nyugati elkerülő vasútállomás kialakítása javasolt a városközpont érintése nélkül. További fejlesztendő cél a város gazdasági területeinek jobb kiszolgálása érdekében tervezett iparvágányok létesítése. Hosszútávon megfontolandó továbbá, hogy egyrészt a személyszállításban egy határon átnyúló, elővárosi jellegű, kötött pályás integrált közösségi közlekedési rendszer kerüljön kialakításra, másrészt a vasúti áruforgalom a határon átnyúló regionális kapcsolatrendszerbe kerüljön integrálásba. Nagykanizsa helyi közösségi közlekedési hálózata 2022-ben 32 buszvonalat foglal magába a város területén, melyek menetrendje a lakosság igénye szerinti rendszerességgel került kialakításra és mely a település teljes területét lefedi. A szolgáltatás teljesítését a Volánbusz Zrt. végzi mind helyi, mind helyközi szinten. A Volánbusz Zrt. jármű-fiatalítási programja keretében Zala megye járműparkja 2022-ben két darab nagy befogadóképességű, nem csuklós kivitelű autóbusszal fiatalodott. A járművek forgalomba állítása által jelentős színvonal-emelkedés következett be az utasszállítás terén, melyek használatához szükséges bérlet- és menetjegyvásárlás feltételeit a társaság digitalizált formában online a weboldalán és mobilalkalmazása letöltésével is biztosítja.
Környezet- és természetvédelem	Z6: Zöldfelületi ellátottság: Nagykanizsa biológiailag aktívnak tekinthető területei azon zöldfelületek összessége, melyek összefüggő, növényzettel fedett részei a városnak. A város vonatkozásában a Központi Statisztikai Hivatal által nyilvánosságra hozott adatokból láthatóvá válnak ezen területek egymáshoz viszonyított arányai. Míg a burkolt, beépített felületek aránya a 2020-ban végzett területmérés alapján 51,26 %-ot tett ki (49,46 ha), a biológiailag aktív felületek, mint erdők, közparkok és közkertek összességének mérete ugyanezen évben elérte a város közigazgatási területének 48,72 %-át (47 ha). Utóbbi kategóriában a fátlan zöldfelületek (közparkok és közkertek együttesen 44 hektáron)

Szakági területek	Értékelési szempontok
	aránya a város teljes zöldterületének legnagyobb részét, 93,62 %-át teszik ki, míg a fásított zöldfelületek annak csupán 6,38 %-át (3 ha) képezik. A 2018-2020 időszakban a városban található közparkok területének kismértékű csökkenése, illetve a közterek összterületének gyarapodása volt megfigyelhető. A helyi lakosok kérdőíves megkérdezésük során közepes elégedettségükről nyilatkoztak a városban rendelkezésre álló zöldfelületek állapotáról, mint életminőséget befolyásoló tényezőről. Javasataik alapján a területek eszközfejlesztésekkel és rendezvények szervezésével élhetőbbé válnának számukra.
	Z7: Természeti ökoszisztémák helyzete: Természetvédelmi területek: Ex lege védett: Miklósfai területen védett lápterület Natura 2000 területek • Dél-zalai homokvidék • Szévíz–Principális-csatorna • Mórchelyi halastavak Helyi jelentőségű természetvédelmi szempontból értékes területek: Bajza utcai Gyermek- és Ifjúságvédelmi Intézet parkja Batthyány utcai fasor Csengery úti fasor Csengery úti mamutfenyő Deák tér Eötvös tér Erzsébet tér Izraelita temető Károlyi-kert Kossuth tér Millenniumi sétakert Nagykanizsa, Hevesi Sándor Általános Iskola udvara Palini általános iskola parkja Palini szociális otthon parkja Platán sor Szurkosfenyves Tripammer utcai temetőkert Vécsey úti platánsor Ady út - Bécsi korzó A megye és a település is az országos átlagot meghaladó erdőszűltséggel rendelkezik, a közterek, parkok nagysága magyar viszonylatban elegendő, 1 főre eső zöldfelület nagysága kedvező. A város 2021-ben legvirágosabb város díjat is elnyerte.

2.3.3 Digitális város

Szakági területek	Értékelési szempontok
Város és térsége gazdasága	D1: Digitális technológia-szolgáltatók helyi jelenléte: A digitális technológiaszolgáltatók helyi jelenléte a digitális város alapját képezi. Ezen túl az városban az országosan ismert nagy szolgáltatók mindegyike elérhető, a település lefedettsége teljes körű, üzemzavar, hálózatkiesés elvétve, helyi, rendkívül lokális módon tapasztalható, azaz a digitális és okos megoldások alkalmazásához, fejlesztéséhez szükséges hálózat a városban rendelkezésre áll. D2: Digitális technológiát alkalmazó cégek jelenléte (közszolgáltatók (beléptető, kamera, irányítórendszerek stb.), Ipar 4.0, szolgáltató szektor):

Szakági területek	Értékelési szempontok
	Ipar 4.0 vonatkozásában egyedülálló fejlesztésnek tekinthető a PEN-en avatott informatikai labor. A többcélú, elsődlegesen informatikai folyamatok modellezésére alkalmas labor az Emberi Erőforrások Minisztériuma Felsőoktatási Struktúraátalakítási Alapjának finanszírozásából valósult meg. A fejlett gyártáshoz elengedhetetlen, hogy már a vállalkozásokon kívül bepillantást nyerhessenek a diákok a robotika rejtelseibe és működésébe. Fontos kiemelni, hogy az utóbbi években a terciér szektorban foglalkoztatottak aránya rohamosan növekedésnek indult, sokkal jobban, mint bármelyik egyéb ágazaté.
A város és várostársadalma	D3: A lakosság digitális eszköz ellátottsága, kompetenciák, felhasználói szokások: Az egyre szélesebb körben terjedő és egyre „okosabb” digitális eszközök fejlődésével a város lakosságának is együtt kell fejlődnie. Ez az eszközök meglétével szemben már nagyobb problémát jelenthet, főleg az idős lakosság körében. Az internetet a lakosság elsősorban információszerezésre, kommunikálásra, valamint közösségi oldalak látogatására használja. Az élet egyre több területén válnak szükségessé azonban a megfelelő digitális kompetenciák, és ezt a tendenciát a COVID-19 pandémia tovább gyorsította. A lakossági kérdőív elemzése után elmondható, hogy a nagykanizsai polgárok mindennapjaik során okostelefont és laptopot/notebookot használnak. Érdekes azonban, hogy a már elavultnak tekinthető asztali gép és a modernebb tablet használata nem annyira megszokott. A technológiai eszközellátottság fejlődése szoros kapcsolatban van a munkaidő csökkenésével így ez a szempont nem elhanyagolható a termelékenység szempontjából. Nagykanizsán az okoseszközöket még mindig a legtöbbször munkavégzésre, vagy ügyintézésre használják a lakosok.
A város, várostársadalma szolgáltatási mixe	D4: A digitális átállást lehetővé tevő infrastruktúra mennyiségi és minőségi jellemzői: A digitális átálláshoz jó alapként szolgálhat a városban működő, kiépített hálózatot üzemeltető távközlési vállalkozásokkal való együttműködések kiépítése. A város tulajdonában nem található digitális hálózat, ezért a piaci áraknak ki van téve. Hosszabb távon megfontolandó a megtérülési feltételek vizsgálatával saját hálózat kiépítése, amelynek az üzemeltetését várhatóan költséghatékonyabban tudná a város ellátni. D5: Digitális ügyintézési lehetőségek a (köz)szolgáltatások területén: A digitális ügyintézés egy kényelmesebb, otthon is elvégezhető alternatívát jelent a hagyományos hivatali ügyintézéssel szemben, ahol nincs szükség utazásra és sorban állásra. Ennek ellenére továbbra is sokan választják a hagyományos, személyes ügyintézését. A lakosság egyes rétegeiben megfigyelhető egyfajta ellenállás az online ügyintézéssel szemben, vélhetően azért, mert az ehhez szükséges digitális képességek elsajátítása sokak számára többlet terhelést jelent. Épp ezért, a városnak a jövőben hatékonyabban fel kell hívnia a figyelmet az e-ügyintézés, valamint az egyéb digitális és okos megoldások pozitív hozadékaira, el kell érnie, hogy ne csak a digitális átállással járó nehézségeket, hanem annak előnyeit is tudatosuljanak az emberekben. A város tudatosan törekszik a digitális ügyintézési lehetőségek körének szélesítésére. Városi weboldalak és okostelefonos applikációk teszik lehetővé a város számos területén a hibabejelentést, ezzel hatékonyabbá téve a városüzemeltetés munkáját. A város internetes oldalán számos formanyomtatvány érhető el, ami megkönnyíti az ügyintézését. Lehetőség van a városban többek között az adóügyletek online intézésére, szociális támogatási kérelem benyújtására, születési anyakönyvi kivonat igénylésre. Az online ügyintézés ugyanakkor még több területen is bővíthető. Az e-ügyintézés fejlesztésének egyik következő lépése lehet a további online ügyintézési lehetőségek feltérképezése, implementálása. Nagykanizsa város honlapjának kezdőlapján egyből az érkezés után egy nagyobb felirat fogadja a látogatókat, hogy „intézzék ügyeit elektronikusan”, mellyel az Ügyfélkapu felületére juthatunk el két kattintás alatt. A törekvés célja a rugalmasságon kívül a közigazgatásban tapasztalható túlterheltség csökkentése.

Szakági területek	Értékelési szempontok
	D6: Digitális (adat alapú) feladatszervezés helyzete a közfeladat ellátásban: Az elmúlt 5 évben a városi intézményekben folyamatos informatikai fejlesztésben vett részt, és az intézmények egy részénél jelenleg is folyamatban vannak különböző IKT fejlesztések. A korábbi informatikai fejlesztések elsősorban eszközparkfejlesztést - főként személyi számítógépeket, lap topokat - és hálózatfejlesztést jelentettek. Az informatikai fejlesztéseken kívül kiemelendő a folyamatos energetikai korszerűsítések. Ezek a fejlesztések főként az önkormányzati épületek és a közintézmények kapcsán valósultak meg.
Az önkormányzat(ok) gazdálkodása	D7: Digitális adatbázisok és adatfeldolgozás az önkormányzati tulajdonú, fenntartású épület-infrastruktúrák esetében, digitális épületüzemeltetés Az önkormányzat digitális adatbázisának kialakítása folyamatos feladat.
Környezetvédelem, városi klíma	D8: Környezeti szenzorok fajtái, egyéb jellemzői, kapcsolódó adatmenedzsment: A városban a levegőtisztaság mérésére 2005 óta áll rendelkezésre két mérőpont: a Csengery utca 2., illetve a Rózsa utca 7. sz. helyszínen. Az első állomás egy forgalmas útszakaszon, a második helyszín egy csökkent forgalmú pihenőövezet mentén szolgáltat adatokat. A két mérőállomáson kezdetben a levegő NO₂, SO₂ szintje és az ülepedő por mennyiségének rögzítése történt, 2008-tól viszont csak NO₂ mérésre van lehetőség. A minták elemzése a szakaszos (24 órás) mintavételt követően a környezetvédelmi felügyelőségek vizsgáló laboratóriumaiban történik, eredményei a felügyelőségi alközpontokba, ezt követően pedig az Országos Légszennyezettségi Adatközpontba kerülnek továbbításra.
Városi és várostérségi közlekedés	D9: Digitális megoldások a helyi közösségi és közúti közlekedésben: Nagykanizsa helyi közösségi közlekedési hálózata 2022-ben 32 buszvonalat foglal magába a város területén, melyek menetrendje a lakosság igénye szerinti rendszerességgel került kialakításra és a település teljes területét lefedi. A szolgáltatás teljesítését a Volánbusz Zrt. végzi mind helyi, mind helyközi szinten. A járatok használatához szükséges bérlet- és menetjegyvásárlás feltételeit a társaság digitalizált formában online a weboldalán és mobilalkalmazása letöltésével is biztosítja. Utóbbi jegyvásárlási mód a Nemzeti Mobilfizetési Zrt. oldalán elérhető applikáció segítségével érhető el, mely Android és iOS készülékek esetében is egyaránt használható. Nagykanizsa helyi teljes árú autóbusz-bérleteit ezen kívül meg lehet vásárolni a MÁV applikációjában is. Továbbá, a várost érintő helyközi járatok indulási és érkezési időpontjainak nyomonkövetése céljából kifejlesztésre került az online megtekinthető https://menetrendek.hu/ weboldal Android készülékekre megírt változata, mely applikáció segítségével elérhetővé vált a Magyarországon közlekedő helyközi buszok, vonatok, illetve balatoni hajók menetrendje. Az applikáció a Volán társaságok hivatalos keresője is, így országos szinten több mint 20000 megállóhely között biztosítja a keresést. A településen történő gépjárműparkolás a nyilvántartott személygépkocsik magas számából adódóan a város lakói számára problémát jelenthet. A folyamat megkönnyítéséről a Nemzeti Mobilfizetési Rendszer „Parkolási zónatérkép” online weboldala és mobil applikációja gondoskodik, mely az utcatérkép megjelenítésével a parkolási díjakat és azok fizetésére kijelölt időszakokat egyaránt feltünteti. Parkolójegy vásárlás a magyarországi mobilszolgáltatók online felületein és applikációi alkalmazásával szintén rendelkezésre áll.
Városi és várostérségi közművek	D10: Közmű-működtetés szenzoros követése: A városban elérhető energiaszolgáltatók modern, energiahatékony technológiai megoldásokat valósítottak meg, így Nagykanizsa lakosai számára is rendelkezésre áll az okosmérés és az okos hálózat használatának lehetősége. Az elektromos áram szolgáltató smart mérőket biztosít a fogyasztók számára, melyek olyan intelligens vagy okosmérők, amelyek ugyanúgy működnek, mint egy normál villamos energia fogyasztásmérő, további hasznos információk nyújtásával, és melyek részét képezhetik a smart otthonoknak. Ez a mérők és egyéb elektronikai berendezések,

Szakági területek	Értékelési szempontok
	biztonságtechnikai eszközök intelligens összekapcsolása, melynek segítségével könnyen áttekinthetővé és felügyelhetővé válik a lakás energetikai rendszere. A mérő kijelzőjén követhetővé válik, hogy a fogyasztó mennyi energiát használt fel vagy táplált vissza a hálózatba háztartási méretű kiserőmű (HMKE) üzemeltetése esetén. D11: Lakossági digitális megoldások (applikációk, közterületi okos megoldások stb.) A városüzemeltetés digitális fejlesztései mellett a lakossági digitális megoldások fejlesztése is fontos lépés egy okos városhoz vezető úton. A városban ahogy az ország más településein is egyre több okostelefonos applikáció érhető el a lakosság számára. Ilyen például a most fejlesztési fázisban levő turisztikai applikáció, amely a város idegenforgalmi vonzerejét hivatott növelni, továbbá a zenélő házak applikáció, melynek segítségével felfedezhetjük Nagykanizsa zeneileg fontos építményeit. Az ilyen applikációk fontos szerepet játszhatnak egy város életében (főként a turizmus fellendítésében), hiszen egy ilyen okos megoldás maradandó élményt tud okozni a fogyasztó számára. A közlekedés terén a MÁV applikáció nyújt segítséget a város helyi teljes árú autóbusz-bérleteinek megvásárlásában. Továbbá, a várost érintő helyközi járatok indulási és érkezési időpontjainak nyomonkövetése céljából kifejlesztésre került az online megtekinthető https://menetrendek.hu/ weboldal Android készülékekre megírt változata, mely applikáció segítségével elérhetővé vált a Magyarországon közlekedő helyközi buszok, vonatok, illetve balatoni hajók menetrendje.

2.3.4 Megtartó város

Szakági területek	Értékelési szempontok
A város, várostérség társadalma	M1: Demográfiai helyzet Nagykanizsa népessége az elmúlt évszázadok során folyamatos gyarapodást mutatott, ami a település térségi centrum szerepének köszönhető. Mára azonban csökkenő tendencia vette kezdetét, 2001-ben már csak 52 ezer regisztrált lakossal rendelkezett a település, 2022-ben 44 857 fő került állandó lakosként nyilvántartásba. A térség népessége előregedő, lassú természetes fogyás állapítható meg. Az állandó népességen belül a 0-14 évesek aránya állandó volt az elmúlt tíz évben, az aktív korú (15-59 éves) lakosság aránya csökken, a 100 fő 0-14 évesre jutó 60-x évesek száma a vizsgált 2010-2019-es időszak során jelentős mértékben (32,3 %-kal) nőtt. Nagykanizsa öregségi mutatója megfigyelhetően magasabb mind a Zala megyei, a nagykanizsai járás, a Nyugat-Dunántúl, mind pedig az országos adatokhoz képest. M2: Helyi identitást meghatározó tényezők és szerepük a helyi /térségi közösség alakításában: Nagykanizsa, a „megújulás és a vonzások városa”, hosszú évszázadok történelmével büszkélkedhet. Magyarország dél-nyugati kapujaként, katonavárosi múltja, vasúti csomópont szerepe és geopolitikai jelentősége lehetővé tette a város folyamatos fejlődését: lakosai virágzó kereskedelmet, ipart és mezőgazdaságot alakítottak ki és európai szintű banki szolgáltatásokat nyújtottak már a 19. – 20. század fordulóján. A város továbbra is büszke adottságaira és élteti hagyományait: fontos prioritása a hagyományőrzés, mely területen több szervezet folytatja tevékenységét. A város és térsége kulturális örökségét tekintve a Zala Megyei Értéktár Bizottság nyilvántartásába 2 települési érték került feljegyzésre (Kanizsai dődölle és a Kanizsai Bor és Dődölle Fesztivál). Gasztronómiája vonatkozásában Nagykanizsa a „dődölle fővárosa”: a településen minden évben megrendezésre kerül a Dődölle Fesztivál és a város nyújt helyszínt az Országos Farsangi Fánkfesztiválnak is. A település szintén híres volt söréről, melyet az 1892 – 1999 között működő Kanizsai Sörgyárban állítottak elő.

Szakági területek	Értékelési szempontok
Város és térsége humán infrastruktúrája	M3: Térségi mobilitási trendek Nagykanizsa lélekszámát kedvezőtlenül befolyásolja a Magyarország népességére jellemző vándormozgalom, amely ezer lakosra vetítve évi átlagban -2,8 ezreléket jelent. Az ezredfordulót követően a bevándorlók több mint fele Zala megyéből költözött ide, továbbiak pedig a szomszédos Somogy megyéből, illetve a fővárosból. A környező települések tekintetében a legnagyobb számban Zalaegerszegről költöztek a városba, de Nagykanizsa hasonló vonzerőt jelentett a zalakarosiak számára is. A településre költözők száma a 2010-2019-es időszakban 23,15%-os növekedést mutat. A kivándorlás iránya hasonló a bevándorlás szempontjából kibocsátó településekhez: a Nagykanizsát elhagyók a várossal határos vagy ahhoz közel fekvő településeket részesítették előnyben, mely szintén jelzi a település központi szerepét és az agglomerálódás folyamatát. Megállapítható, hogy a Nagykanizsa városából induló állandó és ideiglenes belföldi elvándorlások összege a vizsgált 2010-2019-es időszakban növekvő tendenciát mutat, a megfigyelt különbség 33,1 %. Ebből adódóan a vándorlási egyenleg csökken: jelentős visszaesés tapasztalható a 2019-es évben (-7,71 fő/1000 lakos), mely alulmúlja a Nagykanizsai járásban mért adatokat is.
	M4: Társadalmi rétegződés, konfliktusok: A Nagykanizsa területén megfigyelhető konfliktusforrásokat azok a mélyszegénységben élők és a romák kapcsán tapasztalt legsúlyosabb problémák jelentik, amelyek az említett csoportok hátrányos helyzetének generációkon keresztül átöröklődése és a lakosság adósságállományának folyamatos fennállása idézi elő. A roma népesség hátrányos helyzete számos összetett társadalmi és gazdasági probléma eredője. További konfliktusok forrása lehet a roma lakossággal szembeni előítélet, akárcsak a város Szepetneki utcai szegregátumában élők foglalkoztatási és iskolázottságának alacsony szintje, továbbá, hogy kevés információ áll rendelkezésre az itt élő lakosságról. Ligetváros településrészen a szolgáltatásokhoz való hozzáférés korlátozott, az új közösségi tér működtetése pedig időben behatárolt.
	M5: Civil tevékenység jelenléte, szerepvállalása a közfeladatok ellátásában: Nagykanizsa Megyei Jogú Városban a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak és a helyi lakosság nagy számban vesz részt programjaikon. 2022. évi adatok alapján a településen 359 szervezet végzi munkáját különböző tevékenységi körökben. A legnagyobb igényt jelző területek szerinti besorolásuk alapján az oktatás terén 134 szervezet, a kulturális tevékenységet végzők körében 111 egyesület és alapítvány, a szociális tevékenységet folytatók között 39 szervezet, az egészségügy terén pedig 33 civil szervezet került bejegyzésre. Az Önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja a szervezetek működését és azok rendezvényeit. Bár a városban több száz egyesület és alapítvány működik, közülük aktív tevékenységet 80-100 végez. Az Önkormányzat partneri viszony kialakítására törekszik annak érdekében, hogy a döntések során többféle vélemény kerüljön megvitatásra. A településen Civil Kerekasztal került felállításra, melynek működését Nagykanizsa MJV Önkormányzata segíti és támogatja. Az Önkormányzat és a Kerekasztal együttműködésével több sikeres program is megvalósult már a településen: a szervezetek az önkormányzati rendezvényeken aktívan részt vesznek.
	M6: Esélyegyenlőség biztosítása: A városi lakosság körében a mélyszegénységben élők és a romák helyzetéből, esélyegyenlőségéből adódó legsúlyosabb problémák a hátrányos helyzet generációkon keresztül átöröklődése és a lakossági adósságállomány folyamatos fennállása. Tovább súlyosbítja a helyzetet, hogy a város Szepetneki utcai szegregátumában élők foglalkoztatási és iskolázottságának szintje alacsony, illetve Nagykanizsa Ligetváros településrészén a szolgáltatásokhoz korlátozott a hozzáférés lehetősége. A nők helyzetét és esélyegyenlőségét illetően konfliktusforrásként jelentkezik, hogy a GYES-ről visszatérő nők közül sokan nincsenek birtokában a korszerű ismereteknek, így a

Szakági területek	Értékelési szempontok
	szegénység kockázata nő. A helyzeten tovább ront, hogy a bölcsődei, óvodai és általános iskolai nevelési évben és szünidőben alkalmazott nyitvatartás nem minden esetben kerül összehangolásra a szülői igényekkel, ami megnehezíti a gyermekek napközbeni felügyeletét, a nők munkavállalását. Az idők helyzetét és esélyegyenlősége vonatkozásában problémát jelent, hogy a szakellátást nyújtó intézményekben nem elégséges a férőhely, a demens részleg elkülönítése nem biztosított. Magas az egyedül élő időskorúak aránya, különösen a nők körében. Az egészségmegőrzés lehetséges tevékenységei nem teljesek: sportprogramok, egészségmegőrző és prevenció programok szervezésére nagyobb az igény. A fogyatékkal élők helyzetét és esélyegyenlőségét rontja, hogy a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való maradás sok esetben az akadálymentesítés hiányában nem valósul meg. A hiányzó vagy nem megfelelő akadálymentesítés akadályozza a közszolgáltatások teljeskörű igénybevételét és az ügyintézés. Az egészségügyi prevenció szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Az önkormányzati dolgozók közül senki nem rendelkezik jelnyelvi képzettséggel. M7: A leszakadó / veszélyeztetett társadalmi csoportok felzárkózást biztosító városi és térségi akciók, projektek, szervezetek: A Nagykanizsa Megyei Jogú Városban működő civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége széles körben lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időskorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét. A városban működő civil szervezetek foglalkoznak érdekvédelmi, tanácsadói, sorstársi és segítői tevékenységgel, támogatást nyújtanak mozgáskorlátozottak, siketek, vakok és egyéb fogyatékkal élők számára, segítik az időseket ellátásuk javítása céljából, szem előtt tartják a romák és rászorulóknak problémáinak megoldását. Az aktív tevékenységet folytató szervezetek száma 80-100 db. A civil szervezetek mellett a városban számos tanoda is folytatja napi szintű tevékenységét, mellyel kifejezetten a fiatal korosztályt segítik tanulási folyamatukban fejlesztésük és felzárkóztatásuk céljából.
A város, várostérség szolgáltatási mixe	M8: A szolgáltatások elérhetőségének elemzése a lakossági hozzáférés oldaláról, elégedettség (elégedettségi és /vagy igény felmérés) Nagykanizsa tekintetében a lakossági kérdőívben 17 kérdés szerepelt, melynek célja az volt, hogy felmérje a lakosok elégedettségi szintjét a különböző humán közszolgáltatásokkal és számos életminőséget befolyásoló tényezővel kapcsolatban. A 17 kérdésre egy 1-5-ig terjedő skálán adhattak választ a kitöltők melynél az 1 azt jelentette, hogy egyáltalán nem elégedettek és az 5 pedig, hogy teljes mértékben elégedettek. Ennek tükrében a 17 kérdésre adott válaszok összesített átlaga 2,95 lett, amely bár már inkább az elégedettség tartománya felé kezd el tendálni, azonban nem jelentősen. Az egyes kérdésekre kapott válaszok átlaga alapján a helyi polgárok az utak, járdák minőségével, a parkolási lehetőségekkel voltak elégedetlenek, míg kifejezetten elégedettek voltak a nappali és éjszakai közbiztonsággal, kerékpárutak minőségével és hosszával, bölcsődei ellátással. Érdeklődés azonban, hogy az utóbbi ellenére a szociális ellátás megítélése igencsak megosztó értéket (2,5) vesz fel, mely véleményünk szerint javításra szorul.

Szakági területek	Értékelési szempontok
A város, várostérség gazdasága	M9: Társadalmi vállalkozások helyzete (tevékenység, munkaerő vonzáskörzet, piac): Nagykanizsa életében nagy szerepet játszanak a civil szervezetek és társadalmi vállalkozások. A városban 359 civil szervezet működik, melyek elsősorban valamilyen társadalmi célt szolgálnak. Ezen civil szervezetek rendkívül széles körben az érdekképviseléttől a természetvédelem területén működnek, egyes szervezetek konkrét célja, hátrányos helyzetben élők megsegítése a (vakok, siketek, autisták, kisebbség stb). Gazdasági szempontból nem ritka, hogy ezek a szervezetek nem tudják finanszírozni a tevékenységüket, így pályázatokra támaszkodnak vagy piaci szereplővé válnak. Ehhez azonban teljesen más szemléletre van szükség. Zala megyében, így Nagykanizsán is ezeket a vállalkozásokat a Zala Megyei Civil Községi Szolgáltató Központ támogatja anyagi, vagy egyéb nem anyagi segítséggel. Ezeknek a vállalkozásoknak a megléte azért is nagyon fontos, mivel gyakran alkalmazzák munkaerőként az előbb felsorolt hátrányos helyzetű embereket, akik máshol vélhetően nem kapnának munkát. A városban több, jelentős szociális szövetkezet (Fakos, Benefit, Nyugat-magyarországi Nonprofit, Szomszédok stb., Facetoface) és foglalkoztató is működik, a szféra az elmúlt években, lassan, folyamatosan fejlődik. A nagykanizsai törekvéseket tükrözi az a 2022 márciusi kezdeményezés, melynek keretein belül egy csokiműhely lehet az első autizmusbarát társadalmi vállalkozás a városban. Az ilyen kezdeményezések pozitív hatással vannak a város megítélésére társadalmi, de akár gazdasági szempontból is.

2.3.5 Kiszolgáló város

Szakági területek	Értékelési szempontok
Településfejlesztési és rendezési tervi összefüggések	K1: A magasabb szintű területfejlesztési dokumentumokkal való tervezési összhang a településhálózatban elfoglalt szerepe, város és várostérség fejlesztését érintő területspecifikus célok alapján A várost érintő területfejlesztési dokumentumok elkészítése során alapvető szempont a célok közötti összhang biztosítása. A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia magasabb szintű területfejlesztési dokumentumokkal való összhangja a 3.5. „A stratégia összhangja más stratégiákkal” című fejezetben kerül részletezésre.
	K2: A várost és várostérséget érintő területfelhasználási kategóriák és a műszaki infrastruktúra hálózatok főbb elemeinek bemutatása A város Településszerkezeti tervében az alábbi területfelhasználási kategóriák jelennek meg: Beépítésre szánt területek: • Nagyvárosias lakózóna • Kisvárosias lakózóna • Kertvárosias lakózóna • Településközpont vegyes terület • Intézményi vegyes terület • Kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági terület • Zavaró hatású ipari gazdasági terület • Egyéb ipari gazdasági terület • Különleges kereskedelmi célú terület • Különleges közhasználatú építményi terület

Szakági területek	Értékelési szempontok
	• Különleges honvédelmi és katonai, valamint nemzetbiztonsági terület • Különleges hulladék elhelyezésére szolgáló terület • Különleges városüzemeltetési célokat szolgáló kertészeti terület • Különleges közlekedési terület Beépítésre nem szánt területek: • Zöldterület • Vízgazdálkodási terület • Védelmi erdőterület • Közjóléti erdőterület • Gazdasági erdőterület • Vasútterület • Mezőgazdasági kertes zóna • Mezőgazdasági tanyás zóna • Korlátozott használatú mezőgazdasági zóna • Beépítésre nem szánt különleges területek K3: Városi és városkörnyéki települések településfejlesztési és rendezési tervi összhangja a településhatáron érintkező beruházások terén kiemelten A települések rendezési terveinek szerkezeti elemei elkészítésük óta jelentősen nem változtak, így a város korábbi Megalapozó tanulmányában tett észrevételek napjainkban is aktuálisak, ezek összefoglalva a következők: • alulurbanizált, városhiányos térség • kedvezőtlen adottságú peremvidékek a vonzáskörzetben (pl. Csurgó) • funkcióhiányos, egyoldalú gazdasági alapokkal rendelkező városok (Letenye, Zalakaros) • Nyugat-Dunántúl leghátrányosabb helyzetű térsége • Nagykanizsához viszonyított közlekedésföldrajzi helyzet meghatározó a szomszédos települések gazdasági helyzetét, foglalkoztatottságát tekintve • kedvező, kihasználatlan ökoturisztikai adottságok, „érintetlen” környezet (szőlőterületek, erdőterületek, tavak) • idegenforgalmi fejlesztések nincsenek összhangban illetve vitatott az alapjuk, gazdasági, ipari fejlesztéseket szinte egyik település sem tervez • nincs összhangolt, a térség adottságaira is építő fejlesztési koncepció, turisztikai fejlesztések is kissé adhoc jelleggel tervezettek, a települési elképzelések nincsenek összhangban egymással és sokszor a realitásokkal Az elmúlt évtized szomszédos településeket is érintő legfontosabb, a térszerkezetet is befolyásoló folyamata a fokozódó agglomerációs tendenciák, amely elsősorban a városhoz közelebb eső, kedvezőbb közlekedésföldrajzi helyzetben lévő településeit érinti. Az M9 megépítésével Nagykanizsa gazdasági súlya várhatóan tovább fog nőni, így azon települések lehetnek hosszútávon is fennmaradók, amelyek valamely autópálya révén a városhoz vagy magához az autópályához kapcsolódnak. Ez elsősorban a térség keleti részén lévő településeket érinti.
A város, várostérség társadalma	K4: Társadalmi konfliktusok által érintett városrészek műszaki-infrastrukturális érintettsége: Nagykanizsa Szepetneki utcai szegregátumában elsősorban az ott élők foglalkoztatási és iskolázottságának alacsony szintje jelenti a fő problémát, a településrész infrastrukturális szempontból fejlődést mutat, az ingatlanok magántulajdonban vannak, műszaki állapotuk átlagosnak mondható. Ligetváros településrészen az elmúlt években elindultak rehabilitációs programok, amelyek kereténem az

Szakági területek	Értékelési szempontok
	önkormányzati tulajdonú ingatlanok, valamint közösségi épület felújítása is megtörtént, ugyanakkor a terület állapota (pl. utak, többi lakóépület) miatt további fejlesztések szükségesek. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés korlátozott, illetve terület rehabilitációja, a programok folytatása szükséges.
A város, várostérség szolgáltatási mixe	K5: A városi/várostérségi közmű szolgáltatási lefedettsége, infrastrukturális háttere Nagykanizsa MJV jelenleg beépített területén a teljes közműellátás szinte mindenhol megoldott. A teljes közműellátás keretében a vezetékes ivóvíz ellátás, a közcsatornás szennyvízelvezetés nyílt és zárt árokrendszerrel működik. Az energiahordozók közül a villamosenergia és a földgáz áll a város rendelkezésére, bár a megújulóenergia felhasználás is megjelent a településen. A település vezetékes távközlési szolgáltatója a Magyar Telekom Nyrt. Nagykanizsa tekintetében a vizet a Délzalai Víz és Csatornamű Zrt szolgáltatja. A kiépített közüzemi ivóvízvezeték hossza közel 200 km, a kiépített szennyvízgyűjtő hálózat pedig 172 km. 2020-ban az egész város teljes villamosenergia fogyasztása 157.755 (1000kWh), melyet a többnyire a 296 km hosszan kiépült kifesztültségű villamosenergia-elosztóhálózat szolgált. K6: városi hősziget jelenség a városban vagy térségében, a városi klíma kialakulásában és hatásainak mérséklésében meghatározó építészeti-műszaki megoldások A városi hősziget jelenséget elsősorban a zöldfelületek növelésével, az árnyékolást biztosító fák ültetésével lehet mérsékelni. A fásítást nagyban nehezítik a meglévő közműhálózati infrastruktúrához tartozó elemek, például a légvezetékek vagy a földfelszín alatt futó kábelek, csövek. A klímaváltozással a hirtelen lezúduló nagy esőzések egyre jellemzőbbek lesznek, így a flash flood-ok (villámárvizek) modellezésének fontossága is felértékelődik. Noha Nagykanizsa az ország csapadéokban gazdagabb részén helyezkedik el, egyre jelentősebb kihívás lesz a csapadékszegény időszakok hosszának megnövekedése következtében a lakosság és a gazdaság vízigényének biztosítása, amely a csapadékvíz-gazdálkodás kidolgozását kívánja meg.
A város, várostérség gazdasága	K7: gazdasági területek fekvése, kihasználtsága, közlekedési kapcsolatai, ingatlanpiaci viszonyok alakulása (kereslet-kínálat vizsgálata): A város meghatározó gazdasági területeinek számít az ipari park. A Nagykanizsai Ipari Park kiváló fekvéssel rendelkezik, hiszen autópálya kapcsolattal van ellátva (M7). Ennek tekintetében a belföldi és a külföldi áruszállítás is lényegesen könnyebbé és olcsóbbá válik. Az ingatlanpiaci árak 2016 óta folyamatosan emelkednek. Ez tükrözheti a gazdaság fejlődését, mivel az ingatlanok árváltozása leköveti a város vonzóságában létrejött változást.
Az önkormányzat(ok) gazdálkodása	K8: ingatlan gazdálkodás, kereslet-kínálat elemzés, önkormányzati vagyonkataszter szerkezete, intézményfenntartás meghatározó pozitív és negatív műszaki feltételek: Nagykanizsa MJV Önkormányzatának tulajdonában 179 lakóépület volt 2020-ban. Ugyanebben az évben az előbb említett lakásállományból 51 db-ot utaltak ki. Az 51 kiutalt lakáson kívül nem regisztráltak további önkormányzati lakást igénylőket. Ebből az látszik, hogy Nagykanizsa tekintetében jóval több Önkormányzati lakás áll rendelkezésre, mint amennyit a kereslet tükröz. 2020-ban az Önkormányzat 241.342 ezer Ft lakbért tudhatott magáénak a lakberek befizetéséből. Ugyan ebben az évben csupán 1 lakás esett át felújításon és 7 lakást adtak el. A lakások felszereltségét tekintve 63 egyedi fűtéses, 60 db központi kazánról kapja a melegvizet és 42 rendelkezik telefon és kábeltévé felszereltséggel. Az, hogy 2020-ban csupán 1 ingatlan lett felújítva elsősorban forráshiánynak tudható be.

Szakági területek	Értékelési szempontok
Városi és várostérségi közlekedés	K9: Közlekedési infrastruktúra általános állapota, kedvező és kedvezőtlen feltételek valamennyi közlekedési módban: Nagykanizsa bekapcsolódása az országos közlekedési hálózatba az M7-es autópályán keresztül történik, mely délnyugati irányú sugárként a legfontosabb horvát határátkelőig, Letenyéig húzódik. Fejlesztési munkálatainak köszönhetően a településen két, összesen 90 hektáros iparterület szintén útkapcsolattal ellátottá vált. A várost érintő főutak a 7. sz. főút, a 61. sz. főút, a 74. sz. főút és annak Nagykanizsa települést elkerülő szakasza. Nagykanizsa városát a megyeszékhellyel összekötő leggyorsabb út hossza (2019-ben 55 km).. Az M9-es autópálya jelenleg tervezett nyomvonala Szombathelytől Zalaegerszeg felé kerül megépítésre, így a város a 74-es főút Zalaegerszeg – Nagykanizsa közötti szakaszának kétszer kétsávos gyorsforgalmi úttá alakításával válhat könnyebben megközelíthetővé. Nagykanizsa MJV Önkormányzatának Közgyűlése azonban az M9-es autópálya Nagykanizsa közigazgatási területét érintő nyomvonalának megvalósulása mellett foglal állást. A város településszerkezete közúthálózat tekintetében széttagolt. Miután Nagykanizsa belvárosában és további nagy területű városrészeiben szükséges a gépjárműforgalom túlterheltsége alóli tehermentesítés, így fontos cél Kiskanizsa és Nagykanizsa központ jobb közúti összeköttetésének kialakítása, illetve egy, Bajcsát Nagykanizsa keleti városrészeivel összekötő délkeleti elkerülő út kialakítása. További hosszútávú cél a közúti tranzit forgalomnak a várost övező elkerülő utakon történő elvezetése. 2020-ban az önkormányzati kerékpárutak, közös gyalog- és kerékpárutak hossza Nagykanizsa városában 22,7 km tett ki. A tervezett fejlesztések terén kiemelkedő fontossággal bír a kerékpáros hálózat település és régiós szempontú fejlesztése. Ehhez a Zalakaros, a Balaton irányába, a Mura, illetve Somogy megye felé kialakított kerékpáros útvonalakat szükséges összekötni Nagykanizsa jelentősebb közintézményeivel, zöldterületeivel, a Csónakázó-tóval, illetve a település lakó és pihenési célú területei összekapcsolásával. A településen található kerékpárutak tekintetében problémaként jelentkezik, hogy a Fő úton kiépített szakasz az Eötvös tér északi oldalán véget ér, mely hiányosság a TOP-6.3.2-15-NA1-2016-00001 azonosítószámú "Zöld Város - Zöld Nagykanizsa" projekt fejlesztéseinek köszönhetően megoldódott. Miután Nagykanizsán a vasútvonalak több évszázados múlttal büszkélkedhetnek, a hálózati fejlesztés helyett olyan fejlesztési irányok meghatározása a cél, amelyek elősegítik a 17. számú vasútvonal Zalaszentiván-Nagykanizsa szakaszának villamosítását és pályarekonstrukcióját, aminek köszönhetően a vonal ismét betöltheti történelmi szerepét az észak-déli áru fuvarozásban. A GYSEV által Szombathely-Zalaszentiván szakaszon végrehajtott fejlesztések a Nagykanizsát érintő közlekedésre is pozitív hatást gyakorolhatnak. A fejlesztések további célja, hogy a Zalaszentiván-Nagykanizsa szakaszon működő személy- és áruszállításnak köszönhetően Bécs, Sopron és Győr irányába a jelenlegi 3-3,5 órás személyszállítási menetidőben érdemi csökkenés keletkezzen. A település érdekét szolgálná ezen felül egy konténerterminál létesítése, miután az a régióban csak Sopronban található, 165 km távolságban. A terminál Horvátország, Somogy, Balaton nyugati medence, Zala megye és Szlovénia kiszolgálását biztosítaná 100-150 km-es körzetben. Ennek megvalósítása érdekében egy új déli és nyugati elkerülő vasútállomás kialakítása javasolt a városközpont érintése nélkül. További fejlesztendő cél a város gazdasági területeinek jobb kiszolgálása érdekében tervezett iparvágányok létesítése. Hosszútávon megfontolandó továbbá, hogy egyrészt a személyszállításban egy határon átnyúló, elővárosi jellegű, kötött pályás integrált közösségi közlekedési rendszer kerüljön kialakításra, másrészt a vasúti áruforgalom a határon átnyúló regionális kapcsolatrendszerbe kerüljön integrálásba.
Városi és várostérségi közműhálózat	K10: Közművesítettség mértéke, állapota, kedvező és kedvezőtlen feltételek, közműellátottság kapacitási helyzete, bővítési lehetőségei Nagykanizsán a közművesítettség mértéke kedvező értéket mutat, hiszen a közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya közel 99% volt 2019-ben, ami az

Szakági területek	Értékelési szempontok
	országos átlag felett helyezkedik el. Az egy lakosra jutó háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyiségét tekintve azonban nem ilyen jó a helyzet, hiszen Nagykanizsa jóval az országos és kevéssel a megyei és járási adatok alatt helyezkedik el. Pozitívum azonban, hogy a műszaki védelemmel ellátott lerakókban elhelyezett hulladék mennyisége 2011-ről 2018-ra közel 20%-kal csökkent. Ennél az értéknél még nagyobb csökkenést mutat a közcsonornán elvezetett szennyvíz mennyiségének az alakulása, ami 2010-ről 2018-ra közel 65%-kal csökkent.
Zöldfelületi rendszer vizsgálata	K11: Zöld infrastruktúra hálózat nagysága, betöltött szerepe: Nagykanizsán jól körülhatárolhatóan több kertvárosias beépítés található, ahol az egyes telkeken kisebb-nagyobb kertek, zöldfelületek találhatók, azonban 50-60% fölötti a beépített/burkolt felület aránya. Az udvarokban fölöslegesen sok a burkolat, kisszámú és alacsony intenzitású a növényzet. Ezek a felületek kívánatos a burkolati arány csökkentése; ezzel párhuzamosan több fás növény, lugas, függőleges zöldfelület telepítése. A Principális csatorna Kiskánizsa és Nagykanizsa között lévő szakasza a terület földrajzi adottságai miatt zöldfelületi borítottságú, beépítetlen terület. A vízfolyás teljes hosszában mederrendezéssel, a parti sávok komplex fejlesztésével új, városi szintű sport- és rekreációs terület alakítható ki. A zöldfelületi rendszer leghatékonyabb elemei az erdők - elsősorban a klímaváltozás hatásainak mérséklésében - pozitív hatást gyakorolnak a környezetükre, ezért, a nagyfokú erdősültség ellenére, további erdőfoltok telepítése a városhoz közeli és a városkörnyéki szántókon is indokolt. A város teljes területén a zöldfelületi rendszer elemeit összekötő utcai fasorok telepítése, a meglévő folyamatos egyedcseréje szükséges. A vízfolyások mentén – ahol ez lehetséges - többszintes növényzettel parti sáv telepítése javasolt. Külön figyelmet kell fordítani a közösségképzés és szemléletformálás szempontjából lényeges közösségi kertek létrehozására.
Az épített környezet vizsgálata	K12: Területhasználat elemzése, funkció nélküli ingatlanok, kihasználatlan ingatlanok nagysága, státuszuk okainak bemutatása: A várostesten belül jelentős kiterjedésben fordulnak elő rosszul vagy alul-használt, területek, melyek működési és kapcsolati zavarokat, felesleges forgalomnövekedést, értékvesztést jelentenek. Gazdasági és vegyes területfelhasználás szempontjából a legtöbb teendőt és a legtöbb lehetőséget a korábbi ipari övezetekben található területek jelentik. K13: Települési identitást meghatározó épített-művi környezeti elemek (beleértve a védettséget élvező elemeket is): Nagykanizsa Megyei Jogú Városban a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal műemlékadatbázisának nyilvántartása alapján a helyi védettség alatt álló értékkel együtt 27 db védett objektum található, melyek közé bizonyos lakóházak és Római katolikus templomok, plébániaház és kápolna mellett szerepel a Medgyaszay Ház, az Axenti-ház, a Batthyány Lajos Gimnázium, a Batthyány-kastély (Thury György Múzeum), a Bazár-udvar, a Ferences rendház, a Grünhut-ház, az Inkey urna, az Inkey-sírkápolna, a Kvártélyház (iskola), a Kiskastély és magtár, a Romlott-vár, a Szentháromság-szobor, a Török-kút, az Uradalmi istálló és magtár, a Vasember-ház, volt uradalmi fogadó, a Zsidótemető és ravatalozó, továbbá a Zsinagóga. A védettség alatt álló építmények a település történelme és társadalma szempontjából bírnak nagy jelentőséggel.
A táji és természeti adottságok vizsgálata	K14: Tájhasználat értékelése, tájhasználati konfliktusok kezelése: Nagykanizsán jelentős tájhasználati konfliktust jelentő területekről nem beszélhetünk. A természetvédelem és a gazdasági fejlődés két gyakran konfliktusos, egymással szemben ellenérdekelt terület. A klímaváltozás elleni küzdelemben a környezet megóvása és fejlesztése kiemelt feladat kell, hogy legyen ugyanakkor a város prosperálásához a gazdasági előrelépések rendkívül fontosak. A gazdasági célú területek arányának további növelése, további területek beépítése környezetvédelmi szempontból aggályokat vethet fel.

2.4 A város irányítási és működési modellje

2.4.1 Irányítási modell

Az FVS megvalósításának és rendszeres aktualizálásának irányítását Nagykanizsa MJV Önkormányzata végzi közvetlenül vagy erre szakosodott, ellenőrzése alatt álló, kompetens szakmai szervezete, gazdasági társasága, a Nagykanizsai Városfejlesztő Kft. útján.

A Városfejlesztő Kft. elmúlt időszakban elvégzett, főbb tevékenységei az alábbiak:

- Hazai és Európai Unió pályázatírás és projektmenedzsment feladatok ellátása (elsősorban: Modern Városok Program, Terület- és Településfejlesztési Operatív Program)
- Nemzetközi projektmenedzsment
- Városi infrastruktúra (közút, közmű), építmény, játszóterek, sport- és rekreációs infrastruktúra fejlesztése

A folytonosság jegyében a már jól működő intézményi keretek között folytatjuk munkánkat.

2.4.2 Működési modell

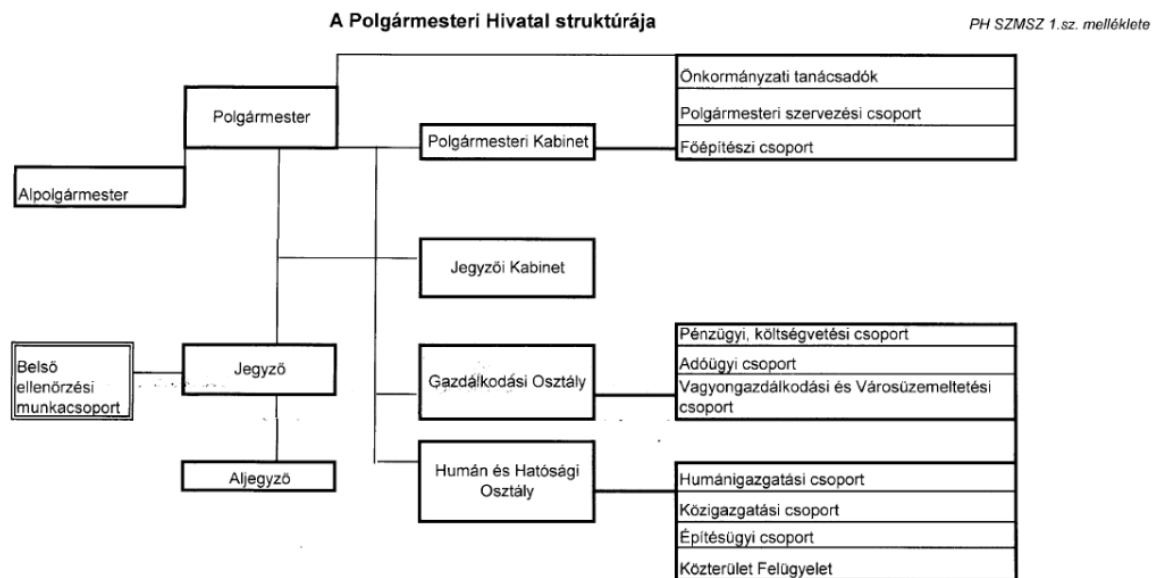
Az FVS megvalósításának irányításába beletartozik:

- Az FVS-ben meghatározott intézkedések megvalósítására irányuló operatív városfejlesztési tevékenység komplex előkészítésének és végrehajtásának irányítása és ellenőrzése a tevékenységek teljes spektrumában
- A városmarketing tevékenység irányítása és ellenőrzése
- Az Önkormányzat fejlesztési tevékenysége kommunikációjának irányítása és ellenőrzése
- Az operatív városfejlesztési tevékenység összehangolása az ágazati fejlesztési tevékenységekkel (gazdaságfejlesztési támogatások a vállalkozásoknak, mérnökképzés fejlesztése, köznevelés, közoktatás, szakképzés fejlesztése, egészségügyi ellátórendszer és szolgáltatások fejlesztése, sport, rekreációs valamint az egészséges életmódot) elősegítő szolgáltatások és lakossági tevékenységek fejlesztése, a közlekedési hálózat fejlesztése, energiahatékonyságot növelő és klímastratégiai fejlesztések végrehajtása)
- A város biztonságos és jó minőségű, egészséges élelmiszerrel és ivóvízzel történő ellátását szolgáló fejlesztések

Az FVS-be integrálódó operatív városfejlesztési tevékenység (akcióterületi fejlesztések, városfejlesztési akciók, városfejlesztési projektcsomagok, stb) végrehajtása közvetlenül az Önkormányzat, illetve az általa kialakításra kerülő, irányításával és ellenőrzésével működő, Nagykanizsai Városfejlesztő Kft. irányításával és ellenőrzésével történik.

Az operatív városfejlesztési tervek végrehajtása a folyamatos ellenőrzés mellett évenként áttekintésre és aktualizálásra kerül.

Az Önkormányzat rendelkezik azokkal a kompetenciákkal és képességekkel, amelyek biztosítják, hogy az előkészítéshez és tervezéshez szükséges források megléte esetén a megvalósítás szervezeti eszközeit az TVP (TOP Plusz Városfejlesztési Programterv) megvalósításához igazítva olyan konkrét szervezeti konstrukciót alakítson ki, amely Nagykanizsa MJV szempontjából a legkedvezőbb feltételekkel és eredményekkel biztosíthatja az FVS végrehajtását és ezáltal a TVP megvalósítását.

94. ábra A Polgármesteri Hivatal struktúrája
Forrás: nagykanizsa.hu

Változás az intézményi modellben:

Érdemi átalakítások 2015 óta: A legfontosabb változás a feladatkörök tisztítása volt. Korábban a városüzemeltetési és fejlesztési feladatok több helyen szétforgácsolódtak, mára a Városfejlesztő Kft. lett a kizárólagos szakmai gazdája az uniós projekteknek. Az átalakítást a pályázati rendszerek (TOP) szigorú elszámolási szabályai és a hatékonyság növelése indokolta.

Nagykanizsa Megyei Jogú Város esetében az önkormányzati tulajdonú cégrendszer és a szolgáltatási struktúra az elmúlt évtizedben jelentős racionalizáláson és kényszerű állami integráción ment keresztül. Az alábbiakban összefoglalom a jelenlegi működési modellt:

Nagykanizsa egy decentralizáltabb modellt követ, ahol a stratégiai cégek közvetlen önkormányzati irányítás alatt állnak.

- **Nagykanizsai Városfejlesztő Kft. (NVF):** A stratégiai ciklus végrehajtásának motorja. Feladata a TOP és TOP Plusz források lehívása, projektmenedzsment és műszaki ellenőrzés. 2015 óta szerepe felértékelődött, gyakorlatilag a város "projektgyára".
- **Nagykanizsa Vagyongazdálkodási és Szolgáltató Zrt. (Vagyongazdálkodás):** A város legnagyobb saját cége, amely az önkormányzati ingatlanvagyon kezeléséért, a bérlakás-állományért és számos üzemeltetési feladatért felel.

Városi szolgáltatások biztosítása működési területenként

Működési terület	Szervezet neve és jogi formája	Működési forma
Városüzemeltetés (zöldfelület, utak)	Via Kanizsa Városüzemeltető Nonprofit Zrt.	Önkormányzati tulajdonú cég
Víz- és szennyvízszolgáltatás	Dél-zalai Víz- és Csatornamű Zrt.	Többségi önkormányzati (több település társulása)
Média	Kanizsa Médiaház	Önkormányzati tulajdonú cég
Közvilágítás	E.ON / Külső piaci partner	Szolgáltatói szerződés
Hulladékgazdálkodás	MOHU / Netta-Pannonia Kft.	Koncessziós modell (állami irányítás + helyi alvállalkozó)
Közösségi közlekedés	Volánbusz Zrt.	Állami vállalat (közszolgáltatási szerződés alapján)
Oktatás	Nagykanizsai Tankerületi Központ / Szakképzési Centrum	Állami intézmények
Egészségügy (Kórház)	Kanizsai Dorottya Kórház	Állami intézmény (OKFŐ)
Egészségügy (Alapellátás)	Egészségügyi Alapellátási Intézmény	Önkormányzati költségvetési szerv
Kultúra / Közművelődés	Kanizsai Kulturális Központ / Halis István Városi Könyvtár	Önkormányzati költségvetési szervek
Turizmus	Tourinform Nagykanizsa	Szolgáltatói szerződés

Koordinációs eszközök az integrált projektek esetében

Nagykanizsa az alábbi eszközöket használja a területek közötti együttműködésre:

1. **Városfejlesztési Munkacsoport:** A polgármesteri hivatal szakirodái (Műszaki, Stratégiai), a Városfejlesztő Kft. és a Via Kanizsa Zrt. vezetői rendszeres egyeztetéseken hangolják össze a fizikai beruházásokat (pl. egy útépitésnél a közműcseret a vízművel).
2. **ITS (Integrált Településfejlesztési Stratégia) Monitoring:** A stratégiai dokumentum kijelöli a horizontális célokat amelyeket figyelembe kell venni.
3. **Projektalapú Ad-hoc Bizottságok:** Nagyobb beruházásoknál (pl. Ipari Park bővítése) eseti projektcsapatok alakulnak, ahol a gazdaságfejlesztési és közműszolgáltatási szakemberek közvetlen napi kapcsolatban állnak.
4. **Közös Vagyongazdálkodási Adatbázis:** A Vagyongazdálkodási Zrt. által kezelt adatok hozzáférhetőek a tervezéshez, biztosítva, hogy a humán intézmények felújítása összhangban legyen a városüzemeltetési kapacitásokkal.

Környező településekre is kiterjedő szolgáltatásokat.

1. Víziközmű szolgáltatás (Dél-zalai Víz- és Csatornamű Zrt.)

- **Kiterjedés:** A cég Nagykanizsán kívül további **kb. 100 településen** biztosítja az ivóvíz-ellátást és/vagy a szennyvízkezelést.
- **Működés és teherviselés:** Gazdasági társasági forma, ahol az érintett önkormányzatok tulajdonosok. A fejlesztéseket közösen, gyakran térségi pályázatokon keresztül valósítják meg. A működési költségeket a szolgáltatási díjak fedezik, de a hálózat-rekonstrukció felelőssége a tulajdonos önkormányzatoké (vagyonarányosan).

2. Hulladékgazdálkodás (Dél-Zala Murahát Többcélú Társulás)

- **Kiterjedés:** A nagykanizsai központú hulladékkezelő rendszer (lerakó és válogatómű) a teljes dél-zalai régiót és a kis-balatoni térség egy részét kiszolgálja.
- **Feladatmegosztás:** A gyűjtést és szállítást a koncessziós modellben (MOHU alvállalkozójaként a Netta-Pannonia) végzik, de az infrastruktúra (pl. hulladékudvarok, rekultivált lerakók) feletti tulajdonosi kontrollt a társulás gyakorolja. A kisebb települések lakosságszám-arányosan járulnak hozzá a közös fenntartási feladatokhoz, ha a hatósági díj nem fedezi a speciális igényeket.

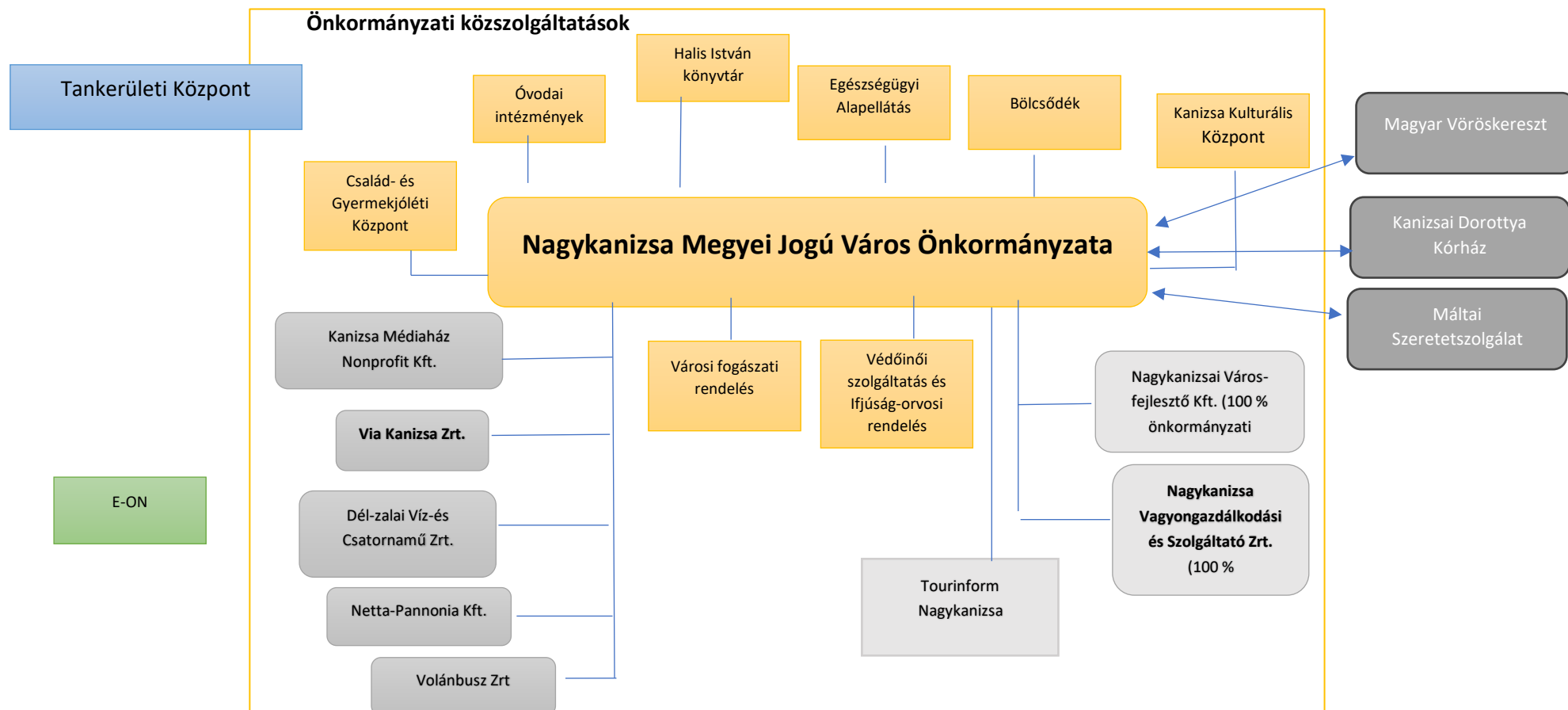
3. Humán közszolgáltatások és segélyezés

- **Egészségügyi alapellátás (Ügyelet):** Az orvosi ügyeleti rendszert (amíg az állami OMSZ-átvétel le nem zárult) Nagykanizsa központtal, a járás településeivel közösen tartották fenn.
- **Szociális szolgáltatások: A Család- és Gyermejjóléti Központ** járási szintű feladatokat lát el. A speciális szolgáltatások (pl. jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, éjjeli menedékhely) a kistérségi lakosok számára is elérhetőek Nagykanizsán, melynek költségeit állami normatívából és a társult önkormányzatok hozzájárulásából finanszírozzák.
- **Köznevelés:** A nagykanizsai középiskolák és szakgimnáziumok a teljes vonzáskörzet (kb. 30-40 km-es körzet) diákjait fogadják, ezzel tehermentesítve a környező kistérségeket az ilyen szintű intézményfenntartástól.

4. Közösségi közlekedés

- **Helyközi közlekedés:** A városi és a környéki közlekedés szorosan összefonódik. A Volánbusz Zrt.-vel kötött szerződések során a város hangolja össze a menetrendet a környező falvakból ingázók (dolgozók, diákok) igényeivel. Itt a tehermegosztás az állami finanszírozás és a városi szubvenció között oszlik meg, a kistérségek jellemzően a saját megállóhelyeik fenntartásáért felelnek.

Működési Térkép

95. ábra: Működési térkép

A szervezeti rendszer kiépülésével és működésének felfutásával párhuzamosan Nagykanizsa MJV Önkormányzata biztosítja a szükséges szakmai kompetenciákat és kapacitásokat a Nagykanizsai járás és a Funkcionális Városterég fejlesztéseinek tervezésével és megvalósításával kapcsolatos feladatok Nagykanizsa MJV Önkormányzatára eső része elvégzésének szakmai irányításához és városterégi szintű integrálásához. A térségi fejlesztések összehangolása érdekében Nagykanizsa MJV önkormányzata együttműködik Zala megye Önkormányzatával, valamint Somogy megye Önkormányzatával. A Nyugat-pannon Járműipari és Mechatronikai Központ keretében Nagykanizsa MJV Önkormányzata együttműködik Zalaegerszeg MJV Önkormányzatával, Szombathely MJV Önkormányzatával, valamint Szentgotthárd Város Önkormányzatával.

2.5 Kockázatok és lehetőségek értékelése

2.5.1 Prosperáló város

Nagykanizsa kiváló földrajzi elhelyezkedéssel bír a horvát-magyar-osztrák-szlovén négyeshatár térségében, mely fejlődésének kulcsát jelentheti, amennyiben a együttműködés szervező erejévé és a határok kinyílásából fakadó előnyök kihasználójává tud válni. Hosszú távú kockázatot és elvesztegetett lehetőséget jelent, ha nem pozicionálja magát a határtérség meghatározó aktoraként a gazdasági, kulturális és turisztikai együttműködésekben, ha nem áll élére ezeknek a folyamatoknak. A térségi kapcsolatok erősödésének elmaradása esetén Nagykanizsa határmenti helyzete perifériára szorultságát erősítheti. Nagykanizsa természeti értékekben gazdag térségben fekszik, magas az erdősültség szintje, mely az öko- és aktív turizmus számára jelentős potenciált kínál. Turisztikai termékként való pozicionálását azonban nem önállóan, hanem a megyei és határon átnyúló desztinációkkal való szerves együttműködésben tudja megvalósítani. Turisztikai téren való fejlődésének gátját képezi, ha nem egységes desztinációmenedzsment valósul meg.

Nagykanizsa megyei jogú város, a megyeszékhellyel, Zalaegerszeggel való mind szorosabb együttműködés, munkaerőpiaci agglomerálódás folyamatának elmaradása a városversengést, és a kölcsönös előnyökön alapuló együttműködés elmaradását eredményezi.

Nagykanizsa Megyei Jogú Város az M7 autópálya mentén, három országos jelentőségű főút (7-es, 61-es, 74-es) metszéspontjában fekszik, területét ezen felül számos alsóbbrendű főút érinti. A megyén, térségen belüli fejlődés előfeltétele a közlekedési kapcsolatok erősítése, mely elmaradása Nagykanizsa jelenlegi pozíciójának megerősödését, vagyis stagnálását eredményezi. Az M9 autópálya megépülésének elhúzódnása a befektetői és munkahelyteremtési lehetőségeit gátolja a városnak. Kockázatot jelent logisztikai központ szerepének megerősítésében, hagyományosan erős kereskedelmi város funkciójának újjáélesztésében.

A város gazdasági fejlődésének akadályaként jelentkezik, amennyiben nem valósul meg a meglévő munkahelyek minőségi javítása, a strukturális foglalkoztatási problémák enyhítése, a munkaerőpiacon belüli mobilitás növelése, amennyiben a vállalkozói, fejlesztési együttműködések nem jönnek létre, és nem erősödik meg a helyi vállalkozói ökoszisztéma.

Nagykanizsára a mikrovállalkozások többsége jellemző, alacsony az 50 főnél többet foglalkoztató vállalat, és mindössze egyetlen 500 főnél nagyobb alkalmazottat foglalkoztató cég működik a városban. Az iparterület fejlesztési elképzelések, a keleti és északi városrész kijelölt ipari területeinek részben bővítése, részben előkészítése alapozhatja meg a tőkeerő javítását és a gazdasági bővülést, aminek elmaradása a jelenlegi vállalkezoi szerkezet rögzülését hozza magával. Kockázati tényezőt jelent, amennyiben magántőke betelepülésének elmaradása az iparterület hiányának következményeként jelenik meg.

A város gazdasági prosperitását megalapozhatja a körforgásos működési modellre való átállás, mely az Önkormányzat és a Pannon Egyetem Nagykanizsai campusának szoros együttműködésével valósulhat meg. A városi alrendszerek zárt rendszerre alakítása, a vállalatok közötti együttműködési mechanizmusok megteremtése eredményezheti új üzleti modellek megvalósulását, melyek elmaradása esetén jelentős lehetőségtől esik el a város, gazdasági valamint klímaalkalmazkodási szempontból is. A körforgásos modell adaptációja a Pannon Egyetem Nagykanizsai Campusának is kiugrási lehetősége, melynek elmaradása a felsőoktatási intézmény instabilitását, további hallgatói létszámvesztést, valamint a KFI tevékenységet megalapozó kutatási központok hiányát eredményezheti.

A mezőgazdaság modernizálásának elmaradása a jövedelmi helyzet romlásához vezethet. A város és tágabb térsége jó minőségű élelmiszerrel történő biztonságos ellátását és élelmiszeriparának egyik fő forrását biztosíthatja Kiskanizsa és a megyei jogú város magas színvonalú mezőgazdasági és kertészeti termelő tevékenysége. A város és környékének adottságai révén lehetőség adódik a rövid ellátási láncok megvalósítására, erősítésére, amelynek révén a termékek a lehető legrövidebb úton jutnak el a város és tágabb térsége fogyasztóihoz, és melynek elmaradása jelentős gazdasági és foglalkoztatási potenciál kihasználásának hiányát eredményezi.

2.5.2 Zöldülő város

A szélsőséges hővel kapcsolatos kockázat várhatóan nőni fog a következő évtizedekben Nagykanizsán, ami a hőhullámos napokon jelentkező többlethalálozást eredményezi, de többlet-megbetegedések formájában is jelentkezni fog. Gyakoribbá válnak a hirtelen lezúduló, nagy intenzitású csapadékesemények, ezek villámárvizek rendszeres kialakulásához vezethetnek a Principális-csatornán és az abba torkoló kisebb vízfolyásokon, és gyakrabban idéznek majd elő belterületi elöntéseket is.

Nagykanizsa lakóépületállománya sérülékenynek minősül az éghajlatváltozás várható hatásaival szemben. A lakóépületek üzemeltetése egyben az egyik legnagyobb kibocsátó szektor a városban 30%-os, az ipari kibocsátással azonos nagyságrendű részesedéssel. Az épületállomány megújításának elmaradása a városi klímacélok teljesülését akadályozza.

A városi energia tárolás és termelés helyi rendszerének kialakítása még megtervezés előtt áll, a hálózatra termelő zöldáram-termelés kapacitás bővítésének elmaradása a zöld átállás komoly gátjaként jelentkezhet. A megújuló energia arányának növelése a napenergia, biomassza, geotermikus energia figyelembevételével történhet. Az ipari telephelyeken a biogáz alapú energia arányának növekedése amennyiben nem történik meg, úgy a villamosenergia felhasználás arányának csökkentése elmarad a várakozásoktól. A távhőrendszer bevezetésének további elmaradása ugyancsak az energiafogyasztás optimalizálásának gyengítését eredményezheti. A városban 2017-ben összesen 107

darab háztartási méretű kiserőmű kategóriába tartozó napelemes-rendszer működött, amelyek összességében 332,1303 MWh villamosenergiát adtak a villamosenergia-hálózatra. Ez mindösszesen 14%-át tette ki csak a közintézmények éves felhasználásának, mely mutatja a kapacitásbővítés szükségességét és potenciálját. Kockázati tényező, ha a megújuló energiaforrások városi energiaellátásba való bevonása nem valósul meg, és a kitűzött emisszió csökkentési célok kisebb mértékben teljesülnek a tervezettnél, vagy a megújuló energiaforrásokra történő átállás az ellátásbiztonság rovására megy.

Nagykanizsa előtt álló lehetőség a célul kitűzött körforgásos középvárosi modellre történő átállás megvalósítása, mely jelentős kutatási potenciált megmozgatva járul hozzá egyrészt a városi alrendszerek, másrészt a gazdasági szereplők körforgásos üzleti modelljeinek megvalósításához. A körforgásos megoldások lépésenkénti bevezetése többek között a hulladékgazdálkodás, víz és szennyvízgazdálkodás, mezőgazdasági és erdészeti zöldhulladék rövid ellátási lánc mentén történő hasznosításához tud hozzájárulni, melynek elmaradása jelentős klímaalkalmazkodási és gazdasági lemaradást eredményezhet. Nagykanizsa zöld átállásának megvalósítását alapozhatja meg a középvárosi modell bevezetése.

Kockázati tényező, ha nem valósul meg a vízellátás biztonságának a növelése, a vízbázisvédelmi program megvalósítása, a felszíni és felszínalatti vizeket szennyező illegális hulladékok eltávolítása. A csapadékvízgazdálkodás fenntarthatóságának a kulcsa a megtartás és elvezetés rendszerének optimális fejlesztése, a hálózat felülvizsgálata, a nyílt árkok rendszeres tisztítása és a vizekbe mosódó szennyezőanyagok mennyiségének csökkentése.

A városi emisszió 18%-a a közlekedési kibocsátásból származik, melynek legnagyobb hányadát az egyéni motorizált közlekedés eredményezi. A szükséges intézkedések elmaradása a közlekedési terhelésből fakadó szennyezési folyamatok erősödését hozza magával. Az M9 autópálya építése és az iparterületek fejlesztése további forgalomműködést és kibocsátás növekedést fog eredményezni. A közlekedési rend felülvizsgálatának elmaradása esetén a közlekedésből fakadó CO₂ kibocsátás csökkentése kisebb mértékű lehet, elmaradhat a közösségi közlekedés karbonsemlegességére való törekvés.

Nagykanizsa kiemelten magas zöldfelületi aránnyal rendelkezik, igaz ez a belvárosi térre is, ami jó lehetőséget kínál a város természetközeli jellegének erősítéséhez. A városi zöldfelületi rendszer fejlesztésének elmaradása – a villámárvizekhez alkalmazkodó talajfelszín kialakításának, a növényzet újra telepítése esetében a klímaalkalmazkodó fajok és telepítési módok figyelembe vételének elmaradása negatívan hat a karbon megkötőképességre, a lakossági rekreációs igények kielégítésére, valamint a funkció nélküli zöldfelületek hasznosítására.

A Nagykanizsa közigazgatási területén található erdőterületek mintegy fele közepesen sérülékeny, 40%-a erősen vagy igen erősen sérülékeny. Nagykanizsa területén, 2050-ig a tavaszi vetésű szántóföldi növények esetében enyhe termésátlag csökkenés, míg őszi vetésű növények esetében enyhe hozam növekedés várható. A talajerózió fokozódására kell felkészülni a hirtelen lezúduló, nagyintenzitási csapadékesemények gyakoriságának növekedése miatt.

2.5.3 Digitális város

Az önkormányzatnak élen kell járnia abban, hogy a digitális technológiák terjedése sikeres legyen, összefogja az érdekeket, olyan megegyezéseket kössön, ami a platformokat megalapozza a következő évtizedre. Amennyiben az önkormányzat nem tud katalizátor szerepet betölteni, úgy a digitalizáció részelemekben tud megvalósulni csupán.

A városi intézmények körében még mindig nem jellemzőek az okos megoldások, az átfogó digitális szolgáltatásrendszer kialakítása a város előtt álló feladat.

Kockázati tényezőként jelentkezik, hogy a digitális infrastruktúra fejlődése csak lassú ütemben tud haladni, mert nem áll rendelkezésre elegendő forrás, vagy az infrastruktúra tulajdonosok fejlesztési stratégiája eltér a város számára kedvező feltételektől. Kockázati tényezőként jelentkezik az infokommunikációs hálózat és szolgáltatások tulajdonjoga, az mennyiben marad az önkormányzatnál, vagy piaci szolgáltatóknál.

A digitalizáció sikere attól függ, a város a folyamat élére tud-e állni, és a közszolgáltatások terén tud-e katalizátor szerepet betölteni, hogy alakul a digitális közszolgáltatások fejlődési üteme és elérhetősége.

A digitális átállás kulcsa az azt használókkal történő elfogadtatása, az érintett csoportokkal a digitalizáció előnyeinek, és alkalmazhatóságának elfogadtatása, nyitottságának biztosítása.

A digitális szolgáltatások elérhetősége mellett a felhasználói alkalmazkodás, a digitális kompetenciák kialakulása előfeltétele a sikeres digitális átállásnak. A digitális kompetenciák különböző szegmensekben való jelenléte, illetve jelen nem léte meghatározó azok alkalmazásában és elterjedésében, ezért kockázati tényezőként jelentkezik a lakossági felhasználási készség, a munkavállalói felkészültség.

A gazdasági szereplők digitális átállása, különös tekintettel a mikro és kisvállalkozásokra, a turizmus és az erdő, valamint mezőgazdálkodás digitalizációja meghatározza a gazdasági versenyképességet.

2.5.4 Megtartó város

Nagykanizsa folyamatos népességcsökkenéssel és az öregedési index növekedésével szembesül, lakosságszám fogyása 10% feletti 2010-2020 időszakban, csökken a születések száma, és a 15-59 éves korosztály aránya is, ami együtt jár a 60 év feletti korosztály nagyarányú növekedésével. A korcsoportok eltolódása terhet ró a városi humán ellátási rendszerekre, és a munkaerőpiac strukturális átrendeződését is eredményezi.

Az álláskereső átlagos aránya a gazdaságilag aktív népességhez viszonyítva Nagykanizsa térségében is átlag feletti nagyságrendű. A napi szintű ingázás aránya magas, a nagykanizsaiak elsősorban a megyeszékhelyen vállalnak munkát. Hosszú távon nem optimális, ha a város nem tudja jelentősebb arányban kielégíteni a munkavállalói igényeket helyben. Zalaegerszeg és Nagykanizsa között egy ellentétes irányú szakképzettséghez kötött vándorlás figyelhető meg munkavállalás kapcsán. Nagykanizsára főleg szakképzett munkások érkeznek, míg Zalaegerszeg viszonylag jól képes beintegrálni a felsőfokú végzettséggel rendelkező értelmiséget. Nagykanizsa számára ez a tendencia jelentős kockázatot jelent, hiszen felsőfokú, magas képzettséggel rendelkező fiatalok és más korosztálybeliek elvándorlásának esélyét növeli egyrészt. Másrészt a magas szintű képzettséget

igénylő munkahelyek teremtésének gátjaként jelentkezhet, amennyiben a vállalkozások igényeit a város nem tudja kielégíteni. A diplomások jelenleg nem tudnak elhelyezkedni a városban, ezzel összefüggően a vállalkozások fejlesztési tevékenysége nem jellemző a városban, mely egymást gyengítő tényezőként az elvándorlás erősödését vetíti előre.

A fiatalok megtartása érdekében a lakhatás biztosítása is kockázati tényezőt képvisel, a bérlakáshelyzet javításának elmaradása a fiatalok döntési helyzetét gyengíti. A Science Parkba tervezett 200-300 kutató foglalkoztatásának is kockázati tényezőjét képviseli a megfelelő lakhatási körülmények biztosításának kapacitása.

Folyamatos feladatot jelent az oktatási intézmények infrastrukturális állapotának javítása, mely közvetett kihatással van az intézmények vonzerejére, és országos rangsorokban való elhelyezkedésére is. Szükséges a középfokú képzés közelítése a munkaerőpiaci igényekhez.

A Pannon Egyetem Körforgásos Gazdasági Intézetének létrehozásával és több kutatólaboratórium működtetésével a lehetőség nyitva áll a város előtt a magas hozzáadott értékű tudásbázis erősítéséhez. A digitális szolgáltatások elérhetősége a fiatal képzett munkaerő helyben tartására is jelentős hatást gyakorol.

A Nagykanizsa területén megfigyelhető konfliktusforrásokat azok a mélyszegénységben élők és a romák kapcsán tapasztalt legsúlyosabb problémák jelentik, amelyek az említett csoportok hátrányos helyzetének generációkon keresztül átöröklődése és a lakosság adósságállományának folyamatos fennállása idéz elő. Kockázati tényezőt és kihívást jelent a város számára a Szepetneki utcai szegregátumában élők foglalkoztatási és iskolázottságának alacsony szintje, illetve a rendelkezésre álló információk alacsony szintje az ott élőkről. Nagykanizsa másik hátrányos helyzetű területén, Ligetváros településrészén a szolgáltatásokhoz való hozzáférés korlátozott, mely fejlesztésre szorul.

2.5.5 Kiszolgáló város

Számos beruházási terület áll rendelkezésre Nagykanizsán, melyek fejlesztése mind önkormányzati, mind állami tulajdonban folyamatos. Barnamezős, felhagyott területek, illetve zöldmezős beruházások révén bővíthető az iparterületek nagysága. Az optimális terület kijelölés, és befektetésösztönzési politikára alapozó fejlesztési ütemezés jelenti a kulcsát a bővülésnek. Szükséges az ipari területek kialakításánál a talajelőzményeket, és funkcióelőzményeket figyelembe vevő területelőkészítés.

Nagykanizsa MJV Önkormányzatának tulajdonában 179 lakóépület volt 2020-ban, melyből összesen 51 db-ot utaltak ki a beadott igények alapján. Az önkormányzati ingatlangazdálkodás feladata hosszú távra meghatározni, hogy hogyan használható ki optimálisan a rendelkezésre álló ingatlanvagyon, és szükséges-e funkcióváltás, vagy értékesítés.

Kockázati tényezőként jelentkezik Nagykanizsa belvárosában és további nagy területű városrészeiben a gépjárműforgalom túlterheltsége, emiatt fontos cél Kiskanizsa és Nagykanizsa központ jobb közúti összeköttetésének kialakítása, illetve egy, Bajcsát Nagykanizsa keleti városrészeivel összekötő délkeleti elkerülő út kialakítása. Az élhető, prosperáló város megteremtésének további előfeltétele a közúti tranzit forgalomnak a várost övező elkerülő utakon történő elvezetése.

A vasúti fejlesztések elmaradása, mind a személy-, mind az áruszállítás területén a Bécs, Győr irányában fennálló 3,5 órás menetidő rögzülését eredményezi, mely csökkenti a város

versenyképességét. További potenciálként jelentkezik egy konténerterminál létesítése, miután az a régióban csak Sopronban található. A terminál Horvátország, Somogy, Balaton nyugati medence, Zala megye és Szlovénia kiszolgálását biztosítaná 100-150 km-es körzetben, mely elmaradása ugyancsak pozíció hátrányt jelentene Nagykanizsa számára. A terminál kialakításának előfeltétele egy új déli és nyugati elkerülő vasútállomás kialakítása a városközpont érintése nélkül.

A közlekedési, elérhetőségi, és a közlekedésből fakadó kibocsátások csökkentésének egyik lehetősége a kötöttpályás közlekedés fejlesztése. A város gazdasági területeinek jobb kiszolgálása érdekében iparvágányok létesítése kínálkozik megoldásként, mely jelentősen csökkentheti a jelenlegi forgalmi problémákat. A vasúti áruforgalom határon átnyúló regionális kapcsolatrendszerbe integrálása nem tud megvalósulni a városon belüli iparvágányok fejlesztése nélkül.

Hosszútávon jelentkezik a személyszállításban egy határon átnyúló, elővárosi jellegű, kötött pályás integrált közösségi közlekedési rendszer kialakításának opciója, mely a motorizált egyéni közlekedés jelentős csökkentését hozhatja magával.

A Principális csatorna két Kanizsa között lévő szakaszának egy része, mely jellemzően zöldfelületi borítottságú, jelenleg kihasználatlan, és potenciális városi szintű sport- és rekreációs területként jelentkezik, melyhez azonban szükséges a vízfolyás teljes hosszában a mederrendezés, parti sávok fejlesztése. A nagyfokú erdősültség ellenére további erdőfoltok telepítése a városhoz közeli és a városkörnyéki szántókon indokolt a klímaalkalmazkodás érdekében. Ugyancsak a megkötőképesség növelését szolgálja a városi zöldfelületi rendszer elemeinek összekötése utcai fasorok telepítésével, a meglévők folyamatos egycseréjével, a vízfolyások mentén többszintes növényzet telepítésével.

A várostesten belül jelentős kiterjedésben fordulnak elő rosszul vagy alul-használt, területek, melyek működési és kapcsolati zavarokat, felesleges forgalomnövekedést, értékvesztést jelentenek. Funkcióváltás elmaradása esetén a Citromsziget társadalmi problémákkal terheltté válása, és értékes rekreációs terület városi hasznosításból való kiesése történhet meg. További önkormányzati tulajdonú ingatlanok, pl. a régi postabank feletti épület hasznosítása jelentkezik feladatként az optimális vagyongazdálkodás érdekében. Kellő forrás ráfordítása nélkül a műemlékvédelem és helyi értékmegőrzés sérül.

Gazdasági és vegyes területfelhasználás szempontjából a legtöbb teendőt és a legtöbb lehetőséget a korábbi ipari övezetekben található területek jelentik. A naperőművek létesítése más környezetvédelmi jellegű projektekkel is összekapcsolható, a szinergiák kihasználása révén a barnamezős, alulhasznosított területek funkcióval való ellátása nehézségekbe ütközhet.

A vízhálózati veszteség 30% feletti, alpinfrastruktúra állapota korszerűtlen, ami következtében pl. a Platán soron az ingatlanok leértékelődnek. Csapadékvíz elárasztással leginkább Kiskanizsa lakóterületei érintettek, ahol még nincsen szétválasztott szennyvíz- és csapadékvíz hálózat, a külső területeken nyílt árkos az elvezetés. Palin mint új területen felmérés szükséges, hol érdemes a csapadékvíz elvezető rendszereket kiépíteni.

3 Stratégiai munkarész

3.1 Forgatókönyv elemzés

Kockázat	Prognózist, trendet megalapozó mutató
Prosperáló város	
Periférikus határmenti helyzet stabilizálódása	Ágazati együttműködések megléte – térségi hálózatosodás mértéke Az önkormányzat település- és gazdaságfejlesztési pénzeszközeinek rendelkezésre állása, tőkebevonás lehetőségei
Zalaegerszeg mellett pozícióvesztés, a városverseny erősödése a szinergiák erősödése helyett	munkaerőingázás céges együttműködések, beszállítói, együttműködési kapcsolatok
Határmenti infrastrukturális kapcsolatok fejlesztésének elmaradása (logisztikai központ, vasút és közúthálózat fejlesztése)	infrastruktúra fejlesztés
Pannon Egyetem Nagykanizsai Campusának pozícióvesztése	A város oktatási intézményei által nyújtott képzések, szakképzési feltételek, adottságok
Körforgásos gazdasági modell megvalósításának elmaradása	körforgásos üzleti modellek száma, körforgásos gazdasághoz kapcsolódó munkahelyek száma
Helyi vállalkozói ökoszisztéma megerősödésének elmaradása	ingázás, nem lesz kvalifikált munkaerő
Ipari területek hiánya	A rendelkezésre álló barna és zöldmezős fejlesztési területek, a gazdasági területek közművesítettsége
Technológiai és K+F cégek városba vonzásának elmaradása	A rendelkezésre álló barna és zöldmezős fejlesztési területek rendelkezésre állása, a gazdasági területek közművesítettsége
Nagyfoglalkoztatók városba településének elmaradása	nagyfoglalkoztatók száma
Erdőgazdaság és mezőgazdaság technológiai fejlesztésének elmaradása	vállalkozások felkészültsége
Zöldülő város	
Éghajlatváltozás negatív hatásainak való kitettség – hőmérséklet emelkedés, villámárvizek, talajerózió, belvíz – a negatív hatásokra való rugalmas alkalmazkodás elmaradása	környezetszennyező tevékenységek (levegő, talaj, víz, zajterhelés) környezeti terhelési értékei
Megújuló energia (napenergia, geotermia, biomassza) ellátásba történő bevezetése elmarad	karbonlábnyom
Városi energiatermelés és tárolás rendszerének kialakítása elmarad	energiatermelés összetétele, energiátárolási kapacitások
Városi alrendszerek körforgásos gazdaságra történő átállása elmarad	hulladék, víz, szennyvízgyógydalkodás zárt ellátási láncainak száma
Klímaalkalmazkodó csapadékvíz gyűjtőködés fejlesztésének elmaradása	öntözővíz rendelkezésre állása
Digitális város	
Nem valósul meg átfogó digitális szolgáltatásrendszer kialakulása a városban	elvándorlás gazdasági szerkezet eltolódása nagy energiát igénylő ágazatok felé, szolgáltatási szektor szűkülése
Digitális infrastruktúra nem kellő ütemben épül ki	GDP csökkenése

Kockázat	Prognózt, trendet megalapozó mutató
Infokommunikációs hálózat és szolgáltatások tulajdonjoga	piaci áraknak történő kiszolgáltatottsága, árak elszállása
A város a digitalizáció élére tud-e állni, a közszolgáltatások digitalizációja terén tud-e katalizátorrá válni	piaci áraknak történő kiszolgáltatottsága
A célcsoportok befogadóképessége és nyitottsága a digitális szolgáltatásokra	szolgáltatás elterjedésének üteme – alkalmazások használati statisztikája
A célcsoportok digitális felkészültsége	alkalmazások használati statisztikája
Gazdasági szereplők digitális átállása	teljesítménycsökkenés
Turizmus digitalizációjának elmaradása	GDP hozzáadott érték csökkenése
Erdő- és mezőgazdaság digitalizációjának elmaradása	GDP hozzáadott érték csökkenése
Megtartó város	
Folyamatos népességcsökkenés	népességcsökkenés
Vándorlási egyenleg negatív, fiatalok elvándorlása	vándorlási egyenleg
Zalaegerszeg munkaerő elszívó hatása a felsőfokú végzettségűek körében	munkaerő ingázása
Magasan képzett munkaerőt foglalkoztató állások száma alacsony	Megfelelően kvalifikált munkaerő jelenléte az egyes gazdasági ágakban, a helyben lévő munkaerő foglalkoztatottsági viszonyai
Munkaerőpiac strukturális problémája	Megfelelően kvalifikált munkaerő jelenléte az egyes gazdasági ágakban, a helyben lévő munkaerő foglalkoztatottsági viszonyai
Társadalmi konfliktusokkal terheltég	hátrányos helyzetű lakosság száma, iskolázottsági mutatói
Kiszolgáló város	
Felhagyott, alulhasznosított területek hosszú távú fennmaradása	hasznosított barnamezős területek nagysága
Közlekedési rendszer felülvizsgálatának elmaradása	egyéni motorizációs közlekedés aránya
Városi zöldfelületi rendszer fejlesztésének elmaradása	megkötőképesség

Kitettség mátrix

Potenciális negatív és pozitív hatás	Milyen a hatás kockázati besorolása?	Milyen gyakoriságú a hatás?	Mekkora a várható hatás mértéke?
Periférikus határmenti helyzet stabilizálódása	5	5	5
Zalaegerszeg mellett pozícióvesztés, a városverseny erősödése a szinergiák erősödése helyett	4	5	5
Határmenti infrastrukturális kapcsolatok fejlesztésének elmaradása (logisztikai központ, vasút és közúthálózat fejlesztése)	4	5	5
Pannon Egyetem Nagykanizsai Campusának pozícióvesztése	4	5	5
Körforgásos gazdasági modell megvalósításának elmaradása	3	5	3
Helyi vállalkozói ökoszisztéma megerősödésének elmaradása	3	5	3
Ipari területek hiánya	3	5	3
Technológiai és K+F cégek városba vonzásának elmaradása	3	5	3
Nagyfoglalkoztatók városba településének elmaradása	3	5	3
Erdőgazdaság és mezőgazdaság technológiai fejlesztésének elmaradása	5	5	5

Potenciális negatív és pozitív hatás	Milyen a hatás kockázati besorolása?	Milyen gyakoriságú a hatás?	Mekkora a várható hatás mértéke?
Éghajlatváltozás negatív hatásainak való kitétség – hőmérséklet emelkedés, villámárvizek, talajerózió, belvíz – a negatív hatásokra való rugalmas alkalmazkodás elmaradása	5	5	5
Megújuló energia (napenergia, geotermia, biomassza) ellátásba történő bevezetése elmarad	5	5	5
Városi energiatermelés és tárolás rendszerének kialakítása elmarad			
Városi alrendszerek körforgásos gazdaságra történő átállása elmarad	5	5	5
Klímaalkalmazkodó csapadékvíz gazdálkodás fejlesztésének elmaradása	4	5	5
Nem valósul meg átfogó digitális szolgáltatásrendszer kialakulása a városban	5	5	5
Digitális infrastruktúra nem kellő ütemben épül ki	5	5	5
Infokommunikációs hálózat és szolgáltatások tulajdonjoga	4	5	5
A város a digitalizáció élére tud-e állni, a közszolgáltatások digitalizációja terén tud-e katalizátorrá válni	4	5	5
A célcsoportok befogadóképessége és nyitottsága a digitális szolgáltatásokra	5	5	5
A célcsoportok digitális felkészültsége	5	5	5
Gazdasági szereplők digitális átállása	5	5	3
Turizmus digitalizációjának elmaradása	4	5	3
Erdő- és mezőgazdaság digitalizációjának elmaradása	3	5	5
Folyamatos népességcsökkenés	4	5	3
Vándorlási egyenleg negatív, fiatalok elvándorlása	3	5	3
Zalaegerszeg munkaerőelszívó hatása a felsőfokú végzettségűek körében	3	5	3
Magasan képzett munkaerőt foglalkoztató állások száma alacsony	3	5	3
Munkaerőpiac strukturális problémája	3	5	4
Társadalmi konfliktusokkal terheltség	3	5	4
Felhagyott, alulhasznosított területek hosszú távú fennmaradása	3	3	3
Közlekedési rendszer felülvizsgálatának elmaradása	3	3	3
Városi zöldfelületi rendszer fejlesztésének elmaradása	3	3	3

Felkészültségi mátrix

A magas kockázatú (4-es, 5-ös) potenciális negatív hatások	Milyen a város abszorpció képessége?	Milyen a város adaptációs képessége?	Milyen a város transzformációs képessége?
Periférikus határmenti helyzet stabilizálódása	3	2	1
Zalaegerszeg mellett pozícióvesztés, a városverseny erősödése a szinergiák erősödése helyett	2	2	1
Határmenti infrastrukturális kapcsolatok fejlesztésének elmaradása (logisztikai központ, vasút és közúthálózat fejlesztése)	3	3	3

A magas kockázatú (4-es, 5-ös) potenciális negatív hatások	Milyen a város abszorpció képessége?	Milyen a város adaptációs képessége?	Milyen a város transzformációs képessége?
Pannon Egyetem Nagykanizsai Campusának pozícióvesztése	2	2	2
Körforgásos gazdasági modell megvalósításának elmaradása	3	3	3
Technológiai és K+F cégek városba vonzásának elmaradása	3	3	3
Nagyfoglalkoztatók városba településének elmaradása	3	3	3
Erdőgazdaság és mezőgazdaság technológiai fejlesztésének elmaradása	3	3	3
Éghajlatváltozás negatív hatásainak való kitettség – hőmérséklet emelkedés, villámárvizek, talajerózió, belvíz – a negatív hatásokra való rugalmas alkalmazkodás elmaradása	3	3	3
Megújuló energia (napenergia, geotermia, biomassza) ellátásba történő bevezetése elmarad	4	4	4
Városi energiatermelés és tárolás rendszerének kialakítása elmarad	3	3	3
Városi alrendszerek körforgásos gazdaságra történő átállása elmarad	3	3	3
Nem valósul meg átfogó digitális szolgáltatásrendszer kialakulása a városban	3	3	3
A célcsoportok digitális felkészültsége	3	3	3
Gazdasági szereplők digitális átállása	3	3	3
Folyamatos népességszökkenés	3	3	3
Vándorlási egyenleg negatív, fiatalok elvándorlása	3	3	3
Zalaegerszeg munkaerőelszívó hatása a felsőfokú végzettségűek körében	3	3	3
Magasan képzett munkaerőt foglalkoztató állások száma alacsony	3	3	3
Munkaerőpiac strukturális problémája	3	3	3
Társadalmi konfliktusokkal terhelttség	3	3	3
Felhagyott, alulhasznosított területek hosszú távú fennmaradása	3	3	3

Értékelés

Standard forgatókönyv

A külső hatások begyűrűzésével lehet számolni, melyre a város korlátozottan tud intézkedést hozni.

Zalaegerszeg mellett pozícióvesztés, a szinergikus együttműködés nem valósul meg, a munkaerőpiaci megoszlás hosszú távon a megyeszékhelynek kedvez.

A Science Park megvalósulása, a Körforgásos Egyetemi Központ megvalósulása nem teljes körű, mely a felsőoktatási intézmény pozícióvesztését eredményezi, és a körforgásos gazdasági modellek fejlesztésének elveszített lehetőségét jelenti.

A periférikus határmenti helyzet stabilizálódik, a vándorlási egyenleg negatív, fiatalok elvándorolnak.

A város elsősorban a Nagykanizsán működő vállalkozások tudására, erőforrásaira és kapacitásaira támaszkodva növeli a helyi gazdaság versenyképességét, beruházásokat és befektetőket vonz a városba biztosítja a vállalkozások számára az ingatlanok elérhetőségét mind a szolgáltató szektor, mind a termelő szektor számára.

A város nem tudja megfelelően kezelni az éghajlatváltozásból fakadó kitettségét: árvíznek, a belvíznek, az aszálynak és a talajvízszint-süllyedésnek, hőségnek, évszakok átalakulásának negatív hatásaira való rugalmas alkalmazkodás elmaradása

Nem valósul meg a zöld átállás: városi energiatermelés és tárolás rendszerének kialakítása elmarad

A zöld átállás elmaradása esetén a város nem tudja kellő mértékben csökkenteni karbonlábnyomát, mely az erőforrásokkal történő hosszú távú visszaéléshez vezet

Nem valósul meg a digitális átállás: digitális infrastruktúra nem kellő ütemben épül ki

A digitális átállás elmaradása a helyi gazdaság versenyképességének gyengülését, a fiatal képzett lakosság megtartó képességét, és a város hosszú távú életminőségének csökkenését eredményezheti.

Adaptív forgatókönyv

Reflektálása negatív hatásokra:

A helyzetfeltárás során azonosított negatív trendek – regionális versenyhátrány, demográfiai válság, infrastrukturális és innovációs elmaradás, valamint környezeti kitettség – a város alkalmazkodóképességének függvényében fejtik ki hatásukat. A tudatosan megtervezett és ütemezetten végrehajtott önkormányzati intézkedések célja e hatások semlegesítése vagy jelentős mérséklése.

- 1. Regionális versenyképesség és gazdasági pozíció erősítése

A gazdasági bővülést és versenyképességet meghatározó kulcstényező Nagykanizsa hármaskörében betöltött gazdasági és turisztikai szerepének erősítése, valamint a Zalaegerszeggel való együttműködési szinergiák tudatos fejlesztése.

- A térségi együttműködések bővítése gazdasági és turisztikai közös projektek révén.
- A hármaskör térség integrált fejlesztése, amely erősíti a város térségi beágyazottságát.
- Tudatos befektetésösztönzési politika és iparterület-fejlesztés megvalósítása.
- Nagyobb foglalkoztatók és magas hozzáadott értékű vállalkozások városba vonzása.
- Technológiai és KFI (kutatás-fejlesztés és innováció) cégek betelepülésének ösztönzése.
- 2. Felsőoktatás, innováció és körforgásos gazdaság

A Pannon Egyetem Nagykanizsai Campusán működő Körforgásos Egyetemi Központ, valamint a tervezett Science Park és kutatólaborok a város felsőoktatási és innovációs jelenlétének meghatározó pillérei.

- A Science Park megvalósítása és a kutató-fejlesztő laborok működtetése.
- Az egyetem, az önkormányzat és a gazdasági szereplők együttműködésének erősítése.
- A körforgásos gazdaságra történő átállás szakmai és infrastrukturális megalapozása.
- A vállalkozások zöld és digitális átállásának támogatása, beleértve:
 - turizmus digitalizációját,
 - erdő- és mezőgazdaság digitális fejlesztését,
 - ipari folyamatok modernizációját.

- 3. Demográfiai kihívások kezelése

A fiatalok elvándorlásának mérséklése és a város hosszú távú életképességének biztosítása érdekében:

- Magas hozzáadott értékű munkahelyek létrehozása.
- Technológiai és innovációs cégek letelepítése.
- A digitális átállás révén távmunka-lehetőségek bővítése.
- Vonzó életpályamodellek kialakítása a fiatalok számára.
- 4. Klímaalkalmazkodás és zöld átállás

A város ütemezetten megvalósítja klímaalkalmazkodási és CO₂-kibocsátás-csökkentési tervét 2030-ig, bevonva az önkormányzati szektor mellett a közsféra további szereplőit, a vállalkozásokat és a lakosságot is.

Főbb intézkedések:

- Átfogó zöld átállási menetrend kidolgozása és végrehajtása.
- A városi zöldfelületi rendszer fejlesztése, erdőfoltok telepítése a város környezetében.
- Csapadékvíz-megtartó és -elvezető rendszer kiépítése a villámárvizek és időszakos belvizek kezelésére.
- A szennyvíz- és csapadékvíz-hálózat szétválasztása (különösen Kiskanizsán).
- Megújuló energiatermelési és -tárolási rendszer kialakítása:
 - napenergia-rendszerek bevezetése,
 - biogáz hasznosítása elsősorban az ipari szektorban.
- 5. Digitális átállás

A város kidolgozza és ütemezetten végrehajtja digitális átállási menetrendjét, és a digitális transzformáció élére áll.

- A közszolgáltatások digitális átalakításának infrastrukturális hátterének biztosítása.
- Intelligens városi megoldások bevezetése.
- A célcsoportok (lakosság, vállalkozások, intézmények) szemléletformálása és felkészítése.
- A digitális kompetenciák fejlesztésének ösztönzése.

Az integrált gazdasági, innovációs, környezeti és digitális fejlesztések együttesen szolgálják Nagykanizsa versenyképességének erősítését, demográfiai stabilitásának javítását és hosszú távú fenntartható fejlődésének biztosítását.

3.2 Jövőkép

Nagykanizsa 2030-ban az ország délnyugati kapujaként a környező határon átnyúló térség dekarbonizált ipari, logisztikai, szolgáltató központja, vonzó, az éghajlatváltozás elkerülhetetlen következményei ellenére magas életminőséget nyújtó, a körforgásos működési modellt széleskörűen alkalmazó középvárosa, mely büszke hagyományaira, értékeire, identitására, ápolja a szellemi és építészeti, kulturális örökségét, hirdeti a kanizsaikumokat, és vonzó élhető körülményeket nyújt lakosainak.

3.3 A stratégia célrendszere

Átfogó cél 1 Kiváló földrajzi elhelyezkedésére és természeti értékeire támaszkodó, a fenntarthatóság gyakorlati megvalósítását biztosító, hagyományaira büszke élhető, körforgásos városi modellt megvalósító, digitális megoldásokat alkalmazó középváros
Stratégiai cél 1 A hármashatár térségében dinamikusán fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város
Rész cél 1 ipari területek fejlesztése és befektetésösztönzés erősítése a város tökevonzó képességének erősítése érdekében
Rész cél 2 város térségi elérhetőségének biztosítása
Rész cél 3 városok közötti regionális kooperáció, együttműködések erősítése
Rész cél 4 fenntartható munkahelyek biztosítása a képzett munkaerő vonzása érdekében
Rész cél 5 munkaerőpiaci igényekre reagáló képzési oktatási rendszer
Rész cél 6 Körforgásos üzleti modellek adaptációja
Stratégiai cél 2 Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város
Rész cél 7 A körforgásos gazdaságra épülő modell bevezetése a városban
Rész cél 8 Fenntartható vízbázis és hulladékgazdálkodás
Rész cél 9 Klímasemlegességet elősegítő energetikai beruházások megvalósítása
Stratégiai cél 3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város
Rész cél 10 humán infrastruktúra fejlesztése
Rész cél 11 megtartó, lakosai számára széleskörű szolgáltatásokat biztosító város
Rész cél 12 identitását és kultúráját erősítő város

Stratégiai cél 4 Élhető, vonzó középváros
Rész cél 13 vonzó épített környezet és rekreációs és sport lehetőségek
Rész cél 14 természeti környezet fenntartható fejlesztése
Rész cél 15 zöld és kerékpáros város
Rész cél 16 fenntartható területhasználat
Rész cél 17 fenntartható turisztikai szektor alapjainak erősítése

Átfogó cél 1 Kiváló földrajzi elhelyezkedésére és természeti értékeire támaszkodó, a fenntarthatóság gyakorlati megvalósítását biztosító, hagyományaira büszke élhető, körforgásos városi modellt megvalósító, digitális megoldásokat alkalmazó középváros

Nagykanizsa egy olyan városfejlesztési struktúrát kíván az elkövetkező években kiépíteni és fenntartani, amelyben a település minél inkább az itt élők és tevékenykedők saját tudására, erőforrásaira és kapacitásaira támaszkodik, az emberek értékteremtő és ápoló szándékait helyezi előtérbe, és a fenntarthatóságot, gazdaságosságot szem előtt tartva lesz képes a helyi gazdaság versenyképességét növelni, a zöld és digitális átállás megvalósításával hozzájárulni a prosperáló helyi gazdaság működtetéséhez, a városban élők közösségének erősítéséhez, lakosságának megtartásához, valamint egy biztonságos, élhető város fenntartásához.

A városi életminőség, a zöld és digitális átállás a város fejlődésének, modernizálódásának és megyei jogú városi pozíciójának megőrzésének záloga. Az előregedő korstruktúra, a fiatalok elköltözésének tendenciája miatt a városok versengenek egymással a lakosság megtartása érdekében, melynek legfőbb eszközét jelenti az adott település életminősége, élhetősége, magas minőségű települési környezet biztosítása foglalkoztatási, szabadidős és rekreációs lehetőségekkel, a helyi identitás és közösségek erősítésével. Az éghajlatváltozásra adott válaszok, a környezeti hatások vizsgálata a városfejlesztési, beruházási folyamatokban, a környezeti erőforrásokkal való felelős gazdálkodás a hosszú távú fenntarthatóság és prosperálás előfeltételei, melyekre a város stratégiájának megvalósítása során kiemelt figyelmet fordít. A környezeti hatások mellett a digitális átállás jelenik meg transzformációs hatásként, a digitalizáció támogatása, az adatbiztonság szavatolása a digitális közszolgáltatások minél szélesebb körű elterjesztése előfeltétele nagykanizsa hosszú távú versenyképességének fenntartásának, és lakosság megtartó képességének erősítésének. A digitalizáció áthatja a gazdasági, társadalmi és környezeti folyamatokat is, ahol fő szempont, hogy a városban élők életminőségének szolgálatába álljon az új technológia.

Stratégiai cél 1 A hármashatár térségében dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város

A stratégiai cél megvalósítását szolgáló rész célok:

Rész cél 1 ipari területek fejlesztése és befektetésösztönzés erősítése a város tőkevonzó képességének erősítése érdekében

Rész cél 2 város térségi elérhetőségének biztosítása

Rész cél 3 városok közötti regionális kooperáció, együttműködések erősítése

Rész cél 4 fenntartható munkahelyek biztosítása a képzett munkaerő vonzása érdekében

Rész cél 5 munkaerőpiaci igényekre reagáló képzési oktatási rendszer

Rész cél 6 Körforgásos üzleti modellek adaptációja

Nagykanizsa térségi szerepének erősítésével, gazdasági és turisztikai pozíciójának erősítésével kívánja megalapozni a 2030-ig tartó fejlesztési periódust. Egy közel 300 ezer fős térségben kíván kölcsönös előnyökön alapuló együttműködések révén fejlődni, és a térség városaival tematikus együttműködések kialakítani. Zalaegerszeggel való kapcsolódását a tengely erősítésével, munkaerőpiaci és gazdasági szerkezeti szinergiák erősítésével kívánja erősíteni.

Iparterületeinek fejlesztése lehetőséget kínál nagyfoglalkoztatók, illetve magas képzettségű munkaerőt igénylő ágazatok, vállalkozások letelepedésére, mely lehetőséget kínál az erősen mikro- és kisvállalkozói vállalkozói szerkezet oldására. Ennek a célnak az elérése érdekében a helyi gazdaság hálózatosodásának támogatása, a vállalkozói ökoszisztéma fejlesztése, befektetők és beruházók városba vonzása valósul meg. Cél az ipari vállalkozások mellett a szolgáltatások, innovatív és K+F-re épülő vállalkozások arányának növelése, valamint az erdő- és mezőgazdaság modernizálása, technológiai megújítása.

A Pannon Egyetem Nagykanizsai Campusának Körforgásos Egyetemi Központjára épülő Science Park kialakítása egyedi lehetőséget kínál a városnak. A Science Park létrehozásával jelentős KFI tudásbázis és kapcsolódó infrastruktúra válik elérhetővé, mely megalapozza a városi körforgásos rendszerek kialakítását elsősorban az energia, hulladék- és vízgazdálkodásban és élelemtermelésben. A kialakított modellek más középvárosok számára való adaptációja további pozícióelőnyöket kínál a város számára. A gazdaságfejlesztésben hangsúlyt kap a körforgásos gazdaság és tág értelemben vett zöld gazdaság ösztönzése, és a vállalkozások, termelési és szolgáltatási folyamatok digitalizációjának támogatása.

Stratégiai cél 2 Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város

A stratégiai cél megvalósítását szolgáló rész célok:

Rész cél 7 A körforgásos gazdaságra épülő modell bevezetése a városban

Rész cél 8 Fenntartható vízbázis és hulladékgazdálkodás

Rész cél 9 Klímasemlegességet elősegítő energetikai beruházások megvalósítása

Nagykanizsa a körforgásos gazdaság mintavárosává válik, mely során megtörténik a városi anyagáramlások felmérése, zárt rendszerek kialakítása az energia, hulladék és vízgazdálkodás területén, rövid ellátási láncok ösztönzése az élelemtermelés és élelmiszerellátás terén. A körforgásos áramok alkalmazását az Önkormányzat a várostervezésben is egyre széleskörűbben alkalmazza, valamint bevezeti a fenntartható turizmus fejlesztésébe is.

A klímaváltozás következtében fellépő jelenségek, ld. hősziget, szárazság, villámárvizek, időszakos belvizek és talajerózió negatív hatásainak csökkentése érdekében innovatív megoldásokat vezet be a város, figyelembe véve e tényezőket a zöldfelületfejlesztések, valamint a csapadékvíz megtartás – elvezetés rendszerének kialakítása során. Szükségesek fejlesztések a vízellátás biztonságának növelése, a vízbázisvédelmi program megvalósítása, a felszíni és felszínalatti vizeket szennyező illegális hulladékok eltávolítása érdekében.

Nagykanizsa 2030-ra a 2017-es bázisérték 13%-ának, míg 2050-re annak 46%-ának megfelelő mennyiségű üvegházhatású gáz kibocsátás megtakarítását tűzi ki célul. Ebbe beleszámolta nagykiterjedésű zöldfelületei által elnyelt kibocsátási értéket is, melyeket a klímaváltozással és extrém időjárási hatásokkal szemben ellenállóvá kíván fejleszteni 2030-ig. A fenntartható energiaellátás biztosítása érdekében a megújuló energia részarányának növelését, a fosszilis energiahordozók arányának fokozatos csökkentését kívánja megvalósítani. A kibocsátás csökkentés érdekében kidolgozza zöld átállás menetrendjét, melynek tervezésébe és megvalósításába bevonja az összes városi kibocsátót, a közsféra intézményei mellett a vállalkozói szektort és a lakosságot is. Kialakítja hosszú távú energiamenedzsment tervét, melynek meghatározó elemét jelenti a napenergia, és a magas szintű erdőszűrés nyomán keletkező biomassa alapanyag, melynek hasznosítása biogázüzemekben elsősorban az ipari szektorban valósul meg.

Stratégiai cél 3 Megtartó, kulturális – oktatási központ város

A stratégiai cél megvalósítását szolgáló részcélok:

Rész cél 10 humán infrastruktúra fejlesztése

Rész cél 11 befogadó, lakosai számára széleskörű szolgáltatásokat biztosító város

Rész cél 12 identitását és kultúráját erősítő város

Nagykanizsa fejleszti humán infrastruktúráját, hagyományos iskolavárosként kiemelt cél középiskolai képzési rendszerének minőségének fokozatos javítása, tehetségközpontokként való megjelenítése. Ehhez szükséges az oktatási intézmények infrastruktúrájának folyamatos fejlesztése. A korfa eltolódása következtében, az öregedési index növekedése eredményeképpen egyre nagyobb igény jelentkezik az egészségügyi és szociális infrastruktúra, ellátási rendszer fejlesztésére.

Nagykanizsa befogadó, a lakosai számára széleskörű szolgáltatásokat nyújtó város. Széleskörű oktatási – képzési, kulturális- szabadidő eltöltési, sport – rekreációs – turisztikai célú infrastruktúra és szolgáltatásfejlesztéssel kívánja lakosai igényeit minél magasabb színvonalon kiszolgálni.

A fiatal lakosság megtartása, számukra vonzó életpálya és életminőség biztosítása kiemelt cél, lehetőséget teremtve számukra vállalkozásindításra, vállalkozói ökoszisztémába való bekapcsolódásra vagy magas hozzáadott értékű munkahelyeken való elhelyezkedésre ezáltal megállítva a lakosság csökkenési tendenciáját. Megfelelő lakhatási körülmények, bérletépítési programok tehetik vonzóbbá a Nagykanizsai életmodellt. A digitális szolgáltatások elérhetősége a fiatal képzett munkaerő helyben tartására is jelentős hatást gyakorol.

A megtartó város koncepciójának erősítése érdekében az összetartó városi közösség erősítése, a helyi identitás, a hagyományok, és identitást erősítő értékek megőrzése fogalmazódik meg célként. A város fejlődésének meghatározó eleme az értékeit és tudását kamatoztató közösség fejlesztése és megerősítése. A stratégiai cél az itt élő emberek testi és szellemi fejlődését szolgáló fejlesztéseket, a közösség és a helyi identitás megerősítését, illetve a civil önkéntességnek és részvételnek az ösztönzését valósítja meg. A nagykanizsai lakosság számára rendelkezésre állnak az egészségük megőrzését, fejlesztését szolgáló, valamint szellemi gyarapodásukat elősegítő szolgáltatások és közösségépítő-fejlesztő lehetőségek, terek.

A mélyszegénységben élők és a romák életkörülményeihez, életviteléhez kapcsolódó problémák folyamatos kezelése, megfelelő intézkedések megvalósítása, a Szepetneki utcai szegregátumban élők

foglalkoztatási és iskolázottsági szintjének emelése, a Ligetváros településrészen a szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, a Citromsziget funkcióváltása szerepel a fejlesztési célok között.

Stratégiai cél 4 Élhető, vonzó középváros

A stratégiai cél megvalósítását szolgáló részcélok:

Rész cél 13 vonzó épített környezet és rekreációs és sport lehetőségek

Rész cél 14 természeti környezet fenntartható fejlesztése

Rész cél 15 zöld és kerékpáros város

Rész cél 16 fenntartható területhasználat

Rész cél 17 fenntartható turisztikai szektor alapjainak erősítése

Az élhető, vonzó középváros kialakítása szolgáltatja azt a környezetet, ahol jó élni, ahol jó nagykanizsainak lenni. Építészeti örökségére, vonzó épített környezetére büszke városként intézményeinek, épületeinek megújítását folyamatosan végzi, közösségi terek kialakítását támogatja, mint a Kanizsa-vár, Zsinagóga, Dózsa Gy. u 73-75 megújítása.

Természeti környezete kiemelkedő Nagykanizsának, zöldfelületi aránya egy főre vetítve meghaladja az országos átlagot, a várost körülvéő erdőszültségi arány is magas. Mindezek a tényezők lehetővé teszik a természetközeli, lassú város koncepciójának megvalósítását, parkok, rekreációs terek minden generáció igényeihez illeszkedő fejlesztését. Nagykanizsa ma is kerékpáros város, a hiányzó szakaszok megépítésével, a városkörnyéki kerékpárutak fejlesztésével növekednek a rekreációs terek.

A fenntartható területhasználat célja is a kompakt város kialakulását szolgálja. Barnamezős, felhagyott területek, foghíjtelkek, kihasználatlan ingatlanok hasznosítása jelenti a kiemelt feladatot. A legtöbb teendőt és a legtöbb lehetőséget a korábbi ipari övezetekben található területek jelentik. Az energetikai átállás érdekében hasznosítandóak a felhagyott barnamezős, más célra nehezen hasznosítható területek, pl. naperőművek létesítésére összekapcsoltan más környezetvédelmi jellegű projektekkel a szinergiák kihasználása érdekében.

A fenntartható turisztikai szektor alapjainak erősítése ugyancsak fontos részét képezi az Élhető, vonzó középváros stratégiai célnak. A határ térséget érintő, illetve a balatoni turizmushoz kapcsolódás, a regionális kerékpárhálózat egyes szakaszainak fejlesztése jelentkezik feladatként a turizmus területén. attrakció fejlesztések, meglévő elemek megújítása, digitális technológiák alkalmazása, élményalapú fejlesztések, turisztikai marketing és együttműködési rendszer kialakítása jelentik a 2030-ig tartó időszak fő intézkedéseit.

Dimenziókénti leképeződés

Dimenzió kapcsolódás	1. Stratégiai cél	2. Stratégiai cél	3. Stratégiai cél	4. Stratégiai cél
Prosperáló Zöldülő Megtartó Digitális Kiszolgáló	A hármashatár térségében dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	Élhető, vonzó középváros
	kapcsolódó részcélok	kapcsolódó részcélok	kapcsolódó részcélok	
Prosperáló Zöldülő Megtartó Digitális Kiszolgáló	R1: ipari területek fejlesztése és befektetésösztönzés erősítése a város tőkevonzó képességének erősítése érdekében	R7 A körforgásos gazdaságra épülő modell bevezetése a városban	R10 humán infrastruktúra fejlesztése	R13 vonzó épített környezet és rekreációs és sport lehetőségek
Prosperáló Zöldülő Megtartó Digitális Kiszolgáló	R2: a város térségi elérhetőségének biztosítása	R8 Fenntartható vízbázis és hulladékgazdálkodás	R11 befogadó, lakosai számára széleskörű szolgáltatásokat biztosító város	R14 természeti környezet fenntartható fejlesztése
Prosperáló Zöldülő Megtartó Digitális Kiszolgáló	R3: városok közötti regionális kooperáció, együttműködések erősítése	R9 Klímasemlegességet elősegítő energetikai beruházások megvalósítása	R12 identitását és kultúráját erősítő város	R15 zöld és kerékpáros város
Prosperáló Megtartó Digitális Kiszolgáló	R4 fenntartható munkahelyek biztosítása a képzett munkaerő vonzása érdekében			R16 fenntartható területhasználat
Prosperáló Megtartó Digitális Kiszolgáló	R5 munkaerőpiaci igényekre reagáló képzési oktatási rendszer			R17 fenntartható turisztikai szektor alapjainak erősítése
Prosperáló Zöldülő Digitális	R6: Körforgásos üzleti modellek adaptációja			

Várostérségi leképeződés

Várostérségi leképeződés	1. Stratégiai cél	2. Stratégiai cél	3. Stratégiai cél	4. Stratégiai cél
	A hármashatár térségében dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	Élhető, vonzó középváros

Várostérségi leképeződés	1. Stratégiai cél	2. Stratégiai cél	3. Stratégiai cél	4. Stratégiai cél
	szerepkört betöltő város			
	kapcsolódó részcélok	kapcsolódó részcélok	kapcsolódó részcélok	
Háromashatár térség	R1: ipari területek fejlesztése és befektetésösztönzés erősítése a város tőkevonzó képességének erősítése érdekében	R7 A körforgásos gazdaságra épülő modell bevezetése a városban	R10 humán infrastruktúra fejlesztése	R13 vonzó épített környezet és rekreációs és sport lehetőségek
Háromashatár térség	R2: a város térségi elérhetőségének biztosítása	R8 Fenntartható vízbázis és hulladékgazdálkodás	R11 befogadó, lakosai számára széleskörű szolgáltatásokat biztosító város	R14 természeti környezet fenntartható fejlesztése
Háromashatár térség	R3: városok közötti regionális kooperáció, együttműködések erősítése	R9 Klímasemlegességet elősegítő energetikai beruházások megvalósítása	R12 identitását és kultúráját erősítő város	R15 zöld és kerékpáros város
Zala megye	R4 fenntartható munkahelyek biztosítása a képzett munkaerő vonzása érdekében			R16 fenntartható területhasználat
Zala megye	R5 munkaerőpiaci igényekre reagáló képzési oktatási rendszer			R17 fenntartható turisztikai szektor alapjainak erősítése
Háromashatár térség	R6: Körforgásos üzleti modellek adaptációja			

Városrészi leképeződés

Városrészi leképeződés	1. Stratégiai cél	2. Stratégiai cél	3. Stratégiai cél	4. Stratégiai cél
	A háromashatár térségében dinamikus fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	Élhető, vonzó középváros
	kapcsolódó részcélok	kapcsolódó részcélok	kapcsolódó részcélok	
	R1: ipari területek fejlesztése és befektetésösztönzés erősítése a város tőkevonzó	R7 A körforgásos gazdaságra épülő modell bevezetése a városban	R10 humán infrastruktúra fejlesztése	R13 vonzó épített környezet és rekreációs és

Városrészi leképeződés	1. Stratégiai cél	2. Stratégiai cél	3. Stratégiai cél	4. Stratégiai cél
	képességének erősítése érdekében			sport lehetőségek
	R2: a város térségi elérhetőségének biztosítása	R8 Fenntartható vízbázis és hulladékgazdálkodás	R11 befogadó, lakosai számára széleskörű szolgáltatásokat biztosító város	R14 természeti környezet fenntartható fejlesztése
	R3: városok közötti regionális kooperáció, együttműködések erősítése	R9 Klímasemlegességet elősegítő energetikai beruházások megvalósítása	R12 identitását és kultúráját erősítő város	R15 zöld és kerékpáros város
	R4 fenntartható munkahelyek biztosítása a képzett munkaerő vonzása érdekében			R16 fenntartható területhasználat
	R5 munkaerőpiaci igényekre reagáló képzési oktatási rendszer			R17 fenntartható turisztikai szektor alapjainak erősítése
	R6: Körforgásos üzleti modellek adaptációja			

3.4 A reziliens város a stratégiai célrendszerben

ADAPTÍV FORGATÓKÖNYV JELENTŐS TÉNYEZŐI	Alacsony abszorpció képesség esetén tervezett beavatkozások:	Alacsony adaptáció képesség esetén tervezett beavatkozások:	Alacsony transzformáció képesség esetén tervezett beavatkozások:
Periférikus határmenti helyzet stabilizálódása	magas hozzáadott értékű vállalkozások városba vonzása, szakképző intézményekkel történő együttműködés, felsőoktatási intézményekkel együttműködés elsősorban mezőgazdaság technológiai modernizációja érdekében, helyi vállalkozói ökoszisztéma erősítése		
Zalaegerszeg mellett pozícióvesztés, a városverseny erősödése a szinergiák erősödése helyett	együttműködési fórum fenntartása, folyamatos egyeztetés, együttműködési lehetőségek azonosítása, komplementer gazdasági, oktatási, kulturális lehetőségek erősítése		
Határmenti infrastrukturális kapcsolatok fejlesztésének elmaradása (logisztikai	városon kívül álló tényező		

ADAPTÍV FORGATÓKÖNYV JELENTŐS TÉNYEZŐI	Alacsony abszorpció képesség esetén tervezett beavatkozások:	Alacsony adaptáció képesség esetén tervezett beavatkozások:	Alacsony transzformációs képesség esetén tervezett beavatkozások:
központ, vasút és közúthálózat fejlesztése)			
Pannon Egyetem Nagykanizsai Campusának pozícióvesztése	folyamatos egyeztetés, együttműködési mintaprojektek megvalósítása,		
Körforgásos gazdasági modell megvalósításának elmaradása	Körforgásos gazdaság önkormányzati rendszerben történő adaptációjának felmérése, ütemterv kialakítása vállalkozások felmérése az átállás aktuális helyzetéről, rendszeres egyeztetések vállalkozások bevonása karboncélok megvalósításába		
Technológiai és K+F cégek városba vonzásának elmaradása	befektetés ösztönzési tevékenység		
Nagyfoglalkoztatók városba településének elmaradása	befektetés ösztönzési tevékenység		
Erdőgazdaság és mezőgazdaság technológiai fejlesztésének elmaradása	folyamatos egyeztetés, együttműködési mintaprojektek megvalósítása		
Éghajlatváltozás negatív hatásainak való kitétség – hőmérséklet emelkedés, villámárvizek, talajerózió, belvíz – a negatív hatásokra való rugalmas alkalmazkodás elmaradása	hőszigetek azonosítása és intézkedések megtervezése záportározók, vízmegtartó felületek kialakítása, öntözéssel rendszer továbbfejlesztése		
Megújuló energia (napenergia, geotermia, biomassa) ellátásba történő bevezetése elmarad	részletes ütemterv megkötő képesség azonosításával a zöld átállás menetrend részeként		
Városi energiatermelés és tárolás rendszerének kialakítása elmarad	folyamatos egyeztetés, együttműködési mintaprojektek megvalósítása		
Városi alrendszerek körforgásos gazdaságra történő átállása elmarad	folyamatos egyeztetés, együttműködési mintaprojektek megvalósítása		
Nem valósul meg átfogó digitális szolgáltatásrendszer kialakulása a városban	digitális átállás menetrend gondos megtervezése és végrehajtása, stratégiai döntés meghozatala érintett közszolgáltatókkal való rendszeres egyeztetés mintaprojektek megvalósítása		
A célcoportok digitális felkészültsége	szemléletformáló eszközök alkalmazása digitális szolgáltatások igénybevétele érdekében ösztönzők kidolgozása		
Gazdasági szereplők digitális átállása	képzések, tréningek szervezése		
Folyamatos népességszökkenés	komplex munkahelyteremtő program élhető városi szolgáltatások fejlesztése		

ADAPTÍV FORGATÓKÖNYV JELENTŐS TÉNYEZŐI	Alacsony abszorpció képesség esetén tervezett beavatkozások:	Alacsony adaptációs képesség esetén tervezett beavatkozások:	Alacsony transzformációs képesség esetén tervezett beavatkozások:
Vándorlási negatív, elvándorlása	egyenleg fiatalok	digitalizáció mértékének erősítése, rekreációs, szabadidős szolgáltatások körének növelése, magas képzettséget igénylő munkahelyek létrehozása	
Magasan munkaeerőt állások száma alacsony	képzett foglalkoztató	befektetésösztönzés vállalkozói ökoszisztéma fejlesztése	

3.4.1 Prosperáló város

Stratégiai cél 1 A hármashatár térségében dinamikus fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város

Részcél 1 ipari területek fejlesztése és befektetésösztönzés erősítése a város töркеvonzó képességének erősítése érdekében

Részcél 2 város térségi elérhetőségének biztosítása

Részcél 3 városok közötti regionális kooperáció, együttműködések erősítése

Részcél 4 fenntartható munkahelyek biztosítása a képzett munkaerő vonzása érdekében

Részcél 5 munkaerőpiaci igényekre reagáló képzési oktatási rendszer

Részcél 6 Körforgásos üzleti modellek adaptációja

A prosperáló város dimenzióját közvetlenül az 1. stratégiai cél szolgálja a hármashatár térségében dinamikus fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város révén, melyet számos stratégiai részcél egészít ki (R1, R2, R3, R4, R5, R6).

Nagykanizsa térségével együttműködésben kívánja gazdaságfejlesztését megvalósítani. Rendkívül kedvező fekvéséből származó előnyöket határozottabban kívánja kihasználni a 2030-ig terjedő időszakban, mely egy kb. 300 000 fős lakosságot átfogó régiót jelent egy négy országba átnyúló határtérségben. Elsősorban a gazdaságfejlesztés és turizmus területén jelentkeznek együttműködési lehetőségek.

Nagykanizsa számára kulcsfontosságú a megyeszékhely Zalaegerszeggel való szinergikus kapcsolatok erősítése, a két város közötti folyamatok kölcsönös előnyökre történő minél határozottabb fókuszálása. A két város összefogásával és a Vas megyei ipari központokkal erősödhet a megye járműipari szerepe.

A keleti ipari parkban már 20 ha önkormányzati és 70 ha állami terület várja a befektetőket, miután az északi ipari betelt, és nem tud további vállalkozásokat fogadni. Nagykanizsa gazdasági szerkezetére jellemző a mikro- és kisvállalkozások túlsúlya, mindössze 27 vállalat haladja meg az 50 fős foglalkoztatotti létszámot, és egyetlen cég alkalmazotti száma nagyobb 500 főnél. A nagyfoglalkoztatók városba vonzása az Önkormányzat gazdasági programjának célja, ezáltal is bővítve a magas képzettséget, és szaktudást igénylő munkahelyek számát, csökkentve a napi ingázásra kényszerülők arányát. Tudatos befektetési politikával ösztönzi a város a vállalkozások betelepülését, illetve a már a

városban működő vállalkozások tevékenységbővítését, különösen az építőipar, könnyűipar és a feldolgozóipar területén.

A városban végzi oktatási tevékenységét a Pannon Egyetem Nagykanizsa Körforgásos Gazdaság Egyetemi Központja, mely új helyszínre költözik, és megalapozhatja a nyugati városrész gazdasági tevékenységét a Science Park létrejöttével. Az Egyetemi Központ szerepe kettős. Egyrészt az Önkormányzattal együttműködésben megalapozza a középvárosi körforgásos modell kialakítását és 2030-ig történő adaptációját a városban, másrésztől elsősorban a körforgásos gazdaság területén jelentős KFI kapacitásokat vonz a városba. Science Park megvalósulása 200-300 kutató városba telepedését jelenti, mely jelentősen megnöveli a város gazdasági potenciálját. Pannon Egyetem Nagykanizsai Kampuszán 2019-ben ipari informatikai labor került kialakításra. Az egyetem vezetése a piaci versenyképesség kulcsának tartja az ipar 4.0 térnyerését a digitalizáció és a robotika megfelelő kihasználásával. Ehhez járul hozzá a Kampuszban megvalósult fejlesztés, melynek köszönhetően lehetőség nyílik az egyetemen folyó oktatás mellett kutatásokra és a termékek piaci bevezetés előtti teszteléseinek elvégzésére is. A Science Park további laboratóriumok és kutatási tevékenységhez kapcsolódó infrastruktúrát alakít ki az Egyetemi Központban.

Nagykanizsa három országos jelentőségű főút (7-es, 61-es, 74-es) metszéspontjában fekszik mely megalapozza régiós szerepvállalását. Az M7-es autópálya, 7-es és 74-es utak már jelenleg is biztosítják az országos és nemzetközi vérkeringésbe történő bekapcsolódását. A 74-es út 2X2 sávossá bővítése, valamint az M9 autópálya megépítése további kapcsolatok előtt nyitják meg az utat. A várost délről elkerülő út a déli terület gazdasági hasznosítása, logisztikai szerepkörének erősítése előtt is megnyitják az utat. Az iparterületeken az iparvágányok fejlesztése, a konténerterminál kialakítása, és a nemzetközi vasúti hálózatba történő bekapcsolódás, valamint a Mura-híd fejlesztése tovább bővíti az elérhetőséget.

Cél az ügyfélbarát vállalkozói és lakossági digitális szolgáltatások fejlesztése, a vállalkozások ösztönzése a digitális technológia alkalmazására, hiszen azok időbeli adaptációja és mértéke meghatározó alakítója a helyi gazdaság versenyképességének.

A város gazdaságának versenyképességét jelentős mértékben elősegíti a zöld gazdaság arányának növelése, körforgásos gazdaságra történő átállás ösztönzése, melynek részeként meghonosodik a klíma-ipar, a környezetbarát, energia- és klímatudatos zöld gazdaság és az ökológiai innovációk. Ennek kialakítása a következő évek célja összhangban a város karbonlábnyom csökkentési tervével. A zöld gazdaság kiépítésében a város katalizátor szerep felvállalásával tudja támogatni a helyi vállalkozói ökoszisztémát a klímabarát és zöld megoldások, technológiák adaptációs lehetőségeinek bemutatásával, zöld gazdaság platform működtetésével együttműködésben az Egyetemi Központtal.

Nagykanizsa turisztikai potenciáljának kihasználása az Önkormányzat céljai között szerepel a 2030-ig tartó időszakban. A város kiemelkedő természeti környezetben fekszik, a zalai erdők gyűrűjében helyezkedik el. A hármashatár térsége további természeti attrakciókat kínál, míg a hazai, zalakarosi és balatoni desztinációk is elérhető közelségben vannak. Nagykanizsa bekapcsolódása a térségi turisztikai desztinációba jelentős gazdaságfejlesztési potenciált rejt magában, ehhez azonban szükséges a turisztikai adottságok tudatosabb kihasználása és a térségi együttműködés erősítése egy egységes turisztikai termékfejlesztés céljával. Elsősorban a szelíd, rekreációs, aktív és ökoturisztika feltételei adottak, a kiépített turistautak, kerékpárutak, az erdők gazdag vadállománya, a Csónakázó-tó jelentik a termékfejlesztés központi elemeit. A Csónakázótó alkalmas sportversenyek rendezésére, mely

potenciál kiaknázása további megoldandó feladat a város számára. További potenciális fejlesztési helyszín a Citrom-sziget, melynek funkció váltása napirenden van.

3.4.2 Zöldülő város

Stratégiai cél 2 Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város

Rész cél 7 A körforgásos gazdaságra épülő modell bevezetése a városban

Rész cél 8 Fenntartható vízbázis és hulladékgazdálkodás

Rész cél 9 Klímasemlegességet elősegítő energetikai beruházások megvalósítása

A zöldülő város dimenzióját közvetlenül a 2. stratégiai cél szolgálja A körforgásos gazdaságra épülő modell bevezetése a városban révén, melyet számos stratégiai rész cél egészít ki (R7, R8, R9). Nagykanizsa Megyei Jogú Város 2030-ra a 2017-es bázisérték 13%-ának, míg 2050-re annak 46%-ának megfelelő mennyiségű üvegházhatású gáz kibocsátás megtakarítását tűzi ki célul. A klímaváltozásra való rugalmas reagáló képesség erősítése érdekében a zöldfelületfejlesztést is szem előtt tartva belekalkulálta a megkötőképesség nagyságát a meghatározott célértékekbe. Az erdők és települési zöldterületek évi közel 12 ezer tonna CO₂-t nyelnek el. A fenntartható energiaellátás biztosítása érdekében a megújuló energia részarányának növelését, a fosszilis energiahordozók arányának fokozatos csökkentését kívánja a város megvalósítani.

A stratégiai célok és rész célok az alábbiak szerint járulnak hozzá a Taxonómia céljainak megvalósulásához:

Az éghajlatváltozás mérséklése cél a fosszilis alapú városi fűtési rendszer (többségében földgáz alapú) kiváltása elsősorban a napenergiára és geotermikus energiára támaszkodva. A legnagyobb kibocsátók az épületek, létesítmények és az ipar energiafogyasztása 30-30%-os részesedéssel. Nagykanizsán cél a távhő energiaszolgáltatásba való bevezetése is, illetve a naperőművek fejlesztése. Jelenleg a városban összességében 332,1303 MWh villamosenergiát termelnek a háztartási méretű kiserőmű kategóriába tartozó napelemes-rendszerek. Emellett 2018-ban adtak át két, összesen 500 kilowatt termelési kapacitású, azaz évente kb. 500 háztartás teljes villamosenergia-igényét képes előállítani napelemparkot.

A zalai erdők révén nagymennyiségű biomassza alapanyaggal rendelkezik a város, melynek ipari célú biogáz felhasználása tovább tudja csökkenteni a karbonkibocsátás mértékét.

A geotermia vonatkozásában felmérésekre, feltárásokra és kutak fúrására van a geotermikus energia hasznosítása érdekében, és annak távhőszolgáltatásra való alkalmazhatóságának vizsgálatára. Az energia tárolás és termelés helyi rendszerének kialakítása további naperőművek, energiaközösségek kialakításával, háztartási kiserőművek arányának növelésével és biogázüzemek létrehozásával valósítható meg.

Az éghajlatváltozás mérséklését szolgálják a klímasemleges közlekedési fejlesztések. A kibocsátások mérséklése elsősorban a tranzitforgalom városból történő kivezetésével, valamint az egyéni motorizált közlekedés csökkentésével, szabályozásával valósítható meg. Előbbire megoldás hozhat a déli elkerülő út megépítése, míg utóbbi esetben a gépkocsik belvárosból történő kiszorítása hozhat eredményt. Nagykanizsa kerékpáros város, így a kerékpárutak további fejlesztése, hálózatba szervezése jelentkezik

célként. A tömegközlekedés esetében a járműállomány korszerűsítése, bővítése, keresleti menetrend kialakítása, a vasútra ráhordó, illetve a gazdasági központokba közvetlenül behordó zéróemissziós, energiatakarékos, integrált és intelligens autóbuszos közösségi közlekedési rendszer közlekedési eszközeinek biztosítása szerepel a fejlesztési célok között.

Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás keretében a várost érő klímahatások mérséklése, így a hőhatás, a villámárvizek, időszakos belvizek csökkentése és a talajerózió megelőzése jelentik a fő stratégiai irányt. Az alkalmazkodás részeként valósul meg a karbon kibocsátást megkötni képes zöldfelületi rendszer fejlesztése, a nagyarányú zöldfelületi elemek utcai fasorokkal történő összekötése, a külterületen erdőfoltok telepítése a szántók környékén, illetve komplex ökológiai víz- és tájgazdálkodási rendszerek elterjesztése széndioxid kibocsátás csökkentés érdekében.

A vízi erőforrások fenntartható használata és védelme keretében cél a felszíni és felszín alatti víztestek stratégiai szintű védelme, a települési és ipari szennyvíz problémák kezelése, a vízgazdálkodás hatékonyságának növelése. A lakosság ivóvíz-ellátás biztonsága érdekében szükséges az elavult ivóvíz hálózatok fejlesztése, a kitermelt és felhasznált víz hatékony hasznosítása, a hálózati veszteség és csőtörések számának csökkentése, vízhálózat fejlesztési beruházások megvalósítása.

A körforgásos városi modellre való áttérés Nagykanizsa egyik fő célkitűzése a klímaalkalmazkodás folyamatában, amely egyben fontos hangsúlyt képvisel a város zöld gazdaságra történő átállásának megvalósításában a város versenyképességének növelése érdekében. A városban működő vállalkozásokkal való együttműködés keretében megtörténik az anyagáramok felmérése és akcióterv kidolgozása.

A szennyezés megelőzése és csökkentése keretében cél az egyesített csapadék és szennyvízrendszer szétválasztása a külső területeken, a tisztított szennyvíz, és összegyűjtött csapadékvíz öntözésre történő felhasználása, a zöldfelületek tereprendezése során a vízmegtartó csapadékgazdálkodás minél szélesebb körű megvalósítása. Nagy intenzitású csapadékeseményeket követően – egyesített rendszerű csatornahálózat következtében – a szennyvíztisztító telepen is jelentős túlterhelés jelentkezik, ami a szennyvíztisztítás hatékonyságának időszakos romlását idézi elő. Intenzív esők idején a szennyvíztisztító-létesítmény előtt a nagy árhullámokat szükséges elkülönítetten tárolni. Később az így összegyűjtött vizet öntözésre, esetleg szürkevízként lehet hasznosítani. További tényező a hulladéktermelés visszafogása, illetve az erdőgazdaságban keletkező zöldhulladék helyben hasznosítása, talajba történő visszatértermelése, biogázüzemek körének, illetve kapacitásának bővítése.

A biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása keretében cél a fenntartható földhasználat és területgazdálkodás, valamint a fenntartható mezőgazdálkodás és erdőgazdálkodás.

3.4.3 Digitális város

A digitalizáció bevezetése, és a városi szolgáltatásstruktúra átgondolt adaptálása a modern kor technológiai kihívásaihoz megjelenik Nagykanizsa átfogó céljában, mely a digitális átállást a város fenntartható fejlesztésének előfeltételeként definiálja:

Átfogó cél 1 Kiváló földrajzi elhelyezkedésére és természeti értékeire támaszkodó, a fenntarthatóság gyakorlati megvalósítását biztosító, hagyományaira büszke élhető, körforgásos városi modellt megvalósító, digitális megoldásokat alkalmazó középváros

A Nagykanizsán jelen levő térinformatikai rendszer megfelelő alapját adja annak, hogy továbbfejlesztésével a város megalapozhassa a közzolgáltatások digitalizációját, és a város katalizátorává válhasson a folyamatoknak. Bár még nem készült egységes rendszerben az infrastrukturális és szoftveres háttér, a meglevő kezdeményezések biztosítják az első tapasztalatokat, amire építve az Önkormányzat modul rendszerben ki tudja alakítani a digitális szolgáltatások rendszerét.

A jelen dokumentumban kidolgozandó digitális menetrend adja az alapját a digitális átállásnak, melyre alapozva kidolgozásra kerül a digitális akcióterv és Smart City Programdokumentum. Ez a dokumentum tud kiindulási pontként szolgálni a városi digitalizációhoz.

A komplex térinformatikai rendszer továbbfejlesztése új modulokkal bővül a következő évek során, ezek részeként kialakításra kerül adatvagyon hasznosító portál, épületenergetikai kataszter, városüzemeltetési hibabejelentő applikáció.

Cél azonban, hogy a digitalizáció ne csak az önkormányzat által működtetett közzolgáltatások esetében valósuljon meg, hanem a vállalkozói szektor is egyre inkább használjon és kínáljon digitális szolgáltatásokat, valamint valósuljon meg az erdő- és mezőgazdálkodás és a turizmus digitalizációja is célzottan, az ipari és szolgáltatói szektor mellett. Ennek azonban előfeltétele, hogy a digitális infrastruktúra kellő ütemben épüljön ki, valamint a célcsoportok, elsősorban a lakosság és a gazdasági szféra szereplői nyitottak legyenek a digitális alkalmazások igénybevételére és érzékeljék annak hozzáadott értékét. Növelni szükséges a célcsoportok digitális felkészültségét, melynek eszköze egyrészt a szemléletformálás, másrészt a különböző oktatási és tréning programok megvalósítása.

3.4.4 Megtartó város

Stratégiai cél 3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város

Részcél 10 humán infrastruktúra fejlesztése

Részcél 11 befogadó, lakosai számára széleskörű szolgáltatásokat biztosító város

Részcél 12 identitását és kultúráját erősítő város

A megtartó város dimenzióját legerősebben a 3. stratégiai cél támogatja: Befogadó, kulturális – oktatási központ város. Minél élhetőbb, magasabb színvonalú és teljesebb körű szolgáltatásokat nyújt egy város, annál vonzóbb lakói számára.

Nagykanizsa lakónépességének fogyása 10% feletti a 2010-2020 időszakban, az Önkormányzat egyik legfőbb célja ennek a tendenciának a megállítása és megfordítása. A fiatal generációk Nagykanizsán tartása és visszacsbátása tudja megalapozni a város jövőjét. Ennek egyik fontos eleme a nagykanizsai identitás megerősítése a hagyományokra építve, azoknak a korszellemhez igazításával, a kulturális örökség 21. századi elvárásokhoz igazításával.

A fiatal munkaerő megőrzése érdekében fejlesztendő a humán infrastruktúra, lakhatási lehetőségek megteremtése, bérletprogram megvalósítása, megfelelő számú és minőségű kulturális és közösségi tér kialakítása, programokkal való feltöltése.

A fiatalok megtartása érdekében fontos a digitalizáció, az okos város szolgáltatásainak a kialakítása és a versenyképes fizetésű, a képzettségre építő munkahelykínálat helyben. Ezt a célt támasztja alá a 15-59 éves korosztály csökkenő aránya, akikre így egyre nagyobb teher helyeződik a társadalmi felelősségvállalásban.

Nagykanizsa iskolaváros, oktatási központ. Iskoláinak színvonalas oktatásáért, a képzések országos viszonylatban minőségi biztosításáért kíván munkálkodni az Önkormányzat. Ennek részét képezi a középiskolai képzési struktúra munkaerőpiaci igényekhez illesztése együttműködésben a Szakképzési Centrummal.

Ezzel együtt nő a 60 év felettiek aránya, az egészségmegőrzés, a szociális, egészségügyi és kulturális infrastruktúra fejlesztése folyamatos feladatokat generál a városban. A korcsoportok eltolódása terhet ró a városi humán ellátási rendszerekre, ezek folyamatos igazítása az igényekhez a megtartó város fontos célkitűzése.

A város identitásának szerves részét képezik a kanizsaikumok, a természeti, építészeti-tárgyi és szellemi értékek. Ezek megőrzése, a híres kanizsaiak munkásságának megőrzése a kanizsai kötődés erősítésének eszköze.

A lakosság megtartóképességének növeléséhez szükséges a magasan képzett munkaerőt foglalkoztató állások számának növelése, vonzó munkalehetőségek biztosítása, a vállalkozóvá válás ösztönzése és mentorálás biztosítása, a munkaerőpiac strukturális problémájának feloldása.

Nagykanizsa kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a közösségnek minden polgára tagja legyen, és a hátrányos helyzetűek számára is elérhetőek legyenek a szolgáltatások. Ennek érdekében szociális célú városrehabilitációs intézkedéseket kíván megvalósítani. A leszakadó, segítségre szoruló és mélyszegénységben élő rétegeket segítő programok esetében a jövőben lényegesen nagyobb hangsúlyt kell fektetni a fenntarthatóságra.

3.4.5 Kiszolgáló város

Stratégiai cél 4 Élhető, vonzó középváros

Rész cél 13 vonzó épített környezet és rekreációs és sport lehetőségek

Rész cél 14 természeti környezet fenntartható fejlesztése

Rész cél 15 zöld és kerékpáros város

Rész cél 16 fenntartható területhasználat

Rész cél 17 fenntartható turisztikai szektor alapjainak erősítése (határmenti, Balatoniba bekapcsolódó , regionális kerékpároshálózatba bekapcsolódás, turisztikai desztinációkhoz való kapcsolódás, szelíd, kerékpáros, konferencia,)

A kiszolgáló város dimenziója biztosítja a fizikai infrastruktúrát a város fejlődéséhez, az élhető város koncepciójának megvalósításához. Legkonkrétabban az Élhető, vonzó középváros stratégiai célhoz kapcsolódik, ugyanakkor áthatja a teljes célrendszert.

A szerethető, élhető város megfelelő elérhetőséget, megközelíthetőséget biztosít, a lassú város koncepciójához igazodva a gépkocsival való közlekedést nem prioritizálja, de modernizálja a tömegközlekedési rendszerét, igényalapúvá teszi, és biztosítja a gyalogos és kerékpáros közlekedés biztonságát és megfelelő infrastruktúráját. Folytatja a kerékpárutak kiépítését, a hiányzó szakaszok biztosításával, mind városon belül, mind térségében, ezzel a közlekedési és rekreációs célokat egymáshoz kapcsolva.

Az úthálózat fejlesztése érdekében a hiányzó kapcsolatokat biztosítja, tehermentesítve a belvárost, de a városi szolgáltatások elérhetőségét, megközelíthetőségét szavatolja. A közúthálózat fejlesztését térségében ösztönzi, a déli elkerülő út megépülése – esetlegesen az M9 autópálya szakaszaként megoldást kínál a városi tranzitforgalom kivezetésére. Nagykanizsa vasúti csomópontszerepéből adódóan hangsúlyt fektet a vasúthálózat modernizációjára, logisztikai központ szerepének erősítésére.

A klímaalkalmazkodást, a rekreációt és a helyi lakosság egészségét egyszerre támogatva fejleszti a minőségi zöldfelületi rendszert, miközben a kompakt város koncepcióját előtérbe helyezve valósítja meg a lakókörnyezetben helyben elérhető szabadidős és rekreációs célú parkok, zöldfelületek fejlesztését. A parkok fejlesztése a sport és rekreációs igények figyelembevételével valósul meg. A Csónakázótó szabadidőközponttá fejlesztése, a Citromsziget funkcióváltásának megvalósítása a következő évek feladata.

A helyi identitás megőrzésének részét képezi a helyi épített örökség és művészeti értékek megőrzése. Az építészeti örökség, emblematikus épületek megőrzése állagmegóvása, felújítása szükséges a nagykanizsai identitás erősítése érdekében.

Bár Nagykanizsán alapvetően jók a városi közmű lefedettségi arányok, szükség van további fejlesztésekre is. A vízhálózatfejlesztése jelent kiemelt feladatot az alapinfrastruktúra korszerűsítésével az ingatlanok leértékelődésének megelőzése érdekében. A csapadékvíz gazdálkodás fejlesztése figyelembevételével a villámárvizeket folyamatos feladatként jelentkezik, az elárasztás leginkább Kiskánizsa lakóterületeit érinti, ahol megoldandó a szennyvíz- és csapadékvíz hálózat szétválasztása. A csapadékvíz menedzsment keretében szükséges annak figyelembevétele, hogy a megtartás és elvezetés optimális aránya alakuljon ki, és a területrendezések, zöldfelületfejlesztések kialakítása a megtartó képesség növelésével valósuljon meg, mely többek között hozzájárul a klímaváltozással együtt megjelenő hősziget jelenség kezeléséhez is.

A hatékony ingatlan gazdálkodás, kereslet-kínálat elemzés, önkormányzati vagyonkataszter szerkezetének vizsgálata ugyancsak meghatározó cél a kiszolgáló város dimenziója alatt. Az önkormányzati bérlakásállomány funkcióval való feltöltése, a foghíjtelkek hasznosítása, a belvárosban üresen álló, kihasználatlan ingatlanok funkciójának biztosítása, pl. a régi postabank feletti épület hasznosítása a belváros vonzerejét is növeli.

A várostesten belül előforduló, működési és kapcsolati zavarokat, felesleges forgalomnövekedést, értékvesztést jelentő rosszul vagy alul-használt területek fejlesztése célként jelenik meg a következő 10 éves időszakra. Gazdasági és vegyes területfelhasználás szempontjából a legtöbb teendőt és a legtöbb lehetőséget a korábbi ipari övezetekben található területek jelentik.

A fenntartható turisztikai szektor alapjainak erősítése keretében a határmenti és balatoni turizmushoz való kapcsolódás jelent termék és desztinációfejlesztési feladatot. Nagykanizsa elsősorban természeti értékeire és kanizsaikumaira támaszkodva kíván az idegenforgalomban megjeleníteni, a szélid,

kerékpáros, aktív és ökoturizmus révén. A regionális kerékpároshálózatba és aktív turistautakba való bekapcsolódás, sport események rendezése jelentik a fő fejlesztési irányt.

3.5 A stratégia összhangja más stratégiákkal

Széchenyi Terv Plusz

A 2021-es év kezdetével új Európai Uniósi tervezési időszak vette kezdetét. A 2021-2027-es tervezési időszakban az Unió és hazai fejlesztési hangsúlyok megváltoztak. A Széchenyi 2020 programot követő Széchenyi Terv Plusz, Magyarország Partnerségi Megállapodásán keresztül, az Unió kohéziós politikájában lefektetett 5 szakpolitikai célkitűzés végrehajtásáért felel, melyek az alábbiak:

- 1) egy intelligensebb Európa az innováció, a digitalizálás, a gazdasági átalakulás, valamint a kis- és középvállalkozások támogatása révén;
- 2) egy olyan, zöldebb, karbonmentes Európa, amely végrehajtja a Párizsi Megállapodást, valamint beruház a tiszta energiaforrásokra való átállásba, a megújuló energiaforrásokba és az éghajlatváltozás elleni küzdelembe;
- 3) egy jobban összekapcsolt Európa, amely stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal rendelkezik;
- 4) egy szociálisabb Európa, amely megvalósítja a szociális jogok európai pillérét, valamint támogatja a minőségi foglalkoztatást, az oktatást, a készségeket, a társadalmi befogadást és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést;
- 5) egy, a polgáraihoz közelebb álló Európa, amely szerte az EU-ban támogatja a helyileg irányított fejlesztési stratégiákat és fenntartható városi fejlődést.

Az FVS tervezése során a szakpolitikai célokhoz igazodva kerülnek meghatározásra a 2021-2027-es tervezési időszakra vonatkozó középtávú fejlesztési elképzelések Nagykanizsára.

Széchenyi Terv Plusz tematikus célkitűzései	FVS részcélok																
	R1	R2	R3	R4	R5	R6	R7	R8	R9	R10	R11	R12	R13	R14	R15	R16	R17
Egy intelligensebb Európa	++	++	+++	++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	++	++	++	+++	+++	+++	++
Egy zöldebb, karbonmentes Európa	+	+++	++	++	+	+++	+++	+++	+++	++	++	+	++	+++	+++	++	+++
Egy jobban összekapcsolt Európa	++	+++	+++	+++	++	+++	+++	++	++	++	+++	+++	+	+++	+++	++	+++
Egy szociálisabb Európa	+	++	+	+++	++	+	+	+	++	+++	+++	+++	+++	++	++	+	++
Egy, a polgáraihoz közelebb álló Európa	+	+++	+	+++	+++	++	++	++	++	+++	+++	+++	+++	+++	++	++	+++

+++ - erős kapcsolat

++ - közepes kapcsolat

+ - gyenge kapcsolat

Fejlesztési típusú tervekhez való illeszkedés

Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)

Az Országgyűlés az 1/2014. (I.3.) határozatával elfogadta a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptiót (OFTK) hazánk társadalmi, gazdasági és területi fejlődése, valamint környezetminőségének javítása érdekében. Az OFTK egy hosszútávú jövőképet, valamint fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg, időtávja 2030-ig szól. A Konceptió a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozóan fejlesztési prioritásokat fogalmaz meg. Az alábbiakban ezeket vetettük össze Nagykanizsa MJV FVS rész céljaival. A Konceptió megfogalmaz területpolitikai irányokat is, mint például makroregionális térkapcsolatok feltárása, többközpontú fejlődés, természeti erőforrásainkat védő térszerkezet, melyekkel összhangban vannak Nagykanizsa FVS stratégiai céljaival és azok rész céljaival.

OFTK prioritásai	FVS rész célok
Patrióta gazdaság, kis-és középvállalati bázison, nagyvállalati partnerségben	R1, R2, R3, R6, R7, R17
Fordulat a teljes foglalkoztatottság és a tudástársadalom felé	R4, R5
Útban az erőforrás-és energiahatékonyság illetve az energiafüggetlenség felé	R6, R7, R8, R9, R14, R15
Népesedési és közösségi fordulat	R10, R11, R12, R13
Területi integráció, térségi és helyi fejlesztések a helyi gazdaság bázisán	R1, R4, R6, R7, R16, R17

OFTK specifikus céljai	FVS rész célok
Versenyképes, innovatív hálózati gazdaság	R1, R3, R6, R7, R17
Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség-és sportgazdaság	R10, R11, R12, R13, R15, R17
Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése	R3
Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I	R4, R5, R6, R7, R17

Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom, roma-integráció	R10, R11, R12, R13
Jó állam, szolgáltató állam és biztonság	R10, R11, R12, R13
Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata és környezetünk védelme	R6, R7, R8, R9
Az ország makro-regionális szerepének erősítése	R2, R3
A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat	R2, R3
Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése	R3, R6, R7, R17
Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	nem releváns
Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése	R1, R2, R3, R6, R7, R17
Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása	R2, R3

A Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció megyei bontásban határozza meg a fejlesztési irányokat. Zala megyére vonatkozóan a Koncepció az alábbi fejlesztési irányokat fogalmazza meg:

- A megyeszékhely bekapcsolása a nemzetközi gyorsforgalmi úthálózatba, a Közép- európai Közlekedési Folyosó elemeinek kiépítésével (M9 gyorsforgalmi út, 17-es sz. vasúti vonal) Zala megye a Baltikum és az Adria közötti kereskedelmi-logisztikai tranzittérséggé fejlődhet.
- A helyzeti energiájukat kihasználó térségek gazdasági specializációja:
 - Zalaegerszeg térsége termelő típusú elektronikai-, gépipari- és mechatronikai gazdasági központtá fejlődik (Harmadik Járműipari és Mechatronikai Centrum).
 - A szlovén-horvát-magyar hármás határnál Nagykanizsa-Letenye térsége nemzetközi jelentőségű logisztikai központtá válik.
 - Keszthely-Hévíz térségében jelentős potenciál van a gyógyvízkészletre alapozott egészségiparban és a Balatonhoz köthető idegenforgalmi szolgáltatás területén.
 - Lenti térségében a gyógy- és gasztroturizmus kiemelt szerepe jellemző.
- Fontos feladat az aprófalvas, perifériális térségek felzárkóztatása (Zalaszentgrót), a vidéki életminőség javítása, a mezőgazdasági termelés és integráció feltételeinek javítása, a vidéki önellátó gazdálkodás, a helyi piacok, az élelmiszer helyi feldolgozása és a falusi turizmus támogatása.
- Törekedni kell az egyetemi potenciál fejlesztésére a műszaki-, logisztikai- és agrár felsőoktatás területén, valamint az önálló egyetemi kutató-, fejlesztő-, innovációs- és tudásközpont kialakítására a megyében.
- Kiemelt cél a megújuló energiaforrások szélesebb körben történő fenntartható hasznosítása.

Nagykanizsa a külső városgyűrű kiemelt várostérség részét képezi. A városra az alábbi fejlesztési célokat fogalmazza meg az OFTK:

- Nagykanizsa a régiók kapujában elhelyezkedve a megújuló energiák mintavárosa pozíció elérését célozza meg. Energiaigényes húzóágazatait (fémfeldolgozás, ipari gépgyártás, bútorgyártás, feldolgozóipar, energiaipar, turizmus, élelmiszeripar) a pozícióhoz kapcsolódó kitörési pontokkal kiegészítve erősítheti, mint a megújuló energiákhoz kapcsolódó és egyéb K+F+I alapú iparágak, a logisztika és a turizmus. Közvetlen városi és Csurgótól Letenyéig tartó határmenti vonzáskörzeten túl Csáktornya- Lendva irányában fűzheti szorosabbra térségi kapcsolatait.

Összességében megállapítható, hogy Nagykanizsa MJV FVS célrendszere és beavatkozási területei, prioritásai összhangban vannak az OFTK-ban rögzített prioritásokkal és fejlesztési irányokkal.

Zala Megye Területfejlesztési Koncepciója

Zala Megye Területfejlesztési Koncepciójának felülvizsgálatát Zala Megye Közgyűlése 2020-ban fogadta el.

Zala Megye Területfejlesztési Koncepciójának horizontális, átfogó, stratégiai ágazati és területi céljai, prioritásai	FVS részcélok
Átfogó célok	
I. Jól működő, fejlett gazdaság	R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R17
II. Foglalkoztatás bővítése és társadalmi kohézió	R4, R5
III. Élhető Zala megye	R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11, R12, R13, R14, R15, R16, R17
Stratégiai ágazati célok 2021-2027	
1) Vállalkozások K+F+I teljesítményének és kapcsolatainak fejlesztése	R1, R2, R3, R4, R5
2) Helyi értékekre építő gazdasági ágazatok megerősítése és rövid ellátási lánc fejlesztése	R1, R2, R3, R6, R7
3) Helyi igényekre és K+F+I kapacitás támogatására szolgáló képzési rendszer	R5
4) Leszakadó társadalmi csoportok integrált fejlesztése	R10, R11, R12
5) Települések élhetőségnek javítása: munkalehetőségek, közlekedés, szolgáltatások, épített környezet fejlesztése	R4, R5, R10, R11, R12, R13, R14, R15
6) Természeti környezet védelme	R14
Prioritások 2021-2027	
I. Innovatív húzóágazatok fejlődési lehetőségeinek elősegítése	R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R17
II. Versenyképesebbé váló gazdasági szerkezet megteremtése	R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R17

III. Oktatási, képzési és közszolgáltatási fejlesztések a társadalmi kohézió és a gazdaság erősítése érdekében	R5
IV. Integrált programok a térség munkaerő-megtartó erejének növelésére	R4, R10
V. Integrált környezetvédelmi programok megvalósítása	R14
VI. Összehangolt települési és településközi infrastrukturális fejlesztések a területi kohézió érdekében	R1, R2, R3
Stratégiai területi célok 2021-2027	
Megyei jogú városok és azok vonzáskörzetének innovatív iparfejlesztése (Nagykanizsa és Zalaegerszeg, illetve ezen városok ipari vonzáskörzete)	R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11, R12, R13, R14, R15, R16, R17
Zala megye belső perifériáinak fejlesztése	nem releváns
Zala balatoni térsége (Keszthely és Hévíz térsége) kreatív tudásra és természeti értékekre épülő fejlesztése	nem releváns
Lenti-Hetés-Kerka fejlesztési térség	nem releváns
„Murafölde” gazdasági és turisztikai fejlesztési térség	R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11, R12, R13, R14, R15, R16, R17
Horizontális célok 2021-2027	
1) Foglalkoztatás növelése	R4, R5
2) Energia- és erőforrás-hatékonyság növelése az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése mellett	R9
3) Digitális technológiákhoz való hozzáférés elősegítése	R10, R11
4) Természetes környezet és biológiai sokféleség védelme; felszíni és felszín alatti vizek védelme	R14
5) Társadalmi kohézió és esélyegyenlőség erősítése	R10, R11, R12
6) Zala megye népességmegtartó erejének növelése	R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11, R12, R13, R14, R15, R16, R17
7) Fenntartható közlekedés támogatása és szűk keresztmetszetek felszámolása	R15

Zala Megye Területfejlesztési Programja

Zala Megye Területfejlesztési Programját Zala Megye Közgyűlése 2020-ban fogadta el.

Zala Megye Területfejlesztési Programjának intézkedései prioritásonként	FVS részcélok
Prioritás I.: Innovatív húzóágazatok fejlődési lehetőségeinek elősegítése	
Innovációra és tudásra épülő gazdaság támogatása	R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R17

K+F+I projektek és kutató-helyek támogatása	R1, R2, R3, R4, R5
Innovatív zöld be-ruházások megvalósítása	R1, R6, R7
Prioritás II.: Versenyképesebbé váló gazdasági szerkezet megteremtése	
Befektetésösztönzés	R1
Gazdasági infrastruktúra fejlesztése	R1
Turisztikai fejlesztések	R17
Prioritás III.: Oktatási, képzési és közszolgáltatási fejlesztések a társadalmi kohézió és a gazdaság erősítése érdekében	
Társadalmi felzárkóztatást célzó fejlesztések	R10, R11, R12
Szakképzés fejlesztése	R5
Felsőoktatási tudásközpontok megerősítése	R4, R5
Prioritás IV.: Integrált programok a térség munkaerő-megtartó erejének növelésére	
Társadalmi felzárkózást és a népesség megtartását célzó integrált programok (munkahelyteremtés, képzés, szociális ellátás, stb.)	R10, R11, R12, R13
Települési környezet vonzóbbá tétele (a település közlekedési elérhetőségének, humán-közszolgáltatásainak, közösségi szolgáltatásainak fejlesztése)	R2, R10, R11, R13, R14, R15
Prioritás V.: Integrált környezetvédelmi programok megvalósítása	
Környezetvédelmi programok	R14
Természeti kincsek turisztikai hasznosítása	R14, R17
Energetikai fejlesztések	R9
Prioritás VI.: Összehangolt települési és településközi infrastrukturális fejlesztések a területi kohézió érdekében	
Közlekedésfejlesztés	R2, R15
Lakhatás támogatása	R13, R16
Közműfejlesztés	R13, R16
Települési infrastruktúra fejlesztése	R1, R13, R16
Települési humán szolgáltatások fejlesztése	R10, R11

Zala Megye Előzetes Integrált Területi Programja 2021-2027

Zala Megye Előzetes Integrált Területi Programját Zala Megye Közgyűlése 2021 júniusában fogadta el és 2022 áprilisában módosította. Az ITP a Területfejlesztési Konceptió és Program céljaihoz illeszkedik,

a TOP Plusz megyei fejlesztési keretösszeg felhasználása érdekében fejlesztési célterületeket jelöli ki. Az ITP-ben három célterület került lehatárolásra.

A 2021-2027-es programozási időszakban az ITP az ERFA rendelet 11. cikkelye szerint fenntartható városfejlesztés intézkedést tartalmaz. Ennek keretében Nagykanizsa jelen Fenntartható Városfejlesztési Stratégia alapján önálló forráskeretet kap azon fejlesztései megvalósítására.

ITP célkitűzései	FVS részcélok
1) Elérhető települések és vonzó üzleti környezet	R2
2) Fenntartható, minőségi turizmusfejlesztés	R17
3) Felkészült munkaerő és összetartó társadalom	R4, R5, R10, R11, R12, R13
4) Élhető települések és minőségi közszolgáltatások	R10, R11, R12, R13
5) Dinamikusan fejlődő, megyei húzóerőt jelentő városok komplex fejlesztése	R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11, R12, R13, R14, R15, R16, R17
6) Éghajlatváltozással szembeni ellenállóság megerősítése	R8, R9, R14, R15

Nagykanizsa MJV Önkormányzata Gazdasági Program 2020-2024

A Gazdasági Program céljai	FVS részcélok
Befektetés-ösztönzés, munkahelyteremtés	R1, R4, R5, R6
Adópolitika felülvizsgálata	R1
Országos közúthálózat fejlesztése	R2
Helyi közúthálózat fejlesztése	R13, R16
Kerékpárút-hálózat fejlesztése	R15
Gyalogjárdák, gyalogos átkelők fejlesztése	R13, R16
Városközpont közlekedésfejlesztése	R13, R16
Közműfejlesztés	R8, R9, R13, R16
Vagyongazdálkodás felülvizsgálata	R10
Köznevelés fejlesztése	R5
Egészségügyi alapellátás fejlesztése	R10, R11
Szociális ellátás fejlesztése	R10, R11, R12
Településfejlesztés	R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R10, R11, R12, R13, R14, R15, R16, R17
Legyen Nagykanizsa a „körforgásos gazdaság” mintavárosa! Program	R6, R7

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 2023-2028

Nagykanizsa MJV Önkormányzata 2023-ban a 310/2023. (XII.14.) közgyűlési határozatával elfogadta a város új Helyi Esélyegyenlőségi Programját, melynek felülvizsgálata 2025. novemberében történt. Az új, jelenleg hatályos HEP a 2023-2028 időszakra vonatkozik és az alábbi célcsoportokat azonosítja:

- Mélyszegénységben élők és/vagy romák
- Gyermekek
- Nők
- Időskorúak
- Fogytékval élők

Nagykanizsa FVS-ének valamennyi stratégiai, operatív és horizontális célja figyelembe veszi a Helyi Esélyegyenlőségi Programban érintett célcsoportok számára az esélyegyenlőség biztosítását.

Nagykanizsa Fenntartható Városi Mobilitási Tervének (SUMP) elsődleges célja olyan integrált megoldások kidolgozása, amelyek hatékony választ adnak a városi közlekedés kihívásaira, hozzájárulva a klímavédelmi és energiahatékonysági törekvésekhez. A tervezett közlekedési projektek közvetlenül a SUMP stratégiai pilléreire épülnek, biztosítva a Fenntartható Városfejlesztési Stratégiával (FVS) való teljes körű cél- és eszközrendszerbeli összhangot.

4 Monitoring, kontrolling, indikátorok

4.1.FVS monitoring rendszere, nyomon követés a tervezés és végrehajtás során

Nagykanizsa Fenntartható Városfejlesztési stratégiáját a többi ágazati stratégia mellett keretstratégiaként tekinti, mely megalapozza a város következő 7-8 éves fejlesztési időszakát. Annak érdekében, hogy a stratégiában foglalt megállapítások, célok, vállalások megfelelően teljesülhessenek, fontos a folyamatos visszacsatolás és az eredmények mérése.

A stratégiai menedzsment ciklus módszer alkalmazásával az Önkormányzat a stratégiai célokhoz indikátorokat rendel, amivel biztosíthatóvá válik azok megvalósulásának mérhetősége.

Fontos emellett az adaptív forgatókönyv kockázati elemeinek, és azokra hozott intézkedések megvalósulásának nyomon követése.

Az adaptív forgatókönyv tartalmazza azokat a kockázati tényezőket, melyekre az Önkormányzat nem minden esetben tud teljeskörű intézkedést hozni, az rajta kívül álló tényezőkön is múlik.

A monitoring rendszer másik modulja éppen ezért folyamatosan figyelemmel kíséri az adaptív forgatókönyv kockázati tényezőinek alakulását, és folyamatosan figyeli a hozott intézkedések megvalósulását, azokat további szükséges intézkedésekkel egészíti ki. Éves szinten elemzi az adatokat és az intézkedések megvalósításáról státuszt készít, melyet tájékoztatásul előterjeszt a Közgyűlésnek, szükség esetén további intézkedésekre felhatalmazást kérve.

A rendszeres, időről időre megvalósuló monitoring folyamat megalapozott, adatokkal alátámasztott információkat biztosít, és megfelelő döntés előkészítő eszköz a döntéshozók számára, így támogatja a kontroll funkciót, és az erőforrások koordinációját, felfedi a trendeket a város számára fontos szakpolitikai területeken, és így lehetővé teszi az intézkedések objektív előkészítését, a város

szakpolitikai területeire nagyobb rálátást biztosít, rámutat az egyes területek közötti összefüggésekre, és lehetőséget nyújt a különböző érintettek közötti intézményes együttműködés kialakítására.

Fentiek alapján egyértelműen szükséges egy olyan monitorig rendszert működtetni, amely alkalmas erre az időközi visszacsatolásra, azaz megállapítható a stratégiai kitűzött célok elérhetősége, illetve megfelelő korrekciók kezdeményezhetők.

A monitoring nem csak szigorúan az eredmények elérését nyomonkövető rendszer, hanem annál összetettebb feladata van, így folyamatosan része a stratégiai menedzsmentnek. Lényege, hogy minél konkrétabban megfogható célokat tudjon meghatározni a város.

A segítségével:

- megállapítható a város jövőképe és céljai,
- vizsgálhatók a kockázatok,
- számszerűsíthetők az eredmények,
- mérhetők a teljesítések,
- megállapítható a kitűzött célok elérésének realitása,
- kiértékelhetők az elért eredmények és az oda vezető út.

A monitoring relevanciái a stratégiai menedzsment ciklus egyes fázisaiban:

- kiinduló információk kiértékelése (eddig gyűjtött, jelenleg hozzáférhető adatok, ezek relevanciája, mérhetősége, alkalmassága)
- forráskönyvek felmérése
- célok (átfogó és stratégiai célok, stratégiai dimenziók szerint) és az azokhoz rendelt indikátorok meghatározása majd számszerűsítése,
- konkrét beruházások outputjainak értékelése aszerint, milyen mutatók értékeinek változásához járul hozzá
- folyamatos visszacsatolások megalapozásaként két évente felülvizsgálat: mit sikerült elérni, elsődlegesen a számszerű célok módosítása nélkül

A mutatók kiválasztása

Nagykanizsa az FVS egységes indikátorai koncentrálnak alakítja ki monitoring rendszerét, melyet néhány eredmény indikátorral egészít ki a stratégiai célrendszerhez illeszkedően.

Az indikátorok minden esetben specifikusak, mérhetőek, az adatok elérhetőek, megbízhatóak és a behatárolt időszakra vonatkozóak.

4.2 Az FVS-hez kapcsolódó indikátorok és azok mérési módszertana

Az alábbi táblázatban bemutatásra kerülnek az FVS céljainak teljesülését megfelelően mérő indikátorok, melyek Nagykanizsa Városa tekintetében meghatározásra kerültek:

indikátor	mértékegység	bázisérték 2023	célérték 2027	definíció	mérés módszere
Átfogó cél 1 Kiváló földrajzi elhelyezkedésére és természeti értékeire támaszkodó, a fenntarthatóság gyakorlati megvalósítását biztosító, hagyományaira büszke élő, körforgásos városi modell megvalósító, digitális megoldásokat alkalmazó középváros	<i>Egy főre jutó jövedelem a városban</i>	Ft/fő	2 411 200	3 500 000	Megmutatja egy adott város átlagos gazdasági helyzetét és jólétét. egy főre jutó jövedelem a városban: a város lakosságának összevont SZJA adóalapba tartozó jövedelem/ a város lakónépessége (NAV, KSH)
Stratégiai cél 1. A hármashatár térségében dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	<i>Inkubátorházba újonnan betelepült vállalkozások száma</i>	db	5	10	Azon kkv-k és startupok száma, amelyek a projekt keretében fejlesztett inkubátorházban az adott évben – első alkalommal – bérleti vagy szolgáltatási szerződést kötöttek. inkubátorház adatszolgáltatása: létszám (tárgyév dec 31.-létszám (előző év dec.31))
Részcél 1. Ipari területek fejlesztése és befektetésösztönzés erősítése a város tökevonzó képességének erősítése érdekében	<i>Éves szinten létrejött új munkahelyek száma</i>	db	25	35	A támogatott projekt befejezését követően, a beruházás eredményeként létrehozott, ténylegesen betöltött, teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő új munkapozíciók száma. önkormányzati adatszolgáltatás: létszám (tárgyév dec 31.-létszám (előző év dec.31))
Részcél 3 városok közötti regionális kooperáció,	<i>Legalább két város együttműködés</i>	db	1	5	Legalább két város hivatalos partnerségében, önkormányzati adatszolgáltatás

együttműködések erősítése	éven megvalósuló projektek száma				közös erőforrás-felhasználással végrehajtott fejlesztések száma a térségi célok elérése érdekében.	
Részcél 4 fenntartható munkahelyek biztosítása a képzett munkaerő vonzása érdekében	Magas presztízssű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (százalék)	%	26	26,7	A városban létrejövő, diplomás végzettséghez és szellemi tőkéhez kötött, magas hozzáadott értéket termelő foglalkoztatás aránya	A: Alkalmazott férfi; 1- Gazdasági, igazgatási, érdekképviseleti vezetők, törvényhozók (FEOR-08) (fő) B: Alkalmazott nő; 1- Gazdasági, igazgatási, érdekképviseleti vezetők, törvényhozók (FEOR-08) (fő) C: Alkalmazott férfi; 2- Felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások (FEOR-08) (fő) D: Alkalmazott nő; 2- Felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások (FEOR-08) (fő) E: Alkalmazott összesen (fő) Függvény: $((((SUM(:A)+SUM(:B))+SUM(:C))+SUM(:D))/SUM(:E))*100$ Forrás: KSH TEIR-mutató
Részcél 5 munkaerőpiaci igényekre reagáló képzési, oktatási rendszer	25 év alatti nyilvántartott állás keresők aránya (százalék)	%	7,4	6	A helyben végzett középfokú végzettségűek azon aránya, akik tanulmányaik befejezése után a munkaerőpiacon helyezkednek el.	A: Nyilvántartott állás keresők: 0-18 éves (fő) B: Nyilvántartott állás keresők: 19-20 éves (fő) C: Nyilvántartott állás keresők: 21-25 éves (fő) D: Nyilvántartott állás keresők összesen (fő) Függvény: $((((SUM(:A)+SUM(:B))+SUM(:C))/SUM(:D))*100$ Forrás: KSH TEIR-mutató
Részcél 6 Körforgásos üzleti modellek adaptációja	Körforgásos munkahelyek számának növekedése	%	17,3	19	A mutató három ágazatban foglalkoztatottak számát méri: újrahaznosítási	A mutató az alábbi három ágazatban foglalkoztatottak számát méri (TEÁOR25): A) újrahaznosítási ágazat:

					ágazat, javítási és újrahasználati ágazat, valamint bérbeadási és lízingágazat. A körforgásos munkahelyeken foglalkoztatottak számát viszonyítja az összes foglalkoztatott számához képest százalékában. (	E=== - VÍZELLÁTÁS; SZENNYVÍZ GYŰJTÉSE, KEZELÉSE, HULLADÉKGAZDÁLKODÁS, SZENNYEZÉSMENTESÍTÉS • 37== - Szennyvíz gyűjtése, kezelése • 38== - Hulladékgazdálkodás • 39== - Szennyezésmentesítés, egyéb hulladékkezelés B) javítási és újrahasználati ágazat: <u>C=== - FELDOLGOZÓIPAR</u> • 33== - Ipari gép, berendezés, eszköz javítása, karbantartása, üzembe helyezése T=== - EGYÉB SZOLGÁLTATÁS • 95== - Számítógép, személyi, háztartási cikk, gépjármű, motorkerékpár javítása, karbantartása C) bérbeadási és lízingágazat: <u>M=== - INGATLANÜGYLETEK</u> • 68== - Ingatlanügyletek • 682= - Saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése O=== - ADMINISZTRATÍV ÉS SZOLGÁLTATÁST TÁMOGATÓ TEVÉKENYSÉG • 77== - Kölcsönzés, operatív lízing
Stratégiai cél 2 Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	<i>Becsült üvegházhatásúgáz-kibocsátás</i>	tCO ₂ /év	123 004 (2024)	115 37 5 (2030)	a városban egy év alatt közvetlenül és közvetve kibocsátott üvegházhatású gázok összesített mennyisége, szén-dioxid-egyenértékben (CO ₂ -ben) kifejezve.	önkormányzati adatszolgáltatás: aktivitási adatkibocsátási tényező (SECAP módszertan alapján)
Rész cél 7 A körforgásos gazdaságra épülő	<i>Újrahasznosítási arány</i>	%	40	45	A keletkező hulladék azon százaléka, amely lerakás vagy	KSH adatbázis Újrafeldolgozással hasznosított hulladék

modell bevezetése a városban					kiengedés helyett hasznosításra és újbóli felhasználásra kerül.	mennyisége/Összes elszállított települési szilárd hulladék
Rész cél 8 Fenntartható vízbázis és hulladékgazdálkodás	Felújított bel- és csapadék- vízvédelmi létesítmények hossza	fm	0	1500		Közmű adatszolgáltatás
Rész cél 9 Klímasemlegességet elősegítő energetikai beruházások megvalósítása	Jobb energiahatékonyságú középületek	m ²	0	4500	Fejlesztéssel érintett önkormányzati ingatlanok energiahatékonysági megújulása és/vagy primer energiatermeléssel érintett ingatlanjainak összterülete	Fejlesztési dokumentációból számított adat. Energetikai beruházásokkal érintett ingatlanok összesített alapterülete
Stratégiai cél 3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város	<i>Lakónépesség szám csökkenésének mérséklése</i>	fő	-563	-350	A város lakónépességének egy adott időszak alatt bekövetkező pozitív irányú változás, amely a természetes szaporulat és az oda-és elvándorlások egyenlege.	KSH adatszolgáltatás
Rész cél 10 humán infrastruktúra fejlesztése	<i>Megújult, bővített kapacitással rendelkező humán intézmények száma</i>	db	1	8	A felújított és/vagy nagyobb befogadóképességű közszolgáltató helyszínek (iskolák, óvodák, rendelők) összesített száma.	Önkormányzati adatszolgáltatás: önkormányzat a saját beruházási statisztikái és a működési engedélyek alapján
Rész cél 11 megtartó, lakosai számára széleskörű szolgáltatásokat biztosító város	<i>A városi közszolgáltatásokkal való elégedettség mértéke</i>	%	60	75	A városi szolgáltatások (közlekedés, egészségügy, köztisztaság stb.) minőségét tükröző lakossági vélemények átlaga.	Kérdőíves felmérés Az összes adott választátlagát számolják ki szolgáltatásonként vagy összesítve.
Rész cél 12 identitását és kultúráját erősítő város	<i>A városi kulturális szolgáltatásokkal való elégedettség mértéke</i>	%	65	80	A városi rendezvények, múzeumok és közösségi terek színvonalát tükröző lakossági	Kérdőíves felmérés Az összes adott választátlagát számolják ki szolgáltatásonként vagy összesítve

					visszajelzések mértéke.	
Stratégiai cél 4 Élhető, vonzó középváros	<i>Foglalkoztatottak arányának növekedése</i>	%	72 (2022-es népszámlálási adat)	75	A munkaképes korú lakosságon belül foglalkoztatottak arányának pozitív irányú változása a városban.	KSH adatszolgáltatás
Részcél 13 vonzó épített környezet és rekreációs és sport lehetőségek	<i>Újonnan elérhető rekreációs és sportszolgáltatások száma</i>	db	3	12	A városban frissen megnyílt vagy elérhetővé vált új sportolási és kapcsolódási lehetőségek összesített száma.	Önkormányzati adatszolgáltatás
Részcél 14 természeti környezet fenntartható fejlesztése	Az éghajlatváltozás hoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra	ha	0	1,5 ha	A csapadékvíz-megtartó, talajvédő és klímaálló növényzettel korszerűsített városi területek teljes nagysága	Önkormányzati adatszolgáltatás. Zöld infrastruktúra fejlesztéssel érintett projekt akcióterületének nagysága
Részcél 15 zöld és kerékpáros város	<i>Fejlesztéssel érintett kerékpárutak hossza</i>	m	1200	6000	A városban újonnan épített vagy korszerűsített kerékpárutak és biciklis sávok összesített hossza	Önkormányzati adatszolgáltatás műszakilag átadott és forgalomba helyezett szakaszok hossza alapján számolja ki, kilométerben (km) meghatározva.
Részcél 16 fenntartható területhasználat	<i>Alulhasznosított (barnamezős, használaton kívüli, funkció nélküli) területek hasznosítása</i>	%	20	50	A városi szövetben korábban elhanyagolt, funkciótlán vagy szennyezett területek újbóli használatba vételének és fejlesztésének mértéke.	Önkormányzati adatnyilvántartás: tárgyévben új funkciót kapott barnamezős terület/összes nyilvántartott barnamezős terület
Részcél 17 fenntartható turisztikai szektor alapjainak erősítése	<i>Turisztikai ágazatban működő vállalkozások száma</i>	db	523 (2025 ⁹⁷)	540	A városban bejegyzett, vendéglátással, szálláshelyszolgáltatással vagy utazásszervezéssel foglalkozó aktív cégek száma.	KSH adatszolgáltatás

⁹⁷ A TEÁOR 2025-ben történt kódszámváltozása miatt tértünk el a bázisévtől.

FVS szintű egységes indikátorok – a rezilienciát, illetve az öt tervezési dimenzió mentén történő eredményeket vizsgáló indikátorok:

	indikátor	mérték- egység	bázisérték 2021	célérték 2027	mérés módszere
Reziliencia: a gazdaság több lábon állása	helyi gazdaság diverzifikációjának mértéke	%	18	20	A legnagyobb adófizető ágazatból származó városi iparüzési adóbevételek aránya a teljes iparüzési adóbevételekhez viszonyítva. Mérés: Önkormányzati adatszolgáltatás iparüzési adóbevételei alapján
Reziliencia: energiafüggettség alternatív energiaforrásokkal való oldása	megújuló energiatermelés és arányának növekedése	MWh	8	20	Megújuló erőforrások által termelt energiafelhasználás (elsősorban nap, kiegészítő jelleggel, szél stb.) arányának növekedése a város össz-energiafelhasználásában. Cél, hogy a város energiaellátásában a megújuló energia kapacitás legalább 20 MWp legyen 2027-ig. Mérés: Energiaszolgáltatói adatszolgáltatás alapján
Reziliencia: digitális város	digitális ügymenetek aránya	%	10	50	Az önkormányzati és kormányablak/kormányhivatali ügyintézők keretében az egy év alatt elindított összes ügyintézés számához viszonyított digitálisan indított ügymenetek aránya. Mérés: Önkormányzati adatszolgáltatás: összes ügymenetek száma, digitális ügymenetek száma
Reziliencia: megtartó város	az életminőséget meghatározó szolgáltatásokkal való elégedettség	%	65	80	A településen igénybe vehető közszolgáltatásokkal, piaci szolgáltatásokkal, települési infrastruktúrákkal stb. való lakossági elégedettség mértéke. Mérés: kérdőíves felmérés
Reziliencia: zöldfelületek	zöld- és vízfelületek arányának változása	ha	10850	11200	A településen megtalálható zöld- és vízfelületek nagyságának változása. Mérés: Önkormányzati adatszolgáltatás zöldkataszter alapján
Prosperáló város	fejlesztésekbe bevont külső forrás aránya	Ft	7 200 000.000	7 500 000 000	A fejlesztésbe bevont külső források aránya a TOP Plusz forrásokhoz viszonyítva. Önkormányzati adatszolgáltatás: TOP felhasználás mértéke (teljes keret: 7,2 mrd Ft), teljes városi beruházási költség mértéke 7.5 mrd Ft)
Zöldülő város	éves ÜHG kibocsátás egyenérték (t/CO ₂)	tCO ₂ e	123 004 (2024)	115 375 (2030)	A város éves ÜHG kibocsátás csökkenését és a városi zöldfelület természetes CO ₂ megkötő kapacitását mérő komplex mutató.
Digitális város	digitálisan mért	db	8	25	Digitálisan mért adattípusok száma a település közigazgatási területén. Mérés: Önkormányzati adatszolgáltatás

	adattípusok száma				Épületállomány kataszter, zöldfelületi kataszter, klímareziliens zöldfelületek, napelem állomány
Megtartó város	vándorlási egyenleg	fő	-900	-300	A településre állandó lakcímmel bejelentett lakosok számának változása. Mérés: Önkormányzati adatszolgáltatás
Kiszolgáló város	újonnan belterületbe vont területek és a kihasználatlan városi területek aránya	nm	120000	80000	Az indikátor a város – sok esetben indokolatlan - terjeszkedését méri. Cél a kompakt város elérése, ahol a város elsősorban a kihasználatlan, illetve alulhasznosított belterületi ingatlanjait vonja be a fejlesztésekbe új, külterületi ingatlan bevonása helyett.

4.3 A beavatkozásokra vonatkozó adatok gyűjtésének és kezelésének helyi módszertana

Értékelések

A stratégiai menedzsmentciklus nyolcadik lépése a projekt és stratégiai szintű monitoring, amely a város tudatosan és rendszerezetten felépített monitoring rendszerére támaszkodva segíti elő az elért eredmények kiértékelését, és teszi lehetővé a visszacsatolást a döntéshozók számára. Újabb tervezési ciklus indításakor az adatok célzott értékelése nagymértékben meg tudja könnyíteni a város koncepció- és stratégiaalkotási feladatait, mivel sok olyan adatra is tud támaszkodni általa a helyzetértékelésben, amelyhez esetlegesen nemzeti szintű adatszolgáltatóktól nem férne hozzá, mivel mérésre sem kerülnek ilyen mutatók.

Nagykanizsa Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájának értékelésére a stratégia időtartama alatt kétszer kerül sor, 2024-ben és 2030-ban.

Értékelési irányelvek:

Célrendszerre gyakorolt hatás vizsgálata, indikátor értékek vizsgálata, visszacsatolás.

Forgatókönyv intézkedéseinek vizsgálata.

A célkitűzések megvalósításának előrehaladása, ahol a megvalósítás késlekedik, felülvizsgálni annak okát, és felülvizsgálni, vajon megfelelő-e a célkitűzés.

Elérendő indikátorértékek vizsgálata, szükség esetén felülvizsgálata.

Összefüggések azonosítása: a célkitűzések koherens összehangolásának biztosítása.

Az egyes célkitűzések tartalmazznak-e közvetlen utalást a többire, ez erősíti azt a folyamatot, hogy az egyes témakörök optimálisan járuljanak hozzá a fő célkitűzések eléréséhez. A célkitűzések közötti összefüggésekből eredő sinergiák és lehetőségek az integrált megközelítés révén felerősíthetők.

Ellentétes célkitűzések azonosítása, megvitatása és rangsorolása A nyomon követési folyamat során az egyes célkitűzések között konfliktusok merülhetnek fel, melyek akadályozzák az intézkedések végrehajtását, pl. növekedés vs erőforrások megőrzése, lakhatás vs zöldterületek, megfizethető lakhatás vs magas ökológiai színvonal, tetőfelületek zöldítése vs napkollektorok.

Új tematikus területek azonosítása és kezelése, valamint a vonatkozó célkitűzések meghatározása A nyomon követési folyamat olyan tematikus területeket is felvethet, amelyek eddig nem kaptak kellő hangsúlyt és/vagy amelyeket még nem kapcsoltak konkrét célkitűzésekhez. pl. az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a társadalmi innováció, a digitalizáció.

Egy átfogó elemzés megmutathatja, hogy az FVS milyen mértékben tükröződik más ágazati politikákban és stratégiai dokumentumokban. Az FVS jövőbeli felülvizsgálatakor a célkitűzéseket úgy kell meghatározni, hogy azok ernyőstratégiaként működjenek, azaz olyan módon, hogy stratégiai keretet nyújtsanak az ágazati stratégiákban és programokban történő részletes meghatározáshoz és megvalósításhoz.

Az adatok minden esetben hitelesített adatforrásból származnak, akár saját önkormányzati adatgyűjtésről, akár külső forrásból bevont adatokról van szó. A monitoring rendszer kialakítása során minden egyes adat esetén az Önkormányzat azonosítja az adatforrást, és annak rendszeres rendelkezésre állását, külső adatforrás esetén egyeztet a forrásgazdával, hogy az adott adat rendszeresen, minden évben azonos módszertan szerint szolgáltatható legyen.

Az adatok hitelességével összefüggő kiemelt szempont, hogy az évek során az adott adatok azonos tartalommal és módszertannal kerüljenek meghatározásra, biztosítva azok összehasonlíthatóságát, összemérhetőségét. A gyűjtött és felhasznált adatok során az Önkormányzat figyelemmel van az adatvédelmi szabályokra. A személyi szintről származó adatok esetében gondoskodik a begyűjtött adatok felhasználása előtt azok anonimizálásáról. Adatmenedzsment keretében meghatározó szempont az adatvédelmi szabályok betartása, a biztonságos adattárolás, és az adatbázishoz való jogosultságok kiosztásának körültekintő meghatározása.

Az adatbázis meghatározott időközönként aktualizálásra kerül friss adatokkal (ez lehet folyamatos frissülés is az adatok gyűjtési módszerének függvényében). Az Önkormányzat ezt rögzíti minden mutató esetében, függetlenül attól, hogy saját adatgyűjtés vagy adatszolgáltatásból származik a mutató aktuális értéke.

5 Az irányítási és működési modell

5.1 A városirányítási modell indokolt módosításai

5.1.1 Az átfogó városirányítási rendszer változásai

A városfejlesztéssel, zöld és digitális átállással kapcsolatos kompetenciák megjelenése a döntéshozatali mechanizmusban

A szakbizottságok közül a Városfejlesztési és Városüzemeltetési Bizottság, valamint a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság preferenciája a zöld városüzemeltetéssel kapcsolatos fejlesztési feladatok, melyekhez szorosan kapcsolódnak a digitalizációs átállás és az innováció kérdéskörei.

A Pénzügyi és Gazdasági Bizottság javaslatot tesz a külső fejlesztési források bevonására, a forrásteremtés és forrásallokáció végrehajtására.

A Városfejlesztési és Városüzemeltetési Bizottság véleményezi a városfejlesztési, városépítészeti szempontból jelentős beruházásokat, a vállalkozásfejlesztési célok megvalósulása szempontjából az önkormányzat vállalkozásainak tevékenységét, figyelemmel kíséri a város adottságait és azok figyelembevételével részt vesz a városfejlesztési koncepciók kidolgozásában, karbantartásában, megvalósításában. A Bizottság új együttműködési lehetőségeket tár fel a vállalkozásfejlesztés terén érintett szervezetekkel, elősegíti közös vállalkozás- és turizmusfejlesztési programok megvalósítását.

A 2014-2020-as tervezési időszak legfontosabb fejlesztései Nagykanizsán

- Energetikai korszerűsítés (hőszigetelés, megújuló energiaforrások)
- Humán infrastruktúra fejlesztés (bölcsődei férőhelybővítés, óvodafejlesztés)
- Gazdaságfejlesztés: Inkubációs ökoszisztéma kialakítása, ipari park fejlesztés)
- Kanizsai foglalkoztatási paktum 1-2.
- Egészségügyi alapellátás fejlesztése
- Kerékpárút a Csónakázó-tóhoz
- Ligetváros felzárkóztató fejlesztése

A Szociális, Egészségügyi és Környezetvédelmi Bizottság felügyeli a zöldfelületek, véderdő kialakításával, valamint a temetők, játszóterek fejlesztésével kapcsolatos terveket és koncepciókat, valamint figyelemmel kíséri a zöldterületek parkosításával, fásításával kapcsolatos feladatokat, és az önkormányzat által alapított gazdasági társaságok környezetvédelmi tevékenységét, az önkormányzat környezetvédelmi feladatait. Előkészíti a város klímastratégiáját, és figyelemmel kíséri a környezetvédelmi (fenntarthatósági, klímavédelmi) szabályozás teljesítését.

Zöldfelület-program Nagykanizsán:

- Zöld Város – Zöld Nagykanizsa Program:
 - Eötvös téri játszótér felújítása, bővítése
 - Hevesi Sándor Művelődési Központ előtti zöldfelület megújítása, utcabútorok kihelyezése
 - Deák téri park megújítása
 - Szent József téri park megújítása, közösségi térré fejlesztése

2-6.) A város jövőképe, stratégiai célok meghatározása, intézményi finanszírozás feltételrendszerének kialakítása, cselekvési terv, akciótervezés definiálása, zöld és digitális menetrend kialakítása

- Az előkészítést, kidolgozást a fejlesztési dokumentum-készítéssel megbízott szakértő végzi
 - a) a kidolgozás folyamatában szakmai munkacsoportok vesznek részt
 - b) vállalkozói és civil végzett információgyűjtésre, feldolgozásra és értékelésre kerül sor
- A szakértő által leadott anyagot a Polgármesteri Hivatal Beszerzési és Jogi Igazgatóságának Stratégiai Tervezési Osztálya, illetve a Gazdasági Igazgatóság Pénzügyi Osztálya szakmai és formai szempontból véleményezi, korrigáltatja, előzetesen elfogadja.
- A dokumentumot az önkormányzati szakbizottságok, valamint a szakbizottsági szakmai tanácsadó testületek, Tanácsok tagjai

- a) megtárgyalják, véleményezik, korrigáltatják, előzetesen elfogadják
- b) társadalmi vitára bocsátják
 - a jogszabály alapján kötelező partnerségi körben
 - fórumok tartásával
 - stratégiai egyeztetések a város önálló entitásai körében

Stratégiai ciklus szempontjából fontos szervezeti egységek és a feladatok ellátásáért felelős személyek

1. Nagykanizsa MJV Közgyűlése - polgármester: Horváth Jácint
2. Jogi, Nemzetpolitikai és Közrendi Bizottság, elnöke: Dr. Károlyi Attila
3. Pénzügyi Bizottság, elnöke: Gondi Zoltán
4. Város- és Gazdaságfejlesztési Bizottság, elnöke: Berta Krisztián
5. Közbeszerzési Bizottság, elnöke: Dr. Károlyi Attila
6. Szociális, Egészségügyi és Környezetvédelmi Bizottság, elnöke: Dr. Schauta Marcell
7. Oktatási, Kulturális, Ifjúsági és Sport Bizottság, elnöke: Gábris Jácint
8. Gazdálkodási Osztály, osztályvezető: Kunics György
9. Főépítési Csoport, főépítész: Tóth Sándor
10. Nagykanizsai Zöldülő Város munkacsoport
11. Digitális-Megtartó-Kiszolgáló Város munkacsoport
12. Prosperáló Város munkacsoport

Belső akadályok a stratégiai ciklus működtetésében:

Az FVS operatív feladatait megvalósító szervezeti egységeinél dolgozó szakemberek releváns szakmai tapasztalattal rendelkeznek, a korábbi ITS-ben nevesített program és nagyberuházások koordinálásában, lebonyolításában is közreműködtek, így a városfejlesztésre vonatkozó kompetenciákkal teljeskörűen rendelkeznek. Azonos kompetenciákkal rendelkező szakemberek az önkormányzati fenntartású vállalatoknál szintén rendelkezésre állnak. A polgármesteri hivatal szervezete a stratégiai ciklus tekintetében döntéselőkészítési, koordinációs, dokumentációs és adminisztratív szerepeket tölt be. Személyi állománya és összetétele is ehhez igazodik. A politikai döntés első lépcsője a szakbizottságok szintje. Az egyes szakbizottságok saját stratégiáik kidolgozásához mérsékelten kapnak támpontokat, igazodási pontként a városfejlesztési dokumentumokhoz kell igazodniuk. Ez a rendszer működőképes, azonban nem biztosítja teljes mértékben az integráció és a komplexitás követelményeit, valamint azt az igényt, hogy a szakkégek fejlődése harmonikus legyen, ezt a bizottsági és vezetői (alpolgármesteri, polgármesteri) szinten követik.

Fontos lenne a digitalizáció a stratégiai döntéselőkészítések, az intézményi munkavégzések, monitoring feladatok ellátása során, mert ez implikálja a szervezet módosítását. Ez a szervezet és az egységek funkciói mellett a személyi állomány átalakítását is igényelné. A folyamatok digitális átállása nélkül nem változtatna hatékonyan a szervezeti munkavégzés sem a humánerőforrás, sem az általa használt digitális eszközpark (hardver és szoftver) vonatkozásában.

A stratégiai ciklus végrehajtásában közreműködő külső vállalkozások szerepe a stratégiai folyamatban:

A Polgármesteri Hivatallal, a közgyűlési bizottságokkal, valamint az önkormányzati tulajdonú társaságokkal szorosan együttműködik. Érdemi és technikai jellegű döntéseinek nagy részét a tulajdonos legfőbb testületei (közgyűlés és bizottságok) hozzák meg. Ez utaló arra, hogy a cég helyzete az ellátott feladatkör miatt egyedi, erősen a tulajdonoshoz kötött, a fejlesztési stratégiaalkotás mint feladat kiszervezett tevékenység, de erős tulajdonosi felügyelet/közvetlen irányítás jellemzi.

A tervezés során a módszertani iránymutatásoknak és a szakmai háttér információknak megfelelően a tervezési-módszertani folyamatokban érintett partnerek bevonásának módja aktualizálásra került. Három munkacsoport felállítására került sor, melyek elsődleges célja a folyamatos tájékoztatás mellett a tervezési folyamatban való aktív közreműködés támogatása. A tervezési folyamat belső véleményezési mechanizmus kialakítását teszi szükségessé. Az intézkedéscsoportok közreműködése az integrált településfejlesztési stratégia felülvizsgálatának része, így hatékony működésüket rendszer szinten szükséges biztosítani. Az előkészítés és megvalósítás során a munkacsoportokra eltérő feladatok hárulnak. A stratégia megvalósítása, végrehajtása során az intézkedéscsoport tagjainak köre változhat, mivel indokolt lehet okos / digitális város szakértők, adatmenedzserek, speciális ágazati technológiai stb. ismeretekkel rendelkező szakértők bevonása is.

5.1.2 A térségi koordináció mechanizmusainak változásai

A Nagykanizsa Térsége Önkormányzati Társulás Szepetnek székhellyel működik, és a régió településeinek együttműködését biztosítja. A társulás 2024. január 1-jétől új formában látja el feladatait. Székhelye: Szepetnek, Petőfi utca 70. A társulás célja a térségi feladatok összehangolt ellátása, a fejlesztések megvalósítása, valamint a közszolgáltatások hatékony és magas színvonalú biztosítása a tagtelepülések számára. Tagjai: Belezna, Bocska, Börzönce, Csapi, Eszteregnye, Fityeház, Fűzvölgy, Gelsesziget, Hahót, Homokkomárom, Hosszúvölgy, Kacorlak, Liszó, Magyarszentmiklós, Magyarszerdahely, Murakeresztúr, Nagybakónak, Nagyrécsa, Nemespátró, Pölöskefő, Rigyác, Sormás, Surd, Szepetnek, Újudvar Zalaszentbalázs

A társulás fő feladatai és intézményei

A szervezet célja a kistépülések összefogása olyan közszolgáltatások és fejlesztések mentén, amelyeket egyedül nem tudnának hatékonyan ellátni.

- Foglalkoztatás: A társulás keretében működik a Kanizsai Foglalkoztatási Paktum és a Dél-Zalai Foglalkoztatási Együttműködés, amelyek uniós források bevonásával segítik a térségi munkaerőpiacot.
- Operatív szervezet: A feladatok végrehajtását a *Nagykanizsa és Környéke Foglalkoztatási, Szociális és Közművelődési Nonprofit Kft.* végzi.
- Szociális és közművelődési programok: Kistérségi szociális programirodát tartanak fenn, amely koordinálja a rászorulóknak segítségét és a közösségi programokat a tagfalvakban.

Nagykanizsai Regionális Szennyvíztársulás

Ez a társulás technikai és infrastrukturális fókuszú, de stratégiai jelentőségű.

- Főbb feladat: A szennyvízelvezetési és -tisztítási agglomeráció összehangolása.
- Aktuális projektek: Folyamatosan zajlik a Gördülő Fejlesztési Tervek megvalósítása (2024–2038), amely a víziközmű-hálózat és a tisztítótelep modernizálását célozza. Ez biztosítja, hogy a környező falvak szennyvize is a korszerű nagykanizsai telepre jusson el.

Dél-Zala Hulladékgazdálkodási Társulás

A hulladékszállítás állami átszervezése (MOHU-modell) ellenére ez a társulás továbbra is fontos szereplő.

- Vezetés: Jelenlegi elnöke Horváth Jácint, Nagykanizsa polgármestere.
- Feladatok: Koordinálják a hulladékkezelési közszolgáltatást és felügyelik a Viridis-Pannonia Nonprofit Kft. tevékenységét a térségben. Foglalkoznak emellett régi lerakók rekultivációjával és illegális szemételepek felszámolásával is.

5.1.3 Részvételi akciók a stratégiai ciklus végrehajtási szakaszában

A stratégia sikeressége érdekében a végrehajtási szakaszban az alábbi interaktív és részvételen alapuló akciókat valósítjuk meg:

- **Lakossági „Zöld Fórumok” a hulladékgazdálkodásról:** A Dél-Zala Hulladékgazdálkodási Társulás szervezésében tájékoztató napok tartása a tagtelepüléseken az új MOHU-modellről, a szelektív gyűjtés hatékonyságáról és az illegális hulladéklerakók felszámolásának közösségi lehetőségeiről.
- **Foglalkoztatási Paktum Partneri Találkozók:** A kistérségi vállalkozások és a non-profit szektor bevonása a *Kanizsai Foglalkoztatási Paktum* keretében. Cél a helyi munkaerő-igények közvetlen becsatornázása és a képzési programok finomhangolása a munkaadókkal közösen.
- **Szemléletformáló Program:** A Nagykanizsai Regionális Szennyvíztársulás projektjeihez kapcsolódóan közösségi tájékoztatók a víziközmű-hálózat modernizálásáról (Gördülő Fejlesztési Tervek), hangsúlyozva a környezettudatos vízhasználat fontosságát.
- **Közösségi Szociális Kerekasztal:** A kistérségi szociális programiroda koordinálásával rendszeres egyeztetések a tagfalvak civil szervezeteivel és az egyházakkal a rászorulóknak segítségének hatékonyabb, „alulról szerveződő” formáiról.
- **Települési Visszacsatoló Napok:** A szepetneki székhelyű társulás tagtelepülésein (pl. Belezna, Hahót, Újudvar) évente egyszer tartott nyilvános beszámoló, ahol a lakók közvetlenül tehetnek javaslatokat a következő éves operatív tervek prioritásaira.
- **Digitális Kérdőíves Konzultációk:** A közszolgáltatások (hulladék, víz, közművelődés) színvonalának mérése online felületeken, hogy a fejlesztések valóban a lakossági igényekhez igazodjanak.

A cél, hogy a stratégiai ciklus ne csak felülről irányított folyamat legyen, hanem a 26 tagtelepülés lakossága és intézményei aktív formálóivá váljanak a térségi fejlesztéseknek.

5.2 A városi működési modellt érintő tervezett változtatások

Nagykanizsa városában az elmúlt években olyan átfogó fejlesztési irányok körvonalazódtak, amelyek hosszú távon a település működési modelljének átalakítását célozzák.

A tervezett változások középpontjában a fenntartható, élhetőbb és gazdaságilag versenyképesebb város kialakítása áll. Ennek részeként a város stratégiai dokumentumokban rögzítette a 2021–2027 közötti fejlesztési irányokat, amelyek a környezetbarát közlekedés, a zöld infrastruktúra bővítése, valamint a digitális és gazdasági fejlesztések erősítésére fókuszálnak.

Kiemelt terület a közlekedési modell korszerűsítése: cél a közösségi közlekedés fejlesztése, a kerékpáros és gyalogos infrastruktúra bővítése, valamint a közúti hálózat felújítása és biztonságosabbá tétele. Emellett több belterületi út rekonstrukciója is tervben van, illetve a térségi közlekedési kapcsolatok javítása is napirenden szerepel.

A fenntartható városi működés szempontjából egyre nagyobb jelentőséget kap a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás is. Ennek részeként indokolt a csapadékvíz-elvezető rendszer fejlesztése, a hiányzó vagy elégtelen kapacitású hálózati elemek pótlása, valamint olyan megoldások szélesebb körű alkalmazása, amelyek elősegítik a csapadékvíz helyben tartását és hasznosítását. Ezzel párhuzamosan a városi zöldfelületek és a belterületi faállomány állapotának javítása, az előregedő növényállomány fokozatos megújítása is fontos fejlesztési irány, amely hozzájárulhat a városi környezet élhetőségének és klímaalkalmazkodó képességének erősítéséhez. Gazdasági szempontból a város a befektetések ösztönzésére, az ipari és vállalkozási környezet fejlesztésére, valamint a munkahelyteremtés támogatására

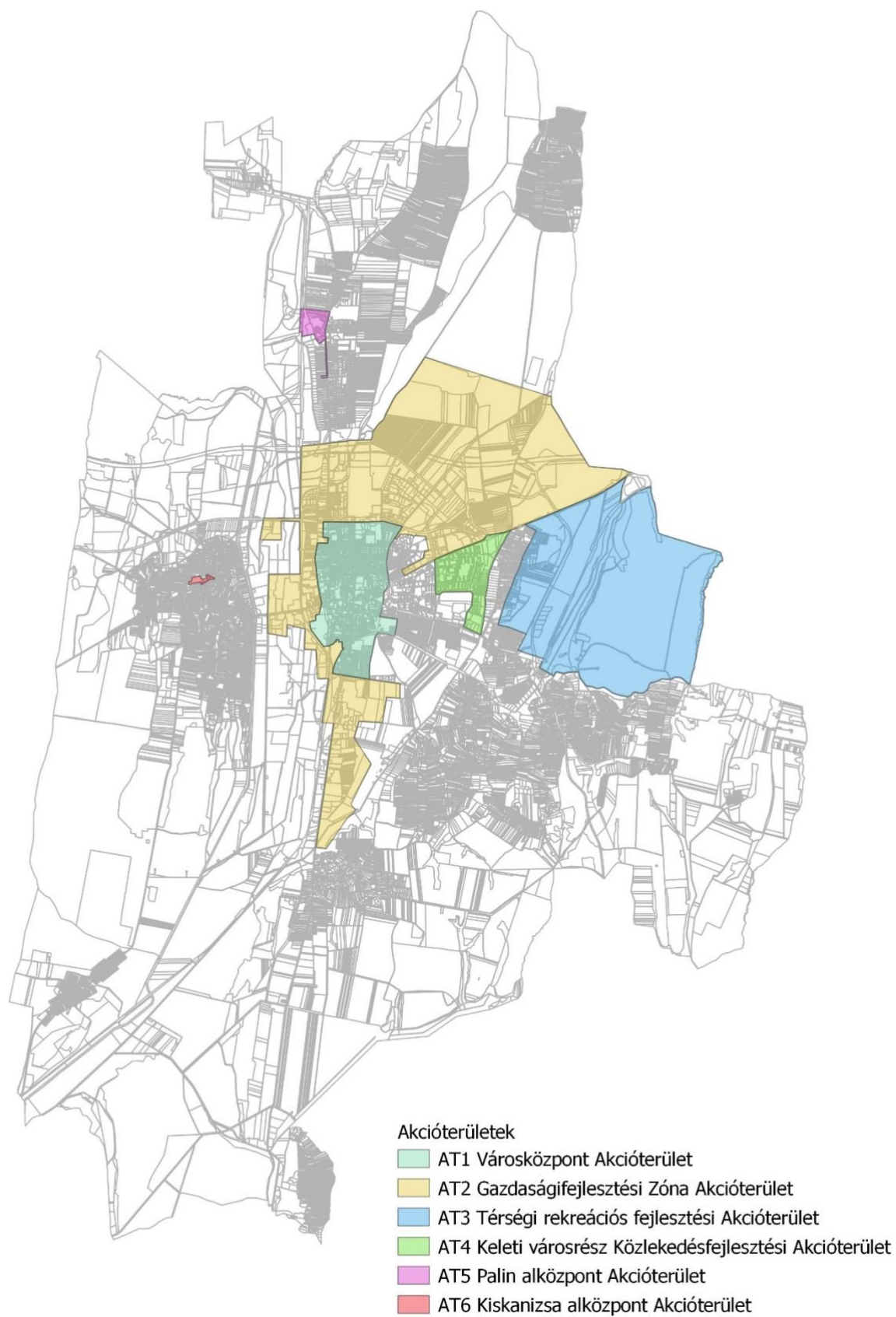
törekszik. A cél egy stabilabb, modernizált városszerkezet kialakítása, amely egyszerre biztosít jobb életminőséget a lakók számára és erősebb gazdasági pozíciót a régióban. Összességében a tervezett változások egy fenntarthatóbb, mobilitásában fejlettebb, gazdaságilag aktívabb városi modell irányába mutatnak.

6 Cselekvési terv

6.1 Intézkedések és beavatkozási területek rendszerezése

Prioritások és Intézkedések	
Prosperáló város beavatkozások	Turizmus, helyi turisztikai fejlesztések Új turisztikai vonzerők kialakítása Turisztikai infrastruktúra fejlesztése
	Versenyképes megye Körforgásos gazdaság megvalósítása Innovatív gazdaságfejlesztés Tudásgazdaság kiépítése Képzési rendszer felülvizsgálata
Megtartó város beavatkozások	Térségfejlesztés Lakosság számára vonzó környezet kialakítása Sport és rekreációs infrastruktúra fejlesztése
	Területi humán fejlesztések Fiatalok számára vonzó közösségi tér kialakítása
	Társadalmi felzárkózási fejlesztések A roma népesség esetében cél a szociális védőháló megismertetése bevonásuk fokozása a foglalkoztathatóság erősítése és esetleges átlag alatti életműködésük növelése érdekében Leszakadó csoportokban a foglalkoztathatóság feltételeinek erősítése az egyének szintjén
	Szociális fejlesztések A humán szolgáltatások intézményrendszeréhez tartozó szervezetek és a tematikus civil szervezetek működésének és együttműködésük feltételrendszerének erősítése
	Család- és ifjúsági fejlesztések Nagykanizsa szociális bérletrendszerének megújítása, a rászoruló lakhatási körülményeinek támogatása
	Rászoruló személyek támogatása A hajléktalanellátás hiányos szolgáltatásainak pótlása a városban Városi zöldfelületek nagyságának növelése
	Egészségügyi fejlesztések Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése
	XXI. századi köznevelés Iskolai szolgáltatások növelése
Zöldülő város beavatkozások	Megújuló energiagazdaság Energiatakarékos intézmények kialakítása, környezetbarát, megújuló energián alapuló város kialakítása Környezetvédelmi intézkedések
Digitális város beavatkozások	
Kiszolgáló város beavatkozások	Fenntarthatóbb és biztonságosabb közúti mobilitás Úszóhoz vezető gyalogos elérhetőség megteremtése Rossz állapotban lévő utak felújítása Települések közötti közúthálózat fejlesztése

6.2 Az akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklása

96. ábra: Nagykanizsa akcióterületeinek lehatárolása

Akcióterület megnevezése	Akcióterület lehatárolása	A lehatárolás indoklása
AT1 Városközpont Akcióterület	Garay u. – Dózsa Gy. u. – Magyar u. – Kalmár u. – Király u. – vasútvonal – Erdész u. – Tripammer Gy. u. – Bagolai sor – Mária u. – Szekeres J. u. – Kórház u. – Eötvös tér – Petőfi S. u. – Gábor Á. u.	A város igazgatási-oktatási-szolgáltatási központja. A tervezett fejlesztések jelentős része a humán intézményrendszer fejlesztését (óvodák, orvosi rendelők), a városi strand fejlesztését, közterületek és leromlott állapotú építmények felújítását foglalják magukba.
AT2 Gazdaságfejlesztési Zóna Akcióterület	Közig. határ – M7 – vasútvonal – 7-es főút – Vágóhídi út – Vár u. – Király u. – Kerektó u. – Ady E. u. – Csengery út – Potyli u. – Határ u. – Erdész u. – Csányi L. u. – Szemere u. – Király u. – Kalmár u. – Magyar u. – 7-es főút – Petőfi S. u. – Hevesi S. u. – Dózsa Gy. u. – Postakert u. – Balatoni u. – 7-es főút	A város gazdasági területeinek jelentős részét magába foglaló, részben a meglévő beépült területek fejlesztését, részben beépítetlen területek hasznosítását célzó tervezett fejlesztések területe.
AT3 Térségi rekreációs fejlesztési Akcióterület	7-es főút – Tersánczky u. – Szabadhegy u. – Hadi út – Kaposvári út – Csónakház sétány – Majális u. – közig. határ	Nagykanizsa egyik legjelentősebb turisztikai desztinációjának, a Csónakázó tónak és tágabb környezetének fejlesztései.
AT4 Keleti városrész Közlekedésfejlesztési Akcióterület	7-es főút – Balatoni u. – Hevesi S. u. – Táborhely u. – Alsó Szabadhegyi út	Jellemzően lakóterületeket érintő közlekedésfejlesztési beavatkozások területe.
AT5 Palin alközpont Akcióterület	Kastély köz – Lovarda u. – Alkotmány u. – Napsugár u.	Palin alközponti funkcióinak, közszolgáltatásainak fejlesztése kompakt város szemlélettel.
AT6 Kiskanizsa alközpont Akcióterület	Szent Flórián tér – Templom tér – Homokkomáromi u.	Kiskanizsa alközponti funkcióinak, közszolgáltatásainak fejlesztése kompakt város szemlélettel.

6.3 Városi szintű beavatkozási területek részletezése

6.3.1 Stratégiai célkitűzéseket támogató egyedi beavatkozások

kérdés			kifejtés
1.	beavatkozás/ illeszkedése a dimenziókhoz	projekt tervezési	Prosperáló város

	kérdés	kifejtés
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Konferencia- és rendezvényközpont kialakítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S1: A hármashatár térségében dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város nem rendelkezik megfelelő konferencia- és rendezvényközponttal.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Konferencia- és rendezvényközpont kialakítása
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Kanizsa kulturális, turisztikai és gasztronómiai látogatóközpont kialakítása az egykori ferences rendházban
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S3: Befogadó, kulturális – oktatási központ város S4: Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Az egykori ferences rendház épületének hasznosítása.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Kanizsa kulturális, turisztikai és gasztronómiai látogatóközpont kialakítása az egykori ferences rendházban
6.	városrészi leképeződése	Városközpont

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	50 méteres versenyuszoda kialakítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S3: Befogadó, kulturális – oktatási központ város S4: Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város sport és szabadidős infrastruktúrájának fejlesztése.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	50 méteres versenyuszoda kialakítása
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Logisztikai terület fejlesztése a déli ipari területen
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S1: A hármashatár térségében dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város S4: Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város és vonzáskörzete gazdasági potenciáljának kiaknázása
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Logisztikai terület fejlesztése a déli ipari területen
6.	városrészi leképeződése	Déli iparterület

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Déli elkerülő út megépítése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S1: A hármashatár térségében dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város S4: Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város és vonzáskörzete gazdasági potenciáljának kiaknázása
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Déli elkerülő út megépítése
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV déli városrésze

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Keleti ipari Parkban 20 ha terület fejlesztése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S1: A hármashatár térségében dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város S4: Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város és vonzáskörzete gazdasági potenciáljának kiaknázása
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Keleti ipari Parkban 20 ha terület fejlesztése
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV keleti városrésze

kérdés		kifejtés
	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Közúti kapcsolatok kiépítése, Id. Hevesi utcai csomópont, Keleti városrész bekötése az ipari parkba
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S1: A hármashatár térségében dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város S4: Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város és vonzáskörzete gazdasági potenciáljának kiaknázása
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Közúti kapcsolatok kiépítése, Id. Hevesi utcai csomópont, Keleti városrész bekötése az ipari parkba
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV keleti városrésze

kérdés		kifejtés
	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Science Park fejlesztése, új kutatói helyek kialakítása a Körforgásos Egyetemi Központban, Kompetencia Központ kialakítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S1: A hármashatár térségében dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város S4: Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város és vonzáskörzete gazdasági potenciáljának kiaknázása
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Science Park fejlesztése, új kutatói helyek kialakítása a Körforgásos Egyetemi Központban, Kompetencia Központ kialakítása
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV nyugati városrésze

kérdés		kifejtés
	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Vagongyár fejlesztése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S1: A hármashatár térségében dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város S4: Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város és vonzáskörzete gazdasági potenciáljának kiaknázása

	kérdés	kifejtés
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Vagongyár fejlesztése
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV nyugati városrésze

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Szálláshelyfejlesztés a kutatók számára
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S1: A hármashatár térségében dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város S4: Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város és vonzáskörzete gazdasági potenciáljának kiaknázása
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Szálláshelyfejlesztés a kutatók számára
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Fiataloknak közösségi tér kialakítása: Kiskastély felújítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S3: Megtartó, kulturális – oktatási központ város
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Területi humán fejlesztések
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Fiataloknak közösségi tér kialakítása (újrahasznosított anyagokkal berendezve) - Kiskastély felújítása – közösségi tér kialakítása
6.	városrészi leképeződése	AT1: Városközpont

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Sportpálya rekonstrukció
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros

	kérdés	kifejtés
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Lakosság számára vonzó környezet kialakítása
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Olajbányász sportpálya felújítása
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Petőfi utca 5. szám alatti épület felújítása : Gazdasági központ (irodaépület) kialakítása, startupok támogatása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S1: A hármashatár térségében dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város és vonzáskörzete gazdasági potenciáljának kiaknázása
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Inkubátorház kialakítása
6.	városrészi leképeződése	AT2: Gazdaságfejlesztési zóna

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Sportpálya rekonstrukció
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Lakosság számára vonzó környezet kialakítása
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	UFC pálya felújítása
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Illegális hulladéklerakók felszámolása, hulladékátrakó állomás építése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S1: A hármashatár térségében dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város S4: Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város környezeti állapotának javítása.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Hulladéklerakó bővítése, optikai hulladékválogató építése, új hulladékgyűjtő autók és seprőgépek beszerzése
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Alternatív energiaforrások kiaknázása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S2: Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város S4: Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Energetikai fejlesztések. A város karbonlábnyomának csökkentése.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Elsősorban a víz- és szélenergia, geotermikus energia, biomassza többlepcsős, azaz az intézményi energiaellátás mellett a gazdasági célú hasznosításának megvalósítása, épületek energiahatékonyságának fejlesztése.
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Szakképzési centrumban új vizsgaközpont kialakítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S1: A hármashatár térségében dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város oktatási intézményeinek fejlesztése.

	kérdés	kifejtés
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Szakképzési centrumban új vizsgaközpont kialakítása
6.	városrészi leképeződése	Déli városrész

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Csónakázó-tó fejlesztése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	A város szabadidős és rekreációs infrastruktúrájának fejlesztése.
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Közösségi színpad kialakítása, játszótér bővítése, pihenő elemek elhelyezése
6.	városrészi leképeződése	Csónakázó-tó

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Hátrányos helyzetű csoportok felzárkózásának elősegítése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatása
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatása: A civil szervezetek és a Roma Önkormányzat bevonásával a legtöbb roma család elérése és önkéntes alapon horizontális (azaz szegregátumoktól függetlenül igénybe vehető) program indítása a szociális védőháló megismertetése és fejlesztő programok megvalósítása elsősorban családanyák és gyerekek számára. roma család elérése és önkéntes alapon horizontális (azaz szegregátumoktól függetlenül igénybe vehető) program indítása a szociális védőháló megismertetése és fejlesztő programok megvalósítása elsősorban családanyák és gyerekek számára.
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Foglalkoztathatóság feltételeinek javítása a leszakadó csoportokban
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Foglalkoztatási paktum projekt folytatása
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Foglalkoztatási paktum projekt folytatása: Paktumokhoz kapcsolódóan képzési és foglalkoztathatóságot támogató programok működtetése; tanácsadó szolgálat fenntartása.
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	A szociális ellátórendszerben működő intézmények és civil szervezetek
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Civil szervezetek támogatása
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Civil szervezetek támogatása: A humán közszolgáltatások HR- és eszközellátottságának javítását célzó beavatkozások, különös tekintettel a digitális átállásra való felkészülésre; civil szervezetek működésének HR- és eszközellátottságának javítását célzó beavatkozások, különös tekintettel a digitális átállásra való felkészülésre; együttműködések erősítő tréningek és workshopok nemzetközi projekteken való részvétel támogatása a tapasztalatszerzés és tudásátadás élénkítése érdekében.
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Bérlakásállomány fejlesztése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros

kérdés		kifejtés
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Lakhatás és lakáshoz jutás feltételeinek javítása
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Bérlakás fejlesztés: Az igényeket figyelembe véve szükséges legalább még 10 db szociális bérlakás építése, felújítása. Ezzel a lépéssel több rászoruló család számára volna biztosítható a méltányos lakhatás és meg lehetne oldani, hogy kevesebb gyermek kerüljön a családokból kiemelésre a rossz körülmények miatt. A bérlakások felújítása terület az önkormányzat rendelkezésére áll.
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város, Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Hajléktalanellátás mindenre kiterjedő biztosítása a városban
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Hajléktalanellátás feltételeinek javítása
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Hajléktalan szállás: Szükséges egy hajléktalanok számára fenntartott éjjeli menedékhely létrehozás és működtetése
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Zöldterület fejlesztési program
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Zöldfelületi rendszer fejlesztése
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Családsegítő előtti terület kialakítása
6.	városrészi leképeződése	Városközpont

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Thury iskola megújítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Humán infrastruktúra fejlesztése
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Thury iskola megújítása
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Cserháti iskola megújítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Humán infrastruktúra fejlesztése
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Cserháti iskola megújítása
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Fényforrások cseréje az oktatási intézményekben
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Humán infrastruktúra fejlesztése
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Fényforrások cseréje az oktatási intézményekben
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Zsinagóga megújítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Humán infrastruktúra fejlesztése
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Zsinagóga megújítása
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Zeneiskola fejlesztése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Humán infrastruktúra fejlesztése
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Zeneiskola fejlesztése
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Család- és Gyermekejóléti Központ fejlesztése, Zrínyi u. 51. épület felújítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Humán infrastruktúra fejlesztése

kérdés		kifejtés
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Család- és Gyermejkölési Központ fejlesztése, Zrínyi u. 51. épület felújítása
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Megtartó város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Körforgásos Egyetemi Központ sportlétesítmény fejlesztés
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Humán infrastruktúra fejlesztése
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Körforgásos Egyetemi Központ sportlétesítmény fejlesztés
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Meglévő uszoda átépítése termálvizes centrummá
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4 Élhető, vonzó közép város
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Rekreációs infrastruktúra fejlesztése
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Meglévő uszoda átépítése termálvizes centrummá
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Kalandpark kialakítása a Csónakázó-tó mellett

	kérdés	kifejtés
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4 Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Rekreációs infrastruktúra fejlesztése
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Kalandpark kialakítása a Csónakázó-tó mellett
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Citrom-sziget barnamezős terület fejlesztése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4 Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Barnamezős terület fejlesztése
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Citrom-sziget barnamezős terület fejlesztése
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Régi Postabank feletti önkormányzati épület fejlesztése
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4 Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Alulhasznosított ingatlan fejlesztése
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Régi Postabank feletti önkormányzati épület fejlesztése
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Magyar utcai átemelőtelep felújítása
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4 Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Közmű infrastruktúra fejlesztése
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Magyar utcai átemelőtelep felújítása
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Tókarendszer, záportározók kialakítása külterületen
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4 Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Rekreációs infrastruktúra fejlesztése
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Tókarendszer, záportározók kialakítása külterületen
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Mura II. vízbázis rekonstrukció
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4 Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Rekreációs infrastruktúra fejlesztése
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Mura II. vízbázis rekonstrukció
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás/ projekt illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város
2.	beavatkozás/projekt munkacíme	Projektelőkészítő tanulmányok elkészítése (2022-2027) FVS, TVP, ITS, ITVT, KHT, Ziffa, Zöld finanszírozási keretrendszer, digitális akcióterv, üzleti terv
3.	beavatkozás/projekt illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4 Élhető, vonzó középváros
4.	miért stratégiai jellegű beavatkozás/ kulcs projekt? mi indokolja az egyedi beavatkozást?	Projektelőkészítő tanulmányok a stratégia megvalósításához
5.	a beavatkozás/projekt célja és rövid tartalma	Projektelőkészítő tanulmányok elkészítése (2022-2027) FVS, TVP, ITS, ITVT, KHT, Ziffa, Zöld finanszírozási keretrendszer, digitális akcióterv, üzleti terv
6.	városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

6.3.2 Stratégiai célkitűzéseket támogató nagyobb városi területekre kiterjedő beavatkozások (táblázatos feldolgozás projektenként)

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	Batthyány utcai gyalogos híd megépítése
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A város igazgatási, funkcionális és szolgáltatási központja.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	A vasúti pálya felett átívelő Batthyány utcai gyalogos híd megépítése
6.	városrészi leképeződése	AT1: Városközpont Akcióterület

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város, Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	Városi strand felújítása
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A város igazgatási, funkcionális és szolgáltatási központja.

	kérdés	kifejtés
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Strand élmény elemekkel való bővítése
6.	városrészi leképeződése	AT1: Városközpont Akcióterület

	kérdés	kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város, Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	Önkormányzat tulajdonában lévő rossz minőségű utak felújítása: I. ütem: Városi utak, járdák felújítása: 1. Trippammer utca teljes szakaszának felújítása, 2. Balatoni utca felújítása Toldi utcától-Hevesi körforgalomig- Boszorkány utcáig, 3. Magyar utca felújítása Arany J. utcától-Dózsa Gy. utcáig, 4. Sugár utca hiányzó szakaszának felújítása, 5. parkolási infrastruktúra fejlesztés keleti városrészben, 6. Hevesi út körforgalom kiépítés, út meghosszabbítása új ipari területig II. ütem: Városi utak, járdák felújítása: Vár utca felújítás -Alsó szabadhegyi út megépítése, - Pásztor utca felújítása határig, - Buszpályaudvar felújítása, - 61-es mellett hiányzó járdaszakasz megépítése
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A város igazgatási, funkcionális és szolgáltatási központja.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Városi utak, járdák felújítása: - Alsó szabadhegyi út megépítése, - járda építés ipari parkban, - Tripammer utca felújítás - kerékpárút kialakítása Buda Ernő utcától közigazgatási határig - parkolási infrastruktúra fejlesztés keleti városrészben, - Hevesi-Rózsa körforgalom kialakítása
6.	városrészi leképeződése	AT1: Városközpont Akcióterület

	kérdés	kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város, Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	Csónakázó tó fejlesztés
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A város igazgatási, funkcionális és szolgáltatási központja.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Ökoland kialakítása, kalandpark, különleges attrakció kialakítása
6.	városrészi leképeződése	AT3 Térségi rekreációs fejlesztési Akcióterület

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város, Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	Sétakert felújítása
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A város igazgatási, funkcionális és szolgáltatási központja.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Futókör, fásítás, játszótér, sporteszközök, szökőkút felújítás
6.	városrészi leképeződése	AT1: Városközpont Akcióterület

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város, Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	Plakát ház felújítása, közösségi tér kialakítása
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A város igazgatási, funkcionális és szolgáltatási központja.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Fiataloknak közösségi tér kialakítása (újrahasznosított anyagokkal berendezve)
6.	városrészi leképeződése	AT1: Városközpont Akcióterület

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város, Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	Víztorony felújítása
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A város igazgatási, funkcionális és szolgáltatási központja.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Rossz állapotban lévő víztorony felújítása
6.	városrészi leképeződése	AT1: Városközpont Akcióterület

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város, Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	Orvosi rendelők felújítása

kérdés		kifejtés
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A város igazgatási, funkcionális és szolgáltatási központja.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	2 db orvosi rendelő felújítása: - Palini orvosi rendelő - Jókai utcai orvosi rendelő
6.	városrészi leképeződése	AT1: Városmag Akcióterület, AT5: Palinközpont Akcióterület

kérdés		kifejtés
1.	akcióterület illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város, Megtartó város
2.	akcióterületi fejlesztés munkacíme	Iskola felújítás
3.	akcióterületi fejlesztés illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros
4.	akcióterület kijelölésének indoklása	A város igazgatási, funkcionális és szolgáltatási központja.
5.	az akcióterületi fejlesztés célja és rövid tartalma	Batthyány Lajos Gimnázium felújítása
6.	városrészi leképeződése	AT1: Városmag Akcióterület

6.3.3 Stratégiai célkitűzéseket támogató, átfogó szervezeti rendszerként működő stratégiai keretrendszerek (hálózatos, vonalas fejlesztések)

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város
2.	beavatkozás munkacíme	Zártkerti utak felújítása
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	A város belterületi úthálózatának fejlesztése.
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Rossz állapotban lévő zártkerti utak felújítása.
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Prosperáló város
2.	beavatkozás munkacíme	Murafölde fejlesztése
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S1: A hármashatár térségében dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	A város és térségének fejlesztése
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Murafölde fejlesztése – térségfejlesztés, öko- falusi- gasztro- és egészségturisztikai fejlesztések
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város, Megtartó város
2.	beavatkozás munkacíme	Önkormányzat tulajdonában lévő rossz minőségű utak felújítása
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Belterületi utak felújítása
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Városi utak, járdák felújítása: - Alsó szabadhegyi út megépítése, - járda építés ipari parkban, - Tripammer utca felújítás - kerékpárút kialakítása Buda Ernő utcától közigazgatási határig - parkolási infrastruktúra fejlesztés keleti városrészben, - Hevesi-Rózsa körforgalom kialakítása
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Kiszolgáló város, Megtartó város
2.	beavatkozás munkacíme	Közüvilágítás kiépítése és beüzemelése az egyelőre kivilágítatlan, lakott utcákban
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S4: Élhető, vonzó középváros
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Városi közvilágítási hálózat felújítása
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Közüvilágítás kiépítése: - Palin, - Csónakázó tó (Csótó kör mellett napelemes közvilágítás kiépítése)
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	Épületek energiahatékonyságának fejlesztése, Önkormányzati intézmények energetikai felújítása, napelemes rendszerek kiépítése:
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S2: Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Intézmények energetikai fejlesztése
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Intézmények energetikai fejlesztése (Óvodák: Rozgonyi Tagóvoda: nyílászárócseré, napelem, fűtőkorszerűsítés, Muraközi tagóvoda: tetőfelújítás, hőszigetelés, napelem, légkondicionáló berendezés, Corvin utca: nyílászárócseré, tetőfelújítás, légkondicionáló, napelem, Bajcsy Zsilinszky: tetőfelújítás, hőszigetelés, fűtőkorszerűsítés, légkondicionáló, napelem)
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	Az önkormányzati tulajdonban lévő épületállomány teljeskörű energetikai felmérése, energiahatékonyság-növelési és megújulóenergia-hasznosítási lehetőségek bővítésének azonosítása
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S2: Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Intézmények energetikai fejlesztése
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Az önkormányzati tulajdonban lévő épületállomány teljeskörű energetikai felmérése, energiahatékonyság-növelési és megújulóenergia-hasznosítási lehetőségek bővítésének azonosítása
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	Aktív zöldfelület rekonstrukció, zöld város folytatása: I. ütem: Székelykert fejlesztés, Alsó templom mögötti terület felújítása, Kossuth tér felújítása II.ütem: Péterfai utca melletti zöldterület rekonstrukciója
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S2: Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Vonzó épített környezet és rekreációs és sport lehetőségek

	kérdés	kifejtés
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Zöldterületfejlesztés lakótelepi környezetben: Székelykert fejlesztés, Alsó templom mögötti terület felújítása, Kossuth tér felújítása
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város
2.	beavatkozás munkacíme	Intelligens létesítményüzemeltetési rendszer kialakítása az önkormányzati tulajdonban lévő épületállomány körében
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S2: Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Intézmények energetikai fejlesztése
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Intelligens létesítményüzemeltetési rendszer kialakítása az önkormányzati tulajdonban lévő épületállomány körében
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	Megújuló energia alapú távfűtési rendszer kialakíthatóságának felmérése
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S2: Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Épületek energetikai fejlesztése
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Megújuló energia alapú távfűtési rendszer kialakíthatóságának felmérése
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	Közüvilágítási rendszerek korszerűsítése
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S2: Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Energetikai fejlesztések

	kérdés	kifejtés
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Közüvilágítási rendszerek korszerűsítése
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	Éghajlatvédelmi szempontokat érvényesítő parkolásszabályozási rendszer kialakítása
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S2: Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Energetikai fejlesztések
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Éghajlatvédelmi szempontokat érvényesítő parkolásszabályozási rendszer kialakítása
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	Elektromos gépjárművek, kerékpárok közterületi töltőpontjainak (köztük gyorstöltőknek) kiépítése
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S2: Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Energetikai fejlesztések
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Elektromos gépjárművek, kerékpárok közterületi töltőpontjainak (köztük gyorstöltőknek) kiépítése
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	A tartós hőség hatásait enyhítő berendezések telepítése, megoldások alkalmazása kül- és beltéren
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S2: Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város

kérdés		kifejtés
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Energetikai fejlesztések
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	A tartós hőség hatásait enyhítő berendezések telepítése, megoldások alkalmazása kül- és beltéren
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	Villámárvizek kártételeinek megelőzése
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S2: Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Villámárvizek kártételeinek megelőzése
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	Komplex csapadékvíz-gazdálkodási koncepció kidolgozása
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S2: Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Komplex csapadékvíz-gazdálkodási koncepció kidolgozása
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	Ivóvízellátás hosszú távon jelentkező sérülékenységeinek mérséklése
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S2: Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás

	kérdés	kifejtés
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Ivóvízellátás hosszú távon jelentkező sérülékenységeinek mérséklése
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	Tisztított szennyvizek hasznosítási lehetőségeinek feltárása
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S2: Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Tisztított szennyvizek hasznosítási lehetőségeinek feltárása
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	Erdőállomány klímavédelmi szempontokat figyelembe vevő telepítésének, felújításának és kezelésének ösztönzése
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S2: Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Erdőállomány klímavédelmi szempontokat figyelembe vevő telepítésének, felújításának és kezelésének ösztönzése
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	A védett természeti értékek és területek állapotának javítása
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S2: Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás

	kérdés	kifejtés
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	A védett természeti értékek és területek állapotának javítása
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	Elektromos buszbeszerzés Nagykanizsa tömegközlekedésének modernizációjára
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S2: Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Energetikai fejlesztések
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Elektromos buszbeszerzés Nagykanizsa tömegközlekedésének modernizációjára
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	Ingyenes közösségi közlekedés koncepciójának kidolgozása és megvalósítása
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S2: Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Energetikai fejlesztések
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Ingyenes közösségi közlekedés koncepciójának kidolgozása és megvalósítása
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	Biomassza erőmű fejlesztése
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S2: Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Energetikai fejlesztések

	kérdés	kifejtés
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Biomassza erőmű fejlesztése
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Zöldülő város
2.	beavatkozás munkacíme	Energiaközösségek kialakítása
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	S2: Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	Energetikai fejlesztések
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Energiaközösségek kialakítása
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város
2.	beavatkozás munkacíme	Önkormányzati tulajdonú optikai alépítményhálózat fejlesztése
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél 3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város Rész cél 11 megtartó, lakosai számára széleskörű szolgáltatásokat biztosító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	digitális szolgáltatás fejlesztés
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Önkormányzati tulajdonú optikai alépítményhálózat fejlesztése
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város
2.	beavatkozás munkacíme	NMJVÖ Polgármesteri Hivatala és szervezeti egységeinek eszközmodernizációja
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél 3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város Rész cél 11 megtartó, lakosai számára széleskörű szolgáltatásokat biztosító város

	kérdés	kifejtés
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	digitális szolgáltatás fejlesztés
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	NMJVÖ Polgármesteri Hivatala és szervezeti egységeinek eszközmodernizációja
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város
2.	beavatkozás munkacíme	Kamerarendszer fejlesztése AI megoldásokkal
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél 3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város Rész cél 11 megtartó, lakosai számára széleskörű szolgáltatásokat biztosító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	digitális szolgáltatás fejlesztés
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Kamerarendszer fejlesztése AI megoldásokkal
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város
2.	beavatkozás munkacíme	Okos zebrák kialakítása
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél 3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város Rész cél 11 megtartó, lakosai számára széleskörű szolgáltatásokat biztosító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	digitális szolgáltatás fejlesztés
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Okos zebrák kialakítása
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

	kérdés	kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város
2.	beavatkozás munkacíme	Digitális utastájékoztató rendszer létrehozása a helyi tömegközlekedésben
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél 3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város

kérdés		kifejtés
		Részcél 11 megtartó, lakosai számára széleskörű szolgáltatásokat biztosító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	digitális szolgáltatás fejlesztés
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Digitális utastájékoztató rendszer létrehozása a helyi tömegközlekedésben
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város
2.	beavatkozás munkacíme	Okos buszvárók kialakítása
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél 3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város Részcél 11 megtartó, lakosai számára széleskörű szolgáltatásokat biztosító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	digitális szolgáltatás fejlesztés
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Okos buszvárók kialakítása
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város
2.	beavatkozás munkacíme	A városi közlekedés elektrifikációja az egyéni és közösségi környezetbarát közlekedést támogató infrastruktúra kialakításával
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél 3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város Részcél 11 megtartó, lakosai számára széleskörű szolgáltatásokat biztosító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	digitális szolgáltatás fejlesztés
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	A városi közlekedés elektrifikációja az egyéni és közösségi környezetbarát közlekedést támogató infrastruktúra kialakításával
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város

kérdés		kifejtés
2.	beavatkozás munkacíme	A Nagykanizsai közszolgáltatási rendszer hagyományos üzemű járműparkjának elektrifikációja
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél 3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város Rész cél 11 megtartó, lakosai számára széleskörű szolgáltatásokat biztosító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	digitális szolgáltatás fejlesztés
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	A Nagykanizsai közszolgáltatási rendszer hagyományos üzemű járműparkjának elektrifikációja
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város
2.	beavatkozás munkacíme	Okos megoldások alkalmazása a hulladékgazdálkodásban és városüzemeltetésben
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél 3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város Rész cél 11 megtartó, lakosai számára széleskörű szolgáltatásokat biztosító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	digitális szolgáltatás fejlesztés
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Okos megoldások alkalmazása a hulladékgazdálkodásban és városüzemeltetésben
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város
2.	beavatkozás munkacíme	Helyi vállalkozások digitális átállásának támogatása, Körforgásos Egyetemi Központ MKIK-val közösen
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél 3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város Rész cél 11 megtartó, lakosai számára széleskörű szolgáltatásokat biztosító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	digitális szolgáltatás fejlesztés
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Helyi vállalkozások digitális átállásának támogatása, Körforgásos Egyetemi Központ MKIK-val közösen
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás illeszkedése a tervezési dimenziókhoz	Digitális város
2.	beavatkozás munkacíme	Hulladék, melléktermék marketplace más vállalkozások számára, Körforgásos Egyetemi Központ
3.	beavatkozás illeszkedése az FVS stratégiai céljaihoz	Stratégiai cél 3 Befogadó, kulturális – oktatási központ város Rész cél 11 megtartó, lakosai számára széleskörű szolgáltatásokat biztosító város
4.	beavatkozás hálózatos jellegének bemutatása	digitális szolgáltatás fejlesztés
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma	Hulladék, melléktermék marketplace más vállalkozások számára, Körforgásos Egyetemi Központ
6.	a hálózat beavatkozásban érintett részének városrészi leképeződése	Nagykanizsa MJV városrészei

6.4 Városterégi szintű beavatkozási területek részletezése

Nagykanizsa legfontosabb stratégiai partnere Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata, ugyanakkor a város térségi szervezőereje nem kizárólag egy kétpólusú kapcsolatban értelmezhető. A város gazdasági teljesítőképessége, munkamegosztása, intézményi ellátórendszere, valamint a munkaerőpiac működése szoros összefüggésben áll a környező települések és térségek együttműködésével.

Nagykanizsa és Zalaegerszeg kapcsolata meghatározó a megyei szintű gazdaságfejlesztés, ipari beruházások, képzési struktúrák és közlekedési fejlesztések területén. A két város együttműködésének sikeressége befolyásolja:

- a nagyobb ipari beruházások térségi elhelyezkedését,
- a felsőoktatási és szakképzési kínálat összehangolását,
- a munkaerő mobilitását és elérhetőségét,
- a megyei és országos fejlesztési források hatékony felhasználását.

Nagykanizsa vonzáskörzetébe tartozó települések –elsősorban a Nagykanizsai járás települései, Letenye, Zalakaros, Nagyrécse, Becsehely, Murarátka, Újudvar–a munkaerőpiac, az alapszolgáltatások és a helyi gazdaság szempontjából kapcsolódnak a városhoz. Az együttműködés főbb területei:

- foglalkoztatás és ingázás,
- helyi vállalkozások beszállítói kapcsolódása,
- közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális ellátás) térségi szervezése,
- közlekedési és elérhetőségi fejlesztések összehangolása.

Nagykanizsa térségi gazdasági szerepét erősíti az ipari parkok, logisztikai területek és innovációs beruházások összehangolt fejlesztése. Az együttműködés kiterjed:

- ipari és gazdasági területek funkcionális megosztására,
- beszállítói láncok térségi erősítésére,
- a NIPÜF és önkormányzati fejlesztések összehangolására,
- munkaerő-képzési és átképzési programok közös szervezésére.

A város térségi szerepkörét növeli a középfokú, felsőfokú és felnőttképzési kínálat összehangolása a térség gazdasági igényeivel. Az együttműködés fő területei:

- szakképző intézmények és vállalkozások partnersége,
- duális képzési rendszerek működtetése,
- felsőoktatási kihelyezett képzések és szakirányok fejlesztése,
- a fiatal munkaerő térségben tartása.

Nagykanizsa és térsége turisztikai szempontból is egymásra utalt, különösen Zalakaros, Letenye és a Mura-mente települései irányában. Az együttműködés kiterjed:

- komplex térségi turisztikai kínálatok kialakítására,
- egészségturizmus, aktív és ökoturizmus összekapcsolására,
- közös marketing- és arculatfejlesztésre,
- szolgáltatások minőségének és elérhetőségének javítására.

A térségi kapcsolatok alapja a megfelelő elérhetőség. A város együttműködik a környező településekkel:

- a közúti és közösségi közlekedés fejlesztésében,
- ipari és turisztikai célú infrastruktúra összehangolásában,
- határ menti kapcsolatok (Horvátország, Szlovénia) erősítésében,
- fenntartható közlekedési megoldások bevezetésében.

Nagykanizsa térségi központi szerepe kiterjed az intézményfenntartásra és a fejlesztések koordinációjára is:

- közös fejlesztési projektek előkészítése és megvalósítása,
- partnerségi fórumok és egyeztetési mechanizmusok működtetése,
- megyei és térségi stratégiákhoz való illeszkedés biztosítása,
- civil és gazdasági szereplők bevonása a döntés-előkészítésbe.

Nagykanizsa fenntartható városfejlesztési stratégiájában tervezett fejlesztések **komplex, mérhető hatást gyakorolnak a városra és annak térségére**. A helyi gazdaság diverzifikációját célzó beavatkozások – különösen a vállalkozásfejlesztés, az ipari és szolgáltatási szektor bővítése – hozzájárulnak a gazdasági szerkezet kiegyensúlyozottabbá válásához, csökkentve az egyoldalú függőségeket, és növelve a térség gazdasági ellenálló képességét.

A megújuló energiatermelés arányának növekedése és az éves üvegházhatásúgáz-kibocsátás (t CO₂-egyenérték) csökkenése **regionális szinten is kedvező környezeti hatásokat eredményez**, javítva a levegőminőséget és hozzájárulva a klímavédelmi célok teljesítéséhez. A zöld- és vízfelületek arányának növelése nemcsak a városi mikroklímát javítja, hanem a környező települések lakói számára is vonzóbb rekreációs és ökológiai környezetet teremt.

A digitális átállást szolgáló fejlesztések – a digitális ügymenetek arányának növekedése és a digitálisan mért adattípusok számának bővülése – **hatékonyabb közigazgatást és adatvezérelt városirányítást tesznek lehetővé**, ami térségi szinten is javítja a szolgáltatások elérhetőségét és minőségét. Ez közvetetten erősíti az életminőséget meghatározó szolgáltatásokkal való lakossági elégedettséget.

A fejlesztések gazdasági és életminőségi hatásai megjelennek a vándorlási egyenleg alakulásában is: a javuló foglalkoztatási lehetőségek, szolgáltatások és környezeti feltételek **mérsékelhetik az elvándorlást**, illetve növelhetik a betelepülési hajlandóságot a térségben.

A külső források bevonásának aránya a fejlesztések finanszírozásában erősíti Nagykanizsa térségi pozícióját, mivel a város képes országos és európai uniós forrásokat a térség fejlődésének szolgálatába állítani. Ezzel párhuzamosan az újonnan belterületbe vont területek és a kihasználatlan városi területek arányának tudatos kezelése hozzájárul a **területhasználat hatékonyságának javításához**, mérsékelve a szétterülést és előnyben részesítve a barnamezős fejlesztéseket.

Összességében a tervezett fejlesztések **gazdasági, társadalmi, környezeti és digitális szempontból egyaránt pozitív térségi hatásokat generálnak**, erősítik Nagykanizsa központi szerepét, javítják a lakosság életminőségét, és hosszú távon egy fenntarthatóbb, versenyképesebb térség kialakulását támogatják.

6.4.1 Stratégiai célkitűzésekkel rendelkező térségi bevonással megvalósítható egyedi projektek

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás tematikus fókusza	Innovatív iparfejlesztés, ipari területek és infrastruktúra fejlesztése, beruházásösztönzés, foglalkoztatás bővítése, térségi gazdasági versenyképesség erősítése
2.	beavatkozás munkacíme	Nagykanizsa és vonzáskörzetének innovatív iparfejlesztése, a NIPÜF beruházásban
3.	illeszkedése a megyei program céljaihoz	I. Jól működő, fejlett gazdaság átfogó cél Stratégiai ágazati célok: 1) Vállalkozások K+F+I teljesítményének és kapcsolatainak fejlesztése 2) Helyi értékekre építő gazdasági ágazatok megerősítése és rövid

kérdés		kifejtés
		ellátási lánc fejlesztése II. Foglalkoztatás bővítése és társadalmi kohézió Stratégiai területi célok, 2021-2027: Megyei jogú városok és azok vonzáskörzetének innovatív iparfejlesztése (Nagykanizsa és Zalaegerszeg, illetve ezen városok ipari vonzáskörzete)
4.	illeszkedése az FVS céljaihoz	S1: A hármashatár térségében dinamikus fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város S4: Élhető, vonzó középváros
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma (a térségi vonatkozások kiemelésével)	A NIPÜF Nemzeti Ipari Park Üzemeltető és Fejlesztő Zrt. beruházásában megvalósuló iparterület-fejlesztés révén Nagykanizsa és vonzáskörzete versenyképes, korszerű ipari infrastruktúrához jut, amely elősegíti új beruházások betelepülését, a helyi vállalkozások fejlődését, valamint a foglalkoztatás bővülését térségi szinten.
6.	tevékenységek	– Ipari területek előkészítése és infrastruktúrával való ellátása – Közmű-, úthálózati és logisztikai kapcsolatok kiépítése – Betekintésre alkalmas, rugalmasan hasznosítható ipari csarnokok és területek kialakítása – Fenntartható és energiahatékony megoldások alkalmazása – Beruházásösztönzési és betelepülést támogató tevékenységek
7.	a tevékenységekben érintett települések köre és feladataik	– Nagykanizsa: területbiztosítás, önkormányzati együttműködés, helyi infrastruktúra kapcsolódásának biztosítása – Vonzáskörzeti települések: munkaerő biztosítása, beszállítói és szolgáltatói kapcsolatok erősítése – NIPÜF Zrt.: beruházás megvalósítása, ipari park fejlesztése és üzemeltetése – Megyei szereplők: stratégiai és fejlesztéspolitikai koordináció
8.	hatások és a hatásokban érintett települések köre	– Új munkahelyek létrejötte – Gazdasági teljesítmény és adóerő növekedése – Térségi gazdasági együttműködések erősödése – Hatásokkal érintett települések: Nagykanizsa és teljes vonzáskörzete, különösen a munkaerő- és beszállítói kapcsolatokkal érintett települések
9.	koordináció módja, az érintett települések bevonása a koordinációba	NIPÜF Zrt. által vezetett beruházási koordináció, szoros együttműködésben Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatával és a vonzáskörzeti településekkel; rendszeres egyeztetések, partnerségi fórumok és megyei szintű szakmai koordináció.

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás tematikus fókusz	Innovatív iparfejlesztés, gazdasági infrastruktúra fejlesztése, foglalkoztatás bővítése, térségi gazdasági együttműködések erősítése
2.	beavatkozás munkacíme	Nagykanizsa és vonzáskörzetének innovatív iparfejlesztése (volt munkásszálló épületének felújítása)
3.	illeszkedése a megyei program céljaihoz	I. Jól működő, fejlett gazdaság átfogó cél Stratégiai ágazati célok: 1) Vállalkozások K+F+I teljesítményének és kapcsolatainak fejlesztése

kérdés		kifejtés
		2) Helyi értékekre építő gazdasági ágazatok megerősítése és rövid ellátási lánc fejlesztése II. Foglalkoztatás bővítése és társadalmi kohézió Stratégiai területi célok, 2021-2027: Megyei jogú városok és azok vonzáskörzetének innovatív iparfejlesztése (Nagykanizsa és Zalaegerszeg, illetve ezen városok ipari vonzáskörzete)
4.	illeszkedése az FVS céljaihoz	S1: A hármashatár térségében dinamikusán fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma (a térségi vonatkozások kiemelésével)	Intermodális gazdasági központ kialakítása a volt munkásszálló épületének felújításával, amely a térség ipari és logisztikai szereplőinek együttműködését, a munkaerő mobilitását, valamint az innovációs és szolgáltatási kapacitások bővítését szolgálja Nagykanizsa és vonzáskörzete számára.
6.	tevékenységek	A volt munkásszálló épületének teljes körű felújítása és funkcióváltása – Irodai, inkubációs és szolgáltató terek kialakítása – Képzési, közösségi és vállalkozásfejlesztési funkciók létrehozása – Energetikai korszerűsítés, akadálymentesítés – Digitális és logisztikai infrastruktúra fejlesztése
7.	a tevékenységekben érintett települések köre és feladataik	Nagykanizsa: beruházás előkészítése, megvalósítása, létesítmény üzemeltetése – Vonzáskörzeti települések: munkaerő-közvetítés, gazdasági szereplők bevonása, együttműködés a képzési és szolgáltatási funkciók kihasználásában – Megyei szereplők: szakmai koordináció, fejlesztéspolitikai illesztés
8.	hatások és a hatásokban érintett települések köre	Foglalkoztatási lehetőségek bővülése – Vállalkozásfejlesztési és innovációs kapacitások erősödése – Munkaerő mobilitásának javulása – Hatásokkal érintett települések: Nagykanizsa és teljes vonzáskörzete, kiemelten az ipari és logisztikai kapcsolatokkal rendelkező települések
9.	koordináció módja, az érintett települések bevonása a koordinációba	Önkormányzati vezetésű projektkoordináció Nagykanizsa Megyei Jogú Város irányításával; partnerségi együttműködés a vonzáskörzeti településekkel, gazdasági és képzési szereplőkkel, rendszeres egyeztetések és közös döntés-előkészítés keretében.

6.4.2 Átfogó stratégiai megalapozottságú térségi keretrendszerek (térségi hálózatos, vonalas fejlesztések, nem materiális hálózatos fejlesztések)

kérdés		kifejtés
1.	beavatkozás tematikus fókusza	Közlekedésfejlesztés, térségi elérhetőség javítása, gazdaságfejlesztést támogató infrastruktúra
2.	beavatkozás munkacíme	Nagykanizsát Zalaegerszeggel összekötő négysávos út építése
3.	illeszkedése a megyei program céljaihoz	I. Jól működő, fejlett gazdaság átfogó cél Stratégiai ágazati célok: 1) Vállalkozások K+F+I

kérdés		kifejtés
		teljesítményének és kapcsolatainak fejlesztése 2) Helyi értékekre építő gazdasági ágazatok megerősítése és rövid ellátási lánc fejlesztése Stratégiai területi célok, 2021-2027: Megyei jogú városok és azok vonzáskörzetének innovatív iparfejlesztése (Nagykanizsa és Zalaegerszeg, illetve ezen városok ipari vonzáskörzete)
4.	illeszkedése az FVS céljaihoz	S1: A hármashatár térségében dinamikusán fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város S3: Befogadó, kulturális – oktatási központ város S4: Élhető, vonzó középváros
5.	a beavatkozás célja és rövid tartalma (a térségi vonatkozások kiemelésével)	A várostérség gazdaságának javítása, a foglalkoztatási központok elérési idejének csökkentése.
6.	minden érintett településen elvégzett fejlesztési tevékenységek	Négysávós közúti kapcsolat kiépítése – Csomópontok, fel- és lehajtók létesítése – Kapcsolódó közlekedésbiztonsági fejlesztések – Környezetvédelmi és zajvédelmi létesítmények kialakítása – Kapcsolódó közműkiváltások és rendezések
7.	egyedi tevékenységek és azok gazdái (település, konkrét szereplő)	Útépítés és műtárgyak kivitelezése: Magyar Közút Nonprofit Zrt. – Települési kapcsolódó úthálózat fejlesztése: érintett önkormányzatok (Nagykanizsa, Zalaegerszeg, köztes települések) – Tervezés, engedélyezés: illetékes állami és tervező szervezetek
8.	hatások és a hatásokban érintett települések köre	Gazdasági aktivitás és befektetési vonzerő növekedése – Munkaerő mobilitásának javulása – Elérhetőségi és közlekedésbiztonsági helyzet javulása – Hatásokkal érintett települések: Nagykanizsa, Zalaegerszeg, valamint a két város közötti és vonzáskörzeti települések
9.	koordináció módja, az érintett települések bevonása a koordinációba	Megyei szintű koordináció állami beruházként, önkormányzati egyeztetésekkel; rendszeres szakmai konzultációk az érintett települések önkormányzataival, partnerségi egyeztetések a tervezés és megvalósítás során.

6.5 Stratégia együttműködési menetrendek (zöld és digitális átállást elősegítő célok és intézkedések, opcionálisan innovációs menetrend)

6.5.1 Zöld átállás menetrend

A városi zöld átállás megtervezésének első lépéseként elkészül a stratégia kidolgozásának menetrendje, mely megalapozza a későbbi zöld finanszírozási keretrendszer kialakítását.

A jelenlegi zöld állapot

Az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése

Nagykanizsa városa a helyi megújuló energia potenciál feltérképezésével, a kapacitások jobb kihasználásával törekszik az energia autonómia növelésére. A város jelentős megújuló energia potenciállal rendelkezik, energetikai átállását a napenergia és biogáz energia decentralizált használata és kiserőművek létesítése alapozhatja meg. 2017-ben a városban összesen 107 db háztartási méretű kiserőmű kategóriába tartozó napelemes-rendszer működött, amelyek összességében 332,1303 MWh villamosenergiát adtak a villamosenergia-hálózatra. Ez az érték mindössze 14%-át tette ki a közintézmények éves felhasználásának, vagyis további fejlesztési lehetőségek állnak rendelkezésre. A városi kibocsátási érték kb. 30%-ért felelnek a lakóingatlanok, így a megújuló energia alapú ellátási rendszer kialakítása az egyik fő tényező a kibocsátás csökkentési célok elérésében. 2018-ban adtak át két, összesen 500 kilowatt termelési kapacitású, azaz évente kb. 500 háztartás teljes villamosenergia-igényét képes előállítani napelemparkot.

A zalai erdők révén nagymennyiségű biomassa alapanyaggal rendelkezik a város, annak megfelelő szárításával, energetikai célú felhasználásának előkészítésével jelentős alapanyagot tud biztosítani a város az energiaátállítás rendszere számára. Az ipari kibocsátás mértéke azonos nagyságrendű a lakóépületekével, vagyis a 30% körüli érték csökkentése kiemelt feladat a CO₂ érték csökkentése érdekében. A biomassa felhasználása biogáz kiserőművekben elsősorban az ipari létesítményekben, az iparterületeken helyben alkalmazva építhető be a városi energiaellátási rendszerbe.

Nagykanizsa egyike azon városainknak, ahol nincsen távhőszolgáltatás. További vizsgálatok szükségesek annak érdekében, hogy a távhőszolgáltatás az energia önellátási rendszer részévé kell-e váljon, és bevezetésre kerüljön-e Nagykanizsán. A geotermia felhasználásával működő távfűtő-rendszerek a leghatékonyabb megoldások közé tartoznak a lakossági eredetű üvegházhatású gáz kibocsátás mérséklésében, ennek érdekében azonban felmérésekre, feltárásokra van szükség, vajon a városi geotermikus energiatartalékok megfelelőek-e és gazdaságosan kitermelhetőek-e a távhő rendszerbe való becsatornázás érdekében.

Intelligens városi energiamenedzsment és térinformatikai rendszer koncepciójának kialakítása tudja támogatni és rendszerbe helyezni a fejlesztési elképzeléseket.

Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás

Az elmúlt évtizedekben Nagykanizsa térségben is egyértelműen kimutatható az éghajlat változása. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás keretében a várost érő klímahatások mérséklése, így a hőhatás, a villámárvizek, időszakos belvizek csökkentése és a talajerózió megelőzése jelentik a fő stratégiai irányt.

Az évi átlaghőmérséklet növekedése folyamatos, amihez hozzájárul a szélsőséges időjárási események gyakoriságának fokozódása is, a nyári hőhullámok gyakoriságának és intenzitásának növekedése. Nagykanizsa térsége az elmúlt évtizedekben az ország hőhullámokkal közepesen sújtott térségei közé tartozott, egyértelmű az extrém meleg napok számának várható növekedése. A hőhullámos napokra visszavezethető megnövekedett halálesetek száma magasabb a Zala megyei átlagnál, mely a 60 évesnél idősebb korosztály aránybeli nagyságának lehet a következménye (arányuk meghaladja a 30%-ot). A település hőségriadó terve jelenleg kidolgozás alatt van.

Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás további kihívása az egyre gyakoribbá váló lokálisan jelentkező extrém csapadékmennyiségek, annak következtében kialakuló villámárvizek, belterületi elöntések kedvezőtlen hatásainak mérséklése, adaptációja. A jelenlegi vízelvezető rendszerek nem

minden esetben tudnak megbirkózni a rövid idő alatt lezúduló lokális csapadékkal, annak gyors elvezetésével. Az épületállomány sérülékeny a hirtelen lezúduló csapadékmennyiséggel szemben, be-, ill. leáztatási károk növekedése várható, valamint a pincék elöntése és az alámosódás veszélye is fokozódó kockázatokat jelent. Az éghajlatváltozás során várható maximális széllekedések növekedése is kihívásokat jelent a városi épületállomány számára.

A nagykanizsai háztartások 81-82%-a gázfűtést alkalmaz, 18-19-uk pedig szilárd, vegyes szén és fa tüzelésűek. Ugyanakkor megállapítható, hogy a lakossági tüzelési szokások, bár nem optimálisak, nem járulnak hozzá jelentős mértékben a levegő szennyezettségi mutatójához.

A város központjában, illetve az északi részen nagyforgalmú közúti közlekedési útvonalak vezetnek át, a 61-es, 74-es és 7-es országos főútvonalak Nagykanizsánál találkoznak és ágaznak el, az M7-es autópálya Palin városrészen vezet át. Mindez jelentősen hozzájárul a közlekedésből fakadó magas szintű levegőterheléshez.

Nagykanizsa gazdasági szerkezetében a mezőgazdaság nem meghatározó. 2050-ig a tavaszi vetésű növények esetében enyhe termésátlag csökkenés, míg őszi vetésű növények esetében enyhe hozam növekedés várható. Ha az egyes növényfajtákat vizsgáljuk, akkor kukorica, és napraforgó esetében lehet az országos átlagot meghaladó termésátlag csökkenéssel számolni, míg repce, őszi búza és őszi árpa esetében az országos átlagnál kisebb termésátlag növekedés várható.

A lejtős térszíneken zajló szántóföldi művelés, szőlőgazdálkodás esetében az erózió hagyományosan is kihívást jelentett a térségben, azonban a hirtelen lezúduló, nagyintenzitású csapadékesemények gyakoriságának fokozódása várhatóan egyre nagyobb nehézséget és költséget jelent a gazdálkodók számára a következő évtizedekben.

A rendelkezésre álló klímamodellek szerint bár az éves csapadék mennyiség jelentősen nem fog változni, de a csapadék időbeli eloszlása jelentősen változhat, hosszabb száraz periódusokkal, és jelentős hirtelen lezúduló csapadék mennyiségekkel kell számolni. A szélsőségesebb vízellátás csökkenti a rét-legelő területek hozamait.

A vízi erőforrások fenntartható használata és védelme

Nagykanizsa az ár- és belvíz veszélyeztetettségi besorolás alapján az enyhén veszélyeztetett kategóriába tartozik. Nagykanizsán a Principális csatorna bal partján épült ki önkormányzati kezelésű védtöltés az ipari területek védelmére. Kiskanizsa településrész keleti területei elöntéssel veszélyeztetettek, a jobb parti védtöltés megépítése tekinthető megoldásnak. Az elöntéssel veszélyeztetett területek emellett szántóföldek, rétek, legelők, valamint lomblevelű erdők. Az extrém magas csapadékkal jellemezhető napok számának várható növekedése a következő évtizedekben növeli a helyi vízkár események valószínűségét. A villámárvizek kialakulása a Lazsnak-csatorna, a Dencsár-árok, valamint a Segeskerti-árok mentén nőhet. Az itt potenciálisan kialakuló villámárvizek ugyanakkor lakott területeket nem veszélyeztetnek.

A vízgazdálkodáson belül a város szempontjából kiemelt jelentőséggel bír a települési csapadékvíz-gazdálkodás. A csapadékvíz-elvezető árkok részleges hiánya, karbantartásának hiányosságai, azok méretezésének a korábbi tapasztalatokhoz való illeszkedése növeli a belterületi elöntések kockázatát. A csapadékvíz-elöntések belvárosi területeket is érintenek, az Arany János utcában, Dózsa György utcában rendszeresen, míg egyes utcaszakaszokon (Fő utca) egyedi jelleggel fordulnak elő. A külső területeken mindenekelőtt a Napsugár utca érintett a belterületi elöntésekben, amelyben egyáltalán nincsen kiépítve csapadékelvezető-hálózat.

A belterületi csapadékvízvezető-hálózat kiépítettségének hiányosságai is megoldandó kihívást jelentenek. A belvárosban egyesített rendszerű csatornahálózat működik, ugyanakkor az elválasztott rendszerrel ellátott településrészekben is gyakori a lakosság részéről a csapadékvíz szennyvíz-hálózatra történő rákötése. Nagy intenzitású esőzéseket követően szinte valamennyi városrészben előfordulhatnak kapacitáshiányok a csapadékvíz-elvezető rendszerben. Nagy intenzitású csapadékeseményeket követően – egyesített rendszerű csatornahálózat következtében – a szennyvíztisztító telepen is jelentős túlterhelés jelentkezik.

Nagykanizsa város ivóvízellátása a Mura menti Molnári-Murai partiszűrészű vízbázisból történik. Hosszú távon fennáll a kockázata annak, hogy a Nagykanizsa ivóvízellátását jelenleg biztosító Molnári-Murai vízbázis nem lesz képes megfelelő minőségű ivóvizet szolgáltatni a város számára, a város ivóvízellátása tehát sérülékenynek tekinthető az éghajlatváltozás szempontjából.

Körforgásos gazdálkodás

A körforgásos gazdaság rendszerszintű megközelítést, másfajta gondolkodásmódot és erőforrás-befektetést igényel az anyagok és termékek nyomon követhetőségébe. A körforgásos gazdaságot a mindennapi gyakorlatban és irányításban kell érvényesíteni a városokban. Az Önkormányzat elsősorban a szilárd hulladék és az újrahasznosítás, valamint a vízügyi rendszerek terén támogatja a körforgásos gazdaságot, de komoly potenciállal rendelkeznek az anyag- és építőipar és az élelmiszeripari rendszerek is. A körforgásos gazdaságra való áttérés finanszírozása gyakran állami finanszírozásra támaszkodik, mivel a kezdeti beruházás túl magas vagy mert számos kapcsolódó tevékenység még nem vagy egyáltalán nem nyereséges.

Pannon Egyetem Körforgásos Gazdasági Intézetével való együttműködésben Nagykanizsa megkezdte a körforgásos gazdasági modellre történő átalálást. Ennek keretében az Egyetemi Központ több kutatólaboratóriumot is működtet, és a továbbiakban a Science park létrehozásával további kutatási kapacitásokkal fog bővülni. Jelenleg működik ipari informatikai labor, Víztechnológiai kutatóközpont, melynek fő kutatási területe a mikroműanyagok, termálvizek kezelése. A MOL-lal közös projekt fut az olaj kitermelés során nyert vízkezelés módszereinek vizsgálatára. További fókuszterületként jelenik meg a Litium akkumulátorok kutatása, és a hidrogéngazdaság.

A Körforgásos Egyetemi Központ kidolgozott egy települési körforgásos gazdaság anyagáram mérő rendszert, ennek az adatfelvétele jelenleg zajlik, mely megalapozza Nagykanizsa körforgásos gazdasági modellre történő átállását.

A Netta – Pannónia Hulladéklerakó Üzemeltető Kft együttműködésben a Körforgásos Egyetemi Központtal és a Városfejlesztő Kft-vel matematikai optimalizációs hulladékszállítási racionalizálást, járattervezést végez a kommunális hulladékra vonatkozóan.

A szennyezés megelőzése és csökkentése

Nagykanizsa területén hulladékkezeléssel foglalkozó vállalkozások által 2013. évben kezelt hulladék közül mintegy 37775 tonnát ártalmatlanítottak, melyből 32505 tonnát lerakóba szállítottak, 5026 tonnát pedig hasznosítottak. A hulladékhasznosító központok számának növelése szükséges annak érdekében, hogy a hasznosított hulladék arány növekedni tudjon.

Nagykanizsa területén a közszolgáltatási feladatokat a Futurus Pannonia Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft látja el. A vegyesen gyűjtött hulladékot a közszolgáltató a településen található kommunális szilárd hulladéklerakóba viszi ártalmatlanításra, melyet a Nagykanizsa – Netta –

Pannónia Hulladéklerakó Üzemeltető Kft. működtet. A hulladéklerakót 2014. évben bővítették. A telephelyen található egy csurgalékvíztisztító berendezés is. A lerakott hulladék relatív magas arányban, 30-40%-ban biológiai lebomló hulladékot tartalmaz, bomlása során biogáz keletkezik, mely lehetőséget kínál annak energetikai hasznosítására. A hulladéklerakó telepen kiépítésre került egy biogáz hasznosító rendszer, mely elektromos áramot állít elő.

Nagykanizsán 2010 óta valósul meg a lakossági biohulladék elkülönített kezelése 6600 háztartás számára. A biohulladék kezelése és elhelyezése a Netta-Pannónia Környezetvédelmi Kft. által üzemeltetett Nagykanizsa-Bagola településrészen található komposztáló telepen történik

A szennyezés megelőzése és csökkentése keretében cél az egyesített csapadék és szennyvízrendszer szétválasztása a külső területeken, a tisztított szennyvíz, és összegyűjtött csapadékvíz öntözésre történő felhasználása. Nagy intenzitású csapadékeseményeket követően – egyesített rendszerű csatornahálózat következtében – a szennyvíztisztító telepen is jelentős túlterhelés jelentkezik, ami a szennyvíztisztítás hatékonyságának időszakos romlását idézi elő. Intenzív esők idején a szennyvíztisztító-létesítmény előtt a nagy árhullámokat szükséges elkülönítetten tárolni. Később az így összegyűjtött vizet öntözésre, esetleg szürkevízként lehet hasznosítani.

A biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása

Nagykanizsa természeti, zöldfelületi értékeit az erdőségek, a folyóvizek és tavak, a szőlőhegyek, a belterületi parkok, díszkertek, fásított utcák jelentik.

EU szintű védelmet élveznek a Natura 2000 területek, amelyek közül Nagykanizsán különleges madárvédelmi terület (Mórichelyi-halastavak) és kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (Szélvíz-Principális-csatorna, Dél-zalai Homokvidék) egyaránt megtalálható. Ezek a térségek a város nyugati-délnyugati részét fedik le. Országos jelentőségű ex lege védett természeti területek a Nagykanizsa területén lévő lápok, amelyek északnyugaton a Homoki-patak és Mántai-patak, míg délen a Csallánosi-patak és a Miklósfai-halastavak környezetében találhatók. Ezeket a területeket egészíti ki az országos ökológiai hálózat, a korábban már említett területek mellett a Principális-csatorna, a Bakónaki-patak, a Péterfai-árok, a Szaplányosi-határárok menti sáv, valamint a Csónakázó-tó és a Rák-patak által határolt terület tartozik ide. A helyi jelentőségű védett természeti értékek közé elsősorban a belterületi parkok növényzete, a fasorok és a temetőkertek tartoznak.

Ezen területeken nehéz olyan fejlesztési célú beruházás megvalósítása, mely valóban a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelméhez és helyreállításához járulna hozzá. A területek igaz, hogy a város közigazgatási határán belül találhatóak, de a belvárostól nagyon messze, kevésbé látogatott helyen, bonyolult megközelíthetőséggel és parkolási nehézségekkel rendelkeznek. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében közösségi célú fejlesztés tervezése történt meg, amely a város 2021–2027 közötti időszakra szóló TOP Plusz Városfejlesztési Programtervében is rögzítésre került. A potenciális fejlesztési helyszínek vizsgálata során megállapítást nyert, hogy az érintett Natura 2000 területek közül az egyik a Magyar Honvédség kezelésében álló lőtér, míg a másik a Magyar Állam tulajdonában lévő, a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. által vagyonkezelt terület. Nagykanizsa város közigazgatási területén nincs olyan rendelkezésre álló Natura 2000-es terület, amely a tervezett közösségi célú fejlesztések megvalósítására alkalmas és támogatható lenne.

Az élővilág és a védett területek különösen sérülékeny kategóriáját képviselik Nagykanizsa területén a vizes élőhelyek, hiszen a klímaváltozás hatására várhatóan csökken a területek víz utánpótlása, ami a kialakult életközösségek alapját képezi.

A klimatikus paraméterek változásának gyorsasága meghaladja a fajok természetes terjedésének ütemét, ezért a jelenlegi fajok nem lesznek képesek fennmaradni, az erdők területe, illetve a fák növekedési üteme is csökken majd. Várhatóan a tűlevelűek és a bükkösök fognak eltűnni a Nagykanizsa környéki erdőkből. az erdők sérülékenysége Nagykanizsa közigazgatási területén közepes-erős, ami azt jelenti, hogy az erdőterületek mintegy fele közepesen sérülékeny, 40 %-a viszont erősen vagy igen erősen sérülékeny csoportba tartozik.

Az elmúlt 5-7 évben történt zöld, energetikai, klímaalkalmazkodást segítő intézkedések és beavatkozások:

Önkormányzati beruházások a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében:

TOP-6.3.2-15-PC1-Zöld város kialakítása: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA, "Zöld Város- Zöld Nagykanizsa", 2016.09.21, 1 868 397 123 Ft

TOP-6.5.1-19-NA1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA, 2020.10.20, 1 308 999 999 Ft

TOP-6.4.1-15-NA1 Fenntartható városi közlekedésfejlesztés: NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA, "Kerékpárút a Csónakázó-tóhoz", 2016.08.12, 83 000 000 Ft

Beruházások a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program keretében:

KEHOP-5.4.1-16 Szemléletformálási programok: Kaán Károly Környezetvédelmi Egyesület, A zöld jövő, 2018.12.06, 4 658 573 Ft

KEHOP-5.2.2-16 Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései, Nemzeti Fejlesztési és Stratégiai Intézet Korlátolt Felelősségű Társaság, Nagykanizsai Szakképzési Centrum Cserhádi Sándor Szakképző Iskolája és Kollégiuma energetikai korszerűsítése, 2016.10.06, 264 088 628 Ft

KEHOP-5.2.11-16 Fotovoltaikus rendszerek kialakítása központi költségvetési szervek részére, Nagykanizsai Szakképzési Centrum, Fotovoltaikus rendszerek kialakítása a Nagykanizsai Szakképzési Centrum épületein, 2016.12.19, 103 890 296 Ft

KEHOP-5.2.10-16 Költségvetési szervek pályázatos épületenergetikai fejlesztései, KANIZSAI DOROTTYA KÓRHÁZ, "A Kanizsai Dorottya Kórház épületenergetikai fejlesztése", 2016.11.17, 77 206 331 Ft

KEHOP-5.2.10-16 Költségvetési szervek pályázatos épületenergetikai fejlesztései, Nagykanizsai Szakképzési Centrum, Energiahatékonyság javítása a Nagykanizsai SZC Cserhádi Sándor Szakképző Iskolája és Kollégiumában, 2016.12.19, 144 131 325 Ft

KEHOP-1.2.1-18 Helyi klímastratégiák kidolgozása, valamint a klímatudatosságot erősítő szemléletformálás, NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA, Éghajlatváltozással kapcsolatos stratégiaalkotás és szemléletformálás Nagykanizsán, 2019.02.26, 19 977 100 Ft

Kibocsátási értékek Nagykanizsán (2017-es bázis év adatai):

Ágazatok összes kibocsátása	(t/CO ₂ e/év)
Energiafelhasználás	131634
Közlekedés	34499
Hulladék és szennyvíz szektor	11370
Nagyipari technológiai kibocsátások (IPPU)	2253
Mezőgazdaság	6653
Összes kibocsátás	186410

Nagykanizsa üvegházhatású gáz kibocsátásának belső megoszlását vizsgálva a két fő kibocsátó szektor – az ipar és a lakóépületek üzemeltetése – közel azonos, nagyságrendileg 30%-os részesedéssel bír. Mennyiségben ezt követi a közlekedési ágazat kibocsátása (az összes kibocsátás 18 %-ával), amelyen belül szembetűnő az egyéni motorizált közlekedés meghatározó részesedése. A köz- és magánintézményeket, továbbá a közvilágítást is magában foglaló szolgáltató szektor szintén jelentős üvegházhatású gázemisszióval jár, a város teljes kibocsátásának 14 %-a ezen intézmények földgáz- és villamosenergia-fogyasztására vezethető vissza. A mezőgazdaság, továbbá a hulladékgazdálkodás és szennyvízkezelés összesített kibocsátása elmarad az előzőekben felsorolt szektoré mögött.

A városi zöld átállást meghatározó hatályban levő stratégiai és akciótervi dokumentumok, céljai, legfőbb vállalásai:

- Nagykanizsa Megyei Jogú Város Klímastratégiája, 2021-2030, kitekintéssel 2050-re
- Nagykanizsa Környezetvédelmi Program 2015-2020

Nagykanizsa MJV zöld jövőképe 2030-ig:

Nagykanizsa MJV Önkormányzata elkötelezett a klímaváltozás negatív hatásait mérséklő aktív cselekvésre, és 2030-ig jelentős mértékben csökkenti az 1-es és 2-es hatókör kibocsátási értékeit. Nagykanizsa MJV célja, hogy a körforgásos középvárosi modell megtestesítője és adaptálója legyen, melynek fokozatos bevezetésével a lineáris gazdasági modellt kívánja felváltani, és gyakorlati tapasztalataival ösztönözni további középvárosokat is a modell átvételére. Nagykanizsa klímasemlegessé válásának útján meghatározó szerepet kíván szánni a rövid, zárt ellátási láncok bevezetésének. A körforgásos gazdaság bevezetése megvalósul a fenntartható energia-, hulladék- és vízgazdálkodásban, a fenntartható élelemtermelésben, várostervezésben és turizmusban.

Nagykanizsa városa ösztönzi a megújulóenergia-felhasználás minél nagyobb arányú térnyerését mind az ipari és mezőgazdasági szektorokban, mind a lakó- és középületállomány üzemeltetése során, támogatja, hogy 2050-re az épületállomány egészében sor kerüljön a hőtechnikai adottságok javítását célzó teljeskörű, komplex felújításokra, épületgépészeti korszerűsítésekre, okos megoldások alkalmazására. Energiaközösségek jönnek létre, csökken az energia-import függőség. Az energia összetétel pozitív változáson megy keresztül, a napenergia növekvő részarányával. A helyi erősített környezet és mezőgazdaság hulladékanyagait felhasználva elsősorban az iparterületeken biogáz felhasználás révén csökken a fosszilis energiahordozók alkalmazása.

A közlekedési eredetű kibocsátások mérséklése érdekében a motorizált egyéni közlekedés volumenének csökkentését ösztönzi a város, támogatja a közlekedési igények mérséklését célzó munka- és ügyintézési rend elterjesztését, a kerékpáros- és gyalogos közlekedés feltételrendszerének javítását, a közösségi közlekedés mindenkori igényekhez alakítását. A tömegközlekedés fejlesztésében a technológiai trendek változásai mutatkoznak, és az elektromobilitás integrálására kerül sor. Nagykanizsa Megyei Jogú Város tömegközlekedésének jelentős része fosszilis üzemanyag semleges hajtású lesz. Mindezek mellett a gépjármű-állományon belül elősegíti az elektromos meghajtású járművek térnyerését.

A körforgásos város számára központi jelentőségű, hogy megőrzi és újrahasznosítja az erőforrásokat és termékeket, megosztja és növeli az összes eszköz használatát és hasznosságát, valamint minimalizálja az erőforrás-fogyasztást és a pazarlást minden területen.

A helyi városi biogazdaság biztosítja, hogy minden szerves hulladék és melléktermék hasznosításra kerüljön és tápanyag- vagy vegyianyag-hasznosítás alapanyagaként használják fel, a maradékot pedig

energiatermelésre használják fel. A városi gazdaságok újrahasznosítják a szerves hulladékot és a melléktermékeket, újrahasznosítják a vizet és a hulladékhőt. A hulladék- és szennyvíztermelés minimálisra csökken, az értékek maximális visszanyerése mellett.

A termelést és a fogyasztást a lehető legnagyobb mértékben lokalizálják, helyi termékek és anyagok felhasználásával.

A település kiemelkedő zöldfelületi adottságait minőségileg fejleszti a város, alkalmazza az éghajlatváltozáshoz történő adaptációs megoldásokat a csapadékvízgazdálkodásban és talajmenedzsmentben, a növényzet folyamatos megújítása során figyelemmel vannak a hőség és nagymennyiségű időszakos csapadékvíz tömeg hatásainak ellensúlyozására. A városi zöldterületek megújulnak és támogatják a lakosság pihenési és rekreációs tevékenységét, de emellett biztosítják a természetes életközösségek jobb alkalmazkodóképességét, erősítik a biodiverzitást, kedvezően befolyásolva a település mikroklímáját is. A városi zöldfelületek nyelőkapacitásukkal hozzájárulnak a kibocsátási értékek csökkentéséhez.

A vállalkozások klímaalkalmazkodási intézkedéseket hoznak, és hozzájárulnak a városi karbon monitoring rendszer adatszolgáltatásához. Részt vesznek a városi anyagáramlási felmérésben, és bekapcsolódnak a zárt, rövid ellátási láncok kialakításába, megvalósításába. A vállalatok együttműködnek az anyagáramok optimalizálásában, az egyik vállalat által termelt maradékanyagok, melléktermékek vagy a hulladékhő/víz a másik vállalat számára input anyagot jelent, csökkentve ezáltal a nyersanyag vs hulladékkezelési költségeket. A vállalati kibocsátások felmérése, és kötelezettségvállalások a csökkentésre is előrehalad.

Nagykanizsa tudatában van annak, hogy az éghajlatváltozás hatásai közvetlenül is érinteni fogják, mely az itt élők egészségére, élet- és vagyonbiztonságára, az infrastruktúra-hálózatok állagára, a mezőgazdaságra, erdészetre és kertművelésre egyaránt veszélyt jelentenek. Nagykanizsa tervszerű felkészüléssel és alkalmazkodással képes e kihívások sikeres kezelésére, és hosszú távon is biztonságos, virágzó és magas életminőséget nyújtó nagyváros marad.

A lakosság nemcsak ismeri az alkalmazkodóképesség fejlesztéséhez szükséges gyakorlati védekezési ismereteket (pl. viharkárok, hőhullámok, extrém intenzív esőzések), hanem azokat rutinszerűen alkalmazza, a közösségi élet és a civil önszerveződés fontos területe a klímaváltozás elleni fellépés.

A jövőkép elérése érdekében az önkormányzat és intézményei, a lakosság, a helyi ipari termelő és szolgáltató vállalkozások, civil szervezetek együttműködnek a klímavédelem egyes területein, biztosítják a klímavonatkozású információk széles körű elérhetőségét, valamint valamennyi szereplő éghajlatváltozással kapcsolatos ismeretének bővítését. A város messzemenően támogatja és ösztönzi az éghajlatváltozással kapcsolatos szemléletformálási tevékenységek valamennyi fajtáját.

A városi zöld átállás menetrend célrendszere:

Nagykanizsa városa közel egy évtizede elkötelezett a klímapolitika mellett. Nagykanizsa város célja, hogy hozzájáruljon a szén-dioxid-csökkentéshez az energiabiztonság megteremtésével, saját erőforrásokra támaszkodva, decentralizált energiaforrások integrálásával és legjobb gyakorlatok alkalmazásával. Nagykanizsa város célja, hogy a körforgásos középvárosi modell fokozatos bevezetésével támogassa a klímaalkalmazkodás folyamatát és a kibocsátás csökkentési célok elérését, a városi aktorok minél szélesebbkörű együttműködését ösztönözve, annak kereteit megteremtve. Cél, hogy a zöld energia használata optimalizálódjon a helyben rendelkezésre álló erőforrások ésszerű felhasználásával, miközben fenntartható életkörnyezetet biztosít, amely hozzájárul a jó életminőséghez és az egészséges élethez, alkalmazkodva az éghajlatváltozás kihívásaihoz.

2030-ra Nagykanizsa Megyei Jogú Város kitűzött célja, hogy 2017-hez képest további 13 %-kal csökkentse az Üvegház Hatású Gáz (ÜHG) kibocsátását az energiafelhasználás, az ipari kibocsátók, a közlekedés és hulladékkezelés, valamint az erdők és zöldterületek telepítése terén tett lépésekkel. 2050-ig a 2017-es bázisévhez viszonyítva 46%-is kibocsátás csökkentést céloz meg a város.

A jelenlegi EU finanszírozási ciklus első éveire illeszkedő időszíkon (2021-2024) a karbonkibocsátás csökkentésének előkészítésére fókuszál a város, ennek részeként

- A jelentősebb ÜHG csökkentési célok és adaptációs kapacitások megalapozása
- Távlati célok elérését segítő komplexebb rendszerfejlesztések azonosítása
- Motiváló erejű, kisebb részcélokat megvalósító zöld projektek, szemléletformálási akciók

Kibocsátási célértékek Nagykanizsán (2017-es bázis év adataihoz képest):

Ágazatok összes kibocsátása	Kibocsátási érték 2030 (t/CO ₂ e/év)	Csökkenés 2030 (%)	Kibocsátási érték 2050 (t/CO ₂ e/év)	Csökkenés 2050 (%)
Energiafelhasználás	110975	16	69031	48
Közlekedés	34499	0	21626	37
Hulladék és szennyvíz szektor	10522	7	8801	23
Nagyipari technológiai kibocsátások (IPPU)	2253	0	2253	0
Mezőgazdaság	6214	7	5323	20
Összes kibocsátás	164464	12	94246	43
Elnyelőkapacitás	-12422	-2	12787	-5
Végső kibocsátás	152042	13	94246	46

A zöld fejlesztések beavatkozási területeinek meghatározása

A stratégiai célok érdekében meghatározott prioritási területek:

- Energiabiztonság tiszta, fenntartható energiaforrásból
- Klíma adaptáció és reziliencia erősítése a városi infrastruktúrában - a városi épületek, létesítmények, infrastruktúra alkalmazkodóképességének erősítésével
- Körforgásos gazdasági modell kialakítása
- Egészséges városi környezet, egészséges emberek: a város lakóinak egészségmegőrzéséhez való hozzájárulás a kibocsátás és szennyezés csökkentés, a klímaadaptáció és szemléletformáló intézkedések révén

1. Energiabiztonság tiszta, fenntartható energiaforrásból

Az energiafüggettség csökkentése, új, karbonsemlegességre épülő, egységes, tervszerű városi energia- és másodnyersanyag-gazdálkodási rendszer kidolgozása és bevezetése

Egységes önkormányzati szemléletű energiagazdálkodási program kidolgozása az átalakuló energiapiachoz való alkalmazkodás, az önkormányzati tulajdonú vállalkozások integrált, összehangolt részvétele és az önkormányzat számára kínákozó pénzügyi egyenlegjavító lehetőségek kiaknázása érdekében.

Tiszta, fenntartható energiaforrást tudnak naperőművek biztosítani, melyek a megújuló energia ellátás legfontosabb szegmensét képezik. Ezt egészítik ki a biogázüzemek elsősorban az ipari területeken. Felmérésre kerül a távhőellátás bevezetésének gazdaságossága, és a geotermikus energia ellátásba történő bevonásának racionalitása.

Megújuló energiahasználat bevezetésének ösztönzése a lakosság körében. A városon belül előállított saját megújuló energia a köz és lakóépületeken elhelyezett napelemekből származik. A magántulajdonban levő napelemekből származó megújuló energia mennyiség 2017-ben összességében 332,1303 MWh villamosenergiát adtak a villamosenergia-hálózatra, összesen 107 db háztartási méretű kiserőmű kategóriába tartozó napelemes-rendszer működött. A napelemes (PV) panelekből előállított mennyiség jelentős növelésére van lehetőség.

A város teljes energia ellátása biztosítható 2050-ig megújuló forrásból. Ehhez szükséges előkészíteni az energiatermelés, ellátás koncepcióját, és energiaközösségek kialakítását. Ennek során figyelembe kell venni új, speciálisan szennyvíziszap fogadására kialakított berendezéssel többlet hulladék feldolgozása biogázzá és zöldárammá alakításának lehetőségét.

2. Klíma adaptáció és reziliencia erősítése a városi infrastruktúrában - a városi épületek, létesítmények, infrastruktúra alkalmazkodóképességének erősítésével

Nagykanizsán 2018-ban 22 486 db lakást és lakott üdülőt tartottak nyilván. város lakóépületeinek közel harmada 1971 és 1980 között épült, ezt megelőzően épült ingatlanok aránya 37%, az 1980 óta épített ingatlanoké pedig 33%. Az 1971-80 között épült lakások – a falazat típusa, az alkalmazott technológiák miatt – jellemzően kevésbé érzékenyek a szélsőséges időjárási eseményekre, és ezáltal éghajlatváltozásra, mint a II. világháború előtt létesült lakások.

Az egyes települések épületállományának éghajlatváltozással szembeni sérülékenysége elsősorban az alábbi tényezők függvénye:

- éghajlati paraméterek várható változása, különös tekintettel az extrém csapadékösszegű, extrém széllesekkel érintett, valamint jelentős hőmérsékleteséssel jellemezhető napok éves átlagos értékeinek várható változásaira;
- az épületek építési éve és falazati anyaga;
- a klímaváltozásra visszavezethető kedvezőtlen hatások megelőzését, kivédését szolgáló alkalmazkodóképesség mértéke (pl. lakosság koreloszlása, képzettségi szintje, jövedelmi viszonyai alapján).

A teljes Nagykanizsai épületállomány felmérése szükséges energiafogyasztási szempontból, amely lehetőséget ad arra, hogy elsőként azoknak az épületeknek a felújítására kerüljön sor, ahol a legmagasabb a fajlagos energiafogyasztással és magas fajlagos energiafogyasztás csökkentési potenciál. Az épületek felújításán kívül az épületek energiatudatos használatával is jelentős energiamegtakarítást lehet elérni.

A nagykanizsai kibocsátási érték 30%-ért a épületállomány felelős. Így az épületek energiateljesítményét jelentősen növelni kell a kitűzött célok eléréséhez. Az önkormányzat saját tulajdonú ingatlanjain folyamatos energiahatékonysági beavatkozásokat végez, jelentősen növelve a hatékonysági mutatókat.

Az önkormányzat a lakosság számára történő információ átadás, szemléletformáló workshopok és pályázati lehetőségek elérhetőségéről szóló tájékoztatóval tud hozzájárulni a magántulajdonú lakóépületek megújításához.

A lakossági, szolgáltatói szektor földgázalapú hőigényének csökkentése épületenergetikai fejlesztésekkel, végső energiafogyasztását csökkentő, megújuló energiafelhasználást növelő komplex energiahatékonysági programok megvalósításával.

3. Körforgásos gazdasági modell kialakítása

A helyi környezet és az erőforrás-áramlások jellemzése és elemzése, valamint a kihasználatlan eszközök azonosítása történik meg első lépésben. A körforgásos átmenet középpontjában a legnagyobb pazarlással járó ágazatok és a termék- és eszközpotenciál növelésének lehetőségei állnak. Cél a hulladék minimalizálása és az anyagkörök lezárása, melynek megalapozására az Önkormányzat városi anyagcsere felmérést végez, amely feltérképezi az összes erőforrás-áramlást. Ez alapján azonosítja a pazarlást és a helyi körforgás növelésének lehetőségeit. A kihasználatlan vagy alulhasznosított épületeket és egyéb eszközöket is azonosítani kell.

A körforgásos modell egyszerre minden ágazatban történő adaptálása túlzott kihívást jelent a város számára, elsőként a fenntartható energia, hulladék, vízgazdálkodási rendszerekre, valamint a fenntartható élelemtermelésre, várostervezésre és turizmusra kívánja helyezni a hangsúlyt. Ezekben nagy a potenciál a helyi értékkörök létrehozására és lezárására, valamint a kihasználatlanul hagyott anyagok felhasználásának növelésére.

Megvalósul a hulladék-/maradék-/víz-/hőtermelők összekapcsolása a hulladék-/maradék-/víz-/hőtermelőkkel és a leválasztókkal. Ez a körforgásos város egyik központi témája, a városi anyagcseréről készült felmérés azonosítja a lezárható helyi értékhurkokat. Anyagközvetítők kapcsolatba lépnek a vállalatokkal, hogy segítsenek nekik azonosítani a maradékanyag-áramokat, az elpazarolt hőt vagy vizet, amelyek más vállalatok számára alapanyagként vagy inputként felhasználhatók.

Mérlegelni kell a kihasználatlan eszközök és termékek használatának és élettartamának meghosszabbítására vonatkozó lehetőségeket. A fordított logisztikai hálózatok létrehozásának támogatása megkönnyíti a termékek javítás és újragyártás céljából történő visszaküldését és visszavételét.

A város egész területén körkörös tesztlaborok, javítóműhelyek és megosztó központok állnak rendelkezésre, hogy ösztönözzék a lakosságot és a vállalkozókat, hogy kipróbálják és gyakorolják új körforgásos ötleteiket, és üzleti modelleket.

Klíma alkalmazkodó zöld gazdaság megerősítése: a gazdasági szektorral, az ipari és szolgáltatói szektor szereplőivel történő együttműködésben a vállalati szektor kibocsátásainak csökkentése, a körforgásos gazdaság lehetőségeinek kiaknázása, és zöld gazdaságot képviselő vállalkozások letelepedésének ösztönzése

- Clean tech technológiák alkalmazása a körforgásos gazdaság elvei szerint
- klímavédelemhez kapcsolódó munkahelyteremtés
- Hagyományos gazdálkodási módokra való visszatérés (biológiai növényvédelem alkalmazása)
- Helyi vállalkozások: A zöldebb termékek iránti kereslet növelése mellett a kínálatot is növelni kell. Ez azt jelenti, hogy támogatni kell az olyan helyi vállalkozások növekedését, amelyek újrafelhasználható, újrahasznosított, újrahasznosított és bérbe adott termékeket és anyagokat kínálnak.
- Javítás: a termékek élettartamának meghosszabbítása, upcycling műhelyek támogatása.
- Újrahasznosítás: amikor egy termék vagy anyag végül eléri jelenlegi élettartama végét, gondoskodnunk kell az újrahasznosításáról.

4. Egészséges városi környezet, egészséges emberek: a város lakóinak egészségmegőrzéséhez való hozzájárulás a kibocsátás és szennyezés csökkentés, a klímaadaptáció és szemléletformáló intézkedések révén

Zöldfelületek jelentősége többértű, mitigációs szempontból a levegőminőség javításában vesznek részt, megkötik a szén-dioxidot, adaptációs szempontból pedig a városi hősziget hatását csökkentik. Attól függően, hogy mekkora a kiterjedésük, befolyásolják a környezetük mikro- és mezoklimáját. Ezen felül heves esőzések esetén, jelentősen nagyobb mennyiségű csapadékot képes elnyelni, mint a burkolt felületek. A parkok, kertek, fasorok és a város zöld infrastruktúrájának egyéb elemei alapvető szerepet játszanak abban, hogy Nagykanizsa elérje az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzéseit. Ez mind Nagykanizsa változó éghajlathoz való alkalmazkodását, mind pedig a CO₂-kibocsátás csökkentését (ahhoz, hogy a szén-dioxid-kibocsátásunk a szén-dioxid-kibocsátáson belül maradjon, földjeinknek nettó szén-dioxid-elvonóvá kell válniuk) jelenti. Ugyanakkor számtalan egyéb előnyt is biztosít, mint például az egészség javítását, a biológiai sokféleség növelését, a munkahelyek támogatását, vonzó városrészek létrehozását.

A fásítások, növényzetültetések során fontos a biodiverzitás fokozása, fák ültetése megkötő képesség figyelembevételével, élő növények arányának növelése, cserjezőna kialakítása. Fontos fejlesztési irány a táji öntözés, táji víztárolás rendszerének kialakítása, részben záportározóban, nagyobb részt növényzetben való tárolással, talajmenedzsment, csapadékvíz összegyűjtése, mederbe terelése, erdők öntözése. A zöldhulladék helyben történő hasznosítása, talajba való visszajuttatása, humuszgazdálkodás jelentősen hozzájárul a talaj és a növényzet vízmegtartó képességének erősödéséhez, és ezáltal karbon megkötőképességéhez.

A gépkocsiállomány összetétele elmozdul az alacsonyabb CO₂ kibocsátású modellek felé, a nemzeti zöld e-mobilitási programba való bekapcsolódással fosszilis tüzelőanyagok mennyiségének csökkentése történik meg a közlekedésben

A városi felszíni vizek tisztaságának biztosítása, a felszín alatti vízbázis védelme, a zajszennyezés mérséklése, a szelektív hulladékgyűjtés részarányának további növelése valósul meg.

Felnő az a korosztály és érdemi szerepet játszik a város társadalmi-gazdasági életében, amely nagyrészt a helyi klímavédelmi fejlesztéseknek köszönhetően helyben képzei el a jövőjét és a fenntarthatóság alapvetően meghatározza a viselkedési és magatartási jellemzőit. Ennek köszönhetően a lakosság jelentős része tisztában lesz az alapvető klímaváltozási folyamatokkal, helyi hatásaikkal, az éghajlatvédelmi intézkedések jelentőségével, a fő klímavédelmi stratégiai célokkal, amely segíti a nagyobb szabású, beruházási és megújuló energiás intézményi, vállalati és háztartási szintű projektek, megvalósítását is.

Beavatkozások

- az éghajlatváltozás mérséklése;
- az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás;
- a vízi erőforrások fenntartható használata és védelme;
- a körforgásos gazdaságra való áttérés;
- a szennyezés megelőzése és csökkentése;
- a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása

Taxonómia cél	Beavatkozás/ projekt
az éghajlatváltozás mérséklése	Az önkormányzati tulajdonban lévő épületállomány teljeskörű energetikai felmérése, energiahatékonyság-növelési és megújulóenergia-hasznosítási lehetőségek bővítésének azonosítása
az éghajlatváltozás mérséklése	Intelligens létesítményüzemeltetési rendszer kialakítása az önkormányzati tulajdonban lévő épületállomány körében
az éghajlatváltozás mérséklése	Energiahatékonyság és megújulóenergia-felhasználás növelése az önkormányzati tulajdonban lévő épületállomány üzemeltetésében
az éghajlatváltozás mérséklése	Energiafelhasználás csökkentését szolgáló helyi szintű szabályozási környezet kialakítása
az éghajlatváltozás mérséklése	Megújuló alapú villamosenergia-termelés bővítése
az éghajlatváltozás mérséklése	Megújuló energia alapú távfűtési rendszer kialakíthatóságának felmérése
az éghajlatváltozás mérséklése	Közüvilágítási rendszerek korszerősítése
az éghajlatváltozás mérséklése	Közlekedési igények mérséklését szolgáló munka- és ügyintézési rend bevezetésének ösztönzése
az éghajlatváltozás mérséklése	Szállítási igények mérséklése érdekében a helyi zöldség- és gyümölcstermesztés tradíciójának megőrzése, bővítése
az éghajlatváltozás mérséklése	Hivatásforgalmi célokat szolgáló kerékpárúthálózat bővítése, kapcsolódó infrastruktúra kialakítása, kedvezmények bevezetése
az éghajlatváltozás mérséklése	Közösségi közlekedés szolgáltatási színvonalának emelése, igényekhez igazítása
az éghajlatváltozás mérséklése	Éghajlatvédelmi szempontokat érvényesítő parkolásszabályozási rendszer kialakítása
az éghajlatváltozás mérséklése	Elektromos gépjárművek, kerékpárok közterületi töltőpontjainak (köztük gyorstöltőknek) kiépítése
az éghajlatváltozás mérséklése	Forgalomcsillapítás alkalmazása
az éghajlatváltozás mérséklése	Gyalogos közlekedés feltételrendszerének javítása
a szennyezés megelőzése és csökkentése	A hulladék szállításhoz kapcsolódó kibocsátás csökkenése
a szennyezés megelőzése és csökkentése	Ártalmatlanításhoz kapcsolódó kibocsátás csökkentése
az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	A tartós hőség hatásait enyhítő berendezések telepítése, megoldások alkalmazása kül és beltéren
az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	Helyi szűrőprogramok kialakítása és folyamatos megvalósítása a szív-és érrendszeri megbetegedések időben történő felderítése érdekében
az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	Villámárvizek kártételeinek megelőzése
a vízi erőforrások fenntartható használata és védelme	Komplex csapadékvíz-gazdálkodási koncepció kidolgozása
a vízi erőforrások fenntartható használata és védelme	Ivóvízellátás hosszú távon jelentkező sérülékenységeinek mérséklése

a szennyezés megelőzése és csökkentése	Tisztított szennyvizek hasznosítási lehetőségeinek feltárása
az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló tudásátadás, elsősorban egyéni gazdálkodók, a háztáji kertészettel foglalkozók számára
a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása	Erdőállomány klímavédelmi szempontokat figyelembe vevő telepítésének, felújításának és kezelésének ösztönzése
a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása	A védett természeti értékek és területek állapotának javítása
a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása	Városi zöldterületek, zöldhálózatok bővítése
a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása	Zöldvagyron monitoringja
az éghajlatváltozás mérséklése	Védett épületek, építészeti értékek megóvása
az éghajlatváltozás mérséklése	Villamosenergia-elosztó hálózat éghajlatváltozással szembeni sérülékenységének mérséklése
az éghajlatváltozás mérséklése	Közlekedési infrastruktúra „klímaálló” kialakítása
az éghajlatváltozás mérséklése	A szabadterei turisztikai termékek veszélyeztetettségének csökkentése
az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás	Komplex szemléletformálási intézkedések

Taxonómia cél	Éghajlati hatások mérséklése
Beavatkozás/ projekt	
Környezeti hatás	semleges
Képez-e a projekt megtakarítást/ megtérülő elemet?	nem
Előkészítettség állapota	nincs előkészítve

A zöld átállás kidolgozásának szervezeti kérdései és ütemezése

A zöld átállás rendszerszintű feladat, mely az érintett szereplők széleskörű egyeztetésére épül. Annak érdekében, hogy a beavatkozási irányok, egyedi projektek rendszerbe szerveződve járulhassanak hozzá a nettó zero karbonkibocsátási cél eléréséhez, a klímaalkalmazkodási célok megvalósításához, számos megalapozó, előkészítő tevékenység szükséges:

- Karbonkibocsátási leltár szektoronként
- Zöldkataszter, tetőkataszter
- Megkötési kapacitás felmérés és monitorozás
- Körforgásos gazdaság kapacitás felmérés, hulladékhő hasznosítási lehetőség
- zöld átállást támogató projektcsatorna generálás és működtetés
- az energia tárolás és termelés helyi rendszerének kialakítása
- városi, városrészi energiatervek tervezésének támogatása

- CO₂ mérési módszertan elkészítése és pilotolása a városra
- Intelligens létesítményüzemeltetési rendszer bevezetése (energiafogyasztás, adatelemzés), energiagazdálkodási nyilvántartási rendszer fejlesztése okosmérő rendszerrel
- Információ átadás, szemléletformálás, edukáció a települési zöld átállás támogatása érdekében
- Épületenergetikai kataszter létrehozása, épületek energia auditja
- Ipari hulladék hő felmérése és visszatáplálásának ösztönzése

Kidolgozásra kerül a fenntarthatósági elvekre épülő városfejlesztés és városüzemeltetés komplex rendszere, a klímasérülékenységi előrejelző és kárelhárító rendszer koncepcionális modellje. A környezeti és műszaki információk széles tárházát big data módszerekkel elemző ágazatközi rendszer kialakítása jelentős mértékben növelné a település klímabiztonságát, egyaránt érvényesítve a katasztrófavédelmi és alkalmazkodási szemléletet. A rendszer képes lenne elemezni a városrészekben, a belterületen és külterületen javasolt városszerkezeti, területhasználati, funkcionális és infrastrukturális fejlesztési igények klímakockázatát. Egységben kezelné az eddig nem integrált módon megvalósuló fejlesztéseket, optimalizálva és maximalizálva a klímaadaptációs szempontokat. A rendszer kiépítése támogatná a megújuló energia és okos energetika hálózatfejlesztési célt is. Különösen a zöldterületi fejlesztések, vízügyi fejlesztések, vonalas infrastruktúra fejlesztés, a gazdasági infrastruktúra beruházások esetén látná el értékes információkkal a lakossági, önkormányzati és vállalati fejlesztési, beruházási döntésekért felelős intézményeket és vezetőket.

Városi közbeszerzések

Az önkormányzatnak közvetlenül lehetősége van a kibocsátás csökkentésére a beszerzései során, melyek lehetnek építőanyagok, élelmiszeripari szolgáltatások és IKT-berendezések. Fenntartható beszerzések révén az energia- és anyagfogyasztás és a negatív környezeti hatások csökkenthetőek a termék, szolgáltatás, illetve épület teljes életciklusa során. A városnak meg kell határoznia a beszerzéseket, amelyek a kibocsátás szempontjából jelentősek, és kidolgozni a kibocsátási számításokat, az életciklusra vonatkozó modelleket és az éghajlati hatások értékelését.

Annak érdekében, hogy a prioritási területeken történő beavatkozások révén a zöld átállás megvalósulhasson, szükséges

- az Önkormányzatnál felelősségi kör delegálása
- a kommunikáció és elkötelezettség
- a koordináció, monitoring és értékelés
- a klímavédelmi munka.

A zöld átállás menetrend és a városi zöld keretrendszer kidolgozásáért felelős szervezeti rendszer létrehozása:

A városfejlesztésben a döntéshozó a Közgyűlés. A döntéseket a klímavédelemben is a Közgyűlés számára a Városfejlesztési és Városüzemeltetési Bizottság készíti elő. A végrehajtásért a Polgármesteri Hivatal felel, mivel a klímavédelem egy interdiszciplináris terület, ezért ezen belül is több egység, illetve iroda együttes munkájára van szükség. A végrehajtásért a Nagykanizsai Városfejlesztő Kft. felelős, de a hivatali osztályokkal együttműködésben valósul ez meg. A koordináció egy ilyen szakterületen elsődleges fontosságú, ezért az osztályok közötti együttműködés optimalizálására egy ún. klíma

menedzser kinevezése szükséges a konzorciumon belül, mely egy klímavédelmi munkacsoportot működtet.

Bevonandó érintetti kör:

- Nagykanizsai Városfejlesztő Kft
- Netta-Pannonia Környezetvédelmi Kft.
- Via Kanizsa Városüzemeltető Nonprofit Zrt.
- Vagyongazdálkodási és Szolgáltató Zrt.
- Pannon Egyetem Körforgásos Gazdasági Intézete
- Volánbusz Zrt.
- MÁV Zrt.
- NKM Nemzeti Közművek Zrt.
- DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.
- Nagykanizsai Kereskedelmi és Iparkamara
- Nagykanizsai Szakképzési Centrum

A lakossági javaslatok összegyűjtése fontos feladat a klímapolitika végrehajtásához. A zöld átállás munkacsoporthoz kapcsolódóan szükséges biztosítani a lakossági és civil bevonásokat, vélemények becsatornázását, és egyúttal figyelmet fordítani a tudományos és technológiai fejlődésre is. Ezen keresztül inspirálja az embereket és cégeket az ötletek megvalósítására. A szervezet működtetésében az önkormányzat mellett a felsőoktatás és a gazdasági szereplők, valamint a civil szervezetek is részt vesznek.

A cselekvési terv sikeréhez szükséges az aktív és folyamatosan nyomonkövetés. A zöld átállás menetrend egy első lépése Nagykanizsa energetikai átállásának, így a folyamatos iterálás révén fejlődik, és alakul ki a város végső koncepciója. A város egy munkacsoportot működtet annak érdekében, hogy a környezetvédelmi célok megvalósítását támogassák, irányítsák, és folyamatosan tájékoztassák a városvezetést a kibocsátáscsökkentéssel kapcsolatos munkáról.

A munkacsoport éves áttekintést ad a városfejlesztési program előrehaladásáról, a megvalósított és tervezett intézkedésekről. A folyamat az érintettek bevonására épül, így széleskörű részvétellel zajlik.

A zöld finanszírozási keretrendszer kialakítása érdekében szükséges előkészítő lépések 2022-2024 során:

Felmérések:

A teljes Nagykanizsai épületállomány felmérése szükséges energiafogyasztási szempontból, melynek részeként meghatározásra kerül, a jelenlegi épületállomány mely részei bontandók és új építéssel kiváltandók, a lakótelepi ingatlanok energiahatékonysági felújításának mekkora része a város előtt álló feladat, az önkormányzati és közszféra tulajdonú ingatlanállományon hol szükséges még energiahatékonysági felújítás, milyen szttenderdek várhatóak el. Kihasználatlan és alulhasznosított ingatlanok felmérése, mind önkormányzati, mind egyéb tulajdon vonatkozásában, és hasznosítási koncepció kidolgozása. Új építések meghatározható szttenderdek köre.

Együttműködés az iparral és a szolgáltatószektorral, átfogó felmérés végzése a gazdasági szereplők körében:

- ipari és szolgáltatói ingatlanvagyron energiafogyasztási jellemzői, energiahatékonysági mutatói
- bevont megújuló energia nagysága és módja, további zöld energiafelhasználási célok, saját felhasználású megújuló energia mértéke (napelempark, hulladék hő újrahasznosítás, biogáz erőmű, stb.)
- a gazdasági szereplők által vállalt karbonkibocsátási célok, további környezetvédelmi célok

- körforgásos gazdaság jelenléte a gazdasági szereplő tevékenységében, hulladék újrahasznosítás mértéke

Megújuló energia:

A város teljes energia ellátása biztosítható 2050-ig megújuló forrásból a napenergiára és biomasszára támaszkodva. Ehhez szükséges előkészíteni az energiatermelés, ellátás koncepcióját, és energiaközösségek kialakításának koncepcióját modell projekt megvalósításával.

A város jövőbeni energiaellátási koncepciójának kidolgozása: a napenergia használat jelenlegi mértéke és jövőbeni lehetőségei, ehhez kapcsolódóan városi tetőkataszter elkészítése, és a lakossági, önkormányzati és vállalati megújuló energiatermelés és fogyasztás nyilvántartása. Energiatermelés és tárolás lehetőségeinek felmérése, koncepció kialakítása. Kiegészítő megújuló források helyi alkalmazása, ld. további biogáz és biomassza erőművek telepítése, lakossági és vállalati biogáz erőművek alkalmazása. Lakossági fatüzelés mértékének felmérése, kiváltási lehetőségének vizsgálata

Akcióterv kidolgozása a város egészére kiterjedő alacsony szén-dioxid-kibocsátású közlekedési megoldásokra, a 15 perces város koncepciójára, melynek részét képezik alacsony forgalmú területek, valamint helyi kerékpáros és gyalogos infrastruktúra-terv, amely minden iskolát és parkot összeköt. Ennek részét képezi, hogyan valósítható meg a személygépkocsik eltávolítása a városközpontból, a város érzékeny részeiből.

Zöldfelületi rendszer átfogó felmérése: a teljes várost lefedő zöldfelületi koncepció kialakítása a zöldfelület komplex, rekreációs, közösségi, vízmegtartó és kibocsátás megkötő képességének figyelembevételével. Térinformatika alapú zöldfelületi és fakataszter fejlesztése és fenntartása, táji víztárolás rendszerének kialakítása. Hőség zónák azonosítása és kezelési terve. Talajmenedzsment intézkedések azonosítása.

Zöld közbeszerzési politika és útmutató kidolgozása

A fenti felmérésekre alapozva részletes karbonsemlegességi akcióterv kidolgozása: éves adatfrissítéssel karbonkibocsátási leltár alkalmazása, mely részletes ütemtervet dolgoz ki az egyes szektorokra vonatkozó karboncsökkentési célok megvalósítására. A karbonkibocsátási leltár részletezi az adott szektor kibocsátási értékét, melyek a legnagyobb kibocsátási tételek, mely tételek csökkenthetők, mely tételek nem csökkenthetők és ezért kompenzációs intézkedések alkalmazandóak.

6.5.2 Digitális átállás menetrend

A városi digitális átállás megtervezésének első lépéseként elkészül a stratégia kidolgozásának menetrendje, mely megalapozza a későbbi digitális finanszírozási keretrendszer kialakítását

I. Előkészítés

A digitalizáció jelenlegi állapota

Nagykanizsán a digitális közszolgáltatások száma az állam által biztosított önkormányzati elektronikus ügyintézés rendszeren keresztül történik (Hivatali Kapu, e-Papír szolgáltatás). A e-ügyintézés keretében megjelenő szolgáltatások száma folyamatosan bővül, jelenleg HIPA bevallás, gépjárműadó,

adóegyenleg lekérdezés, szociális támogatási kérelem benyújtás, születési anyakönyvi kivonat igénylés intézhető elektronikusan. A város tudatosan törekszik a digitális ügyintézési lehetőségek körének kiszélesítésére. A város által üzemeltetett közszolgáltatók weboldalaikon keresztül elérhetőek és lehetővé teszik az online ügyintézés, hibabejelentés, ezzel hatékonyabbá téve a városüzemeltetés munkáját. Az e-ügyintézés fejlesztésének következő lépése a további online ügyintézési lehetőségek feltérképezése, implementálása.

A digitális átállás a város tulajdonában lévő optikai hálózat biztosíthatja, amelynek fenntartása stratégiai jelentőségű. Ugyan a meglévő hálózat viszonylag elavult, de fejlesztésével a város üzemeltetése hatékonyabbá válik, a szolgáltatások köre szélesedhet, az önkormányzat a piaci áraktól eltérően árazhatja be és határozhatja meg a szolgáltatási kört.

A Pannon Egyetem Körforgásos Gazdasági Intézetével való együttműködés keretében okostelefonos városi applikáció kialakítása van folyamatban.

Digitális kompetenciák

Az FVS készítését megalapozó kérdőíves felmérés alapján elmondható, hogy a lakosság digitális eszközhasználati aránya magas, a tudás mélysége átlagos, ezért digitális kompetenciák fejlesztése egyre inkább egy felzárkóztatási törekvéssé alakul. A fokozatosság, a régi technológiákról való ütemezett, következetes átállás és egyben a digitális esélyegyenlőség biztosításának fontos feltétele.

II. Célok megfogalmazása és rendszerezése

A digitális átállás az FVS kiemelt feladata, amelynek lényege, hogy ahol lehetséges történjen meg a digitális technológiai megoldások alkalmazása a város társadalmi, gazdasági és környezeti kihívásainak kezelése, illetve a helyi lakosság elégedettségének, életminőségének növelése érdekében. A digitális átállás ennek megfelelően a Fenntartható Városfejlesztési Stratégia a stratégiai célokhoz és a részcélokhoz egyaránt kapcsolódik. Nagykanizsa hosszú távú célja az okos várossá válás, amely folyamat alapfeltétele a digitális átállás elérése, és a digitális alrendszerek integráltságának megteremtése.

A folyamat végcélja az okos társadalom kialakulása, a technológiai fejlődés vívmányainak lehető leghatékonyabb és legszélesebbkörű kihasználása.

Az okos társadalom alrendszerei a városi/települési szerkezetben:

Az okos kormányzás a város lakosságának és valamennyi szereplőjének számára nyújtott szolgáltatások optimális kialakítására törekszik. A köztulajdonban lévő javak hatékony és fenntartható gazdálkodása révén a város élhetőségének javítása a cél.

Az okos mobilitás (IKT-technológiák, mobilitás) a szellemi és anyagi javak leghatékonyabb továbbítási módjainak meghatározása, az egyes távközlési és közlekedési módok közötti rendszerszintű kapcsolatok kialakítására a legújabb technológiákban rejlő lehetőségek kiaknázása révén, előnyben részesítve a minél alacsonyabb energiaigényű és kibocsátási értékű megoldásokat.

Az okos környezet a város természeti és épített környezetének harmonikus integrációja, fenntartható megteremtése.

Az okos gazdaság valamennyi alrendszer közötti hatékony együttműködés az anyagi javak és szükségletek fenntartható megteremtése érdekében, a technológiai fejlődéshez történő folyamatos alkalmazkodással.

Az okos emberek a várost összetett módon szemlélve érzékeli az alrendszerek kölcsönös együttműködését, képes hatékonyan reagálni a megfelelő csatornákon keresztül az igényeinek

megfelelőbb kielégítésére, az alrendszerekben történő változásokat figyelemmel kíséri, és az alrendszerek közötti harmónia megteremtését elsődlegesnek tekinti.

Az okos életkörülmények a város valamennyi szereplője számára biztosított kormányzási, mobilitási, környezeti és gazdasági feltételek együttes jelenlétét feltételezi.

III. A digitális fejlesztések beavatkozási területeinek meghatározása

Prioritások

A stratégiai célok érdekében meghatározott prioritási területek:

- Közigazgatás
- Kommunikáció (távközlési- és közműrendszerek és közlekedés)
- Természeti és épített környezet
- Gazdaság
- Lakosság

Beavatkozások

Városi cél	Lakossági digitális szolgáltatások elterjedése
Beavatkozás/ projekt	Digitális utastájékoztató rendszer létrehozása a helyi tömegközlekedésben
Várható hatás	pozitív
Képez-e a projekt megtakarítást/ megtérülő elemet?	nem
Előkészítettség állapota	nincs előkészítve

Városi cél	Digitális adatvagyon létrehozása
Beavatkozás/ projekt	Épületenergetikai kataszter létrehozása
Várható hatás	pozitív
Képez-e a projekt megtakarítást/ megtérülő elemet?	igen
Előkészítettség állapota	konceptióterv

Városi cél	Közbiztonsági szolgáltatások fejlesztése
Beavatkozás/ projekt	Kamerarendszer fejlesztése AI megoldásokkal
Várható hatás	pozitív
Képez-e a projekt megtakarítást/ megtérülő elemet?	nem releváns
Előkészítettség állapota	konceptióterv

Városi cél	Biztonságos (Smart) közlekedési rendszer kialakítása
Beavatkozás/ projekt	Okos zebrák kialakítása
Környezeti hatás	pozitív

Képez-e a projekt megtakarítást/ megtérülő elemet?	nem
Előkészítettség állapota	konceptióterv

Városi cél	Biztonságos (Smart) közlekedési rendszer kialakítása
Beavatkozás/ projekt	Városkártya rendszer bevezetése
Környezeti hatás	pozitív
Képez-e a projekt megtakarítást/ megtérülő elemet?	nem
Előkészítettség állapota	konceptióterv

A digitális átállás kidolgozásának szervezeti kérdései és ütemezése

A digitális átállás rendszerszintű feladat, mely az érintett szereplők széleskörű egyeztetésére épül. Annak érdekében, hogy a beavatkozási irányok, egyedi projektek rendszerbe szerveződve járulhassanak hozzá az okos várossá válás eléréséhez, az okos társadalom megvalósításához, számos megalapozó, előkészítő tevékenység szükséges:

- Önkormányzati digitális adatvagyon létrehozása
- Önkormányzati partnerségi együttműködések kialakítása a jelenlegi szereplőkkel
- A városi szereplők igényeinek pontos megismerése
- Folyamatos monitoring a szolgáltatások elérhetőségéről
- Digitális felzárkóztató programok, a digitális esélyegyenlőség biztosítása

A zöld átállás menetrend és a városi zöld keretrendszer kidolgozásáért felelős szervezeti rendszer létrehozása:

Városi szinten a helyi szereplők igényeit figyelembe véve a digitalizáció kérdésében Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlése hozza a döntéseket, a Gazdasági és Városfejlesztési Bizottság, az Oktatás, Sport és Ifjúsági Bizottság, a Kultúra, Civil Szervezetek, Városmarketing Bizottság, a Szociális, Egészségügyi, Környezeti és Fenntarthatósági Bizottság döntéselőkészítő szerepe mellett. A végrehajtásért a Polgármesteri Hivatal felel, mivel a digitális átállás egy interdiszciplináris terület, ezért ezen belül is több egység, illetve iroda együttes munkájára van szükség. A hivatalon belül a Városfejlesztési és Üzemeltetési Igazgatóság a szakmai irányító, a szakmai munka vezetője a Városfejlesztési és Üzemeltetési Osztály, amelynek munkáját segíti a Főépítési Iroda. A koordináció egy ilyen szakterületen elsődleges fontosságú, ezért az irodák közötti együttműködés optimalizálására a Kabinetben egy általa koordinált digitális munkacsoport működtetése szükséges.

Bevonandó érintetti kör:

- Volánbusz Zrt.
- MÁV Zrt.
- NKM Nemzeti Közművek Zrt.
- Magyar Telekom Nyrt.
- Vodafone Magyarország Zrt.
- Telenor Magyarország Kft.
- DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.

A digitális finanszírozási keretrendszer kialakítása érdekében szükséges előkészítő lépések 2022-2024 során:

	2022				2023				2024			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
A lakosság digitális kompetenciáinak átfogó felmérése, szokásainak megismerése												
Helyi digitális szolgáltatók, szereplők felkeresése, önkormányzati együttműködések kialakítása												
A digitális akcióterv célrendszerének kidolgozása és a projekttervnek megalkotása												
Tájékoztató, szemléletformáló és felzárkóztató programok												

7 Finanszírozási terv

Az alábbi fejezetben Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatának városfejlesztés finanszírozási stratégiájának feltételrendszerét mutatjuk be, mely az üzleti modell megalapozásul szolgál. A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia céljainak elérése érdekében szükséges egy komplex, programszintű finanszírozási modell kialakítása, mely számba veszi mind az önkormányzat által közvetlenül elérhető támogatási forrásokat, mind az egyéb finanszírozási eszközöket, mind ösztönzi a város fejlesztésében érdekelt többi partnert a saját beruházások, fejlesztések megvalósítására, ezáltal közös erővel hozzájárulva a városi célok megvalósulásához.

Forrástérkép:

Vissza nem térítendő támogatások:

Nagykanizsa MJV számára a TOP Plusz keretében elérhető forráskeret: 7,9 mrd Ft

További operatív programok keretében elérhető támogatási források: Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz, Infrastruktúra és Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz, Környezetvédelmi és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz, Horvátország - Magyarország Határmenti Operatív Program, Szlovénia - Magyarország Határmenti Operatív Program, Ausztria - Magyarország Határmenti Operatív Program, Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz forrásai

Közvetlen brüsszeli források bevonása: Horizon Europe forrásai

Innovatív finanszírozási eszközök alkalmazása:

A finanszírozási eszközök bevonhatóságát az Önkormányzat vizsgálja, ezek elvi lehetőségét nyitva tartja, ugyanakkor további elemzések szükségesek annak érdekében, hogy a város mely eszközzel tud hatékonyan élni. Az átfogó előkészítés érdekében számba vesszük ezeket az eszközöket is, bevonásukról szóló döntés a végleges üzleti tervben kerül kidolgozásra 2024. végéig.

Megvizsgálandó eszközök:

- ESCO finanszírozás
- PPP konstrukció
- Hitelkonstrukciók: EIB hitel, hitelfelvétel, zöld hitel, zöldkötvény lehetőségei
- tőkebevonás a projektfinanszírozásba megtérülő projekt tartalom esetében vállalkozói és városi projektek esetében is
- Önkormányzati költségvetés terhére alapok, támogatási konstrukciók kialakítása: pl. beruházás ösztönzési források, ingatlanalap Önkormányzati kivásárlás érdekében, környezetvédelmi alap

A 2021-27-es Európai Unió források keretében elérhető fejlesztési források:

A 2021-27 során Magyarország számára elérhető források közül az alábbiakban felsorolt források pályázatos rendszerben érhetőek el különböző célcsoportok számára: önkormányzatok, mikro- kis- és középvállalkozások, állami intézmények, háttérszervezetek, állami tulajdonú gazdasági társaságok, felsőoktatási intézmények, kamarák számára.

Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz

Vállalkozásfejlesztés:

- A kkv-k növekedés és versenyképesség előmozdítása

Kutatás, fejlesztés, innováció

- A kutatási és innovációs kapacitások megerősítése, valamint előrehaladott technológiák bevezetése
- Készségfejlesztés az intelligens szakosodáshoz, ipari átalakuláshoz és vállalkozáshoz

Fenntartható munkaerőpiac

- A foglalkoztatásba való bejutás javítása minden munkanélküli, különösen pedig a fiatalok és a tartósan munkanélküliek, valamint az inaktív személyek számára, előmozdítva az önfoglalkoztatást és a szociális gazdaságot
- A nők munkaerőpiaci részvételének előmozdítása, a munka és a magánélet megfelelőbb egyensúlya, ideértve a gyermekgondozás igénybevételét, az egészségügyi kockázatokra is figyelmet fordító, egészséges és megfelelően kiigazított munkakörnyezetet, a munkavállalók, a vállalkozások és a vállalkozók változáshoz való alkalmazkodását, valamint az aktív és egészséges öregedést

Ifjúsági garancia

- A foglalkoztatásba való bejutás javítása minden munkanélküli, különösen pedig a fiatalok és a tartósan munkanélküliek, valamint az inaktív személyek számára, előmozdítva az önfoglalkoztatást és a szociális gazdaságot

Felsőoktatás, szakképzés

- Az oktatási és képzési rendszerek minőségének, eredményességének és munkaerőpiaci relevanciájának fejlesztése, a kulcskompetenciák – többek között a digitális készségek – elsajátításának támogatása céljából
- A minőségi és befogadó oktatásba és képzésbe való egyenlő bejutás és ezek elvégzése, különösen a hátrányos helyzetű csoportok számára, a kisgyermekkor oktatástól és gondozástól az általános és a szakmai oktatáson és képzésen keresztül a felsőoktatásig, valamint felnőttoktatás és -tanulás, ideértve a tanulási mobilitás előmozdítását mindenki számára
- A minőségi és befogadó oktatásba és képzésbe való egyenlő bejutás és ezek elvégzése, különösen a hátrányos helyzetű csoportok számára, a kisgyermekkor oktatástól és gondozástól az általános és a szakmai oktatáson és képzésen keresztül a felsőoktatásig, valamint felnőttoktatás és -tanulás, ideértve a tanulási mobilitás előmozdítását mindenki számára

Turizmus, örökségvédelem

- Integrált helyi társadalmi, gazdasági és környezetvédelmi fejlődés, kulturális örökség és biztonság előmozdítása, többek között vidéki és part menti területeken, közösség vezérelt helyi fejlesztés révén is

Környezetvédelmi és Operatív Program Plusz

Vízgazdálkodás és katasztrófakockázat csökkentés

- Víz és település (VÉT)
- Vízkár, aszálykár, vízvédelem (VAV)

Körforgásos gazdasági rendszerek és fenntarthatóság

- Szennyvíz
- Ivóvízminőség
- Víztakarékoság és az éghajlatváltozás kihívásai
- Zöld-kék infrastruktúra
- Körforgásos hulladékgazdálkodás
- Körforgásos gazdaság fejlesztése

Környezet- és természetvédelem

- Szennyezett ipari és barnamezős területek kármentesítése
- A környezeti elemek védelmét szolgáló intézkedések és korszerű technológiák
- A Natura 2000 területek és a zöldinfrastruktúra megőrzéséhez és kezeléséhez szükséges ökológiai és infrastrukturális feltételek megteremtése
- A biológiai sokféleség és a Natura 2000 hálózat által nyújtott kulturális és rekreációs ökoszisztéma szolgáltatások fenntartható hasznosításához szükséges feltételek megteremtése
- A biológiai sokféleség megőrzését, az ökoszisztéma szolgáltatások fenntartható hasznosítását és a zöldinfrastruktúra fejlesztését megalapozó információs rendszerek fejlesztése

Megújuló energiagazdaság

- Energiahatékonysági intézkedések előmozdítása és szemléletformálás
- Távfűtési és -hűtési rendszerek hatékonyságának javítása
- Megújuló energiák ösztönzése a villamosenergia-termelésben és a fűtés-hűtés terén
- Hidrogéntermelés megújuló alapjainak biztosítása

Közlekedési és Infrastruktúra Operatív Program Plusz

Tiszta üzemű városi-elővárosi közlekedés erősítése

- Vidéki városi villamos szerelvények beszerzése önállóan vagy az infrastruktúra-fejlesztési projekt részeként.
- Alternatív üzemanyag-töltő infrastruktúra (pl. e-töltők) fejlesztése vidéki városokban.
- Kapcsolódó zöld infrastruktúra fejlesztés.
- A közösségi közlekedést előnyben részesítő alkalmazások, adatbázisok fejlesztése és bevezetése – (pl. igényvezérelt közlekedési rendszert támogató alkalmazások, esélyegyenlőséget elősegítő utazási alkalmazások)

TEN-T vasúti és regionális intermodális közlekedés fejlesztése

- Fenntarthatóbb és biztonságosabb közúti mobilitás
- Az országhatárokig történő eljutáshoz, a megyeközpontok, jelentős városok, regionális központok, térségi elérhetőségének javításához vagy tehermentesítéséhez szükséges hiányzó szakaszok gyorsforgalmi vagy főútként történő kiépítése
- A torlódásoktól és a forgalmi igényektől függően a közúthálózat kapacitásának bővítése
- A közúti infrastruktúra környezeti, műszaki fenntarthatóságát és ezáltal a jelenlegi szolgáltatási szintet növelő beavatkozások
- Közlekedésbiztonságot növelő beavatkozások

Digitális Megújulás Operatív Program Plusz

Intelligensebb Magyarország

- A kutatási és innovációs kapacitások fejlesztése és fokozása, valamint a fejlett technológiák elterjedése
- a vállalati KFI kapacitások erősítése
- magasan fejlett digitalizációs megoldások elérhetőségének javítása az állampolgárok, vállalatok és kormányzat számára;
- az infokommunikációs és digitális KFI tevékenységekhez szükséges kutatási infrastruktúrák fejlesztése, vállalati felhasználásuk erősítése
- digitális kutatás-fejlesztést és/vagy innovációt megvalósító vállalkozások számának növelése

Közvetlen célcsoport: - célzottan a vállalkozások számára elérhető támogatás esetén azon mikro-, kis- és középvállalkozások, amelyek szoftverkiadás, távközlés, információ-technológiai szolgáltatás vagy adatfeldolgozás, web-hozszing, világháló-portál szolgáltatás területén hajtanak végre innovációs beruházást - állami intézmények, háttérszervezetek, állami gazdasági társaságok - felsőoktatási intézmények

A digitalizáció előnyeinek a polgárok, a vállalkozások, a kutatóhelyek és a közjogi hatóságok javára fordítása

- A vállalkozások digitális transzformációja
- A közszolgáltatások digitalizálása

Közvetlen célcsoport: - célzottan a vállalkozások számára elérhető támogatás esetén a mikro- kis- és középvállalkozások - állami intézmények, háttérszervezetek, állami tulajdonú gazdasági társaságok, felsőoktatási intézmények, kamarák - elektronikus ügyintézészt biztosító szervek

Az energiahatékonyság előmozdítása és az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése

energiamenedzsment rendszerek fejlesztése

Közvetlen célcsoport: - biomassza tüzelésű erőművek - állami intézmények, háttérszervezetek, állami tulajdonú gazdasági társaságok - önkormányzatok, - felsőoktatási intézmények - mikro-, kis- és középvállalkozások - energiaközösségek - energiakereskedők - aggregátorok (az aktívvá váló fogyasztókat összefogó és piacra lépésüket elősegítő vállalkozások) - EU ETS létesítményeken kívüli KKV-k - villamosenergia-elosztók

A transzeurópai energiahálózaton (TEN-E) kívüli intelligens energiarendszerek, -hálózatok és -tárolás fejlesztése

Közvetlen célcsoport: - a villamos energia elosztórendszer irányításáért és üzemeltetéséért felelős szervezetek - állami és önkormányzati intézmények, háttérszervezetek, állami tulajdonú gazdasági társaságok - az állami intézményeket és/vagy önkormányzati intézményeket, illetve kisfogyasztókat összefogó aggregátorok (az aktívvá váló fogyasztókat összefogó és piacra lépésüket elősegítő vállalkozások) - oktatási intézmények - az időjárásfüggő megújuló energiatermelést ellátó szervezetek (termelői engedélyesek) - energiatároló eszközöket üzemeltető szervezetek - a megújuló termelőket összefogó aggregátorok (az aktívvá váló fogyasztókat összefogó és piacra lépésüket elősegítő vállalkozások) - mikro-, kis- és középvállalkozások

Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és a katasztrófakockázatok megelőzése, valamint a reziliencia előmozdítása, figyelembe véve az ökoszisztéma-alapú megközelítéseket

- Korszerű infokommunikációs megoldások alkalmazása és fejlesztése,
- Előrejelző, komplementer és smart vízmennyiségi és vízminőségi monitoring fejlesztése
- Digitális infokommunikációs megoldások fejlesztése, amelyek a korszerű technológiákkal segítik a szennyező anyagok hatékony és pontos azonosítását
- Komplex térinformatikai és környezeti adatbázisok megteremtése korszerű adatfelvételezési és mérési megoldásokkal
- Térinformatikai és környezeti adatbázisokra épülő elemző és előrejelző rendszerek létrehozása, amelyek képesek a klímaváltozás közvetlen és közvetett hatásainak és kockázatainak elemzésére,
- Térinformatikai és környezeti adatbázisokra épülő elemző és modellező rendszerek, amelyek segítik a katasztrófakockázatok azonosítását és értékelését,

Közvetlen célcsoport: - igazgatási szervezetek - állami és önkormányzati intézmények, háttérszervezetek, állami tulajdonú gazdasági társaságok - önkormányzatok - hatóságok, ezen belül különösen: környezetvédelmi hatóságok, vízvédelmi hatóságok és szervek) - katasztrófavédelemben részt vevő állami szervezetek - tudományos és szakmai szervezetek, felsőoktatási intézmények - szakmai érdekképviseleti szervek

A körforgásos és erőforrás-hatékony gazdaságra való átállás előmozdítása

- A háztartási (pl. csomagolási) hulladékok nyomonkövetéséhez, ellenőrzéséhez, az EU számára küldhető adatszolgáltatás összeállításához szükséges támogató hardver- és szoftverkörnyezet kialakítása
- A hulladékkezelés digitalizációja
- Távérzékelési és térinformatikai megoldások megvalósítása, valamint az ehhez szükséges földi és légi megfigyelőközpontok hardver és szoftverkörnyezetének kialakítása, amely elősegíti az egységes, integrált adatgyűjtés megvalósulását

Közvetlen célcsoport: - állami intézmények, háttérszervezetek, állami tulajdonú gazdasági társaságok

A digitális összekapcsoltság fokozása

- Az oktatási és képzési rendszerek színvonalának, befogadókészségének, eredményességének és munkaerőpiaci relevanciájának javítása

Közvetlen célcsoport: - állami intézmények, háttérszervezetek, állami tulajdonú gazdasági társaságok - köznevelési, szakképzési és felsőoktatási intézmények - az oktatási és képzési rendszer működtetésében és fejlesztésében résztvevő intézmények

Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz keretében rendelkezésre álló források:

Demográfia és köznevelés 21. századi technológiai környezetre épülő, versenyképes köznevelés

- Korai nevelés feltételeinek bővítése a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentésére és a szülők foglalkoztatási esélyeinek növelésére- Kisgyermekkorai bölcsődei nevelési intézmények kapacitásfejlesztése
- Digitális oktatáshoz való egyenlő hozzáférés feltételeinek biztosítása a tanulók és a pedagógusok számára, célcsoport: köznevelési intézmények
- Digitális oktatási megoldások beépítése a mindennapi nevelés-oktatási gyakorlatba

Magasan képzett, versenyképes munkaerő Közép és Felsőoktatási képzések ágazati modernizációja

- Gyakorlatorientált felsőfokú képzés infrastrukturális- és készségfejlesztése
- A közép és felsőoktatási képzések és a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéhez igazodó szolgáltatások intézményi innovációja és a felsőoktatás felnőttképzési tevékenységének erősítése
- 21. századi szakképző intézményfejlesztési program
- Szakképzési digitális tananyagfejlesztés
- Nemzeti Laboratóriumok létrehozása és komplex fejlesztése

Felzárkózó települések Községi megújuló energia termelés és felhasználás

- Folyamatos jelenléten alapuló szociális munka és a közösségek megerősítése
- Első 1000 nap, kora gyermekkorai fejlesztések
- Szociális lakások építése, felújítása, lakhatási körülmények javítása
- Községi megújuló energiatermelés és felhasználás

Regionális közlekedési hálózatok fejlesztése

- Beruházás Vasúthálózat szűk keresztmetszet kiváltás TEN-T korridoron
- Beruházás Zéró emissziós buszközlekedés fejlesztése
- Beruházás Kerékpárút fejlesztések Beavatkozási terület
- Közlekedés digitalizációja
- Beruházás Központi forgalomirányítás kiépítése TEN-T vasútvonalakon

Energetika (zöld átállás)

- Lakossági napelemes rendszerek támogatása és fűtési rendszerek elektrifikálása napelemes rendszerekkel kombinálva

Átállás a körforgásos gazdaságra

- Hulladékgazdálkodási infrastruktúra fejlesztése
- Intelligens, innovatív és fenntartható ipar és másodnyersanyag piac erősítése

Egészségügy A XXI. századi egészségügy feltételeinek kialakítása

- Alapellátás fejlesztése a háziorvosok szerepének erősítésére, a lakóhelyközeli szolgáltatások bővítésére és a szakellátás tehermentesítésére
- Az önellátásra korlátozottan képes emberek biztonságát és életvédelmét szolgáló digitalizációs program

A Horizont Európa az EU kutatási és innovációs keretprogramja, a kutatásban rendszerszintű változásokat indukálja. Társadalmi kihívások kezelésére irányuló kutatási és innovációs projekteket támogat, különös tekintettel az EU ipari vezető szerepére, a gazdaságélénkítésre, valamint a zöld és a digitális átmenetre (pl. nagy teljesítményű számítástechnika, mesterséges intelligencia). Támogatott témák: intelligencia, adat- és robotika, akkumulátorok, intelligens városok, rák és ritka betegségek, szén-dioxid-semleges és szén-dioxid-kibocsátásmentes technológiák, valamint körforgásos ipar, kék gazdaság stb.)

Közvetlen célcsoport: kutatóintézetek, egyetemek, ipar, kis- és középvállalkozások.

Tevékenység típusa: hálózatépítés és koordináció, kutatás, innováció, kísérleti tevékenységek, piaci bevezetési tevékenységek, képzési és mobilitási tevékenységek, az eredmények terjesztése és hasznosítása stb.

Pénzügyi eszközök

Zöld kötvény kibocsátás

A Magyar Nemzeti Bank által meghirdetett zöld program keretében ösztönözni kívánja a hazai kötvénypiac fejlődését és a zöld források felhasználását, amelynek alkalmazási lehetőségeit az önkormányzat vizsgálni fogja. A vállalatok számára meghirdetett zöld kötvény kibocsátási program mellett önkormányzatok számára is elérhetővé válhatnak a zöld kötvény kibocsátás révén plusz finanszírozási eszközök. Ennek jelenleg még jogszabályi gátját jelenti [a 2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló törvény.](#)

A kiemelt környezetvédelmi témák finanszírozásának egy speciális területe a zöld kötvény. Céljuk a fenntarthatóság szorgalmazása, pozitív környezeti-, klímavédelmi hatással is járó beruházások finanszírozása. Zöld kötvények jellemzően energiahatékonysági-, tiszta közlekedési-, tiszta és fenntartható vízgazdálkodási-, fenntartható mezőgazdasági projektek megvalósítását támogatják.

A zöld kötvény a tőke fenntarthatóbb befektetésekbe terelésének egyik pénzügyi eszköze.

Zöld hitel felvétel, hitel felvétel

A beruházások finanszírozását, különös tekintettel a zöld és digitális átállásra, a város kizárólag támogatási forrásból nem tudja megvalósítani, szükséges pénzügyi eszközöket is igénybe venni, melynek egyik lehetősége a hitelfelvétel. Az önkormányzatok hitelfelvételét a [2011. évi CXCV. törvény](#)

[Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló törvény korlátok közé szorítja, a hitelfelvételi plafont az önkormányzatok jellemzően kihasználják.](#)

A hitelintézetek a zöld finanszírozási eszközök portfólióját bővítve már megjelentek zöld hiteltermékekkel, melyeknek köre a következő években folyamatosan bővülni fog, ami az önkormányzati, vagy a város területén megvalósítandó beruházások finanszírozásának fontos eszközévé fog válni.

Városi tőkealap

A tőkealap révén tudnak a városok leghatékonyabban a vissza nem térítendő támogatások mellé további forrásbevonást biztosítani. A városi projektportfóliókhoz az előkészítési projekt eredményeként megszülető üzleti terveknek megfelelő forráskombinációt szükséges biztosítani, melyben megjelenhet a tőkebefektetés mellett vissza nem térítendő támogatás és hitel igény is.

A tőkealap, mint pénzügyi termék olyan visszatérítendő típusú támogatás, amely a piacinál kedvezőbb feltételek mellett nyújt forrást projektek részére. A városi tőkealap olyan projekteket finanszíroz, mely az Önkormányzat számára prioritást jelentenek, megtérüléssel bíró projektek, de a megtérülés mértéke nem éri el a piac által elvárt hozamokat, így a piacról történő megfinanszírozásuk nem tud megtörténni, jellemzően 3-7%-os megtérülést biztosítanak. Bizonyos projekttypusok esetében (energetikai fejlesztések, jelentősebb gazdaságfejlesztési beruházások, városfejlesztési célú ingatlanfejlesztések stb.) feltételezhető, hogy valamilyen mértékű vissza nem térítendő forrás is allokálható a projektekhez.

Állami támogatási szabályoknak való megfelelés

Az Alap kizárólag abban az esetben fektethet be, ha a Befektetés a Bizottság 651/2014/EU rendeletének 6. cikkében meghatározott ösztönző hatással bír.

Az általános csoportmentességi rendelet (ÁCsR.) határozza meg azokat a támogatási kategóriákat, amelyek alapján nyújtott támogatások összeegyeztethetőnek minősülnek az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal. A rendeletben közös szabályok kerültek meghatározásra a kizáró feltételek, a támogatástartalom, támogatáshalmazódás szabályai, a bejelentési határértékek, illetve a közzététel, információszolgáltatás tekintetében.

Releváns támogatási jogcímek:

Regionális városfejlesztési támogatás (ÁCsR. 16. cikk)

Regionális beruházási támogatás (ÁCsR. 14. cikk)

Energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás (ÁCsR. 38. cikk): Kifejezetten vállalkozások energiahatékonysági intézkedéseit szolgáló támogatási kategória.

Megújuló energia termeléséhez nyújtott beruházási támogatás (ÁCsR. 41. cikk): A megújuló energia termeléséhez nyújtott beruházási támogatás kizárólag új berendezéshez nyújtható.

Nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésre irányuló beruházási támogatás (ÁCsR. 40. cikk): Kizárólag újonnan létrehozott vagy felújított kapacitásokhoz nyújtható.

7.1 Elérhető és bevonható források számbavétele

7.1.1 Aktorok, meghatározó szereplők

Ebben az alfejezetben azok az aktorok kerülnek azonosításra, amelyek a városi projektek finanszírozásába bekapcsolódhatnak. A kormányzati és a társ-önkormányzati szereplők elsősorban a költségvetési, uniós források elosztási mechanizmusában töltenek be olyan szerepkört, amely meghatározza a fejlesztési források bevonását. A helyi gazdasági élet szereplői bizonyos típusú fejlesztéseknél társfinanszírozóként, piaci befektetőként, vagy akár az üzemeltetés során vonhatók be.

Nagykanizsa MJV Önkormányzata részéről a Nagykanizsai Városfejlesztő Kft. felelős a Stratégia elkészítéséért, megvalósításának nyomonkövetéséért, a monitoring rendszer felállításáért és működtetéséért, valamint a projektcsatorna kialakításáért és naprakész működtetéséért. Így az egyes projektek finanszírozási mixének kialakítása is a Városfejlesztő Kft.-nél jelentkező feladat, ide futnak be a finanszírozással kapcsolatos lehetőségek és elvárások. A zöld és digitális átállás megtervezése ugyancsak a Városfejlesztő Kft.-hez delegált feladatként jelentkezik.

A Városfejlesztő Kft. folyamatos kapcsolatot tart az egyes operatív programok és RRF Irányító Hatóságokkal, a Nemzeti Kutatásfejlesztési és Innovációs Hivatal munkatársaival a Horizon Europe forrásai tekintetében.

7.1.2 Kitekintés

A Zala Megyei Integrált Területi Program allokációja értelmében Nagykanizsa MJV forráskerete a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Pluszban 2021-27-ben prioritásonkénti bontásban:

	1. prioritás	2. prioritás	3. prioritás(ESZA)	3. prioritás(ERFA)
Forráskeret mrd Ft	5,444	0,7	0,2	1,556

7.1.3 Egyéb kööttségek és lehetőségek

A projektek finanszírozását számos további, a fenti kategóriákba esetleg nem besorolható egyéb lehetőség teheti könnyebbé vagy gördíthet akadályt a jövőben tervezett fejlesztések finanszírozása elé.

A beruházások finanszírozásával kapcsolatosan a legnagyobb mozgásteret az Önkormányzat számára a közhatalmi bevételek jelentik, melyek közül a legnagyobb tételt az iparűzési adó teszi ki. Szűkíti a lehetőségeket, hogy az aktuális szabályozás értelmében az iparűzési adónak csak 50 %-a marad Önkormányzati felhasználási hatáskörben.

A projektfinanszírozás mozgásterét befolyásolja, hogy az egyes operatív programok keretében elérhető támogatási források milyen ütemezésben érhetőek el, milyen lehetőségek nyílnak az egyes fejlesztések egymásra építésében, a jelentkező szinergiák kihasználásában.

Megnyílnak olyan támogatási konstrukciók is, melyek önerőt igényelnek, itt a városi saját források, elsősorban iparűzési adó források biztosíthatják a szükséges fedezetet.

A hitelfelvételi és kötvénykibocsátási lehetőségeket jogszabályi kötöttségek is befolyásolják, az önkormányzatok hitelfelvételi lehetőségeit a Stabilitási törvény (Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény) határozza meg. További külső kötöttség, hogy milyen kondíciókkal érhetőek el a banki hitelek, illetve tőkebefektetési konstrukciók, illetve a jövőben milyen zöld termékek jelennek meg a finanszírozási piacokon. Ezeket folyamatosan figyelemmel kíséri az önkormányzat.

7.2 Az üzleti modell bemutatása

(szöveges feldolgozás)

7.2.1 Beavatkozások adatainak gyűjtése és ismertetése dimenzióként összegezve

Az Önkormányzat támogatja a folyamatos projektfejlesztést, és projektjavaslatok gyűjtését, mely a későbbi megalapozott fejlesztések alapjává válik. A város vezetése hangsúlyt fektet a lakossági, civil szervezetek, vállalkozások, intézmények által megfogalmazott fejlesztési igények összehangolására, becsatornázására és lehetőség szerinti megvalósítására. A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia tervezése során az érintett felek által megfogalmazott projektjavaslatokat az alábbiak szerint összegezzük:

Beavatkozások – Prosperáló város

Megvizsgálandó szempontok	A szempont részletezése
<i>Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége</i>	<i>~100.000.000.000 Ft</i>
<i>Megtérülést (bevételt, jövedelmet) biztosító elemek</i>	<i>A projektek többségének van megtérülést biztosító eleme, az ipari park fejlesztésnek bevétele is lesz a fejlesztés eredményeképpen. A többi esetben vizsgálni szükséges, hogy a bevétel mértéke mekkora, meghaladja-e a beruházási és üzemeltetési költségeket, mi a megtérülési periódus. Az ökoszisztémát erősítő projektek támogatással valósulhatnak meg, de további gazdasági tevékenység tervezése is lehetséges.</i>
<i>Források</i>	<i>Többségében támogatástartalom és egyéb finanszírozási eszköz kombinációjával valósulhatnak meg a projektek, önkormányzati önerő bevonása is szükséges. Fejlesztési hitel, tőkealap konstrukció megvizsgálandó.</i>
<i>Finanszírozás elemek aránya</i>	<i>További üzleti tervezés szükséges az arány megállapításához.</i>
<i>Várható vagy elvárt eredmények</i>	<i>Az iparterület fejlesztése eredményeképpen új munkahelyek létesülnek, növekszik a városi iparűzési adó bevétele, erősödik a vállalkozói ökoszisztéma. A turisztikai fejlesztések eredményeképpen megnő a helyi és térségi lakosság számára a szabadidő minőségi eltöltésének lehetősége. Javul a város infrastruktúrájának helyzete, a szolgáltatói ingatlanok vonzóbbá válnak, az épületállomány kihasználtsága nő.</i>
<i>Kockázatok</i>	<i>Költségek emelkedése, elhúzódozó közbeszerzés, elhúzódozó megvalósítás külső forrásbevonás lehetőségei kevésbé ismertek, termékek folyamatosan alakulnak, jogszabályi korlátok állnak a hitelfelvétel előtt, tőkeforrás bevonásával nincs tapasztalat</i>

Megvizsgálandó szempontok	A szempont részletezése
Érdekeltek	Önkormányzat, gazdasági szereplők, magánbefektetők, tőkealapok, kereskedelmi bankok, kamarák

Beavatkozások – Megtartó város

Megvizsgálandó szempontok	A szempont részletezése
Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	~7.500.000.000 Ft
Megtérülést (bevételt, jövedelmet) biztosító elemek	Nincsen bevételtermelő elem, a városi humán közszolgáltatási infrastruktúra megújítása szerepel a projektek között, mely közfeladat ellátást jelent.
Források	vissza nem térítendő támogatás, önkormányzati önerő, további intézményi források
Finanszírozás elemek aránya	100% vissza nem térítendő támogatás, költségnövekmény esetén plusz önkormányzati önerő bevonásával
Várható vagy elvárt eredmények	A humán infrastruktúra fejlesztésénél elsősorban társadalmi hasznok nevesíthetők, emelkedik a városi szolgáltatások színvonala, az itt élők komfortfokozata, növekszik az életminőség. Csökkennek az üzemeltetési költségek, alacsonyabbak lesznek a fenntartási, karbantartási költségek, nő az önkormányzati tulajdon értéke
Kockázatok	A kivitelezési időszakban akadályoztatottá válhat a szolgáltatások biztosítása. Költségek emelkedése, elhúzódó közbeszerzés, elhúzódó megvalósítás
Érdekeltek	Önkormányzat, oktatási, szociális és egészségügyi szolgáltatásokat nyújtó intézmények, lakosság

Beavatkozások – Zöldülő város

Megvizsgálandó szempontok	A szempont részletezése
Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	~30.000.000.000 Ft
Megtérülést (bevételt, jövedelmet) biztosító elemek	A fejlesztések egy részénél jelentkezik megtérülést, és egyes esetekben bevételt termelő projektem, elsősorban a megújuló energia termelésre irányuló beruházások esetében. A zöldfelületi fejlesztéseket érintő projektek esetében költségmegtakarítás tervezhető, bevételt termelő elem kevésbé reális.
Források	Vissza nem térítendő támogatás, önkormányzati önerő, ESCO konstrukció, tőkealap, zöldhitel, hitelkonstrukciók, lakossági magánérő

Megvizsgálandó szempontok	A szempont részletezése
Finanszírozás elemek aránya	<i>További üzleti tervezés szükséges az arány megállapításához.</i>
Várható vagy elvárt eredmények	<i>A város épületeinek kibocsátási értéke csökken, nő az energiahatékonyság, az energiafogyasztásban kimutatható a csökkenés. A városi zöldfelületek megkötőképessége nő, ezzel párhuzamosan a városi minőségi rekreáció lehetőségei bővülnek, hozzájárulnak az életminőség javulásához.</i>
Kockázatok	<i>A beruházások nem hozzák a kívánt energiamegtakarítást, illetve nem tudják a megtakarítást érvényesíteni a költségstruktúrában. A megtermelt megújuló energia mennyiséget nem sikerül helyben felhasználni szabályozási akadályok miatt.</i>
Érdekeltek	<i>Önkormányzat, gazdasági szereplők, ESCO társaságok, hitelintézetek, tőkealapok, lakosság, áramszolgáltatók, önkormányzati gazdasági társaságok</i>

Beavatkozások – Digitális város

Megvizsgálandó szempontok	A szempont részletezése
<i>Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége</i>	<i>~10.000.000.000 Ft</i>
<i>Megtérülést (bevételt, jövedelmet) biztosító elemek</i>	<i>A tervezett projektelemek megalapozzák a városi digitális szolgáltatásokat, jelenleg nincs bevételtermelő elem, de ezek további vizsgálata szükséges.</i>
<i>Források</i>	<i>vissza nem térítendő támogatás, önkormányzati önerő</i>
Finanszírozás elemek aránya	<i>100% vissza nem térítendő támogatás</i>
Várható vagy elvárt eredmények	<i>Az önkormányzati szolgáltatások minősége és elérhetősége javul, az intézményi és lakossági digitális kompetenciák fejlődnek, egyes városi szolgáltatások ellátása hatékonyabbá válik, ami költségmegtakarítást eredményezhet.</i>
Kockázatok	<i>Elhúzódo fejlesztések, nem sikerül egységes, integrált rendszert megvalósítani, programozási hibák jelentkezése. Nem sikerül a digitális szolgáltatás használatot a lakossággal elfogadtatni, alacsony szinten maradnak a digitális készségek, a digitális szolgáltatásokat nem sikerül kellőképpen integrálni az önkormányzati szolgáltatásrendszerbe.</i>
Érdekeltek	<i>Önkormányzat, vállalkozások, lakosság, civil szervezetek</i>

Beavatkozások – Kiszolgáló város

Megvizsgálendő szempontok	A szempont részletezése
<i>Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége</i>	<i>~20.000.000.000 Ft</i>
<i>Megtérülést (bevételt, jövedelmet) biztosító elemek</i>	<i>Jelenleg nem tervezett bevételt termelő elem, költségmegtakarítás azonban jelentkezik. Ennek további vizsgálata szükséges.</i>
<i>Források</i>	<i>vissza nem térítendő támogatás, önkormányzati önerő</i>
<i>Finanszírozás elemek aránya</i>	<i>100% vissza nem térítendő támogatás</i>
<i>Várható vagy elvárt eredmények</i>	<i>Városi elérhetőség javul, városi közlekedés klímaadaptációja megvalósul, a kerékpárutak hosszának növekedése hozzájárul az egészséges életmódhoz, fejlődik a városi infrastruktúra, nő a lakossági és vállalkozói elégedettség</i>
<i>Kockázatok</i>	<i>Párhuzamosan megvalósuló beruházások a kivitelezés ideje alatt kellemetlenséget okoznak a helyi lakosságnak, költségnövekmény várható, elhúzódó közbeszerzés, önkormányzati plusz erőforrás bevonása válhat szükségessé</i>
<i>Érdekeltek</i>	<i>Önkormányzat, vállalkozások, lakosság</i>

Összesítő pénzügyi tábla

Megvizsgálendő szempontok	Tervezett beruházási költség (eFt)
<i>Prosperáló dimenzió összesített tervezett beruházási költsége</i>	<i>100.000.000</i>
<i>Zöldülő dimenzió összesített tervezett beruházási költsége</i>	<i>30.000.000</i>
<i>Digitális dimenzió összesített tervezett beruházási költsége</i>	<i>10.000.000</i>
<i>Megtartó dimenzió összesített tervezett beruházási költsége</i>	<i>7.500.000</i>
<i>Kiszolgáló dimenzió összesített tervezett beruházási költsége</i>	<i>20.000.000</i>
<i>FVS összesített tervezett beruházási költsége</i>	<i>167.000.000</i>

A projektek előzetes vizsgálatához üzleti tervezésre van szükség. Amennyiben a releváns bevonható forrás valamilyen piaci forrás, úgy ennek előkészítése további vizsgálat tárgya. Ezen belül, ha a forrásbevonás a Gst.⁹⁸ alapján adósságot keletkeztető ügyletet eredményezhet, pénzügyi szakértő előzetes felkérése mindenképp indokolt (hitel, kötvény, zöld kötvény, ESCO, városfejlesztési alap, vállalkozásfejlesztési alap stb.)

⁹⁸ Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény.

7.2.2 A finanszírozási terv összefoglalója

Prosperáló város beruházásai

Projekt címe	Stratégiai célhoz való illeszkedés (melyik városi stratégiai célhoz illeszkedik)	Forrásigény (Ft)
Prioritást élvező projektek		
Iparterületek elérhetőségének javítása	A hármashatár térségben dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	1 158 152 000
Ipari csarnok építés II. ütem	A hármashatár térségben dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	541 848 000
Ipari csarnok építés III. ütem	A hármashatár térségben dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	1 000 000 000
Prioritást nem élvező projektek		
Konferencia- és rendezvényközpont kialakítása	A hármashatár térségben dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	15 000 000 000
Kanizsa kulturális, turisztikai és gasztronómiai látogatóközpont kialakítása az egykori ferences rendházban	A hármashatár térségben dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	15 000 000 000
50 méteres versenyuszoda kialakítása	A hármashatár térségben dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	12 000 000 000
Petőfi u. 5. szám alatt gazdasági központ (irodaépület) kialakítása	A hármashatár térségben dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	500 000 000
Nagykanizsa és vonzáskörzetének innovatív iparfejlesztése, a NIPÜF beruházásban	A hármashatár térségben dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	1 000 000 000
Intermodális gazdasági központ kialakítása volt munkásszálló épületének megújításával	A hármashatár térségben dinamikusan fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	2 000 000 000
Szállítási igények mérséklése érdekében a helyi zöldség- és gyümölcs termesztés tradíciójának megőrzése, bővítése	Fenntartható, fejlődő társadalom	300 000 000

Logisztikai terület fejlesztése a déli ipari területen	A hármashatár térségben dinamikus fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	200 000 000
Déli elkerülő út megépítése	A hármashatár térségben dinamikus fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	5 000 000 000
Keleti ipari Parkban 20 ha terület fejlesztése	A hármashatár térségben dinamikus fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	300 000 000
Régi munkásszálló épület megszerzése, fejlesztése	Élhető, vonzó középváros	700 000 000
Citrom-sziget barnamezős terület fejlesztése	Élhető, vonzó középváros	400 000 000
Science Park fejlesztése, új kutatói helyek kialakítása a Körforgásos Egyetemi Központban, Kompetencia Központ kialakítása	A hármashatár térségben dinamikus fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	17 600 000 000
Vagonyvár fejlesztése	A hármashatár térségben dinamikus fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	18 600 000 000
Szálláshelyfejlesztés a kutatók számára	Fenntartható, fejlődő társadalom	1 000 000 000
Vasútfejlesztés, vasút szerepének megerősítése	A hármashatár térségben dinamikus fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	5 000 000 000
74-es út 2x2 sávós gyorsforgalmivá alakítása	A hármashatár térségben dinamikus fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	20 000 000 000
61-es főút 2x2 sávós gyorsforgalmivá alakítása	A hármashatár térségben dinamikus fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	30 000 000 000
Gazdasági központ, inkubátorház (irodaépület) kialakítása	A hármashatár térségben dinamikus fejlődő, térségi gazdasági szerepkört betöltő város	500 000 000

Zöldülő város beruházásai

Projekt címe	Stratégiai célhoz való illeszkedés (melyik városi stratégiai célhoz illeszkedik)	Forrásigény (Ft)
Prioritást élvező projektek		
Épületek energiahatékonyságának fejlesztése, Önkormányzati intézmények energetikai felújítása, napelemes rendszerek kiépítése	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	600 000 000

Uszodára napelemek felhelyezése	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	100 000 000
Prioritást nem élvező projektek		
Illegális hulladéklerakók felszámolása, hulladékátrakó állomás építése	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	200 000 000
Alternatív energiaforrások kiaknázása, Megújuló alapú villamosenergia-termelés bővítése	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	50 000 000
Az önkormányzati tulajdonban lévő épületállomány teljeskörű energetikai felmérése, energiahatékonyság-növelési és megújulóenergia-hasznosítási lehetőségek bővítésének azonosítása	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	50 000 000
Intelligens létesítményüzemeltetési rendszer kialakítása az önkormányzati tulajdonban lévő épületállomány körében Energiahatékonyság és megújulóenergia-felhasználás növelése az önkormányzati tulajdonban lévő épületállomány üzemeltetésében	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	50 000 000
Energiafelhasználás csökkentését szolgáló helyi szintű szabályozási környezet kialakítása	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	50 000 000
Megújuló energia alapú távfűtési rendszer kialakíthatóságának felmérése	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	20 000 000
Közvilágítási rendszerek korszerűsítése	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	2 000 000 000
Közlekedési igények mérséklését szolgáló munka- és ügyintézési rend bevezetésének ösztönzése	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	3 000 000
Éghajlatvédelmi szempontokat érvényesítő parkolásszabályozási rendszer kialakítása	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	500 000 000
Elektromos gépjárművek, kerékpárok közterületi töltőpontjainak (köztük gyorsöltőknek) kiépítése	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	10 000 000
Forgalomcsillapítás alkalmazása	Élhető, vonzó középváros	15 000 000

Gyalogos közlekedés feltételrendszerének javítása	Élhető, vonzó középváros	10 000 000
A hulladék szállításához kapcsolódó kibocsátás csökkenése	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	10 000 000
Ártalmatlanításhoz kapcsolódó kibocsátás csökkentése	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	8 000 000
A tartós hőség hatásait enyhítő berendezések telepítése, megoldások alkalmazása kül- és beltéren	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	50 000 000
Villámárvizek kártételeinek megelőzése	Élhető, vonzó középváros	20 000 000
Komplex csapadékvíz- gazdálkodási koncepció kidolgozása	Élhető, vonzó középváros	15 000 000
Ivóvízellátás hosszú távon jelentkező sérülékenységeinek mérséklése	Élhető, vonzó középváros	1 000 000 000
Tisztított szennyvizek hasznosítási lehetőségeinek feltárása	Élhető, vonzó középváros	3 000 000
Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló tudásátadás, elsősorban egyéni gazdálkodók, a háztáji kertészettel foglalkozók számára	Élhető, vonzó középváros	5 000 000
Erdőállomány klímavédelmi szempontokat figyelembe vevő telepítésének, felújításának és kezelésének ösztönzése	Élhető, vonzó középváros	100 000 000
A védett természeti értékek és területek állapotának javítása	Élhető, vonzó középváros	10 000 000
Városi zöldterületek, zöldhálózatok bővítése	Élhető, vonzó középváros	7 258 000 000
Zöldvagyron monitoringja	Élhető, vonzó középváros	5 000 000
Villamosenergia-elosztó hálózat éghajlatváltozással szembeni sérülékenységeinek mérséklése	Élhető, vonzó középváros	30 000 000
Közlekedési infrastruktúra „klímaálló” kialakítása	Élhető, vonzó középváros	50 000 000

A szabadtéri turisztikai termékek veszélyeztetettségének csökkentése	Élhető, vonzó középváros	100 000 000
Komplex szemléletformálási intézkedések	Élhető, vonzó középváros	20 000 000
Elektromos buszbeszerzés Nagykanizsa tömegközlekedésének modernizációjára	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	800 000 000
Ingyenes közösségi közlekedés koncepciójának kidolgozása és megvalósítása	Élhető, vonzó középváros	8 000 000
Biomassza erőmű fejlesztése	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	8 500 000
Energiaközösségek kialakítása	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	300 000 000
Zöldterületfejlesztés lakótelepi környezetben	Élhető, vonzó középváros	200 000 000

Digitális város beruházásai

Projekt címe	Stratégiai célhoz való illeszkedés (melyik városi stratégiai célhoz illeszkedik)	Forrásigény (Ft)
Prioritást élvező projektek		
Energiamenedzsment rendszer fejlesztése és bevezetése Nagykanizsán	Éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó, a kibocsátás csökkentését megvalósító város	223 467 597
Prioritást nem élvező projektek		
Önkormányzati tulajdonú optikai alépítményhálózat fejlesztése	Élhető, vonzó középváros	1 500 000 000
NMJVÖ Polgármesteri Hivatala és szervezeti egységeinek eszközmodernizációja	Élhető, vonzó középváros	1 500 000 000
Épületenergetikai kataszter létrehozása	Élhető, vonzó középváros	70 000 000
Kamerarendszer fejlesztése AI megoldásokkal	Élhető, vonzó középváros	100 000 000
Okos zebrák kialakítása	Élhető, vonzó középváros	50 000 000
Digitális utastájékoztató rendszer létrehozása a helyi tömegközlekedésben	Élhető, vonzó középváros	15 000 000

Okos buszvárók kialakítása	Élhető, vonzó középváros	51 532 403
A városi közlekedés elektrifikációja az egyéni és közösségi környezetbarát közlekedést támogató infrastruktúra kialakításával	Élhető, vonzó középváros	1 990 000 000
A Nagykanizsai közszolgáltatási rendszer hagyományos üzemű járműparkjának elektrifikációja	Élhető, vonzó középváros	2 000 000 000
Okos megoldások alkalmazása a hulladékgazdálkodásban és városüzemeltetésben	Élhető, vonzó középváros	2 000 000 000
Helyi vállalkozások digitális átállásának támogatása, Körforgásos Egyetemi Központ MKIK-val közösen	Élhető, vonzó középváros	500 000 000

Megtartó város beruházásai

Projekt címe	Stratégiai célhoz való illeszkedés (melyik városi stratégiai célhoz illeszkedik)	Forrásigény (Ft)
Prioritást élvező projektek		
Közösségi zöld megújulás Nagykanizsán – Sétakert, Aréna melletti zöldterület, Mindenki Sportpálya fejlesztése	Élhető, vonzó középváros	750 000 000
Szociális városrehabilitáció: Hátrányos helyzetű lakosság felzárkóztatásának elősegítése	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	10 000 000
Esélyteremtő közösségek Nagykanizsán	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	190 000 000
Családok Átmeneti Otthona felújítása	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	82 000 000
Orvosi rendelők felújítása	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	160 000 000
Batthyány Lajos Gimnázium felújítása	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	235 800 000
Farkas Ferenc Zene – és Aranyfűzés Alapfokú Művészeti Iskola fejlesztése	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	155 000 000
Rózsa Tagóvoda felújítása	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	
Hevesi Tagóvoda felújítása Szociális városrehabilitáció	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	450 000 000

Szepetneki utcai szegregátum rehabilitáció	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	20 000 000
Prioritást nem élvező projektek		
Szakképzési centrumban új vizsgaközpont kialakítása	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	5 000 000
Foglalkoztathatóság feltételeinek javítása a leszakadó csoportokban	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	15 000 000
A szociális ellátórendszerben működő intézmények és civil szervezetek támogatása	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	10 000 000
Bérlakásállomány fejlesztése	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	20 000 000
Hajléktalanellátás mindenre kiterjedő biztosítása a városban	Élhető, vonzó középváros	10 000 000
Kiskastély felújítása, közösségi tér kialakítása	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	400 000 000
Helyi szűrőprogramok kialakítása és folyamatos megvalósítása a szív-és érrendszeri megbetegedések időben történő felderítése érdekében	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	5 000 000
Thury iskola megújítása	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	3000 000 000
Cserháti iskola megújítása	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	3000 000 000
Fényforrások cseréje az oktatási intézményekben	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	50 000 000
Zsinagóga megújítása	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	3 132 200 000
Család- és Gyermejköléti Központ fejlesztése, Zrínyi u. 51. épület felújítása	Megtartó, kulturális – oktatási központ város	100 000 000
Olajbányász sportpálya felújítása	Élhető, vonzó középváros	800 000 000
Fiataloknak közösségi tér kialakítása	Élhető, vonzó középváros	300 000 000

Kiszolgáló város beruházásai

Projekt címe	Stratégiai célhoz való illeszkedés (melyik városi stratégiai célhoz illeszkedik)	Forrásigény (Ft)
Prioritást élvező projektek		

Közösségi élménytér fejlesztése a Csónakázó-tónál	Élhető, vonzó középváros	600 000 000
Közösségi zöld megújulás Nagykanizsán – Sétakert, Aréna melletti zöldterület, Mindenki Sportpálya fejlesztése	Élhető, vonzó középváros	750 000 000
Önkormányzat tulajdonában lévő rossz minőségű utak felújítása: Sugár utca, Tripammer utca, Balaton utca, Pivári utca	Élhető, vonzó középváros	1 284 247 734
Prioritást nem élvező projektek		
Batthyány utcai gyalogos híd megépítése	Élhető, vonzó középváros	700 000 000
Városi strand felújítása	Élhető, vonzó középváros	700 000 000
Víztorony felújítása	Élhető, vonzó középváros	600 000 000
Csapadékvíz-elvezetés fejlesztése (Principális-csatorna, Palin)	Élhető, vonzó középváros	240 000 000
Zártkerti utak felújítása	Élhető, vonzó középváros	50 000 000
Murafölde fejlesztése – térségfejlesztés, öko- falusi-gasztro- és egészségturisztikai fejlesztések	Élhető, vonzó középváros	500 000 000
Közvilágítás kiépítése és beüzemelése az egyelőre kivilágítatlan, lakott utcákban	Élhető, vonzó középváros	300 000 000
Hivatásforgalmi célokat szolgáló kerékpárúthálózat bővítése, kapcsolódó infrastruktúra kialakítása, kedvezmények bevezetése	Élhető, vonzó középváros	600 000 000
Közösségi közlekedés szolgáltatási színvonalának emelése, igényekhez igazítása	Élhető, vonzó középváros	100 000 000
Védett épületek, építészeti értékek megóvása	Élhető, vonzó középváros	50 000 000
Meglévő uszoda átépítése termálvizes centrummá	Élhető, vonzó középváros	2 500 000 000
Kalandpark kialakítása a Csónakázó-tó mellett	Élhető, vonzó középváros	400 000 000
Citrom-sziget barnamezős terület fejlesztése	Élhető, vonzó középváros	900 000 000

Régi Postabank feletti önkormányzati épület fejlesztése	Élhető, vonzó középváros	700 000 000
Vízbázis és vízhalózat rekonstrukció	Élhető, vonzó középváros	3 955 752 266
Magyar utcai átemelőtelep felújítása	Élhető, vonzó középváros	500 000 000
Tóka-rendszer, záportárolók kialakítása külterületen	Élhető, vonzó középváros	500 000 000
Önkormányzat tulajdonában lévő rossz minőségű utak felújítása: Városi utak, járdák felújítása: Vár utca felújítás - Alsó szabadhegyi út megépítése, - Pásztor utca felújítása határig, - Buszpályaudvar felújítása, - 61-es mellett hiányzó járdaszakasz megépítése, Magyar utca I. ütemfelújítása - Kalmár utca-Dózsa utca összeköttetés kiépítése, - kerékpárút kialakítása Buda Ernő utcától közigazgatási határig, - Magyar utca felújítása Arany J. utcától-Dózsa Gy. utcáig, - járda építés ipari parkban, - Hevesi út körforgalom kiépítés, út meghosszabbítása új ipari területig, parkoló építés a Keleti városrészben	Élhető, vonzó középváros	2 000 000 000
Nagykanizsa -Miklósfa liszói elágazás önálló kerékpárút 6804 jelű út mentén	Élhető, vonzó középváros	870 000 000
Aktív zöldfelület rekonstrukció Zöld város projekt tovább folytatása: Péterfai utca melletti zöldterület rekonstrukciója	Élhető, vonzó középváros	800 000 000
Körforgásos Egyetemi Központ sportlétesítmény fejlesztés	Élhető, vonzó középváros	400 000 000

A projektgyűjtési folyamat eredményeként kialakított projektportfólió átfogó képet ad a tervezett fejlesztésekről, azok várható ütemezéséről, valamint finanszírozási hátteréről a Nagykanizsa Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájának megvalósítása érdekében. A beazonosított projektek illeszkednek a stratégia hosszú távú célrendszeréhez, és hozzájárulnak a város gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból kiegyensúlyozott fejlődéséhez.

A projektportfólióban szereplő fejlesztések között prioritási sorrend határozható meg. Elsődleges prioritást élveznek azok a projektek, amelyek közvetlenül hozzájárulnak a stratégiai célok megvalósításához, javítják a városi életminőséget, erősítik a gazdasági versenyképességet, valamint

elősegítik a fenntartható és klímatudatos városfejlesztést. Ide tartoznak különösen az infrastruktúra-fejlesztési, közlekedési, energetikai és közösségi funkciókat erősítő beruházások. Másodlagos prioritásba sorolhatók azok a projektek, amelyek hosszabb távon járulnak hozzá a város fejlődéséhez, illetve amelyek megvalósítása további előkészítést vagy külső finanszírozási források bevonását igényli.

A teljes projektportfólió finanszírozási szerkezete több forrás bevonására épül. A prioritást élvező projektek megvalósítása elsősorban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) keretében rendelkezésre álló források felhasználásával tervezett. A projektportfólió további elemei olyan fejlesztési elképzeléseket tartalmaznak, amelyek megvalósítása jelenleg nem rendelkezik konkrét finanszírozási forrással, ugyanakkor illeszkednek a város hosszú távú fejlesztési céljaihoz. E projektek esetében a megvalósítás a későbbiekben megnyíló hazai vagy európai uniós pályázati lehetőségek, egyéb állami támogatási konstrukciók, illetve partnerségi együttműködések keretében válhat lehetővé.

7.3 Fenntartható üzemeltetés

<i>Prosperáló város</i>		
Beavatkozás	Üzemeltető	Üzemeltetési költség típusa
Konferencia- és rendezvényközpont kialakítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei
Nagykanizsa és vonzáskörzetének innovatív iparfejlesztése, a NIPÜF beruházásban	NIPÜF	Ingatlan üzemeltetés költségei
Intermodális gazdasági központ kialakítása volt munkásszálló épületének megújításával	önkormányzati cég	Ingatlan üzemeltetés költségei
Ipari park elérhetőségének fejlesztése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei
Logisztikai terület fejlesztése a déli ipari területen	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei
Déli elkerülő út megépítése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei
Keleti ipari Parkban 20 ha terület fejlesztése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei
Közúti kapcsolatok kiépítése, Id. Hevesi utcai csomópont, Keleti városrész bekötése az ipari parkba	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei
Science Park fejlesztése, új kutatói helyek kialakítása a Körforgásos Egyetemi Központban, Kompetencia Központ kialakítása	Pannon Egyetem Körforgásos Egyetemi Központ	Ingatlan üzemeltetés költségei
Vagongyár fejlesztése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei
Szálláshelyfejlesztés a kutatók számára	Pannon Egyetem Körforgásos Egyetemi Központ	Ingatlan üzemeltetés költségei
Vasútfejlesztés, vasút szerepének megerősítése	Építési és Közlekedési Minisztérium	Ingatlan üzemeltetés költségei

74-es út 2x2 sávos gyorsforgalmivá alakítása	Építési és Közlekedési Minisztérium	Ingatlan üzemeltetés költségei
61-es főút 2x2 sávos gyorsforgalmivá alakítása	Építési és Közlekedési Minisztérium	Ingatlan üzemeltetés költségei
Szállítási igények mérséklése érdekében a helyi zöldség- és gyümölcsstermesztés tradíciójának megőrzése, bővítése	önkormányzati cég	Ingatlan üzemeltetés költségei

Zöldülő város		
Beavatkozás	Üzemeltető	Üzemeltetési költség típusa
Illegális hulladéklerakók felszámolása, hulladékátrakó állomás építése	Netta-Pannonia Környezetvédelmi Kft.	karbantartási költség
Alternatív energiaforrások kiaknázása, Megújuló alapú villamosenergia-termelés bővítése	NKM Nemzeti Közművek Zrt.	fenntartási és karbantartási költségek
Épületek energiahatékonyságának fejlesztése, Önkormányzati intézmények energetikai felújítása, napelemes rendszerek kiépítése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
Az önkormányzati tulajdonban lévő épületállomány teljeskörű energetikai felmérése, energiahatékonyság-növelési és megújulóenergia-hasznosítási lehetőségek bővítésének azonosítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
Intelligens létesítményüzemeltetési rendszer kialakítása az önkormányzati tulajdonban lévő épületállomány körében	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
Energiahatékonyság és megújulóenergia-felhasználás növelése az önkormányzati tulajdonban lévő épületállomány üzemeltetésében	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
Energiafelhasználás csökkentését szolgáló helyi szintű szabályozási környezet kialakítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
Megújuló energia alapú távfűtési rendszer kialakíthatóságának felmérése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
Közvilágítási rendszerek korszerűsítése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
Közlekedési igények mérséklését szolgáló munka- és ügyintézési rend bevezetésének ösztönzése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
Éghajlatvédelmi szempontokat érvényesítő parkolásszabályozási rendszer kialakítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költség

Elektromos gépjárművek, kerékpárok közterületi töltőpontjainak (köztük gyorsöltőknek) kiépítése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
Forgalomcsillapítás alkalmazása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
Gyalogos közlekedés feltételrendszerének javítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
A hulladék szállításhoz kapcsolódó kibocsátás csökkenése	Netta-Pannonia Környezetvédelmi Kft.	fenntartási és karbantartási költségek
Ártalmatlanításhoz kapcsolódó kibocsátás csökkentése	Netta-Pannonia Környezetvédelmi Kft.	fenntartási és karbantartási költségek
A tartós hőség hatásait enyhítő berendezések telepítése, megoldások alkalmazása kül- és beltéren	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
Villámárvizek kártételeinek megelőzése	Dél-Zalai Vízmű	fenntartási és karbantartási költségek
Komplex csapadékvíz-gazdálkodási koncepció kidolgozása	Dél-Zalai Vízmű	fenntartási és karbantartási költségek
Ivóvízellátás hosszú távon jelentkező sérülékenységeinek mérséklése	Dél-Zalai Vízmű	fenntartási és karbantartási költségek
Tisztított szennyvizek hasznosítási lehetőségeinek feltárása	Dél-Zalai Vízmű	fenntartási és karbantartási költségek
Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló tudásátadás, elsősorban egyéni gazdálkodók, a háztáji kertészzel foglalkozók számára	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
Erdőállomány klímavédelmi szempontokat figyelembe vevő telepítésének, felújításának és kezelésének ösztönzése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
A védett természeti értékek és területek állapotának javítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
Városi zöldterületek, zöldhálózatok bővítése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
Zöldvagyron monitoringja	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
Villamosenergia-elosztó hálózat éghajlatváltozással szembeni sérülékenységeinek mérséklése	NKM Nemzeti Közművek Zrt.	fenntartási és karbantartási költségek
Közlekedési infrastruktúra „klímaálló” kialakítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
A szabadtéri turisztikai termékek veszélyeztetettségének csökkentése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek

Elektromos buszbeszerzés Nagykanizsa tömegközlekedésének modernizációjára	Volánbusz Zrt.	fenntartási és karbantartási költségek
Ingyenes közösségi közlekedés koncepciójának kidolgozása és megvalósítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
Biomassza erőmű fejlesztése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
Energiaközösségek kialakítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek
Komplex szemléletformálási intézkedések	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek

Digitális város		
Beavatkozás	Üzemeltető	Üzemeltetési költség típusa
Önkormányzati tulajdonú optikai alépítményhálózat fejlesztése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Support éves díja Tárhely költsége Humán erőforrás költségek
NMJVÖ Polgármesteri Hivatala és szervezeti egységeinek eszközmodernizációja	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Support éves díja Tárhely költsége
Épületenergetikai kataszter létrehozása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Support éves díja Tárhely költsége
Kamerarendszer fejlesztése AI megoldásokkal	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Support éves díja Tárhely költsége
Okos zebrák kialakítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Support éves díja Tárhely költsége
Digitális utastájékoztató rendszer létrehozása a helyi tömegközlekedésben	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Support éves díja Tárhely költsége Humán erőforrás költségek
Okos buszvárók kialakítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Support éves díja Tárhely költsége
A városi közlekedés elektrifikációja az egyéni és közösségi környezetbarát közlekedést támogató infrastruktúra kialakításával	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Support éves díja Tárhely költsége
A Nagykanizsai közszolgáltatási rendszer hagyományos üzemű járműparkjának elektrifikációja	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Support éves díja Tárhely költsége
Helyi vállalkozások digitális átállásának támogatása	Körforgásos Egyetemi Központ MKIK-val közösen	

Hulladék, melléktermék marketplace más vállalkozások számára	Körforgásos Egyetemi Központ	Support éves díja Tárhely költsége
Okos megoldások alkalmazása a hulladékgazdálkodásban és városüzemeltetésben	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Support éves díja Tárhely költsége

<i>Megtartó város</i>		
Beavatkozás	Üzemeltető	Üzemeltetési költség típusa
Kanizsa kulturális, turisztikai és gasztronómiai látogatóközpont kialakítása az egykori ferences rendházban	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei
50 méteres versenyuszoda kialakítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei, bérköltség
Szakképzési centrumban új vizsgaközpont kialakítása	Nagykanizsa Szakképzési Centrum	Ingatlan üzemeltetés költségei, bérköltség
A hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatásának elősegítése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei, bérköltség
Foglalkoztathatóság feltételeinek javítása a leszakadó csoportokban	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költség
A szociális ellátórendszerben működő intézmények és civil szervezetek támogatása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei, bérköltség
Bérlakásállomány fejlesztése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei
Hajléktalanellátás mindenre kiterjedő biztosítása a városban	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei, bérköltség
Plakát ház felújítása, közösségi tér kialakítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei, bérköltség
Orvosi rendelők felújítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei, bérköltség
Batthyány Lajos Gimnázium felújítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költség
Thury iskola megújítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei
Cserháti iskola megújítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei
Fényforrások cseréje az oktatási intézményekben	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei
Zsinagóga megújítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei

Zeneiskola fejlesztése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei
Család- és Gyermejjóléti Központ fejlesztése, Zrínyi u. 51. épület felújítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	Ingatlan üzemeltetés költségei
Körforgásos Egyetemi Központ sportlétesítmény fejlesztés	Körforgásos Egyetemi Központ	Ingatlan üzemeltetés költségei
Helyi szűrőprogramok kialakítása és folyamatos megvalósítása a szív-és érrendszeri megbetegedések időben történő felderítése érdekében	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	

<i>Kiszolgáló város</i>		
Beavatkozás	Üzemeltető	Üzemeltetési költség típusa
Nagykanizsát Zalaegerszeggel összekötő négysávos út építése		karbantartási költségek
Csónakázó-tó fejlesztése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	
Zöldterület fejlesztési program	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	
Batthyány utcai gyalogos híd megépítése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költségek
Városi strand felújítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	fenntartási és karbantartási költségek, bérköltség
Önkormányzat tulajdonában lévő rossz minőségű utak felújítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költségek
Sétakert felújítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költségek
Víztorony felújítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költségek
Zártkerti utak felújítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költségek
Murafölde fejlesztése – térségfejlesztés, öko- falusi- gasztro- és egészségturisztikai fejlesztések	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költségek
Közvilágítás kiépítése és beüzemelése az egyelőre kivilágítatlan, lakott utcákban	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költségek
Hivatásforgalmi célokat szolgáló kerékpárúthálózat bővítése, kapcsolódó infrastruktúra kialakítása, kedvezmények bevezetése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költségek
Közösségi közlekedés szolgáltatási színvonalának emelése, igényekhez igazítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költségek
Meglévő uszoda átépítése termálvizes centrummá	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költségek

Kalandpark kialakítása a Csónakázó-tó mellett	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költségek
Citrom-sziget barnamezős terület fejlesztése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költségek
Régi Postabank feletti önkormányzati épület fejlesztése	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költségek
Vízbázis és vízhálózat rekonstrukció	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költségek
Magyar utcai átemelőtelep felújítása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költségek
Tórendszer, záportározók kialakítása külterületen	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költségek
Mura II. vízbázis rekonstrukció	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költségek
Védett épületek, építészeti értékek megóvása	Nagykanizsa MJV Önkormányzata	karbantartási költségek

7.4 Projektcsatorna fejlesztés intézményesítése

A projektcsatorna-fejlesztés intézményesítése azt jelenti, hogy a város nem ad-hoc módon, hanem egy szabályozott, állandó rendszerben gyűjti, szűri és készíti elő a jövőbeli fejlesztési ötleteit. Ez a folyamat biztosítja, hogy mindig legyen „polcon lévő”, azonnal megpályázható és társadalmilag támogatott projektterv.

7.4.1 Ellátandó funkciók

Projektgyűjtés

- lakossági fórumok tartása,
- on-line kérdőíves felmérések
- egyeztetés vállalkozókkal,
- egyeztetés civil szervezetekkel,
- egyeztetés hatóságokkal
- egyeztetés döntéshozókkal
- projektek társadalmasítása

Finanszírozási források felkutatása

- pályázati támogatási lehetőségek figyelemmel kísérése,
- vállalkozói vagy lakossági forrásbevonás önkormányzati kiegészítéssel,
- potenciális befektetők felkutatása,
- önkormányzati saját forrás hozzárendelése
- hitellehetőségek és tőkebefektetések felkutatása

Projektek előkészítési feladatai

- engedélyes és kiviteli tervek elkészítése, engedélyek beszerzése,
- ingatlan tulajdonviszonyainak rendezése,
- megvalósíthatósági tanulmányok, megalapozó dokumentumok elkészítése,
- pályázatok elkészítése,
- közbeszerzési, beszerzési eljárások lefolytatása

7.4.2 Kulcsszereplők nevesítése

Projektgenerálásban résztvevő nem önkormányzati szereplők:

- Lakossági fórumok
- Intézményi javaslatok
- Vállalkozói javaslatok

Projektgenerálásért felelős szerv: Városfejlesztő Kft.

- szelektálásra javaslat
- döntéselőkészítés, előterjesztések
- külső szakértőkkel együttműködés
- projektlista összeállítása
- finanszírozási lehetőségek felkutatása, tárgyalás, javaslat finanszírozási mixre
- projektek társadalmasítása

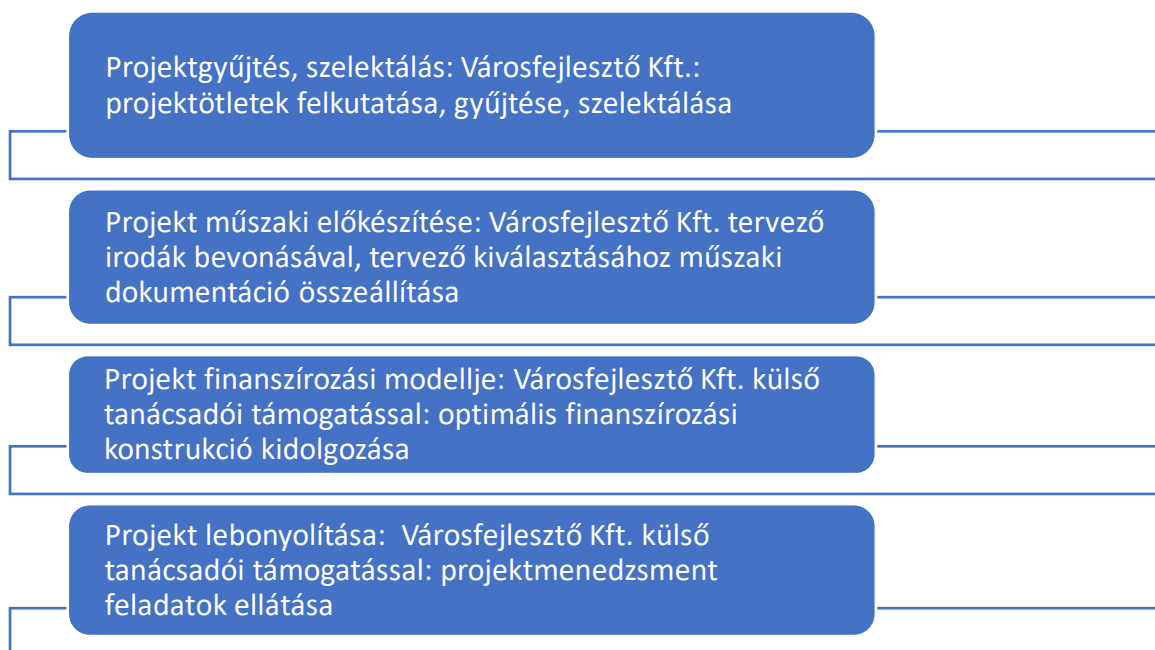
Nagykanizsa MJV Önkormányzatának Képviselő-Testülete

- projektlista jóváhagyása, prioritások megállapítása
- önkormányzati kötelezettségvállalás engedélyezése
- önkormányzati önerő rendelkezésre bocsátása

Nagykanizsa MJV Önkormányzatának polgármestere

- finanszírozási források tárgyalása
- szerződések aláírása
- projektársaság alapítása

7.4.3 Intézményi modell bemutatása

Az intézményi struktúra változatlan keretek között, a megkezdett szakmai út mentén működik tovább.

Üzleti modell elkészítésének ütemezése:

	2022				2023				2024			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Intézményi együttműködési rendszer kialakítása												
Üzleti modell kialakítása												
Projektcsatorna rendszerének kialakítása												
Forrásmix projektcsatornához rendelése												
Finanszírozási terv elkészítése												

8 Mellékletek

8.1 Antiszegregációs Terv

Az Antiszegregációs Terv célja, hogy a város területén azonosított szegregációs folyamatokat, valamint azok társadalmi, gazdasági, környezeti és területi következményeit feltárja, értékelje és meghatározza a szükséges beavatkozási irányokat. A terv egyszerre kezeli a szegregáció horizontális, azaz városszinten jelentkező társadalmi és gazdasági okait, valamint a térben koncentráltan megjelenő problémákat, így különösen a szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett területek helyzetét. A beavatkozások a hátrányos helyzetű, alacsony társadalmi státuszú lakosság életkörülményeinek javításához, a közszolgáltatásokhoz és munkaerőpiaci lehetőségekhez való hozzáférés erősítéséhez, a lakhatási hátrányok mérsékléséhez és a társadalmi integráció elősegítéséhez járulnak hozzá.

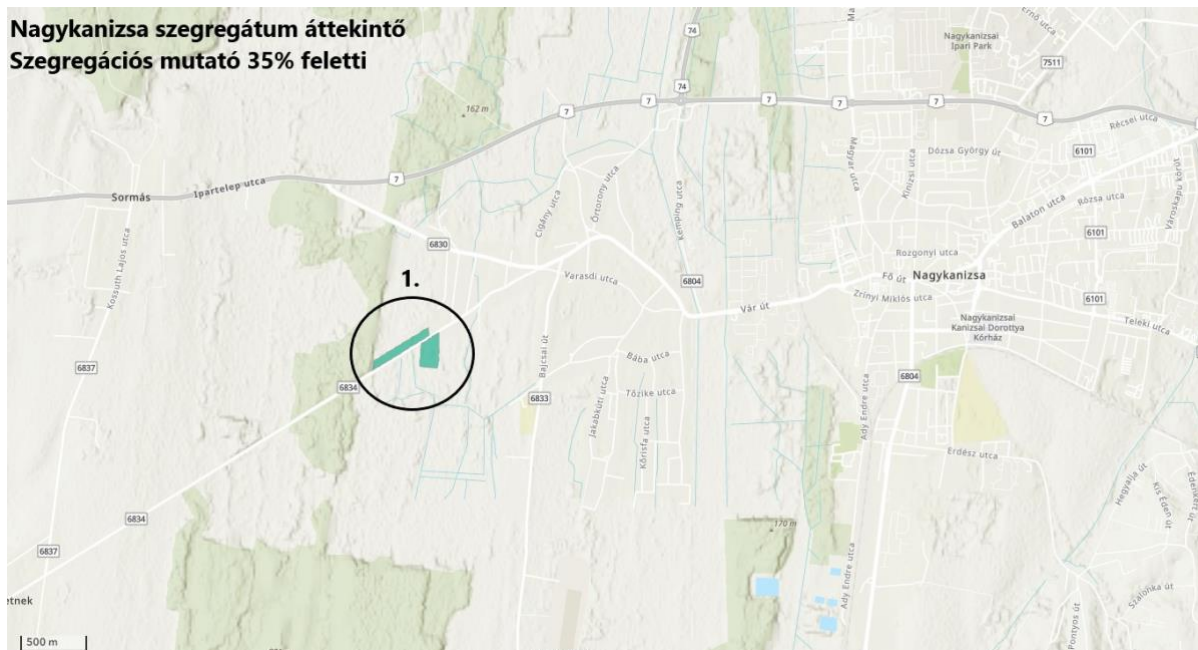
8.1.1 Helyzetelemzés és értékelés

A szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása a 419/2021. (VII.15.) Kormányrendelet 14. mellékletében meghatározott egységes módszertan alapján történik. Ennek értelmében azokat az egybefüggő területeket tekintjük szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aktív korúakon (15-64 év) belüli aránya alapján számított szegregációs index elérte vagy meghaladta az adott településtípusra vonatkozó határértéket (35%). Amennyiben ez az érték elérte a 30 %-ot, viszont kisebb, mint 35%, akkor az adott övezet szegregációval veszélyeztetett területnek minősül. További fontos kritérium, hogy szegregátumnak és szegregációval veszélyeztetett területnek csak az nevezhető, ahol az érintett lakosság száma legalább 50 fő.

Mutató megnevezése	Nagykanizsa összesen	Szegregációval veszélyeztetett terület (Szepetneki út páros oldal 22. házszámtól, páratlan oldal 65/A házszámtól)	Szegregátum (Szepetneki út páros oldal 64. házszámtól, páratlan oldal 65/A házszámtól)
Lakónépesség száma (fő)	43.228	123	83
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-64 évesek) belül (%)	10,9	38,6	54,0
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-64 évesek) belül (%)	28,1	54,3	66,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül (%)	5,3	32,9	46,0

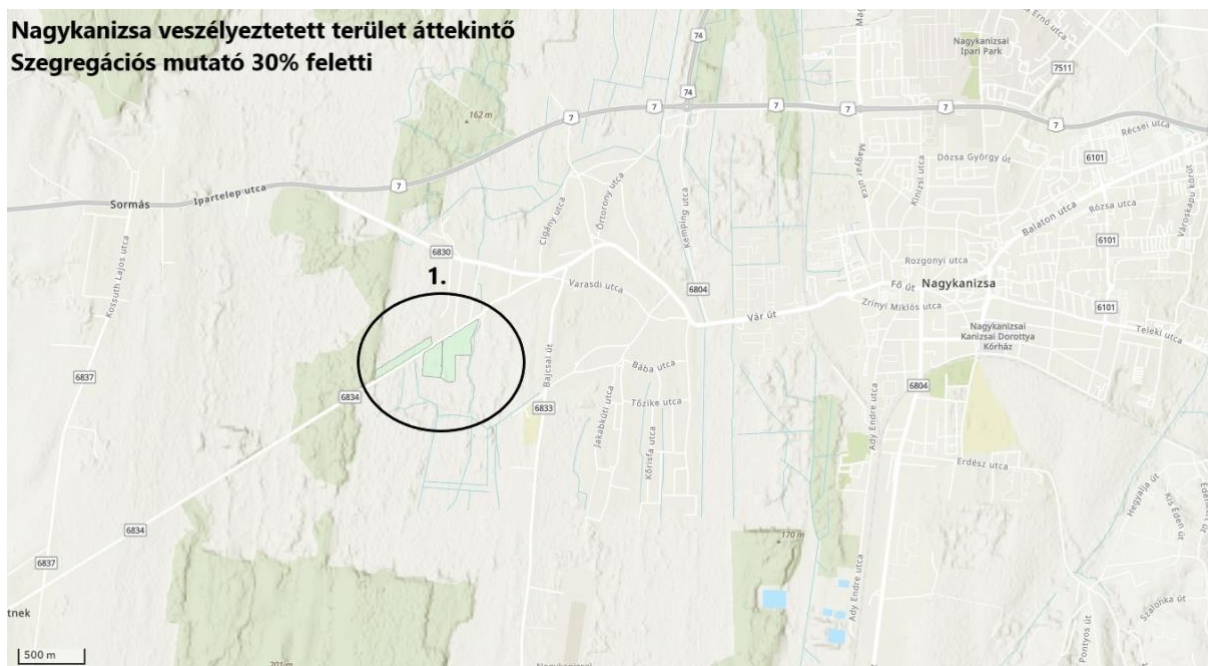
15. Táblázat: Szegregátumra és szegregációval veszélyeztetett területre vonatkozó adatok Nagykanizsán
Forrás: KSH

A 2022. évi népszámlálási adatok szerint Nagykanizsa Megyei Jogú Város területén egy szegregált terület azonosítható, mely a Szepetneki utcában található. A 35% feletti szegregációs mutatóval érintett terület a Szepetneki út páros oldalán a 64. házszámtól, páratlan oldalán a 65/A házszámtól került lehatárolásra. A szegregátum lakónépessége 83 fő, lakásállománya 22 db.

97. ábra: Szepetneki úti szegregátum lehatárolása Nagykanizsán
Forrás: KSH

A tágabb, 30% feletti szegregációs mutatóval rendelkező szegregációval veszélyeztetett terület szintén a Szepetneki út mentén található, mely a páros oldalon a 22. házámtól, a páratlan oldalon a 65/A házámtól került lehatárolásra. Lakónépessége 123 fő, lakásállománya 40 db.

98. ábra: Szepetneki úti szegregációval veszélyeztetett terület lehatárolása Nagykanizsán
Forrás: KSH

8.1.1.1 A szegregáció társadalmi jelenségeinek horizontális elemzése – a változások értékelése

„A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok” című, TOP-6.9.1-15 kódszámú felhívásra „Együtt Ligetvárosért!” címmel Nagykanizsa MJV Önkormányzata 234 millió Ft támogatást nyert Ligetváros lakosságának közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációjára, felzárkóztatására. A projekt keretében közösségfejlesztés valósult meg az érintett lakosság bevonásával, programok megvalósításával, illetve a folyamatos szociális munkavégzéssel.

Főbb tevékenységek:

- Iskolai felzárkóztatót segítő kiegészítő oktatási és készségfejlesztési programok
- egészségügyi (prevenció, mentálhigiéné) programok
- hatósági szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása
- ügyintézés elősegítése
- jogi, adósságkezelési tanácsadás
- bűnmegelőzés és közbiztonság erősítésével kapcsolatos képzési programok
- szemléletformáló programok,
- családi napok, sportprogramok

8.1.1.2 A szegregáció területi vonatkozásai (szegregátumok) – a változások értékelése

Ahogy azt korábban ismertettük a helyzetelemzésben Nagykanizsán a 2022-es népszámlálási adatok szerint egy szegregáció található a Szepetneki utcában, mely az út páros oldalán a 64. házszámtól, páratlan oldalán a 65/A házszámtól került lehatárolásra. A Szepetneki úti szegregátumban élők lakhatási körülményeiket, munkaerő-piaci esélyeiket és alapvető megélhetésüket tekintve kedvezőtlen helyzetben vannak. A terület népessége a városi átlaghoz képest fiatalabb korösszetételű, mivel a 0–14 évesek aránya 27,7%, szemben a nagykanizsai 11,7%-os értékkel. A kedvezőtlen társadalmi helyzetet jelzi, hogy az aktív korúakon belül a legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya 54%, a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya 66%, miközben a foglalkoztatottak aránya mindössze 34%, ami jelentősen kedvezőtlenebb a városi átlagnál. Az Önkormányzat céljai között szerepel a szegregált élethelyzetek felszámolása, a hátrányos helyzetű lakosság felzárkóztatása és élhetőbb környezetbe való integrálása, ezért ennek érdekében a TOP_Plusz-1.3.3-26 azonosítószámú „Fenntartható lakhatás” elnevezésű projekt megvalósítása tervezett. A projekt célja és a beavatkozások összhangban vannak az Önkormányzat elképzeléseivel, mely szerint a Szepetneki utca szegregátumában élő hátrányos helyzetű emberek élhetőbb környezetbe történő integrálásához a szociális bérlakások felújítása, korszerűsítése, valamint a költözéshez kapcsolódó humán kísérő tevékenységek lefolytatása szükséges.

8.1.2 Antiszegregációs terv

Szociális városrehabilitáció

8.1.2.1 Az antiszegregációs fejlesztési célok és beavatkozási javaslatok

Horizontális antiszegregációs célok és beavatkozások

Célok		A célok elérése érdekében tervezett beavatkozások 2027-2030	Költség és annak tervezett forrása
1.	Deszegregációs tevékenység előkészítése, tervezése	A beavatkozás során a Szepetneki utcai szegregátumból kiköltöző, mobilitásba önkéntesen bevonható családok azonosítása, bizalomépítése, költözést megelőző felkészítése, valamint egyéni és családi fejlesztési terveik elkészítése és mentorálása valósul meg.	TOP Plusz 1.3.3-26,
2.	Foglalkoztathatóság feltételeinek javítása, önálló jövedelemszerzés és munkaerőpiaci beilleszkedés elősegítése a leszakadó csoportokban	A beavatkozás keretében munkaerőpiaci tanácsadás, készségfejlesztés, képzésbe irányítás, álláskereső támogatás és munkába állást segítő mentorálás valósul meg az érintett célcsoport önálló jövedelemszerzésének elősegítése érdekében. A tevékenységek a vármegyei foglalkoztatási paktummal, a kormányhivatal foglalkoztatási szervezetével és a potenciális foglalkoztatókkal együttműködésben támogatják a munkaerőpiaci beilleszkedést és a munkahelyi megtartást. A projekt részeként sor kerül a helyi foglalkoztatási lehetőségek feltérképezésére, a munkába járás feltételeinek segítésére, valamint az elhelyezkedett személyek nyomon követésére és utógondozására. A foglalkoztatási célú beavatkozásokat szükség szerint szociális, életvezetési, családszervezési és mentálhigiénés támogatások egészítik ki.	TOP Plusz 1.3.3-26
3.	A befogadó közösségek felkészítése, a csoportközi feszültségek megelőzése és az elfogadás erősítése	A beavatkozás közösségfejlesztő, szemléletformáló, mediációs és antidiszkriminációs programokkal segíti a beköltözők és a befogadó közösség közötti együttműködés kialakítását. A városi kommunikációs kampányok a lakhatási mobilitás elfogadtatását, az előítéletek csökkentését és az esetleges csoportközi konfliktusok megelőzését támogatják. A tevékenységek megvalósítása során kiemelt szerepet kap a városi intézményhálózat, valamint a szociális célú városrehabilitációban érintett releváns szereplők együttműködése.	TOP Plusz 1.3.3-26
4.	A lakhatási mobilitás megfizethetőségének és hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása	A lakhatási mobilitást támogató beavatkozás keretében mobilitási és pénzügyi terv készül, a költöző családok bevonásával és a hosszú távon fenntartható lakhatási feltételek kialakításával. A projekt része a pénzügyi, családszervezési, életvezetési és adósságkezelési tanácsadás, továbbá a közüzemi ügyintézés, a lakásfenntartás és a bérleti jogviszony fenntartható működtetésének támogatása. A családok integrált területre történő költözését gyakorlati segítségnyújtás, a szolgáltatások eléréséhez szükséges utazási költségek támogatása, valamint a munkába jutás megszervezése egészítheti ki. A beavatkozás célja, hogy a lakhatási mobilitás ne egyszeri költözésként, hanem tartós társadalmi és életviteli előrelépésként valósuljon meg.	TOP Plusz 1.3.3-26

5.	A közszolgáltatásokhoz és humán szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	A beavatkozás keretében az érintett családok hatósági, humán és közszolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítása valósul meg, különösen az iratok rendezése, a lakhatási jogviszonyok és tulajdoni helyzetek tisztázása, valamint az ügyintézési folyamatok támogatása révén. A projekt jogi, adósságkezelési és lakhatási tanácsadással segíti a lakhatás rendezését, a hátralékok kezelését és a stabilabb élethelyzet kialakítását. A tevékenységek kiterjednek az egészségügyi, oktatási, szociális és gyermekjóléti alap- és szakellátások elérésének támogatására, valamint a helyi ellátórendszer szereplőivel való együttműködés erősítésére. A szolgáltatási hozzáférést digitális ügyintézési segítség, kompetenciafejlesztés, valamint egészségügyi és prevenciók programok megvalósítása is támogatja.	TOP Plusz 1.3.3-26

Területi fókuszú antiszegregációs célok és beavatkozások

Szegregátum		Célok	Tervezett beavatkozások 2027-2030	Költség és annak tervezett forrása
1.	Szepetneki utca (64. és 65/A. házátsámtól)/ Integrált terület	Szegregált területen élők integrált területre költöztetése	Integrált városi területen önkormányzati vagy nonprofit szolgáltató kizárólagos tulajdonában lévő vagy tulajdonába kerülő modern szociális bérlakások kialakítása, lakások korszerűsítésével, komfortosításával, belső átalakításával.	TOP Plusz 1.3.3-26
2.	Szepetneki utca (64. és 65/A. házátsámtól) /Integrált terület	Közterületi infrastruktúra fejlesztése ⁹⁹	A beavatkozás keretében az integrált területen található köztetek, parkok, játszótetek és zöldfelületek megújítása, bővítése vagy kialakítása valósulhat meg, minőségi utcabútorok elhelyezésével és kapcsolódó eszközbeszerzéssel. A közbiztonság erősítése érdekében térfigyelő és biztonságtechnikai rendszer fejlesztése, telepítése, valamint az ehhez szükséges indokolt közműkiváltások elvégzése is a beavatkozás részét képezi.	TOP Plusz 1.3.3-26
3.	Szepetneki utca (64. és 65/A.	Szegregált területek rendezése	A beavatkozás során a szegregált területen található, mobilitás következtében kiürített lakóépületek, lakások és melléképületek tulajdonjogának megszerzése, majd a lakófunkció végleges megszüntetése érdekében azok bontása. A bontáshoz kapcsolódóan biztosítani szükséges a	TOP Plusz 1.3.3-26

⁹⁹ Integrált területen közterületi beruházások a fejlesztéssel érintett szociális bérlakásnak helyt adó ingatlantól 500 m-en belül

házzámtól) /Integrált terület		keletkező hulladékok elszállítását és a terület rendezését. Indokolt esetben az érintett épületek vagy területek más célú hasznosítása is tervezhető, amennyiben az biztosítja a korábbi lakáscélú használat megszűnését, és hozzájárul a szegregált területen élő hátrányos helyzetű lakosok életkörülményeinek javításához.	

8.1.2.2 A szociális városrehabilitáció akcióterületének meghatározása és a választás indoklása (amennyiben releváns)

A beavatkozások akcióterületeként a Szepetneki utcai szegregátum került kijelölésre, mivel Nagykanizsán a 2022. évi népszámlálási adatok alapján ez az egyetlen, szegregátumként azonosított terület. A beavatkozás sürgősségét indokolja, hogy a területen élők lakhatási, iskolázottsági és munkaerőpiaci mutatói a városi átlagnál jelentősen kedvezőtlenebbek, ezért a társadalmi leszakadás mérséklése célzott beavatkozást igényel. Az akcióterület jól lehatárolható, az érintett célcsoport beazonosítható, ezért a terület alkalmas a beavatkozások hatékony megvalósítására. A TOP Plusz 1.3.3-26 konstrukció keretében tervezett szociális bérlakás-fejlesztési és humán kísérő tevékenységek közvetlenül járulnak hozzá a terület problémáinak megszüntetéséhez. A beavatkozások szinergiát mutatnak a már korábban megvalósult TOP-6.9.1-15 számú „Együtt Ligetvárosért!” című projekttel, melynek keretében integrációt erősítő felzárkóztató programok lebonyolításával járultak hozzá a ligetvárosi közösségek fejlődéséhez.

8.1.2.3 A két antiszegregációs beavatkozási dimenzió kapcsolata

Szegregátum 	Szepetneki út (64. és 65/A. házsámtól) szegregátum	Szepetneki út (22. és 65/A. házsámtól) szegregációval veszélyeztetett terület
Átfogó beavatkozás 		
1. Deszegregációs tevékenység előkészítése, tervezése	x	x
2. Munkaerőpiaci tanácsadás és munkába állási mentorálás	x	x
3. Befogadó közösségeket erősítő szemléletformáló programok	x	x
4. Fenntartható lakhatási mobilitást támogató tanácsadás	x	x
5. Közszolgáltatások elérését segítő ügyintézési támogatás	x	x

8.1.2.4 A beavatkozások ütemezése

Tervezett akciók és beavatkozások	2026 2. félév	2027 1. félév	2027 2. félév	2028 1. félév	2028 2. félév	2029 1. félév
Horizontális						
1. Deszegregációs tevékenység előkészítése, tervezése	x	x				
2. Munkaerőpiaci tanácsadás és munkába állási mentorálás		x	x	x	x	x

3.	Befogadó közösségeket erősítő szemléletformáló programok		X	X	X	X	X
4.	Fenntartható lakhatási mobilitást támogató tanácsadás		X	X	X	X	X
5.	Közzolgáltatások elérését segítő ügyintézési támogatás		X	X	X	X	X
Szegregátumokként							
1.	Integrált területen szociális bérlakások felújítása		X	X	X	X	X
2.	Közterületi infrastruktúra fejlesztése		X	X	X	X	X
3.	Szegregált területek rendezése		X	X	X	X	X

8.1.2.5 Az antiszegregációs terv pénzügyi terve

Tervezett akciók és beavatkozások	Becsült költség	Tervezett forrás
Horizontális		
1. Deszegregációs tevékenység előkészítése, tervezése	7.500.000 Ft.	TOP Plusz
2. Munkaerőpiaci tanácsadás és munkába állási mentorálás	25.000.000 Ft.	TOP Plusz
3. Befogadó közösségeket erősítő szemléletformáló programok	25.000.000 Ft.	TOP Plusz
4. Fenntartható lakhatási mobilitást támogató tanácsadás	10.000.000 Ft.	TOP Plusz
5. Közzolgáltatások elérését segítő ügyintézési támogatás	10.000.000 Ft.	TOP Plusz
Szegregátum		
1. Szegregált területen élő hátrányos helyzetű lakosok integrált területre költöztetése – szociális bérlakások felújítása	207.500.000 Ft.	TOP Plusz
3. Közterületi infrastruktúra fejlesztése	20.000.000 Ft.	TOP Plusz
4. Szegregált területek rendezése	5.000.000 Ft.	TOP Plusz
Összesen:	310.000.000 Ft.	

8.2 Elvégzett kérdőíves felmérések dokumentálása

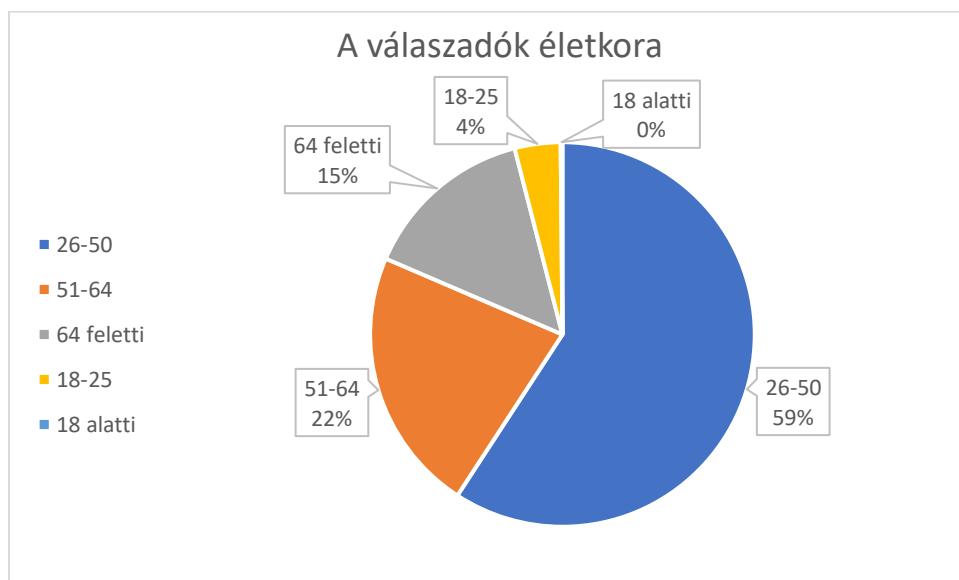
(a használt kérdőív szerepeltetése és a felmérés folyamatának rövid szöveges elemzése)

8.2.1 Lakossági felmérés

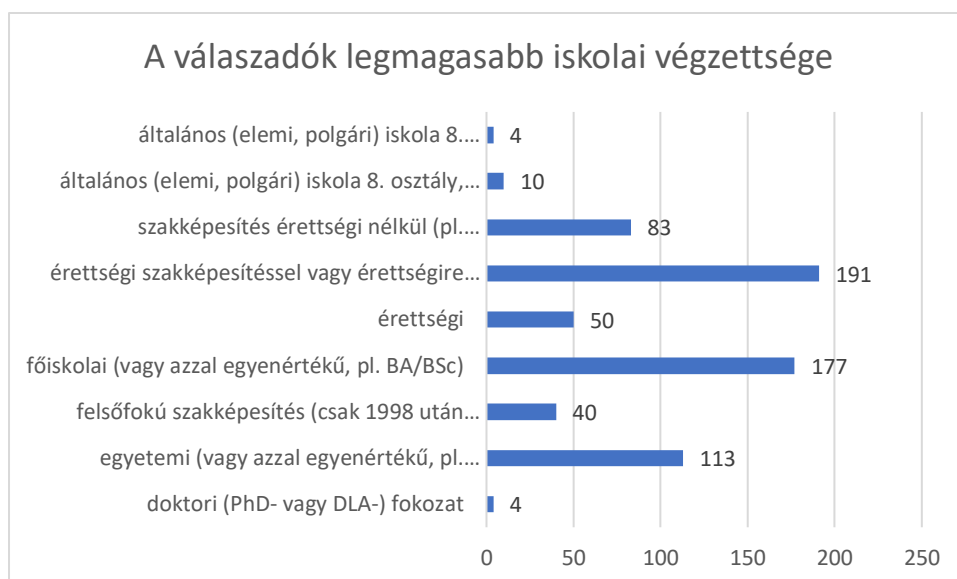
99. ábra: A válaszadók neme

A kérdőívet összesen 674-en töltötték ki, melyből majdnem mindkét nem azonos százalékkal képviseltette magát: 51%-ban férfiak, míg 49%-ban nők vettek részt a kitöltésben.

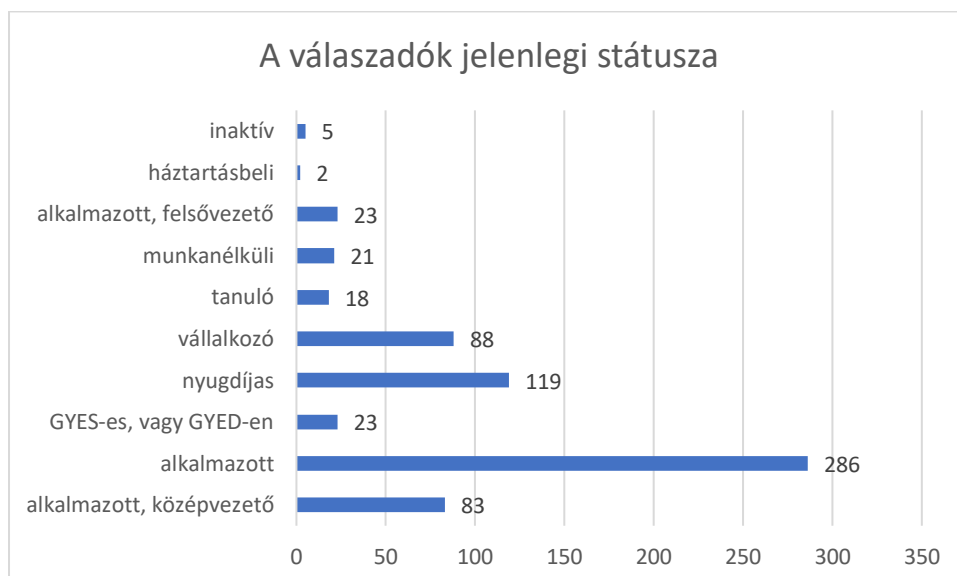
100. ábra: A válaszadók életkora

A kérdőívet kitöltő 674 ember közül több, mint a fele a 26-50-es korosztályból került ki. 1 fő képviseltette magát a legfiatalabb korosztályból (18 év alattiak), míg 26-an a 18-25 év közötti korosztályból. A legidősebb korosztályt (64 év felettiek) tekintve 98-an töltötték ki, amivel 15%-át tették ki a résztvevőknek.

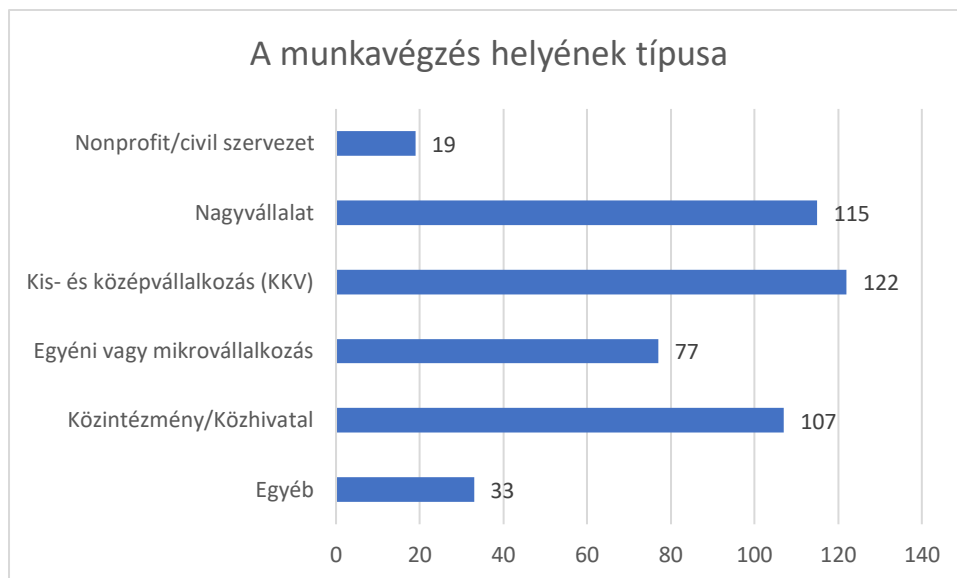
101. ábra: A válaszadók legmagasabb iskolai végzettsége

A válaszadók több, mint negyede (28,4%) rendelkezik érettségi szakképesítéssel, vagy érettségire épülő szakképesítéssel. Az érettségivel rendelkezők után a legmagasabb százalékban (26%), a főiskolai végzettséggel rendelkezők, illetve az egyetemi végzettséggel rendelkezők (17%) töltötték ki a kérdőívet. A 8 osztályos általános iskolát végzettek és a doktori fokozattal rendelkezők száma elenyésző volt.

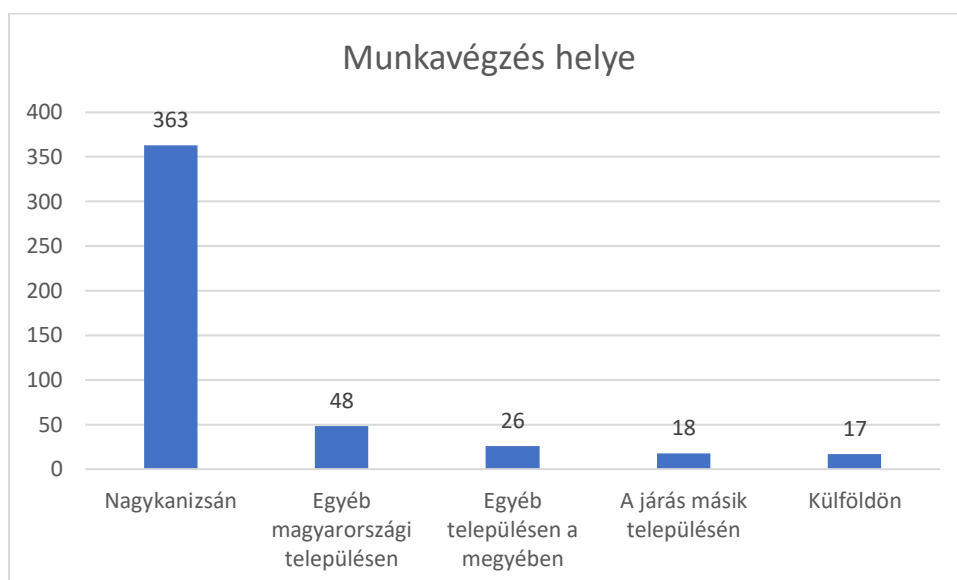
102. ábra: A válaszadók jelenlegi státusza

A válaszadók több, mint harmada (43%) alkalmazotti státuszba sorolható. Jelentős csoportot képeznek még a nyugdíjasok (18%), a vállalkozók (13%), illetve a középvezetők (12%). A kitöltők között elenyészőnek mondható a háztartásbelik, és az inaktívak száma.

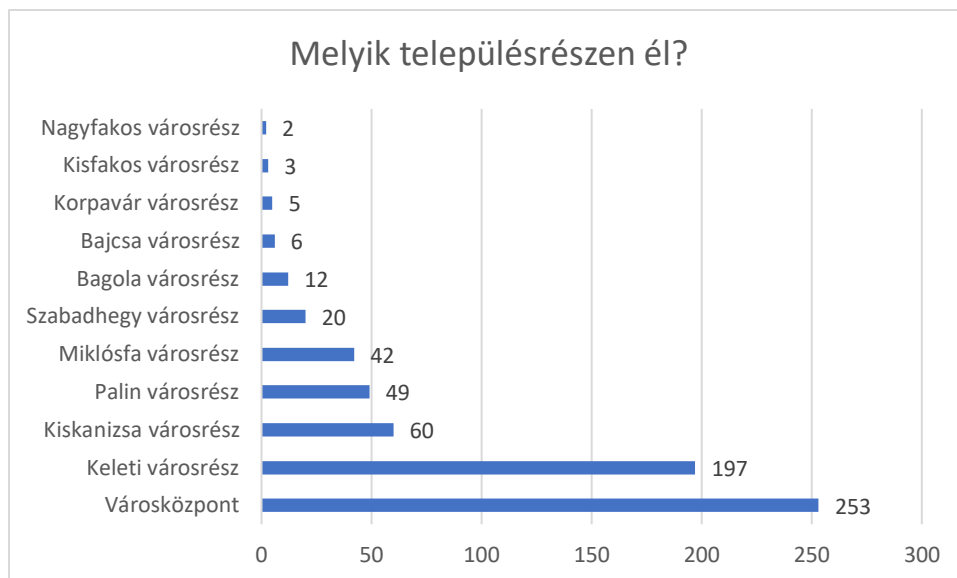
103. ábra: A munkavégzés helyének típusa

A kérdőívet jelentős részben a kis- és középvállalkozások dolgozói (25%), a nagyvállalatok dolgozói (24%), és a közintézmények, közhivatalok dolgozói (22,6%) töltötték ki.

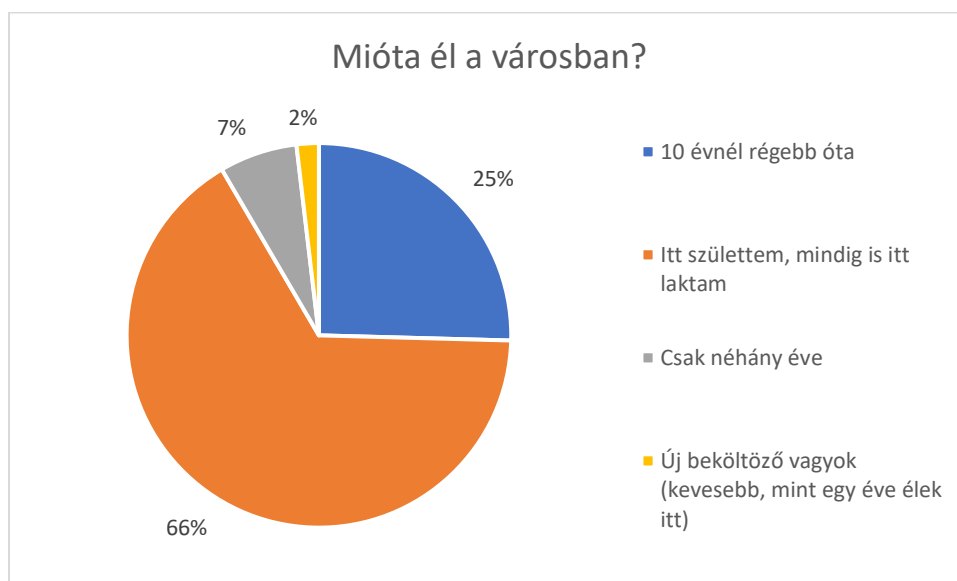
104. ábra: Munkavégzés helye

A kérdőívet kitöltők túlnyomó többsége (77%-a) Nagykanizsán dolgozik. 48-an végzik munkájukat még egyéb magyarországi településen, illetve 26-an dolgoznak még környező településen a megyében. Emellett 18 ember végzi munkáját a járás másik településén, és 17 ember dolgozik külföldön.

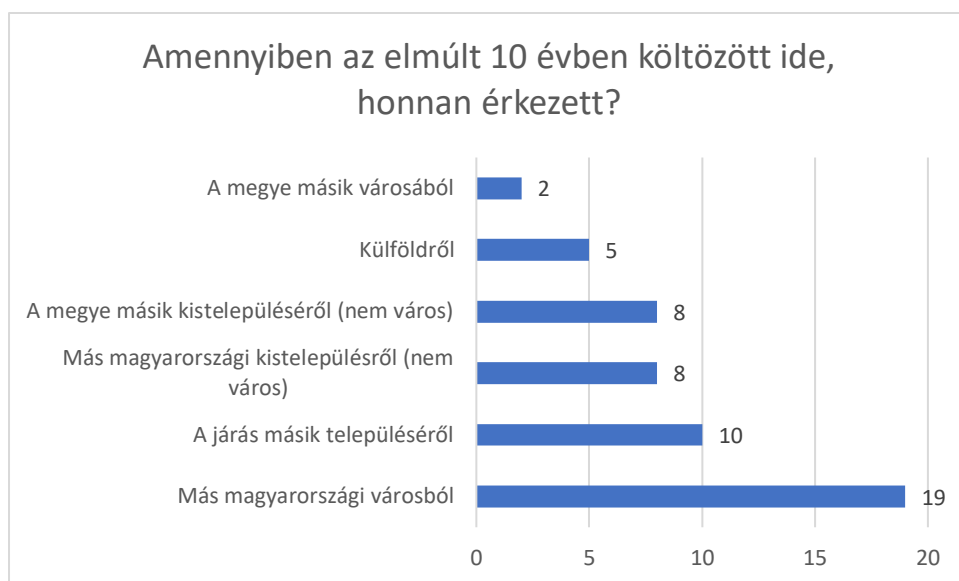
105. ábra: Melyik településrészen él?

A válaszadók többsége vagy a Városközpontban (39%), vagy a Keleti városrészben (30%) él. A kitöltők elenyésző hányada Bajcsa, Korpavár, Kisfakos, vagy Nagyfakos városrész területén lakik.

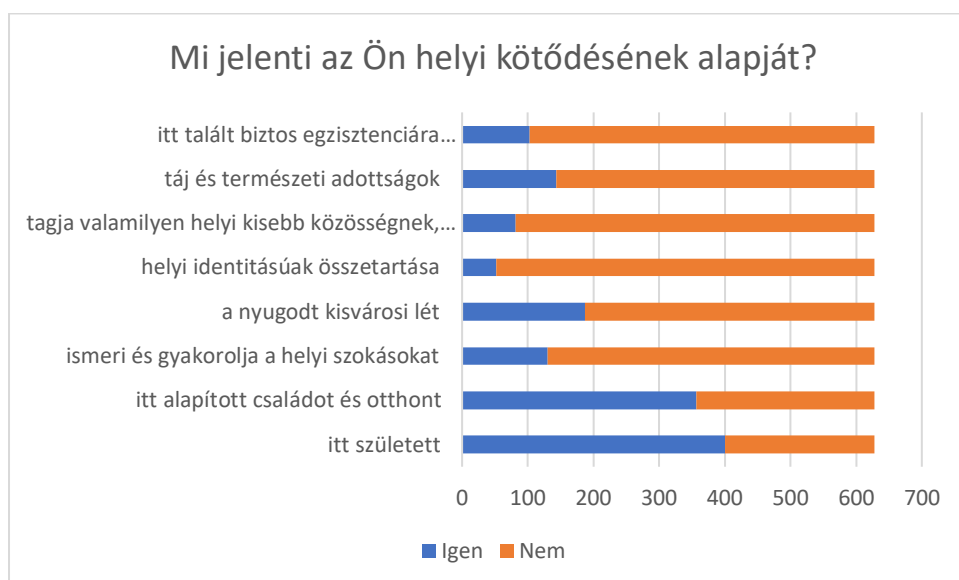
106. ábra: Mióta él a városban?

A választ adó 641 lakosból 424 ember született, és lakott mindig is Nagykanizsa területén. A kitöltők negyede él 10 évnél régebb óta a városban, illetve 42-en költöztek ide néhány éve. Az újonnan beköltözők száma (12 fő) elenyészőnek mondható.

107. ábra Amennyiben az elmúlt 10 évben költözött ide, honnan érkezett?

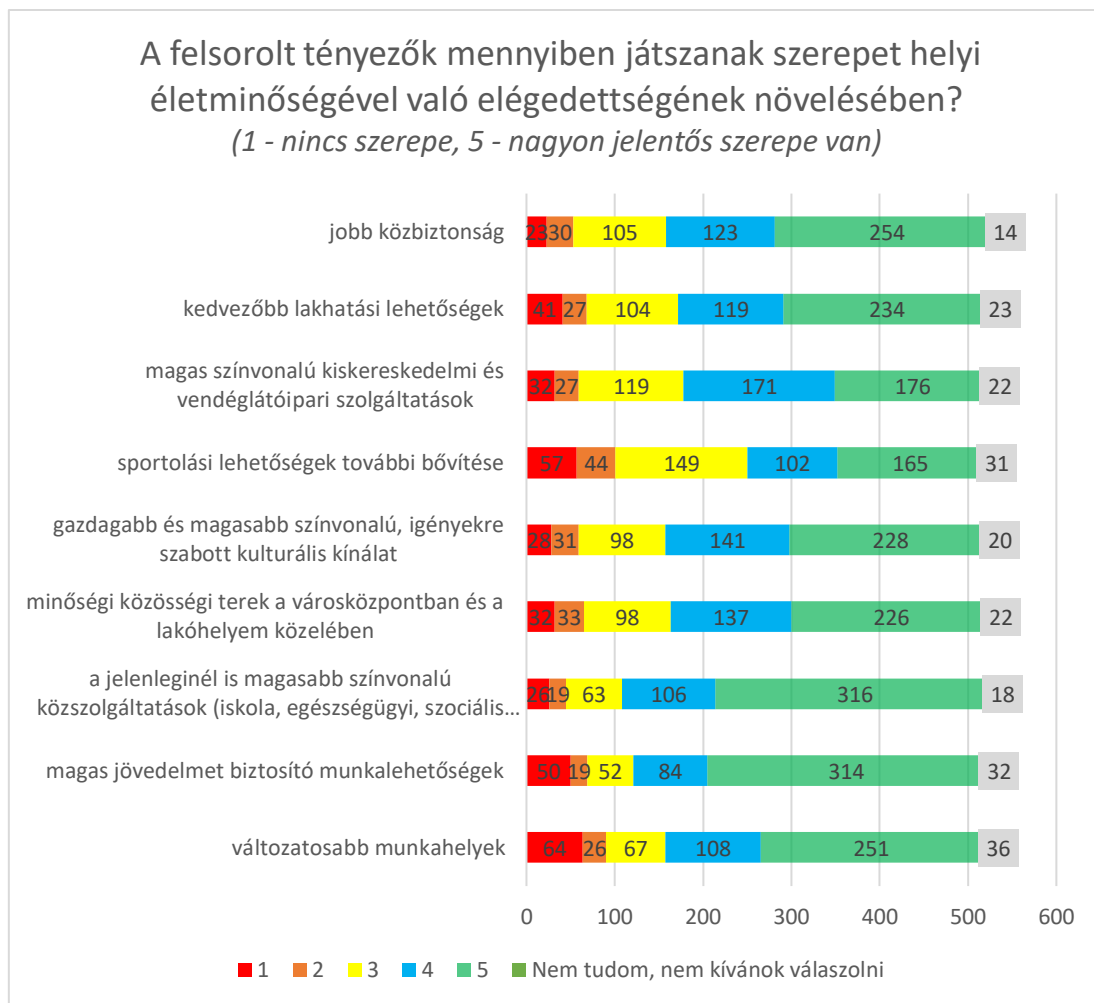
Az elmúlt 10 évben betelepülők közül legtöbben más magyarországi városból, vagy a járás másik településéről érkezett ide. Kevesen települtek be külföldről, illetve a megye másik városából.

108. ábra: Mi jelenti az Ön helyi kötődésének alapját?

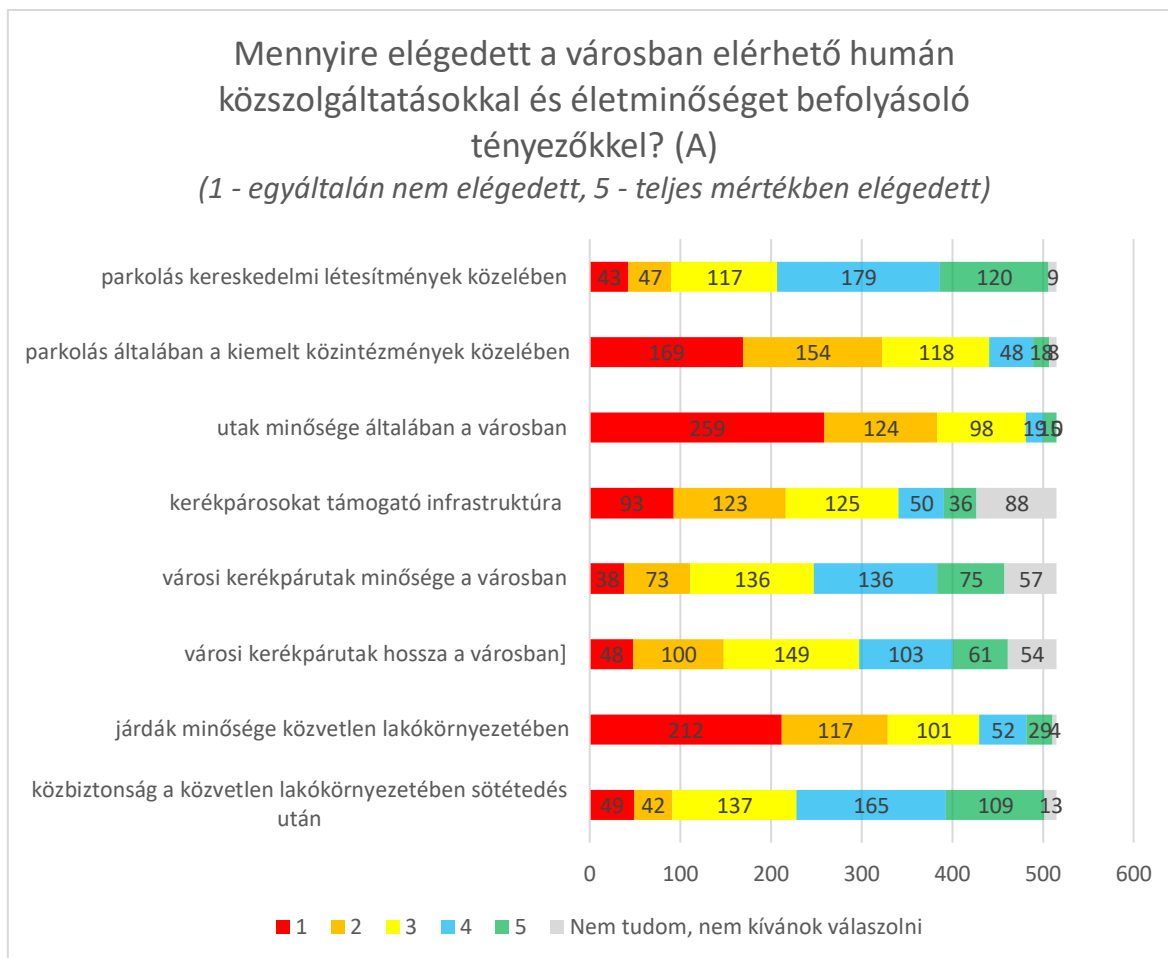
A kérdésre válaszoló 628 kitöltő közül több, mint a fele gondolja úgy, hogy helyi kötődésének az alapja, hogy itt született, vagy hogy itt alapított családot és otthont.

Túlnyomó többségük gondolja úgy azonban, hogy helyi kötődésének alapját nem képezi sem a nyugodt kisvárosi lét, sem a helyi identitásuk összetartása, sem az, hogy tagja valamilyen helyi kisebb közösségnek, sem pedig a táji és természeti adottságok.

109. ábra: A felsorolt tényezők mennyiben játszanak szerepet helyi életminőségével való elégedettségének növelésében?

A válaszadók számára a helyi életminőséggel való elégedettségben a közszolgáltatások színvonala, a magas jövedelmet biztosító és változatos munkalehetőségek, illetve a közbiztonság játszik a legnagyobb szerepet. A legkevésbé befolyásoló tényezőnek a sportolási lehetőségek, a minőségi közösségi terek, és a magas színvonalú kiskereskedelmi és vendéglátóipari szolgáltatások minősültek.

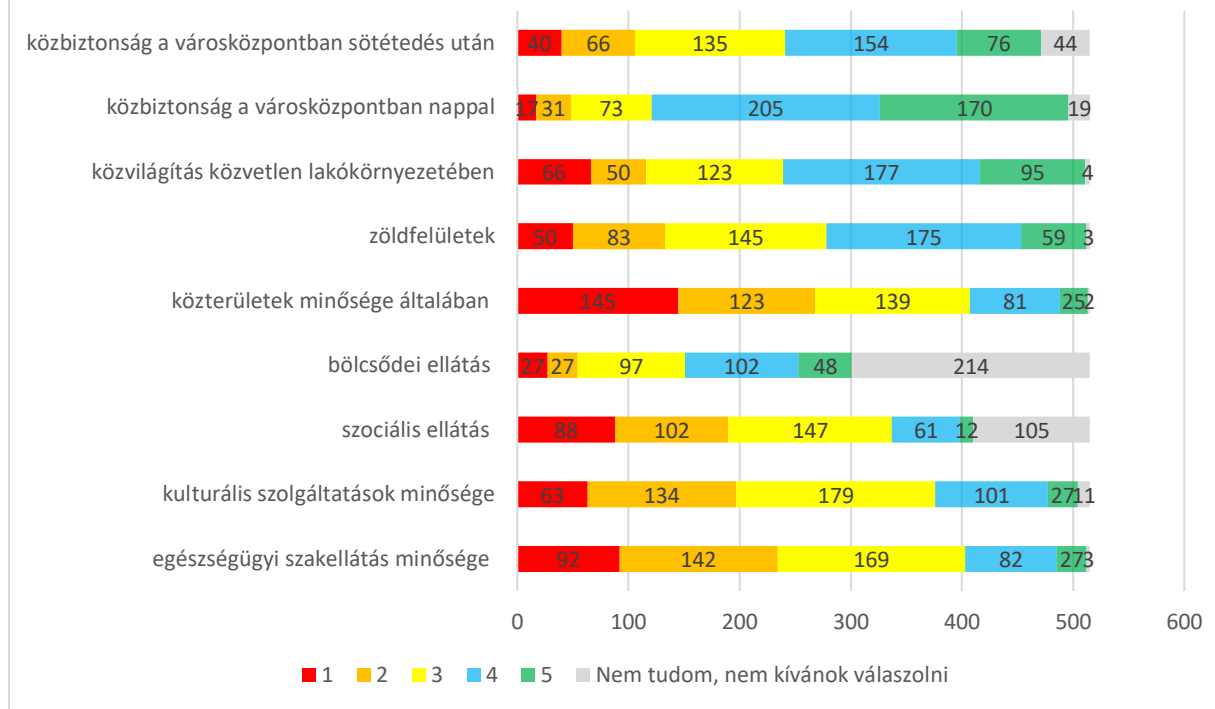

110. ábra: Mennyire elégedett a városban elérhető humán közszolgáltatásokkal és életminőséget befolyásoló tényezőkkel? (A)

A városi életminőséget befolyásoló tényezők közül a legnagyobb elégedetlenséget az utak minősége, a járdák minősége, és a parkolási lehetőségek száma a kiemelt közintézmények közelében váltotta ki. A kitöltők leginkább a kereskedelmi létesítmények közelében való parkolással voltak megelégedve.

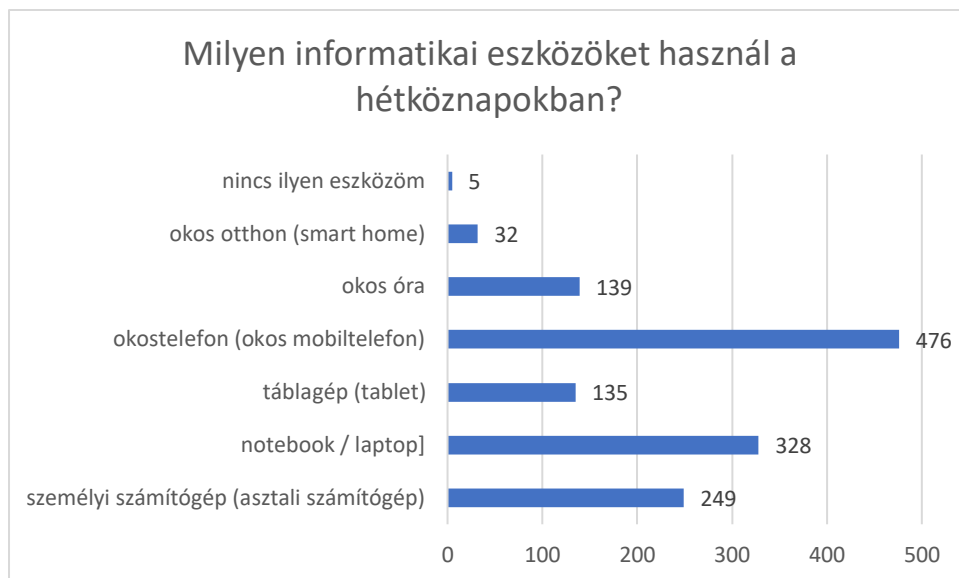
**Mennyire elégedett a városban elérhető humán
közszolgáltatásokkal és életminőséget befolyásoló
tényezőkkel?(B)**

(1 - egyáltalán nem elégedett, 5 - teljes mértékben elégedett)

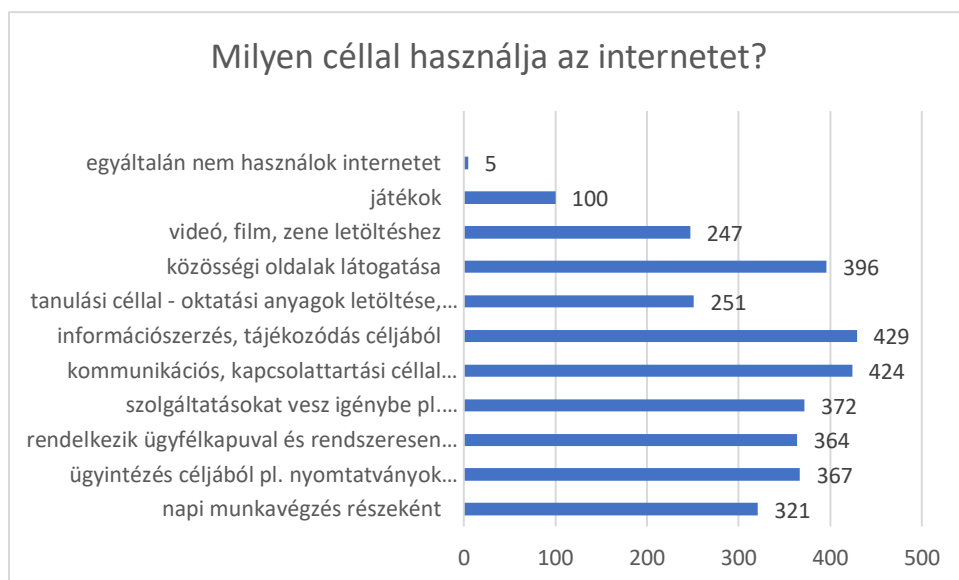
111. ábra: Mennyire elégedett a városban elérhető humán közszolgáltatásokkal és életminőséget befolyásoló tényezőkkel?(B)

A válaszadók legkevésbé a közterületek minőségével elégedettek, míg kiemelten jónak tartják a közbiztonság állapotát mind nappal, mind sötétedés után. Ezenkívül elfogadhatónak tartják a zöldfelületek, és a bölcsődei ellátás helyzetét.

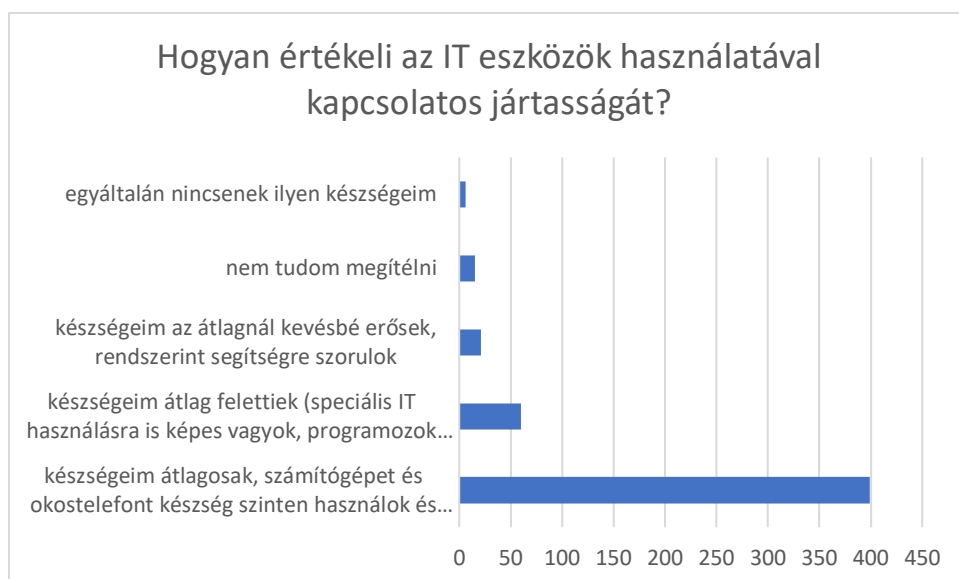
112. ábra: Milyen informatikai eszközöket használ a hétköznapiakban?

A kitöltők közül 5-en voltak, akik nem használnak informatikai eszközöket rendszeresen, azonban 93,5 %-a használ okos telefont, illetve 64%-a laptopot a hétköznapiak során.

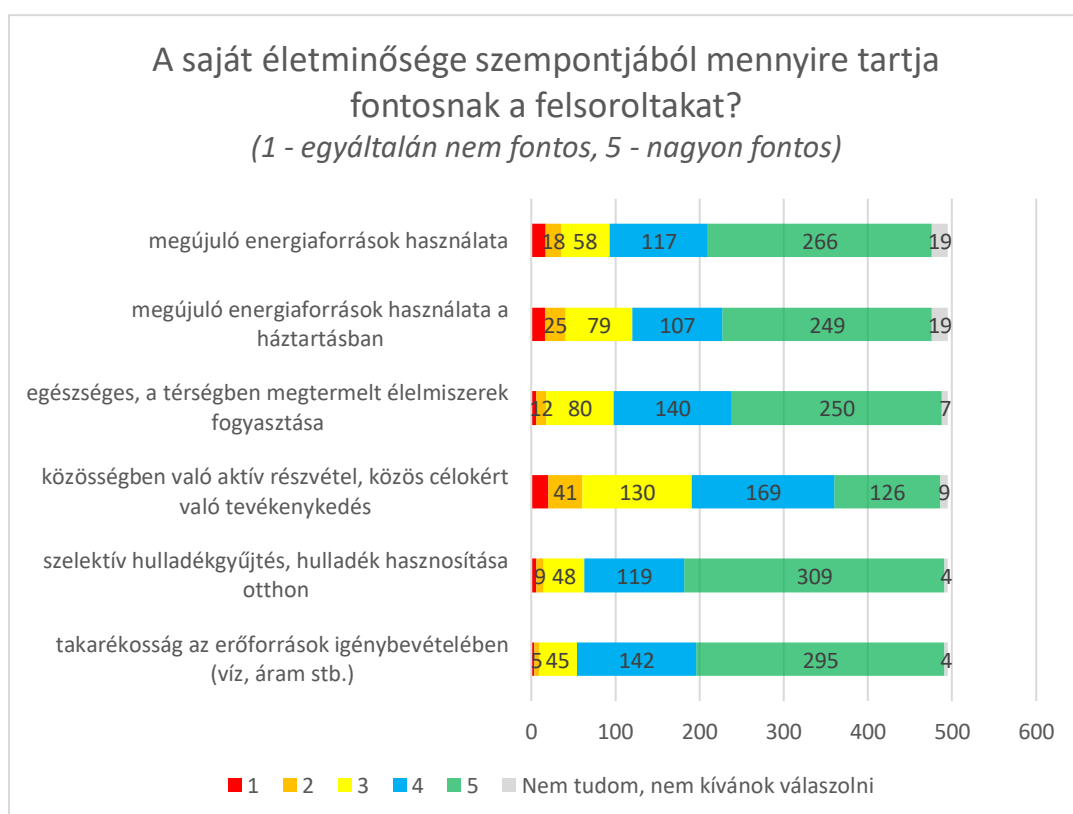
113. ábra: Milyen céllal használja az internetet?

Az internetet leginkább információszerzés, kapcsolattartás, és közösségi oldalak látogatása céljából használják a válaszadók. Kevesebb, mint 20%-a használja játékokra is az internetet, míg 5 fő egyáltalán nem használja a felsorolt célok egyikére sem.

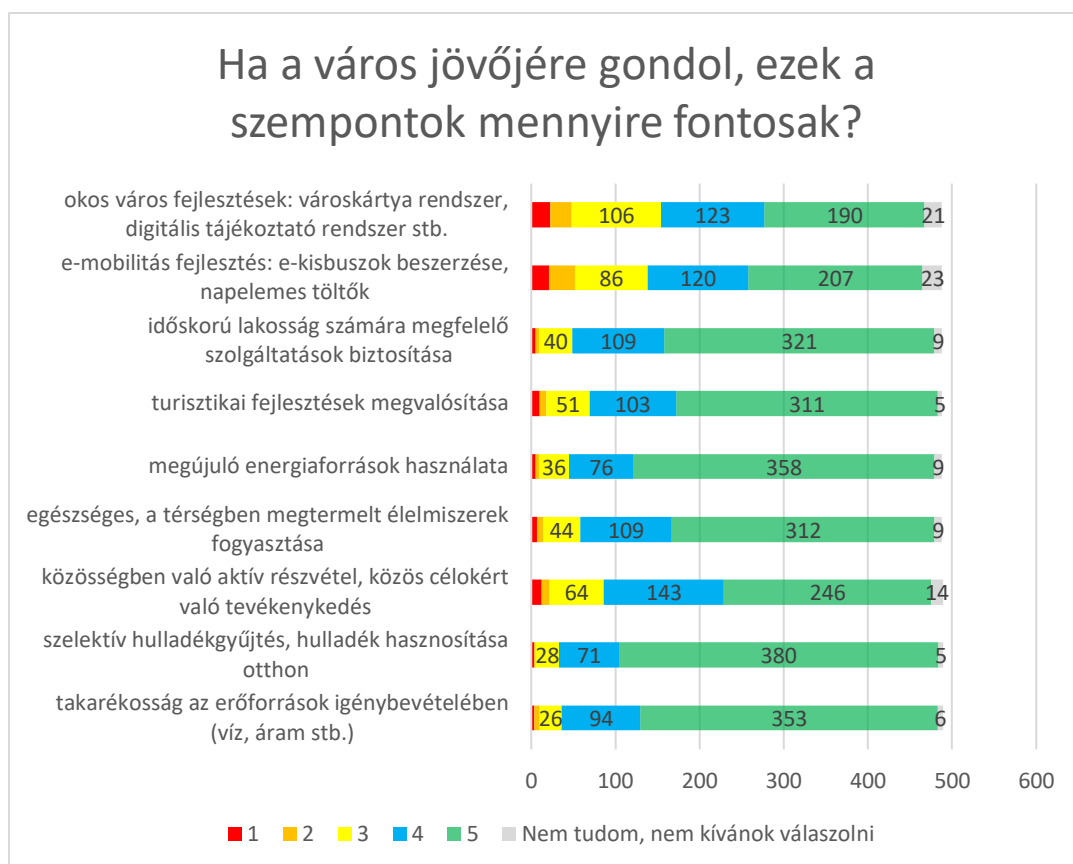

114. ábra: Hogyan értékeli az IT eszközök használatával kapcsolatos jártasságát?

A válaszadók majdnem 80%-a tartja magát átlagos jártassággal rendelkezőnek. Elenyészőnek mondható a saját magukat gyenge, vagy semmilyen készséggel sem rendelkezők száma. 12%-a viszont megítélése szerint átlag feletti képesítéssel rendelkezik ezen a téren.

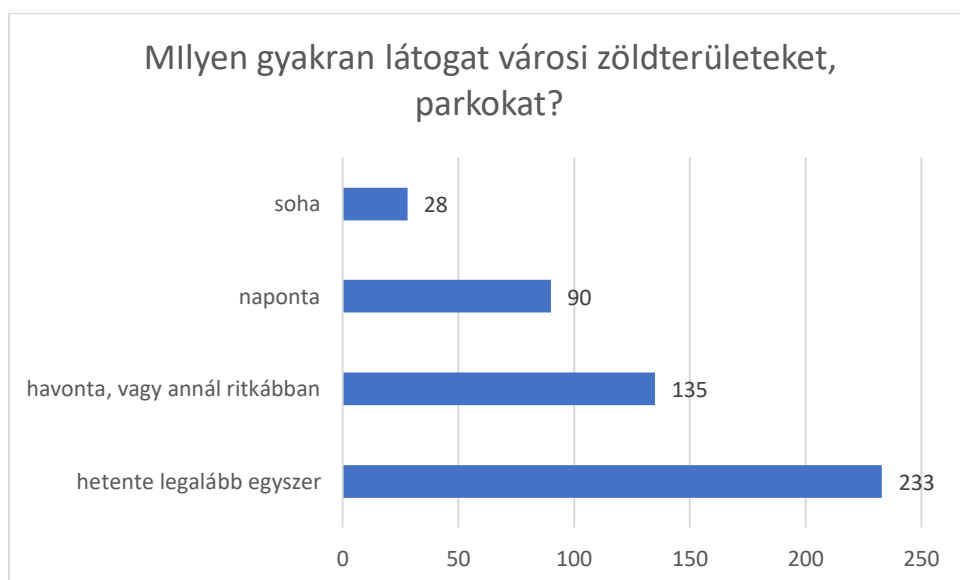

115. ábra: A saját életminősége szempontjából mennyire tartja fontosnak a felsoroltakat?

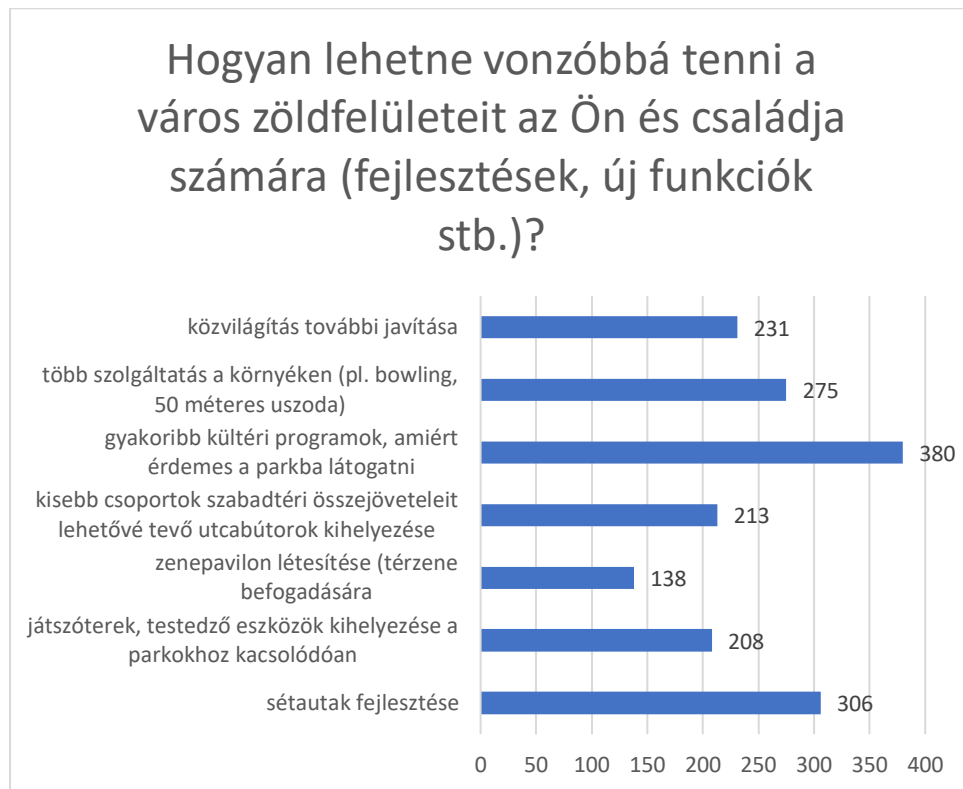
116. ábra: Ha a város jövőjére gondol, ezek a szempontok mennyire fontosak?

A válaszadók a kérdőívben felsorolt szempontok mindegyikét fontosnak találták mind a saját életminőségük, mind a város jövője szempontjából. A legkevésbé fontosnak a közösségben való aktív részvétel minősült, azonban a többség ezt is lényegesnek tartja.

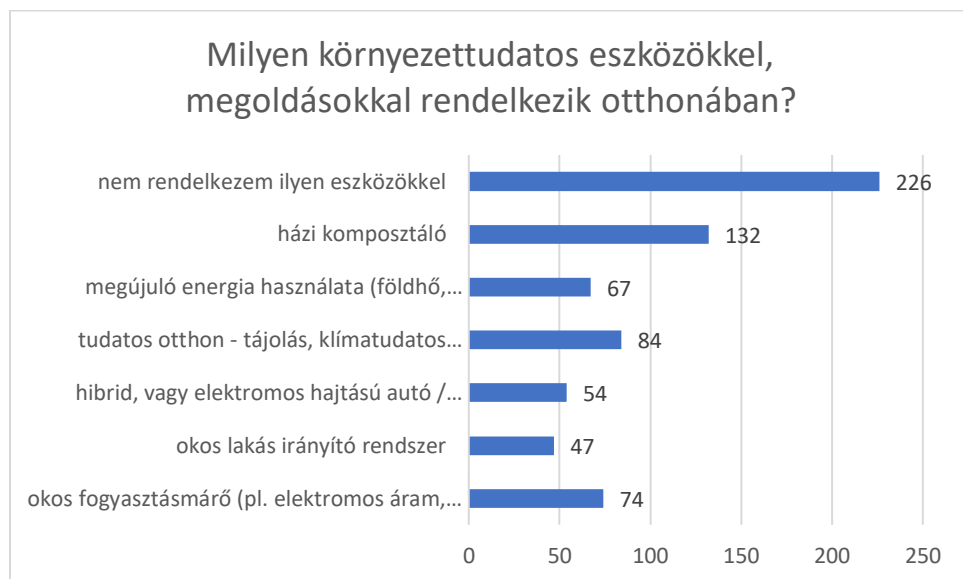
117. ábra: Milyen gyakran látogat városi zöldterületeket, parkokat?

A kitöltő lakosok majdnem fele (47%) hetente legalább egyszer látogat városi zöldterületeket, 5%-a (28fő) viszont soha nem tesz így. A válaszadók majdnem 20%-a naponta látogatja ezeket a területeket, parkokat.

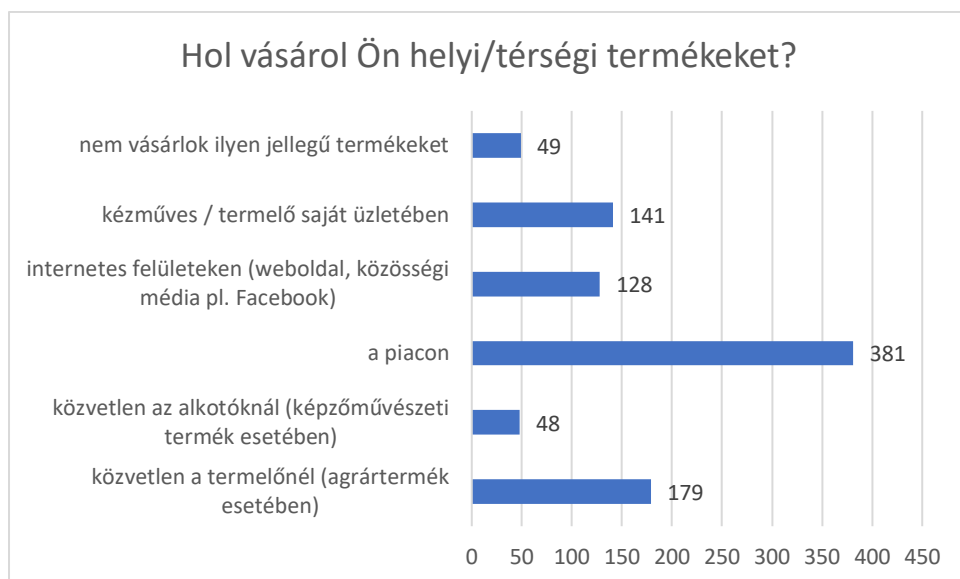
118. ábra: Hogyan lehetne vonzóbbá tenni a város zöldfelületeit az Ön és családja számára (fejlesztések, új funkciók stb.)?

A város zöldfelületeit a lakosság gyakoribb kültéri programokkal, a sétautak fejlesztésével, a több szolgáltatással, és a közvilágítás további javításával tenné vonzóbbá.

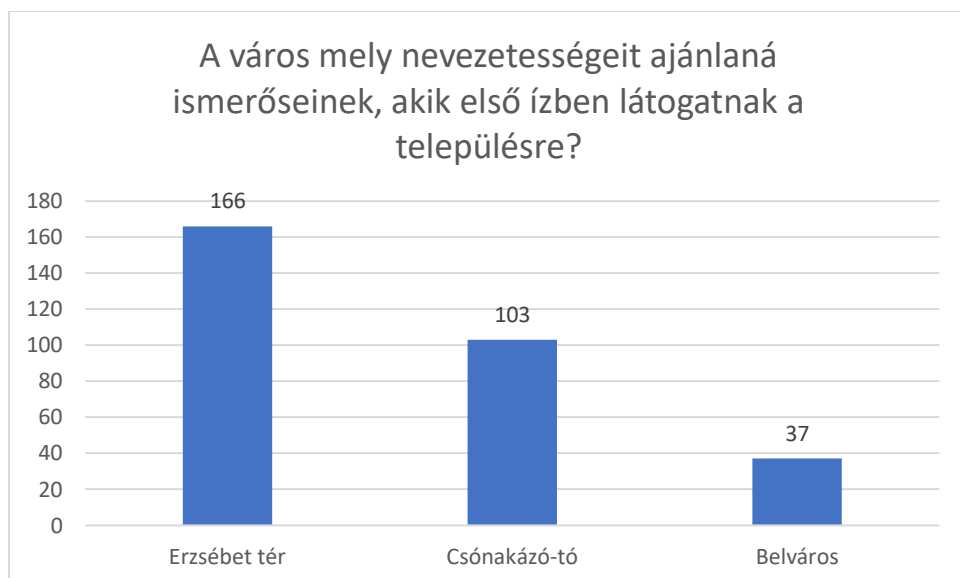
119. ábra: Milyen környezettudatos eszközökkel, megoldásokkal rendelkezik otthonában?

A kitöltők 33%-a nem rendelkezik semmilyen környezettudatos eszközzel. 20%-uk azonban rendelkezik otthonában házi komposztálóval. A házi komposztáló mellett gyakran számít még a tudatos otthon-kialakítás, és az okos fogyasztásmérő. Hibrid, vagy elektromos hajtású autóval a válaszadók mindössze 8%-a rendelkezik.

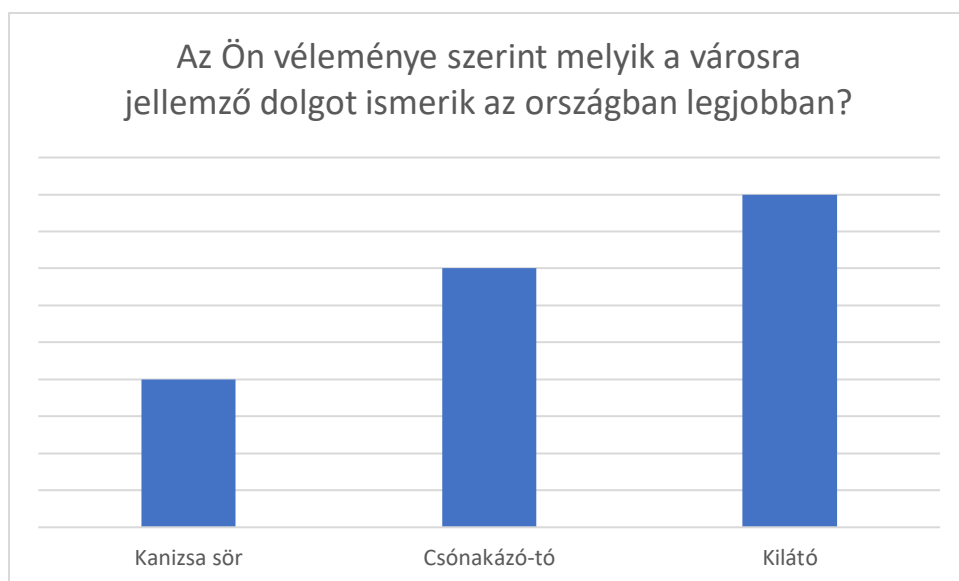
120. ábra: Hol vásárol Ön helyi/térségi termékeket?

A válaszadók túlnyomó többsége a piacon vásárolja meg a helyi/térségi termékeket. Emellett többen vesznek közvetlen termelőktől, vagy termelők saját üzletéből. Képzőművészeti termék esetén közvetlen az alkotótól vásárolt áru elenyészőnek mondható (a válaszadók kevesebb, mint 10%-a).

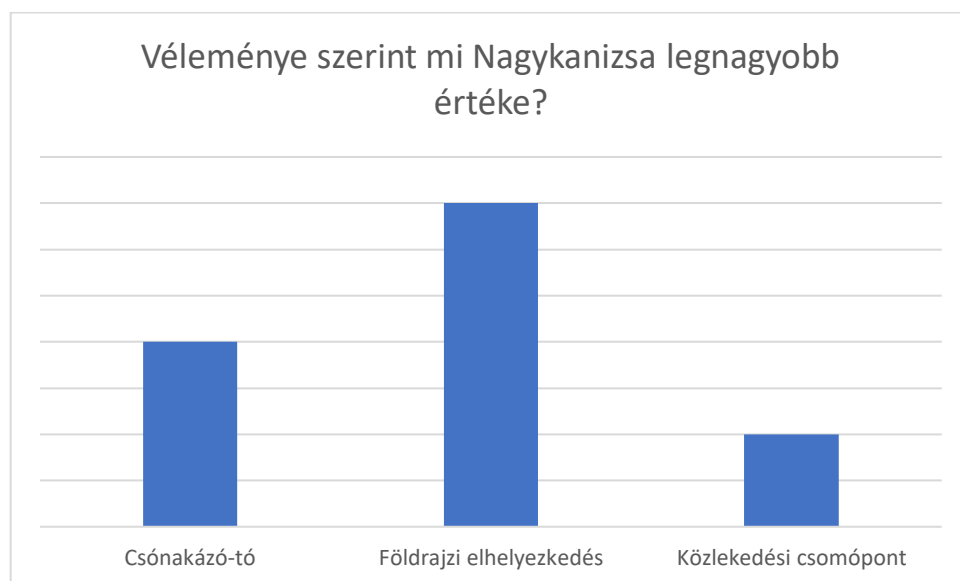
121. ábra: A város mely nevezetességeit ajánlaná ismerőseinek, akik első ízben látogatnak a településre?

A város nevezetességei közül a kitöltők által leginkább ajánlott az Erzsébet tér, a Csónakázó-tó, és a Belváros.

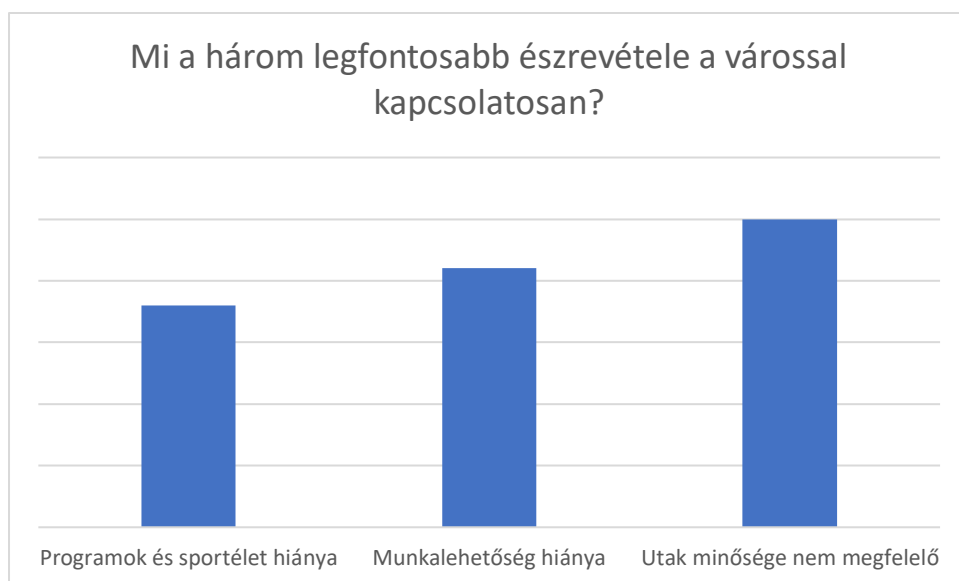
122. ábra: Az Ön véleménye szerint melyik a városra jellemző dolgot ismerik az országban legjobban?

A kérdőívet kitöltők közül a városra leginkább jellemző dolgok közé a Kilátót, a Csónakázó-tavat, és a Kanizsa sört sorolták.

123. ábra: Véleménye szerint mi Nagykanizsa legnagyobb értéke?

A válaszadók többsége szerint Nagykanizsa legnagyobb értéke a kiemelkedő földrajzi elhelyezkedés. Emellett jelentős értéknek tartják még a Csónakázó-tavat, illetve a város közlekedési rendszerben betöltött szerepét.

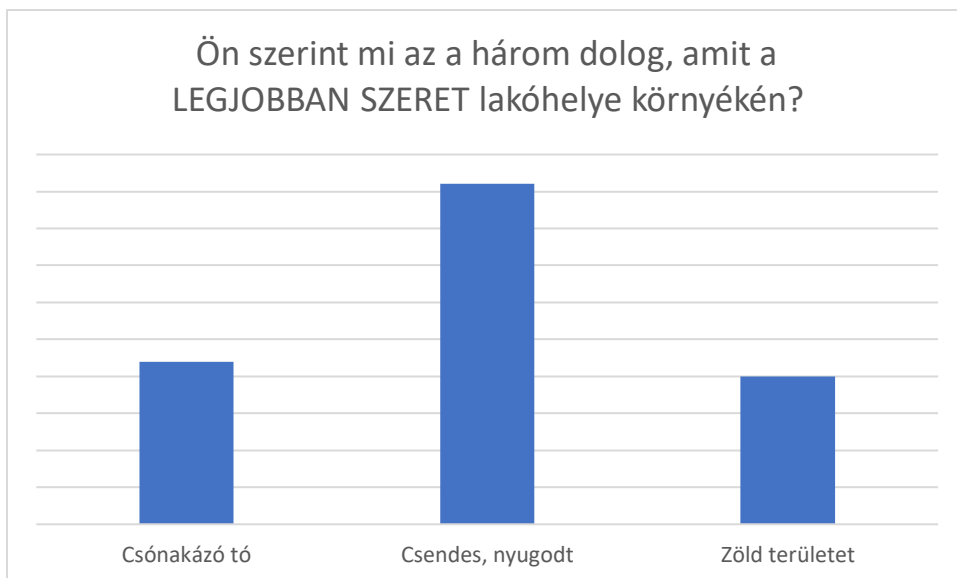
124. ábra: Mi a három legfontosabb észrevétele a várossal kapcsolatban?

A kérdőívet kitöltő lakosok leginkább az utak minőségére panaszkodtak. Következő észrevételük szerint a város nem rendelkezik elegendő munkalehetőséggel. Ezen tényezők mellett jelentős hányaduk szerint nincs elegendő program szervezve, illetve a sportélet is fejlesztésre szorulna.

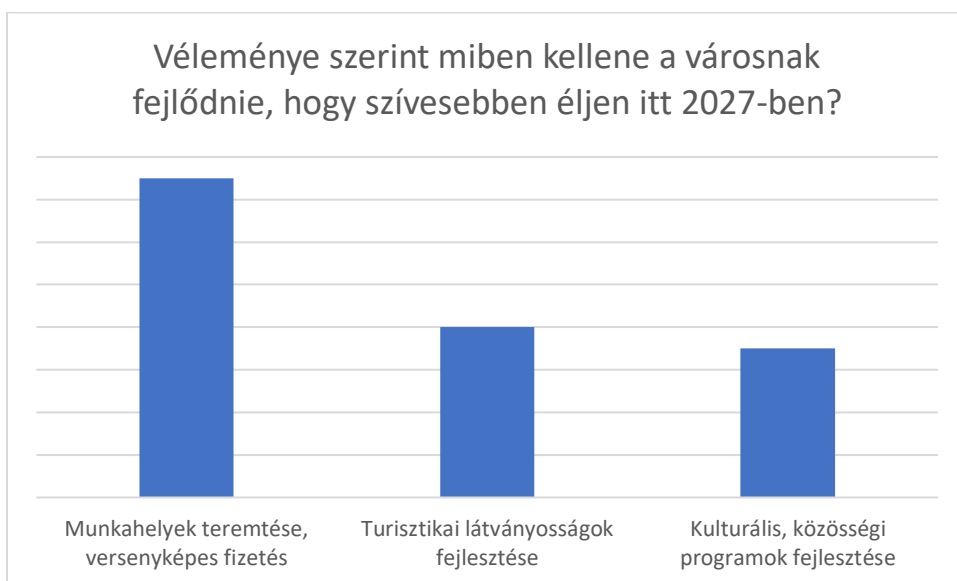
125. ábra: Ön szerint mi a három legnagyobb PROBLÉMA lakóhelye környékén?

A lakosok szerint a három legnagyobb probléma Nagykanizsa környékén az utak rossz állapota, a nem elegendő munkahely, és a közösségi programok hiánya.

126. ábra: Ön szerint mi az a három dolog, amit a LEGJOBBAN SZERET lakóhelye környékén?

A válaszadók többsége a csendes és nyugodt környezetet szereti a legjobban a környéket illetően. Közkedveltnek mondható még a Csónakázó-tó, illetve a zöld területek szépsége és terjedelme.

127. ábra: Véleménye szerint miben kellene a városnak fejlődnie, hogy szívesebben éljen itt 2027-ben?

A kitöltők véleménye szerint a legfontosabb dolog, amiben a városnak fejlődnie kéne, az az új munkahelyek teremtése és a versenyképes fizetés szolgáltatása. Fejlesztésre szorul továbbá a turizmus, illetve a kulturális és közösségi programok szervezése.

8.2.2 Intézményi/ szervezeti felmérés

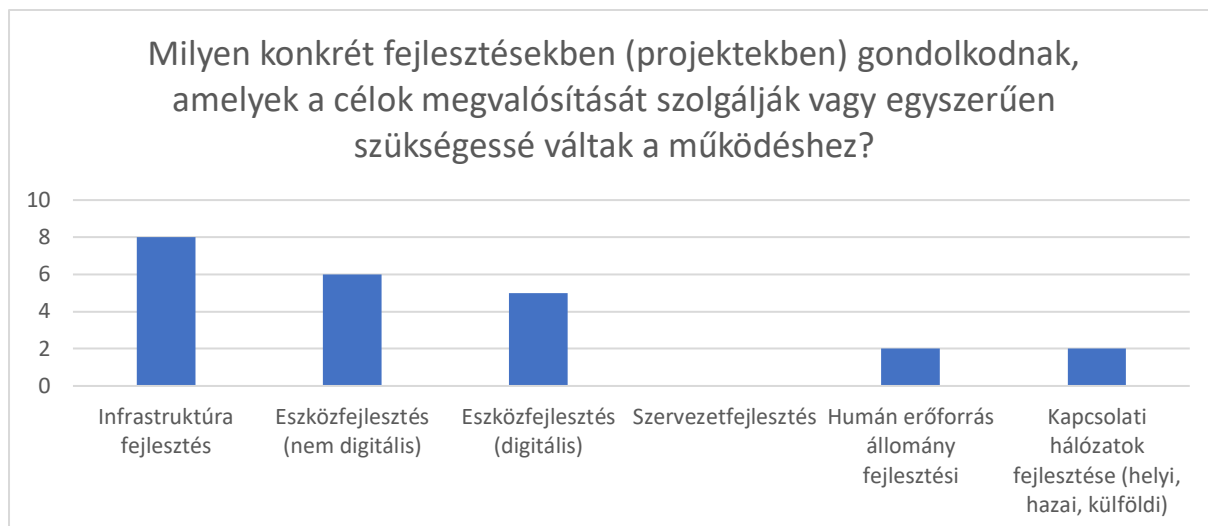
128. ábra: Szervezetének jövőképe alapján alapján milyen változtatásokat terveznek a működésben az elkövetkező években (profil bővítés vagy szűkítés, szervezeti átalakítás, finanszírozás átalakítása stb.)?

Szervezeti jövőkép alapján a választ adó 10 intézményből 4 nem tervez semmilyen szintű profitbővítést az elkövetkezendő években, azonban 4 intézmény esetén tervben van bővítés.

129. ábra: Szervezetének jövőképe alapján alapján milyen változtatásokat terveznek a működésben az elkövetkező években (profil bővítés vagy szűkítés, szervezeti átalakítás, finanszírozás átalakítása stb.)?

A kérdőív kitöltésében részt vevő intézmények közül 7-en rendelkeznek, 8-an viszont nem rendelkeznek fejlesztési tervvel. A fejlesztési tervek készülésének időpontja: 2020, 2012, 2021 (Intézményfejlesztési Terv), 2021 (Stratégiai Terv), 2017 (Vállalati Stratégia), 2022 (Fejlesztési Terv), 2018 (Stratégiai irányok, akciók).

130. ábra: Milyen konkrét fejlesztésekben (projektekben) gondolkodnak, amelyek a célok megvalósítását szolgálják vagy egyszerűen szükségessé váltak a működéshez?

A kérdésre válaszoló 8 intézmény közül mindegyik tervezi fejleszteni infrastruktúráját. Több mint 50%-uk fejleszteni mind digitális, mind nem digitális eszközparkját. Egyik intézmény sem gondolkozik azonban szervezetfejlesztésben.

Legjellemzőbb infrastruktúrát illető fejlesztések:

- épületek felújítása, energetikai korszerűsítése
- épületek szigetelése
- villamoshálózat korszerűsítés
- járműpark korszerűsítése
- napelem rendszer kiépítése
- komposztáló telepítése

Legjellemzőbb eszközfejlesztési (nem digitális) tervek:

- Hulladéktömörítő munkagép beszerzése
- Homlokrakodó beszerzése
- Közlekedési közözpont fejlesztése
- Folyamatos gépjármű beszerzések

Legjellemzőbb eszközfejlesztési (digitális) tervek:

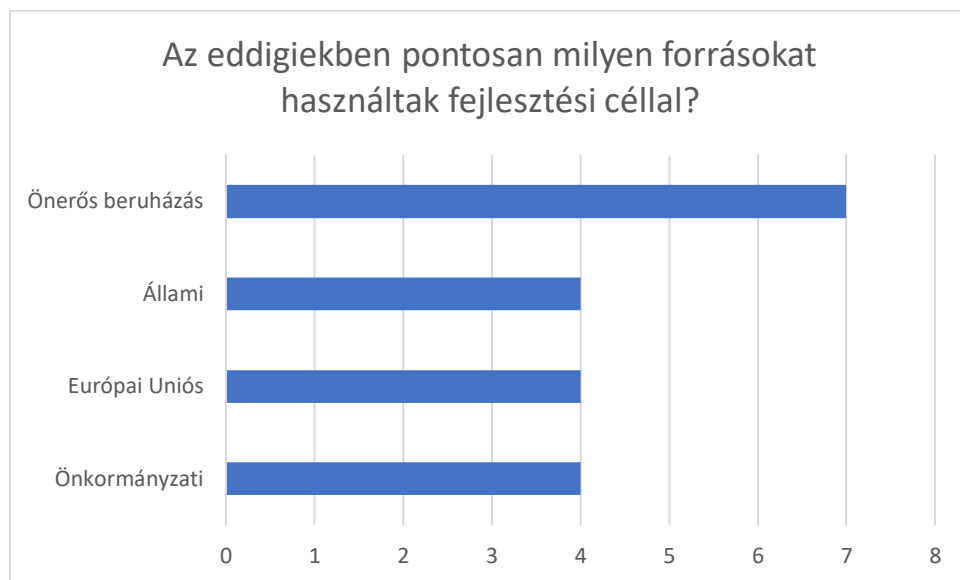
- Számítógép beszerzés
- távoktatásra alkalmas infrastruktúra
- digitalizáció
- Ügyfélfhívó
- Kamerarendszer fejlesztése
- Honlap átalakítás, megújítás
- Integrált információs rendszer kialakítása

Legjellemzőbb humán erőforrás állomány illető fejlesztési tervek:

- Területgondozó munkaerő felvétel
- K+F kapacitás megtartása, bővítése

Legjellemzőbb kapcsolati hálózatot illető fejlesztési tervek:

- Térségben működő MBH-kal való együttműködés vizsgálata
- Alvállalkozókkal történő közös munka elősegítése

131. ábra: Az eddigiekben pontosan milyen forrásokat használtak fejlesztési céllal?

A választ adó 8 intézményből 7 vitt véghez beruházást önerőből, míg 4 használt fel állami, uniós, vagy önkormányzati forrásokat.

Önkormányzati forrásból finanszírozott projektek:

- alapítványi támogatás
- rendelő intézmény kialakítása
- Lakásfelújítás
- épület felújítása

Európai Unió forrásból finanszírozott projektek:

- Eszközbeszerzés (konferenciaterem felszerelése)
- EU-s pályázati projektforrás
- AVOP, Emva
- digitális eszközpark bővítése
- nem kötelező szakmai szolgáltatások biztosítása

Állami forrásból finanszírozott projektek:

- hazai pályázati projektforrás és fenntartói támogatás
- Direkt támogatás
- digitális eszközpark bővítése
- gépjármű vásárlás

Önerős beruházások:

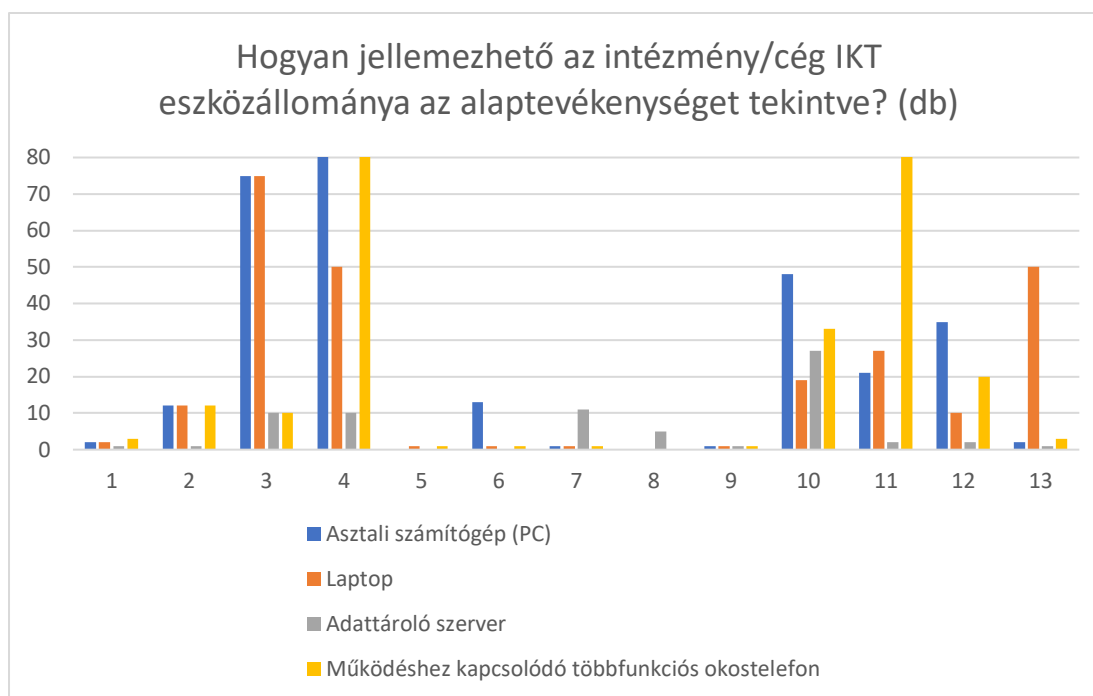
- Gépbeszerzés
- saját bevétel
- Adózott eredmény
- Lakásfelújítás
- épület felújítása
- Vámudvar fejlesztés
- Napelem rendszer kiépítése

Milyen, a korábbiakhoz képest áttörő, újszerű fejlesztési elképzelései vannak az intézményével / szervezetével kapcsolatban?

- Csurgalékvíz-kezelés
- Nemzetköziesítés, új helyszín létrehozás, szolgáltatói szerepkör felvállalása K+F terén felnőttképzés keretében vállalati tréningek szervezése és lebonyolítása
- Bekapcsolódás a körkörös gazdaságba, ezáltal újszerű innovatív termékek fejlesztése.
- Kifejezetten demens részleg létrehozása
- Adósságkezelés személyes kapcsolatteremtésen keresztül
- szolgáltató komplexum kialakítása

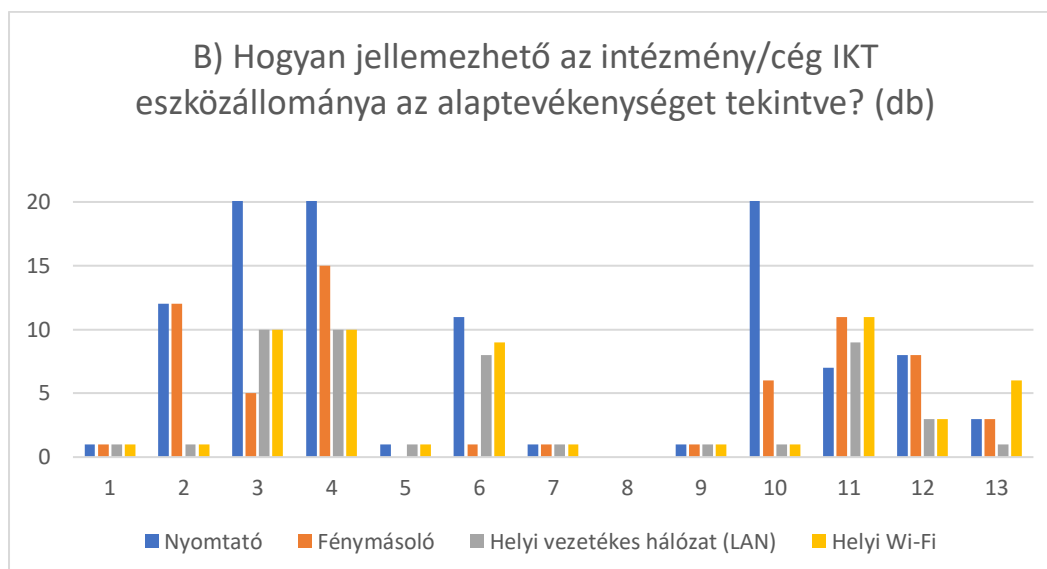
Kik a partnerei ebben?

- Intézmény további telephelyei
- Még nincs
- Még nincs
- Fenntartó
- Bármely támogatást szívesen elfogadnának
- NKVG Zrt. munkavállalói
- Fenntartó, vagy esetleges egyéb források

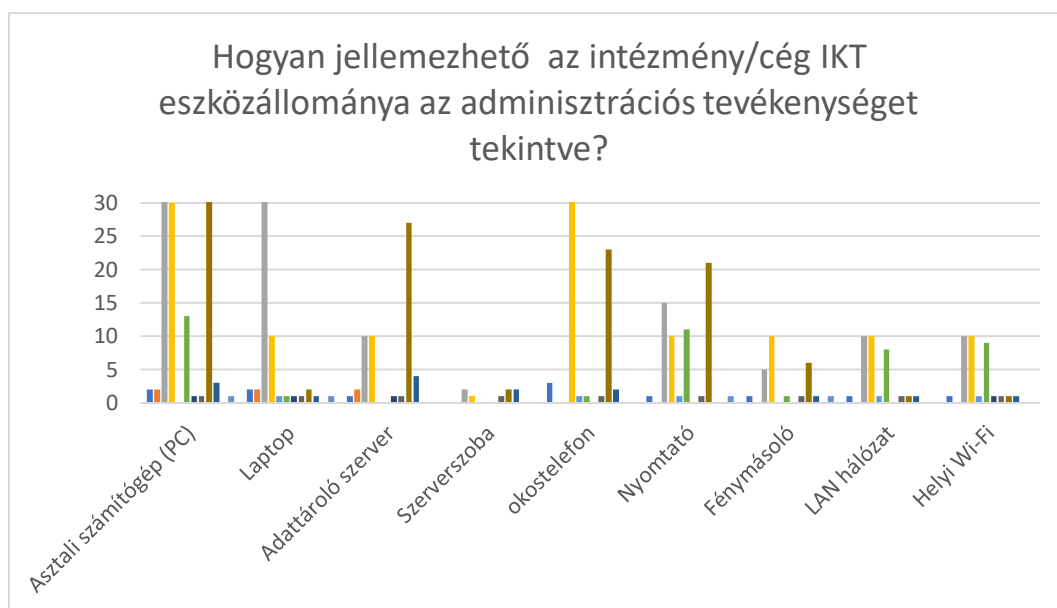
132. ábra: Hogyan jellemezhető az intézmény/cég IKT eszközállománya az alaptevékenységet tekintve? (db)

A részt vevő intézmények nagyjából fele rendelkezik jelentősebb számú asztali számítógéppel, lappal, adattároló szerverrel, vagy okostelefonnal. A többi intézmény esetén viszont az jelenthető ki, hogy csekély számú okoseszközzel rendelkeznek (11 alatt).

133. ábra: B) Hogyan jellemezhető az intézmény/cég IKT eszközállománya az alaptevékenységet tekintve? (db)

Az alaptevékenységet tekintve a részt vevő intézmények nagyjából fele rendelkezik megfelelő digitális eszközparkkal, míg több intézmény esetében gyenge felszereltségről beszélhetünk ezen a téren.

134. ábra: Hogyan jellemezhető az intézmény/cég IKT eszközállománya az adminisztrációs tevékenységet tekintve?

AZ adminisztrációs tevékenységet nézve azt mondhatjuk, hogy az intézmények kis hányada rendelkezik csak megfelelő digitális eszközparkkal, míg nagy részüknél ezen okos eszközök száma igen csekélynek mondható.

135. ábra: Hálózatba vannak kapcsolva az IKT eszközök?

A kitöltő intézmények túlnyomó többségének IKT eszközei a hálózatra vannak kapcsolva. Bizonyos eszközök esetén a LAN, a Wifi, a fénymásolók és a nyomtatók vannak kizárólag a hálózatba kapcsolva.

Milyen alaptevékenységeket segítenek az IKT eszközök és milyen módon?

- Adatrögzítés, kamerafelvételek készítése, iktatás, levelezés, számlázás, mérlegelés
- dokumentáció
- Alaptevékenység működése, feladatok megvalósítása
- Ügyvitel, vállalat irányítás, termelés, szolgáltatás, marketing, stb.
- Adatok tárolása, számlák készítése, munkaügyi program használata, levelezés, működés fenntartása.

- fotódokumentáció készítés, távfelügyeleti rendszer
- Általános ügyvitel, adatrögzítés, adatküldés, adattárolás, fotódokumentáció, távoli elérés.
- Könyvelés, adatrögzítés, bérlemény nyilvántartás, szerződéskötés, kapcsolattartás, illetve minden tevékenységeinkkel összefüggő folyamat.
- Az intézmény IKT eszközei kizárólag a feladatellátás adminisztrációját segítik, alapvető informatikai rendszereink működtetéséhez nélkülözhetetlenek.

Milyen IKT fejlesztést vagy azt is célzó projektjei vannak, illetve voltak az intézménynek/cégnek az utóbbi 10 évben?

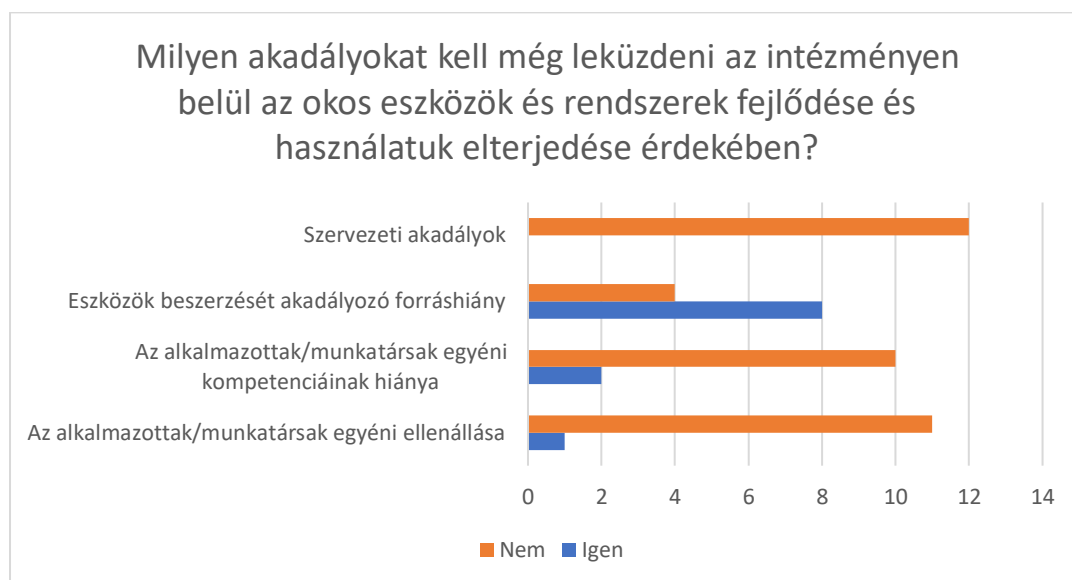
Intézmény/cég	projekt címe	Finanszírozó konstrukció	Konkrét projekt outputok
1.	telefonhálózat fejlesztése	saját bevétel	új telefonközpont (IP)
	villamoshálózat és szerver csere	pályázati forrás	új szerverszoba és villamoshálózat
	gépterem felszerelés	pályázati forrás	új 20 fős számítástechnika terem
	új épületben internet kiépítés	saját bevétel	új szerverszoba és hálózatba bevont irodák
2.	Ügyviteli rendszer	saját forrás	áttekinthetőbb adminisztráció
	IT eszközök fejlesztése	saját forrás	naprakész technológia
3.	Optikai hálózat kiépítése és gerinchálózat átalakítása	Önerő	A megnevezett hardver elemek
	Automata, digitális telefonközpont és automata hangrögzítő	Önerő	A megnevezett hardver elemek
	Szerverfürt és backup rendszer kiépítése	Önerő	A megnevezett hardver elemek
4.	Az IKT eszközpark folyamatos fejlesztése, karbantartása	önerő	multifunkciós eszközök (fénymásoló-nyomtató-szkennelő), laptopok, mobiltelefon készülékek, routerek, szerver
	Ligetváros fejlesztésére kiírt pályázat	Nagykanizsa MJV Önkormányzata, mint közvetítő szervezet	laptopok, projektor
	A feladatellátás átszervezéséhez (központok megalakulása) kapcsolódó, egyszeri támogatás eszközpark fejlesztésére	Belügyminisztérium	laptopok, laptop táskák, adapter, egerek
	Óvodai- és iskolai szociális segítő tevékenység fejlesztésére kiírt pályázat	Emberi Erőforrások Minisztériuma	laptopok, mobiltelefonok, projektor, fényképezőgép hordozható akkumulátorok,

Milyen kifejezetten energetikai célú projektek valósultak meg és milyen tartalommal?

Intézmény/cég	projekt címe	Finanszírozó konstrukció	Konkrét projekt outputok
2.	Napelemes energia termelés	saját forrás	Csökkenő energia költségek
	Nyílászáró cserék	saját forrás	Csökkenő energia költségek
	Napelemes energia termelés, épület szigetelés és hőszivattyús fűtésrendszer kialakítása	Terry Ödön program	Csökkenő energia költségek

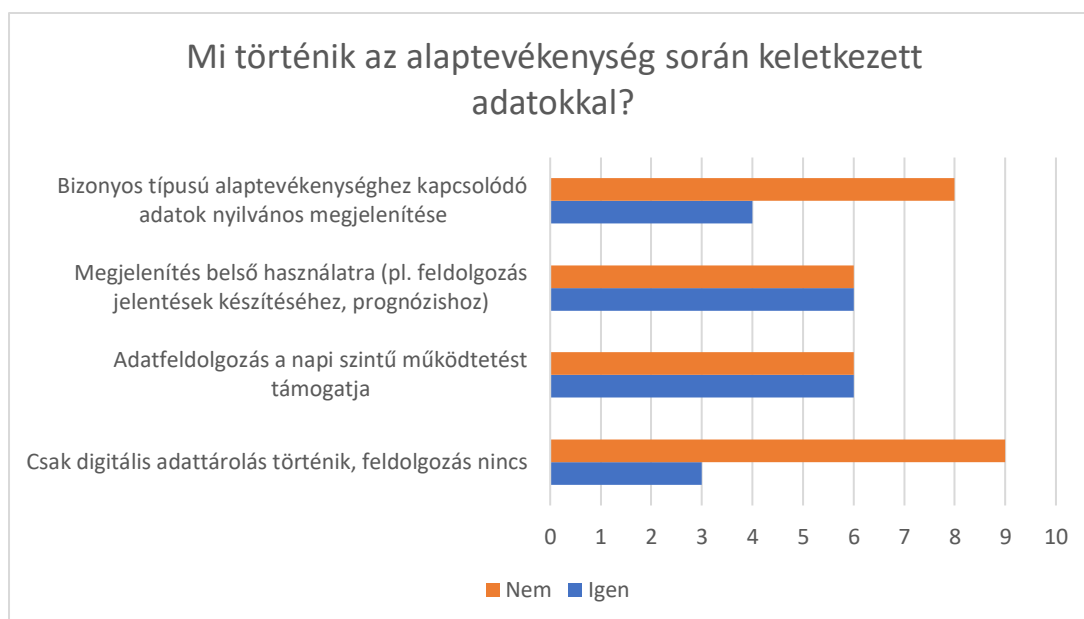
Milyen előkészítés alatt álló (tervezett) vagy értékesítés alatt álló projektekkel rendelkezik az intézmény/cég?

Intézmény/cég	projekt címe	Finanszírozó konstrukció	Konkrét projekt outputok
6.	Lakásfelújítás	önkormányzat és önerő	18 db felújított bérlakás 2023. június 30-ig

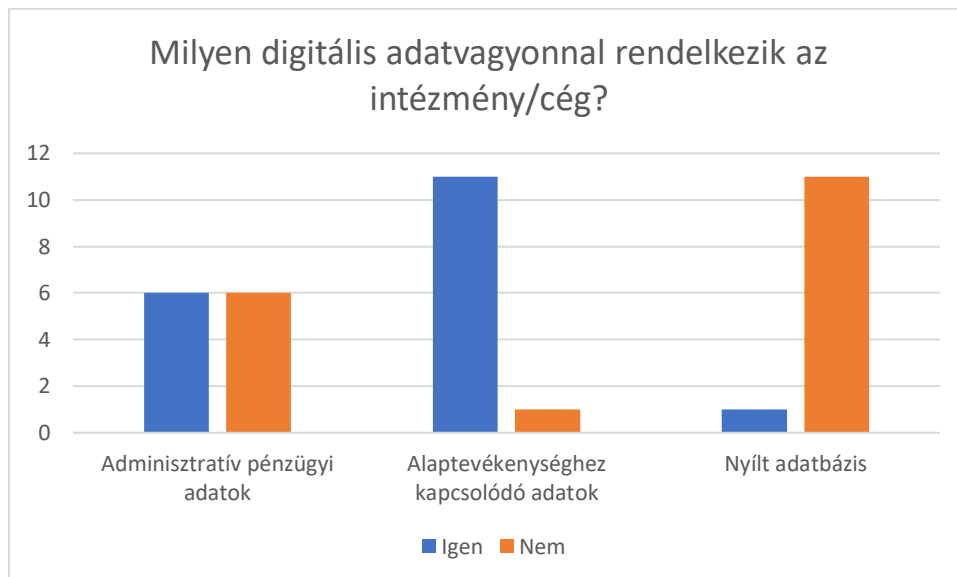
136. ábra: Milyen akadályokat kell még leküzdeni az intézményen belül az okos eszközök és rendszerek fejlődése és használatuk elterjedése érdekében?

A válaszoló intézmények szerint legnagyobb akadályt az eszközök beszerzését akadályozó forráshiány jelenti az okos eszközök és rendszerek fejlődése, illetve elterjedése szempontjából. A többi akadályozó szempont elhanyagolhatónak mondható a kiválasztott intézmények véleménye szerint.

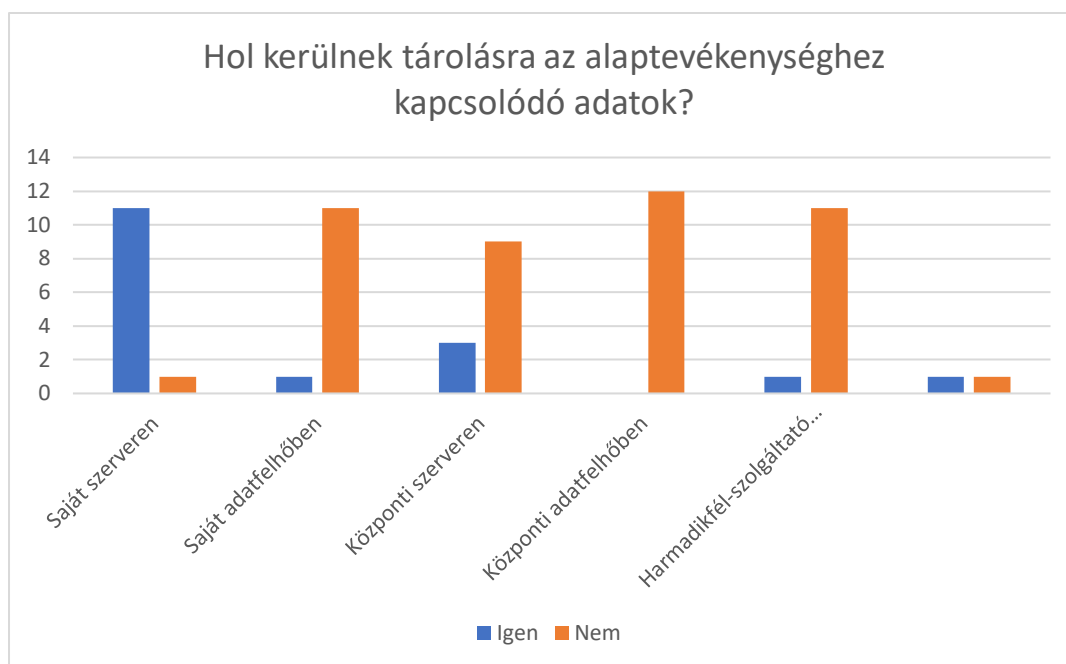
137. ábra: Mi történik az alaptevékenység során keletkezett adatokkal?

A kérdőívet kitöltők esetén ugyanannyian vannak azok, akik a keletkezett adatokat megjelenítik belső használatra, mint akik nem. Emellett ugyanannyian vannak, akik esetén az adatfeldolgozás a napi szintű működtetést szolgálja, mint akiknél ez nem jellemző. Az esetek többségében adattárolás során feldolgozás is történik.

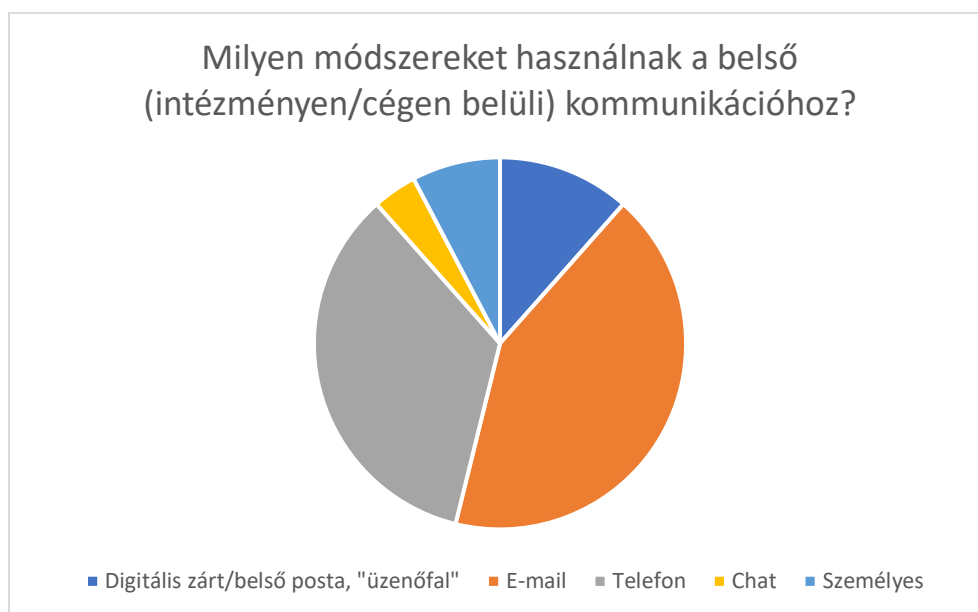
138. ábra: Milyen digitális adatvagyonnal rendelkezik az intézmény/cég?

A digitális adatvagyon vonatkozásában a vizsgált intézmények egyenlő arányban rendelkeznek adminisztratív pénzügyi adatokkal. Többségük az adattevékenységhez kapcsolódó adatokkal rendelkezik a nyílt adatbázissal szemben.

139. ábra: Hol kerülnek tárolásra az alaptevékenységhez kapcsolódó adatok?

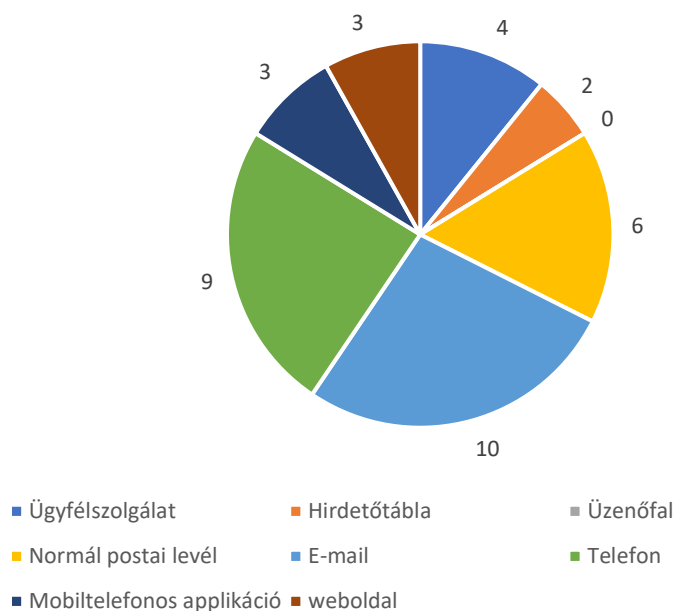
A kérdezett intézmények túlnyomó többsége saját adatbázisban, saját szerveren tárolja az alaptevékenységhez kapcsolódó adatokat. A többi adattároló egység kevésbé elterjedt megoldásnak bizonyul (azonban mindegyik esetén van olyan cég, amely használja ezen tárhelyeket is).

140. ábra: Milyen módszereket használnak a belső (intézményen/cégen belüli) kommunikációhoz?

Az intézményen belüli kommunikációhoz a kérdezettek leginkább az e-mailt és a telefont preferálják, a chattel vagy a digitális belső postával szemben.

Milyen módszereket használnak a külső (fenntartó, intézmények, ügyfelek stb. felé) kommunikációhoz?

141. ábra: Milyen módszereket használnak a külső (fenntartó, intézmények, ügyfelek stb. felé) kommunikációhoz?

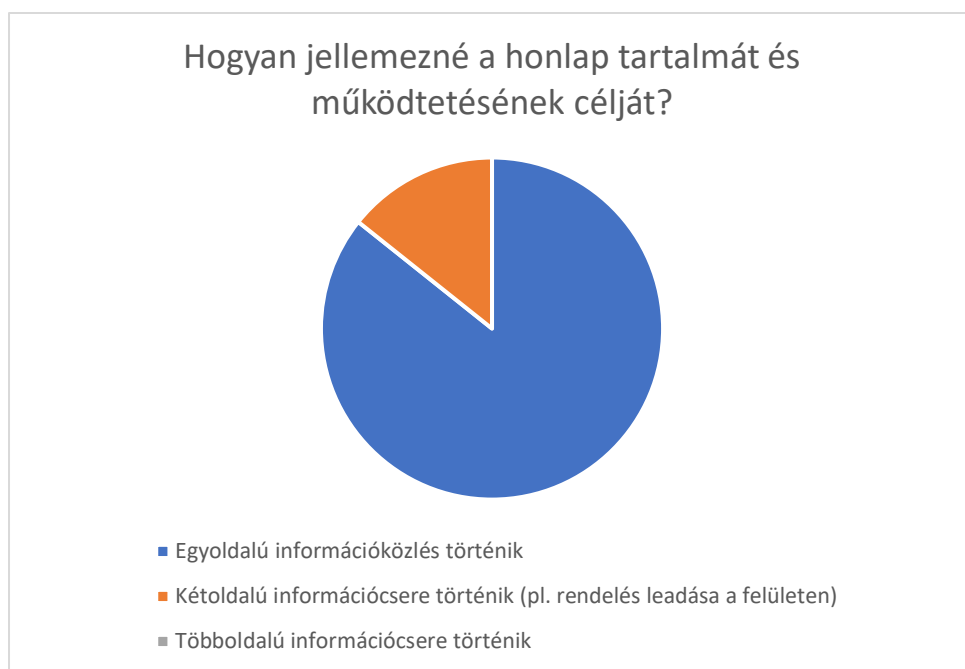
A megkérdezett cégek külső felekkel való kommunikációhoz leginkább az e-mailt, a telefont, és a normál postai levelet használják. Egyik kérdezett sem használ üzenőfalat (illetve kis hányaduk hirdetőtáblát) erre a célra.

Rendelkezik honlappal az intézmény/cég?

A kérdőívet kitöltő cégek 82%-a rendelkezik honlappal.

Elérhetőségeik, oldal létrehozásának éve:

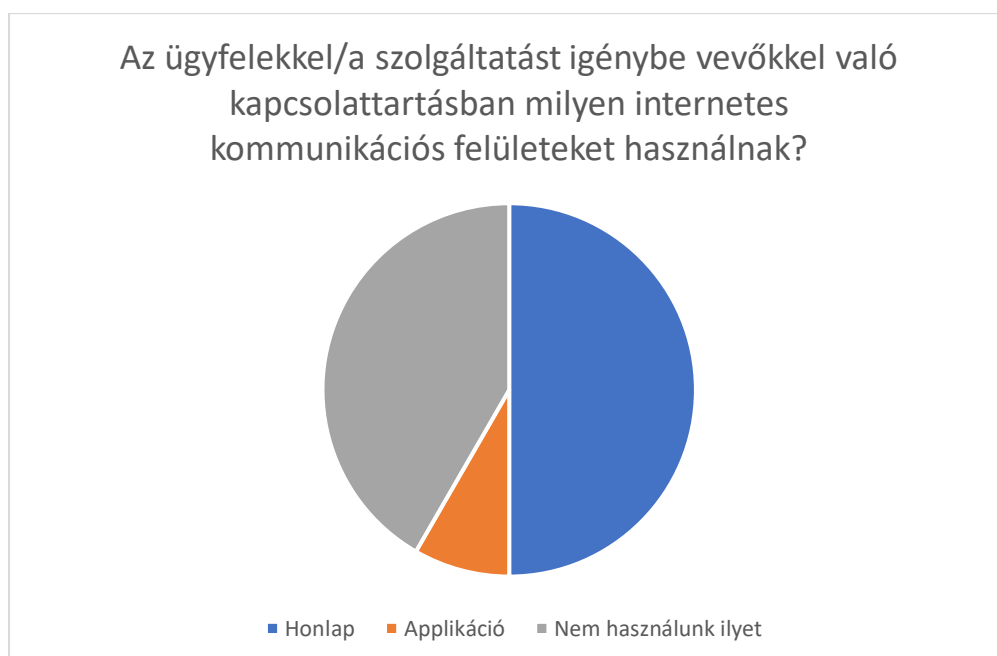
- www.nagykanizsa-netta-pannonia.hu
- www.zalaerdo.hu
- www.nkvg.hu (2008)
- www.nkcsgyjk.hu (2016)
- www.dzviz.hu
- www.nfvp.hu (2010)
- www.uni-pen.hu (2000)

142. ábra: Hogyan jellemezné a honlap tartalmát és működtetésének célját?

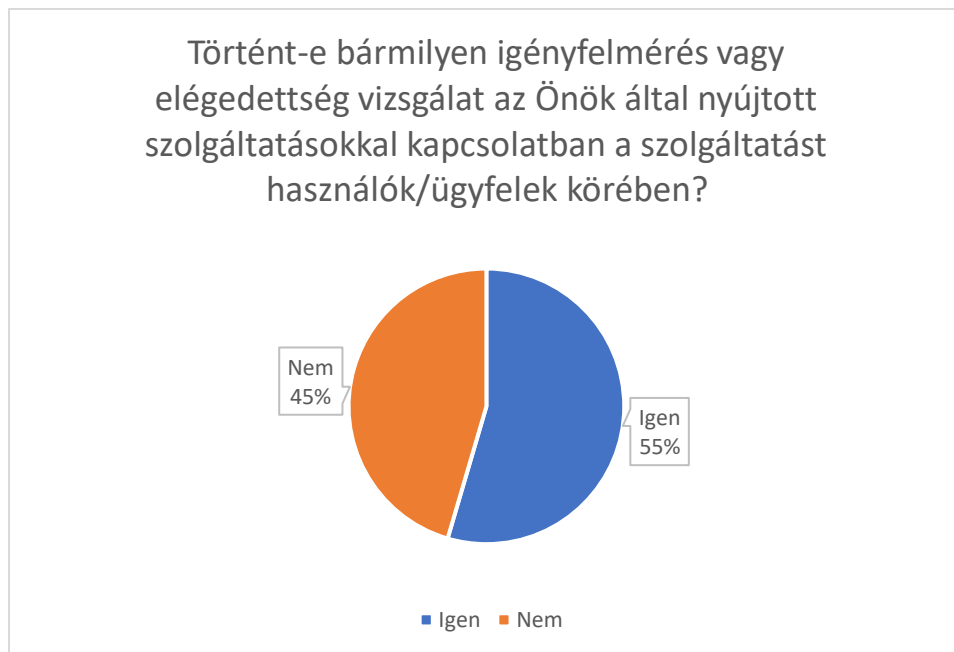
Az esetek túlnyomó többségében a honlapon egyoldalú információközlés történik (statikus, dinamikus, vagy akár formanyomtatványok letöltésére ad platformot). Kisebb százalékban szolgál kétoldalú információcsere (rendelések, hibabejelentések) platformjaként. Többoldalú információcsere (vélemények, viták kezdeményezése) egyik cég esetében sem jellemző az adott honlapra.

Amennyiben egy cég nem rendelkezik honlappal, annak az oka (1-1 válasz) vagy a hiányzó idő, vagy a hiányzó szakértelem, vagy pedig központi honlappal rendelkeznek.

143. ábra: Az ügyfelekkel/a szolgáltatást igénybe vevőkkel való kapcsolattartásban milyen internetes kommunikációs felületeket használnak?

Az ügyfelekkel való kapcsolattartásban a kérdezettek fele a honlapot használja, jelentős hányada viszont nem használ ilyen jellegű platformot. 1 olyan cég akadt, akik applikációt használnak erre a célra.

144. ábra: Történt-e bármilyen igényfelmérés vagy elégedettség vizsgálat az Önök által nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatban a szolgáltatást használók/ügyfelek körében?

A kérdőívet kitöltő intézmények nagyobb hányadánál történt igényfelmérés, vagy elégedettségi vizsgálat az általuk nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatban.

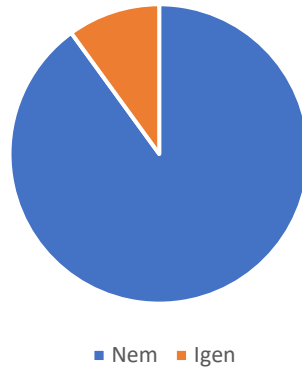
145. ábra: Ha volna rá lehetőségük szolgáltatásukat milyen tartalommal és funkciókkal jelenítenék meg egy városi mobiltelefonos applikációban?

Mobiltelefonos applikációban a kérdezett intézmények leginkább az alapinformációkat jelenítenék meg. Jelentősebb hányaduk használná még fel lakossági bejelentések fogadására, vagy figyelmeztetések közlésére.

Milyen az épületek és az érintett terület működési/fenntartási jellemzőit (biztonság, hőmérséklet, energiafogyasztás, vízfogyasztás stb.) érzékelő szenzorok vannak az intézményben/telephelyen?

	1. Intézmény	2. Intézmény	3. Intézmény
<i>Biztonság</i>	vagyonvédelem	Riasztó, tűzjelző	Riasztóberendezések
<i>Energetikai jellemzők</i>			Termosztát
<i>Fogyasztás (villamos energia, víz, gáz stb.)</i>	szünetmentes tápegység		Mérőórák
<i>Hová futnak be az adatok?(Biztonság)</i>	központi	Helyi központba, távfelügyeleti szolgálathoz, tűzoltósághoz	A szerződött biztonságtechnikai céghez
<i>Hová futnak be az adatok?(Fogyasztás energia, víz, gáz stb.)</i>	saját munkatárs		
<i>Hová futnak be az adatok?(Egyéb)</i>	központi		

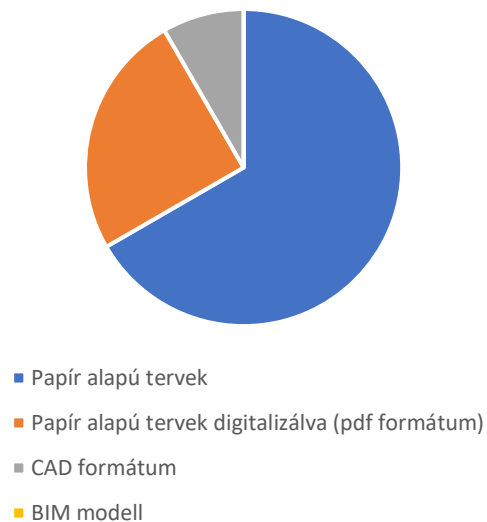
Használnak-e bármilyen, a
működtetést/fenntartást/karbantartást segítő
okos megoldást az intézményben/telephelyen,
amelyek elősegítik a létesítmény működését ill.
fenntartási költségeinek csökkentését?

146. ábra: Használnak-e bármilyen, a működtetést/fenntartást/karbantartást segítő okos megoldást az intézményben/telephelyen, amelyek elősegítik a létesítmény működését ill. fenntartási költségeinek csökkentését?

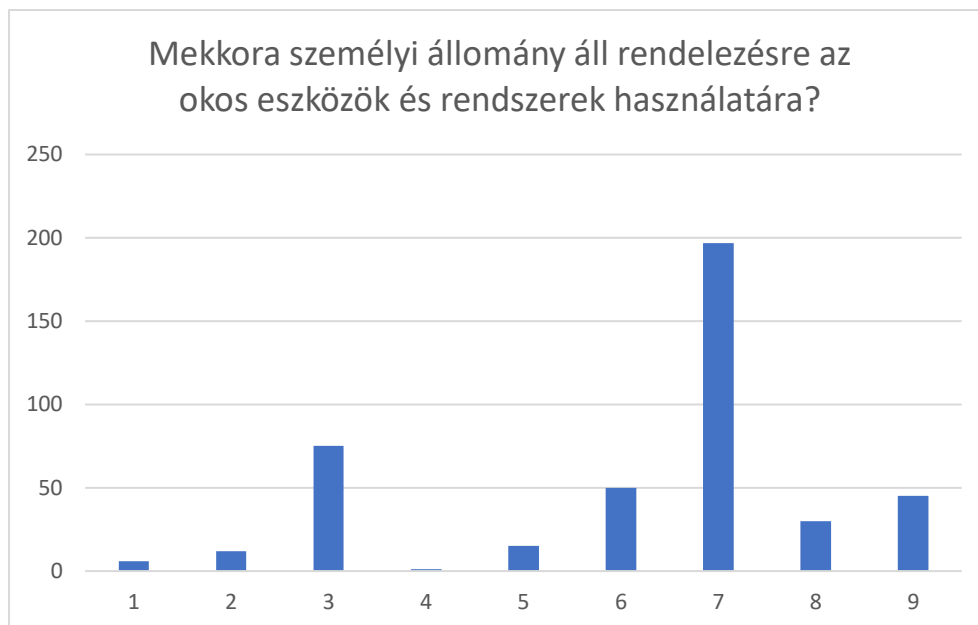
A kérdezett intézmények (egy kivételével) nem használnak semmilyen okos megoldást a fenntartási költségek csökkentése érdekében, illetve semmilyen épületüzemeltetést/helyiséggazdálkodást támogató informatikai rendszert vagy szoftvert.

Milyen adatállomány áll rendelkezésre az
épületekről?

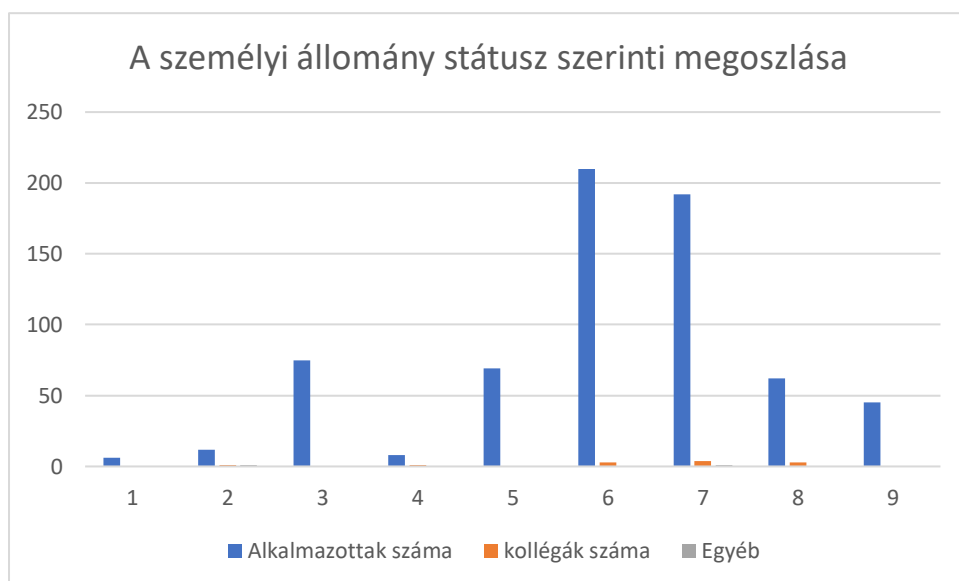
147. ábra: Milyen adatállomány áll rendelkezésre az épületekről?

Az adatállomány tekintetében a kérdezett intézményeknél vagy papír alapú tervek, vagy azok digitalizált változatai a legjellemzőbbek. BIM modellt egyik kitöltő sem használ.

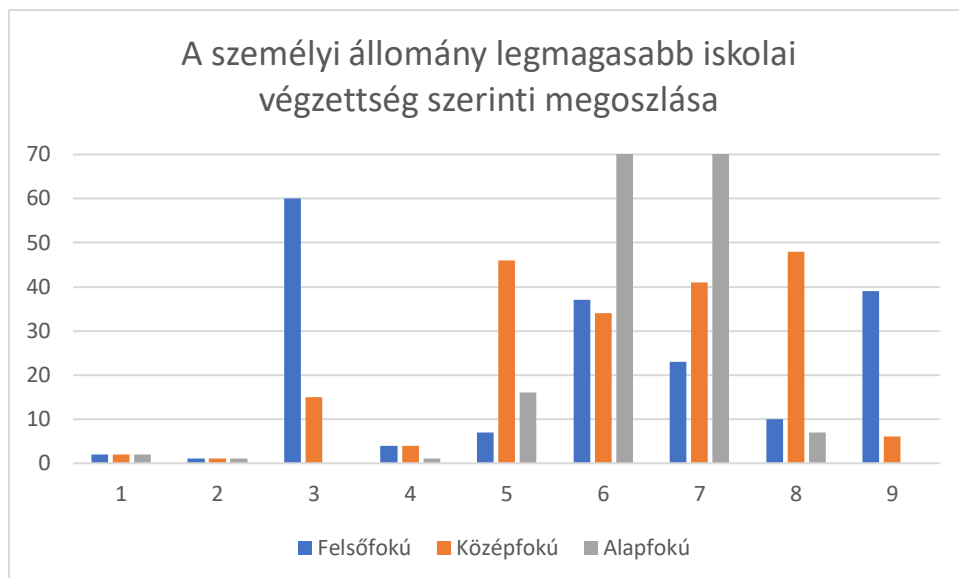
148. ábra: Mekkora személyi állomány áll rendelkezésre az okos eszközök és rendszerek használatára?

Az érintett intézmények esetén a személyi állomány az okos eszközök használatára általában 50 fő alá esik. Egy kiugró érték figyelhető meg (197 fő).

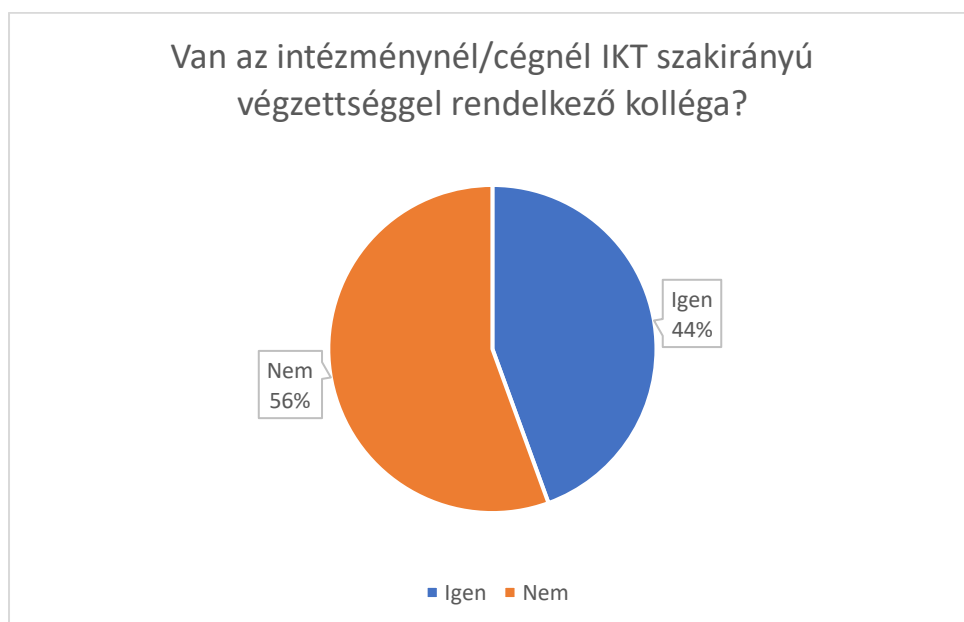
149. ábra: A személyi állomány státusz szerinti megoszlása

A személyi állomány státusz szerinti megoszlását vizsgálva kijelenthetjük, hogy a vizsgált cégek esetén a legtöbben alkalmazotti szerepet töltenek be.

150. ábra: A személyi állomány legmagasabb iskolai végzettség szerinti megoszlása

A személyi állomány legmagasabb iskolai végzettsége eltérő mintát mutat a különböző intézmények esetén. Ahol kiemelkedően sok a felsőfokú végzettséggel rendelkező, kisebbségben vannak az alapfokú végzettségűek. Ez a minta fordítva is igaz a különböző cégek esetén.

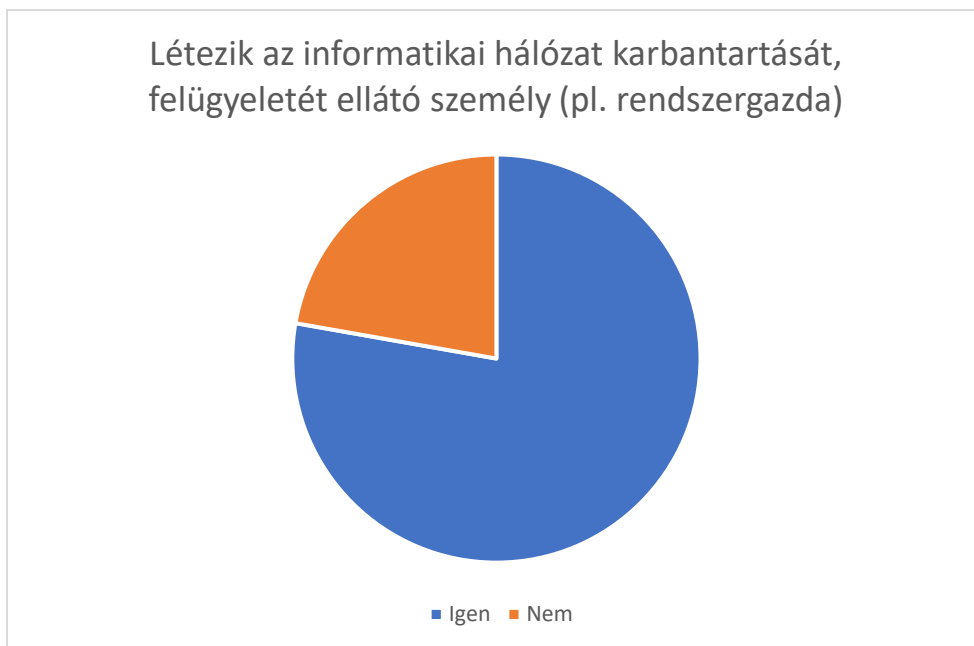

151. ábra: Van az intézménynél/cégnél IKT szakirányú végzettséggel rendelkező kolléga?

A kérdezett intézmények 44%-a rendelkezik IKT szakirányú végzettséggel rendelkező munkatárssal. Van olyan cég, amely 12, vagy akár 15 ilyen szakemberrel is rendelkezik, de átlagban 1-2 főre tehető az ilyen szakirányú alkalmazottak száma.

Ezen képesítéssel rendelkező dolgozók a következő állásokat töltik be: mérnök, rendszergazda, oktató, informatikus.

Általuk betöltött feladatkörök: oktatás, rendszergazdai feladatok, informatikai fejlesztések.

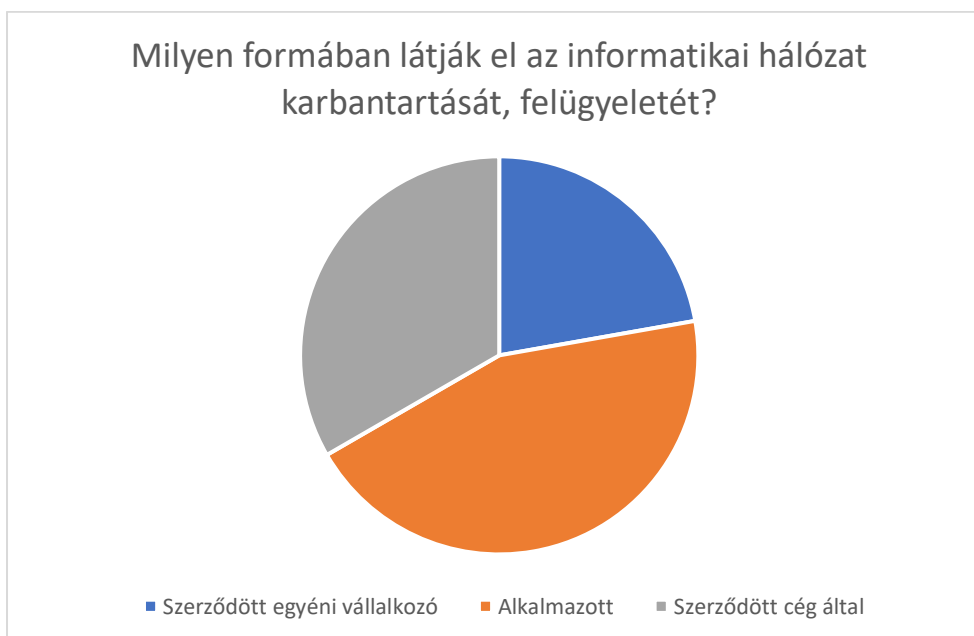

152. ábra: Létezik az informatikai hálózat karbantartását, felügyeletét ellátó személy (pl. rendszergazda)

Az esetek túlnyomó többségében (78%) a kérdezett intézmények rendelkeznek informatikai feladatot ellátó személlyel.

Az ilyen cégek esetén ezt a feladatkört betöltő személyek száma 1 és 2 között ingadozik.

Az informatikai feladatokat ellátó személyek általában napi rendszerességgel végzik feladatukat, vagy pedig igény szerinti időközönként.

153. ábra: Milyen formában látják el az informatikai hálózat karbantartását, felügyeletét?

Az informatikai szakemberek majdnem fele alkalmazotti formában látja el feladatát. Kevesebb a szerződött egyéni vállalkozó, mint akik a cég által le vannak szerződve.

Az Önök intézménye/cége hány alkalommal szervezett IKT kompetenciák erősítését célzó tanfolyamot/képzést stb. saját alkalmazottainak?

A cégek kevesebb, mint fele szervezett már IKT kompetenciák erősítését célzó tanfolyamot/képzést saját alkalmazottainak. A tanfolyamon részt vevők száma: 12, 12, 30. A finanszírozást tekintve ezek a tanfolyamok, vagy EU-s pályázat keretében, vagy önerőből valósultak meg.

154. ábra: Ha eddig nem valósultak meg IKT képzések, merült fel ilyen irányú igény a kollégák részéről?

Azoknál a cégeknél, ahol nem volt még ilyen jellegű oktatás, 50-50%-ban oszlik meg azon intézmények száma, amelyeknél lenne igény ilyen fajta képzésre.

8.3 Finanszírozási terv beavatkozásonként

A cselekvési tervben azonosított beavatkozásokra kérjük kitölteni az alábbi táblázatot, és az FVS mellékletében szerepeltetni. Valószínűsíthető, hogy a táblázatban szereplő kérdések nem mindegyikére lesz meg a válasz az FVS készítése során, azonban ez a tábla egy eszköz a város számára, melyet folyamatosan nyomon követhet és folyamatosan kiegészíthet a beavatkozásokról keletkező plusz információkkal.

	beavatkozás 1	beavatkozás 2	...
A beavatkozás alapadatai			
A beavatkozás megnevezése			
Beavatkozás gazda			
Megvalósító partnerek			
Előkészítettség állapota az alábbi kategóriák szerint: ötlet, koncepció vagy üzleti modell, tervek rendelkezésre állnak, megkezdett			
A beavatkozás tervezett időzítése (kezdés, várható befejezés)			
Finanszírozási információk			
A beavatkozás tervezett beruházási költsége			
Bevélteltermelő/jövedelemtermelő elemet tartalmaz a beavatkozás, kiegészíthető ilyen tartalommal a beavatkozás			
Milyen finanszírozás vonható be			

	beavatkozás 1	beavatkozás 2	...
<i>(vissza nem térítendő támogatás, hitel, kötvény, városfejlesztési tőkealap, piaci befektető stb.)</i>			
Finanszírozás elemek aránya			
Eredménymérés történt az alábbi három kategória szerint:			
- <i>csak társadalmi haszon</i> - <i>minimális pénzügyi haszon</i> - <i>mérhető pénzügyi haszon, alkalmas magánbefektető bevonására</i>			
Kockázatok nevesítése			
Fenntartási információk			
Készült-e részletesebb értékelés (üzleti terv) a fenntarthatóságról			
Milyen bevételek/kiadások merülnek fel a fenntartás során			
Milyen finanszírozás vonható be a fenntartásba			
<i>(vissza nem térítendő támogatás, hitel, kötvény, városfejlesztési tőkealap, piaci befektető, keresztfinanszírozás stb.)</i>			
Externáliák (pozitív, negatív)			

8.4 Működési térkép

Irányítás – legfőbb koordináló szervezet

Nagykanizsa MJV Közgyűlése
Nagykanizsa MJV Közgyűlésének bizottságai

Fejlesztési koordináció felelős szervezet

Nagykanizsai Városfejlesztő Kft.

Megvalósításban közreműködő szervezet

Vagyongazdálkodási és Szolgáltató Kft.
Délzalai Víz- és Csatornamű Zrt.
Nagykanizsa és Környéke Foglalkoztatási, Szociális és Közművelődési Nonprofit Kft.
Nagykanizsai Turisztikai Hivatal és Információs Iroda Kft.
NIPÜF Nagykanizsa Kft.
Sörgyári Ipari Park Kft.
Pannon Egyetem Nagykanizsa Körforgásos Gazdaság Egyetemi Központ

9 Ábrák/képek

1. ábra: Nagykanizsa helyzete	12
2. ábra: Nagykanizsa fekvése	13
3. ábra: Nagykanizsa fekvése (2).....	14
4. ábra: 74-es számú főút tervezett szakasza.....	15
5. ábra: Helsinki folyosók és a TEN-T hálózat elemei Magyarországon.....	16
6. ábra: Magyarország vonalhálózata forgalmi jelentőség szerint.....	17
7. ábra: Nagykanizsa térségének települései méretük, közigazgatási rangjuk szerint.....	17
8. ábra: Nagykanizsai nagyvárosi településeggyüttes.....	18
9. ábra: Megyei kerékpárút hálózat	19
10. ábra: Városhálózat (külső és belső városi gyűrű).....	22
11. ábra: Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió célrendszere.....	24
12. ábra: Zala megye pozicionálása a Nemzeti Fejlesztés 2030 dokumentumban.....	25
13. ábra: Nagykanizsa elhelyezkedése az ország szerkezeti tervén.....	27
14. ábra: ZMTrT kivonata (2020)	29
15. ábra.: Lakónépesség száma az év végén (fő).....	43
16. ábra: Állandó népesség száma (fő)	44
17. ábra: Nagykanizsa, Zalaegerszeg és Kaposvár állandó népessége (fő).....	44
18. ábra: Természetes szaporodás, fogyás	45
19. ábra: Élveszületések száma (fő)	46
20. ábra: Halálozások száma (fő).....	46
21. ábra: Állandó népességen belül a 0-14 évesek aránya (%)	47
22. ábra: Állandó népességen belül a 15-59 évesek aránya (%)	48
23. ábra: Állandó népességen belül a 60-x évesek aránya (%).....	48
24. ábra: Öregségi mutató, (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves)	49
25. ábra: A cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya (%) – 2022.....	50
26. ábra: Hazai nemzeti kisebbséghez tartozó népesség aránya (%) (romák nélkül) – 2022.....	50
27. ábra: Odavándorlások száma (fő): Állandó és ideiglenes belföldi odavándorlások összege.	52
28. ábra: Elvándorlások száma (fő): Állandó és ideiglenes belföldi elvándorlások összege.....	53
29. ábra: Vándorlási egyenleg (ezrelék)	53
30. ábra: Legfeljebb általános iskola 8. osztályát végzettek a 7 éves és idősebbek arányában (%) – 2022.....	55
31. ábra: A foglalkoztatottak összetétele nemek alapján, 2022	56
32. ábra: Regisztrált munkanélküliek száma összesen Nagykanizsán (fő).....	57
33. ábra: Regisztrált álláskeresők száma nemek szerinti megoszlás tekintetében a Nagykanizsai járásban 2014-2025	57
34. ábra: Nyilvántartott álláskeresők a munkaképes korú népesség százalékában: Nyilvántartott álláskeresők száma száz 15-64 éves állandó lakosra	58
35. ábra: Tartós munkanélküliek aránya (%): 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek az összes munkanélküli százalékában.	59
36. ábra: Pályakezdő munkanélküliek aránya (százalék): A pályakezdő álláskeresők aránya a nyilvántartott álláskeresők között.....	59
37. ábra: Nyilvántartott álláskeresők éves átlagos zárónapi alakulása a Nagykanizsai járásban.....	60
38. ábra: Közfoglalkoztatottak éves átlagos létszámának alakulása a Nagykanizsai járásban.....	61
39. ábra: Adófizetők aránya (százalék): SZJA alapot képező jövedelemmel rendelkezők száz állandó lakosra vetített száma.	62
40. ábra: Egy lakosra jutó összes nettó jövedelem (Ft): SZJA alapot képező nettó jövedelem egy állandó lakosra vetített összege.	63
41. ábra: Magas-illetve alacsony jövedelműek aránya (fő): (Az 5 millió Ft feletti adósávon adózók száma száz, 1 millió Ft alatti adósávon adózóra vetítve.).....	64
42. ábra: Kanizsai vár	67
43. ábra: Zala vármegyei járások fejlettségi mutatói (2019).....	83
44. ábra: A működő vállalkozások száma a fő nemzetgazdasági szektorokban Zala vármegye járásaiban, (2024)	84
45. ábra: Ipari termelés alakulása, (2024).....	87

46. ábra: Egy lakosra jutó ipari termelés értéke megyékre lebontva (2024)	87
47. ábra: Beruházások nemzetgazdasági ágak szerint (2024)	88
48. ábra: Nagykanizsán regisztrált vállalkozások száma ágazatonként (2024).....	89
49. ábra: Nagykanizsai regisztrált vállalkozások létszám szerinti megoszlása (2024).....	90
50. ábra: Nagykanizsán jegyzett vállalkozások jogi forma szerinti megoszlása (2000-2024).....	91
51. ábra: REDI koncepcionális modell	92
52. ábra: A magyar városrégiók rangsora REDI pontjaik szerint, 2019	93
53. ábra: A magyar városrégiók REDI pontjai és a gazdasági fejlettségük által meghatározott trend	94
54. ábra: Aktív munkakeresők Zala vármegye járásaiban (2024)	95
55. ábra: Nyilvántartott álláskereső Zala vármegyében nem szerint (2024)	95
56. ábra: Egy főre jutó jegyzett tőke értéke (2010-2024).....	96
57. ábra: Egy lakosra jutó belföldi jövedelem alakulása Nagykanizsán (2010-2024).....	97
58. ábra: Vendégéjszakák száma országos átlaghoz viszonyítva, vármegyékre lebontva (2025)	98
59. ábra: Nagykanizsai Ipari Park elhelyezkedése	100
60. ábra: A Nagykanizsai Ipari Park bővítési tervrajza.....	101
61. ábra: Ingatlanok százalékos áremelkedése (legjobban dráguló 5 vármegye) (2025).....	102
62. ábra: Átlagár vármegyenként és a megyeszékhelyeken (Ft/m ²) (2025).....	102
63. ábra: Nagykanizsa lakóingatlanárainak alakulása (2019-2025).....	103
64. ábra: Nagykanizsa évi bevételek megoszlása (2020. és 2021. év)	106
65. ábra: Közhatalmi bevételek alakulása	106
66. ábra: Nagykanizsa évi kiadások megoszlása (2020. és 2021. év).....	109
67. ábra: Önkormányzat működési kiadásainak alakulása.....	109
68. ábra: A település beépítettségének jellege.....	121
69. ábra: Erdőterületek aránya a település összterületéből.....	125
70. ábra: Erdőborítás területének változása 2006–2030.....	126
71. ábra: Egy lakosra jutó zöldterület nagysága (m ²) Nagykanizsán	127
72. ábra: Mesterséges felszín aránya a település területéből.....	128
73. ábra: Mesterséges felszín területének változása 2006–2030.....	129
74. ábra: Áthatolhatósági mutató (2018)	130
75. ábra: Zöldesített területek aránya (2018)	131
76. ábra: A földhasználat általános változási potenciálja 2050-ig.....	133
77. ábra: Erdőterületek változási potenciálja 2050-ig.....	133
78. ábra: Közúti balesetek száma Nagykanizsán - saját szerkesztés.....	139
79. ábra: Száz lakosra jutó személygépkocsi száma a Zala vármegyei járásközpontokban - saját szerkesztés.	140
80. ábra: Száz lakosra jutó személygépkocsi száma (db)	141
81. ábra: Autóbuszok, személyszállító gépjárművek és természetes személy által üzemeltetett személygépkocsi száma Nagykanizsa városában.....	142
82. ábra: Önkormányzati kerékpárút, közös gyalog- és kerékpárút hossza (km) – saját szerkesztés	144
83. ábra: Nagykanizsa térségi kerékpárhálózata (különböző fizikai kivitelezésű útvonalak kék és zöld színek jelölésében)	145
84. ábra: Kerékpárutak Nagykanizsa belvárosában.....	146
85. ábra: A Délzalai Víz- és Csatornamű működési területe	147
86. ábra: Közütemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya Nagykanizsán.....	148
87. ábra: Háztartásoknak szolgáltatott víz egy lakosra jutó mennyisége (1000 m ³).....	149
88. ábra: Szolgáltatott villamosenergia felhasználásának alakulása főbb fogyasztói csoportok	154
89. ábra: Egy lakosra jutó háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége (1000 kWh).....	154
90. ábra: Szolgáltatott földgáz mennyiségének megoszlása főbb felhasználói csoportok szerint.....	155
91. ábra: Műszaki védelemmel ellátott lerakókban elhelyezett települési hulladék mennyisége, 2011-2018.....	157
92. ábra: Közcsatornán elvezetett szennyvíz mennyiségének alakulása, 2010-2018.....	157
93. ábra: Nagykanizsa SWOT analízis hulladékgazdálkodás és energiafelhasználás szempontjából.....	158
94. ábra A Polgármesteri Hivatal struktúrája.....	177
95. ábra: Működési térkép.....	180
96. ábra: Nagykanizsa akcióterületeinek lehatárolása	231
97. ábra: Szepetneki úti szegregátum lehatárolása Nagykanizsán	319
98. ábra: Szepetneki úti szegregációval veszélyeztetett terület lehatárolása Nagykanizsán	319
99. ábra: A válaszdók neme.....	326

100. ábra: A válaszadók életkora	326
101. ábra: A válaszadók legmagasabb iskolai végzettsége	327
102. ábra: A válaszadók jelenlegi státusza	327
103. ábra: A munkavégzés helyének típusa	328
104. ábra: Munkavégzés helye	328
105. ábra: Melyik településrészen él?	329
106. ábra: Mióta él a városban?	329
107. ábra Amennyiben az elmúlt 10 évben költözött ide, honnan érkezett?	330
108. ábra: Mi jelenti az Ön helyi kötődésének alapját?	330
109. ábra: A felsorolt tényezők mennyiben játszanak szerepet helyi életminőségével való elégedettségének növelésében?	331
110. ábra: Mennyire elégedett a városban elérhető humán közszolgáltatásokkal és életminőséget befolyásoló tényezőkkel? (A)	332
111. ábra: Mennyire elégedett a városban elérhető humán közszolgáltatásokkal és életminőséget befolyásoló tényezőkkel? (B)	333
112. ábra: Milyen informatikai eszközöket használ a hétköznapiakban?	334
113. ábra: Milyen céllal használja az internetet?	334
114. ábra: Hogyan értékeli az IT eszközök használatával kapcsolatos jártasságát?	335
115. ábra: A saját életminősége szempontjából mennyire tartja fontosnak a felsoroltakat?	335
116. ábra: Ha a város jövőjére gondol, ezek a szempontok mennyire fontosak?	336
117. ábra: Milyen gyakran látogat városi zöldterületeket, parkokat?	336
118. ábra: Hogyan lehetne vonzóbbá tenni a város zöldfelületeit az Ön és családja számára (fejlesztések, új funkciók stb.)?	337
119. ábra: Milyen környezettudatos eszközökkel, megoldásokkal rendelkezik otthonában?	337
120. ábra: Hol vásárol Ön helyi/térségi termékeket?	338
121. ábra: A város mely nevezetességeit ajánlaná ismerőseinek, akik első ízben látogatnak a településre?	338
122. ábra: Az Ön véleménye szerint melyik a városra jellemző dolgot ismerik az országban legjobban?	339
123. ábra: Véleménye szerint mi Nagykanizsa legnagyobb értéke?	339
124. ábra: Mi a három legfontosabb észrevétele a várossal kapcsolatosan?	340
125. ábra: Ön szerint mi a három legnagyobb PROBLÉMA lakóhelye környékén?	340
126. ábra: Ön szerint mi az a három dolog, amit a LEGJOBBAN SZERET lakóhelye környékén?	341
127. ábra: Véleménye szerint miben kellene a városnak fejlődnie, hogy szívesebben éljen itt 2027-ben?	341
128. ábra: Szervezetének jövőképe alapján alapján milyen változtatásokat terveznek a működésben az elkövetkező években (profil bővítés vagy szűkítés, szervezeti átalakítás, finanszírozás átalakítása stb.)?	342
129. ábra: Szervezetének jövőképe alapján alapján milyen változtatásokat terveznek a működésben az elkövetkező években (profil bővítés vagy szűkítés, szervezeti átalakítás, finanszírozás átalakítása stb.)?	342
130. ábra: Milyen konkrét fejlesztésekben (projektekben) gondolkodnak, amelyek a célok megvalósítását szolgálják vagy egyszerűen szükségessé váltak a működéshez?	343
131. ábra: Az eddigiekben pontosan milyen forrásokat használtak fejlesztési céllal?	344
132. ábra: Hogyan jellemezhető az intézmény/cég IKT eszközállománya az alaptevékenységet tekintve? (db) .	346
133. ábra: B) Hogyan jellemezhető az intézmény/cég IKT eszközállománya az alaptevékenységet tekintve? (db)	346
134. ábra: Hogyan jellemezhető az intézmény/cég IKT eszközállománya az adminisztrációs tevékenységet tekintve?	347
135. ábra: Hálózatba vannak kapcsolva az IKT eszközök?	347
136. ábra: Milyen akadályokat kell még leküzdeni az intézményen belül az okos eszközök és rendszerek fejlődése és használatuk elterjedése érdekében?	349
137. ábra: Mi történik az alaptevékenység során keletkezett adatokkal?	350
138. ábra: Milyen digitális adatvagyonnal rendelkezik az intézmény/cég?	350
139. ábra: Hol kerülnek tárolásra az alaptevékenységhez kapcsolódó adatok?	351
140. ábra: Milyen módszereket használnak a belső (intézményen/cégen belüli) kommunikációhoz?	351
141. ábra: Milyen módszereket használnak a külső (fenntartó, intézmények, ügyfelek stb. felé) kommunikációhoz?	352
142. ábra: Hogyan jellemezné a honlap tartalmát és működtetésének célját?	353
143. ábra: Az ügyfelekkel/a szolgáltatást igénybe vevőkkel való kapcsolattartásban milyen internetes kommunikációs felületeket használnak?	353

144. ábra: Történt-e bármilyen igényfelmérés vagy elégedettség vizsgálat az Önök által nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatban a szolgáltatást használók/ügyfelek körében?	354
145. ábra: Ha volna rá lehetőségük szolgáltatásukat milyen tartalommal és funkciókkal jelenítenék meg egy városi mobiltelefonos applikációban?	355
146. ábra: Használnak-e bármilyen, a működtetést/fenntartást/karbantartást segítő okos megoldást az intézményben/telephelyen, amelyek elősegítik a létesítmény működését ill. fenntartási költségeinek csökkentését?	356
147. ábra: Milyen adatállomány áll rendelkezésre az épületekről?	356
148. ábra: Mekkora személyi állomány áll rendelkezésre az okos eszközök és rendszerek használatára?	357
149. ábra: A személyi állomány státusz szerinti megoszlása	357
150. ábra: A személyi állomány legmagasabb iskolai végzettség szerinti megoszlása	358
151. ábra: Van az intézménynél/cégnél IKT szakirányú végzettséggel rendelkező kolléga?	358
152. ábra: Létezik az informatikai hálózat karbantartását, felügyeletét ellátó személy (pl. rendszergazda)	359
153. ábra: Milyen formában látják el az informatikai hálózat karbantartását, felügyeletét?	359
154. ábra: Ha eddig nem valósultak meg IKT képzések, merült fel ilyen irányú igény a kollégák részéről?	360

10 Táblázatok

1. táblázat: Zala megye járásainak és településeinek demográfiai adatai	12
2. táblázat: Város és településrészek jellemzői	20
3. táblázat: A népesség iskolai végzettség szerinti megoszlása a megfelelő korú népesség százalékában Zala vármegyében	54
4. táblázat: A foglalkoztatottak összetétele Nagykanizsán napi ingázás szerint, 2011 és 2022	55
5. táblázat: Álláskeresői ellátásban részesülő álláskereső és a munkavállalási korú népesség száma a Nagykanizsai járásban	60
6. táblázat: A működő vállalkozások száma és aránya az élelmiszer-gazdasági szektorban Zala vármegye járosaiban (2024)	85
7. táblázat: Vállalkozások méret szerinti megoszlása Zala vármegyében (2024)	86
8. táblázat: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzatának bevétele 2021-ben (M.E: ezer Ft)	105
9. táblázat: Nagykanizsai Önkormányzat kiadásai (2021)	108
10. táblázat: Nagykanizsai Önkormányzat ingatlanügyei	113
11. táblázat: Nagykanizsai Önkormányzat energetikai fejlesztései	115
12. táblázat: Felszínborítottság	122
13. táblázat: Nagykanizsa Megyei Jogú Város közigazgatási területének lakóterületi, gazdasági, közlekedési, zöldterületi, erdőterületi, mezőgazdasági és vízgazdálkodási szempontú besorolása a település összterülete viszonylatában	124
14. táblázat: Autóbuszok, személyszállító gépjárművek és természetes személy által üzemeltetett személygépkocsik száma a 2010–2024. időszakban Nagykanizsa városában	142
15. Táblázat: Szegregátumra és szegregációval veszélyeztetett területre vonatkozó adatok Nagykanizsán	318